ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΚΡΗΤΗΣ

Π.Ε. ΡΕΘΥΜΝΗΣ

ΔΗΜΟΣ ΡΕΘΥΜΝΗΣ

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΔΗΜΟΥ ΡΕΘΥΜΝΟΥ 2012 – 2014

Α΄ ΦΑΣΗ

ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΣ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ

ΡΕΘΥΜΝΟ ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΣ 2012

ΑΝΑΛΥΤΙΚΑ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

1 ΕΙΣΑΓΩΓΗ 11

1.1 ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΤΟΥ ΈΡΓΟΥ 11

1.2 ΘΕΣΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ 11

1.3 ΣΚΟΠΙΜΟΤΗΤΑ 12

1.4 ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ ΤΟΥ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ 14

1.5 ΌΡΓΑΝΑ – ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ 15

1.6 ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ ΣΥΝΤΑΞΗΣ 21

1.7 ΔΟΜΗ ΤΕΥΧΟΥΣ 29

2 ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΤΟΥ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ 32

2.1 ΒΑΣΙΚΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΚΡΗΤΗΣ ΚΑΙ ΝΕΟΥ ΔΗΜΟΥ ΡΕΘΥΜΝΗΣ 32

2.1.1 Συνοπτική παρουσίαση και αξιολόγηση της περιφέρειας Κρήτης 32

2.1.2 Γεωγραφικά Χαρακτηριστικά Περιφέρειας Κρήτης 34

2.1.3 Οικονομικά χαρακτηριστικά Περιφέρειας Κρήτης 38

2.1.3.1 Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν 41

2.1.3.2 Κατά κεφαλή Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν 42

2.1.3.3 Ακαθάριστη Προστιθέμενη Αξία 43

2.1.3.4 Απασχόληση 53

2.1.4 Συνοπτική παρουσίαση και αξιολόγηση του νέου Δήμου Ρεθύμνου 55

2.1.5 Σύντομη Περιγραφή της Δ.Ε. ΡΕΘΥΜΝΗΣ 62

2.1.5.1 Έκταση και πληθυσμός 62

2.1.5.2 Πληθυσμιακές μεταβολές 62

2.1.5.3 Οδικό δίκτυο 65

2.1.5.4 Τοπικές κοινότητες και οικισμοί Δ. Ε. Ρεθύμνου 66

2.1.6 Σύντομη Περιγραφή της Δ.Ε. ΝΙΚΗΦΟΡΟΥ ΦΩΚΑ 91

2.1.6.1 Έκταση και πληθυσμός 91

2.1.6.2 Πληθυσμιακές μεταβολές 91

2.1.6.3 Οδικό δίκτυο 94

2.1.6.4 Τοπικές κοινότητες και οικισμοί Δ. Ε. Νικ. Φωκά ... 96

2.1.7 Σύντομη Περιγραφή της Δ. Ε. ΛΑΠΠΑΙΩΝ ... 114

2.1.7.1 Έκταση και πληθυσμός ... 114

2.1.7.2 Πληθυσμιακές μεταβολές ... 114

2.1.7.3 Οδικό δίκτυο ... 117

2.1.7.4 Τοπικές κοινότητες και οικισμοί Δ. Ε. Λαππαίων ... 118

2.1.8 Περιγραφή Δ.Ε. ΑΡΚΑΔΙΟΥ ... 123

2.1.8.1 Έκταση Και Πληθυσμός ... 123

2.1.8.2 Πληθυσμιακές Μεταβολές ... 123

2.1.8.3 Οδικό δίκτυο ... 125

2.1.8.4 Τοπικές κοινότητες και οικισμοί Δ. Ε. Αρκαδίου ... 126

2.2 ΙΣΤΟΡΙΑ ΚΡΗΤΗΣ – ΔΗΜΟΥ ΡΕΘΥΜΝΟΥ ... 135

2.2.1 Ιστορία Δ.Ε. Ρεθύμνου ... 139

2.2.2 Ιστορία Δ.Ε. Νικηφόρου Φωκά ... 141

2.2.3 Ιστορία Δ.Ε. Λαππαίων ... 142

2.2.4 Ιστορία Δ.Ε. Αρκαδίου ... 145

2.3 ΓΕΝΙΚΑ ΔΗΜΟΓΡΑΦΙΚΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ ... 147

2.3.1 Δημογραφικά Χαρακτηριστικά Δήμου Ρεθύμνου ... 147

2.3.2 Επίπεδο Εκπαίδευσης ... 163

2.4 ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ – ΑΝΕΡΓΙΑ ... 164

2.4.1 Απασχόληση – Ανεργία στην Περιφέρεια Κρήτης. ... 164

2.4.2 Απασχόληση – Ανεργία στον Δήμο Ρεθύμνου ... 170

2.4.3 Ενάρξεις – Διακοπές Οικονομικών Μονάδων Δ. Ρεθύμνου ... 182

2.4.3.1 Υφιστάμενη Κατάσταση ... 182

2.4.4 Ενάρξεις & Διακοπές Οικονομικών Μονάδων ... 185

2.5 ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ – ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΥΠΟΔΟΜΕΣ ... 192

2.5.1 Υφιστάμενο πολεοδομικό πλαίσιο Δημοτικής Κοινότητας Ρεθύμνου ... 192

2.5.2 Οικισμοί και Πολεοδομικές Ενότητες Δημοτικής Κοινότητας Ρεθύμνου ... 192

2.5.3 Χρήσεις γης Δ.Κ. Ρεθύμνου ... 193

2.5.4 Θεσμικό πλαίσιο 198

2.5.5 Οικονομικά Χαρακτηριστικά Δήμου Ρεθύμνου 199

2.5.5.1 Πρωτογενής Τομέας 199

2.5.5.2 Δευτερογενής Τομέας 200

2.5.5.3 Τριτογενής Τομέας 201

2.5.5.4 Η συμβολή των Παραγωγικών τομέων στην τοπική οικονομία. 201

2.5.6 Υφιστάμενη κατάσταση κλάδων επιχειρήσεων 205

2.5.7 Τουριστικές δραστηριότητες 209

2.5.8 Αγροτικές δραστηριότητες – Κτηνοτροφικές δραστηριότητες 214

2.6 ΜΟΡΦΟΛΟΓΙΚΑ ΚΑΙ ΓΕΩΛΟΓΙΚΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ ΔΗΜΟΥ ΡΕΘΥΜΝΗΣ 216

2.6.1 Κλιματολογικά χαρακτηριστικά και μετεωρολογικά στοιχεία 218

2.6.2 Χλωρίδα – βλάστηση 223

2.6.3 Πανίδα 228

2.6.4 Ποιότητα περιβάλλοντος και προβλήματα ρύπανσης 232

2.6.4.1 Ατμοσφαιρική ρύπανση 232

2.6.4.2 Πηγές Ρύπανσης, προβλήματα και λύσεις 235

2.6.5 Ανθρώπινες δραστηριότητες 241

2.6.6 Απορρίμματα 242

2.6.7 Τεχνικές Υποδομές 243

2.6.7.1 Ύδρευση 243

2.6.8 Η ευρυζωνικότητα στο Δήμο Ρεθύμνου 246

2.6.8.1 Ο Δήμος Ρεθύμνου στην Ψηφιακή Εποχή 252

2.6.9 Υποδομές μεταφορών και συγκοινωνιών 253

2.6.9.1 Οδικό Δίκτυο 253

2.6.9.2 Θαλάσσιες Μεταφορές 254

2.6.9.2.1 Λιμάνι Ρεθύμνου 255

2.6.9.2.2 Μαρίνα Ρεθύμνου 256

2.6.9.2.3 Ενετικό Λιμάνι 258

2.6.9.3 Αεροπορικές Μεταφορές 259

2.6.9.4 Ενέργεια (δίκτυο της ΔΕΗ) 260

2.6.9.5 Τηλεπικοινωνίες ... 260

2.7 ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ ... 261

2.7.1 Πολιτιστική Υποδομή στην πόλη του Ρεθύμνου ... 262

2.7.2 Πολιτιστικές δραστηριότητες οικισμών ... 263

3 ΕΣΩΤΕΡΙΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ ΔΗΜΟΥ ΚΑΙ ΝΟΜΙΚΩΝ ΠΡΟΣΩΠΩΝ ... 267

3.1 ΔΙΑΡΘΡΩΣΗ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ ... 267

3.1.1 Διάρθρωση κεντρικών υπηρεσιών ... 267

3.1.1.1 Υπηρεσίες υπαγόμενες απευθείας στον δήμαρχο ... 267

3.1.1.2 Υπηρεσίες περιβάλλοντος και ποιότητας ζωής ... 268

3.1.1.3 Υπηρεσίες υποστήριξης ... 269

3.1.2 Διάρθρωση αποκεντρωμένων υπηρεσιών ... 273

3.2 ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ... 274

3.2.1 Διοίκηση – Εποπτεία – Συντονισμός ... 411

3.2.2 Οργανικές Θέσεις Δήμου Ρεθύμνου ... 415

3.2.3 Οικονομική Κατάσταση Δήμου ... 426

3.2.3.1 Κατάσταση Εσόδων – Εξόδων ... 426

3.2.3.1.1 Δημοτική Ενότητα Ρεθύμνου 2008 – 2010 ... 427

3.2.3.1.2 Δημοτική Ενότητα Αρκαδίου 2008 – 2010 ... 430

3.2.3.1.3 Δημοτική Ενότητα Λαππαίων 2008 – 2010 ... 434

3.2.3.1.4 Δημοτική Ενότητα Νικηφόρου Φωκα 2008 – 2010 ... 439

3.2.3.1.5 Δημοτική Ενότητα Δήμου Ρεθύμνης 2011 ... 443

3.2.3.1.6 Αριθμοδείκτες ... 446

3.2.4 Καταγραφή Δημοτικής Περιουσίας ... 449

3.2.4.1 Κατάσταση Δημοτικών Ακινήτων ... 449

3.2.4.2 Κατάσταση Οχημάτων Δήμου Ρεθύμνου ... 469

3.3 ΝΟΜΙΚΑ ΠΡΟΣΩΠΑ ΔΗΜΟΥ ΡΕΘΥΜΝΟΥ ... 477

3.3.1 Κοινωφελής Επιχείρηση Δήμου Ρεθύμνης – Κ.Ε.ΔΗ.Ρ. ... 477

3.3.1.1 Πρόγραμμα «Βοήθεια στο Σπίτι» Δημοτικής Ενότητας Λαππαίων ... 482

3.3.1.2 Διοίκηση της επιχείρησης ... 483

3.3.1.3 Στελέχωση της Επιχείρησης ... 483

3.3.2 Δημοτική Επιχείρηση Ύδρευσης Αποχέτευσης Ρεθύμνου 484
3.3.2.1 ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ 485
3.3.2.2 ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ 489
3.3.2.3 ΑΝΘΡΩΠΙΝΟ ΔΥΝΑΜΙΚΟ 489
3.3.2.4 Οικονομικά Επιχείρησης 490
3.3.3 Κοινωνική Πολιτική Και Μουσική Παιδεία Δήμου Ρεθύμνης 494
3.3.3.1 Βρεφική και Παιδική Ηλικία 494
3.3.3.2 Τρίτη Ηλικία 494
3.3.3.3 Μουσική Παιδεία 496
3.3.3.4 Διοίκηση 497
3.3.3.5 Προσωπικό 498
3.3.4 Σχολική Επιτροπή Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης Δήμου Ρεθύμνης 499
3.3.4.1 Διοίκηση 500
3.3.5 Σχολική Επιτροπή Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης Δήμου Ρεθύμνης 501
3.3.5.1 Διοίκηση 502
3.4 ΠΛΕΟΝΕΚΤΗΜΑΤΑ – ΑΔΥΝΑΜΙΕΣ – ΕΥΚΑΙΡΙΕΣ – ΑΠΕΙΛΕΣ (SWOT) 504
3.4.1 Πλεονεκτήματα 504
3.4.2 Αδυναμίες 505
3.4.3 Ευκαιρίες 507
3.4.4 Απειλές 508
3.5 S.W.O.T. ΑΝΑΛΥΣΗ 510
4 ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΣ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ 512
4.1 ΌΡΑΜΑ & ΚΑΤΕΥΘΥΝΤΗΡΙΕΣ ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ ΕΠΙΛΟΓΕΣ ΤΗΣ ΔΗΜΟΤΙΚΗΣ ΑΡΧΗΣ 512
4.2 ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΕΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΕΣ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ ΚΑΙ ΤΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ ΠΟΥ ΣΥΝΘΕΤΟΥΝ ΤΗΝ ΦΥΣΙΟΓΝΩΜΙΑ ΚΑΙ ΤΗΝ ΙΔΙΑΙΤΕΡΟΤΗΤΑ ΤΟΥ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ 522
4.3 ΚΑΘΟΡΙΣΜΟΣ ΓΕΝΙΚΩΝ ΣΤΟΧΩΝ ΤΟΠΙΚΗΣ ΚΑΙ ΕΣΩΤΕΡΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ 524
4.3.1 Γενικοί Στόχοι Τοπικής Ανάπτυξης 524
4.3.2 Γενικοί Στόχοι Εσωτερικής Ανάπτυξης 527
4.4 ΚΑΘΟΡΙΣΜΟΣ ΑΞΟΝΩΝ ΜΕΤΡΩΝ ΚΑΙ ΔΡΑΣΕΩΝ 528

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΣΧΗΜΑΤΩΝ

Σχήμα 1 Όργανα κατάρτισης επιχειρησιακού προγράμματος 17
Σχήμα 2 Εκκίνηση διαδικασίας εκπόνησης Επιχειρησιακού Προγράμματος 20
Σχήμα 3 Κατάρτιση του Επιχειρησιακού Προγράμματος του Δήμου 21
Σχήμα 4 Καταγραφή Βημάτων εκπόνησης Επιχ. Σχεδίου 22
Σχήμα 5 Διαγραμματική απεικόνιση των σταδίων κατάρτισης του Επιχειρησιακού Προγράμματος 28
Σχήμα 6 Επιχειρησιακός Σχεδιασμός και Έγκριση Επιχειρησιακού Προγράμματος 31
Σχήμα 7 Μεταβολή Πληθυσμού Περιφέρειας Κρήτης - Ελλάδας 36
Σχήμα 8 Μεταβολή Πληθυσμού Περιφέρειας & Περιφερειακών Ενοτήτων 36
Σχήμα 9 Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν της Περιφέρειας Κρήτης (Πηγή ΕΛ.ΣΤΑΤ. 2012) 42
Σχήμα 10 Κατά κεφαλή Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν της Περιφέρειας Κρήτης (Πηγή ΕΛ.ΣΤΑΤ. 2012) 43
Σχήμα 11 Ακαθάριστη Προστιθέμενη Αξία κατά κλάδο στην Κρήτη (Πηγή ΕΛ.ΣΤΑΤ. 2012) 44
Σχήμα 12 Ποσοστιαία συνεισφορά των κλάδων στην Ακαθάριστη Προστιθέμενη Αξία (Πηγή ΕΛ.ΣΤΑΤ. 2012) 45
Σχήμα 13 Ακαθάριστη Προστιθέμενη Αξία στον κλάδο «Γεωργία και Κτηνοτροφία» (Πηγή ΕΛ.ΣΤΑΤ. 2012) 46
Σχήμα 14 Ακαθάριστη Προστιθέμενη Αξία στον κλάδο «Βιομηχανία και Ενέργεια» (Πηγή ΕΛ.ΣΤΑΤ. 2012) 47
Σχήμα 15 Ακαθάριστη Προστιθέμενη Αξία στον κλάδο «Κατασκευές» (Πηγή ΕΛ.ΣΤΑΤ. 2012) 49
Σχήμα 16 Ακαθάριστη Προστιθέμενη Αξία στον κλάδο «Εμπόριο και Τουρισμός» (Πηγή ΕΛ.ΣΤΑΤ. 2012) 50
Σχήμα 17 Διεθνείς τουριστικές αφίξεις στα κυριότερα αεροδρόμια της Κρήτης και στην Αθήνα (Πηγή ΥΠΑ 2012) 51
Σχήμα 18 Ακαθάριστη Προστιθέμενη Αξία στον κλάδο «Χρηματοοικονομικές Υπηρεσίες» (Πηγή ΕΛ.ΣΤΑΤ. 2012) 52
Σχήμα 19 Ακαθάριστη Προστιθέμενη Αξία στον κλάδο «Λοιπές Υπηρεσίες» (Πηγή ΕΛ.ΣΤΑΤ. 2012) 53
Σχήμα 20 Απασχόληση ανά κλάδο στην Περιφέρεια Κρήτης (Πηγή ΕΛ.ΣΤΑΤ. 2012) 54
Σχήμα 21 Χάρτης Νέου Δήμου Ρεθύμνου 55
Σχήμα 22 Χάρτης Νέου Δήμου Ρεθύμνου 61
Σχήμα 23 Ενετικά Μνημεία και το Οθωμανικό Τζαμί Νερατζέ 140
Σχήμα 24 Ηλικιακή Πυραμίδα Δήμου Ρεθύμνου 154
Σχήμα 25 Κατανομή Αγροτικού / Αστικού Πληθυσμού Δήμου Ρεθύμνου 156
Σχήμα 26 Κατανομή πληθυσμού ανά επίπεδο εκπαίδευσης 158
Σχήμα 27 Κατανομή αλλοδαπών ανά περιοχή προέλευσης 162
Σχήμα 28 Εξέλιξη ανεργίας 2005 – 2011 ανά Περιφερειακή Ενότητα 170
Σχήμα 29 Κατανομή πληθυσμού ανέργων ανά φύλλο Π.Ε. Ρεθύμνου – Δήμος Ρεθύμνου 171
Σχήμα 30 Κατανομή ανέργων ανά επίπεδο εκπαίδευσης 172
Σχήμα 31 Αναλογία ανδρών / γυναικών ανά επίπεδο εκπαίδευσης 173
Σχήμα 32 Κατανομή ανέργων ανά φύλλο και επίπεδο εκπαίδευσης 174
Σχήμα 33 Ηλικιακή πυραμίδα ανέργων δήμου Ρεθύμνου 176

Σχήμα 34 Ηλικιακή πυραμίδα ανέργων δήμου Ρεθύμνου – αναλογία φύλλων 177
Σχήμα 35 Ποσοστιαία κατανομή ανέργων μέλη Ε.Κ.Ο. Δήμου Ρεθύμνου 180
Σχήμα 36 Κατανομή ανέργων Ε.Κ.Ο. Δήμου Ρεθύμνου 181
Σχήμα 37 Ποσοστιαία κατανομή επιχειρήσεων Ρεθύμνου ανά Κλάδο 2008 – α΄τριμ. 2012 183
Σχήμα 38 Ρυθμός αύξησης Επιχειρήσεων ανά κλάδο 185
Σχήμα 39 Ενάρξεις / Διακοπές Εμπορικών επιχειρήσεων 2008 – α' τριμ. 2012 187
Σχήμα 40 Ενάρξεις / Διακοπές Τουριστικών επιχειρήσεων 2008 – α' τριμ. 2012 188
Σχήμα 41 Ενάρξεις / Διακοπές Μεταποιητικών επιχειρήσεων 2008 – α' τριμ. 2012 188
Σχήμα 42 Ενάρξεις / Διακοπές επιχειρήσεων παροχής υπηρεσιών 2008 – α' τριμ. 2012 189
Σχήμα 43 Ενάρξεις / Διακοπές επιχειρήσεων 2008 – α' τριμ. 2012 189
Σχήμα 44 Ενάρξεις / Διακοπές επιχειρήσεων ανά οικονομικό κλάδο 2008 – α' τριμ. 2012 191
Σχήμα 45 Σύνθεση Απασχόλησης ανά τομέα 1991 - 2001 202
Σχήμα 46 Ποσοστιαία κατανομή της τουριστικής κίνησης του Δήμου ανά κατηγορία τουριστικού καταλύματος (1994-2002) 211
Σχήμα 47 Μέσος Ετήσιος Ρυθμός Μεταβολής της Τουριστικής Κίνησης του Δήμου 212
Σχήμα 48 Διαχρονική Εξέλιξη (1994-2002) Εγχώριου Τουρισμού (% συμμετοχή) 213
Σχήμα 49 Διαχρονική Εξέλιξη (1994-2002) Ξένου Τουρισμού (%συμμετοχή) 214
Σχήμα 50 Hotspots του Δήμου Ρέθυμνου (σημεία ασύρματης πρόσβασης στο Διαδίκτυο) 251
Σχήμα 51 Διάγραμμα Μαρίνας Δ. Ρεθύμνου 257
Σχήμα 52 Ενετικό λιμάνι Ρεθύμνου – χώρος πρόσδεσης σκαφών αναψυχής 259

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΠΙΝΑΚΩΝ

Πίνακας 1 Ποσοστιαία Μεταβολή πληθυσμού Περιφέρειας 1981 – 2011 35
Πίνακας 2 Εξέλιξη πληθυσμιακής πυκνότητας Περιφέρειας Κρήτης 37
Πίνακας 3 Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν (εκατ. ευρώ) Περιφέρειας Κρήτης 39
Πίνακας 4 Κατανομή Ξενοδοχειακών Μονάδων, Δωματίων και Κλινών στην Κρήτη, 2011 (Πηγή ΣΕΤΕ 2012) 50
Πίνακας 5 Διοικητική διαίρεση Νέου Δήμου Ρεθύμνης 58
Πίνακας 6 Πληθυσμός & Πυκνότητα Πληθυσμού Δήμων Π.Ε. Ρεθύμνου ανά φύλλο 60
Πίνακας 7 Πληθυσμιακή Εξέλιξη Δήμου Ρεθύμνης 1981 - 2011 148
Πίνακας 8 Δημογραφική Φυσιογνωμία Δήμου Ρεθύμνου 151
Πίνακας 9 Δημογραφικοί Δείκτες Δήμου Ρεθύμνης και Δημοτικών Ενοτήτων 153
Πίνακας 10 Πραγματικός Πληθυσμός κατά Αστικότητα (2001) 155
Πίνακας 11 Επίπεδο εκπαίδευσης πληθυσμού 157
Πίνακας 12 Ποσοστιαία κατανομή πληθυσμού ανά επίπεδο εκπαίδευσης 157
Πίνακας 13 Αλλοδαποί Μόνιμοι Κάτοικοι Δήμου Ρεθύμνου Ανά Χώρα Προέλευσης 159
Πίνακας 14 Περιοχή Προέλευσης αλλοδαπού πληθυσμού – Ποσοστιαία Κατανομή 161
Πίνακας 15 Επίπεδο Εκπαίδευσης πληθυσμού ανά δημοτική ενότητα 163

Πίνακας 16 Μαθητικός πληθυσμός - αριθμός σχολείων / αιθουσών Δ. Ρεθύμνου 164
Πίνακας 17 Εξέλιξη οικονομικά ενεργού πληθυσμού Περιφέρειας Κρήτης 164
Πίνακας 18 Οικονομικά ενεργός πληθυσμός κατά θέση στο επάγγελμα 165
Πίνακας 19 Εξέλιξη απασχόλησης 1981 – 2001ανά Περιφερειακή Ενότητα 166
Πίνακας 20 Εξέλιξη απασχόλησης ανά παραγωγικό τομέα 1981 – 2001 166
Πίνακας 21 Απασχόληση ανά παραγωγικό τομέα Περιφέρεια Κρήτης (2011) 167
Πίνακας 22 Αναλογία απασχολουμένων ηλικίας 15 ετών και άνω, κατά κλάδο οικονομικής δραστηριότητας Περιφέρεια Κρήτης 167
Πίνακας 23 Εξέλιξη ανεργίας 1981 – 2001 Περιφέρεια Κρήτης 169
Πίνακας 24 Εξέλιξη ανεργίας 2005 – 2011 ανά Περιφερειακή Ενότητα 169
Πίνακας 25 Κατανομή πληθυσμού ανέργων ανά φύλλο 171
Πίνακας 26 Κατανομή ανέργων ανά επίπεδο εκπαίδευσης 172
Πίνακας 27 Ηλικιακή πυραμίδα ανέργων δήμου Ρεθύμνου 174
Πίνακας 28 Εθνικότητα ανέργων Δήμου Ρεθύμνου 178
Πίνακας 29 Κατανομή ανέργων Ε.Κ.Ο. Δήμου Ρεθύμνου 179
Πίνακας 30 Αριθμός Επιχειρήσεων Ρεθύμνου ανά Κλάδο 2008 – α΄τριμ. 2012 182
Πίνακας 31 Ποσοστιαία κατανομή επιχειρήσεων Ρεθύμνου ανά Κλάδο 2008 – α΄τριμ. 2012 183
Πίνακας 32 Εξέλιξη επιχειρήσεων Ρεθύμνου ανά Κλάδο 2008 – α΄ τριμ. 2012 184
Πίνακας 33 Αριθμός ενάρξεων επιχειρήσεων ανά κλάδο 2008 – α τριμ. 2012 186
Πίνακας 34 Αριθμός διακοπών επιχειρήσεων ανά κλάδο 2008 – α τριμ. 2012 186
Πίνακας 35 Ισοζύγιο επιχειρήσεων ανά κλάδο 2008 – α τριμ. 2012 187
Πίνακας 36 Καταγραφή υπαρχουσών χρήσεων γης της πόλης του Ρεθύμνου 193
Πίνακας 37 Πολεοδομικό Καθεστώς και Όροι Δόμησης Ρεθύμνου & Δ.Δ. Ρεθύμνης 198
Πίνακας 38 Αριθμός επιχειρήσεων κατά κλάδο οικονομικής δραστηριότητας (ΣΤΑΚΟΔ08) 205
Πίνακας 39 Ξενοδοχειακό Δυναμικό Δήμου Ρεθύμνης 210
Πίνακας 40 Τουριστική Κίνηση Δήμου Ρεθύμνης (1994-2002) 211
Πίνακας 41 Μέση / Μέγιστη / Ελάχιστη μηνιαία Θερμοκρασία 1957 – 1997 220
Πίνακας 42 Μέση Μηνιαία Υγρασία 1957 – 1997 221
Πίνακας 43 Μέση Μηνιαία Βροχόπτωση - Ημέρες βροχής 1957 – 1997 222
Πίνακας 44 Μέση μηνιαία Διεύθυνση και ένταση ανέμων 1957 – 1997 223

1 ΕΙΣΑΓΩΓΗ

1.1 ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΤΟΥ ΈΡΓΟΥ

Το παρόν Επιχειρησιακό σχέδιο του Δήμου Ρεθύμνου, εκπονήθηκε σύμφωνα με τις απαιτήσεις των σχετικών θεσμικών ρυθμίσεων που αφορούν στη διαδικασία κατάρτισης, παρακολούθησης και αξιολόγησης των Επιχειρησιακών Προγραμμάτων των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης καθώς και στα όργανα σύνταξης, ελέγχου και αξιολόγησης τους, όπως αυτά τροποποιήθηκαν και επικαιροποιήθηκαν με το νέο θεσμικό πλαίσιο που διέπει πλέον την τοπική Αυτοδιοίκηση το πρόγραμμα Καλλικράτης.

Το αντικείμενο του έργου είναι η αποτύπωση και η κωδικοποίηση, με τρόπο συνολικό και συγκροτημένο, της Στρατηγικής, του Επιχειρησιακού Σχεδιασμού και των Σχεδίων Δράσης για την ανάπτυξη του νέου Δήμου στους τομείς ευθύνης και σε όλο το φάσμα των αρμοδιοτήτων του. Η νέα αναπτυξιακή στρατηγική του νέου Δήμου καλύπτει χρονικά την περίοδο 2012 – 2014.

1.2 ΘΕΣΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ

Με τα άρθρα 203 – 207 του Νόμου 3463/2006 (ΦΕΚ 114/Α/2007) νέου Κώδικα Δήμων και Κοινοτήτων, θεσπίστηκε για πρώτη φορά, η υποχρέωση κατάρτισης Επιχειρησιακών Προγραμμάτων από τους πρωτοβάθμιους Ο.Τ.Α.

Εγκύκλιος ΥΠΕΣΔΔΑ 45/2006 (Α.Π. 58939/25-10-06)

Εγκύκλιος ΥΠΕΣΔΔΑ 66/2007 (Α.Π. 50837/14-09-07)

Εγκύκλιος ΥΠΕΣΔΔΑ 08/2008 (Α.Π. 8910/12-02-08)

Με την Υπουργική απόφαση 18183/02-04-2007, (ΦΕΚ 534/Β/2007, και 759/Β/2007) «Περιεχόμενο, δομή και τρόπος υποβολής των επιχειρησιακών προγραμμάτων των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης Α΄ Βαθμού», η οποία τροποποιήθηκε με την Υπουργική Απόφαση 45038/08-08-2007 (ΦΕΚ 1613/Β/2007) καθορίστηκε η δομή και το περιεχόμενο των επιχειρησιακών προγραμμάτων των Ο.Τ.Α.

Με το Προεδρικό Διάταγμα 185/2007 «Όργανα και διαδικασία κατάρτισης, παρακολούθησης και αξιολόγησης των επιχειρησιακών προγραμμάτων των Οργανισμών

Τοπικής Αυτοδιοίκησης (Ο.Τ.Α.) α' βαθμού» καθορίστηκε η διαδικασία κατάρτισης των επιχειρησιακών προγραμμάτων.

Με τα άρθρα 63,75,225,266 του Ν.3852/2010 ΦΕΚ87,Α, 7/6/2010 (Πρόγραμμα Καλλικράτης) καθορίστηκαν οι διαδικασίες, τα όργανα εκτέλεσης, επικύρωσης και ελέγχου των επιχειρησιακών προγραμμάτων των νέων Καλλικρατικών Δήμων.

Με την Υπουργική Απόφαση 5694/3-2-2011, ΦΕΚ 382/11.03.2011 Β' επέρχονται τροποποιήσεις που προσαρμόζουν την υπ' αριθμ. 18183/2-4-2007 Υπουργικής Απόφασης στην νέα πραγματικότητα του Καλλικράτη.

1.3 ΣΚΟΠΙΜΟΤΗΤΑ

Σκοπός του παρόντος Επιχειρησιακού προγράμματος είναι η προώθηση της τοπικής και εσωτερικής ανάπτυξης του Δήμου, σε εναρμόνιση με τις κατευθύνσεις αναπτυξιακού σχεδιασμού σε περιφερειακό και εθνικό επίπεδο.

ΤΟΠΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ: Στο πλαίσιο αυτό το επιχειρησιακό πρόγραμμα προσδιορίζει τις δραστηριότητες που θα πρέπει να εκτελέσει ο Δήμος για την προώθηση της τοπικής ανάπτυξης με βάση τις θεσμοθετημένες αρμοδιότητες του και με απώτερους σκοπούς:

- την προστασία και αναβάθμιση του φυσικού και δομημένου περιβάλλοντος της περιοχής του και
- τη βελτίωση της κοινωνικής και οικονομικής ευημερίας των κατοίκων του

ΕΣΩΤΕΡΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ: Εκτός από τις δράσεις για την προώθηση της τοπικής ανάπτυξης το επιχειρησιακό πρόγραμμα περιλαμβάνει υποπρογράμματα για τη βελτίωση της διοικητικής ικανότητας του Δήμου Ρεθύμνου ως δημόσιου οργανισμού (ως φορέα παροχής συλλογικών αγαθών και υπηρεσιών αλλά και ως κοινωνικού και πολιτικού θεσμού), με σκοπό τη βελτίωση της αποτελεσματικότητας, της αποδοτικότητας της λειτουργίας του.

Ειδικότερα οι σχετικές δράσεις αποσκοπούν:

- στη βελτίωση της αποτελεσματικότητας και της αποδοτικότητας των δραστηριοτήτων και στην καλύτερη εξυπηρέτηση του πολίτη

- στη βελτίωση της παραγωγικής ικανότητας του Δήμου μέσω του μεσοπρόθεσμου προγραμματισμού προσλήψεων, της ανάπτυξης του υφιστάμενου προσωπικού, της μηχανοργάνωσης, της προμήθειας εξοπλισμού και της εξασφάλισης γης και κτιριακών εγκαταστάσεων
- στη βελτίωση της οικονομικής κατάστασης του Δήμου, μέσω του μεσοπρόθεσμου οικονομικού προγραμματισμού, της παρακολούθησης του κόστους των παρεχόμενων υπηρεσιών και της ορθολογικότερης οικονομικής διαχείρισης.

ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΩΝ: Επιπλέον ο ρόλος του Δήμου δεν περιορίζεται στις οροθετημένες από το θεσμικό πλαίσιο αρμοδιότητές του και είναι υποχρεωμένος να μεριμνά για τη συνολική ευημερία της περιοχής του. Η διοίκηση του Δήμου γίνεται αντιληπτή όχι μόνο ως διοίκηση της παροχής ορισμένων πάγιων δημοτικών υπηρεσιών, αλλά ως μέριμνα για το σύνολο των τοπικών υποθέσεων. Σ' αυτή την κατεύθυνση το επιχειρησιακό πρόγραμμα του Δήμου εντοπίζει τη συμβολή που μπορούν να έχουν στην ανάπτυξη της περιοχής του:

- Οι τοπικοί κοινωνικοί και οικονομικοί φορείς (ιδιωτικές επιχειρήσεις, σύλλογοι και μη κυβερνητικές οργανώσεις)
- Οι γειτονικοί Ο.Τ.Α.
- Οι λοιποί φορείς του πολιτικό-διοικητικού συστήματος της χώρας (Κεντρικοί Φορείς, Αποκεντρωμένη Διοίκηση, Περιφέρεια)

Τέλος, το επιχειρησιακό πρόγραμμα εκτός από τις υπηρεσίες, τα έργα και τις ρυθμίσεις για τα οποία είναι αρμόδιος ο Δήμος, εντοπίζει και τις κρίσιμες δραστηριότητες που ανήκουν στην αρμοδιότητα άλλων δημόσιων φορέων και προσδιορίζει τις αναγκαίες ενέργειες συνεργασίας και επιρροής τους για τη συντονισμένη προώθηση της τοπικής ανάπτυξης και την από κοινού παροχή τοπικών υπηρεσιών.

1.4 ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ ΤΟΥ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ

Το παρόν επιχειρησιακό πρόγραμμα του Δήμου Ρεθύμνου αποτελεί εργαλείο για την άσκηση του αναπτυξιακού του ρόλου, με τα εξής χαρακτηριστικά:

α. Είναι ολοκληρωμένο πρόγραμμα τοπικής ανάπτυξης και βελτίωσης της διοικητικής ικανότητας του Δήμου: Αποτελεί πρόγραμμα αναπτυξιακών υποδομών και τοπικών επενδύσεων, αλλά και πρόγραμμα για τη βελτίωση της υφιστάμενης λειτουργίας των δημοτικών υπηρεσιών και των Νομικών προσώπων που εποπτεύονται από το Δήμο. Είναι πρόγραμμα, πολυτομεακού χαρακτήρα, με εύρος θεματικών αντικειμένων αντίστοιχου του φάσματος των θεμάτων που απασχολούν την καθημερινή λειτουργία του Δήμου και εν δυνάμει το σύνολο των τοπικών υποθέσεων.

β. Αποτελεί το τριετές πρόγραμμα δράσης του Δήμου Ρεθύμνης και των Νομικών προσώπων του: Στις προτεραιότητες του προγράμματος αντανακλάται η βούληση και το όραμα του Δημοτικού Συμβουλίου καθώς και οι προτεραιότητες του αναπτυξιακού σχεδιασμού σε Δημοτικό επίπεδο. Το όραμα της δημοτικής αρχής αποτυπώνεται στη στρατηγική και αναλύεται σε διετές πρόγραμμα δράσης του Δήμου και των Νομικών προσώπων του και τέλος σε ετήσιο πρόγραμμα δράσης της κάθε υπηρεσίας του.

γ. Είναι οργανικό στοιχείο της καθημερινής λειτουργίας και διοίκησης του Δήμου και μέρος του προγραμματικού του κύκλου: Η σύνταξη του επιχειρησιακού προγράμματος είναι η αρχική φάση της διαδικασίας προγραμματισμού, παρακολούθησης και αξιολόγησης της δράσης του Δήμου Ρεθύμνης. Η διαδικασία αυτή αποτελεί το διαρκές αντικείμενο ενασχόλησης των αιρετών οργάνων, των προϊσταμένων και της αρμόδιας υπηρεσίας προγραμματισμού του.

δ. Υλοποιείται μέσω του ετήσιου προγράμματος δράσης του Δήμου και των Νομικών προσώπων του: Σκοπός της σύνταξης του ετήσιου προγράμματος δράσης είναι η εξειδίκευση του συνολικού διετούς επιχειρησιακού προγράμματος σε ετήσιο πρόγραμμα των υπηρεσιών. Ο ετήσιος προγραμματισμός στοχεύει στον επιμερισμό

των δράσεων του διετούς προγράμματος στις υπηρεσίες, οι οποίες υλοποιούν τμήματα του επιχειρησιακού προγράμματος.

ε. Εκπονείται με τη συμμετοχή όλων των εμπλεκόμενων: Κατά τη διαδικασία σύνταξής του συμμετέχουν με σαφώς καθορισμένο τρόπο:

- Αιρετά όργανα
- Υπηρεσιακά στελέχη
- Τοπικοί φορείς και ομάδες δημοτών με σημαντικό βαθμό συμβολής στην τοπική ανάπτυξη ή/και στη λειτουργία του Δήμου
- Φορείς του διοικητικού συστήματος της χώρας.

στ. Αξιοποίηση δεικτών επίδοσης: Το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα διατυπώνει μετρήσιμους γενικούς και ειδικούς στόχους, η επίτευξη των οποίων παρακολουθείται μέσω της αξιοποίησης συστήματος δεικτών επίδοσης. Για την παρακολούθηση της εξέλιξης της τιμής των δεικτών αξιοποιούνται τα στοιχεία (εσόδων/δαπανών, πόρων, εκροών, αποτελεσμάτων στους αποδέκτες) που τηρούνται στις βάσεις δεδομένων του ολοκληρωμένου πληροφοριακού συστήματος ενός Ο.Τ.Α. Σημειώνεται όπως ότι για την πρώτη περίοδο εφαρμογής του θεσμού δεν απαιτείται η κατάρτιση δεικτών επίδοσης.

1.5 ΌΡΓΑΝΑ – ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ

ΟΡΓΑΝΑ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ: Η εκκίνηση των διαδικασιών του Ε.Π. είναι μια συλλογική εργασία. Υπεύθυνο για την εκπόνηση και παρακολούθηση του προγράμματος είναι το Τμήμα Προγραμματισμού και ανάπτυξης του Δήμου. Για την υποβοήθηση του έργου του τμήματος προγραμματισμού και Ανάπτυξης συγκροτείται μια ομάδα έργου αποτελούμενη από στελέχη όλων των υπηρεσιακών μονάδων του Δήμου και η οποία βοηθάει στη σύνταξη του σε συνεργασία με τα όργανα διοίκησης και τις υπηρεσίες του Δήμου και των Νομικών Προσώπων. Όσον αφορά στην Υπηρεσία Προγραμματισμού, είναι αρμόδια για την υποστήριξη των οργάνων διοίκησης και των υπηρεσιών και της ομάδας έργου κατά τις διαδικασίες κατάρτισης, παρακολού-

θησης και αξιολόγησης του τριετούς επιχειρησιακού προγράμματος και των ετησίων προγραμμάτων δράσης (στα οποία εξειδικεύεται το Τ.Ε.Π.).

Η ομάδα έργου (ΟΕ) συγκροτείται με απόφαση δημάρχου. ο οποίος παράλληλα εποπτεύει διοικητικά και πολιτικά το έργο της. (*Σχήμα 1*).

Οι Διευθύνσεις και τα Νομικά Πρόσωπα του Δήμου Ρεθύμνου συμμετείχαν ενεργά στην όλη διαδικασία

- Με την υποβολή των προτάσεων και των παρατηρήσεων τους για τη διαμόρφωση του τελικού κειμένου και
- Με τη συμπλήρωση κατάλληλα δομημένου ερωτηματολογίου που αφορούσε στην αποτύπωση και αξιολόγηση της λειτουργίας τους.

Η Ομάδα Έργου του Δήμου Ρεθύμνου, που συστήθηκε για τον σχεδιασμό και την εκπόνηση του παρόντος Επιχειρησιακού σχεδίου συγκροτήθηκε ως εξής:

Πρόεδρος και υπεύθυνος συντονισμού της ομάδας έργου: κος **Τσιμπισκάκης Ματθαίος**, Αντιδήμαρχος Δ. Ρεθύμνου υπεύθυνος στον τομέα Προγραμματισμού και Ανάπτυξης.

Μέλη της Ομάδας:

1. **Τσιμπισκάκης Ματθαίος** Αντιδήμαρχος Προγραμματισμού και Ανάπτυξης
2. **Πελαντάκη Χρυσούλα** Δ/ντρια Διοικητικών – Οικονομικών Υπηρεσιών
3. **Κελέκη Γεωργία** Δ/ντρια Τεχνικών Υπηρεσιών.
4. **Παπαγιαννάκη Μαριάνθη** Προϊσταμένη Τεχνικού Τμήματος Δ/νσης Τεχνικών Υπηρεσιών
5. **Καλογεράκη Στέλλα** Προϊσταμένη Οικονομικής Υπηρεσίας
6. **Βώβος Νικόλαος** υπάλληλος του τμήματος Προγραμματισμού και Ανάπτυξης

Σχήμα 1 Όργανα κατάρτισης επιχειρησιακού προγράμματος

ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ: Το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα θα έχει τριετή διάρκεια 2012 – 2014. Για το 2012 ο οικονομικός προϋπολογισμός και το Τεχνικό Πρόγραμμα θα αποτελούν το Ετήσιο Πρόγραμμα Δράσης. Η κατάρτιση του τριετούς Επιχειρησιακού Προγράμματος του ΟΤΑ καθώς και των Ετήσιων Προγραμμάτων Δράσης 2013 – 2014, πραγματοποιούνται μέσα στο πρώτο εννεάμηνο της δημοτικής περιόδου (έως 30 Σεπτεμβρίου) από την Εκτελεστική Επιτροπή (Δήμαρχος και Αντιδήμαρχοι), η οποία εισηγείται στο Δημοτικό Συμβούλιο.

Το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα καταρτίζεται ως ακολούθως:

1. Το Τμήμα Προγραμματισμού σε συνεργασία με την Ομάδα Έργου για το Ε.Π. του Δήμου, που ορίζεται με απόφαση του Δημάρχου, συντάσσει σχέδιο Στρατηγικού Σχεδιασμού του Δήμου, το οποίο υποβάλλει στην Εκτελεστική Επιτροπή.
2. Η Εκτελεστική Επιτροπή εισηγείται το σχέδιο στρατηγικού σχεδιασμού στο Δημοτικό Συμβούλιο για συζήτηση και ψήφιση.
3. Το εγκεκριμένο από το Δημοτικό Συμβούλιο κείμενο στρατηγικού σχεδιασμού, τίθεται προς συζήτηση στην Δημοτική Επιτροπή Διαβούλευσης και παράλληλα δημοσιοποιείται για διαβούλευση, τουλάχιστον επί δύο (2) εβδομάδες, στην ιστοσελίδα του Δήμου, καθώς και σε κάθε άλλο πρόσφορο μέσο. Κατά τη διάρκεια της περιόδου δημοσιοποίησης υποβάλλονται προτάσεις, εγγράφως ή ηλεκτρονικά, από πολίτες ή ενώσεις πολιτών και από τοπικούς, κοινωνικούς και οικονομικούς φορείς. Με απόφαση του Δημάρχου μπορεί να οργανωθεί ημερίδα, θεματικές συναντήσεις, δημόσια συζήτηση και όποια άλλη ενέργεια διαβούλευσης κρίνεται αναγκαία.
4. Οι υπηρεσίες του Δήμου, τα Τοπικά Συμβούλια και τα Νομικά Πρόσωπα του, αφού λάβουν υπόψη τους το εγκεκριμένο κείμενο στρατηγικού σχεδιασμού, το οποίο αποτελεί προπαρασκευαστική πράξη της διαδικασίας κατάρτισης του Επιχειρησιακού Προγράμματος, προτείνουν, με γραπτή εισήγηση τους, κατ' αντιστοιχία προς τους άξονες και τα μέτρα

του στρατηγικού σχεδίου, τους στόχους της κάθε υπηρεσίας για την επόμενη περίοδο και τις δράσεις για την επίτευξη των στόχων αυτών, ιεραρχημένες κατά σειρά προτεραιότητας ανά έτος

5. Το Διοικητικό Συμβούλιο του κάθε Νομικού Προσώπου του ΟΤΑ, εντός μιας (1) εβδομάδας από την εισήγηση των υπηρεσιών του, λαμβάνει απόφαση για τους στόχους και τις δράσεις που το αφορούν.
6. Το τμήμα προγραμματισμού και Ανάπτυξης του Δήμου επεξεργάζεται τις προτάσεις των υπηρεσιών, τις αποφάσεις των Διοικητικών συμβουλίων των Νομικών Προσώπων του Δήμου και τις προτάσεις που προέκυψαν από τη διαδικασία διαβούλευσης και συντάσσει το σχέδιο του Τεχνικού Επιχειρησιακού Προγράμματος, το οποίο υποβάλει στην Εκτελεστική Επιτροπή.
7. Η Εκτελεστική Επιτροπή εισηγείται το σχέδιο του Τεχνικού Επιχειρησιακού Προγράμματος στο Δημοτικό Συμβούλιο για συζήτηση και ψήφιση, επισυνάπτοντας τις αποφάσεις των Νομικών Προσώπων του Δήμου.
8. Το εγκεκριμένο Επιχειρησιακό Πρόγραμμα, μετά τον έλεγχο νομιμότητας για την τήρηση της διαδικασίας κατάρτισης του από την Αυτοτελή Υπηρεσία Εποπτείας ΟΤΑ της Αποκεντρωμένης Διοίκησης Κρήτης καταχωρείται στην ιστοσελίδα του Δήμου και δημοσιοποιείται και με κάθε άλλο πρόσφορο μέσο.

Από την στιγμή που θα εγκριθεί το κείμενο του στρατηγικού σχεδιασμού από το Δημοτικό Συμβούλιο δημοσιοποιείται επί δύο (2) εβδομάδες τουλάχιστον, με παράλληλη καταχώρηση στην ιστοσελίδα του Δήμου καθώς και σε κάθε άλλο πρόσφορο μέσο επικοινωνίας. Κατά τη διάρκεια της περιόδου δημοσιοποίησης υποβάλλονται προτάσεις εγγράφως ή ηλεκτρονικά από τα Δημοτικά και Κοινοτικά Συμβούλια, από πολίτες ή ενώσεις πολιτών και από τοπικούς κοινωνικούς φορείς. Επίσης, με απόφαση του Δημάρχου μπορεί να οργανωθούν ημερίδες, θεματικές συναντήσεις, δημόσια συνάντηση και οποιαδήποτε άλλη ενέργεια κριθεί αναγκαία.

Σχήμα 2 Εκκίνηση διαδικασίας εκπόνησης Επιχειρησιακού Προγράμματος

1.6 ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ ΣΥΝΤΑΞΗΣ

Η διαδικασία που ακολουθήθηκε στο πλαίσιο του αναπτυξιακού στρατηγικού προγραμματισμού και των σχεδίων δράσης του Δήμου Ρεθύμνου για την περίοδο 2012 – 2014 τήρησε πιστά τις απαιτήσεις και υποδείξεις των σχετικών Υπουργικών Αποφάσεων και εγκυκλίων που αφορούν στο περιεχόμενο, τη δομή και τον τρόπο υποβολής των επιχειρησιακών προγραμμάτων των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης Α΄ Βαθμού. Για την σύνταξη του Επιχειρησιακού Προγράμματος λήφθηκαν υπόψη οι κατευθυντήριες γραμμές της Ε.Ε. για την ανάπτυξη και την απασχόληση, την πολιτική συνοχής και τη συμβολή των πόλεων καθώς και οι Εθνικές προτεραιότητες για την τέταρτη προγραμματική περίοδο όπως αυτές αποτυπώνονται στο Εθνικό Στρατηγικό Πλαίσιο Αναφοράς (ΕΣΠΑ), και στα επιμέρους κείμενα των τομεακών πολιτικών. Στον προσδιορισμό και επεξεργασία συγκεκριμένων ενοτήτων του Επιχειρησιακού Προγράμματος του Δήμου Ρεθύμνου αξιοποιήθηκαν πολλαπλές πηγές στατιστικής πληροφόρησης για την πόλη, υπηρεσιακές αναφορές των Διευθύνσεων του Δήμου στους τομείς αρμοδιότητας τους, καθώς και μελετητικό υλικό των τελευταίων ετών με επίκεντρο την αστική ανάπτυξη.

Σχήμα 3 Κατάρτιση του Επιχειρησιακού Προγράμματος του Δήμου

Τα βήματα που ακολουθήθηκαν για την εκπόνηση του παρόντος Επιχειρησιακού Προγράμματος έχουν ως ακολούθως.

Σχήμα 4 Καταγραφή Βημάτων εκπόνησης Επιχ. Σχεδίου

ΒΗΜΑ 1: ΠΡΟΕΤΟΙΜΑΣΙΑ ΚΑΙ ΟΡΓΑΝΩΣΗ

Σκοπός του βήματος είναι η προετοιμασία και οργάνωση της όλης διαδικασίας κατάρτισης του επιχειρησιακού προγράμματος. Το βήμα ολοκληρώνεται με τις εξής ενέργειες :

- Συγκρότηση της ομάδας έργου
- Διατύπωση των αρχικών κατευθύνσεων της δημοτικής αρχής
- Οργάνωση και προγραμματισμός του έργου
- Ενημέρωση του προσωπικού των υπηρεσιών και των Νομικών Προσώπων του Δήμου

ΒΗΜΑ 2: ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΚΑΙ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΗΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΤΗΣ ΠΕΡΙΟΧΗΣ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ

Σκοπός του βήματος είναι η συνοπτική περιγραφή και η αξιολόγηση της υφιστάμενης κατάστασης της περιοχής του Δήμου και ο εντοπισμός των σημαντικότερων ζητημάτων τοπικής ανάπτυξης, που θα πρέπει να αντιμετωπίσει ο Δήμος κατά την επόμενη τριετία.

Για το σκοπό αυτό, το τμήμα Προγραμματισμού σε συνεργασία με την ομάδα έργου περιέγραψε τη γενική, μακροσκοπική εικόνα της περιοχής του Δήμου και αναφέρει τα γεωγραφικά, πληθυσμιακά, κοινωνικά, οικονομικά, πολεοδομικά, περιβαλλοντικά και αναπτυξιακά χαρακτηριστικά της.

Στη συνέχεια το τμήμα προγραμματισμού αξιολόγησε την κατάσταση της περιοχής και εντόπισε τα κρίσιμα ζητήματα τοπικής ανάπτυξης σε κάθε θεματικό τομέα («Φυσικό Περιβάλλον – Ποιότητα Ζωής», «Κοινωνική Συνοχή – Παιδεία – Πολιτισμός – Αθλητισμός», «Τοπική Οικονομία – Αγροτική Ανάπτυξη – Απασχόληση», «Βελτίωση Διοικητικής Ικανότητας Και Οικονομικής Κατάστασης Του Δήμου»).

ΒΗΜΑ 3: ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΚΑΙ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ ΚΑΙ ΤΩΝ ΝΟΜΙΚΩΝ ΠΡΟΣΩΠΩΝ ΤΟΥ ΩΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΩΝ

Σκοπός του βήματος είναι η συνοπτική περιγραφή και αξιολόγηση του εσωτερικού περιβάλλοντος του Δήμου και των νομικών προσώπων του και ο εντοπισμός των κρίσιμων ζητημάτων εσωτερικής ανάπτυξης.

Για το σκοπό αυτό, οι Διευθύντριες των υπηρεσιών του Δήμου, στελέχη των Δημοτικών Επιχειρήσεων και οι υπεύθυνοι των Νομικών Προσώπων του, συμπλήρωσαν σχετικό ερωτηματολόγιο, στο οποίο περιέγραψαν και αξιολόγησαν τα βασικά λειτουργικά, οργανωτικά και οικονομικά χαρακτηριστικά της υπηρεσίας τους.

Στη συνέχεια το τμήμα Προγραμματισμού, αξιοποιώντας τις απαντήσεις στα προηγούμενα ερωτηματολόγια, και μετά από επισκέψεις – συνεντεύξεις με τους συντάκτες των ερωτηματολογίων, συνέθεσε τη γενική εικόνα του εσωτερικού περιβάλλοντος του Δήμου, των Επιχειρήσεων του Δήμου και των Νομικών Προσώπων του και αναφέρει τα βασικά χαρακτηριστικά του, στις εξής ενότητες:

- Δραστηριότητες & Διαδικασίες λειτουργίας
- Οργάνωση και Συνεργασίες
- Ανθρώπινο δυναμικό & Υλικοτεχνική υποδομή
- Οικονομικά

Τέλος το τμήμα Προγραμματισμού αξιολόγησε τα στοιχεία του εσωτερικού περιβάλλοντος που περιγράφηκαν στην προηγούμενη ενέργεια και εντόπισε τα κρίσιμα ζητήματα εσωτερικής ανάπτυξης σε κάθε μία από τις προηγούμενες θεματικές ενότητες.

ΒΗΜΑ 4: ΚΑΘΟΡΙΣΜΟΣ ΤΗΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ ΚΑΙ ΤΩΝ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΩΝ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΩΝ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ

Σκοποί του βήματος είναι:

- η επιλογή της στρατηγικής που θα ακολουθήσει ο Δήμος μέσω του καθορισμού γενικών στόχων και πολιτικών δράσης

- η ομαδοποίηση των γενικών στόχων σε Άξονες και Μέτρα
- η διατύπωση του οράματος και των αρχών λειτουργίας και διακυβέρνησης.

Οι ενέργειες αυτές εκτελέστηκαν από το τμήμα Προγραμματισμού σε συνεργασία με τη Δημοτική αρχή.

ΒΗΜΑ 5: ΈΓΚΡΙΣΗ ΤΟΥ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΚΑΙ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ ΔΙΑΒΟΥΛΕΥΣΗΣ

Το βήμα περιλαμβάνει τις εξής ενέργειες:

- Έγκριση του στρατηγικού σχεδίου
- Δημοσιοποίηση του στρατηγικού σχεδίου μέσω των διαθέσιμων μέσων επικοινωνίας
- Διοργάνωση δημόσιων εκδηλώσεων
- Σύνοψη των συμπερασμάτων των διαδικασιών διαβούλευσης και ενημέρωση των αρμόδιων υπηρεσιών

ΒΗΜΑ 6: ΚΑΤΑΡΤΙΣΗ ΣΧΕΔΙΩΝ ΔΡΑΣΗΣ

Με σκοπό την εφαρμογή της στρατηγικής του Δήμου, στο βήμα αυτό, θα καταρτιστεί το σχέδιο δράσης για την επίτευξη του κάθε ενός από τους γενικούς στόχους του στρατηγικού σχεδίου.

Κάθε σχέδιο δράσης θα περιλαμβάνει στόχους και δράσεις που εξειδικεύουν τη στρατηγική του Δήμου και καταρτίζεται από την υπηρεσία που είναι αρμόδια για το γενικό στόχο. Για την κατάρτιση ενός σχεδίου δράσης απαιτούνται οι εξής ενέργειες:

- Προσδιορισμός των στόχων
- Προσδιορισμός των δράσεων
- Συνοπτική περιγραφή του σχεδίου δράσης

ΒΗΜΑ 7: ΤΡΙΕΤΗΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΣ ΤΩΝ ΔΡΑΣΕΩΝ

Σκοποί του βήματος είναι

- η ιεράρχηση και ο προγραμματισμός των δράσεων που περιλαμβάνονται στα σχέδια δράσης που έχουν προτείνει οι αρμόδιες υπηρεσίες,
- η ομαδοποίηση, ο έλεγχος και η οριστικοποίηση όλων των δράσεων του ΕΠ από την ομάδα έργου
- ο αναλυτικός προγραμματισμός των δράσεων πρώτης προτεραιότητας.

ΒΗΜΑ 8: ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΣ

Στο βήμα αυτό θα γίνουν τα ακόλουθα:

- Εκτίμηση των εσόδων του Δήμου και των Νομικών Προσώπων του, ανά πηγή χρηματοδότησης, για κάθε έτος της επόμενης διετίας
- Κατανομή των εσόδων στις δράσεις πρώτης προτεραιότητας
- Κατάρτιση συγκεντρωτικού πίνακα δαπανών ανά μέτρο και άξονα
- Σύνταξη χρηματοδοτικών πινάκων του προγράμματος.

ΒΗΜΑ 9: ΟΛΟΚΛΗΡΩΣΗ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ & ΤΕΛΙΚΕΣ ΕΝΕΡΓΕΙΕΣ

Το βήμα περιλαμβάνει τις εξής ενέργειες:

- ολοκλήρωση του σχεδίου επιχειρησιακού προγράμματος από το τμήμα Προγραμματισμού και η υποβολή του στην Εκτελεστική Επιτροπή
- έγκριση του σχεδίου από το Δημοτικό Συμβούλιο

- έλεγχος της διαδικασίας κατάρτισης του προγράμματος από την Περιφέρεια
- δημοσιοποίηση του προγράμματος από το Δήμο

Σχήμα 5 Διαγραμματική απεικόνιση των σταδίων κατάρτισης του Επιχειρησιακού Προγράμματος

1.7 Δομη Τευχουσ

Το τμήμα του Επιχειρησιακού προγράμματος του Δήμου Ρεθύμνης που παρουσιάζεται στο παρόν τεύχος, αναφέρεται στα βήματα 1 έως και 4 της προηγούμενης ενότητας και αποτελείται από 4 κεφάλαια, η θεματολογία των οποίων, παρουσιάζεται περιληπτικά παρακάτω:

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1 – ΕΙΣΑΓΩΓΗ, στο οποίο περιγράφονται οι στόχοι και το αντικείμενο του παρόντος έργου, το θεσμικό πλαίσιο και τα κύρια χαρακτηριστικά που διέπουν την κατάρτιση του Επιχειρησιακού Προγράμματος από τους πρωτοβάθμιους Ο.Τ.Α., η σύσταση της ομάδας έργου και τέλος η μεθοδολογία που ακολουθήθηκε για την εκπόνηση του.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2. – ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΚΑΙ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΗΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΤΗΣ ΠΕΡΙΟΧΗΣ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ στο οποίο γίνεται περιγραφή και αξιολόγηση της κατάστασης της περιοχής του Δήμου Ρεθύμνης. Αρχικά παρουσιάζονται βασικά χαρακτηριστικά, χωροταξική ένταξη και διοικητική οργάνωση. Αναλύει στοιχεία για το Περιβάλλον και την ποιότητα ζωής στο Δήμο Ρεθύμνου. Πραγματεύεται τις κοινωνικές και Πολιτιστικές υποδομές, περιγράφει τις υποδομές εκπαίδευσης, υγείας – κοινωνικής μέριμνας, πολιτισμού και άθλησης. Περιλαμβάνει κοινωνικοοικονομικά στοιχεία που συμβάλουν στην τοπική οικονομία και την απασχόληση. Τέλος αξιολογεί την κατάσταση της περιοχής του Δήμου Ρεθύμνου και εντοπίζει τα κρίσιμα ζητήματα τοπικής ανάπτυξης.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3 – ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΚΑΙ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ ΤΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΚΑΙ ΤΩΝ ΝΟΜΙΚΩΝ ΠΡΟΣΩΠΩΝ ΤΟΥ ΩΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΩΝ στο οποίο γίνεται περιγραφή της υφιστάμενης εσωτερικής κατάστασης και της οργανωτικής δομής του Δήμου Ρεθύμνης ως διοικητικής αρχής και έχουν συμπεριληφθεί τα οικονομικά στοιχεία του Δήμου για την περίοδο 2008 έως και 2011. Στο ίδιο κεφάλαιο γίνεται παρουσίαση της οργανωτικής δομής και των οικονομικών των Νομικών

προσώπων και των Επιχειρήσεων του Δήμου Ρεθύμνης. Τέλος γίνεται αξιολόγηση του εσωτερικού περιβάλλοντος του Δήμου, των Νομικών προσώπων και των Επιχειρήσεων του και εντοπίζονται τα κρίσιμα ζητήματα εσωτερικής ανάπτυξης.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4 – ΚΑΘΟΡΙΣΜΟΣ ΤΗΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ ΚΑΙ ΤΩΝ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΩΝ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΩΝ, στο οποίο γίνεται καθορισμός της στρατηγικής και των πολιτικών στόχων, διατυπώνεται το όραμα και οι αρχές λειτουργίες και διακυβέρνησης του Δήμου Ρεθύμνου, καθορίζονται οι γενικοί στόχοι τοπικής και εσωτερικής ανάπτυξης και τέλος καθορίζονται οι άξονες τα μέτρα και οι δράσεις για την υλοποίηση του επιχειρησιακού προγράμματος.

Σχήμα 6 Επιχειρησιακός Σχεδιασμός και Έγκριση Επιχειρησιακού Προγράμματος

2 ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΤΟΥ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ

2.1 ΒΑΣΙΚΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΚΡΗΤΗΣ ΚΑΙ ΝΕΟΥ ΔΗΜΟΥ ΡΕΘΥΜΝΗΣ

2.1.1 Συνοπτική παρουσίαση και αξιολόγηση της περιφέρειας Κρήτης

Η Περιφέρεια Κρήτης, εκτός από το ομώνυμο νησί, περιλαμβάνει τη νήσο Γαύδο, μικρά ακατοίκητα νησιά και βραχονησίδες. Έχει έκταση 8.336 km^2 και πληθυσμό 601.131 κατοίκους (απογραφή 2001), χαρακτηριστικά που την κατατάσσουν στην ένατη και όγδοη θέση, αντίστοιχα, μεταξύ των Περιφερειών της Χώρας. Έδρα της είναι η πόλη του Ηρακλείου.

Από άποψη ευημερίας, σε εθνικό επίπεδο, η Περιφέρεια Κρήτης βρίσκεται στη «μέση» περίπου από το σύνολο των ελληνικών περιφερειών, με το κατά κεφαλήν ΑΕΠ για το 2002 να ανέρχεται σε 12.482 ευρώ, ελαφρώς μικρότερο δηλ. από τον αντίστοιχο εθνικό μέσο όρο (12.878 ευρώ). Παρόλα αυτά, κατέχει το μικρότερο ποσοστό ανεργίας (6,37%) από όλες τις Περιφέρειες της Χώρας. Σε επίπεδο Ε.Ε. η Κρήτη – όπως άλλωστε και το σύνολο των Περιφερειών της Χώρας – όντας ενταγμένη στην κατηγορία των περιφερειών του Στόχου 1, κατατάσσεται στις περιοχές του ευρωπαϊκού χώρου που υστερούν ή ευημερούν λιγότερο έναντι των άλλων.

Ωστόσο, ο αναπτυξιακός χαρακτήρας της Κρήτης – τουλάχιστο για τα ελληνικά δεδομένα – είναι αρκετά δυναμικός, με κυρίαρχους παραγωγικούς τομείς τον τριτογενή (τουρισμός) και τον πρωτογενή (γεωργία, κτηνοτροφία). Ο γεωργικός τομέας, κατά παράδοση, στηρίζεται στην καλλιέργεια της ελιάς (παραγωγή λαδιού), του αμπελιού (κρασί και σταφίδα) και των εσπεριδοειδών (πορτοκάλια). Σήμερα σημαντική θέση στη γεωργική παραγωγή κατέχει η καλλιέργεια κηπευτικών στις πεδινές περιοχές, κυρίως με τη μορφή της εντατικής εκμετάλλευσης (θερμοκήπια), μέσω της οποίας τροφοδοτείται η αθηναϊκή και ευρωπαϊκή αγορά. Η κτηνοτροφία στηρίζεται, κατά βάση, στην ποιμενική αιγοπροβατοτροφία, που αποτελεί την κύρια/μοναδική απασχό-

ληση στις περισσότερες ορεινές περιοχές του νησιού. Στις ημιορεινές περιοχές η απασχόληση συνδυάζει την ημι – οικόσιτη αιγοπροβατοτροφία με την παραγωγή λαδιού. Τα αλιευτικά πεδία της Κρήτης είναι πολύ φτωχά, όπως και ο ορυκτός της πλούτος. Τα δάση δεν αποτελούν παραγωγικό πόρο με την έννοια ότι δεν υπάρχουν μεγάλες δασικές εκτάσεις για υλοτόμηση.

Ο δευτερογενής τομέας περιορίζεται κυρίως στην μεταποίηση και επεξεργασία των τοπικά παραγόμενων προϊόντων (ελαιοτριβεία, τυροκομεία και συσκευαστήρια). Αξιοσημείωτη είναι η παρουσία του δευτερογενούς τομέα στην περιαστική περιοχή του Πολεοδομικού Συγκροτήματος (ΠΣ) Ηρακλείου και δευτερευόντως στις αντίστοιχες περιοχές των άλλων αστικών κέντρων.

Όσον αφορά στον τριτογενή τομέα, κατέχει το υψηλότερο ποσοστό στην απασχόληση του νησιού και στην παραγωγή του ακαθάριστου προϊόντος, με ρυθμούς ανάπτυξης αισθητά μεγαλύτερους από τους αντίστοιχους εθνικούς όρους. Βάση του τριτογενή τομέα είναι ο οργανωμένος, μαζικός, διεθνής τουρισμός, ευρωπαϊκής κυρίως προέλευσης. Η τουριστική δυναμική και ανάπτυξη της Κρήτης οφείλεται στο γεγονός ότι συνδυάζει, κατά τρόπο σπάνιο, ήπιο κλίμα, φυσικό κάλλος (εναλλαγές τοπίου), βιοποικιλότητα (ποικιλία ειδών χλωρίδας και πανίδας) και σπουδαίο ιστορικό και πολιτιστικό παρελθόν που είναι διαχρονικά μοναδικό (Μινωικός πολιτισμός). Ως αποτέλεσμα, έχει αποκτήσει στη διεθνή τουριστική αγορά διακεκριμένο όνομα, τα πολλαπλασιαστικά αποτελέσματα του οποίου είναι εμφανή και διαχέονται στο σύνολο του νησιού.

Ιδιαίτερα σημαντική είναι, επίσης, και η ερευνητική / επιστημονική δραστηριότητα που αναπτύσσεται στην Κρήτη. Σε όλους τους Νομούς λειτουργούν ανώτατες σχολές ενώ στις τρεις μεγαλύτερες πόλεις του νησιού (Ηράκλειο, Χανιά, Ρέθυμνο) φιλοξενούνται Πανεπιστημιακά Τμήματα και Ερευνητικά Κέντρα διεθνούς κύρους.

Συμπερασματικά, θα μπορούσε να ειπωθεί ότι η Κρήτη αποτελεί μια μικρή αλλά αυτόνομη νησιωτική Περιφέρεια της Ε.Ε, στο νότιο – ανατολικό της άκρο, που αποτελεί τουριστικό προορισμό διεθνούς εμβέλειας. Η ευμάρεια που βιώνει η περιοχή κατά την τελευταία 20ετία στηρίζεται στην εντατική γεωργία, στον τουρισμό, στην ερευνητική δραστηριότητα και στις επιδοτήσεις της Ε.Ε. στα προϊόντα του παραδοσιακού αγροτικού τομέα. Η διατήρηση του παραδοσιακού τρόπου παραγωγής, παρά τα προβλήματα βιοτικού επίπεδου που αντιμετωπίζει σημαντικό τμήμα του αγροτικού

πληθυσμού, αποτελεί ισχυρό συγκριτικό της πλεονέκτημα έναντι των άλλων Ευρωπαϊκών Περιφερειών. Στην Κρήτη, δηλ., υπάρχει ακόμα η κατάλληλη υποδομή αλλά και ο δυναμισμός για ισόρροπη και βιώσιμη ανάπτυξη, φιλική προς τον άνθρωπο, σε αντίθεση με ότι συμβαίνει σε μεγάλο τμήμα της Χώρας και στις υπόλοιπες χώρες της Ε.Ε. (που πρέπει να δημιουργήσουν αυτή την υποδομή εκ νέου).

Τα παραπάνω χαρακτηριστικά έχουν ήδη καταστήσει την Κρήτη πόλο έλξης Ευρωπαίων παραθεριστών. Η μαζικότητα, ωστόσο, που έχει προσλάβει τα τελευταία χρόνια αυτό το φαινόμενο, λόγω της διαμεσολάβησης ευρωπαϊκών γραφείων real – estate και της δυνατότητας για εκτός σχεδίου δόμηση κατοικίας, αποτελεί ενδεχομένως τη σημαντικότερη απειλή για την ποιότητα του χώρου / τοπίου και την «αυθεντικότητα» της ενδοχώρας.

2.1.2 Γεωγραφικά Χαρακτηριστικά Περιφέρειας Κρήτης

Η συνολική έκταση της Περιφέρειας Κρήτης είναι 8.336 τ. χλμ. (6,3% της συνολικής έκτασης της Ελληνικής επικράτειας). Βρίσκεται στο νότιο άκρο του Αιγαίου πελάγους σε απόσταση 160 χλμ. περίπου από την ηπειρωτική χώρα. Έχει αξιοσημείωτη ακτογραμμή άνω των 1.000 χλμ., βόρεια βρέχεται από το Κρητικό και νότια από το Λιβυκό πέλαγος, ενώ περιβάλλεται από πλήθος μικρών νησιών (Γαύδος, Γαυδοπούλα, Χρυσή, Κουφονήσι, Ντία, Διονυσάσες κ.α.). Το μήκος του νησιού από το ένα άκρο (δυτικό) στο άλλο (ανατολικό) είναι 256 χιλιόμετρα, ενώ το μεγαλύτερο πλάτος του, 57 χιλιόμετρα, εντοπίζεται στο νομό Ηρακλείου και το μικρότερο πλάτος, 12 χιλιόμετρα, στο νομό Λασιθίου. Η μορφολογία της χαρακτηρίζεται από τρεις ζώνες, την ορεινή, με υψόμετρο από 400 μ. και άνω, την ημιορεινή, από 200-400 μ., και την πεδινή, από το επίπεδο της θάλασσας ως 200 μ. Οι πρώτες δύο ζώνες καλύπτουν περίπου τα 3/5 του νησιού. Σε ποσοστό 49% είναι ορεινή, οι δε ορεινοί όγκοι που δεσπόζουν είναι τα Λευκά Όρη (2.452 μ.), ο Ψηλορείτης (2.456 μ.) και η Δίκτη (2.148 μ.).

Η θέση της Κρήτης, στο κέντρο της Ανατολικής Μεσογείου, καθώς και το φυσικό της ανάγλυφο, προσδιορίζουν σε μεγάλο βαθμό την εικόνα και το χαρακτήρα της. Κατεξοχήν ορεινό νησί χαρακτηρίζεται από την εναλλαγή γεωμορφολογικών σχηματισμών, που έχει καθορίσει σε μεγάλο μάλιστα βαθμό τη χωροταξική οργάνωση, την

οικιστική δομή και εν γένει τα ανθρωπογενή δεδομένα. Τα κύρια χαρακτηριστικά της ως χωρική ενότητα είναι τα ακόλουθα:

- Η νησιωτική υπόσταση και η γεωγραφική της θέση ως αυτόνομου χωρικά συστήματος με ικανό μέγεθος ενδοχώρας και πληθυσμού.
- Η απόσταση της σε σχέση με την υπόλοιπη Ελλάδα αλλά και τις Περιφέρειες του Ευρωπαϊκού χώρου.
- Η στρατηγική της θέση στη λεκάνη της Ανατολικής Μεσογείου.
- Η δυσκολία πρόσβασης από το νότιο προς το βόρειο τμήμα της.
- Οι ενδοπεριφερειακές ανισότητες σε πολλές χωρικές ενότητες.

Τα γεωμορφολογικά χαρακτηριστικά έχουν μεγάλη σημασία ως παράγοντες διαμόρφωσης των οικισμών και του οδικού δικτύου σε όλη την περιφέρεια και δημιουργούν αντίστοιχα πλεονεκτήματα και περιορισμούς στην οικονομική και κοινωνική ανάπτυξη.

Ο πληθυσμός της Περιφέρειας Κρήτης σύμφωνα με την εκτίμηση της απογραφής του 2011 ανέρχεται σε 621.340 κατοίκους.

Πίνακας 1 Ποσοστιαία Μεταβολή πληθυσμού Περιφέρειας 1981 – 2011

ΠΟΣΟΣΤΙΑΙΑ ΜΕΤΑΒΟΛΗ ΠΛΗΘΥΣΜΟΥ								
	1981	1991	2001	2011	1981 - 1991	1991 - 2001	2001 - 2011	1981 - 2011
Ηρακλείου	243.622	264.906	292.489	304.270	8,74%	10,41%	4,03%	24,89%
Λασιθίου	70.053	71.279	76.319	75.690	1,75%	7,07%	-0,82%	8,05%
Ρεθύμνου	62.634	70.095	81.936	85.160	11,91%	16,89%	3,93%	35,96%
Χανίων	125.856	133.774	150.387	156.220	6,29%	12,42%	3,88%	24,13%
Περιφέρεια Κρήτης	502.165	540.054	601.131	621.340	7,55%	11,31%	3,36%	23,73%
ΣΥΝΟΛΟ ΧΩΡΑΣ	9.740.417	10.259.900	10.964.020	10.787.690	5,33%	6,86%	-1,61%	10,75%

Πηγή: ΕΣΥΕ, Απογραφές πληθυσμού 1981, 1991, 2001, 2011

Σχήμα 7 Μεταβολή Πληθυσμού Περιφέρειας Κρήτης - Ελλάδας

Σχήμα 8 Μεταβολή Πληθυσμού Περιφέρειας & Περιφερειακών Ενοτήτων

Στο διάστημα των δύο δεκαετιών 1981 – 1991 και 1991 – 2001, ο πληθυσμός σημείωσε συνεχή ανοδική πορεία με τις αντίστοιχες ποσοστιαίες μεταβολές να είναι υψηλότερες από εκείνες της χώρας (7,55% και 11,31% για την Κρήτη, 5,33% και 6,86% για το σύνολο της Χώρας). Τάση η οποία συνεχίζεται και την δεκαετία 2001 – 2011 σύμφωνα με τα προσωρινά αποτελέσματα της απογραφής του 2011.

Συνολικά, στην περίοδο 1981 – 2011 ο πληθυσμός της Κρήτης αυξήθηκε κατά 23,73% (έναντι 10,75% αύξησης για το σύνολο της χώρας) γεγονός που υπογραμμίζει τη δυνατότητά της να συγκρατεί και να ανανεώνει τον πληθυσμό της. Κατά νομό σημειώθηκαν ανάλογες τάσεις με την Περιφέρεια, με τους Νομούς Ρεθύμνου και Ηρακλείου να εμφανίζουν μεγαλύτερη θετική μεταβολή (35,96%, 24,89%) συγκριτικά με τους δύο άλλους Νομούς (24,13% Ν. Χανίων, 8,05% Ν. Λασιθίου).

Η πληθυσμιακή πυκνότητα την περίοδο, 1981 – 2011, παρουσίασε αυξητική τάση με το 2011 να είναι 74,54 κάτοικοι / τ.χλμ., χαμηλότερη βέβαια από την αντίστοιχη σε επίπεδο χώρας (81,75). Σε γενικές γραμμές, η πληθυσμιακή πυκνότητα της Κρήτης χαρακτηρίζεται χαμηλή παρότι εμφανίζει σταθερά αυξητική τάση και συγκλίνει σταδιακά με την πληθυσμιακή πυκνότητα της χώρας.

Πίνακας 2 Εξέλιξη πληθυσμιακής πυκνότητας Περιφέρειας Κρήτης

Εξέλιξη πληθυσμιακής πυκνότητας								
	1981	**1991**	**2001**	**2011**	**1981-1991**	**1991-2001**	**2001 - 2011**	**1981 - 2011**
Π.Ε. Ηρακλείου	92,24	100,3	110,74	115,2	8,74%	10,41%	4,03%	24,89%
Π.Ε. Λασιθίου	38,43	39,1	41,87	41,52	1,74%	7,08%	-0,84%	8,04%
Π.Ε. Ρεθύμνου	41,87	46,85	54,77	56,92	11,89%	16,91%	3,93%	35,94%
Π.Ε. Χανίων	52,97	56,31	63,3	65,75	6,31%	12,41%	3,87%	24,13%
Περιφέρεια Κρήτης	60,24	64,79	72,11	74,54	7,55%	11,30%	3,37%	23,74%
Σύνολο Χώρας	73,82	77,75	83,09	81,75	5,32%	6,87%	-1,61%	10,74%

Πηγή : ΕΣΥΕ, Επεξεργασία στοιχείων

Το μορφωτικό επίπεδο των κατοίκων βελτιώθηκε αισθητά στην εικοσαετία 1981 – 2001. Αυτό αποδεικνύεται από τη σημαντική μείωση του ποσοστού των α-

ναλφάβητων που από 9,21% που ήταν το 1981 μειώθηκε στο 3,49% το 2001. Μάλιστα κατά την απογραφή του 2001, το εν λόγω ποσοστό ήταν μικρότερο από το αντίστοιχο σε επίπεδο χώρας (3,78%). Επιπλέον, παρατηρήθηκαν αυξητικές τάσεις στις ανώτερες βαθμίδες εκπαίδευσης με τα ποσοστά των πτυχιούχων ανώτατων και ανώτερων σχολών να βελτιώνονται διαρκώς και να εμφανίζουν μικρή απόκλιση από εκείνα του συνόλου της χώρας. Παρά όμως την άνοδο που καταγράφηκε στο μορφωτικό επίπεδο του πληθυσμού, η πλειοψηφία των κατοίκων όπως αποτυπώνεται στην απογραφή του 2001 είναι απόφοιτοι στοιχειώδους (36,37%) και μέσης εκπαίδευσης (24,56%). Επίσης σημαντικό εξακολουθεί να είναι το ποσοστό της σχολικής διαρροής στην πρωτοβάθμια εκπαίδευση (8,50% το 2001) αν και έχει μειωθεί αρκετά από το 1981 (16,15%).

2.1.3 Οικονομικά χαρακτηριστικά Περιφέρειας Κρήτης

Σύμφωνα με τα στοιχεία των Περιφερειακών Λογαριασμών της Εθνικής Στατιστικής Αρχής, το Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν της Κρήτης διατηρείται διαχρονικά σε επίπεδα της τάξης του 5% ως προς το αντίστοιχο της χώρας και διαμορφώθηκε το 2008 σε ύψος 12.854 εκατομμυρίων ευρώ. Ο νομός Ηρακλείου δεσπόζει (52,06%) ως προς τη συμμετοχή του στο περιφερειακό προϊόν, ακολουθούμενος από το νομό Χανίων (23,07%), ενώ σε χαμηλότερα επίπεδα διαμορφώνεται η αντιπροσώπευση των νομών Λασιθίου (12,89%) και Ρεθύμνου (11,99%).

Πίνακας 3 Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν (εκατ. ευρώ) Περιφέρειας Κρήτης

Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν (εκατ. ευρώ)			
	2000	2004	2008
Σύνολο Ελλάδας	136.281	185.266	236.917
Κρήτη	7.330	9.730	12.854
Ηράκλειο	3.708	5.057	6.692
Λασίθι	936	1.150	1.657
Ρέθυμνο	1.012	1.234	1.541
Χανιά	1.674	2.289	2.965
Κρήτη / Σύνολο Ελλάδας	5,38%	5,25%	5,43%
Ηράκλειο / Κρήτη	50,59%	51,97%	52,06%
Λασίθι / Κρήτη	12,77%	11,82%	12,89%
Ρέθυμνο / Κρήτη	13,81%	12,68%	11,99%
Χανιά / Κρήτη	22,84%	23,53%	23,07%

Πηγή: Εθνική Στατιστική Αρχή

Σε ότι αφορά την Ακαθάριστη Προστιθέμενη Αξία κατά τομέα, διαχρονικά σημειώθηκε υποχώρηση της αντιπροσώπευσης του Πρωτογενή τομέα (από 10,04% το 2000, σε 5,50% το 2008), έναντι αύξησης κυρίως του Τριτογενή αλλά και του Δευτερογενή τομέα. Διαφοροποιημένος από την εν λόγω τάση εμφανίζεται ο νομός Λασιθίου ο οποίος διατήρησε διψήφιο ποσοστό αντιπροσώπευσης και υψηλή βαρύτητα στον Πρωτογενή τομέα (10,10%), εν αντιθέσει με τους άλλους τρεις νομούς των οποίων τα ποσοστά ήταν μεταξύ 4,32% και 5,65%, έχοντας ξεπεράσει ταυτόχρονα στον Τριτογενή τομέα ποσοστά άνω του 80%.

Ο πρωτογενής τομέας διατηρεί δεσπόζουσα θέση τόσο από απόψεως προϊόντος, όσο και απασχόλησης, αλλά χαρακτηρίζεται από μικρό και διάσπαρτο κλήρο, από την εξάρτηση από παραδοσιακά πρότυπα και καλλιέργειες και διαρθρωτική υστέρηση με ατελείς υποδομές, παραγωγικά συστήματα σε μεγάλο βαθμό παρωχημέ-

να και με χαμηλή μεταπαραγωγική προστιθέμενη αξία. Επίσης, το ποσοστό αρδεύσιμων εκτάσεων στην Κρήτη είναι πολύ κάτω του αντίστοιχου μέσου όρου της Ελλάδας, ενώ η δομή των καλλιεργειών χαρακτηρίζεται από έμφαση σε παραδοσιακές καλλιέργειες. Οι κηπευτικές καλλιέργειες καλύπτουν το 3% του συνόλου των καλλιεργήσιμων εκτάσεων, αλλά η Κρήτη διαθέτει το 50% των θερμοκηπίων στην Ελλάδα, με πλεονεκτήματα στην παραγωγή λαχανικών και ανθέων. Διάσπαρτη είναι επίσης και η κτηνοτροφία (κυρίως εκτατικής μορφής), με ελάχιστες οργανωμένες κτηνοτροφικές μονάδες, ενώ υπάρχουν σημαντικές προϋποθέσεις για την ανάπτυξη τυροκομικών προϊόντων.

Όσον αφορά το δευτερογενή τομέα, παρατηρούνται επίσης διαρθρωτικά προβλήματα που αφορούν το μικρό κατά κανόνα μέγεθος και την οικογενειακή μορφή των επιχειρήσεων. Το μικρό μέγεθος και ο οικογενειακός χαρακτήρας των επιχειρήσεων λειτουργεί ανασταλτικά στην εν γένει πρόοδο τους, ερμηνεύει δε σε πολύ μεγάλο βαθμό τις οργανωτικές και οικονομικές αδυναμίες τους και την παρεπόμενη χαμηλή ένταση καινοτομίας. Η μεταποίηση συνδέεται κυρίως με την επεξεργασία των προϊόντων του πρωτογενή τομέα (τρόφιμα και ποτά), με τον κατασκευαστικό και τον τομέα των πλαστικών. Οι μεταποιητικές επιχειρήσεις είναι σχετικά μικρού μεγέθους, με εξαίρεση τις συνεταιριστικές επιχειρήσεις. Η Κρήτη διαθέτει μόνο το 1,8% της βαριάς βιομηχανίας και ελάχιστες μονάδες δημιουργούν υψηλό κύκλο εργασιών. Η μεταποίηση των προϊόντων του πρωτογενή τομέα παρουσιάζει προβλήματα οργάνωσης, ποιότητας, σχεδιασμού και τυποποίησης, καθώς και πρόβλημα εκσυγχρονισμού της παραγωγικής διαδικασίας. Δυσκολίες υπάρχουν επίσης στην οργάνωση εμπορικών δικτύων για την προώθηση των τοπικών προϊόντων. Οι σχέσεις μεταξύ μεταποίησης και υπηρεσιών, δικτύωσης και διασύνδεσης με τα ερευνητικά κέντρα βρίσκονται σε χαμηλό επίπεδο. Ο βαθμός – ρυθμός εγκατάστασης της μεταποίησης σε οργανωμένους χώρους δεν είναι ικανοποιητικός, γεγονός που δημιουργεί περιβαλλοντικά προβλήματα και πιέσεις από την επέκταση της δόμησης και την ανάπτυξη άλλων τομέων στην τοπική οικονομία. Ευοίωνες είναι οι τάσεις στον τομέα των εξαγωγών, καθώς το δωδεκάμηνο Ιουλίου 2010 – Ιουνίου 2011 σημειώνουν άνοδο της τάξης του 13,5% στην Κρήτη. Ο τομέας της ενέργειας και δη, οι ανανεώσιμες πηγές μπορούν να αποτελέσουν σημαντική πηγή μεγέθυνσης της οικονομικής δραστηριότητας και της απασχόλησης στο νησί, αλλά και άμβλυνσης της εξάρτησης από ορυκτά καύσιμα. Η δυ-

ναμική του τομέα παραμένει ισχυρή και υπάρχουν μεγάλες δυνατότητες στο πεδίο των υβριδικών συστημάτων. Η ευρύτερη δυνατή χρήση τεχνολογιών ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, συμβάλλει στην ασφάλεια του ενεργειακού εφοδιασμού, αλλά και στην ανάπτυξη νέων οικονομικών τομέων, δημιουργώντας νέες θέσεις εργασίας. Ο τομέας της Πράσινης ενέργειας, μπορεί να αποτελέσει μοχλό Ανάπτυξης προωθώντας, την οικονομική μεγέθυνση με μεγάλες «καθαρές» επενδύσεις, την κοινωνική συνοχή με τη δημιουργία πολλών νέων και αποκεντρωμένων θέσεων εργασίας και συμπληρωματικών εισοδημάτων, την προστασία του περιβάλλοντος και την ανάπτυξη τοπικής τεχνογνωσίας και τεχνολογίας.

Στον τριτογενή τομέα, οι διοικητικές, εκπαιδευτικές και χρηματοοικονομικές υπηρεσίες, όπως και οι μεταφορές, βρίσκονται ως επί το πλείστον συγκεντρωμένες στα μεγάλα αστικά κέντρα. Λόγω της νησιωτικής φύσης της οικονομίας και του εξαγωγικού της προσανατολισμού, έχουν ιδρυθεί πολύ ισχυρές μεταφορικές και ναυτιλιακές εταιρείες. Από το 1980 και έκτοτε ιδρύθηκαν στην Κρήτη Πανεπιστήμια, Πολυτεχνικές σχολές και Τεχνολογικά Ιδρύματα, καθώς και σημαντικά Ερευνητικά Κέντρα (Ίδρυμα Τεχνολογίας & Έρευνας, ΕΛΚΕΘΕ κλπ.).

Οι ερευνητικές δραστηριότητες εντοπίζονται κυρίως στο Ηράκλειο και σε μικρότερο βαθμό στα Χανιά και στο Ρέθυμνο. Οι δείκτες συμμετοχής της Κρήτης σε ερευνητικές δραστηριότητες είναι σημαντικά υψηλότεροι από τους αντίστοιχους των άλλων Περιφερειών της Ελλάδας.

2.1.3.1 Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν

Η Περιφέρεια Κρήτης συμμετέχει στο Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν της χώρας σε ποσοστό της τάξεως του 5%. Συγκεκριμένα για το έτος 2008, σύμφωνα με πρόσφατα στοιχεία των Περιφερειακών Λογαριασμών της Εθνικής Στατιστικής Αρχής, το ΑΕΠ της Κρήτης ανήλθε σε 12.854 εκατ. ευρώ και σε ποσοστό 5,4% του εθνικού ΑΕΠ (236.917 εκατ. ευρώ) (Γράφημα 1). Η Περιφερειακή Ενότητα Ηρακλείου, ως πολυπληθέστερη ενότητα, έχει την υψηλότερη συμμετοχή (52,06%) στο περιφερειακό ΑΕΠ, ακολουθούμενη από την ΠΕ Χανίων (23,07%), ενώ σε χαμηλότερα επίπεδα διαμορφώνεται η συμμετοχή των ΠΕ Λασιθίου (12,89%) και ΠΕ Ρεθύμνου (11,98%).

Σχήμα 9 Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν της Περιφέρειας Κρήτης (Πηγή ΕΛ.ΣΤΑΤ. 2012)

Το ΑΕΠ της Κρήτης παρουσίασε σημαντική άνοδο (75,35%) κατά την περίοδο 2000-2008 σε αντιστοιχία με την αύξηση του εθνικού ΑΕΠ για το ίδιο διάστημα, η οποία ανήλθε σε 73,85%. Η Περιφερειακή Ενότητα με την υψηλότερη ποσοστιαία αύξηση (80,45%) του ΑΕΠ της ήταν η ΠΕ Ηρακλείου, ακολουθούμενη από την ΠΕ Χανίων (77,14%) και την ΠΕ Λασιθίου (76,93%). Σημαντικά χαμηλότερη αύξηση του ΑΕΠ της παρουσίασε η ΠΕ Ρεθύμνου με 52,23%.

2.1.3.2 Κατά κεφαλή Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν

Το κατά κεφαλή Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν της Κρήτης ανέρχεται στο επίπεδο εκείνου της χώρας. Το έτος 2008 διαμορφώθηκε έτσι στο ποσό των 21.157 ευρώ, συμβαδίζοντας με το αντίστοιχο μέγεθος του συνόλου των Περιφερειών της χώρας (21.084 ευρώ).

Το κατά κεφαλή ΑΕΠ της Κρήτης παρουσίασε σταθερή ανοδική πορεία κατά το χρονικό διάστημα 2000-2008, με συνολική ποσοστιαία αύξηση 70,98%. Υψηλότερες τιμές παρουσιάζουν οι Περιφερειακές Ενότητες Ηρακλείου και Λασιθίου, ακολουθούμενες από τις ΠΕ Χανίων και Ρεθύμνου. Οι υψηλότερες ποσοστιαίες αυξήσεις κατά το παραπάνω διάστημα σημειώθηκαν στις ΠΕ Λασιθίου με 77,51%, ΠΕ Ηρακλείου με

74,45%, ΠΕ Χανίων 73,49% ενώ χαμηλότερη άνοδο σημειώνεται στην ΠΕ Ρεθύμνου με 47,91%.

Σχήμα 10 Κατά κεφαλή Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν της Περιφέρειας Κρήτης (Πηγή ΕΛ.ΣΤΑΤ. 2012)

Η εξέλιξη του ΑΕΠ της Κρήτης και οι εν μέρει διαφορετικοί ρυθμοί ανάπτυξης στις τέσσερεις Περιφερειακές Ενότητες απεικονίζονται στο Σχήμα 10.

Σύμφωνα με τα στοιχεία της Στατιστικής Υπηρεσίας της ΕΕ (Eurostat) για το έτος 2010 το κατά κεφαλή ΑΕΠ της Ελλάδας ανέρχεται σε 21.700 ευρώ. Το αντίστοιχο μέγεθος για την ΕΕ (μέσος όρος των 27 χωρών) είναι 24.500 ευρώ ενώ ο μέσος όρος των χωρών της Ευρωζώνης ανέρχεται σε 26.400 ευρώ.

2.1.3.3 Ακαθάριστη Προστιθέμενη Αξία

Η Ακαθάριστη Προστιθέμενη Αξία στο σύνολο των παραγωγικών κλάδων της Κρήτης ανέρχεται στο ποσό των 11.375 εκατ. ευρώ (στοιχεία έτους 2008). Όπως φαίνεται στο Σχήμα 11, η παραγόμενη προστιθέμενη αξία προϊόντων και υπηρεσιών κατά τη χρονική περίοδο 2000 – 2008 στην Κρήτη σημειώνει σημαντική αύξηση της τάξεως του 75,67%.

Την υψηλότερη αύξηση στους επιμέρους παραγωγικούς κλάδους παρουσιάζει ο κλάδος «Βιομηχανία και Ενέργεια», ως τμήμα του δευτερογενή τομέα, με ποσοστό 165% αλλά με σχετικά χαμηλή συνολική προστιθέμενη αξία (851 εκατ. ευρώ). Τη σημαντικότερη συνεισφορά στην προστιθέμενη αξία των προϊόντων της Κρήτης έχει ο κλάδος «Εμπόριο και Τουρισμός», ως τμήμα του τριτογενή τομέα, με 4.589 εκατ. ευρώ ενώ ταυτόχρονα σημειώνει υψηλή αύξηση κατά την περίοδο 2000 – 2008 της τάξεως του 85%.

Σχήμα 11 Ακαθάριστη Προστιθέμενη Αξία κατά κλάδο στην Κρήτη (Πηγή ΕΛ.ΣΤΑΤ. 2012)

Ο πρωτογενής τομέας σε απόλυτα μεγέθη παραμένει στάσιμος με πτωτική τάση έχοντας μειώσει όμως αισθητά το ποσοστό συνεισφοράς του στην περιφερειακή προστιθέμενη αξία από 10,04% το 2000 σε 5,51% το 2008 (Σχήμα 12). Ο κλάδος «Βιομηχανία και Ενέργεια» έχει, αντιθέτως, ανοδική πορεία με ποσοστό συνεισφοράς από 4,96% το 2000 σε 7,48% το 2008. Τα ποσοστά των υπολοίπων κλάδων παραμένουν σταθερά με αποκλίσεις έως 2 ποσοστιαίες μονάδες.

Το υψηλότερο ποσοστό συμμετοχής στην προστιθέμενη αξία συνεχίζει να κατέχει ο τομέας «Εμπόριο και Τουρισμός» ως κινητήριος μοχλός ανάπτυξης της Κρήτης. Οι παρεχόμενες υπηρεσίες στο συγκεκριμένο κλάδο το 2008 συνεισέφεραν κατά 40,34% στη συνολική περιφερειακή προστιθέμενη αξία.

Σχήμα 12 Ποσοστιαία συνεισφορά των κλάδων στην Ακαθάριστη Προστιθέμενη Αξία (Πηγή ΕΛ.ΣΤΑΤ. 2012)

Αθροιστικά για τους τρεις κύριους τομείς της οικονομίας της Κρήτης διαπιστώνεται ότι κατά το έτος 2008 ο Πρωτογενής τομέας είχε συμμετοχή με 5,51%, ο Δευτερογενής (Βιομηχανία και Κατασκευές) συμμετείχε με 13,84%, ενώ ο Τριτογενής τομέας κατείχε το υψηλότερο μερίδιο συμμετοχής με 80,65%. Διαφοροποιημένη εμφανίζεται η ΠΕ Λασιθίου η οποία διατήρησε διψήφιο ποσοστό και υψηλή βαρύτητα στον Πρωτογενή τομέα (10,10%), εν αντιθέσει με τις άλλες τρεις ενότητες των οποίων τα ποσοστά κυμαίνονται μεταξύ 4,32% και 5,65%, έχοντας υπερβεί ταυτόχρονα στον Τριτογενή τομέα ποσοστά άνω του 80%.

Στα γραφήματα που ακολουθούν απεικονίζεται κατά κλάδο η ποσοστιαία συμμετοχή της Κρήτης στην Ακαθάριστη Προστιθέμενη Αξία της χώρας, ενώ ταυτόχρονα παρουσιάζεται η κατανομή της στις τέσσερεις Περιφερειακές Ενότητες.

Στον Πρωτογενή τομέα η Κρήτη συμβάλλει με ποσοστό (9,53%) στην προστιθέμενη αξία του κλάδου σε επίπεδο χώρας (Γράφημα 5). Υπάρχουν, όμως, ακόμα σημαντικά περιθώρια βελτίωσης της παραπάνω τιμής, εστιάζοντας σε θέματα τυποποίησης, προβολής και προώθησης των ποιοτικών αγροτικών προϊόντων της Κρήτης.

Η πτώση της προστιθέμενης αξίας στη γεωργία εξηγείται σε ένα βαθμό από την εγκατάλειψη κάποιων παραδοσιακών καλλιεργειών, όπως η αμπελοκαλλιέργεια, σε συνδυασμό με τη συνεχή πτώση των τιμών του ελαιολάδου και ορισμένων κηπευτικών προϊόντων. Οι περιοχές στις οποίες σημειώνεται πτώση στη γεωργία είναι εκείνες που παρατηρείται η μεγαλύτερη ανάπτυξη στον τουρισμό. Ο μαζικός τουρισμός αυξάνει μεν τα έσοδα, αλλά συμβάλλει, επίσης και στη δημιουργία ανισορροπιών. Ενώ οι πλέον αναπτυγμένες περιοχές κατά μήκος των βορείων, κυρίως, ακτών του νησιού εξακολουθούν να αναπτύσσονται, οι αγροτικές περιοχές στην ενδοχώρα φθίνουν και η οικονομική τους κατάσταση επιδεινώνεται.

Σχήμα 13 Ακαθάριστη Προστιθέμενη Αξία στον κλάδο «Γεωργία και Κτηνοτροφία» (Πηγή ΕΛ.ΣΤΑΤ. 2012)

Ο Πρωτογενής τομέας κατέχει δεσπόζουσα θέση τόσο από απόψεως προϊόντος, όσο και απασχόλησης, αλλά χαρακτηρίζεται από μικρό και διάσπαρτο κλήρο, από την εξάρτηση από παραδοσιακά πρότυπα και καλλιέργειες και διαρθρωτική υστέρηση με ατελείς υποδομές, παραγωγικά συστήματα σε μεγάλο βαθμό παρωχημένα και με χαμηλή μεταπαραγωγική προστιθέμενη αξία. Επίσης, το ποσοστό αρδεύσιμων εκτάσεων στην Κρήτη είναι πολύ χαμηλότερο του αντίστοιχου μέσου όρου της Ελλάδας, ενώ η δομή των καλλιεργειών χαρακτηρίζεται από έμφαση σε παραδοσιακές καλλιέργειες. Οι κηπευτικές καλλιέργειες καλύπτουν το 3% του συνόλου των καλλιεργήσιμων εκτάσεων, αλλά η Κρήτη διαθέτει το 50% των θερμοκηπίων στην Ελλά-

δα, με πλεονεκτήματα στην παραγωγή λαχανικών και ανθέων. Διάσπαρτη είναι επίσης και η κτηνοτροφία, με ελάχιστες οργανωμένες κτηνοτροφικές μονάδες, ενώ υπάρχουν σημαντικές προϋποθέσεις για την ανάπτυξη τυροκομικών προϊόντων.

Στον κλάδο «Βιομηχανία και Ενέργεια» είναι ιδιαίτερα εμφανές το χαμηλό ποσοστό (3,11%) συμμετοχής της Κρήτης στο εθνικό σύνολο. Η Περιφερειακή Ενότητα Ηρακλείου, ως η πλέον ανεπτυγμένη στο Δευτερογενή τομέα, συγκεντρώνει το 57,30% της παραγόμενης προστιθέμενης αξίας.

Στο Δευτερογενή τομέα παρατηρούνται διαρθρωτικά προβλήματα που αφορούν το μικρό κατά κανόνα μέγεθος και την οικογενειακή μορφή των επιχειρήσεων. Το μικρό μέγεθος και ο οικογενειακός χαρακτήρας των περισσοτέρων επιχειρήσεων λειτουργεί σε αρκετές περιπτώσεις ανασταλτικά στην εν γένει πρόοδο τους, ερμηνεύει δε σε μεγάλο βαθμό τις οργανωτικές και οικονομικές αδυναμίες τους και την παρεπόμενη χαμηλή ένταση καινοτομίας.

Σχήμα 14 Ακαθάριστη Προστιθέμενη Αξία στον κλάδο «Βιομηχανία και Ενέργεια» (Πηγή ΕΛ.ΣΤΑΤ. 2012)

Η μεταποίηση συνδέεται κυρίως με την επεξεργασία των προϊόντων του πρωτογενή τομέα (τρόφιμα και ποτά), με τον κατασκευαστικό και τον τομέα των πλαστικών. Οι μεταποιητικές επιχειρήσεις είναι σχετικά μικρού μεγέθους, με εξαίρεση τις συνεταιριστικές επιχειρήσεις.

Η Κρήτη διαθέτει μόνο το 1,8% της βαριάς βιομηχανίας και ελάχιστες μονάδες δημιουργούν υψηλό κύκλο εργασιών. Η μεταποίηση των προϊόντων του πρωτογενή τομέα παρουσιάζει προβλήματα οργάνωσης, ποιότητας, σχεδιασμού και τυποποίησης, καθώς και πρόβλημα εκσυγχρονισμού της παραγωγικής διαδικασίας. Δυσκολίες υπάρχουν, επίσης, στην οργάνωση εμπορικών δικτύων για την προώθηση των τοπικών προϊόντων.

Οι σχέσεις μεταξύ μεταποίησης και υπηρεσιών, δικτύωσης και διασύνδεσης με τα ερευνητικά κέντρα βρίσκονται σε χαμηλό επίπεδο. Ο βαθμός αλλά και ο ρυθμός εγκατάστασης της μεταποίησης σε οργανωμένους χώρους δεν είναι ικανοποιητικός, γεγονός που δημιουργεί επιπρόσθετα περιβαλλοντικά προβλήματα και πιέσεις από την επέκταση της δόμησης και την ανάπτυξη άλλων τομέων στην τοπική οικονομία. Ευοίωνες είναι οι τάσεις στον τομέα των εξαγωγών, καθώς το δωδεκάμηνο 07/2010-06/2011 σημειώνουν άνοδο της τάξης του 13,5% στην Κρήτη.

Ο τομέας της Ενέργειας και ειδικότερα οι Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας (ΑΠΕ) μπορούν να αποτελέσουν σημαντική πηγή μεγέθυνσης της οικονομικής δραστηριότητας και της απασχόλησης στο νησί, αλλά και άμβλυνσης της εξάρτησης από ορυκτά καύσιμα. Η δυναμική του τομέα παραμένει ισχυρή και υπάρχουν μεγάλες δυνατότητες στο πεδίο των υβριδικών συστημάτων. Η ευρύτερη δυνατή χρήση τεχνολογιών ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, συμβάλλει στην ασφάλεια του ενεργειακού εφοδιασμού, αλλά και στην ανάπτυξη νέων οικονομικών τομέων, δημιουργώντας νέες θέσεις εργασίας.

Ο τομέας της Πράσινης ενέργειας, μπορεί επίσης να αποτελέσει μοχλό Ανάπτυξης, προωθώντας την οικονομική μεγέθυνση με μεγάλες «καθαρές» επενδύσεις, την κοινωνική συνοχή με τη δημιουργία πολλών νέων και αποκεντρωμένων θέσεων εργασίας και συμπληρωματικών εισοδημάτων, την προστασία του περιβάλλοντος και την ανάπτυξη τοπικής τεχνογνωσίας και τεχνολογίας.

Στον Κατασκευαστικό κλάδο η Κρήτη συμμετέχει με ικανοποιητικό ποσοστό (6,82%). Στις 4 Περιφερειακές Ενότητες η παραγόμενη αξία είναι ισόρροπα κατανεμημένη.

Αν και συνολικά ο κλάδος διανύει φάση ισχυρής ύφεσης είχε ευνοηθεί κατά την προηγούμενη περίοδο κυρίως από την ανάπτυξη του τουριστικού κλάδου.

Σχήμα 15 Ακαθάριστη Προστιθέμενη Αξία στον κλάδο «Κατασκευές» (Πηγή ΕΛ.ΣΤΑΤ. 2012)

Στον ισχυρότερο κλάδο της Κρητικής οικονομίας, «Εμπόριο και τουριστικές υπηρεσίες», οι ΠΕ Ηρακλείου και Χανίων παρουσιάζονται ισχυρότερες των υπολοίπων, με σημαντικές τουριστικές περιοχές του νησιού αλλά και τα δύο μεγαλύτερα αστικά κέντρα.

Ο Τουρισμός είναι ο πιο δυναμικά αναπτυσσόμενος τομέας και η ζήτηση έδωσε κίνητρα για σημαντικές επενδύσεις σε ξενοδοχειακές μονάδες, με αποτέλεσμα την ποσοτική και ποιοτική αναβάθμιση της ξενοδοχειακής υποδομής. Την ίδια στιγμή αντιμετωπίζει διαρθρωτικά προβλήματα τα οποία εστιάζονται κυρίως στην έντονη εποχικότητα και την περιορισμένη διάχυση της τουριστικής κίνησης προς τους οικισμούς της ενδοχώρας δεδομένου ότι οι ξενοδοχειακές υποδομές συγκεντρώνονται κυρίως στα βόρεια παράλια και σε μικρές εστίες στο νότο, ενώ η πορεία του σε μεγάλο βαθμό επηρεάζεται από εξωγενείς, μη ελεγχόμενες συνθήκες, που συντελούν σε διακυμάνσεις των επιδόσεων του.

Σχήμα 16 Ακαθάριστη Προστιθέμενη Αξία στον κλάδο «Εμπόριο και Τουρισμός» (Πηγή ΕΛ.ΣΤΑΤ. 2012)

Σημαντικό ανταγωνιστικό πλεονέκτημα στον τουριστικό κλάδο αποτελεί το υψηλό ποσοστό ξενοδοχειακών υποδομών υψηλών προδιαγραφών. Όπως φαίνεται στον Πίνακα 4, η Κρήτη διαθέτει το 30,31% του συνόλου των κλινών 5 αστέρων στην Ελλάδα και το 24,57% κλινών 4 αστέρων αντίστοιχα.

Πίνακας 4 Κατανομή Ξενοδοχειακών Μονάδων, Δωματίων και Κλινών στην Κρήτη, 2011 (Πηγή ΣΕΤΕ 2012)

	Σύνολο	5*****	4****	3***	2**	1**
Μονάδες	15,84%	24,55%	18,80%	14,50%	15,77%	13,71%
Δωμάτια	21,64%	30,51%	24,59%	16,36%	19,92%	19,22%
Κλίνες	21,31%	30,31%	24,57%	16,08%	19,06%	18,48%

Οι διανυκτερεύσεις στην Κρήτη κατά το έτος 2010 ανήλθαν σε 16.449.065, αποτελώντας το 24,6 του συνόλου των διανυκτερεύσεων στην Ελλάδα.

Τα δύο σημαντικότερα αεροδρόμια της Κρήτης, ο Κρατικός Αερολιμένας «Ν. Καζαντζάκης» στο Ηράκλειο και ο Κρατικός Αερολιμένας «Ι. Δασκαλογιάννης» στα Χανιά, υποδέχονται μεγάλο αριθμό πτήσεων ιδιαίτερα κατά τη διάρκεια της τουριστι-

κής περιόδου. Το έτος 2011 το Αεροδρόμιο Ηρακλείου φιλοξένησε 2.173.138 διεθνείς τουριστικές αφίξεις επιβατών, ενώ αυτό των Χανίων 656.985 αφίξεις αντίστοιχα.

Όπως απεικονίζεται στο Σχήμα 17, κατά τους τέσσερεις μήνες υψηλής τουριστικής περιόδου (Ιούνιος – Σεπτέμβριος) το αεροδρόμιο Ηρακλείου είναι το πρώτο αεροδρόμιο σε διεθνείς τουριστικές αφίξεις στην Ελλάδα. Οι υπάρχουσες υποδομές και το περιορισμένο δυναμικό δυσχεραίνουν την εύρυθμη λειτουργία του Αερολιμένα. Αξίζει να σημειωθεί ενδεικτικά ότι τον Αύγουστο 2011 οι διεθνείς αφίξεις ανήλθαν στις 469.611 ή αντίστοιχα σε 15.136 ανά ημέρα, προστιθεμένων των αφίξεων από πτήσεις εσωτερικού. Ταυτόχρονα η βιώσιμη λειτουργία ενός νέου σύγχρονου αερολιμένα καθιστά αναγκαία τη διεύρυνση της τουριστικής περιόδου.

Σχήμα 17 Διεθνείς τουριστικές αφίξεις στα κυριότερα αεροδρόμια της Κρήτης και στην Αθήνα (Πηγή ΥΠΑ 2012)

Στον κλάδο του Τριτογενή τομέα που περιλαμβάνει μεταξύ άλλων τις «χρηματοπιστωτικές υπηρεσίες» η ποσοστιαία συνεισφορά της Κρήτης είναι σχετικά χαμηλή (4,50%). Στην ΠΕ Ηρακλείου παράγεται περίπου το 50% της περιφερειακής προστιθέμενης αξίας (Γράφημα 8).

Στον τριτογενή τομέα, οι διοικητικές, εκπαιδευτικές και χρηματοοικονομικές υπηρεσίες, όπως και οι μεταφορές, βρίσκονται ως επί το πλείστον συγκεντρωμένες στα μεγάλα αστικά κέντρα.

Σχήμα 18 Ακαθάριστη Προστιθέμενη Αξία στον κλάδο «Χρηματοοικονομικές Υπηρεσίες» (Πηγή ΕΛ.ΣΤΑΤ. 2012)

Λόγω της νησιωτικής φύσης της οικονομίας και του εξαγωγικού της προσανατολισμού, έχουν ιδρυθεί πολύ ισχυρές μεταφορικές και ναυτιλιακές εταιρείες. Από το 1980 και έκτοτε ιδρύθηκαν στην Κρήτη Πανεπιστήμια, Πολυτεχνικές σχολές και Τεχνολογικά Ιδρύματα, καθώς και σημαντικά Ερευνητικά Κέντρα (Ίδρυμα Τεχνολογίας & Έρευνας, ΕΛΚΕΘΕ κλπ.).

Οι δείκτες συμμετοχής της Κρήτης σε ερευνητικές δραστηριότητες είναι σημαντικά υψηλότεροι από τους αντίστοιχους των άλλων Περιφερειών της Ελλάδας.

Η προστιθέμενη αξία από λοιπές παρεχόμενες υπηρεσίες κυμαίνεται στο 24,51% του συνολικού περιφερειακού μεγέθους ενώ η συμμετοχή στην εθνική αξία του κλάδου είναι 5,27% (Σχήμα 19).

Σχήμα 19 Ακαθάριστη Προστιθέμενη Αξία στον κλάδο «Λοιπές Υπηρεσίες» (Πηγή ΕΛ.ΣΤΑΤ. 2012)

2.1.3.4 Απασχόληση

Η απασχόληση στην Περιφέρεια Κρήτης έχει παραμείνει στα ίδια επίπεδα κατά τη διάρκεια της τελευταίας δεκαετίας. Ο αριθμός εργαζομένων από 267.320 το 2000 ανήλθε σε 274.872 το 2008, σημείωσε δηλαδή μία μικρή αύξηση της τάξεως του 2,82%. Σημαντικές αυξομειώσεις στην απασχόληση παρουσιάζονται όμως στους επιμέρους κλάδους της περιφερειακής οικονομίας (Σχήμα 20). Στον πρωτογενή τομέα σημειώνεται μεταβολή του εργατικού δυναμικού από 76.659 το 2000 σε 48.734 το 2008, δηλαδή μία μείωση κατά 36,43%.

Σχήμα 20 Απασχόληση ανά κλάδο στην Περιφέρεια Κρήτης (Πηγή ΕΛ.ΣΤΑΤ. 2012)

2.1.4 Συνοπτική παρουσίαση και αξιολόγηση του νέου Δήμου Ρεθύμνου

Σχήμα 21 Χάρτης Νέου Δήμου Ρεθύμνου

Ο Δήμος Ρεθύμνου είναι μια δυναμικά αναπτυσσόμενη περιοχή της Περιφέρειας Κρήτης. Η πόλη του Ρεθύμνου βρίσκεται στο μέσο του βόρειου άξονα του νησιού και αποτελεί το διοικητικό, συγκοινωνιακό, εκπαιδευτικό – πολιτιστικό και οικονομικό – τουριστικό κέντρο του νομού. Ο βασικός τομέας ανάπτυξης της πόλης, που συμπαρασύρει και ολόκληρο τον νομό, είναι ο τουρισμός.

Το Ρέθυμνο είναι η τρίτη σε μέγεθος πόλη της Κρήτης, μετά το Ηράκλειο και τα Χανιά. Η πόλη είναι κτισμένη μεταξύ του Ηρακλείου που είναι ανατολικά (78 χμ) και των Χανίων που είναι δυτικά (58 χμ). Βρίσκεται κατά μήκος της βόρειας ακτής σχεδόν στη μέση του νησιού, ενώ η ανάπτυξή του γίνεται κατά μήκος της παραλίας αυτής. Στα ανατολικά του, το Ρέθυμνο έχει μια από τις μεγαλύτερες παραλίες άμμου στην

Κρήτη (12 χμ) και στα δυτικά μια βραχώδη ακτή που τελειώνει στην αρχή μιας άλλης μεγάλης παραλίας άμμου έκτασης 10 χλμ.

Η πόλη του Ρεθύμνου έχει εξελιχθεί σε αστικό κέντρο με συνδέσεις και εξαρτήσεις που έχουν ξεπεράσει το περιφερειακό πλαίσιο. Αυτό δεν οφείλεται μόνο στη συγκέντρωση πληθυσμού αλλά και στο είδος των υπηρεσιών που παρέχει η πόλη. Το Πανεπιστήμιο και ο τουρισμός την έχουν αναδείξει τόσο σε Ελληνικό όσο και σε Ευρωπαϊκό επίπεδο.

Παρότι το Ρέθυμνο έχει γίνει ένα μεγάλο αστικό κέντρο δεν έχει χάσει το παραδοσιακό του χρώμα. Αποτελείται από την παλιά και τη νέα πόλη και αυτό είναι το χαρακτηριστικό του που μαγνητίζει τους επισκέπτες αφού καταφέρνει να συνδυάσει με τον καλύτερο τρόπο τη γραφικότητα με το σύγχρονο τρόπο ζωής. Το Ρέθυμνο είναι μια πόλη γεμάτη ζωή χειμώνα - καλοκαίρι, όμως ιδιαίτερα το καλοκαίρι μεταμορφώνεται κυριολεκτικά μια και ο πληθυσμός της σχεδόν διπλασιάζεται.

Το Ρέθυμνο, υπό την έννοια της αστικής ενότητας, συνιστά το «επίκεντρο»:

1. των καθημερινών μετακινήσεων, για εργασία – εξυπηρετήσεις – αναψυχή, των κατοίκων ευρύτερης από τα διοικητικά όρια του Δήμου ζώνης επιρροής (Γεωργιούπολη – Σκαλέτα, όρια Δήμου Αγ. Βασιλείου). Σημειώνεται ότι οι καθημερινές μετακινήσεις εντός αυτής της ζώνης (επιρροής) είναι αμφίδρομες, δεδομένου ότι και πολλοί κάτοικοι του Ρεθύμνου πηγαινοέρχονται σε αυτήν για λόγους αναψυχής, εργασίας, κ.λπ.
2. Των μετακινήσεων, για κάλυψη εμπορικών και λοιπών αναγκών/εξυπηρετήσεων, των κατοίκων του μεγαλύτερου τμήματος της Π.Ε. Ρεθύμνης. Ωστόσο, η ζώνη επιρροής της πόλης του Ρεθύμνου εξακολουθεί (παρά τη ραγδαία ανάπτυξή της) να είναι μικρότερη των διοικητικών της ορίων ως μητροπολιτικός δήμος της Π.Ε.. Η ανάπτυξη δυναμικών εμπορικών κέντρων στη Μεσσαρά, σε σχέση με την υποτονικότητα των αντίστοιχων του νοτιοανατολικού τμήματος του Νομού, οδηγεί αναπόφευκτα στην εμπορική (τουλάχιστον) εξάρτηση των οικιστικών ενοτήτων Αγίας Γαλήνης και Φουρφουρά από τα οικιστικά κέντρα Τυμπακίου και Μοιρών του Νομού Ηρακλείου. Αντίστοιχα, η ορεινή ζώνη των Ανωγείων έχει δημιουργήσει ισχυρή/διαχρονική σχέ-

ση με την πόλη του Ηρακλείου, όπου πουλά κατά παράδοση τα κτηνοτροφικά της προϊόντα. Σημαντική έλξη ασκεί, επίσης, η πόλη του Ηρακλείου και σε περιοχές του ανατολικού Μυλοποτάμου (Σίσσες, Δροσιά, κ.λπ.).

3. Των διοικητικών λειτουργιών – εξυπηρετήσεων, για όλη τη Π. Ε. Ρεθύμνης.

Όσον αφορά στο ρόλο του, ο Δήμος Ρεθύμνου αποτελεί ήδη:

- Κέντρο Τουρισμού – Παραθερισμού διεθνούς εμβέλειας
- Εκπαιδευτικό/Ερευνητικό Κέντρο πανεπιστημιακού επιπέδου εθνικής/υπερεθνικής εμβέλειας (έδρα ΑΕΙ, ΤΕΙ, Σχολής Αστυφυλάκων, Ερευνητικού Ινστιτούτου.)
- Διοικητικό Κέντρο της Π. Ε. Ρεθύμνου
- Κέντρο εμπορίου και λοιπών εξυπηρετήσεων του μεγαλύτερου τμήματος του Νομού Ρεθύμνης.

Σύμφωνα με το άρθρο 1 του Ν.3852/2010 «Πρόγραμμα Καλλικράτης» ο νέος Δήμος Ρεθύμνου διαιρείται σε τέσσερις (4) Δημοτικές Ενότητες (Δ.Ε. Ρεθύμνου, Δ.Ε. Νικηφόρου Φωκά, Δ.Ε. Λαππαίων, Δ.Ε. Αρκαδίου). Οι τέσσερις Δημοτικές Ενότητες απαρτίζονται από δύο (2) Δημοτικές Κοινότητες (πρώην Δημοτικά Διαμερίσματα) και σαράντα πέντε (45) Τοπικές Κοινότητες (πρώην τοπικά διαμερίσματα).

Η Διοικητική Δομή του νέου Δήμου Ρεθύμνης αποτυπώνεται στον παρακάτω πίνακα:

Πίνακας 5 Διοικητική διαίρεση Νέου Δήμου Ρεθύμνης

ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ ΔΙΑΙΡΕΣΗ ΔΗΜΟΥ ΡΕΘΥΜΝΗΣ – «ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΚΑΛΛΙΚΡΑΤΗΣ»		
Α/Α	**ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ – ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ – ΤΟΠΙΚΗ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ**	**ΠΛΗΘΥΣΜΟΣ (ΑΠΟΓΡΑΦΗ 2001)**
	ΣΥΝΟΛΟ ΔΗΜΟΥ ΡΕΘΥΜΝΗΣ	46.558
	ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΡΕΘΥΜΝΗΣ	31.687
1	ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ ΡΕΘΥΜΝΗΣ	28.987
2	ΤΟΠΙΚΗ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ ΑΡΜΕΝΩΝ	588
3	ΤΟΠΙΚΗ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ ΓΟΥΛΕΔΙΑΝΩΝ	135
4	ΤΟΠΙΚΗ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ ΚΑΡΕΣ	190
5	ΤΟΠΙΚΗ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ ΚΑΣΤΕΛΛΟΥ	97
6	ΤΟΠΙΚΗ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ ΚΟΥΜΩΝ	173
7	ΤΟΠΙΚΗ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ ΜΑΡΟΥΛΑ	218
8	ΤΟΠΙΚΗ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ ΟΡΟΥΣ	81
9	ΤΟΠΙΚΗ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ ΠΡΑΣΙΩΝ	115
10	ΤΟΠΙΚΗ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ ΡΟΥΣΣΟΣΠΙΤΙΟΥ	374
11	ΤΟΠΙΚΗ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ ΣΕΛΛΙΟΥ	247
12	ΤΟΠΙΚΗ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ ΧΡΩΜΟΝΑΣΤΗΡΙΟΥ	482
	ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΝΙΚΗΦΟΡΟΥ ΦΩΚΑ	
1	ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ ΑΤΣΙΠΟΠΟΥΛΟΥ	2.435
2	ΤΟΠΙΚΗ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ ΑΓΙΟΥ ΚΩΝ/ΝΟΥ	276
3	ΤΟΠΙΚΗ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ ΑΝΩ ΒΑΛΣΑΜΟΝΕΡΟΥ	196
4	ΤΟΠΙΚΗ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ ΓΕΡΑΝΙΟΥ	697
5	ΤΟΠΙΚΗ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ ΓΩΝΙΑΣ	594
6	ΤΟΠΙΚΗ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ ΖΟΥΡΙΔΙΟΥ	120
7	ΤΟΠΙΚΗ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ ΚΑΛΟΝΥΚΤΟΥ	201
8	ΤΟΠΙΚΗ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ ΚΑΤΩ ΒΑΛΣΑΜΟΝΕΡΟΥ	223
9	ΤΟΠΙΚΗ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ ΜΑΛΑΚΙΩΝ	196
10	ΤΟΠΙΚΗ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ ΜΟΥΝΤΡΟΥ	221
11	ΤΟΠΙΚΗ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ ΠΡΙΝΕ	630
12	ΤΟΠΙΚΗ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ ΡΟΥΣΤΙΚΩΝ	365

13	ΤΟΠΙΚΗ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ ΣΑΙΤΟΥΡΩΝ	181
14	ΤΟΠΙΚΗ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ ΦΡΑΝΤΖΕΣΚΙΑΝΩΝ ΜΕΤΟΧΙΩΝ	264
	ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΛΑΠΠΑΙΩΝ	
1	ΤΟΠΙΚΗ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ ΑΡΓΥΡΟΥΠΟΛΕΩΣ	402
2	ΤΟΠΙΚΗ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ ΑΡΧΟΝΤΙΚΗΣ	268
3	ΤΟΠΙΚΗ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ ΒΙΛΑΝΔΡΕΔΟΥ	233
4	ΤΟΠΙΚΗ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ ΕΠΙΣΚΟΠΗΣ	783
5	ΤΟΠΙΚΗ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ ΚΑΡΩΤΗΣ	273
6	ΤΟΠΙΚΗ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ ΚΑΤΩ ΠΟΡΟΥ	68
7	ΤΟΠΙΚΗ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ ΚΟΥΦΗΣ	144
8	ΤΟΠΙΚΗ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ ΜΥΡΙΟΚΕΦΑΛΩΝ	457
	ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΑΡΚΑΔΙΟΥ	
1	ΤΟΠΙΚΗ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ ΑΔΕΛΕ	1.059
2	ΤΟΠΙΚΗ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ ΑΜΝΑΤΟΥ	222
3	ΤΟΠΙΚΗ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ ΑΡΧΑΙΑΣ ΕΛΕΥΘΕΡΝΑΣ	100
4	ΤΟΠΙΚΗ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ ΕΛΕΥΘΕΡΝΗΣ	237
5	ΤΟΠΙΚΗ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ ΕΡΦΩΝ	512
6	ΤΟΠΙΚΗ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ ΚΥΡΙΑΝΝΑΣ	331
7	ΤΟΠΙΚΗ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ ΜΕΣΗΣ	362
8	ΤΟΠΙΚΗ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ ΠΑΓΚΑΛΟΧΩΡΙΟΥ	412
9	ΤΟΠΙΚΗ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ ΠΗΓΗΣ	652
10	ΤΟΠΙΚΗ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ ΠΡΙΝΟΥ	526
11	ΤΟΠΙΚΗ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ ΣΚΟΥΛΟΥΦΙΩΝ	204
12	ΤΟΠΙΚΗ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ ΧΑΜΑΛΕΥΡΙΟΥ	865
13	ΤΟΠΙΚΗ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ ΧΑΡΚΙΩΝ	162

Πηγή: *ΕΣΥΕ (2001)*

Το Ρέθυμνο αποτελεί Δήμο ήδη από το 1900. Σύμφωνα με το υπ'αριθμ.3/11-02-1900 της Επίσημης Εφημερίδας της Κρητικής Πολιτείας, η Κρήτη διαιρούνταν σε 86 Δήμους που κατατάσσονται σε τρεις κατηγορίες. Στην πρώτη κατηγορία υπάγο-

νται το Ηράκλειο, τα Χανιά και το Ρέθυμνο, στην δεύτερη κατηγορία οι Δήμοι με πληθυσμό άνω των 3.500 κατοίκων και στην Τρίτη κατηγορία όλοι οι υπόλοιποι.

Πίνακας 6 Πληθυσμός & Πυκνότητα Πληθυσμού Δήμων Π.Ε. Ρεθύμνου ανά φύλλο

Διοικητική διαίρεση	Σύνολο	Άνδρες	Γυναίκες	Πυκνότητα Μόνιμου Πληθυσμού ανά τ. χλμ.
Περιφέρεια Κρήτης	**621.340**	**308.760**	**312.580**	**7,454**
Περιφερειακή Ενότητα Ρεθύμνου	**85.160**	**41.900**	**43.260**	**5,692**
Δήμος Ρεθύμνης	54.900	26.470	28.430	13,855
Δήμος Αγίου Βασιλείου	7.440	3.790	3.650	2,071
Δήμος Αμαρίου	5.950	3.070	2.880	2,146
Δήμος Ανωγείων	2.400	1.200	1.200	2,123
Δήμος Μυλοποτάμου	14.470	7.370	7.100	4,131

Α/Α	Δημοτικές/Τοπικές Κοινότητες ενιά Δημοτική Ενότητα	Αστικά και Αγροτικά Δ.Κ/Τ.Κ	Ορεινά ημιορεινά και πεδινά Δ.Κ/Τ.Κ	Επιφάνεια (τ.χι.μ.)	Μέσο υψόμετρο
	Δ.Ε. ΑΛΙΣΜΩΝ			**51,132**	**241**
1	Τ.Κ.Επισκοπής	ΑΓ	Π	6,999	90
2	Τ.Κ.Αργυροκαστέλλου	ΑΓ	Ο	6,124	260
3	Τ.Κ.Αρχοντικής	ΑΓ	Π	3,45	180
4	Τ.Κ.Βελανιδιάς	ΑΓ	Ο	12,558	477
5	Τ.Κ.Κερατής	ΑΓ	Π	3,675	130
6	Τ.Κ.Κάτω Πόρου	ΑΓ	Ο	3,425	248
7	Τ.Κ.Κούφος	ΑΓ	Π	2,475	190
8	Τ.Κ.Μυρσοκεφάλων	ΑΓ	Ο	13,226	488

Α/Α	Δημοτικές/Τοπικές Κοινότητες ενιά Δημοτική Ενότητα	Αστικά και Αγροτικά Δ.Κ/Τ.Κ	Ορεινά ημιορεινά και πεδινά Δ.Κ/Τ.Κ	Επιφάνεια (τ.χι.μ.)	Μέσο υψόμετρο
	Δ.Ε. ΝΙΚΗΦΟΡΟΥ ΦΩΚΑ			**35,641**	**155**
1	Τ.Κ.Γωνιάς	ΑΓ	Π	6,104	218
2	Τ.Κ.Αγίου Κωνσταντίνου	ΑΓ	Π	5,45	253
3	Τ.Κ.Άνω Βαλσαμονέρου	ΑΓ	Η	5,995	380
4	Δ.Κ.Λοχωνοπούλου	ΑΓ	Π	9,469	133
5	Τ.Κ.Γερανίου	ΑΓ	Π	11,399	62
6	Τ.Κ.Ζουρβίου	ΑΓ	Π	2,575	260
7	Τ.Κ.Κελενσέικου	ΑΓ	Π	2,9	270
8	Τ.Κ.Κάτω Βαλσαμονέρου	ΑΓ	Π	7,004	250
9	Τ.Κ.Μαλεκίων	ΑΓ	Π	9,259	391
10	Τ.Κ.Μαλάντρου	ΑΓ	Ο	5,705	326
11	Τ.Κ.Πρινέ	ΑΓ	Π	7,749	197
12	Τ.Κ.Ρουστίκων	ΑΓ	Π	4,55	292
13	Τ.Κ.Σαλιανών	ΑΓ	Η	11,424	350
14	Τ.Κ.Φραντζεσκιανών Νεοχωρίων	ΑΓ	Π	2,7	210

Α/Α	Δημοτικές/Τοπικές Κοινότητες ενιά Δημοτική Ενότητα	Αστικά και Αγροτικά Δ.Κ/Τ.Κ	Ορεινά ημιορεινά και πεδινά Δ.Κ/Τ.Κ	Επιφάνεια (τ.χι.μ.)	Μέσο υψόμετρο
	Δ.Ε. ΡΕΘΥΜΝΗΣ			**126,455**	**46**
1	Δ.Ε.Ρεθύμνης	ΑΣ	Π	26,777	17
2	Τ.Κ.Αρμένων	ΑΓ	Η	19,984	380
3	Τ.Κ.Γαλιάς Βάνων	ΑΓ	Η	5,202	481
4	Τ.Κ.Καρέ	ΑΓ	Η	7,999	486
5	Τ.Κ.Κωστελίου	ΑΓ	Π	6,324	480
6	Τ.Κ.Κούμου	ΑΓ	Η	8,395	480
7	Τ.Κ.Μαρουλά	ΑΓ	Ο	11,42	241
8	Τ.Κ.Όρους	ΑΓ	Η	2,025	480
9	Τ.Κ.Προσκύν	ΑΓ	Ο	7,952	340
10	Τ.Κ.Ρουσσοσπιτίου	ΑΓ	Η	6,84	380
11	Τ.Κ.Σελλών	ΑΓ	Ο	13,204	477
12	Τ.Κ.Χαρακιωτόπετρας	ΑΓ	Ο	9,604	350

Α/Α	Δημοτικές/Τοπικές Κοινότητες ενιά Δημοτική Ενότητα	Αστικά και Αγροτικά Δ.Κ/Τ.Κ	Ορεινά ημιορεινά και πεδινά Δ.Κ/Τ.Κ	Επιφάνεια (τ.χι.μ.)	Μέσο υψόμετρο
	Δ.Ε. ΑΡΙΑΔΙΟΥ			**123,027**	**114**
1	Τ.Κ.Αδελε	ΑΓ	Π	6,428	52
2	Τ.Κ.Αρετίου	ΑΓ	Ο	23,537	295
3	Τ.Κ.Αρχάνες Ελευθέρνας (Πρινέ)	ΑΓ	Π	9,379	410
4	Τ.Κ.Ελευθέρνης	ΑΓ	Π	10,88	370
5	Τ.Κ.Γραμών	ΑΓ	Π	6,278	105
6	Τ.Κ.Κυρβέννας	ΑΓ	Π	5,253	240
7	Τ.Κ.Μέσης	ΑΓ	Π	8,814	140
8	Τ.Κ.Παγκαλοχωρίου	ΑΓ	Π	3,426	22
9	Τ.Κ.Πηγής	ΑΓ	Π	6,283	58
10	Τ.Κ.Πρίνου	ΑΓ	Π	12,503	40
11	Τ.Κ.Σκουλοκορφών	ΑΓ	Π	5,573	326
12	Τ.Κ.Χαρακιωτόπετρας	ΑΓ	Π	3,781	28
13	Τ.Κ.Χαρκίων	ΑΓ	Π	28,61	346

Σχήμα 22 Χάρτης Νέου Δήμου Ρεθύμνου

2.1.5 Σύντομη Περιγραφή της Δ.Ε. ΡΕΘΥΜΝΗΣ

2.1.5.1 Έκταση και πληθυσμός

Η συνολική έκταση του πρώην Δήμου Ρεθύμνης είναι 126,4 χιλ. στρέμματα. Ο πραγματικός πληθυσμός ανέρχεται σε 31.687 κατοίκους με την απογραφή της ΕΣΥΕ για το 2001.

Το μεγαλύτερο μέρος του πληθυσμού της Δ.Ε., είναι συγκεντρωμένο στη Δημοτική Κοινότητα Ρεθύμνου με ποσοστό το 91,48% των κατοίκων, δηλ. 28.987. Οι υπόλοιποι οικισμοί θα μπορούσε να ειπωθεί ότι η πληθυσμιακή δυναμική τους είναι συνάρτηση δυο, κυρίως, παραγόντων: της εγγύτητας/πρόσβασης τους με το Ρέθυμνο και το παραλιακό μέτωπο και του παραγωγικού τους χαρακτήρα.

2.1.5.2 Πληθυσμιακές μεταβολές

Η πληθυσμιακή μεγέθυνση της πόλης του Ρεθύμνου κατά την τελευταία 50ετία (αύξηση 119%) αποτελεί σαφή ένδειξη της αναπτυξιακής δυναμικής και των προοπτικών αυτής της πόλης (λειτουργία Πανεπιστημίου, τουριστική ανάπτυξη, αξιοποίηση του ιδιαίτερα σημαντικού ιστορικού παρελθόντος και περιβάλλοντος, κ.λπ.). Στοιχείο αυτής της δυναμικής είναι και η συνεχής βελτίωσης του σχετικού βάρους της πόλης στο Νομό καθώς και η σταθερή (ετήσια) αύξηση του όγκου των νέων οικοδομών, που συνεχίζεται και μετά το 2000.

Η πληθυσμιακή ενίσχυση που παρατηρείται τα τελευταία χρόνια σε αρκετούς οικισμούς του Δήμου σχετίζεται άμεσα με τη γεωγραφική τους θέση (πρόκειται δηλ. στο σύνολό τους για οικισμούς που βρίσκονται έμπροσθεν του Όρους Βρύσινα και λειτουργούν ως περιοχές β΄/παραθεριστικής κατοικίας λόγω της απρόσκοπτης θέας προς τη θάλασσα), την εγγύτητα/πρόσβαση προς το Ρέθυμνο και τον παραγωγικό τους χαρακτήρα (μικρή εξάρτηση από την κτηνοτροφία).

Ειδικότερα, με ιδιαίτερα μεγάλη αύξηση πληθυσμού σημειώνονται η πόλη του Ρεθύμνου και οι οικισμοί: Γάλλος, Τρία Μοναστήρια, Ανώγεια, Ρουσσοσπίτι, Πρινέδες, Ξηρό Χωριό, Σωματάς και Κάστελλος. Με μεγάλη αύ-

ξηση σημειώνονται οι οικισμοί: Αγία Ειρήνη, Χρωμοναστήρι, Γιαννούδι, Σελλί και με μικρή αύξηση οι οικισμοί: Άγιος Γεώργιος και Φωτεινός.

Αντίστοιχα, με μεγάλη μείωση πληθυσμού σημειώνονται οι οικισμοί: Πρασιές, Μύρθιος, Όρος, Γουλεδιανά, Καρέ, Κούμοι και με μικρή μείωση πληθυσμού οι οικισμοί: Γενή και Αμπελάκι. Πρόκειται, δηλ. για αγροτικούς οικισμούς που βρίσκονται νότια του όρους Βρύσινα και ως εκ τούτου στερούνται άμεσης οπτικής επαφής με τη θάλασσα και πρόσβασης με την πόλη.

Τέλος, πληθυσμιακή στασιμότητα εμφανίζουν οι οικισμοί: Μαρουλάς, Μύλοι, Καπεδιανά και Αρμένοι.

Συμπερασματικά όσον αφορά στους οικισμούς του πρώην Δήμου προκύπτει ότι οι περισσότεροι οικισμοί διατήρησαν το πληθυσμιακό μέγεθός τους, όσοι είναι σε εγγύτητα με την πόλη του Ρεθύμνου το αύξησαν σημαντικά, ενώ για τους οικισμούς νότια του όρους Βρύσινα παρατηρείται πληθυσμιακή συρρίκνωση που μπορεί να είναι δύσκολα αναστρέψιμη.

Μελλοντικά, (σύμφωνα με το ΠΠΧΣΑΑ Κρήτης) ο ρόλος του Ρεθύμνου στο ευρύτερο χωροταξικό και αναπτυξιακό πλαίσιο του Νομού και της Περιφέρειας, εκτιμάται ως εξής:

- Το αστικό κέντρο του Ρεθύμνου (οικιστικό κέντρο 2^{ου} βαθμού και έδρα Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης) αναμένεται/προβλέπεται να λειτουργήσει ως *«κέντρο μεσογειακής ακτινοβολίας, με άξονα την ιστορία και τον πολιτισμό»*. Η πόλη χαρακτηρίζεται για το πλούσιο φυσικό και πολιτιστικό της περιβάλλον και σε αυτή λειτουργούν ήδη το Τμήμα Ιστορίας & Αρχαιολογίας του Πανεπιστημίου Κρήτης καθώς και το Ινστιτούτο Μεσογειακών Σπουδών, με πλούσια ερευνητική δράση στο χώρο της ανατολικής Μεσογείου. Στο πλαίσιο αυτό, ο ρόλος της προσδιορίζεται σαφώς ως κέντρου ανάδειξης των πολλαπλών παρελθόντων, με άξονα την έρευνα (ιστορία & φυσικό-πολιτιστικό περιβάλλον), με τη συνδρομή ωστόσο του Τομέα Φυσικού Περιβάλλοντος του Πανεπιστημίου Κρήτης και του Μουσείου Φυσικής Ιστορίας που λειτουργούν στο Ηράκλειο. Προς αυτή την

κατεύθυνση, κρίνεται σκόπιμη η δημιουργία στο Ρέθυμνο του 'Μουσείου Περιβάλλοντος' καθώς και Τμήματος του ΤΕΙ Κρήτης με αντικείμενο τη συντήρηση αρχαιοτήτων.

Αντίστοιχα, ο ρόλος του Δήμου Ρεθύμνης, στο ευρύτερο χωροταξικό και αναπτυξιακό πλαίσιο του Νομού και της Περιφέρειας, εκτιμάται ως εξής:

- Ο Δήμος Ρεθύμνης (όπως άλλωστε και κάθε περιοχή του Νησιού) μέσα από τη συνδυασμένη ανάδειξη των τομέων του Πολιτισμού και της προστασίας του Φυσικού Περιβάλλοντος, αναμένεται να προσδώσει έμφαση στην πολυπολιτισμικότητα της Κρήτης, συμβάλλοντας έμπρακτα στην αναβάθμιση του ρόλου της Περιφέρειας στη ΝΑ Μεσόγειο και στη χωρική της ολοκλήρωση.

Σε αυτό το πλαίσιο, κρίσιμης σημασίας είναι η οργάνωση των χρήσεων γης στη χωρική ενότητα του Δήμου και ειδικότερα η ισόρροπη κατανομή των τουριστικών δραστηριοτήτων και ο περιορισμός/έλεγχος της οικιστικής ανάπτυξης εις βάρος των περιοχών αξιόλογου φυσικού περιβάλλοντος.

Ο πρώην Δήμος Ρεθύμνης που αποτελεί σήμερα τη Δημοτική Ενότητα Ρεθύμνης, περιλαμβάνει την Δημοτική Κοινότητα Ρεθύμνου και τις εξής Τοπικές Κοινότητες:

- Τοπική Κοινότητα Αρμένων
- Τοπική Κοινότητα Γουλεδιανών
- Τοπική Κοινότητα Καρές
- Τοπική Κοινότητα Κάστελλου
- Τοπική Κοινότητα Κούμων
- Τοπική Κοινότητα Μαρουλα

- Τοπική Κοινότητα Όρους
- Τοπική Κοινότητα Πρασιών
- Τοπική Κοινότητα Ρουσσοσπιτίου
- Τοπική Κοινότητα Σελλίου
- Τοπική Κοινότητα Χρωμοναστηρίου

2.1.5.3 Οδικό δίκτυο

Οι μετακινήσεις των κατοίκων γίνονται κυρίως προς το Ρέθυμνο και εξυπηρετούνται σε μεγάλο βαθμό από το ΚΤΕΛ, το οποίο έχει τακτικά δρομολόγια. Η οδική σύνδεση των Κοινοτήτων μέσω του επαρχιακού οδικού δικτύου είναι ικανοποιητική. Χιλιομετρικές αποστάσεις από την έδρα του πρώην Δήμου Ρεθύμνης:

- Τοπική Κοινότητα Αρμένων 9χιλ.
- Τοπική Κοινότητα Γουλεδιανών 16 χιλ.
- Τοπική Κοινότητα Καρές 14 χιλ
- Τοπική Κοινότητα Κάστελλου 10 χιλ.
- Τοπική Κοινότητα Κούμων 15 χιλ.
- Τοπική Κοινότητα Μαρουλά 10 χιλ.
- Τοπική Κοινότητα Όρους 18 χιλ.
- Τοπική Κοινότητα Πρασιών 12 χιλ.
- Τοπική Κοινότητα Ρουσσοσπιτίου 6 χιλ.
- Τοπική Κοινότητα Σελλίου 18 χιλ.
- Τοπική Κοινότητα Χρωμοναστηρίου 10 χιλ.

2.1.5.4 Τοπικές κοινότητες και οικισμοί Δ. Ε. Ρεθύμνου

ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ ΡΕΘΥΜΝΗΣ

Οικισμός Άγιος Μαρκος

Πληθυσμός 2001: δεν αναφέρεται

Ο Άγιος Μάρκος δεν έχει συγκροτημένη πολεοδομική υπόσταση γιατί αποτελεί συγκέντρωση/πύκνωση κατοικιών και επαγγελματικών εγκαταστάσεων, που δομήθηκαν στην ευρύτερη περιοχή του Αμαριώτικου δρόμου (κυρίως κατά μήκος των υπεραστικών και αγροτικών δρόμων) με το καθεστώς της 'εκτός σχεδίου' δόμησης. Το 1981, εμφανίζεται στην απογραφή της ΕΣΥΕ με 18 κατοίκους και το 1991 με 65 κατοίκους ενώ δεν αναφέρεται στην τελευταία απογραφή (2001). Το γεγονός αυτό οφείλεται στο ότι και η ευρύτερη περιοχή δομήθηκε αντίστοιχα. Όμως, επειδή η εν λόγω συγκέντρωση κατοικιών εμφανίζεται (ως οικισμός) στην απογραφή του 1981, απέκτησε όρια και καθεστώς δόμησης οικισμού (Π.Δ. 24-04-1985)

Οικισμός Αγία Ειρήνη

Πληθυσμός 2001: 49 κάτοικοι.

Η Αγία Ειρήνη είναι ένας πάρα πολύ μικρός, γραμμικός, παραδοσιακός και συνεκτικού χαρακτήρα οικισμός, που αναπτύσσεται κατά μήκος κορυφογραμμής με θέα προς το Ρέθυμνο και τη θάλασσα.

Στον οικισμό διαμορφώθηκε πρόσφατα χώρος πλατείας ενώ στο νότιο τμήμα του βρίσκεται το ομώνυμο ονομαστό μοναστήρι καλογραιών, που το επισκέπτονται πολλοί προσκυνητές.

Ο οικισμός δεν είναι οριοθετημένος. Το δομημένο του τμήμα ανέρχεται (κατ' εκτίμηση) σε ~12 στρέμματα με πυκνότητα κατοίκησης ~4,1 κατ. / στρμ.

Οικισμός Ανώγεια

Πληθυσμός 2001: 89 κάτοικοι

Τα (μικρά) Ανώγεια είναι ένας πάρα πολύ μικρός και συνεκτικού χαρακτήρα οικισμός, που αναπτύσσεται στην κορυφή ενός λόφου με θέα προς το Ρέθυμνο και τη θάλασσα.

Στον οικισμό, πέραν των κατοικιών, υπάρχει μια εκκλησία ενώ είναι εμφανής η έλλειψη δημόσιων χώρων. Νοτιότερα του οικισμού βρίσκεται το νεκροταφείο.

Το δομημένο τμήμα του οικισμού ανέρχεται (κατ' εκτίμηση) σε ~10 στρέμματα (~6% της οριοθετημένης έκτασης), με πυκνότητα κατοίκησης ~8,9 κατ./ στρμ. Το εμβαδόν της οριοθετημένης έκτασης του οικισμού είναι ~184 στρέμματα και θεωρείται πολύ μεγάλο σε σχέση με τον πληθυσμό του (~2,06 στρμ. / κατ.).

Οικισμός Γιαννούδι

Πληθυσμός 2001: 96 κάτοικοι.

Το Γιαννούδι είναι ένας μικρός, παραδοσιακός οικισμός, συνεκτικού χαρακτήρα, που βρίσκεται στην περιοχή του Αμαριώτικου δρόμου, δίπλα στο Πρασιανό Φαράγγι.

Σε αυτόν διακρίνονται δυο οικιστικοί πυρήνες. Ο κεντρικός πυρήνας οργανώνεται γύρω από την πλατεία με την εκκλησία του Μιχαήλ Αρχάγγελου και το κτίριο του Δημοτικού σχολείου, που έχει μετατραπεί σε εντευκτήριο του Πολιτιστικού Συλλόγου. Στο δεύτερο οικιστικό πυρήνα διασώζεται «πύργος», αντίστοιχος του Μαρουλά.

Νότια του οικισμού, στο δρόμο που οδηγεί προς το Φαράγγι, βρίσκεται το νεκροταφείο και στο δρόμο που οδηγεί στον Αμαριώτικο το υδραγωγείο. Κατά μήκος του δρόμου που οδηγεί στον οικισμό εντοπίζονται διάσπαρτες κατοικίες και επαγγελματικές εγκαταστάσεις.

Επισημαίνεται ότι ο οικισμός, ως παραδοσιακός «υψηλής πολιτιστικής αξίας», έχει καθορισμένα όρια/ζώνες προστασίας με εμβαδόν ~160 στρέμματα.

Ο οικισμός του Γιαννουδίου τα τελευταία χρόνια εμφάνισε μεγάλη ζήτηση στην τοπική αγορά ακινήτων, γεγονός που πιστοποιείται εξάλλου και από τη ραγδαία αύξηση του πληθυσμού της ευρύτερης περιοχής του κατά 317,39% στην τελευταία 10ετία. Οι απαιτήσεις, ωστόσο, που απορρέουν από το χαρακτηρισμό του ως 'παραδοσιακού οικισμού υψηλής πολιτιστικής αξίας' έχουν αρχίσει ήδη να λειτουργούν ανασταλτικά αναφορικά με αυτή τη ζήτηση.

Οικισμούς Γάλλου

Πληθυσμός 2001: 430 κάτοικοι

Ο Γάλλος είναι ένας περιαστικός, γραμμικός και συνεκτικού χαρακτήρα παραδοσιακός οικισμός, δίπλα στον οποίο δημιουργήθηκε και λειτουργεί το Πανεπιστήμιο. Στην είσοδο του οικισμού βρίσκεται η κεντρική του πλατεία, με καφενείο και ταβέρνα, στο μέσο (της γραμμικής του ανάπτυξης) βρίσκεται μια μικρότερη πλατεία με καφενείο και internet – café ενώ στην έξοδο βρίσκεται η εκκλησία της Παναγίας. Σε μικρή απόσταση από τον οικισμό βρίσκονται, επίσης, το μοναστήρι του Αγίου Παύλου και το νέο, σύγχρονο Αθλητικό Κέντρο του Δήμου Ρεθύμνης (γήπεδο ποδοσφαίρου, στίβος, κ.λπ.).

Ο οικισμός του Γάλλου εμφανίζει πολύ μεγάλη ζήτηση στην τοπική αγορά ακινήτων, γεγονός που πιστοποιείται εξάλλου και από ότι ο πληθυσμός του την τελευταία 20ετία τριπλασιάστηκε. Ενδεικτικά αναφέρεται η κατασκευή

συγκροτημάτων κατοικιών (μεζονέτες) μέσω εφαρμογής του μηχανισμού της αντιπαροχής.

Στο πλαίσιο του «Καλλικρατικού» Δήμου ο οικισμός του Γάλλου (πολεοδομούμενος) εκτιμάται ότι θα ενσωματωθεί πλήρως στην πόλη του Ρεθύμνου, ως διακεκριμένη γειτονιά με όρια της το Αθλητικό Κέντρο και το Πανεπιστήμιο.

Οικισμός Ξηρού Χωριού

Πληθυσμός 2001: 131 κάτοικοι

Το Ξηρό Χωριό είναι ένας οικισμός συνεκτικού χαρακτήρα, που οργανώνεται λειτουργικά γύρω από την πλατεία στην οποία βρίσκονται η εκκλησία του Αγίου Γεωργίου και ένα καφενείο. Βόρεια της πλατείας βρίσκεται το νεόκτιστο τμήμα του οικισμού, που κατασκευάστηκε μετά το 1980, και νότια από αυτή ο παλιός (βενετσιάνικος) πυρήνας του. (Λέγεται ότι λόγω του «ξηρού» κλίματος, ο παλιός οικιστικός πυρήνας λειτουργούσε ως σανατόριο για τους φυματικούς).

Στο νότιο όριο της δομημένης περιοχής του οικισμού βρίσκεται το κτίριο του Δημοτικού σχολείου, η λειτουργία του οποίου έχει σταματήσει, και νοτιότερα το νεκροταφείο και το υδραγωγείο του. Στο βορειοανατολικό τμήμα της οριοθετημένης έκτασής του και κατά μήκος του οδικού άξονα που οδηγεί στον οικισμό, κατασκευάζονται τα τελευταία χρόνια σύγχρονες μονοκατοικίες (βίλες).

Το Ξηρό Χωριό εκτιμάται ότι (πολεοδομούμενο) θα αποτελέσει αξιόλογο οικιστικό θύλακα του ευρύτερου πολεοδομικού συγκροτήματος της πόλης καθώς και διακεκριμένο τουριστικό προορισμό, όντας η «αφετηρία / τέρμα» της πεζοπορικής διαδρομής / διάβασης του Φαραγγιού των Μύλων.

Οικισμός Μικρού Μετοχιού

Πληθυσμός 2001: 188 κάτοικοι.

Το Μικρό (Ιρφάν) Μετόχι παρότι αποτελεί συγκέντρωση πρόσφατης, παρόδιας δόμησης κατά μήκος του οδικού άξονα που οδηγεί στις δυο τούρκικες αγροικίες / Μετόχια του Ιρφάν και του Ρισβάν, έχει χαρακτηριστεί «παραδοσιακός οικισμός υψηλής πολιτιστικής αξίας». Ιδιαίτερη πύκνωση της δόμησης παρατηρείται γύρω από το τούρκικο αρχοντικό του Ιρφάν.

Η περιοχή κατά μήκος του οδικού άξονα, που οδηγεί στο Ιρφάν Μετόχι, εμφανίζει μεγάλη ζήτηση στην τοπική αγορά ακινήτων.

Ο ρόλος του Μικρού Μετοχίου θα εξαρτηθεί άμεσα από την έκταση των ορίων και το πολεοδομικό καθεστώς που θα ισχύσει τελικά στην περιοχή. Επισημαίνεται ότι η περιοχή αυτή καλύπτει ζήτηση α΄ κατοικίας των κατοίκων της πόλης (Ρέθυμνο).

Οικισμός Μεγάλου Μετοχιού

Πληθυσμός 2001: 29 κάτοικοι

Το Μεγάλο (Ρισβάν) Μετόχι αποτελεί συγκέντρωση πρόσφατης, κυρίως παρόδιας, δόμησης γύρω από το τούρκικο αρχοντικό του Ρισβάν, το οποίο και έχει χαρακτηριστεί ως «παραδοσιακός οικισμός υψηλής πολιτιστικής αξίας». Το κυριότερο πρόβλημα στο Μεγάλο Μετόχι, που εκκρεμεί επί πολλά χρόνια, είναι η αποσαφήνιση του θεσμικού του πλαισίου δόμησης. Επισημαίνεται ότι η περιοχή αυτή καλύπτει ζήτηση α΄ κατοικίας των κατοίκων της πόλης (Ρέθυμνο).

Οικισμός Τρία Μοναστήρια

Πληθυσμός 2001: 107 κάτοικοι.

Στην περιοχή Τρία Μοναστήρια (νότια της πόλης/κατά μήκος της παλιάς και νέας χάραξης του «Αηβασιλιώτικου» δρόμου), λόγω του ομαλού φυσικού ανάγλυφου και της αξιόλογης θέας προς τη θάλασσα και την πόλη, έχουν δομηθεί τα τελευταία χρόνια με βάση τη νομοθεσία για την «εκτός σχεδίου» δόμηση αρκετά σπίτια, κυρίως, α΄ κατοικίας. Η συγκέντρωση αυτή έχει καταγραφεί ως «οικισμός» στις τρεις τελευταίες απογραφές της ΕΣΥΕ, συμπεριλαμβανομένης δηλ. και της απογραφής του 1981, χωρίς ωστόσο να έχουν καθοριστεί όρια οικισμού σύμφωνα με το Π.Δ. 24-04-1985. Το γεγονός αυτό πιθανόν να οφείλεται στο ότι τη 10ετία του 1980 η εν λόγω περιοχή συγκέντρωνε (σχεδόν αποκλειστικά) επαγγελματικές χρήσεις σχετικά «οχλούσες», εξαιτίας της λειτουργίας της χωματερής του Δήμου στην ίδια περιοχή.

Η περιοχή Τρία Μοναστήρια έχει έντονη οικιστική δυναμική και μεγάλη ζήτηση στην τοπική αγορά ακινήτων.

ΤΟΠΙΚΗ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ ΑΡΜΕΝΩΝ

Οικισμός Αρμένοι

Πληθυσμός 2001: 313 κάτοικοι.

Οι Αρμένοι είναι ένας μεσαίου μεγέθους οικισμός, που αναπτύσσεται σε υψόμετρο ~380μ. στην πλαγιά ενός λόφου στα ανατολικά του όρους Βρύσινα και στην περίμετρο του ομώνυμου κάμπου. Όπως οι περισσότεροι οικισμοί της Κρήτης, οι Αρμένοι είναι κατά το μεγαλύτερο τμήμα τους συνεκτικά δομημένοι, διατηρώντας την αρχική τους πολεοδομική δομή όχι όμως και τον παραδοσιακό χαρακτήρα των κτισμάτων, πολλά από τα οποία έχουν υποστεί με το πέρασμα του χρόνου σημαντικές αλλοιώσεις.

Ο οικισμός, συνολικά, και σύμφωνα με τα θεσμοθετημένα όρια του, έχει σε γενικές γραμμές παραλληλόγραμμο σχήμα και διασχίζεται περίπου αξονικά από τον επαρχιακό οδικό άξονα προς Άγιο Βασίλειο («Αηβασιλιώτικος»). Ο τελευταίος αποτελεί τον κεντρικό δρόμο του οικισμού, χωρίζοντάς τον στο ανατολικό και στο δυτικό του τμήμα.

Ο «παλιός» οικισμός αναπτύσσεται στην πλαγιά του λόφου και οριοθετείται ανατολικά από τον «περιφερειακό» δρόμο και δυτικά από τον «Αηβασιλιώτικο». Είναι συνεκτικού χαρακτήρα και καταλαμβάνει περίπου το 1/4 της οριοθετημένης έκτασης του σημερινού οικισμού, που έχει χαρακτηριστεί ως «παραδοσιακός οικισμός μεσαίας πολιτιστικής αξίας». Σε αυτόν διακρίνονται περιοχές με διαφορετική πυκνότητα δόμησης (άλλες πυκνοδομημένες και άλλες αρκετά αραιοδομημένες) που εμπλέκονται μεταξύ τους προσδίδοντας στον οικισμό ένα αίσθημα «άνεσης», το οποίο όμως είναι αμφίβολο αν θα διατηρηθεί και στο μέλλον καθώς δε συνδέεται με την ύπαρξη θεσμοθετημένων ελεύθερων χώρων ή χώρων πρασίνου

Ως προς την πολεοδομική δομή, ο «παλιός» οικισμός διατηρεί τον παραδοσιακό του χαρακτήρα με τους ακανόνιστους δρόμους, αυξομειούμενου πλάτους, που διαπλέκονται χωρίς, ωστόσο, την παρουσία διαμορφωμένου κεντρικού σημείου αναφοράς (όπως είναι για παράδειγμα η πλατεία). Οι κεντρικές λειτουργίες/εξυπηρετήσεις, και ειδικότερα αυτές που αφορούν στο εμπόριο και την αναψυχή, είναι συγκεντρωμένες κατά μήκος του κύριου οδικού άξονα του οικισμού

Νότια του «παλιού» οικισμού βρίσκονται συγκεντρωμένες, σε ενιαία έκταση / περίβολο: η εκκλησία του Σωτήρα Χριστού, το Δημοτικό σχολείο, το Νηπιαγωγείο, μια παιδική χαρά / κήπος καθώς και εγκαταστάσεις αθλοπαιδιών (μπάσκετ – βόλεϊ). Στη στροφή του δρόμου που οδηγεί στο Νεκροταφείο και στους γειτονικούς οικισμούς βρίσκεται το τέως κοινοτικό κατάστημα. Στην είσοδο του οικισμού από Ρέθυμνο υπήρχαν κατά το παρελθόν στρατιωτικές εγκαταστάσεις. Σήμερα σε τμήμα αυτής της έκτασης έχουν κατασκευαστεί Στρατιωτικές Οικίες Αξιωματικών (Σ.Ο.Α.). Τα κτήματα στη «χαμηλή» πεδινή περιοχή, που βρίσκεται εντός του οικισμού, εξακολουθούν να καλλιεργούνται.

Το Νεκροταφείο βρίσκεται ~500μ. νοτιοδυτικά του οικισμού, στον Αγ. Γεώργιο, στη διασταύρωση των οδικών αξόνων που οδηγούν στο Φωτεινό και τους Κούμους.

Μέσα στα όρια του οικισμού δεν υπάρχουν (γνωστοί) αρχαιολογικοί χώροι, παρά το γεγονός ότι η απόσταση του από τον περίφημο Μινωικό Νεκροταφείο είναι μόνο 1km. Ορισμένες ωστόσο παλιές οικοδομές, όπως για παράδειγμα το παλιό ελαιουργείο/φάμπρικα, αξίζει να συντηρηθούν και να αναδειχθούν.

Οικισμός Αγίου Γεωργίου

Πληθυσμός 2001: 78 κάτοικοι

Ο Άγιος Γεώργιος είναι ένας πολύ μικρός αγροτικός συνοικισμός νότια των Αρμένων, που αναπτύσσεται γύρω από το νεκροταφείο του στη διασταύρωση των οδικών αξόνων που οδηγούν από τους Αρμένους στους οικισμούς Κούμοι και Φωτεινός.

Ο οικισμός του Αγίου Γεωργίου λειτουργεί ως (απομακρυσμένη) γειτονιά του κεντρικού οικισμού και με εξαίρεση μια παιδική χαρά δεν εντοπίζονται κεντρικές λειτουργίες / εξυπηρετήσεις.

Τα τελευταία χρόνια εμφανίζεται ζήτηση ακινήτων στη τοπική αγορά, που προέρχεται, κυρίως, από τους νέους που παραμένουν (πλέον) στον οικισμό. Στην πληθυσμιακή ανάκαμψη του οικισμού (αύξηση 23,8% κατά την τελευταία δεκαετία) σημαντικό ρόλο έχει παίξει και το γεγονός ότι στην ευρύτερη περιοχή του Αγίου Γεωργίου λειτουργούν δυο σημαντικές μεταποιητικές μονάδες – μια βιοτεχνία μαρμάρων και μια βιοτεχνία έτοιμου μπετόν – στις οποίες απασχολούνται αρκετοί αλλοδαποί και κάτοικοι γειτονικών οικισμών. Τα παραπάνω, σε συνδυασμό με το καλό κλίμα της περιοχής, προδιαγράφουν θετικά τη μελλοντική οικιστική ανάπτυξη του Αγίου Γεωργίου. Σημειώνεται ότι, ήδη, πολλοί κάτοικοι του οικισμού μετακινούνται καθημερινά για την εργασία τους στο Ρέθυμνο γιατί η σχετική χρονοαπόσταση είναι μικρή.

Στο πλαίσιο του «Καποδιστριακού» Δήμου ο οικισμός του Αγίου Γεωργίου εκτιμάται ότι θα αποτελέσει υποδοχέα μόνιμης αλλά και παραθεριστικής κατοικίας (κυρίως των συνταξιούχων της κεντρικής Ευρώπης).

Οικισμός Σωματάς

Πληθυσμός 2001: 124 κάτοικοι

Ο Σωματάς είναι ένας μικρός αγροτικός οικισμός συνεκτικού χαρακτήρα, που αναπτύσσεται κατά μήκος του βασικού οδικού άξονα που οδηγεί από του Γάλλου στον «Αηβασιλιώτικο» και τους Αρμένους. Ο οικισμός συνδέεται με τον «Αηβασιλιώτικο» και από βορρά, μέσω ενός δευτερεύοντος – κοινοτικού – δρόμου που οδηγεί στο νεκροταφείο του χωριού. Στη διασταύρωση αυτού του δρόμου με τον οδικό άξονα του Γάλλου βρίσκεται το Δημοτικό σχολείο του Σωματά. Χαρακτηριστικό του σχολείου, που έχει σταματήσει να λειτουργεί και στεγάζει πλέον τον Πολιτιστικό Σύλλογο του χωριού, είναι ο μεγάλης έκτασης προαύλιος χώρος του όπου λειτουργεί μικρή παιδική χαρά. Δεδομένου ότι ο οικισμός δε διαθέτει πλατεία, η αυλή του σχολείου αποτελεί ουσιαστικά το σημαντικότερο δημόσιο χώρο του οικισμού. Βόρεια του σχολείου λειτουργεί μικρό ιδιωτικό μουσείο λαογραφικού χαρακτήρα.

Τα τελευταία χρόνια εμφανίζεται ζήτηση ακινήτων στη τοπική αγορά. Η ζήτηση αυτή προέρχεται από τους νέους που παραμένουν (πλέον) στον οικισμό, από αλλοδαπούς και από χαμηλόμισθους εργαζόμενους της ευρύτερης περιοχής, δεδομένου ότι κοντά στον οικισμό λειτουργούν δυο σημαντικές μεταποιητικές μονάδες.

Οικισμός Φωτεινού

Πληθυσμός 2001: 73 κάτοικοι.

Ο Φωτεινός είναι ένας πολύ μικρός, αγροτικός οικισμός συνεκτικού χαρακτήρα, που αναπτύσσεται νότια των Αρμένων κατά μήκος και εκατέρωθεν της διακλάδωσης του «Αηβασιλιώτικου» μέσω της οποίας ο οικισμός συνδέεται με τους Αρμένους και το Ρέθυμνο. Σε κομβικό / κεντρικό σημείο του οικισμού (επί του οδικού άξονα που τον διασχίζει) βρίσκεται η κεντρική πλατεία.

Ανατολικά της πλατείας βρίσκεται το κτίριο του Δημοτικού σχολείου, δυτικά της η εκκλησία, στο κέντρο του οικισμού ένα καφενείο και στη νότια έξοδό του το νεκροταφείο. Τα τελευταία χρόνια το Δημοτικό σχολείο δε λειτουργεί και ως εκ τούτου στο χώρο του στεγάζεται πλέον ο τοπικός Εκπολιτιστικός Σύλλογος. Στην αυλή του σχολείου υπάρχει μικρή παιδική χαρά.

Δεν παρατηρείται ιδιαίτερη ζήτηση στην τοπική αγορά ακινήτων, παρά την αύξηση του πληθυσμού την τελευταία 10ετία. Ο οικισμός του Φωτεινού εκτιμάται ότι θα διατηρήσει τον αγροτικό του χαρακτήρα.

ΤΟΠΙΚΗ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ ΓΟΥΛΕΔΙΑΝΩΝ

Οικισμός Γουλεδιανων

Πληθυσμός 2001: 103 κάτοικοι.

Τα Γουλεδιανά είναι ένας μικρός, αγροτικός οικισμός συνεκτικού χαρακτήρα, που αναπτύσσεται μέσα σε μια ρεματιά και εφάπτεται του οδικού άξονα που οδηγεί από τους Αρμένους προς τις Πρασιές. Κατά μήκος του οδικού αυτού άξονα εντοπίζονται ένα καφενείο, η εκκλησία του χωριού και το τέως κοινοτικό κατάστημα. Στην περίμετρο και νότια του οικισμού βρίσκεται το Δημοτικό σχολείο, που έχει σταματήσει πλέον να λειτουργεί.

Δεν παρατηρείται ζήτηση ακινήτων στην τοπική αγορά, παρά την ύπαρξη πλούσιου φυσικού περιβάλλοντος. Επισημαίνεται ότι την τελευταία 10ετία ο οικισμός των Γουλεδιανών υπέστη σημαντική μείωση πληθυσμού (12,7%). Ο οικισμός των Γουλεδιανών εκτιμάται ότι θα διατηρήσει τον αγροτικό του χαρακτήρα (οικισμός κτηνοτρόφων).

Οικισμός Γενη

Πληθυσμός 2001: 32 κάτοικοι.

Η Γενή είναι ένας πάρα πολύ μικρός, συνεκτικού χαρακτήρα, οικισμός, ιδιαίτερα απομονωμένος που συνδέεται με ασφαλτόδρομο με το Σελλί. Διατηρεί τα αρχικά του χαρακτηριστικά (ως οικισμός κτηνοτρόφων) και περιλαμβάνει 15 περίπου κατοικίες και μια εκκλησία.

Το ιδιαίτερα μικρό μέγεθος του οικισμού, σε συνδυασμό με τη γεωγραφική του απομόνωση, λειτουργούν περιοριστικά όσον αφορά στην περαιτέρω οικιστική του ανάπτυξη. Η ενασχόληση όμως των κατοίκων του με την κτηνοτροφία διασφαλίζει την επιβίωσή του. Σημειώνεται, ότι είναι από τους λίγους οικισμούς του Νομού που διατηρεί (σχεδόν) σταθερό τον πληθυσμό του, τουλάχιστον, από το 1951.

ΤΟΠΙΚΗ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ ΚΑΡΕ

Οικισμός Καρέ

Πληθυσμός 2001: 79 κάτοικοι

Η Καρέ είναι ένας μικρός αγροτικός οικισμός, συνεκτικού χαρακτήρα, που αναπτύσσεται σε πλαγιά. Οι κεντρικές λειτουργίες/εξυπηρετήσεις του οικισμού περιορίζονται σε μια πλατεία και μια ταβέρνα, που βρίσκονται κατά μήκος του κεντρικού δρόμου του χωριού. Στην ευρύτερη περιοχή του οικισμού (οδικός άξονας Αρμένοι – Πρασιές) υπάρχουν ακόμη τρεις (3) εκκλησίες. Ο οικισμός δεν είναι οριοθετημένος.

Δεν παρατηρείται ιδιαίτερη ζήτηση ακινήτων στην τοπική αγορά, παρά το γεγονός ότι ο οικισμός την τελευταία 10ετία εμφανίζει πληθυσμιακή αύξηση κατά 3,9%. Ωστόσο, το καλό κλίμα, το πλούσιο φυσικό περιβάλλον και η μικρή

χρονοαπόσταση από την πόλη του Ρεθύμνου προδιαγράφουν θετικά τη μελλοντική οικιστική ανάπτυξη του οικισμού.

Οικισμός Αμπελακίου

Πληθυσμός 2001: 111 κάτοικοι.

Το Αμπελάκι είναι ένας μικρός, αγροτικός οικισμός, συνεκτικού χαρακτήρα, που αναπτύσσεται σε πλαγιά. Σε ό,τι αφορά τις κεντρικές λειτουργίες/εξυπηρετήσεις, δεσπόζει η πλατεία (στο μέσο περίπου του οικισμού) και περιμετρικά της δυο καφενεία. Ο οικισμός δεν είναι οριοθετημένος.

Δεν παρατηρείται ιδιαίτερη ζήτηση ακινήτων στην τοπική αγορά, παρά το γεγονός ότι ο οικισμός την τελευταία 10ετία εμφανίζει πληθυσμιακή αύξηση κατά 2,8%. Ωστόσο, το καλό κλίμα, το πλούσιο φυσικό περιβάλλον και η μικρή χρονοαπόσταση από την πόλη του Ρεθύμνου προδιαγράφουν θετικά τη μελλοντική οικιστική ανάπτυξη του οικισμού.

ΤΟΠΙΚΗ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ ΚΑΣΤΕΛΛΟΥ

Οικισμός Κάστελλου

Πληθυσμός 2001: 97 κάτοικοι.

Ο Κάστελλος είναι ένας μικρός, αγροτικός οικισμός που συγκροτείται από δύο μικρούς και διακεκριμένους οικιστικούς πυρήνες, συνεκτικού χαρακτήρα. Οι τελευταίοι είναι δομημένοι κατά μήκος του οδικού άξονα που οδηγεί από τον «Αηβασιλιώτικο» στον οικισμό του Άνω Βαλσαμόνερου (Δ.Ε. Νικηφόρου Φωκά). Διακριτικό γνώρισμα των δυο αυτών πυρήνων είναι η ύπαρξη οικιστικών συνόλων ενετικού χαρακτήρα.

Όσον αφορά στις λειτουργίες/εξυπηρετήσεις, κατά μήκος του οδικού άξονα που διασχίζει τον οικισμό εντοπίζονται δυο πλατείες (μια για κάθε οικι-

στικό σύνολο) και δύο ταβέρνες. Στην περίμετρο των δυο οικιστικών πυρήνων βρίσκεται το Δημοτικό σχολείο του χωριού και μια παιδική χαρά. Το κτίριο του Δημοτικού, δεδομένου ότι το σχολείο τα τελευταία χρόνια έχει σταματήσει να λειτουργεί, προγραμματίζεται, στο πλαίσιο του Προγράμματος Leader+, να στεγάσει μουσείο βελανιδιάς, βοτάνων κ.λπ. και για αυτό ανακαινίζεται.

Τα τελευταία χρόνια παρατηρείται έντονη ζήτηση ακινήτων στη τοπική αγορά. Η ζήτηση αυτή προέρχεται, κυρίως, από τους νέους που παραμένουν πλέον στον οικισμό, γεγονός που πιστοποιείται και από την πληθυσμιακή αύξηση (10,2%) του οικισμού στην τελευταία απογραφή. Επιπλέον, η θέα, το κλίμα, το φυσικό περιβάλλον της περιοχής και η μικρή χρονοαπόσταση από την πόλη του Ρεθύμνου και την τουριστική ζώνη του Πλακιά καθιστούν τον οικισμό ελκτικό τόπο μόνιμης κατοικίας για σημαντικό αριθμό Ελλήνων και αλλοδαπών

Σημειώνεται ότι η αξιοποίηση του γειτονικού βελανιδοδάσους και η δημιουργία μουσείου βελανιδιάς / παλιών πρακτικών (βότανα κλπ.) δύναται να καταστήσει τον οικισμό προορισμό εναλλακτικών μορφών τουρισμού (περιπατητικό κ.ο.κ.).

ΤΟΠΙΚΗ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ ΚΟΥΜΩΝ

Οικισμός Κουμων

Πληθυσμός 2001: 173 κάτοικοι

Οι Κούμοι είναι ένας αγροτικός και συνεκτικού χαρακτήρα οικισμός. Η περιοχή κατοικίας αναπτύσσεται γύρω από ένα ύψωμα και στο δακτύλιο που δημιουργείται από τον οδικό άξονα (διακλάδωση του «Αηβασιλιώτικου») που οδηγεί από τους Αρμένους (νότια) προς Παλαιόλουτρα / Αγκουσελιανά και τον περιφερειακό δρόμο του οικισμού. Στην κορυφή του υψώματος βρίσκεται το Δημοτικό σχολείο, με αξιόλογης έκτασης και θέας προαύλιο χώρο. Στο κτίριο του σχολείου, που έχει σταματήσει να λειτουργεί, στεγάζεται πλέον ο Πολιτιστικός Σύλλογος («Άγιος Γεώργιος») του χωριού. Στις διασταυρώσεις των

προαναφερθέντων δρόμων σχηματίζονται δυο μικρές πλατείες. Στον οικισμό εντοπίζονται τέσσερις εκκλησίες, δυο καφενεία, ένα ξυλουργείο, ένα τυροκομείο και το πρώην κοινοτικό κατάστημα. Ο οικισμός διαθέτει, επίσης, και ένα γήπεδο ποδοσφαίρου. Ο οικισμός δεν είναι οριοθετημένος.

Τα τελευταία χρόνια παρατηρείται ζήτηση ακινήτων στη τοπική αγορά, παρά το γεγονός ότι στην απογραφή του 2001 ο πληθυσμός του οικισμού μειώθηκε κατά 16,8%.

ΤΟΠΙΚΗ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ ΜΑΡΟΥΛΑ

Οικισμός Μαρουλά

Πληθυσμός 2001: 192 κάτοικοι

Ο Μαρουλάς είναι ένας αγροτικός οικισμός, συνεκτικού χαρακτήρα, που είναι δομημένος μεταξύ δυο ρεμάτων, σε θέση με αξιόλογη θέα στον Αδελοπηγιανό Κάμπο. Έχει έντονα παραδοσιακό χαρακτήρα, όπως πιστοποιείται από τα χαρακτηριστικά των κτισμάτων του και τη δεσπόζουσα παρουσία ενός εκ των δυο «πύργων» που διασώζονται. Στον οικισμό ξεχωρίζουν επίσης τα ερείπια μιας μεγάλης πετρόχτιστης φάμπρικας (ελαιοτριβείο), το «Δεσποτικό» (κτίσμα με αξιόλογη θέα που σε παλαιότερες εποχές φιλοξενούσε τον Επίσκοπο της περιοχής) καθώς και τα ερείπια από τις μεγάλες κατοικίες εύπορων Τούρκων που διέμεναν εκεί. Για αυτό εξάλλου ο οικισμός του Μαρουλά θεωρούνταν πριν από λίγα χρόνια (ίσως) ο πλέον αξιόλογος σε επίπεδο Περιφέρειας.

Ο οικισμός διασχίζεται από τον «κεντρικό» δρόμο που τον συνδέει με το Ρέθυμνο, κατά μήκος του οποίου εντοπίζονται τρία (3) πλατώματα και μια σχετικά μεγαλύτερη πλατεία. Ο οικισμός δεν είναι οριοθετημένος.

Στον οικισμό του Μαρουλά απαιτείται η άμεση επέκταση του νεκροταφείου του. Ο οικισμός του Μαρουλά, μετά την έντονη πληθυσμιακή συρρί-

κνωση που υπέστη μεταπολεμικά, την τελευταία 20ετία φαίνεται να σταθεροποιεί τον πληθυσμό του καθώς πολλοί από τους νέους (τα νέα ζευγάρια) λόγω των υψηλών τιμών γης στην πόλη του Ρεθύμνου παραμένουν στον οικισμό. Επιπλέον, στην ευρύτερη περιοχή του Μαρουλά εξακολουθεί να εμφανίζεται ζήτηση ακινήτων τόσο από Έλληνες, όσο και από αλλοδαπούς επενδυτές.

Ο οικισμός του Μαρουλά και η ευρύτερη από αυτόν περιοχή εξακολουθεί να διαθέτει τα συγκριτικά πλεονεκτήματα που θα του επιτρέψουν να καταστεί πόλος έλξης / προορισμός διεθνούς τουριστικού ενδιαφέροντος, παρά το γεγονός ότι η αναπτυξιακή του πορεία κατά την τελευταία 20ετία δεν ήταν η αναμενόμενη.

Οικισμός Δίλοφου

Πληθυσμός 2001: 26 κάτοικοι

Η έκταση που καταλαμβάνει το σχέδιο πόλης του οικοδομικού συνεταιρισμού ΠΟΣΔΥΝΟΡ (Δίλοφο) δεν έχει δομηθεί επαρκώς, μέχρι σήμερα, ώστε να αποτελεί και έμπρακτά έναν πολεοδομικά συγκροτημένο οικισμό.

Λειτουργικά, ο οικισμός έχει σχεδιαστεί έτσι ώστε κάθε κατοικία του να έχει θέα προς τον κάμπο και τη θάλασσα και κατά το δυνατό οπτική επαφή με τον παραδοσιακό οικισμό του Μαρουλά. Μάλιστα, ορισμένοι από τους κεντρικούς του δρόμους έχουν χαραχθεί με άξονα το γειτονικό (παραδοσιακό) οικισμό.

Ο Οικοδομικός Συνεταιρισμός του Δίλοφου εμφανίζει αξιόλογη οικιστική δυναμική (μόνιμη κατοικία), παρά το γεγονός ότι η πλειονότητα των ιδρυτικών του μελών δεν είχαν πρόθεση άμεσης οικοδόμησης των ‘μερίδων’ τους και ο οικισμός είχε αυτό-χαρακτηριστεί ως «παραθεριστικός».

Ο οικισμός του Δίλοφου λειτουργεί ήδη και φιλοδοξεί ότι θα συνεχίσει να λειτουργεί ως «προνομιακό» προάστιο (μόνιμης) κατοικίας, σε σχετικά ορεινή περιοχή, με θέα στη θάλασσα και κατασκευές υψηλών προδιαγραφών.

ΤΟΠΙΚΗ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ ΟΡΟΥΣ

Οικισμός Όρους

Πληθυσμός 2001: 81 κάτοικοι

Ο οικισμός του Όρους είναι ένας μικρός, αγροτικός οικισμός που συγκροτείται από τρεις διακεκριμένους και συνεκτικού χαρακτήρα οικιστικούς πυρήνες. Οι τελευταίοι είναι δομημένοι πάνω σε λόφο με σημαντική κλίση. Η πρόσβαση στον οικισμό εξασφαλίζεται μέσω αγροτικού δρόμου που συνδέεται (νότια) με τον οδικό άξονα Αρμένοι – Πρασιές.

Σε ότι αφορά τις κεντρικές λειτουργίες / εξυπηρετήσεις, κατά μήκος του κεντρικού δρόμου του οικισμού εντοπίζονται δυο πλατείες (στους δυο από τους τρεις οικιστικούς πυρήνες), μια ταβέρνα, το πρώην κοινοτικό κατάστημα – που πλέον χρησιμοποιείται ως αγροτικό ιατρείο και πολιτιστικός σύλλογος – και το Δημοτικό σχολείο.

Ο οικισμός δεν είναι οριοθετημένος.

Τα τελευταία χρόνια παρατηρείται ζήτηση ακινήτων στην τοπική αγορά, παρά τη σημαντική πληθυσμιακή μείωση (28,9%) του οικισμού στην απογραφή του 2001. Η θέα, το κλίμα, το αυθεντικό φυσικό περιβάλλον και η μικρή χρονοαπόσταση από την πόλη του Ρεθύμνου και την τουριστική ζώνη του Πλακιά καθιστούν τον οικισμό ελκτικό ως τόπο κατοικίας, κυρίως παραθεριστικού χαρακτήρα.

ΤΟΠΙΚΗ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ ΠΡΑΣΙΩΝ

Οικισμός Πρασιές

Πληθυσμός 2001: 115 κάτοικοι.

Οι Πρασιές είναι ένας μικρός, συνεκτικού χαρακτήρα, οικισμός που διατηρεί τα παραδοσιακά του χαρακτηριστικά παρά τα εμφανή δείγματα εγκατάλειψης που παρουσιάζει. Τα τελευταία χρόνια ορισμένα από τα παραδοσιακά του κτίσματα έχουν επισκευαστεί και χρησιμοποιούνται ως «τουριστικά» καταλύματα, ενώ βρίσκεται στο στάδιο της μελέτης η αποκατάσταση της κεντρικής πλατείας, των όψεων των παραδοσιακών κτιρίων που την περιβάλλουν και της βρύσης που βρίσκεται σε αυτή.

Το «κύριο σώμα» του οικισμού αναπτύσσεται σε μικρή απόσταση από την επαρχιακή οδό Αμαρίου ενώ το (υποτυπώδες) «κέντρο» του οργανώνεται στο σημείο επαφής του με αυτή. Εκεί βρίσκεται το (μοναδικό) καφενείο του χωριού και η κεντρική του πλατεία, με την εκκλησία του Αγίου Αντωνίου. Ο οικισμός διαθέτει και μια δεύτερη πλατεία που βρίσκεται κοντά στην εκκλησία του Χριστού. Σημαντική έκταση εντός του οικισμού καταλαμβάνει το κτήμα του γιατρού Μαρούλη (ιδιοκτησίας Σηφουνάκη), που περιλαμβάνει παλαιό κτίσμα σημαντικής έκτασης. Στο νότιο άκρο του οικισμού βρίσκεται το κτίριο του Δημοτικού σχολείου, με μεγάλο προαύλιο χώρο, που ελλείψει μαθητών δε λειτουργεί.

Ο οικισμός των Πρασιών δεν εμφανίζει αξιόλογη ζήτηση στην τοπική αγορά ακινήτων, γεγονός εξάλλου που πιστοποιείται και από τη συνεχιζόμενη σημαντική μείωση του πληθυσμού του, η οποία την τελευταία 10ετία ξεπέρασε το 40%.

ΤΟΠΙΚΗ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ ΡΟΥΣΣΟΣΠΙΤΙΟΥ

Οικισμός Ρουσσοσπιτίου

Πληθυσμός 2001: 374 κάτοικοι

Το Ρουσσοσπίτι είναι ένας μεσαίου μεγέθους και συνεκτικού χαρακτήρα οικισμός, που διατηρηθεί σχεδόν αναλλοίωτη την πολεοδομική του δομή όχι όμως και τα παραδοσιακά χαρακτηριστικά των κτιρίων καθώς πολλά από αυτά με το πέρασμα του χρόνου έχουν υποστεί σημαντικές αλλοιώσεις. Παρόλα αυτά, ο οικισμός έχει χαρακτηριστεί ως παραδοσιακός, «μεσαίας πολιτιστικής αξίας».

Ο οικισμός είναι κτισμένος σε υψόμετρο ~300μ. (μεταξύ δύο ρεμάτων / φαραγγιών) στην πλαγιά του όρους Βρύσινα και σε μια έκταση με κλίση και αξιόλογη θέα προς την πόλη του Ρεθύμνου, τον κάμπο και το πέλαγος.

Ο «παλιός» οικισμός του Ρουσσοσπιτίου περιλαμβάνει τις γειτονιές: Πάνω Ρούγα, Κάτω Ρούγα και Μεσοχώρι, είναι κτισμένος μέχρι το χείλος του φαραγγιού, που αποτελεί το ανατολικό του όριο, και διασχίζεται από τον επαρχιακό δρόμο. Είναι συνεκτικού χαρακτήρα και καταλαμβάνει ένα μικρό ποσοστό της οριοθετημένης έκτασης. Τα κτίρια, (σχεδόν) στο σύνολό τους, έχουν κατασκευαστεί προ του 1923, είναι ισόγεια ή διώροφα και είναι δομημένα (κατά κανόνα) με το σύστημα των «πτερύγων». Εφάπτονται δηλ. μεταξύ τους κατά τμήματα δημιουργώντας αυλές, γύρω από τις οποίες ακόμα και σήμερα οργανώνονται οι επιμέρους χώροι που εξυπηρετούν τις ανάγκες μιας αγροτικής οικογένειας (αποθήκη, στάβλος, κοτέτσι, κ.λπ.). Η πρόσοψη της κατοικίας, συνήθως, τοποθετείται επί της οριογραμμής του δρόμου, χωρίς «πρασιά», δίνοντας συχνά την αίσθηση της ‘συνεχούς’ δόμησης. Η πολεοδομική δομή του ‘παλιού’ οικισμού διατηρεί τον παραδοσιακό της χαρακτήρα με τους ακανόνιστους δρόμους, αυξομειούμενου πλάτους, που διαπλέκονται μεταξύ τους. Οι κεντρικές λειτουργίες / εξυπηρετήσεις αναπτύσσονται κατά μήκος της επαρχιακής οδού, από το Ηρώο ως το (πρώην) κοινοτικό κατάστημα.

Από αυτές ξεχωρίζουν, ειδικότερα, οι εξής: (α) στο Μεσοχώρι, επί του επαρχιακού δρόμου, η εκκλησία της Αγίας Παρασκευής με συνοδευτικό κτίριο στην αυλή της, καφενείο, το παλιό κοινοτικό κατάστημα, το πλάτωμα του Ηρώου, το Δημοτικό Σχολείο, τρία καφενεία και ιδιωτικό ελαιουργείο, (β) στην Κάτω Ρούγα, η εκκλησία της Παναγίας (στους τοίχους της οποίας σώζονται αγιογραφίες).

Η περιοχή του «νέου οικισμού» περιλαμβάνει, αντίστοιχα, τις γειτονιές: Κοπράνα, Νεκροταφείου, Χαλίκια, Πεντάρη Γεροκολύμπου, Παπαδακίου Κεφάλι, κ.ά. Η περιοχή αυτή περιβάλλει τον «παλιό» οικισμό – κυρίως από νότο και δύση – και είναι αραιοδομημένη, με μεγάλες, ενιαίες και ενίοτε πλήρως αδόμητες εκτάσεις.

Τα τελευταία χρόνια παρατηρείται ιδιαίτερα σημαντική ζήτηση ακινήτων στην τοπική αγορά. Η προνομιακή θέση του οικισμού σε σχέση με την πόλη και τη θάλασσα (απόσταση / θέα), το ιδιαιτέρου φυσικού κάλλους περιβάλλον είναι οι κυριότεροι παράγοντες αυτής της ζήτησης. Η ενσωμάτωση του οικισμού, ως περιοχή α΄ και β΄ κατοικίας, στην αγορά του Ρεθύμνου καθώς και η (πελώρια) Ευρωπαϊκή αγορά προδιαγράφει θετικά τη μελλοντική, οικιστική του ανάπτυξη και μάλιστα μέχρι εξάντλησης της διαθέσιμης γης. Αξίζει να σημειωθεί ότι ο οικισμός στην τελευταία απογραφή (2001) εμφάνισε αύξηση πληθυσμού κατά 45,5%.

Ο οικισμός του Ρουσσοσπιτίου έχει τη δυνατότητα να λειτουργήσει με επιτυχία όχι μόνο ως ‘προάστιο’ του Ρεθύμνου αλλά και ως παραθεριστικό «θέρετρο» των Ευρωπαίων, εφόσον οργανωθεί κατάλληλα.

ΤΟΠΙΚΗ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ ΣΕΛΛΙΟΥ

Οικισμός Σελλίου

Πληθυσμός 2001: 159 κάτοικοι.

Το Σελλί είναι ένας μικρός, αγροτικός οικισμός συνεκτικού χαρακτήρα, που αναπτύσσεται στους πρόποδες του Βρύσινα. Νότια του οικισμού διέρχεται εφαπτόμενα ο οδικός άξονας που οδηγεί από τους Αρμένους στις Πρασιές.

Εκατέρωθεν και κατά μήκος του οδικού αυτού άξονα εντοπίζονται η κεντρική πλατεία του χωριού, ένα καφενείο, το Δημοτικό σχολείο στον προαύλιο χώρο του οποίου υπάρχει παιδική χαρά, το νεόδμητο κτίριο όπου θα στεγαστεί ο Πολιτιστικός Σύλλογος του οικισμού, το δημοτικό κατάστημα και το νεκροταφείο του χωριού. Βόρεια, εντός του οικισμού και σε μικρή απόσταση (μόλις ένα οικοδομικό τετράγωνο) από τον κεντρικό του δρόμο, βρίσκεται μια δεύτερη, μικρότερη, πλατεία και μια εκκλησία. Στην περίμετρο του οικισμού, δυτικά και σε απόσταση ~150 μ., εντοπίζεται μια ακόμα εκκλησία.

Τα τελευταία χρόνια παρατηρείται μικρή ζήτηση ακινήτων στη τοπική αγορά, που προέρχεται κυρίως από ντόπιους κατοίκους. Ο πληθυσμός του οικισμού ωστόσο την τελευταία 10ετία μειώθηκε κατά 8,9%.

Οικισμός Μύρθιου

Πληθυσμός 2001: 88 κάτοικοι

Ο Μύρθιος είναι ένας μικρός, αγροτικός οικισμός συνεκτικού χαρακτήρα, που αναπτύσσεται στους πρόποδες του Βρύσινα και εκατέρωθεν του οδικού άξονα που οδηγεί από τους Αρμένους στις Πρασιές. Κατά μήκος αυτού του άξονα εντοπίζονται δύο πλατείες, τρία καφενεία, η αίθουσα του πολιτιστι-

κού κέντρου, η εκκλησία και το νεκροταφείο, που συνθέτουν ουσιαστικά το «γραμμικό κέντρο» του οικισμού.

Ο οικισμός δεν είναι οριοθετημένος. Δεν παρατηρείται ιδιαίτερη ζήτηση ακινήτων στην τοπική αγορά, παρά το γεγονός ότι ο πληθυσμός του οικισμού την τελευταία 10ετία αυξήθηκε κατά 2,3%. Ο οικισμός του Μύρθιου εκτιμάται ότι θα διατηρήσει τον αγροτικό του χαρακτήρα (οικισμός κτηνοτρόφων).

ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΔΙΑΜΕΡΙΣΜΑ ΧΡΩΜΟΝΑΣΤΗΡΙΟΥ

Οικισμός Χρωμοναστηρίου

Πληθυσμός 2001: 358 κάτοικοι

Το Χρωμοναστήρι είναι ένας μεσαίου μεγέθους και συνεκτικού χαρακτήρα οικισμός, που διατηρεί σχεδόν αναλλοίωτη την πολεοδομική του δομή και σε σχετικά καλή κατάσταση τα παραδοσιακά χαρακτηριστικά των κτισμάτων του.

Ο οικισμός αναπτύσσεται σε μια έκταση με μικρή κλίση εδάφους και αξιόλογη θέα, που βρίσκεται σε υψόμετρο ~360μ. μεταξύ δύο ρεμάτων στην πλαγιά/πρόποδες του όρους Βρύσινα. Η βόρεια πλευρά του βλέπει το πέλαγος και τον κάμπο και η νότια το ορεινό τοπίο του Βρύσινα. Παρά την ενιαία πολεοδομική δομή του οικισμού διακρίνονται τρεις επιμέρους περιοχές.

Κεντρική θέση κατέχει το «ιστορικό κέντρο», δηλ. ο οικιστικός πυρήνας που αναπτύχθηκε την εποχή της Βενετοκρατίας, με χαρακτηριστικά στοιχεία και από την περίοδο της Τουρκοκρατίας που ακολούθησε. Τον οικιστικό αυτό πυρήνα περιβάλλουν κτίσματα, κατά κανόνα, προ-πολεμικά. Τα δυο αυτά τμήματα συγκροτούν το «συνεκτικό» τμήμα του οικισμού («παλιός οικισμός»). Ο δακτύλιος που περιβάλλει το «συνεκτικό» τμήμα, πλάτους ~100 μ., παραμένει κατά το πλείστον αδόμητος και περιλαμβάνει σχετικά νέες κατοικίες, κτισμένες κατά το πανταχόθεν ελεύθερο σύστημα.

Η πολεοδομική δομή του «παλιού» οικισμού διατηρεί τον παραδοσιακό της χαρακτήρα με τους ακανόνιστους δρόμους, αυξομειούμενου πλάτους, που διαπλέκονται και τις ακόλουθες μικρές πλατείες / πλατώματα: Γ. Βογιατζάκη (τ. διάλειμμα), Ατσιπουλιανάκη (κεντρική), Εθνικής Αντίστασης, Αγ. Γεωργίου - π. Δημοτικού σχολείου (σχετικά ενοποιημένες) και Πλατεάκι. Στις τρεις τελευταίες πλατείες διατηρούνται ακόμα οι κοινόχρηστες βρύσες του χωριού. Οι κεντρικές λειτουργίες του οικισμού είναι συγκεντρωμένες, κυρίως, γύρω από την κεντρική πλατεία και παρά την είσοδο από Ρέθυμνο (πλατεία Γ. Βογιατζάκη). Στην κεντρική πλατεία βρίσκονται: μια ταβέρνα, ένα καφενείο / μπακάλικο και ένα παραδοσιακό ελαιοτριβείο που λειτουργεί ως ιδιωτικό μουσείο. Στο διπλανό σταυροδρόμι λειτουργούν ένα καφενείο και ένα mini market. Στην «είσοδο» του «παλιού» οικισμού, γύρω από την πλατεία βρίσκονται: το Ηρώο, η εκκλησία των Αγ. Ιωάννη & Αγ. Παντελεήμονα, το νεότερο Δημοτικό σχολείο, ο ξενώνας / ταβέρνα του συλλόγου «Παναγιά Κερά» και ελεύθερος χώρος με εγκαταστάσεις παιδικής χαράς. Στο νότιο τμήμα του 'ιστορικού κέντρου' βρίσκεται η εκκλησία του Αγ. Γεωργίου και το παλιό Δημοτικό σχολείο, οι αυλές των οποίων έχουν ενοποιηθεί, και νοτιότερα το στρατιωτικό μουσείο που λειτουργεί στην αναστηλωμένη έπαυλη της ενετικής οικογένειας Claudio. Ανατολικά της βρίσκονται οι δημοτικές δεξαμενές ύδρευσης. Στο δυτικό τμήμα του «ιστορικού κέντρου» ξεχωρίζει ενετικό κτίσμα (ιδιοκτησία Μαραγκάκη), που έχει μετατραπεί σε παραδοσιακό ξενώνα.

Επισημαίνεται το γεγονός ότι οι δημόσιοι χώροι του οικισμού διατάσσονται κατά μήκος μιας γραμμικής πορείας που «διασχίζει» τον «ιστορικό» οικισμό από την «είσοδό» του μέχρι την έπαυλη των Claudio. Στην «είσοδο» του «ιστορικού» οικισμού κατέληγε κατά το παρελθόν ο παραδοσιακός ημιονικός δρόμος που οδηγούσε στο Ρέθυμνο, μέσω του παλιού οικισμού των Μύλων. Ο δρόμος αυτός ήταν στρωμένος με καλντερίμι. Σημαντικοί για την αναβίωση του οικισμού θεωρούνται οι (παραδοσιακοί) δρόμοι που οδηγούσαν στις βρύσες από τις οποίες υδροδοτείτο ο οικισμός μέχρι το 1932. Ο πρώτος από αυτούς οδηγεί στη ρεματιά που βρίσκεται νοτιοανατολικά του οικισμού και στην πηγή Κατσικρίδα. Ο δεύτερος οδηγεί στη ρεματιά που βρίσκεται νοτιοδυτικά

του οικισμού και στο αρτεσιανό πηγάδι όπου λειτουργούσε κοινοτικό πλυσταριό.

Στο Χρωμοναστήρι τα τελευταία χρόνια πραγματοποιήθηκαν σημαντικές αγοραπωλησίες οικοπέδων και κατοικιών – τόσο από αλλοδαπούς όσο και από Έλληνες – με σκοπό όχι μόνο τον παραθερισμό (β΄ κατοικία) αλλά και τη μόνιμη διαμονή (α΄ κατοικία), στο πλαίσιο της νέας, προαστιακού τύπου, λειτουργίας του οικισμού.

Αξίζει να σημειωθεί ότι ο οικισμός του Χρωμοναστηρίου την τελευταία 10ετία παρουσίασε αύξηση πληθυσμού κατά 51,1%.

Ο οικισμός του Χρωμοναστηρίου έχει τη δυνατότητα να λειτουργήσει όχι μόνο ως προάστιο του Ρεθύμνου αλλά και ως παραθεριστικό «θέρετρο» των Ευρωπαίων καθώς διαθέτει σημαντικά συγκριτικά πλεονεκτήματα έναντι των πολλών άλλων οικισμών του Δήμου.

Οικισμός Καπεδιανών

Πληθυσμός 2001: 28 κάτοικοι

Τα Καπεδιανά είναι ένας πάρα πολύ μικρός, συνεκτικού χαρακτήρα, οικισμός, που βρίσκεται απομονωμένος στους πρόποδες του όρους Βρύσινα και διατηρεί τον παραδοσιακό του χαρακτήρα. Η πρόσβασή του γίνεται από τον οικισμό Ρουσσοσπίτι, παρά το γεγονός ότι διοικητικά υπάγεται στο Δ.Δ. Χρωμοναστηρίου. Σε κεντρική θέση βρίσκεται η πλατεία του οικισμού, που περιβάλλεται από τα λιγοστά σπίτια και στην οποία καταλήγει ο δρόμος που συνδέει τα Καπεδιανά με το Ρουσσοσπίτι. Πλησίον του οικισμού βρίσκεται η εκκλησία του Σωτήρος Χριστού.

Ο οικισμός των Καπεδιανών, ως ιδιαίτερα μικρός και γεωγραφικά απομονωμένος, φθίνει. Η λειτουργία, ωστόσο, του περιφερειακού (οδικού) δακτυλίου του Βρύσινα αναμένεται να του προσδώσει αξιόλογη οικιστική δυναμική καθώς η ευρύτερη περιοχή του προσφέρεται σε χαμηλές τιμές, διαθέτει πλεο-

νεκτήματα θέσης (μικρή απόσταση από την πόλη – επαφή με το όρος Βρύσινα) και «αδιατάρακτο» φυσικό περιβάλλον.

Οικισμός (Κάτω) Μύλων

Πληθυσμός 2001: ακατοίκητος (έχει εγκαταλειφθεί)

Πρόκειται για γραμμικό, παραδοσιακό οικισμό Μυλωνάδων, που είναι δομημένος μέσα στη ρεματιά / φαράγγι των Μύλων, και ο οποίος εγκαταλείφθηκε λόγω πτώσης βράχων. Στον οικισμό αυτό άλεθαν τα δημητριακά του Αδελοπηγιανού Κάμπου, μεταφέροντάς τα με υποζύγια μέσα από το ομώνυμο φαράγγι. Με την πρόοδο της τεχνολογίας η λειτουργία αυτή διεκόπη και ο οικισμός ακολούθησε φθίνουσα πορεία μέχρι την εγκατάλειψή του και τη μεταστέγαση των κατοίκων του στο νέο (παρακείμενο) οικισμό των (Πάνω) Μύλων.

Ο οικισμός είναι άριστα ενταγμένος στο φυσικό περιβάλλον, χτισμένος κατά μήκος ποταμού, και καταλήγει (βόρεια) σε πλατεία με θέα προς τη θάλασσα και τον κάμπο. Τα περισσότερα κτίσματά του είναι παραδοσιακοί υδρόμυλοι.

Το σύνολο (100%) των κτιρίων του οικισμού χρονολογείται πριν από το 1970 και τα περισσότερα από αυτά είναι προ-πολεμικά. Πρόκειται αποκλειστικά για πετρόκτιστες κατασκευές, δομημένες κατά τα παραδοσιακά πρότυπα. Πρόκειται για οικισμό που εγκαταλείφθηκε λόγω πτώσης βράχων και γενικότερης ακαταλληλότητας κατοίκησης (έντονη υγρασία).

Ο εγκαταλειμμένος οικισμός των Μυλωνάδων, με τους παραδοσιακούς υδρόμυλους, έχει τη δυνατότητα, όχι να επανακατοικηθεί δεδομένου ότι το οικιστικό του απόθεμα είναι ελάχιστο και οι συνθήκες διαβίωσης εξακολουθούν να είναι ακατάλληλες, αλλά να αποτελέσει ιδιαίτερο / μοναδικό τουριστικό προορισμό, ιδίως ως το τέλος μιας πεζοπορικής διαδρομής μέσα από το φαράγγι των Μύλων, με αφετηρία το Ξηρό Χωριό. Η λειτουργία αυτή πρακτικά έχει ήδη ξεκινήσει, καθώς τα τελευταία χρόνια οργανωμένες ομάδες παραθε-

ριστών που διαμένουν στην τουριστική ζώνη Ρέθυμνο – Σκαλέτα ακολουθούν αυτή τη διαδρομή. Για το λόγο αυτό κρίνεται σκόπιμη η αποκατάσταση του οικιστικού αποθέματος, η επαναλειτουργία παραδοσιακών υδρόμυλων, η λειτουργία αναψυκτηρίων, κ.λπ. Επισημαίνεται ότι ο Δήμος Ρεθύμνης έχει εκπονήσει μελέτη προστασίας και ανάδειξης της ευρύτερης περιοχής του φαραγγιού των Μύλων.

Οικισμός (Πάνω / Νέων) Μύλων

Πληθυσμός 2001: 28 κάτοικοι

Πρόκειται για «νέο» οικισμό που δημιουργήθηκε από την πολιτεία για να καλύψει τη στέγαση των κατοίκων του παραδοσιακού οικισμού των Κάτω Μύλων, τα σπίτια των οποίων κρίθηκαν ακατάλληλα λόγω κατακρημνίσεων βράχων, κ.λπ. Περιλαμβάνει τα 18 κτίσματα / κατοικίες της αρχικής διανομής (1969 – 1970) καθώς και 5 – 6 νεώτερες κατοικίες, που δομήθηκαν την τελευταία 5ετία.

Όσον αφορά στις χρήσεις, στον οικισμό υπάρχει μια μικρή πλατεία, που περιβάλλεται από κατοικίες, και μια εκκλησία σε μικρή απόσταση από το δομημένο του τμήμα. Ο οικισμός δεν είναι οριοθετημένος, μέχρι σήμερα. Ο οικισμός των Μύλων, όντας μικρός σε μέγεθος και νεοσύστατος, δεν έχει εμφανίσει ακόμα ιδιαίτερη οικιστική δυναμική.

Οικισμός Πρινέδες

Πληθυσμός 2001: 57 κάτοικοι.

Στην περιοχή Πρινέδες (βόρεια του οικισμού Χρωμοναστήρι), λόγω του ομαλού φυσικού ανάγλυφου και της αξιόλογης θέας προς τη θάλασσα και τον κάμπο, έχουν δομηθεί τα τελευταία χρόνια με βάση τη νομοθεσία για την «εκτός σχεδίου» δόμηση αρκετά σπίτια α΄ / β΄ κατοικίας. Η συγκέντρωση αυτή

έχει καταγραφεί ως «οικισμός» στις δυο τελευταίες απογραφές της ΕΣΥΕ (1991, 2001). Επειδή, όμως, δεν αναφέρεται στην απογραφή του 1981, η πολεοδομική νομοθεσία δεν του παρέχει δικαίωμα οριοθέτησης.

Η περιοχή έχει ήδη αξιόλογη οικιστική δυναμική και ζήτηση στην τοπική αγορά ακινήτων, εξαιτίας της θέσης της, της θέας που διαθέτει αλλά και της γειτνίασης με τον παραδοσιακό οικισμό του Χρωμοναστηρίου.

2.1.6 Σύντομη Περιγραφή της Δ.Ε. ΝΙΚΗΦΟΡΟΥ ΦΩΚΑ

2.1.6.1 Έκταση και πληθυσμός

Η Δ.Ε Νικηφόρου Φωκά βρίσκεται δυτικά του Ρεθύμνου στο βόρειο τμήμα του νομού, η δε έκτασή του των 95,641 τ. χλμ εισχωρεί μέχρι την ορεινή και ημιορεινή ενδοχώρα της Κρήτης. Έτσι, στα ανατολικά συνορεύει με την Δημοτική Ενότητα Ρεθύμνου, στα δυτικά με την Δημοτική Ενότητα Λαππαίων και στα νότια με τον Δήμο Αγίου Βασιλείου.

Η θέση και η μορφή της εδαφικής έκτασής του καθώς και η γειτνίασή του με το αστικό κέντρο του Ρεθύμνου διαμορφώνουν ένα σύνθετο χωρικό πλαίσιο παράκτιων, περιαστικών, ημιορεινών και ορεινών περιοχών με τα χαρακτηριστικά όλων των περιοχών της Περιφέρειας. Η ποικιλία των χωρικών αυτών χαρακτηριστικών αποτελεί από τη μία πλευρά πλεονέκτημα για την προοπτική ανάπτυξης του Δήμου αλλά ταυτόχρονα παράγοντα κατακερματισμού εφόσον η θεώρηση δεν συμπεριλάβει και τις όμορες περιοχές ανατολικά, δυτικά και νότια.

2.1.6.2 Πληθυσμιακές μεταβολές

Η Δημοτική Ενότητα Ν. Φωκά έχει πληθυσμό 6.599 κατ. και ακολουθεί το δημογραφικό δυναμισμό που παρουσιάζει τα τελευταία χρόνια ο νομός Ρεθύμνης. Μάλιστα η πληθυσμιακή αύξηση των τελευταίων ετών έτσι όπως καταγράφηκε στις απογραφές της Ε.Σ.Υ.Ε. είναι η μεγαλύτερη από όλους τους πρώην Καποδιστριακούς δήμους του νομού. Την περίοδο 1991 – 2001 ο

πληθυσμός της Δ. Ε. αυξήθηκε σε ποσοστό 36,1%, όταν το μέσο όρο για ολόκληρη την Περιφερειακή Ενότητα ήταν 14,5%. Έτσι με την αύξηση αυτή αποτελούσε τον 3^{ο} κατά σειρά σε πληθυσμό Δήμο στο επίπεδο του πρώην νομού Ρεθύμνης. Εσωτερικά, η μεγαλύτερη πληθυσμιακή αύξηση αφορά τους οικισμούς που βρίσκονται στα βόρεια παράλια και ιδιαίτερα αυτούς που γειτνιάζουν με το αστικό κέντρο του Ρεθύμνου που ως επί το πλείστον αφορούν τους οικισμούς του Δ. Δ. Ατσιπόπουλου (Πανόραμα, Βιολί Χαράκι, Αγνά, Ατσιπόπουλο). Αντίθετα, όσον αφορά τους οικισμούς της ενδοχώρας, είτε παρατηρείται μικρή πληθυσμιακή αύξηση είτε δημογραφική στασιμότητα.

Μεγάλη επιρροή στην αναπτυξιακή δυναμική των οικισμών της Δ.Ε. Νικ. Φωκά ασκεί το αστικό κέντρο του Ρεθύμνου, στο βαθμό που βρίσκονται εντός του ημερήσιου συστήματος μετακινήσεων από και προς αυτό. Το δίκτυο των οικισμών βόρεια της παραλιακής εθνικής ορού (Ε.Ο.) μέχρι τη Γωνιά και τον Άγιο Ανδρέα επηρεάζεται άμεσα, ενώ οι υπόλοιποι ημιορεινοί οικισμοί παρουσιάζουν μικρότερο βαθμό εξάρτησης, αλλά και στοιχεία απομόνωσης. Χαρακτηριστικό του δικτύου είναι το γεωγραφικό φράγμα που απομονώνει το ανατολικό δίκτυο οικισμών (οικισμούς Μαλακίων, Βαλσαμονέρου) από τα δυτικά (Σαϊτουρών, Μούντρου, Ρουστίκων, Ζουριδίου).

Σύμφωνα με το Περιφερειακό Πλαίσιο Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης (Π.Π.Χ.Σ.Α.Α.), που εγκρίθηκε το 2003 (Φ.Ε.Κ. 1486/Β/10.10.2003), ο πρώην Δήμος Νικηφόρου Φωκά εντάσσεται στην ευρύτερη οικιστική ενότητα Ρεθύμνου, περιοχής 2^{ου} Επιπέδου (μαζί με τον Άγιο Νικόλαο ως κέντρα Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης) του οικιστικού Δικτύου της Περιφέρειας Κρήτης. Το Ρέθυμνο χαρακτηρίζεται ως κέντρο μεσογειακής ακτινοβολίας με άξονα την ιστορία και τον πολιτισμό.

Όσον αφορά την κατάταξη των οικισμών στο οικιστικό δίκτυο της Περιφέρειας, σύμφωνα με το ΠΠΧΣΑΑ Κρήτης, μόνο ο οικισμός Αθάνατος κατατάσσεται στην κατηγορία των οικιστικών κέντρων 4^{ου} επιπέδου. Οι οικισμοί Ατσιπόπουλο και Γεράνι χαρακτηρίζονται ως οικιστικά κέντρα 5^{ου} ενισχυμένου επιπέδου και όλοι οι υπόλοιποι οικισμοί του Δήμου κατατάσσονται στο 5^{ο} επίπεδο.

Η Δ. Ε. Νικ. Φωκά θα μπορούσε να ειπωθεί ότι χαρακτηρίζεται από έναν έντονο αναπτυξιακό δυϊσμό. Στην ουσία, υποδιαιρείται σε δύο βασικές χωρικές ενότητες. Στην πρώτη, που βρίσκεται στο βόρειο τμήμα του Δήμου επικρατεί το αστικό πλέον οικιστικό συγκρότημα Ατσιπόπουλο – Βιολί Χαράκι – Πανόραμα, που αποτελεί το πιο πυκνοκατοικημένο τμήμα του Δήμου και λειτουργεί ως προάστιο του αστικού συγκροτήματος της πόλης του Ρεθύμνου. Παρά το γεγονός αυτό, τόσο το Ατσιπόπουλο όσο και το Βιολί Χαράκι κατεξοχήν διατηρούν ισχυρά στοιχεία αναφοράς στους πυρήνες των ιστορικών οικισμών πριν από την εξάπλωση των νέων περιοχών της. Η δεύτερη χωρική ενότητα περιλαμβάνει το υπόλοιπο οικιστικό δίκτυο της ημιορεινής ενδοχώρας, που διατηρεί τα παραδοσιακά χαρακτηριστικά του αγροτικού χώρου, καθώς και τις διασυνδέσεις με τις όμορες τοπικές κοινότητες.

Το σύνολο των οικισμών διασυνδέεται με ποικίλες εξαρτήσεις με τις αγροτικές περιοχές των Δ. Ε. Ρεθύμνου και Λαππαίων, ενώ οι ορεινές περιοχές της Δ. Ε. Νικ. Φωκά συνδέονται κυρίως με τον Δήμο Αγ. Βασιλείου. Οι σχέσεις αυτές χαρακτηρίζουν την ένταξη στο οικιστικό δίκτυο του νομού παρά το γεγονός ότι ως κύριος και ισχυρός άξονας εξάρτησης παραμένει ο προσανατολισμός προς το αστικό συγκρότημα του Ρεθύμνου.

Ο πρώην Δήμος Νικηφόρου Φωκά που αποτελεί σήμερα την Δημοτική Ενότητα Νικηφόρου Φωκά, περιλαμβάνει την Δημοτική Κοινότητα Ατσιποπούλου και τις εξής Τοπικές Κοινότητες:

- Δημοτική Κοινότητα Ατσιποπουλου
- Τοπική Κοινότητα Αγίου Κων/Νου
- Τοπική Κοινότητα Άνω Βαλσαμονερου
- Τοπική Κοινότητα Γερανίου
- Τοπική Κοινότητα Γωνιας
- Τοπική Κοινότητα Ζουριδιου
- Τοπική Κοινότητα Καλονυκτου

- Τοπική Κοινότητα Κάτω Βαλσαμονερου
- Τοπική Κοινότητα Μαλακιων
- Τοπική Κοινότητα Μουντρου
- Τοπική Κοινότητα Πρινε
- Τοπική Κοινότητα Ρουστικων
- Τοπική Κοινότητα Σαιτουρων
- Τοπική Κοινότητα Φραντζεσκιανων Μετοχιων

2.1.6.3 Οδικό δίκτυο

Στην ευρύτερη περιοχή της Δ.Ε. οι άξονες του Εθνικού Οδικού Δικτύου είναι:

α. Η Νέα Εθνική Οδός (Ν.Ε.Ο. 90)

β. Η Παλαιά Εθνική Οδός (Π.Ε.Ο. 90)

Στο Πρωτεύον Επαρχιακό Οδικό Δίκτυο εντάσσεται η Επαρχιακή Οδός 5 (Αγ. Κωνσταντίνος – Ρούστικα – Σαϊτούρες), σύμφωνα με την Αποφ. Δ.Μ.Ε.Ο./ε/ο/266/95 (ΦΕΚ 293/Β/17-4-95).

Στο Δευτερεύον Επαρχιακό Οδικό Δίκτυο εντάσσονται οι ακόλουθες οδοί, βάσει του Β.Δ. 48/6-2-1956:

α. Η Επαρχιακή Οδός 6 (Καλονύκτης – Σαϊτούρες)

β. Η Επαρχιακή Οδός 7 (Αρμένοι – Άνω Βαλσαμόνερο – Σαϊτούρες)

γ. Η Επαρχιακή Οδός 8 (Αγ. Ανδρέας – Άνω Βαλσαμόνερο)

Τέλος, στο Δημοτικό Οδικό Δίκτυο ανήκει ο δρόμος «Γεράνι – Φραντζεσκιανά Μετόχια, Ατσιπόπουλο – Γάλλος» σύμφωνα με τα ΦΕΚ 632/Δ/2-8-2001 και 905/Δ/26-8-2003.

Στα διοικητικά όρια της Δ.Ε. Νικ. Φωκά, εκτός από τα τμήματα του πρωτεύοντος και δευτερεύοντος επαρχιακού δικτύου, που αναφέρθηκαν αναπτύσσεται λοιπό δίκτυο, τοπικού ένδο – δημοτικού ή διαδημοτικού χαρακτήρα με ποικιλία γεωμετρικών χαρακτηριστικών και συνθηκών βατότητας. Η συνολική μορφή του δικτύου συνδέεται άμεσα με τη γεωμορφολογία της περιοχής. Το λοιπό (πλην του ιεραρχημένου) δίκτυο της Δ.Ε. εξυπηρετεί τοπικές ανάγκες σύνδεσης των οικισμών ή των ελκυστικών προορισμών αναψυχής ή δεύτερης κατοικίας, καθώς και τις «αστικού» τύπου ανάγκες στο εσωτερικό των οικισμών. Υφίσταται τέλος ένα ακανόνιστο πλέγμα οδών, κατά κανόνα κακής βατότητας, στις ορεινές περιοχές, για τη διευκόλυνση της τοπικής παραγωγικής δραστηριότητας.

Το αγροτικό δίκτυο είναι σε γενικές γραμμές σε κακή κατάσταση, ενώ το έντονο ανάγλυφο που διαμορφώνουν τα φαράγγια απομονώνει τους οικισμούς.

Ιδιαίτερες συνθήκες απομόνωσης χαρακτηρίζουν το νότιο εσωτερικό τμήμα της Δημ. Ενότητας, όπου δεν υπάρχει σύνδεση μεταξύ των δυτικών και ανατολικών ημιορεινών οικισμών.

Χιλιομετρικές αποστάσεις από την έδρα του Δήμου Ρεθύμνης:

- Δημοτική Κοινότητα Ατσιποπούλου 5 χιλ.
- Τοπική Κοινότητα Αγίου Κων/Νου 18 χιλ.
- Τοπική Κοινότητα Άνω Βαλσαμονερου 13 χιλ.
- Τοπική Κοινότητα Γερανιου 9 χιλ.
- Τοπική Κοινότητα Γωνιας 10 χιλ.

- Τοπική Κοινότητα Ζουριδιου 20 χιλ.
- Τοπική Κοινότητα Καλονυκτου 15 χιλ.
- Τοπική Κοινότητα Κατω Βαλσαμονερου 14 χιλ.
- Τοπική Κοινότητα Μαλακιων 18 χιλ.
- Τοπική Κοινότητα Μουντρου 21 χιλ.
- Τοπική Κοινότητα Πρινε 6 χιλ.
- Τοπική Κοινότητα Ρουστικων 20 χιλ.
- Τοπική Κοινότητα Σαιτουρων 19 χιλ.
- Τοπική Κοινότητα Φραντζεσκιανων Μετοχιων 12 χιλ.

2.1.6.4 Τοπικές κοινότητες και οικισμοί Δ. Ε. Νικ. Φωκά

ΤΟΠΙΚΗ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ ΓΩΝΙΑΣ

Πληθυσμός 2001: 594 κατ.

Οικισμός Γωνιά

Η Γωνιά βρίσκεται στο 10^{ο} χιλιόμετρο της παλαιάς Εθνικής οδού Ρεθύμνου – Χανίων, σε υψόμετρο 220 μέτρων, αναπτυσσόμενη αμφιθεατρικά πάνω σε λόφο. Ο οικισμός αποτελείται από δύο διακεκριμένα τμήματα: τον παλιό οικισμό, βόρεια της ΠΕΟ, πάνω σε λόφο σε μικρή απόσταση από αυτήν, και την μεταγενέστερη οικιστική ανάπτυξη επί της ΠΕΟ και νότια αυτής, κατά μήκος διανοιγμένων νέων δρόμων.

Ο παλιός οικισμός έχει αναπτυχθεί σε μορφή συνεκτικού πυρήνα κατοικίας. Οι κεντρικές λειτουργίες είναι χωροθετημένες γύρω από την κεντρική πλατεία, στην είσοδο του χωριού από τον δρόμο που το συνδέει με την ΠΕΟ.

Γύρω από την πλατεία διατάσσονται η εκκλησία του Αγίου Ιωάννη Θεολόγου, με περίβολο στρωμένο με σχιστόπλακες καθώς και το κτίριο του Δημο-

τικού καταστήματος. Στο υπόλοιπο του συνεκτικού αυτού τμήματος υπάρχουν μόνο κατοικίες, με εξαίρεση το μικρό νέο εκκλησάκι του Αγ. Χαράλαμπου στα ΒΑ.

Ο παλιός ιστός του οικισμού χαρακτηρίζεται από μεγάλη πυκνότητα δόμησης. Στην περιοχή νότια της ΠΕΟ η δόμηση είναι διάσπαρτη, με γραμμική ανάπτυξη κατά μήκος των δρόμων. Η χρήση είναι αποκλειστικά κατοικία. Δεν υπάρχει κέντρο.

Οικισμός Άγιος Ανδρέας (και Αθάνατος)

Ο Άγιος Ανδρέας βρίσκεται στο 11^{ο} χιλιόμετρο της παλαιάς Εθνικής οδού Ρεθύμνου – Χανίων, σε υψόμετρο 215 μέτρων. Ο παλιός οικισμός του Αγ. Ανδρέα αναπτύσσεται με μορφή δύο πολύ συνεκτικών γειτονικών νότια της Π.Ε.Ο., γύρω από την ομώνυμη εκκλησία. Η αποκλειστική χρήση είναι κατοικία. Στον οικισμό δεν υπάρχει καμία υποδομή.

Στο ύψος του Αγίου Ανδρέα επί της Π.Ε.Ο. παρουσιάζεται έντονη ανάπτυξη με χρήσεις εμπορίου – αναψυχής – εξυπηρετήσεων της ευρύτερης περιοχής, ειδικά των οικισμών της ενδοχώρας. Η γραμμική αυτή ζώνη, με το τοπωνύμιο Αθάνατος, αποτελεί την συνέχεια της αντίστοιχης ανάπτυξης της Γωνιάς, με την οποία τείνει να ενωθεί.

Ο πολεοδομικός ιστός διατηρείται. Το κτιριακό απόθεμα επί της Π.Ε.Ο. είναι αδιάφορο από αρχιτεκτονική άποψη.

ΤΟΠΙΚΗ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ ΑΓΙΟΥ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ

Πληθυσμός 2001:276 κατ.

Οικισμός Αγίου Κωνσταντίνου

Ο Άγιος Κωνσταντίνος βρίσκεται στο 18^{ο} χιλιόμετρο της παλαιάς Εθνικής οδού Ρεθύμνου – Χανίων, σε υψόμετρο 250 μέτρων. Είναι πλούσιο χωριό

σε γεωργικά προϊόντα. Βρίσκεται σε υψηλή και βραχώδη θέση, με ευρύχωρη πλακώδη πλατεία, όπου υπάρχουν ερείπια νομισματοκοπείου. Το όνομά του το έχει πάρει από την ομώνυμη εκκλησία του χωριού. Όλο το χωριό διατηρεί μια Βενετσιάνικη όψη. Διαθέτει ανοικτό ορίζοντα, προσφέρει θέα στα γύρω χωριά, τα βουνά και την θάλασσα και περιβάλλεται από πλούσια βλάστηση δασικού χαρακτήρα και ελαιώνες.

Ο κεντρικός δρόμος από Ρέθυμνο / ΠΕΟ, διακλαδίζεται στην είσοδο του χωριού προς Αγ. Γεώργιο / Ζουρίδι (δυτικά) και προς Ρούστικα (νότια). Οι δύο αυτοί οδικοί άξονες οριοθετούν τον παλιό οικισμό από βορρά και ανατολή.

Κατά μήκος του κεντρικού πεζόδρομου του οικισμού συναντώνται χρήσεις εμπορικές – αναψυχής. Οι εκκλησίες και το σχολείο του οικισμού βρίσκονται μακριά από το κέντρο του. Επί του δρόμου προς Ζουρίδι βρίσκεται η εκκλησία της Παναγίας. Επί του δρόμου από Ρέθυμνο βρίσκεται ο Ι. Ν. Αγίου Κωνσταντίνου (1863) και αμέσως δίπλα το παλιό Δημοτικό σχολείο (σήμερα κλειστό). Ο οικισμός λειτουργεί σαν κέντρο εξυπηρέτησης οικοτουρισμού. Το οικιστικό απόθεμα είναι πολύ αξιόλογο. Πολλές κατοικίες διατηρούν τα λίθινα παραδοσιακά κτιριοδομικά στοιχεία ενετικής επιρροής.

Οικισμός Άγιος Γεώργιος

Ο Άγιος Γεώργιος είναι ένα μικρό χωριό που βρίσκεται σε μικρή απόσταση νοτιοδυτικά του Αγίου Κωνσταντίνου, σε υψόμετρο 260 μέτρων. Ήταν ιδιοκτησία Ενετού άρχοντα. Δεν έχει συνεκτικό πυρήνα. Η οικιστική ανάπτυξη είναι γραμμική, πάνω στο τρίγωνο των δρόμων που τον οριοθετούν.

Το εσωτερικό του τριγώνου είναι κατά την μεγαλύτερη του έκταση αδόμητο. Στο κέντρο του βρίσκεται αρκετά μεγάλος κοινόχρηστος χώρος, ο οποίος χρησιμεύει σαν πλατεία – χώρος στάθμευσης και έχει μία κρήνη. Σε επαφή με την πλατεία βρίσκεται η εκκλησία του Αγ. Γεωργίου

Το οικιστικό απόθεμα περιέχει κτίσματα με στοιχεία Ενετικής αρχιτεκτονικής σε μέτρια κατάσταση. Εξ αιτίας αυτών, ο οικισμός είναι χαρακτηρισμένος ως παραδοσιακός, κατηγορίας ΙΙ (μεσαίας πολιτιστικής αξίας).

ΤΟΠΙΚΗ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ ΆΝΩ ΒΑΛΣΑΜΟΝΕΡΟΥ

Πληθυσμός 2001:195 κατ.

Οικισμός Άνω Βαλσαμονερου

Το Άνω Βαλσαμόνερο βρίσκεται στο 14^{ο} χιλιόμετρο της παλαιάς Εθνικής οδού Ρεθύμνου – Χανίων σε υψόμετρο 380 μέτρων. Μικρός κτηνοτροφικός οικισμός της ενδοχώρας, στην διαδρομή από ΠΕΟ προς Άνω Μαλάκι. Το αρχικό του όνομα ήταν Βαρσαμόνερο (προερχόμενο από το αρωματικό φυτό βάρσαμος), στην απογραφή του 1940 όμως καταγράφηκε από λάθος Βαλσαμόνερο, όνομα το οποίο παρέμεινε έκτοτε. Περιβάλλεται από πλούσια βλάστηση και έχει έντονο το στοιχείο του νερού. Είναι κτισμένος αμφιθεατρικά και προσφέρει ωραία θέα στην παρακείμενη ρεματιά.

Ο οικισμός αναπτύσσεται σε μορφή δύο συνεκτικών πυρήνων κατοικίας εκατέρωθεν του δρόμου Ρέθυμνο – Μονοπάρι – Άνω Μαλάκι, ο οποίος αποτελεί τον κεντρικό άξονα του οικισμού. Η μεγαλύτερη οικοδομική δραστηριότητα παρατηρείται την περίοδο 1946 – 1960, λόγω της μετοίκησης των κατοίκων στην νέα θέση (μετά τον πόλεμο) και το οικιστικό απόθεμα είναι σχετικά καινούριο.

Οικισμός Μονοπαρι

Το Μονοπάρι βρίσκεται σε απόσταση 15 χιλιομέτρων από το Ρέθυμνο και 1.5 χιλιόμετρο νοτιότερα του Άνω Βαλσαμόνερου, σε υψόμετρο 380 μέτρων

Πολύ μικρός κτηνοτροφικός οικισμός της ενδοχώρας, στην διαδρομή από ΠΕΟ προς Άνω Μαλάκι. Το όνομα του χωριού προέρχεται από το παρακείμενο βενετσιάνικο φρούριο Bonriparo, σε απόκρημνη θέση, ερειπωμένο σήμερα, το οποίο οι ντόπιοι το έλεγαν Μονοπάρι.

Ο οικισμός είναι αραιοδομημένος σε σχέση με τους γειτονικούς του.

Με πρόσωπο στον κεντρικό δρόμο χωροθετείται η πλατεία, τσιμεντόστρωτη, η οποία χρησιμεύει εν μέρει για χώρος στάθμευσης. Σε επαφή με την πλατεία είναι η εκκλησία, με μικρό περίβολο τσιμεντόστρωτο με πικροδάφνες. Ανάμεσα στις κατοικίες, αλλά και στην περίμετρο του χωριού, συναντώνται διάσπαρτες μικρές κτηνοτροφικές μονάδες.

ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ ΑΤΣΙΠΟΠΟΥΛΟΥ

Πληθυσμός 2001: 2.435 κατ.

Οικισμός Ατσιπόπουλο

Το Ατσιπόπουλο βρίσκεται στο 6^{ο} χιλιόμετρο της παλαιάς Εθνικής οδού Ρεθύμνου – Χανίων, σε υψόμετρο 160 μέτρων. Είναι ένα από τα πιο ανεπτυγμένα χωριά και πατρίδα γενναίων πολεμιστών. Οι κάτοικοι ασχολούνται με την ελαιοκομία και την αγγειοπλαστική. Η θέση του χωριού είχε στρατηγική σημασία και έγιναν πολλές μάχες κατά την Τουρκοκρατία.

Ο οικισμός βρίσκεται σε πολύ μικρή απόσταση από την πόλη του Ρεθύμνου. Είναι παλιός οικισμός, ο οποίος έλκει την ονομασία του από την εποχή των Αράβων (Συνοικισμός Φρουρών). Η θέση του είχε πάντα στρατηγική σημασία, «ελέγχοντας» το πέρασμα στην πόλη από τα δυτικά. Το Ατσιπόπουλο αναφέρεται επίσης σαν το «αστυ-πόπουλο» που σημαίνει καστροχωριό. Τα σπίτια του παλιού οικισμού είναι κτισμένα κολλητά το ένα με το άλλο, ώστε εύκολα να μετατρέπονταν σε ισχυρό κάστρο σε περιόδους αναταραχών.

Σήμερα το Ατσιπόπουλο έχει ενσωματωθεί στο πολεοδομικό συγκρότημα Ρεθύμνου, αφού τα τελευταία τριάντα χρόνια δομήθηκε πλήρως η «ενδιάμεση περιοχή» (οικισμοί Πανόραμα και Βιολί Χαράκι). Κατά μήκος της ΠΕΟ έχουν αναπτυχθεί οι λειτουργίες κάλυψης καθημερινών αναγκών των κατοίκων, όχι μόνο του οικισμού αλλά και αυτών της ευρύτερης περιοχής.

Στο εσωτερικό του παλιού οικιστικού πυρήνα, ο κεντρικός δρόμος που τον διασχίζει ξεκινά από την πλατεία Ηρώου, συναντά την κεντρική πλατεία

του οικισμού (πλατεία Μεσοχωριάς) όπου και ο Ι. Ν. Παναγίας, και καταλήγει στην μικρή πλατεία Χ. Κουτσουράκη στη δυτική περίμετρο του.

Σε μικρή απόσταση από την κεντρική πλατεία είναι χωροθετημένες οι σχολικές εγκαταστάσεις του Δημοτικού Σχολείου με μεγάλη αυλή και ο Ι. Ν. Σωτήρος Χριστού.

Η ευρύτερη περιοχή του οικισμού, εκτός των οικιστικών του ορίων, έχει δομηθεί σημαντικά, κυρίως όμως νότια και δυτικά, κατά μήκος της ΠΕΟ και των αγροτικών δρόμων. Ανατολικά του οικισμού χωροθετείται το κοιμητήριο. Ολόκληρη η περιοχή βόρεια του άξονα κοιμητηρίου – οικισμού και μέχρι τον ΒΟΑΚ (κόμβος Ατσιπόπουλου) έχει δομηθεί στο πλαίσιο του οικισμού Βιολί Χαράκι.

Ο παλιός οικιστικός πυρήνας διατηρεί τον πολεοδομικό του ιστό και τον παραδοσιακό του χαρακτήρα. Το οικιστικό απόθεμα είναι σχετικά αξιόλογο, παρά το ότι είχε υποστεί σημαντικής έκτασης καταστροφές από τους Τούρκους το 1866. Για τους παραπάνω λόγους ο οικισμός είναι χαρακτηρισμένος ως παραδοσιακός κατηγορίας ΙΙ (μεσαίας πολιτιστικής αξίας). Το νεότερο τμήμα του οικισμού (ΝΑ της ΠΕΟ) είναι σχετικά αραιοδομημένο.

<u>Οικισμός Βιολί Χαράκι</u>

Ο οικισμός δημιουργήθηκε την τελευταία 20ετία για να καλύψει οικιστικές ανάγκες της πόλης του Ρεθύμνου, που την περίοδο εκείνη υπήρξαν ιδιαίτερα πιεστικές. Η περιοχή του, μεταξύ Ατσιπόπουλου και ΒΟΑΚ, υπήρξε πρόσφορη γιατί έχει ομαλή κλίση με θέα στο Κρητικό Πέλαγος και την πόλη του Ρεθύμνου, εξαιρετικό φυσικό περιβάλλον (βελανιδιές, αμπέλια, ελιές), καλό κλίμα και εύκολη / ταχεία πρόσβαση στις αστικές εξυπηρετήσεις του Πολεοδομικού Συγκροτήματος.

Η πρώτη χωρική ενότητα αποτελεί τη συνέχεια της ζώνης 10 της ΖΟΕ / ευρύτερης περιοχής Ρεθύμνης, στην οποία επιτρέπεται η ανέγερση βιομηχανικών – βιοτεχνικών εγκαταστάσεων, εργαστηρίων, αποθηκών κλπ. και περιλαμβάνει παρεμφερείς χρήσεις. Λόγω του ότι η περιοχή αυτή είναι στον κόμβο

εισόδου στην πόλη (κόμβος Ατσιπόπουλου) έχουν εγκατασταθεί εκεί και λειτουργούν μεγάλα supermarket χαμηλού κόστους (LIDL, METRO), αντιπροσωπείες αυτοκινήτων, βιοτεχνίες και εμπόριο σχετικό με την οικοδομή και γενικά μονάδες υπερτοπικού εμπορίου και εξυπηρετήσεων.

Η δεύτερη χωρική ενότητα καταλαμβάνει σημαντική έκταση (εκτείνεται μέχρι τον παλιό οικισμό Ατσιπόπουλου) και διασχίζεται από την ΠΕΟ. Αποτελεί μια σχετικά πυκνοδομημένη περιοχή, με νεόκτιστες κατοικίες, που έχουν ανεγερθεί κατά μήκος πυκνού – άμορφου οδικού δικτύου.

Δεν υπάρχουν πλατείες, χώροι πράσινου – άθλησης – αναψυχής κλπ. στοιχεία που συγκροτούν μια σύγχρονη οικιστική περιοχή, ούτε μεγάλες αδόμητες εκτάσεις.

Οικισμός Πανόραμα

Το Πανόραμα βρίσκεται στο 6^{ο} χιλιόμετρο της παλαιάς Εθνικής οδού Ρεθύμνου – Χανίων, σε υψόμετρο 50 μέτρων. Ο οικισμός αυτός είναι σχετικά νέος, αφού παρουσιάζεται στις απογραφές της ΕΣΥΕ από το 1981 και μετά.

Τα πλεονεκτήματα θέσης, θέας, κλίματος και (σχετικά) χαμηλών αξιών γης των μαζικά (μετά την οριοθέτηση) προσφερόμενων οικοπέδων, οδήγησαν στην ταχύτατη οικοδόμηση όσων γηπέδων εξασφάλισαν πρόσβαση.

Σημειώνεται ότι σήμερα σε ολόκληρη την έκταση του οικισμού δεν υπάρχει κατάστημα ή εξυπηρέτηση για την κάλυψη των καθημερινών αναγκών των κατοίκων, ούτε οργανωμένος κοινόχρηστος δημόσιος / δημοτικός χώρος (παιδική χαρά, γήπεδο αθλοπαιδιών κλπ.) πλην των οδών πρόσβασης στις κατοικίες. Ακόμα και το οδικό αυτό δίκτυο παραμένει ανολοκλήρωτο (αδιέξοδοι δρόμοι).

ΤΟΠΙΚΗ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ ΓΕΡΑΝΙΟΥ

Πληθυσμός 2001: 692 κατ.

Το Γεράνι βρίσκεται στο 7^{ο} χιλιόμετρο της νέας Εθνικής οδού Ρεθύμνου – Χανίων, σε υψόμετρο 90 μέτρων. Είναι στις εκβολές του παρακείμενου ομώνυμου (ρύακα) ποταμού, όπου υπάρχουν πηγές με γλυκό νερό. Βρίσκεται σε μέρος κατάφυτο από ελαιόδεντρα, χαρουπιές και βαλανιδιές, παρόλο που το έδαφος είναι πετρώδες. Είναι γενέτειρα του Αποστόλου Γερανιώτη, που μαζί με το Σταυριανό Μπίρι ήταν ο τρόμος των Τούρκων όλου του νομού. Κατά τη διάνοιξη του νέου οδικού άξονα της Βόρειας Κρήτης, που περνά σε μικρή απόσταση βόρεια του χωριού, στη θέση «Καμάρι» αποκαλύφθηκε σπήλαιο, άγνωστο μέχρι τότε, που ήταν γνωστό στη Μινωική εποχή! Μεγάλος ογκόλιθος, πιθανώς από σεισμό, είχε πέσει και φράξει την είσοδο. Τόσο η αρχαία, όσο και η νέα είσοδος βλέπουν προς Βορρά. Το σπήλαιο Γερανίου χρησιμοποιήθηκε ως τόπος λατρείας από την υπο – νεολοθική περίοδο και διαθέτει πλούσιο φυσικό διάκοσμο (σταλακτίτες κλπ.)

Ο οικισμός βρίσκεται σε μικρή απόσταση από την θάλασσα, τον ΒΟΑΚ και την πόλη του Ρεθύμνου. Το Γεράνι είναι κτισμένο σε κατωφέρεια, για τον λόγο αυτό διαθέτει ανοικτό ορίζοντα με θέα στο Κρητικό Πέλαγος. Το τοπίο μέσα στο οποίο εντάσσεται είναι ξηρό και τραχύ (φαράγγι – βραχώδης ακτή), με λίγες ελιές, χαρουπιές και θαμνώδη βλάστηση.

Ο οικισμός αποτελεί, τα τελευταία χρόνιας, υποδοχέα τουρισμού – παραθερισμού μακράς διαρκείας. Ο παλιός οικισμός είναι γραμμικός, συνεκτικού χαρακτήρα. Αναπτύσσεται κατά μήκος κεντρικού δρόμου, που κατηφορίζοντας προς την θάλασσα διχάζεται σε δύο σκέλη, τα οποία καταλήγουν στον ΒΟΑΚ.

Ο παλιός οικισμός διατηρεί τον πολεοδομικό του ιστό που κρίνεται αξιόλογος.

Οικισμός Πετρές

Πρόκειται για ένα από τα μετόχια του χωριού Ατσιπόπουλου, επαρχίας και Ν. Ρεθύμνου, που αναφέρονται στην απογραφή του 1881 ως Φρατζεσκιανά Μετόχια.

Ο Πετρές, παρότι αναφέρεται στις απογραφές της ΕΣΥΕ από το 1991, δεν έχει θεσμική υπόσταση ούτε πολεοδομική δομή οικισμού. Πρόκειται για συγκέντρωση (κυρίως) εγκαταστάσεων τουρισμού – αναψυχής στο δυτικό άκρο του θαλασσίου μετώπου του Δήμου (προς τον ΒΟΑΚ), πλησίον του ομώνυμου φαραγγιού και της αμμουδιάς / ζώνης τουριστικής ανάπτυξης Πετρέ – Γεωργιούπολης.

ΤΟΠΙΚΗ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ ΖΟΥΡΙΔΙΟΥ

Πληθυσμός 2001: 120 κατ.

Οικισμός Ζουριδίου

Το Ζουρίδι βρίσκεται στο 19^{ο} χιλιόμετρο της παλαιάς Εθνικής οδού Ρεθύμνου – Χανίων, σε υψόμετρο 260 μέτρων. Βρίσκεται σε ψηλή θέση με πανοραμική θέα, κοντά στην τοποθεσία «Αγιασμάτσι». Είναι παλιός οικισμός. Διατηρεί ένα Βενετσιάνικο χρώμα. Μικρός παλιός κτηνοτροφικός οικισμός μέσα σε πυκνή βλάστηση. Αναπτύσσεται σε συνεκτική μορφή.

Ο οικισμός είναι χαρακτηρισμένος ως παραδοσιακός, κατηγορίας ΙΙ (μεσαίας πολιτιστικής αξίας). Στο κέντρο του υπάρχει ο κεντρικός ναός του Αγ. Παντελεήμονα, που περιβάλλεται από μεγάλο περίβολο, υπερυψωμένο ως προς τον δρόμο. Σε επαφή με την εκκλησία είναι το παλιό κοινοτικό κατάστημα, που σήμερα στεγάζει το αγροτικό ιατρείο και βιβλιοθήκη. Στο Ν.Δ. άκρο του οικισμού είναι μικρό πλάτωμα με δέντρα, στην μέση του οποίου βρίσκεται το εκκλησάκι του Αγίου Ιωάννη (1850)

Στην βόρεια άκρη του χωριού, εκτός του συνεκτικού πυρήνα, είναι η εκκλησία του Σωτήρα Χριστού, με τοιχογραφίες. Σε πολλά σπίτια διατηρούνται

τα μορφολογικά στοιχεία της ενετικής αρχιτεκτονικής, αρκετά δε από αυτά έχουν ανακαινισθεί διατηρώντας τον παραδοσιακό χαρακτήρα. Τα περισσότερα κτίρια εμφανίζονται προ του 1919.

ΤΟΠΙΚΗ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ ΚΑΛΟΝΥΚΤΟΥ

Πληθυσμός 2001: 201 κατ.

Οικισμός Καλονυκτη

Ο Καλονύκτης βρίσκεται 15 χιλιόμετρα νοτιοδυτικά του Ρεθύμνου, σε υψόμετρο 270 μέτρων, στο λόφο «Νικηφόρος». Στον Καλονύκτη υπάρχει ένας μύλος που θεωρείται ενετικό κτίσμα. Σήμερα διατηρείται το κτίριο, χωρίς να λειτουργεί. Βενετσιάνικης περιόδου θεωρείται και η παλιά διατηρητέα εκκλησία του Γενέσιου της Θεοτόκου, που βρίσκεται στο κέντρο του χωριού και γιορτάζει στις 8 Σεπτεμβρίου.

Είναι ένας μικρός παλιός οικισμός, κτισμένος πάνω στο λόφο «Νικηφόρος» νότια της ΠΕΟ. Ιδρυτής του χωριού θεωρείται ο Νικηφόρος Φωκάς. Περιβάλλεται από δασική βλάστηση και ελιές.

Στην είσοδο του οικισμού από τον κεντρικό δρόμο από Ρέθυμνο διαμορφώνεται πλατεία, η οποία χρησιμεύει και σαν χώρος στάθμευσης. Γύρω από την πλατεία αυτή βρίσκεται το νηπιαγωγείο, το παλιό κοινοτικό κατάστημα, η παιδική χαρά και ένα κρεοπωλείο. Λίγο ψηλότερα διαμορφώνεται ένα πλάτωμα στο οποίο βρίσκεται η βυζαντινή αξιόλογη εκκλησία Γέννησης της Θεοτόκου.

ΤΟΠΙΚΗ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ ΚΑΤΩ ΒΑΛΣΑΜΟΝΕΡΟΥ

Πληθυσμός 2001: 223 κατ.

Οικισμός Κάτω Βαλσαμονερου

Το Κάτω Βαλσαμόνερο βρίσκεται 14 χιλιόμετρα νότια του Ρεθύμνου στην παλιά εθνική οδό Ρεθύμνου – Χανίων, σε υψόμετρο 250 μέτρων, στους πρόποδες του λόφου «Νήποι». Από τη θέση «Στέρνες» ξεπροβάλει μπροστά στα μάτια του επισκέπτη ένα συγκλονιστικό τοπίο: ο χανιώτικος κάμπος, το Κρητικό πέλαγος, τα Λευκά όρη και ο Ψηλορείτης. Το χωριό που κατά την παράδοση αποτελεί το αρχαιότερο της Κρήτης, υπήρξε κέντρο αντίστασης κατά τη διάρκεια της γερμανικής κατοχής με ορμητήριο το φημισμένο σπήλαιο «Βασιλέ» στα νότια του οικισμού. Κόσμημα του χωριού αποτελεί ο συντηρημένος ναός του Αγίου Ιωάννη με τις τοιχογραφίες που χρονολογούν το μνημείο στο τέλος του 14ου αιώνα. Σώζεται, επίσης, ένα τμήμα του ναού της Παναγίας στο κέντρο του χωριού.

Παλιός ενετικός οικισμός ανάμεσα στην ΠΕΟ και τον ΒΟΑΚ. Η αρχική του ονομασία ήταν (όπως και το Άνω -) Κάτω Βαρσαμόνερο. Αναπτύσσεται σε αρκετά συνεκτική μορφή εκατέρωθεν του δρόμου που τον συνδέει με την ΠΕΟ μέσω Φραντζεσκιανών Μετοχιών. Η εμφάνιση κτιρίων σε σχεδόν όλες τις εποχές δείχνει και την παρουσία παλιών και αξιόλογων κτιρίων αλλά και την συνεχή οικοδόμηση στην περιοχή μέχρι σήμερα.

ΤΟΠΙΚΗ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ ΜΑΛΑΚΙΩΝ

Πληθυσμός 2001: 196 κατ.

Οικισμός Άνω Μαλακιο

Τα Άνω και Κάτω Μαλάκι είναι δύο ξεχωριστοί οικισμοί που απέχουν 22 και 18 χιλιόμετρα από το Ρέθυμνο, σε υψόμετρο 420 και 360 μέτρων αντίστοιχα. Πρόκειται για το τελευταίο χωριό του Δήμου κατά μήκος της διαδρομής

από ΠΕΟ προς ενδοχώρα μέσω Άνω Βαλσαμόνερου – Μονοπαρίου – Κάτω Μαλακίου. Κτηνοτροφικός οικισμός, απομονωμένος λόγω της θέσης του. Με την βελτίωση / ασφαλτόστρωση του οδικού τμήματος Άνω Μαλάκι – Αγκουσελιανά (προ διετίας) ο οικισμός συνδέθηκε με τον οδικό άξονα προς τα νότια παράλια της Κρήτης.

Ο οικισμός βρίσκεται μέσα σε φυσικό περιβάλλον ουσιαστικά ανέγγιχτο από ανθρωπογενείς παρεμβάσεις, που αποτελείται κατά κύριο λόγο από βελανιδόδασος και κατά το υπόλοιπο βοσκοτόπια. Η θέα από τα σπίτια και τους κοινόχρηστους χώρους προς το περιβάλλον δάσος είναι εξαιρετική.

Η εμφάνιση κτιρίων σε σχεδόν όλες τις εποχές δείχνει και την παρουσία παλιών και αξιόλογων κτιρίων αλλά και την συνεχή οικοδόμηση στην περιοχή μέχρι σήμερα.

Οικισμός Κάτω Μαλακιο

Μικρός κτηνοτροφικός οικισμός. Αναπτύσσεται από τον κεντρικό δρόμο Ρέθυμνο – Κάτω Μαλάκι – Άνω Μαλάκι σε μια πλαγιά με έντονη κλίση προς την ρεματιά, κατά μήκος της οποίας οδεύει ο δρόμος. Περιβάλλεται από δενδρώδη βλάστηση δασικού χαρακτήρα, λίγες ελιές και πλατάνια στην ρεματιά.

Ο οικισμός, συνεκτικός σε ιστό, οργανώνεται κατά μήκος του παλιού κεντρικού τσιμεντόστρωτου δρόμου, ο οποίος ανηφορίζει, με σκαλιά κατά τόπους, έως τον πυρήνα των κεντρικών λειτουργιών.

Ορισμένα από τα σπίτια έχουν ανακαινιστεί πρόσφατα, ενώ γενικά στον οικισμό αυτό δεν συναντώνται ερειπωμένες κατοικίες.

ΤΟΠΙΚΗ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ ΜΟΥΝΤΡΟΥ

Πληθυσμός 2001: 221 κατ.

Οικισμός Μουντρου

Ο Μούντρος απέχει 23 χιλιόμετρα από το Ρέθυμνο, στην παλαιά εθνική οδό Ρεθύμνου – Χανιών στη διαδρομή Άγιος Κωνσταντίνος – Ρούστικα – Μούντρος, σε υψόμετρο 280 μέτρων. Αναφέρεται σε όλες τις βενετσιάνικες απογραφές του 19ου και 17ου αιώνα. Ο G. Gerola, αναφέρει ότι επισκέφτηκε στο Μούντρο βενετσιάνικο σπίτι με επιγραφή στο ανώφλιο της πόρτας από την Αινιάδα του Βιργίλιου. Το χωριό χωρίζεται σε δύο γειτονιές το Πανοχώρι και το Κατοχώρι και στην κάθε μια υπάρχει από μία βρύση. Στο χωριό υπάρχουν πολλές εκκλησίες όπως ο Άγιος Κωνσταντίνος, οι Αγ. Ανάργυροι, ναός του 11ου αιώνα, και ο ενοριακός ναός του Αγ. Νικολάου. Στην περιοχή Πέρα Μούντρος υπάρχουν οι πηγές Κομηνόβρυση, και Χαλασέ. Δυτικά του οικισμού υπάρχει το μήκους 1500μ, Μουντριανό Φαράγγι. Στο δημοτικό διαμέρισμα του Μούντρου, ανήκει και ο οικισμός Νησί, οικισμός με λιθόκτιστα κτίρια χαρακτηριστικά των ορεινών κτηνοτροφικών οικισμών.

Μικρός πυκνοδομημένος οικισμός της ενδοχώρας, κτισμένος αμφιθεατρικά προς το ομώνυμο φαράγγι δυτικά του. Περιβάλλεται από λόφους με πλούσια δασική δενδρώδη βλάστηση και ελιές. Έντονη είναι επίσης η παρουσία του νερού.

Ο πολεοδομικός ιστός στους συνεκτικούς πυρήνες έχει διατηρηθεί ως είχε χωρίς σύγχρονες παρεμβάσεις, με μικρά πλατώματα και θολωτά περάσματα. Στον ιστό υπάρχουν διακεκριμένα κτίσματα της Ενετικής περιόδου (Δικαστήρια, φυλακές, παλιά αρχοντικά) τα οποία σήμερα δεν χρησιμοποιούνται, με ιδιαίτερα αρχιτεκτονικά στοιχεία. Ο Μούντρος είναι ο περισσότερο αξιόλογος οικισμός της περιοχής από άποψη αρχιτεκτονικής και πολεοδομικού ιστού. Είναι χαρακτηρισμένος ως παραδοσιακός, κατηγορίας ΙΙ (μεσαίας πολιτιστικής αξίας).

Έχει την δυνατότητα να αποτελέσει υποδοχέα δεύτερης / παραθεριστικής κατοικίας.

Οικισμός Βελοναδο

Αναφέρεται για πρώτη φορά το 1881, στο Δήμο Ρούστικων. Το 1928 Βελονάδο στην κοινότητα Μούντρου κτλ. Το τοπωνύμιο προκύπτει από το επώνυμο του οικιστή Βελόνης, Βελονάς.

Πρόκειται για το τελευταίο χωριό του Δήμου κατά μήκος της διαδρομής από ΠΕΟ προς ενδοχώρα μέσω Καλονύκτη – Ρούστικων – Μούνδρου. Λόγω της θέσης του ήταν απομονωμένο, η απομόνωση όμως άρθηκε με την βελτίωση / ασφαλτόστρωση του δρόμου από Πλακιά στο τμήμα Μύρθιος – Βελονάδο μέσω Καλής Συκιάς. Με τον οδικό αυτό άξονα το Βελονάδο, και κατά συνέπεια ολόκληρος η Δ.Ε., συνδέθηκε με τα νότια παράλια της Κρήτης.

Ο οικισμός αναπτύσσεται σε περιοχή με λοφώδες ανάγλυφο, κατάφυτη με δενδρώδη βλάστηση δασικού χαρακτήρα αλλά και ελιές. Είναι οικισμός αραιοδομημένος, που διατάσσεται γραμμικά κυρίως κατά μήκος των οδικών αξόνων προς Μούνδρο / Καλή Συκιά αφ΄ ενός και προς το Βιλανδρέδο.

Το παλιό Δημοτικό Σχολείο, σε διασταύρωση στην έξοδο του χωριού προς Βιλανδρέδο, στεγάζει σήμερα τον Πολιτιστικό Σύλλογο. Η αυλή του σχολείου έχει σύγχρονη διαμόρφωση γηπέδου αθλοπαιδιών με υποδομή για μπάσκετ – μίνι ποδόσφαιρο και παιδική χαρά. Η αυλή έχει επίσης υποδομή (παροχή νερού – χώρο υπαίθριας ψησταριάς κλπ.) να φιλοξενήσει εκδηλώσεις – πανηγύρια.

Κύρια απασχόληση των κατοίκων είναι η κτηνοτροφία. Το Βελονάδο συγκριτικά με τους άλλους οικισμούς της ενδοχώρας έχει συγκρατήσει τον πληθυσμό και τους νέους του.

ΤΟΠΙΚΗ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ ΠΡΙΝΕ

Πληθυσμός 2001:630 κατ.

Οικισμός Πρινές

Ο Πρινές βρίσκεται στο 7^{ο} χιλιόμετρο της παλαιάς Εθνικής οδού Ρεθύμνου – Χανίων, σε υψόμετρο 200 μέτρων. Οικισμός σε μικρή απόσταση από το Ρέθυμνο που περιβάλλεται από αξιόλογο φυσικό περιβάλλον (βελανιδιές κλπ.). Χρονολογείται από την εποχή της Ενετοκρατίας. Στο πλέγμα που συνθέτουν οι αγροτικοί δρόμοι που περιβάλλουν τον παλιό οικισμό έχει αναπτυχθεί την τελευταία 20ετία παρόδια δόμηση, δεδομένου ότι η περιοχή αυτή έχει συμπεριληφθεί στα όρια του οικισμού.

Εκκλησίες υπάρχουν επίσης στα συνεκτικά τμήματα του οικισμού, καταλαμβάνοντας σημαντική θέση σε αυτά. Ο παλιός οικισμός διατηρεί και στις δύο γειτονιές τον συνεκτικό του ιστό, που κρίνεται αξιόλογος. Το οικιστικό απόθεμα περιέχει αρκετά κτίρια της Ενετοκρατίας, τα οποία διατηρούν στοιχεία της αρχιτεκτονικής τυπολογίας αυτής της περιόδου.

Οικισμός Βεδέροι

Οι Βεδέροι βρίσκονται στο 8ο χιλιόμετρο της παλαιάς Εθνικής οδού Ρεθύμνου – Χανίων, σε υψόμετρο 150 μέτρων. Πρώτη φορά αναφέρεται με αυτό το όνομα στην απογραφή του 1881 στο δήμο Ατσιποπούλου. Πολύ μικρός οικισμός, στο μέσον εκτεταμένου βελανιδόδασους, επί διακλάδωσης από την ΠΕΟ στο ύψος του Πρινέ.

Στην είσοδο του οικισμού έχει διαμορφωθεί ιδιαίτερα μεγάλη πλατεία σε δύο στάθμες, με υψομετρική διαφορά περίπου ενός μέτρου, οι οποίες αναπτύσσονται εκατέρωθεν του κεντρικού δρόμου. Η πάνω στάθμη, η οποία είναι χωματόστρωτη με βελανιδιές, οριοθετείται από τον δρόμο νότια και από την εκκλησία του Αγ. Ιωάννη βόρεια.

Λόγω της μικρής απόστασης του οικισμού από το Ρέθυμνο, της θέσης του μέσα στο βελανιδόδασος και του παραδοσιακού του χαρακτήρα, έχει έλξει στην περίμετρο του, ιδιαίτερα στον δρόμο από ΠΕΟ προς Βεδέρους, πλήθος μεμονωμένων νέων κατοικιών, κτισμένων σε παραδοσιακά πρότυπα (λιθοδομή – μορφολογικά στοιχεία).

Όλα τα σπίτια έχουν παραδοσιακά αρχιτεκτονικά στοιχεία, ενετικού χαρακτήρα. Αυτό οδήγησε στον χαρακτηρισμό του οικισμού ως παραδοσιακού κατηγορίας Ι (υψηλής πολιτιστικής αξίας).

ΤΟΠΙΚΗ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ ΡΟΥΣΤΙΚΩΝ

Οικισμός Ρούστικα

Πληθυσμός 2001:

Βρίσκεται στο 21^{ο} χιλιόμετρο της παλαιάς Εθνικής οδού Ρεθύμνου – Χανίων, σε υψόμετρο 290 μέτρων. Η μονή του Προφήτη Ηλία που βρίσκεται κοντά στο χωριό αποτελεί το λόγο για τον οποίο οι κάτοικοι διακρίνονται για τη μόρφωση τους. Το 1875 ο Χ'' Μιχάλης Αγγελιδάκης ίδρυσε σχολείο το οποίο λειτουργούσε και μετά την απελευθέρωση. Την περίοδο της Ενετοκρατίας τα Ρούστικα περιλαμβάνονταν στο φέουδο της οικογένειας Μπαρότση. Στη θέση Μπουτσουνάργια, ανάμεσα στα Ρούστικά και Αγ. Κωνσταντίνο, σώζεται μεγαλοπρεπής Κρήνη με την επιγραφή που αναφέρεται στον Franciscus Baroci και αναφέρεται στο έτος MDIX (=1509). Κοντά στο χωριό είναι ο δίκλιτος ναός, ο καθιερωμένος στην Κοίμηση της Θεοτόκου και στη Μεταμόρφωση του Σωτήρος. Το κλίτος της Παναγίας είναι ιστορημένο με 'ζωηρές' τοιχογραφίες, τιμωρίες κολασμένων, έφιπποι άγιοι, Προδοσία, ετοιμασία του Σταυρού, Σταύρωση, αποκαθήλωση κ.λ.π.

Είναι κτισμένο σε περιοχή με πλούσια βλάστηση και αναπτύσσεται αμφιθεατρικά, ανατολικά του οδικού άξονα ΠΕΟ – Ρούστικα – Βελονάδο. Ο οικι-

σμός αποτελείται από δύο συνεκτικούς πυρήνες, οι οποίοι συνδέονται με κεντρικό πεζόδρομο. Στους πυρήνες αυτούς ο πολεοδομικός ιστός διατηρείται ως είχε, με στενούς δρόμους, μικρά πλατώματα και ορισμένες διαβάσεις μέσα από στοές, πάνω από τις οποίες υπάρχουν κατοικίες. Όλες οι εκκλησίες είναι αξιόλογες, βυζαντινές.

Οικισμός Παλαίλιμνος

Βρίσκεται στο 16^{ο} χιλιόμετρο της παλαιάς Εθνικής οδού Ρεθύμνου – Χανίων, σε υψόμετρο 300 μέτρων. Υπάρχει το δασωμένο φαράγγι ανάμεσα Παλαίλιμνο και Βαλσαμόνερο και το εκκλησάκι Αγ. Στέφανος καθώς επίσης και τα ερείπια ενός εντυπωσιακού πύργου.

Μικρός παλιός κτηνοτροφικός οικισμός της ενδοχώρας. Περιβάλλεται από πλούσια δασική βλάστηση με μεγάλα δέντρα. Ο οικισμός αναπτύσσεται με συνεκτικό ιστό δυτικά του οδικού άξονα από Καλονύκτη προς Σαϊτούρες. Η κεντρική πλατεία χωροθετείται κοντά στον δρόμο και συνδέεται με την εκκλησία του Αγ. Γεωργίου (1925) με πεζόδρομο στρωμένο με πλάκες πεζοδρομίου.

ΤΟΠΙΚΗ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ ΣΑΪΤΟΥΡΩΝ

Πληθυσμός 2001:181 κατ.

Οικισμός Σαϊτούρες

Οι Σαϊτούρες βρίσκονται στο 24^{ο} χιλιόμετρο της παλαιάς Εθνικής οδού Ρεθύμνου – Χανίων, σε υψόμετρο 350 μέτρων. Στη μέση του χωριού είναι μια παλιά ορθόδοξη εκκλησία, η Παναγία, όπου βρίσκεται μια αλυσίδα σιδερένια, ως εκείνη των γαλεότων. Η ονομασία του χωριού οφείλεται στο σχήμα του που μοιάζει με σαΐτα.

Παλαιός κτηνοτροφικός οικισμός της ενδοχώρας. Αναπτύσσεται γύρω από τον οδικό άξονα Καλονύκτης – Παλαίλιμνος – Σαϊτούρες – Ρούστικα, ο

οποίος αποτελεί διακλάδωση του κεντρικού δρόμου προς Ρούστικα. Όπως όλοι οι γειτονικοί του οικισμοί, περιβάλλεται από πλούσια βλάστηση.

Η πολεοδομική δομή του οικισμού στους συνεκτικούς πυρήνες διατηρείται ως είχε. Το οικιστικό απόθεμα είναι αρκετά αξιόλογο, με στοιχεία ενετικής αρχιτεκτονικής.

Η ανάπτυξη του οικισμού έχει ξεκινήσει από την μεταπολεμική περίοδο μέχρι τη δεκαετία του 1980 ενώ τη τελευταία εικοσαετία έχει μειωθεί αρκετά.

ΤΟΠΙΚΗ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ ΦΡΑΝΤΖΕΣΚΙΑΝΩΝ ΜΕΤΟΧΙΩΝ

Πληθυσμός 2001: 264 κατ.

Οικισμός Φραντζεσκιανά Μετόχια

Τα Φραντζεσκιανά Μετόχια βρίσκονται στο 12^{ο} χιλιόμετρο της παλαιάς Εθνικής οδού Ρεθύμνου – Χανίων, σε υψόμετρο 210 μέτρων. Το ίδιο το όνομα λέει, ότι κατά τη Βενετοκρατία, ήταν μετόχια κάποιου ενετού φεουδάρχη Φραγκίσκου – μαρτυρημένο επώνυμο Francisco → Francesco.

Οικισμός ο οποίος χρονολογείται από την εποχή της Ενετοκρατίας, μεταξύ ΠΕΟ και ΒΟΑΚ. Ο οικισμός απαρτίζεται από διακεκριμένα τμήματα: τον παλιό πυρήνα, την μεταγενέστερη γραμμική επέκταση κατά μήκος του δρόμου από ΠΕΟ, και την μεταγενέστερη γραμμική επέκταση κατά μήκος του δρόμου προς Κάτω Βαλσαμόνερο.

Ο παλιός πυρήνας αναπτύσσεται σε συνεκτική μορφή ΒΑ του δρόμου πρόσβασης από ΠΕΟ. Ο πολεοδομικός ιστός διατηρείται στον πυρήνα αυτό, με στενά δρομάκια και ένα πλάτωμα κοντά στην ΒΑ απόληξη του. Η χρήση είναι αποκλειστικά κατοικία. Το κτιριακό απόθεμα διαθέτει έντονα στοιχεία ενετικής αρχιτεκτονικής.

2.1.7 Σύντομη Περιγραφή της Δ. Ε. ΛΑΠΠΑΙΩΝ

2.1.7.1 Έκταση και πληθυσμός

Ο πρώην Δήμος Λαππαίων και νυν Δημοτική Ενότητα του Δήμου Ρεθύμνης βρίσκεται παρά τα όρια του Νομού Ρεθύμνης με το Νομό Χανίων. Βόρεια βρέχεται από τη θάλασσα του Κρητικού Πελάγους, ανατολικά συνορεύει με το Δήμο Νικηφόρου Φωκά, δυτικά με τον Νομό Χανίων και νότια με τον Δήμο Αγ. Βασιλείου. Τα Λευκά Όρη και το όρος Κρυονερίτης τον περιβάλλουν νοτιοδυτικά και νότια, θέτοντας «χωρικό φραγμό» στη δυνατότητα επικοινωνίας και ανάπτυξης προς αυτές τις κατευθύνσεις.

Στο σύνολο της έκτασης της Δ. Ε. διακρίνονται τρεις ζώνες (από βορά προς νότο), παραλιακή – πεδινή (ελιές / κηπευτικά), ημιορεινή (ελιές / αιγοπρόβατα) και η ορεινή (αιγοπρόβατα / ελιές).

Η Δ. Ε. Λαππαίων έχει έκταση 51.1km^2 και πληθυσμό 2.630 κατοίκους σύμφωνα με τα προσωρινά στοιχεία της απογραφής του 2001.

Έδρα της Δ. Ε. είναι η Επισκοπή, σημαντικό αγροτικό κέντρο σε επίπεδο νομού με πληθυσμό 780 κατοίκους (πληθυσμός 1961: 868 κάτοικοι). Η περιοχή επιρροής της υπήρξε πάντα σημαντικά ευρύτερη των γεωγραφικών ορίων του πρώην Δήμου Λαππαίων. Η Αργυρούπολη με πληθυσμό 406 κατοίκους (πληθυσμός 1961: 669 κάτοικοι), παρά τη φθίνουσα πορεία της αποτελεί το αγροτικό κέντρο της ορεινής ενδοχώρας. Οι υπόλοιποι οικισμοί, με εξαίρεση τα Μυριοκέφαλα, που αποτελεί κέντρο ποιμενικής αιγο – προβατοτροφίας (≈400 κάτοικοι) είναι πολύ μικροί (25-270 κάτοικοι), ένας δε έχει πλήρως εγκαταλειφθεί (Νησί).

2.1.7.2 Πληθυσμιακές μεταβολές

Ιδιαίτερα μικρή είναι η αύξηση του πληθυσμού της Δ.Ε., 1,7% την τελευταία δεκαετία, τόσο σε σχέση με τις γειτονικές Δ.Ε., που έχουν αντίστοιχα αύξηση άνω του 20%. όσο και σε σχέση με το σύνολο του νομού που αυξήθηκε την ίδια περίοδο κατά 16.7%. Ο πληθυσμός του πρώην Δήμου Λαππαί-

ων σήμερα υπολείπεται ακόμα και αυτού που είχε το 1961 κατά ≈20%. Την ίδια περίοδο ο πληθυσμός του Νομού αυξήθηκε κατά ≈20%! Ο ρυθμός δηλαδή ανάκαμψης είναι πολύ μικρότερος αυτού που γνωρίζει ο Νομός κατά την ίδια χρονική περίοδο, που αντιστοιχεί στην περίοδο ραγδαίας ανάπτυξης του τομέα των υπηρεσιών και ιδιαίτερα του τουρισμού σ' άλλες περιοχές του Νομού, όχι όμως στη Δ.Ε. Λαππαίων. Το γεγονός δηλαδή ότι ο πρώην Δήμος Λαππαίων δεν συμμετείχε στην ανάπτυξη του μαζικού τουρισμού (1978-) όπως άλλοι Δήμοι π.χ. Αρκαδίου, Γεωργιούπολης, Φοίνικα, οδήγησε στην σημαντική αύξηση της εις βάρος του διαφοράς μ' αυτούς. Δεν αναπτύχθηκε δε τουριστικά κυρίως εξ αιτίας της παραλιακής χάραξης της νέας Εθνικής οδού, η οποία, στο συγκεκριμένο Δήμο εφάπτεται της αμμουδιάς. Αντίθετα στη συνέχεια της (Δ. Γεωργιούπολης) η νέα εθνική οδός απομακρύνεται σχετικά από αυτήν, επιτρέποντας τη δημιουργία παραλιακής τουριστικής ζώνης, που ήδη φιλοξενεί μεγάλο αριθμό τουριστικών μονάδων.

Με βάση τα παραπάνω γίνεται φανερό ότι:

- ο ρόλος της παραλιακής ζώνης στην προσπάθεια ανάκαμψης / ανάπτυξης του πρώην Δήμου Λαππαίων είναι κρίσιμος. Ρόλο – κλειδί διαδραματίζει η ενδεχόμενη τουριστική της ανάπτυξη, που αποτελεί την μόνη αναπτυξιακή παράμετρο με σημαντικά πολλαπλασιαστικά αποτελέσματα στο σύνολο της εδαφικής έκτασής του.
- Ο «οικολογικός τουρισμός» θα «οδηγήσει» τους τουρίστες και στην ημι-ορεινή ενδοχώρα, στα φαράγγια, στους αρχαιολογικούς χώρους και στους παραδοσιακούς οικισμούς. Θα υπάρξει δηλαδή διάχυση (ποσοστού) του τουρισμού και στην ενδοχώρα, συμβάλλοντας στην αναπτυξιακή της αφύπνιση δημιουργώντας πρόσθετη απασχόληση στον αγροτικό πληθυσμό, που σήμερα αναζητά δουλειά σε άλλες περιοχές. Όμως αυτές αποτελούν συχνά το πρώτο βήμα προς την μόνιμη μετακίνησή του έξω από τα όρια της Δ. Ε.

- Ανάλογο ρόλο με την τουριστική ζώνη καλούνται να εκπληρώσουν και οι οικισμοί – προάστια της Επισκοπής, που διαθέτουν την φυσική καταλληλότητα, για να αποτελέσουν χώρο ανάπτυξης παραθεριστικής / ημιμόνιμης κατοικίας (παραθερισμός μακράς διάρκειας), κυρίως ηλικιωμένων κατοίκων της Ε.Ε. Για το λόγο αυτό θα πρέπει να ληφθούν όλα τα σχετικά μέτρα ώστε οι οικισμοί αυτοί όχι μόνον να μην υποβαθμιστούν αλλά να γίνουν ακόμα ελκυστικότεροι. Ιδιαίτερο βάρος πρέπει να δοθεί στο οικιστικό κέντρο της «ανοικτής πόλης», την Επισκοπή, ώστε να αποτελέσει ισχυρό πόλο ανάπτυξης υπερτοπικής εμβέλειας αλλά και στην Αργυρούπολη που είναι διακεκριμένος τουριστικός προορισμός και κέντρο εξυπηρέτησης μιας ευρύτερης του Δήμου ορεινής περιοχής.

Συμπερασματικά, η Επισκοπή μπορεί να αποτελέσει τον τρίτο πόλο ανάπτυξης μεταξύ Χανίων και Ρεθύμνου και να συνεργήσει στη διάχυση της ανάπτυξης στην ευρύτερη αγροτική ενδοχώρα αν, πέρα από την κάλυψη των καθημερινών αναγκών των κατοίκων μιας κατά το δυνατόν «ευρύτερης» περιοχής, αναλάβει και τη «διαχείριση» της τουριστικής ανάπτυξης μιας ευρύτερης «ζώνης ήπιας ανάπτυξης» που συναποτελούν οι ΟΤΑ Λαππαίων, Γεωργιούπολης, Ασή – Γωνιάς και Φοίνικα (συνολικού πληθυσμού ~ 10.000 κατοίκων).

Ο πρώην Δήμος Λαππαίων που αποτελεί σήμερα τη Δημοτική Ενότητα Λαππαίων του Δήμου Ρεθύμνης περιλαμβάνει τις εξής κοινότητες:

- Τοπική Κοινότητα Αργυρουπόλεως
- Τοπική Κοινότητα Αρχοντικής
- Τοπική Κοινότητα Βιλανδρέδου
- Τοπική Κοινότητα Επισκοπής
- Τοπική Κοινότητα Καρωτής

- Τοπική Κοινότητα Κάτω Πόρου
- Τοπική Κοινότητα Κάτω Κούφης
- Τοπική Κοινότητα Μυριοκεφάλων

2.1.7.3 Οδικό δίκτυο

Η περιοχή μελέτης συνδέεται μέσω της νέας Εθνικής Οδού / Βόρειο Οδικό Άξονα Κρήτης (Β.Ο.Α.Κ.) με τα διεθνή αεροδρόμια Χανίων – Ηρακλείου καθώς και τα λιμάνια Σούδας – Ρεθύμνου – Ηρακλείου από τα οποία εξυπηρετείται.

Η χρονοαπόσταση της Επισκοπής, που αποτελεί και κομβικό σημείο της οργάνωσης του οδικού συστήματος που εξυπηρετεί το Δήμο, από τα μεγάλα αστικά κέντρα της περιφέρειας είναι μικρή. Από το Ρέθυμνο, την έδρα του Νομού, δεν ξεπερνά τα 15’, από τα Χανιά τα 30’ και από το Ηράκλειο, την έδρα της Περιφέρειας, τα 90’.

Χιλιομετρικές αποστάσεις από την έδρα του Δήμου Ρεθύμνης :

- Τοπική Κοινότητα Αργυρουπόλεως 23 χιλ.
- Τοπική Κοινότητα Αρχοντικής 20χιλ.
- Τοπική Κοινότητα Βιλανδρέδου 29 χιλ.
- Τοπική Κοινότητα Επισκοπής 18 χιλ.
- Τοπική Κοινότητα Καρωτής 20 χιλ.
- Τοπική Κοινότητα Κάτω Πόρου 24 χιλ.
- Τοπική Κοινότητα Κάτω Κούφης 19 χιλ.
- Τοπική Κοινότητα Μυριοκεφάλων 30 χιλ.

2.1.7.4 Τοπικές κοινότητες και οικισμοί Δ. Ε. Λαππαίων

ΤΟΠΙΚΗ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ ΕΠΙΣΚΟΠΗΣ

Πληθυσμός 2001: 783 κατ.

Οικισμός Επισκοπή

Η Επισκοπή είναι ένας οικισμός γραμμικός, συνεκτικού χαρακτήρα, κτισμένος κατά μήκος της κορυφογραμμής ενός λόφου και της παλιάς Εθνικής οδού. Έχει αξιόλογη θέα στον κάμπο / ελαιώνα και στη θάλασσα.

Υπάρχουν πολλές μικρές πλατείες και πλατώματα. Στην κεντρική πλατεία βρίσκεται η εκκλησία του Προφήτη Ηλία, τρίκλιτη βασιλική, στην οποία υπάρχουν εικόνες, βιβλία, σκεύη και καλύμματα του 19^{ου} αιώνα. Στα όρια του παλιού τμήματος του χωριού υπάρχει μια ενετική κρήνη.

Οικισμός Καρωτή

Ο οικισμός Καρωτή αποτελείται από τρεις οικιστικούς πυρήνες που βρίσκονται σε μικρή απόσταση μεταξύ τους, κατά μήκος του δρόμου που συνδέει την παλιά με τη νέα Εθνική Οδό. Ο ενδιάμεσος οικιστικός πυρήνας που αποτελεί και τον παλιό οικισμό είναι ιδιαίτερα συνεκτικός, με κατηφορικούς στενούς δρόμους και μικρά πλατώματα με θέα. Στην είσοδο του οικισμού βρίσκεται το κτίριο του Δημοτικού Σχολείου Καρωτής το οποίο εμφανίζει ορισμένα νεοκλασικά στοιχεία και που σήμερα στεγάζει το κέντρο Περιβαλλοντικής εκπαίδευσης «Φάλκων». Στο εσωτερικό του χωριού υπάρχει η κεντρική εκκλησία της Κοιμήσεως της Θεοτόκου, μονόκλιτη βασιλική του 1884, στην οποία υπάρχουν εικόνες του Αντώνη Βεβελάκη καθώς και το παρεκκλήσι του Αγίου Γεωργίου με εικόνες του 19^{ου} αιώνα.

Οικισμός Κούφη

Ο οικισμός της Κούφης είναι κτισμένος στη κορυφογραμμή λόφου, γι' αυτό και έχει ενδιαφέρουσα θέα. Αποτελείται από δύο συνεκτικούς οικιστικούς πυρήνες, τον πάνω και τον κάτω. Στο πάνω τμήμα βρίσκεται η κεντρική πλατεία του χωριού και δίπλα σ' αυτή το κτίριο του παλαιού Δημοτικού Σχολείου και η εκκλησία της Αγίας Μαρίνας, μονόκλιτη βασιλική, το τέμπλο της οποίας είναι του 1910. Στο κάτω τμήμα υπάρχουν κτίρια που παρουσιάζουν ενδιαφέρουσες μορφολογικά όψεις. Ενδιαφέρον παρουσιάζει και το οδικό δίκτυο του χωριού αφού υπάρχει η δυνατότητα εισόδου από πέντε διαφορετικές διαδρομές. Οι χρήσεις στον οικισμό, είναι αυτές της αμιγούς κατοικίας.

Οικισμός Αρχοντική (Η Αρκουδαινα)

Ο οικισμός της Αρχοντικής είναι συνεκτικός, γραμμικός, κτισμένος στην κορυφογραμμή λόφου, με θέα προς τη θάλασσα. Στη μικρή πλατεία υπάρχουν λίγα καφενεία – μπακάλικα.

Ενδιαφέρον παρουσιάζει ο οικοδομικός πλούτος της Αρχοντικής που είναι ιδιαίτερα ποικίλος. Οι όψεις των κτιρίων εμφανίζουν μορφολογικό ενδιαφέρον και υπάρχουν επίσης πολλά αρχοντόσπιτα ενετικής προελεύσεως, καθώς και κτίρια με νεοκλασικά στοιχεία. Εξίσου σημαντικό είναι και το εσωτερικό πολλών κατοικιών. Η κεντρική εκκλησία του χωριού είναι το Γενέθλιο της Θεοτόκου, μονόκλιτος ναός, το τέμπλο του οποίου είναι του 1915. Ενδιαφέρον παρουσιάζει το παλιό ενετικό ελαιοτριβείο.

ΤΟΠΙΚΗ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ ΑΡΓΥΡΟΥΠΟΛΗΣ

Πληθυσμός 2001: 432 κατ.

Οικισμός Αργυρούπολη

Ο οικισμός της Αργυρούπολης αποτελείται από δύο οικιστικούς πυρήνες με συνεκτικό χαρακτήρα και διαφορετική πολεοδομική διάταξη. Στο πάνω,

το οδικό δίκτυο σχηματίζει μια κυκλική περιμετρική διαδρομή στο εσωτερικό της οποίας αναπτύσσονται οι κατοικίες. Το κάτω τμήμα είναι κτισμένο σε μια απότομη πλαγιά. Γύρω από την πλατεία του υπάρχουν καταστήματα. Από εκεί ξεκινάνε διαδρομές με πολλές διακλαδώσεις. Καταστήματα υπάρχουν και στο Πανωχώρι, κατά μήκος του επαρχιακού δρόμου, όπου βρίσκεται και η μεγάλη πλατεία, καθώς και στην είσοδο του οικισμού.

Ο αρχιτεκτονικός πλούτος της Αργυρούπολης είναι τεράστιος, λόγω του σημαντικού ιστορικού παρελθόντος της από την αρχαιότητα μέχρι και την νεότερη ελληνική ιστορία. Πολλά από τα κτίρια του χωριού εμφανίζουν έντονα ενετικά στοιχεία, ιδιαίτερα τα αρχοντικά, ενώ άλλα κτίρια έχουν καθαρά νεοκλασικό χαρακτήρα, πράγμα που δηλώνει αίγλη και έντονο πολιτισμικό πλούτο στο παρελθόν. Εντυπωσιακά είναι και τα μωσαϊκά που έχουν σωθεί σε ορισμένες κατοικίες. Χαρακτηριστικό αποτελεί ένα μωσαϊκό του 2^{ου} μ.Χ. αιώνα που βρίσκεται σε περίοπτη θέση. Από τις εκκλησίες του οικισμού σημαντικές είναι: η εκκλησία των Ταξιαρχών (ο ενοριακός σήμερα ναός της Αργυρούπολης), δίκλιτος ναός, με κωδωνοστάσιο του 1891 και η εκκλησία της Παναγιά του Barozzi στο πάνω τμήμα του οικισμού.

ΤΟΠΙΚΗ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ ΚΑΤΩ ΠΟΡΟΥ

Πληθυσμός 2001: 68 κατ.

Οικισμός Κάτω Πόρος

Ο οικισμός του Κάτω Πόρου είναι συνεκτικού χαρακτήρα. Στην είσοδο του βρίσκεται η κεντρική πλατεία από την οποία ξεκινάει μια περιμετρική κυκλική διαδρομή που επιστρέφει στο αρχικό σημείο. Στο εσωτερικό της μέρος αναπτύσσεται ο κύριος όγκος του οικισμού. Οι κατοικίες είναι ως επί το πλείστον διώροφες και ακολουθούν την γενική τυπολογία της παραδοσιακής κρητικής αρχιτεκτονικής. Η κεντρική εκκλησία είναι ο ναός του Αγίου Ιωάννου του Γαλατά. Στη διαδρομή Αργυρούπολης – Κάτω Πόρου συναντά κανείς πλακό-

στρωτο που οδηγεί στις Πέντε Παρθένες, ρεματιά μ' εκκλησία και Ρωμαϊκούς τάφους.

ΤΟΠΙΚΗ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ ΒΙΛΑΝΔΡΕΔΟΥ

Πληθυσμός 2001: 233 κατ.

Οικισμός Βιλανδρέδο

Ο οικισμός του Βιλανδρέδου είναι συνεκτικού χαρακτήρα και διασχίζεται από τον «κεντρικό» δρόμο που καταλήγει στον Πλακιά. Ο κύριος όγκος του οικισμού αναπτύσσεται ανατολικά του δρόμου, ενώ κατά μήκος του οργανώνεται η δημόσια ζωή του με λίγα καταστήματα και καφενεία. Η αρχιτεκτονική των σπιτιών ακολουθεί την παραδοσιακή κρητική τυπολογία, με τα περισσότερα να είναι ισόγεια. Η κεντρική εκκλησία του χωριού είναι τα «Εισόδια της Θεοτόκου», μονόκλιτη βασιλική.

Οικισμός Ρουμπάδο

Ο οικισμός είναι πολύ μικρός και συνεκτικός. Ξεχωρίζει η πλατεία και ο κεντρικός δρόμος, εκατέρωθεν του οποίου αναπτύσσονται τα λιγοστά σπίτια. Η εκκλησία του οικισμού είναι ο Άγιος Γεώργιος και βρίσκεται στην είσοδο του.

Οικισμός Αλώνες

Ο οικισμός αν και έχει μικρό μέγεθος, διασχίζεται από ρέμα και κεντρικό δρόμο. Πρόκειται για τον κεντρικό δρόμο που καταλήγει στον Πλακιά και γι' αυτό θα απαιτηθεί η κατασκευή παρακαμπτηρίου. Ο κύριος όγκος του οικισμού αναπτύσσεται ανατολικά του κεντρικού δρόμου. Η πλατεία βρίσκεται στην είσοδο του οικισμού. Η αρχιτεκτονική των σπιτιών είναι ανάλογη με αυτή των γειτονικών οικισμών. Η κεντρική εκκλησία του είναι ο ναός του Αγίου Ιωάννη.

Οικισμός Αρολίθι

Ο οικισμός Αρολίθι αναπτύσσεται εκατέρωθεν μιας κεντρικής διαδρομής η οποία ξεκινάει μετά το τέλος του επαρχιακού δρόμου που οδηγεί σ' αυτόν και καταλήγει στην κορυφή μικρού λόφου. Ο οικισμός είναι πολύ μικρός. Η τυπολογία των κατοικιών ακολουθεί τα πρότυπα της παραδοσιακής κρητικής αρχιτεκτονικής. Στο προαύλιο του ναού του Αγίου Παντελεήμονος, βρίσκεται το κτίριο του Δημοτικού Σχολείου (δεν λειτουργεί σήμερα). Από τα πιο αξιόλογα κτίρια είναι η παλιά φάμπρικα και το παλιό τυροκομείο.

ΤΟΠΙΚΗ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ ΜΥΡΙΟΚΕΦΑΛΩΝ

Πληθυσμός 2001: 457 κατ.

Οικισμός Μυριοκέφαλα

Ο οικισμός Μυριοκέφαλα αποτελείται από δύο οικιστικούς πυρήνες. το Πανωχώρι και το Κατωχώρι. Το Πανωχώρι αναπτύσσεται γύρω από μια κυκλική διαδρομή του κεντρικού δρόμου. Στην είσοδο του οικισμού υπάρχει πλάτωμα όπου υπάρχει αίθουσα πολιτιστικού κέντρου αλλά και τυροκομείο αξιόλογης δυναμικότητας. Στο κάτω μέρος του οδικού δακτυλίου βρίσκεται η Μονή Μυριοκεφάλων, ένα από τα πιο σημαντικά βυζαντινά μνημεία του Νομού με ενδιαφέρουσες τοιχογραφίες.

Το Κατωχώρι βρίσκεται σε απόσταση 800 μέτρων από το Πανωχώρι και αναπτύσσεται εκατέρωθεν ενός ρέματος. Τα σπίτια στο Κατωχώρι έχουν διατηρήσει τον παραδοσιακό τους χαρακτήρα, ενώ στο Πανωχώρι υπάρχουν αρκετά σύγχρονα κτίρια και πλατείες.

Οικισμός Μαρουλού

Ο οικισμός είναι ιδιαίτερα μικρός κι' έχει συνεκτικό χαρακτήρα. Ο κεντρικός δρόμος που οδηγεί σ' αυτόν καταλήγει σε μια κεντρική πλατεία. Η κίνηση στο εσωτερικό του γίνεται με περιμετρικό μονοπάτι και με μικρές εσωτε-

ρικές διαδρομές. Η εκκλησία του οικισμού είναι ο Άγιος Ιωάννης. Ιδιαίτερο ενδιαφέρον, από πλευράς παραδοσιακής αρχιτεκτονικής, παρουσιάζει το παλιό ελαιοτριβείο.

2.1.8 Περιγραφή Δ.Ε. ΑΡΚΑΔΙΟΥ

2.1.8.1 Έκταση Και Πληθυσμός

Η συνολική έκταση του πρώην Δήμου Αρκαδίου και νυν Δημοτικής Ενότητας Ρεθύμνης είναι 123.1χιλ.στρέμματα. Ο πραγματικός πληθυσμός ανέρχεται σε 5.644 κατοίκους με την απογραφή της ΕΣΥΕ για το 2001. Περιλαμβάνει τις εδαφικές περιοχές 13 οικισμών των επαρχιών Ρεθύμνης και Μυλοποτάμου του Νομού Ρεθύμνης.

Χωροθετείται στη Βόρεια Ακτή της Νήσου Κρήτης και στην ανατολική γειτονιά της πόλης του Ρεθύμνου με θαλάσσιο μέτωπο που εκτείνεται σε 10 χλμ. Ιστορικά χαρακτηρίζεται από την ομώνυμη ιστορική Μονή Αρκαδίου και ότι αυτή αντιπροσωπεύει για την Κρήτη και την ιστορία των λαών.

Αναπτυξιακά χαρακτηρίζεται από μεγάλη τουριστική αξία παραλιακής ζώνης του Δήμου, τόσο για την περιοχή και την πόλη του Ρεθύμνου όσο και την Περιφέρεια Κρήτης. Η Δημοτική Ενότητα Αρκαδίου είναι παραθαλάσσια, αναπτύσσεται σε επαφή με την πόλη του Ρεθύμνου, τουριστική και δυναμική ως προς την παρουσία της στο γενικό προφίλ της Κρήτης.

2.1.8.2 Πληθυσμιακές Μεταβολές

Η Δημοτική Ενότητα Αρκαδίου αντιπροσωπεύει το 6% του Νομού Ρεθύμνης. Η έκταση 123,1 αντιπροσωπεύει το 8% της έκτασης του Νομού. Η πυκνότητα κατοίκησης είναι 3,86 ατ / τετρ. χιλιόμετρο του Νομού είναι εξαιρετικά χαμηλή.

Οι πιο πυκνοκατοικημένοι οικισμοί είναι η Τοπική Κοινότητα Άδελε και Χαμαλευρίου με 16,66 ατ/ τετρ. χιλιόμετρο ή 0,02 ατ / στρ.

Και στις δύο δεκαετίες 71 – 81 και 81 – 91, η Δ.Ε. παρουσιάζει αύξηση του πληθυσμού κατά 18,18% και 6,44% αντίστοιχα. Η σημαντική αύξηση του πληθυσμού παρατηρείται στις κοινότητες που βρίσκονται στο βόρειο τμήμα της Δ.Ε. έναντι των νοτίων Κοινοτήτων, οι οποίες χάνουν πληθυσμό αλλά και παρουσιάζουν ανακάμψεις την τελευταία δεκαετία.

Η αστικό-τουριστική ζώνη που συγκεντρώνει το 33% της Δ.Ε. Αρκαδίου, αυξάνει τον πληθυσμό με ιδιαίτερα έντονο ρυθμό.

Τη μεγαλύτερη μεταβολή παρουσιάζει ο οικισμός Σταυρωμένος.

Το 1981 απογράφονται για πρώτη φορά οι παραλιακοί οικισμοί: Αδελιανός Κάμπος, Σφακάκι, Πηγιανός Κάμπος και Σκαλέτα, με πληθυσμό 904 που αποτελεί 20% του της Δ.Ε. Οι οικισμοί στην νότια της παραλιακής ζώνης παρουσιάζουν στασιμότητα ενώ οι περισσότερη νότιοι οικισμοί συνεχή μείωση.

Ο πρώην Δήμος Αρκαδίου που αποτελεί σήμερα την Δημοτική Ενότητα Αρκαδίου περιλαμβάνει τις εξής Τοπικές Κοινότητες:

- Τοπική Κοινότητα Άδελε
- Τοπική Κοινότητα Αμνάτου
- Τοπική Κοινότητα Αρχαίας Ελεύθερνας
- Τοπική Κοινότητα Ελεύθερνης
- Τοπική Κοινότητα Έρφων
- Τοπική Κοινότητα Κυριάννας
- Τοπική Κοινότητα Μέσης
- Τοπική Κοινότητα Παγκαλοχωρίου
- Τοπική Κοινότητα Πηγής
- Τοπική Κοινότητα Πρίνου
- Τοπική Κοινότητα Σκουλουφίων

- Τοπική Κοινότητα Χαμαλευρίου
- Τοπική Κοινότητα Χάρκιων

2.1.8.3 Οδικό δίκτυο

Η περιοχή κυριαρχείται από το δίδυμο που αποτελούν οι διαμπερείς παραλιακοί πρωτεύοντες οδικοί άξονες που είναι η Παλαιά και η Νέα Εθνική Οδός.

Το δίδυμο αυτό εξασφαλίζει σήμερα την επικοινωνία με το Ρέθυμνο, το Ηράκλειο και τους διασυνοριακούς Δήμους και τον ευρύτερο χώρο, όσο και την ενδοεπικοινωνία.

Σημαντικό ρόλο διαρθρωτικό παίζει επίσης ο οδικός άξονας Ρέθυμνο – Άδελε – Πηγή – Μονή Αρκαδίου. Ο άξονας αυτός με την ολοκλήρωση της επέκτασής του προς Αμάρι αποτελεί την πρώτη απευθείας σύνδεση διά του Δήμου με τις νότιες περιοχές του Ν. Ρεθύμνης και δίδει νέα διέξοδο στην τουριστική επικοινωνία Βορείων – Νοτίων περιοχών του Νομού και την ενσωμάτωση των κεντρικών υψηλής φυσικής και πολιτιστικής αξίας ορεινών περιοχών στην τουριστική ανάπτυξη και τη διαφοροποίηση του τουριστικού προϊόντος.

Ικανοποιητικό πλέγμα αξόνων κυρίως στην κατεύθυνση Βορράς – Νότος διασυνδέουν τους παραπάνω άξονες και εξυπηρετούν στο σύνολό της την περιοχή.

Οι χιλιομετρικές αποστάσεις από την έδρα του Δήμου Ρεθύμνης:

- Τοπική Κοινότητα Άδελε 8 χιλ.
- Τοπική Κοινότητα Αμνάτου 17 χιλ.
- Τοπική Κοινότητα Αρχαίας Ελεύθερνας 35 χιλ.
- Τοπική Κοινότητα Ελεύθερνης 25 χιλ.
- Τοπική Κοινότητα Έρφων 17 χιλ.

- Τοπική Κοινότητα Κυριάννας 13 χιλ.
- Τοπική Κοινότητα Μέσης 12 χιλ.
- Τοπική Κοινότητα Παγκαλοχωρίου 12 χιλ.
- Τοπική Κοινότητα Πηγής 10 χιλ.
- Τοπική Κοινότητα Πρίνου 14 χιλ.
- Τοπική Κοινότητα Σκουλουφίων 19 χιλ.
- Τοπική Κοινότητα Χαμαλευρίου 12 χιλ.
- Τοπική Κοινότητα Χάρκιων 17 χιλ.

2.1.8.4 Τοπικές κοινότητες και οικισμοί Δ. Ε. Αρκαδίου

ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΑΡΚΑΔΙΟΥ

Τοπική Κοινότητα Αδελε

Πληθυσμός 2001: 1.059 κατ.

Οικισμός Άδελε

Κέντρο της ενότητας είναι το Άδελε, έδρα του πρώην Δήμου, αλλά το κέντρο αυτό εντάσσεται σήμερα σε μια ευρύτερη συνεχή οικιστική περιοχή που περιλαμβάνει τις πολεοδομικές ενότητες Άδελε, Πηγής και Λούτρας. Το κέντρο αυτό προοπτικά εξελίσσεται σε ημιαστικό. Τα συνεκτικά τμήματα των οικισμών Άδελε και Πηγή θα μπορούσε να αποτελέσουν περιοχή αστικής ανάπλασης.

Προβλέπεται παράκαμψη από τη διαμπερή κυκλοφορία του επαρχιακού δικτύου των κεντρικών περιοχών Άδελε, Πηγή καθώς και η δημιουργία κόμβων – πλατειών (round about) στις εισόδους των οικισμών ή σε κρίσιμα σημεία με τη δημιουργία κυκλικών πλατειών.

Οικισμός Αγία Παρασκευή

Φυσιογνωμικά ενδιαφέρων οικισμός, χαρακτηριστικός της ευρύτερης περιοχής της υπαίθρου του Ρεθύμνου με κεντρικό πυρήνα που έχει διασώσει πολλά στοιχεία του παραδοσιακού πολεοδομικού ιστού (πόρτες – πλατώματα – παραρεμάτιες αναπτύξεις οχυρωματικού τύπου). Στο κέντρο της Αγίας Παρασκευής σώζεται βυζαντινός ναός με τοιχογραφίες του 1516.

Οικισμός Αδελιανός Κάμπος

Η οικιστική ενότητα έχει κυρίαρχο ρόλο στην τουριστική ανάπτυξη και το ξενοδοχειακό τουρισμό και εξαρτάται διοικητικά από το Άδελε αλλά ως προς τις εξυπηρετήσεις και την απασχόληση από το Ρέθυμνο.

Κέντρο της ενότητας για τη μόνιμη κατοικία ορίζεται η οικιστική περιοχή Σφακάκι – Σταυρωμένος. Το κέντρο αυτό προοπτικά εξελίσσεται σε ημιαστικό. Κέντρο όμως τουρισμού είναι ο Αδελιανός Κάμπος που έχει ήδη αστικό χαρακτήρα ως συνέχεια της παραλίας της πόλης του Ρεθύμνου.

ΤΟΠΙΚΗ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ ΑΜΝΑΤΟΥ

Πληθυσμός 2001: 222 κατ.

Οικισμός Αμνάτος

Το χωριό αυτό είναι χτισμένο σε βραχώδη και ψηλή τοποθεσία με θέα στην πεδιάδα του Ρεθύμνου. Κατοικήθηκε από Βενετούς και Τούρκους που έχουν αφήσει τη σφραγίδα τους στα κτίσματα του χωριού το οποίο και έχει χαρακτηριστεί οικισμός μεσαίας πολιτιστικής αξίας (ΦΕΚ 728/Δ/21-9-1995). 1,5 χλμ. ΝΔ της κοινότητας Αμνάτος Ρεθύμνης, στην περιοχή Περισάκια, έχουν βρεθεί ερείπια ελληνορωμαϊκής πόλης αγνώστου ονόματος καθώς επίσης και ενετικός πυλώνας.

Οικισμός Καψαλιανα

Η περιοχή έχει χαρακτηριστεί ως παραδοσιακός οικισμός υψηλής πολιτιστικής αξίας.

Οικισμός Πικρης

Πρόκειται για ένα πανέμορφο χωριό με έντονο βενετσιάνικο χρώμα. Εδώ βρίσκεται η ενετική βίλα των Glodio η οποία έχει χαρακτηριστεί ως ιστορικό διατηρητέο μνημείο. Εξάλλου ολόκληρο το χωριό έχει χαρακτηριστεί ως προστατευόμενος οικισμός μεσαίας πολιτιστικής αξίας.

ΤΟΠΙΚΗ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ ΑΡΧ.ΕΛΕΥΘΕΡΝΑΣ (ΠΡΙΝΕ)

Πληθυσμός 2001: 100 κατ.

Β.Α. της Ελεύθερνας βρίσκεται ο Πρινές, όπου τα ερείπια της αρχαίας Ελεύθερνας, μία από τις σπουδαιότερες πόλεις της Αρχαίας Κρήτης. Η περιοχή έπαιξε σημαντικό ρόλο σε όλη τη διάρκεια της αρχαίας και νεώτερης ελληνικής ιστορίας. Το 1985 ξεκίνησαν στην περιοχή ανασκαφές από το πανεπιστήμιο Κρήτης. Από τη μέχρι σήμερα ανασκαφική έρευνα διαπιστώθηκε ότι από τα προϊστορικά μέχρι τα πρώτα βυζαντινά χρόνια κεντρικός πυρήνας κατοίκησης ήταν η περιοχή του λόφου Πρινέ. Η αρχαιολογική σκαπάνη έχει φέρει στο φως σπουδαία ευρήματα. Τα ευρήματα αυτά είναι αποκαλυπτικά των εθίμων, του τρόπου ζωής αλλά και των διακρατικών – εμπορικών και άλλων – σχέσεων των κατοίκων της αρχαίας Ελεύθερνας με νησιά του Αιγαίου, την Αττική, τα παράλια της Μ.Α. και της Αν. Μεσογείου, την Κύπρο και τη Φοινίκη. Το χωριό Πρινές έχει χαρακτηριστεί αρχαιολογικός χώρος και τόπος ιστορικός και ιδιαιτέρου φυσικού κάλλους.

Οικισμός Αρχαίας Ελεύθερνας

Αυθεντικό ορεινό χωριό με ενδιαφέροντα χαρακτήρα και παραδοσιακή γεωργό – κτηνοτροφική δραστηριότητα, με αρχαιολογικό χώρο στην κτηματική περιφέρεια της κοινότητας.

ΤΟΠΙΚΗ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ ΕΛΕΥΘΕΡΝΗΣ

Πληθυσμός 2001: 237 κατ.

Οικισμός Ελευθερνης

Η περιοχή αυτή πήρε το όνομά της από την ομώνυμη αρχαία πόλη. Εδώ κατοικούσαν ανυπότακτοι Κρητικοί που συχνά συμμετείχαν σε επαναστάσεις εναντίον των Βενετών οι οποίοι για το λόγο αυτό κατέστρεψαν την πόλη και απαγόρευσαν την εγκατάσταση κατοίκων εκεί. Η περιοχή παρέμεινε ακατοίκητη και κατά την περίοδο της Τουρκοκρατίας καθώς ήταν έρημη και ακαλλιέργητη. Αργότερα ο χώρος ξανακατοικήθηκε και σταδιακά εξελίχθηκε στη σημερινή μορφή του. Ο οικισμός έχει χαρακτηριστεί ως μεσαίας πολιτιστικής αξίας.

ΤΟΠΙΚΗ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ ΕΡΦΩΝ

Πληθυσμός 2001: 512 κατ.

Οικισμός Έρφων

Αυθεντικό ορεινό χωριό με ενδιαφέροντα χαρακτήρα και παραδοσιακή γεωργό – κτηνοτροφική δραστηριότητα. Λειτουργεί ως παραθεριστική κατοικία κυρίως βορειοευρωπαίων.

Οικισμός Άγιος Νικόλαος

Ο οικισμός ανήκει χωροταξικά στην οικιστική ενότητα Πρίνου – Σκαλέτας και έχει κυρίαρχο ρόλο στην υποδοχή παραθεριστικού πληθυσμού και δευτερεύοντα πόλο μόνιμου πληθυσμού «περιαστικού».

Οικισμός Βιραν Επισκοπη

Η Βιράν Επισκοπή αποτελείται από 3 μικρούς οικισμούς: τον Αγ. Νικόλαο, την Άνω Βιράν Επισκοπή και τη Βιράν Επισκοπή. Πιθανολογείται ότι πριν την Αραβοκρατία, η Βιράν Επισκοπή είχε το όνομα Επισκοπή ως έδρα επισκόπου και μετονομάστηκε σε Βιράν Επισκοπή μετά την καταστροφή της (Βιράν → κατεστραμμένη). Το 1959 ανεσκάφη παλαιοχριστιανική Βασιλική στην Άνω Βιράν Επισκοπή, γνωστή ως ναός του Αγ. Δημητρίου η οποία ήταν προφανώς ο επισκοπικός ναός. Στην ίδια περιοχή προϋπήρχε κατασκευή των ελληνιστικών χρόνων, μάλλον ιερό της Δικτυνναίας Αρτέμιδος. Εκεί βρέθηκαν και άλλα ευρήματα Ρωμαϊκών χρόνων. Επίσης, σε 2 σημεία Ανατολικά του οικισμού (1.500 και 2.300 μ. αντίστοιχα), βρέθηκαν ίχνη μινωικών και ρωμαϊκών εγκαταστάσεων πάνω σε λόφο και πρωτομινωική και μεταγενέστερη εγκατάσταση σε κορυφή υψώματος.

Οικισμός Μαγνησία

Ο οικισμός ανήκει χωροταξικά στην οικιστική ενότητα Πρίνου – Σκαλέτας και έχει κυρίαρχο ρόλο στην υποδοχή παραθεριστικού πληθυσμού και δευτερεύοντα πόλο μόνιμου πληθυσμού «περιαστικού».

ΤΟΠΙΚΗ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ ΚΥΡΙΑΝΝΑΣ

Πληθυσμός 2001: 331 κατ.

Οικισμός Κυριάννα

Το χωριό έχει χαρακτηριστεί ως προστατευόμενος οικισμός μεσαίας πολιτιστικής αξίας. Αποτελείται από δύο συνεχείς οικισμούς και έχει χαρακτηριστικό ημιορεινό χαρακτήρα γεωργικό – κτηνοτροφικό.

ΤΟΠΙΚΗ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ ΜΕΣΗΣ

Πληθυσμός 2001: 362 κατ.

Οικισμός Μέση

Οικισμός που περιβάλλεται από πυκνή βλάστηση με μοναδική θέα. Γενέτειρα του Γεώργιου Χορτάτζη. Περίπου το 1600 έγραψε την τραγωδία Ερωφίλη, που εκδόθηκε το 1637. Αυτό το έργο ανήκει στο είδος της νεότερης τραγωδίας και θεωρείται πολύτιμο μνημείο απ ό άποψης μορφής και περιεχομένου.

Οικισμός Αγία Τριας

Ο οικισμός της Αγίας Τριάδας, προσφέρει εκπληκτική θέα προς τη θάλασσα και απέχει μόλις 3χλμ από την παραλία του Αδελιανού Κάμπου και 10χλμ από το Ρέθυμνο.

Οικισμός Λούτρα

Το χωριό Λούτρα, το οποίο βρίσκεται σε υψόμετρο 120 μέτρων, είναι ένα από τα μεσαιωνικά χωριά της Δημοτικής Ενότητας Αρκαδίου. Κατά την Ενετοκρατία, ο οικισμός άνηκε ως φέουδο στον Ματθαίο Καλλέργη. Η Λούτρα έχει διατηρήσει πολλά ιστορικά στοιχεία αυτής της περιόδου, τα οποία ανα-

γνωρίζεις εύκολα στα στενά γραφικά δρομάκια, στις καμάρες που πλέκονται ανάμεσα τους βουκαμβίλιες και γιασεμιά, στις επιγραφές και στα οικόσημα.

ΤΟΠΙΚΗ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ ΠΑΓΚΑΛΟΧΩΡΙΟΥ

Πληθυσμός 2001: 412 κατ.

Οικισμός Παγκαλοχωρι

Παραδοσιακός οικισμός που διατηρεί μεγάλο μέρος του πολεοδομικού ιστού με αξιόλογο οικιστικό απόθεμα. Στον οικισμό υπάρχουν ο Περιβαλλοντικός Σταθμός και ο Σταθμός Α' Βοηθειών για τραυματισμένες θαλάσσιες χελώνες, που στεγάζονται στο παλιό σχολείο του χωριού, που παραχωρήθηκε και επισκευάστηκε, κατά κύριο λόγο, από τον πρώην Δήμο Αρκαδίου. Στο πλαίσιο του μαθητικού τουρισμού, κάθε καλοκαίρι μαθητές απ' όλη την Ελλάδα και από διάφορες χώρες του εξωτερικού παρακολουθούν προγράμματα περιβαλλοντικής αγωγής.

Οικισμός Σφακακι

Η οικιστική ενότητα έχει κυρίαρχο ρόλο στην τουριστική ανάπτυξη και το ξενοδοχειακό τουρισμό και εξαρτάται διοικητικά από το Άδελε αλλά ως προς τις εξυπηρετήσεις και την απασχόληση από το Ρέθυμνο. Κέντρο της ενότητας για τη μόνιμη κατοικία είναι η οικιστική περιοχή Σφακάκι – Σταυρωμένος. Το κέντρο αυτό προοπτικά εξελίσσεται σε ημιαστικό.

ΤΟΠΙΚΗ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ ΠΗΓΗΣ

Πληθυσμός 2001: 652 κατ.

Οικισμός Άγιος Δημήτριος

Ενδιαφέρον οικισμός από τους μεγαλύτερους της περιοχής με αξιόλογα κτίρια εποχής.

Οικισμός Πηγή

Ενδιαφέρον οικισμός από τους μεγαλύτερους της περιοχής με αξιόλογα κτίρια εποχής.

Οικισμός Πηγιανός Κάμπος

Η οικιστική ενότητα έχει κυρίαρχο ρόλο στην τουριστική ανάπτυξη και το ξενοδοχειακό τουρισμό και εξαρτάται διοικητικά από το Άδελε, αλλά ως προς τις εξυπηρετήσεις και την απασχόληση από το Ρέθυμνο.

ΤΟΠΙΚΗ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ ΠΡΙΝΟΥ

Πληθυσμός 2001: 526 κατ.

Οικισμός Πρίνος

Οικισμός χωρίς ιδιαίτερη φυσιογνωμία σήμερα. Εντός του οικισμού υπάρχει η αξιόλογη εκκλησία Ζωοδόχος Πηγή με αξιόλογες τοιχογραφίες για αποκατάσταση. Πάνω από τον οικισμό, σε υψόμετρο 75 μ., στην ΝΔ Πλαγιά του λόφου Κουλές είναι η Φανταξοσπηλιάρα που αποτελείται από επιμήκη και στενή γαλαρία από νότια προς βόρεια, μήκους 214 μ., με είσοδο από νότια και που ήταν οχετός νερών υπόγειας ροής. Κατά το Paul Faure το σπήλαιο ήταν

τόπος λατρείας της αρχαίας πόλης Άγριον ή Άριον. Μέσα στο σπήλαιο βρέθηκαν σκεύη ελληνιστικής περιόδου και στην περιοχή υστερομινωικά όστρακα.

Οικισμός Σκαλέτα

Ο οικισμός υπάρχει από την απογραφή του 1981. Ανήκει στο αστικοτουριστικό συνεχές μέτωπο του Δήμου Ρεθύμνης (ανατολικό) με γραμμική δόμηση βόρεια και νότια του ΒΟΑΚ χωρίς αξιόλογα κτίρια από αρχιτεκτονική άποψη, κυρίως τουριστικά καταλύματα.

ΤΟΠΙΚΗ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ ΣΚΟΥΛΟΥΦΙΩΝ

Πληθυσμός 2001: 204 κατ.

Οικισμός Σκουλούφια

Ιστορικός οικισμός της περιοχής με σποραδικά κατάλοιπα της ενετικής περιόδου.

Οικισμός Ρούπες

Ιστορικός οικισμός της περιοχής με σποραδικά κατάλοιπα της ενετικής περιόδου.

ΤΟΠΙΚΗ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ ΧΑΜΑΛΕΥΡΙΟΥ

Πληθυσμός 2001: 695 κατ.

Οικισμός Χαμαλευριον

Ο οικισμός είναι ιδιαίτερα αξιόλογος και υφίσταται επί ενετοκρατίας ενώ διασώζονται ορισμένα αξιόλογα κτίσματα.

Οικισμός Αστέριον

Αυθεντικό ορεινό χωριό με ενδιαφέροντα χαρακτήρα και παραδοσιακή γεωργό – κτηνοτροφική δραστηριότητα.

ΤΟΠΙΚΗ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ ΧΑΡΚΙΩΝ

Πληθυσμός 2001: 162 κατ.

Οικισμός Χάρκια

Αυθεντικό ορεινό χωριό με ενδιαφέροντα χαρακτήρα και παραδοσιακή γεωργό - κτηνοτροφική δραστηριότητα.

Οικισμός Καβούσιον

Πολύ μικρός παλιός οικισμός, αυθεντικό ορεινό χωριό με ενδιαφέροντα χαρακτήρα και παραδοσιακή γεωργό – κτηνοτροφική δραστηριότητα.

2.2 Ιστορια Κρητης – Δημου Ρεθυμνου

Ο νομός Ρεθύμνης κατοικήθηκε από τους προϊστορικούς χρόνους, όπως μαρτυρούν τα ευρήματα ανασκαφών στο Ιδαίο Άντρο, σπήλαιο στο οροπέδιο της Νίδας στον Ψηλορείτη. Στην περιοχή της σημερινής πόλης του Ρεθύμνου (Αρχαία Ρεθύμνια ή Ριθύμνη) αναπτύχθηκε αρχαίος πολιτισμός κατά τον 3^{ο} και 4^{ο} αιώνα π.Χ. Στο Δήμο Νικηφόρου Φωκά τα πρώτα ίχνη κατοίκησης ανάγονται στη Νεολιθική περίοδο (6500 – 2800 π.Χ.) και έχουν εντοπιστεί στο σπήλαιο Γερανίου, στην περιοχή «Κυανή Ακτή», 7 χλμ. δυτικά της πόλης του Ρεθύμνου. Το σπήλαιο ανακαλύφθηκε τυχαία το 1969 κατά τη διάρκεια κατασκευής της νέας εθνικής οδού. Είχε κλειστεί από βράχους πριν από το τέλος της ύστερης Νεολιθικής περιόδου.

Με την επέκταση της χρήσης του χαλκού (2800 – 1900 π.Χ.) σημειώνεται πολιτιστική εξέλιξη στο νησί με τη δημιουργία πόλεων όχι μόνο στα παράλια, αλλά και στα άγονα βουνά. Την εποχή αυτή άρχισε να γίνεται και επεξεργασία πολύτιμων λίθων και ελεφαντόδοντου. Η Μινωική Κρήτη ήταν ισχυρή στη ναυτιλία και στο εμπόριο, με αποτέλεσμα να αυξήσει σημαντικά τον πληθυσμό της και να αρχίσει να έχει εμπορικές επαφές με τις γειτονικές περιοχές της Μικράς Ασίας, των Κυκλάδων, της Αιγύπτου, της Κύπρου και της ανατολικής Μεσογείου γενικότερα. Η γεωγραφική θέση, το εύφορο έδαφος και η μακραίωνη περίοδος ειρήνης που είχε προηγηθεί, ευνόησαν την ανάπτυξη του λαμπρού πολιτισμού της Μινωικής περιόδου, που φτάνει σε ακμή στις αμέσως επόμενες περιόδους (1900 – 1400 π. Χ.). Τα τέσσερα μινωικά κέντρα της Κρήτης ήταν η Κνωσός, η Φαιστός, τα Μάλλια και η Ζάκρος. Επίσης, υπήρχαν πολλές άλλες πόλεις κυρίως στο κεντρικό και ανατολικό τμήμα του νησιού.

Στο νησί της Κρήτης δεν εμφανίζεται το φαινόμενο της υπόλοιπης Ελλάδας, όπου κάθε πόλη αποτελούσε ξεχωριστό κράτος, αφού το νησί ήταν ενωμένο με βασιλιά το Μίνωα. Μετά από το σεισμό του 1700 π. Χ. τα ανάκτορα ξαναχτίστηκαν, ενώ παράλληλα χτίστηκαν και άλλα παλάτια, με σημαντικότερα αυτά των Αρχάνων, των Χανιών και της Κυδωνίας. Δυστυχώς, όμως, κατά τη μετά – ανακτορική εποχή (1400 – 1100 π.Χ.) ο μινωικός πολιτισμός χάθηκε από άγνωστα αίτια, με κυριότερες εκδοχές την εισβολή ξένων κατακτητών, την επανάσταση των Κρητών εναντίον των Αχαιών κα την έκρηξη του ηφαίστειου της Σαντορίνης, που αποτελεί και την πιθανότερη εξήγηση. Ο μινωικός πολιτισμός συνεχίστηκε σαν τμήμα του μυκηναϊκού. Κατά τη διάρκεια της εποχής του σιδήρου (1100 – 67 π. Χ.) εγκαταστάθηκαν στο νησί οι Δωριείς σε πόλεις όπως η Κνωσός, η Φαιστός, η Γόρτυνα, η Τύλισος, η Χερσόνησος, η Κυδωνία και η Σητεία και άρχισε να χρησιμοποιείται ο σίδηρος στην τέχνη του νησιού.

Καθ' όλη τη διάρκεια της κλασικής περιόδου, όταν οι πόλεις της ηπειρωτικής Ελλάδας συγκρούονταν συνεχώς μεταξύ τους, η Κρήτη παρέμεινε στο παρασκήνιο και δεν αναμείχθηκε ούτε στους Περσικούς, ούτε στον Πελοποννησιακό Πόλεμο. Όταν η κυριαρχία των Μακεδόνων εγκαινίασε την ελλη-

νιστική περίοδο, οι Κρήτες, προσπαθώντας να κερδίσουν την εύνοια των ισχυρών, ανακήρυξαν τον Φίλιππο Ε' (217 – 216 π. Χ.) προστάτη του νησιού. Ωστόσο, ούτε αυτό ήταν αρκετό για να σταματήσουν οι μεταξύ τους διαμάχες.

Από την εικόνα διάλυσης που έδινε το νησί επωφελήθηκαν οι πειρατές της Κιλικίας που κυριαρχούσαν στην ανατολική Μεσόγειο. Ξεκινώντας από την Κρήτη εκστράτευσαν εναντίον της ρωμαϊκής πόλης Όστιας τον 2^{ο} αι. π. Χ. γεγονός που έδωσε στη Ρώμη την αφορμή για να επέμβει στα πολιτικά πράγματα του νησιού.

Το 67 π. Χ. το νησί της Κρήτης, μετά από σκληρή αντίσταση δυο χρόνων, πέρασε στα χέρια των Ρωμαίων. Πολλά οικοδομήματα, ωδεία, ναοί, στάδια και λουτρά χτίστηκαν σε πολλές πόλεις του νησιού με πρωτεύουσα τη Γόρτυνα. Ωστόσο, η παρουσία των Ρωμαίων δεν επηρέασε ιδιαίτερα την καθημερινή ζωή και τις συνήθειες των κατοίκων που διατήρησαν τη γλώσσα τους και τις λατρευτικές τους συνήθειες. Εκείνη την εποχή, επίσης, οι Κρήτες ήρθαν σε επαφή με το Χριστιανισμό και ιδρύθηκε η πρώτη εκκλησία από το μαθητή του Απόστολου Παύλου και πολιούχο του νησιού, Άγιο Τίτο. Το 330, μετά τη διάσπαση του ρωμαϊκού κράτους σε ανατολικό και δυτικό, η Κρήτη πέρασε στη κυριαρχία του Βυζαντίου.

Κατά τη βυζαντινή περίοδο (330 – 1204 μ. Χ.) η Κρήτη εντάχθηκε στο ανατολικό Βυζάντιο και αποτέλεσε επαρχία της Βυζαντινής Αυτοκρατορίας. Την περίοδο αυτή ο Χριστιανισμός εντάχθηκε στη ζωή των κατοίκων και του νησιού και τους στήριξε στους αγώνες που ακολούθησαν. Την περίοδο εκείνη ανεγέρθηκαν στο νησί, αλλά και στο δήμο Νικηφόρου Φωκά πολλές εκκλησίες και μοναστήρια, τα οποία έχει φέρει στο φως η αρχαιολογική έρευνα. Αξιόλογα παραδείγματα αποτελούν οι βυζαντινές εκκλησίες της Αγίας Τριάδας και της Αγίας Ζώνης, που βρίσκονται στο μοναστήρι του Προφήτη Ηλία.

Κατά το διάστημα μεταξύ 824 μ. Χ. και 961 μ. Χ. το νησί κατοικήθηκε από τους Άραβες, που το χρησιμοποίησαν ως ορμητήριο για την πειρατεία που έκαναν στα νησιά του Αιγαίου. Οχυρώθηκε το Ηράκλειο και σκάφτηκε μια μεγάλη τάφρος που ονομάστηκε Χάνδακας. Ωστόσο, ο πολιτισμός του νησιού δεν επηρεάστηκε ιδιαίτερα από τον αραβικό, αφού είναι ελάχιστες οι αραβικές

λέξεις που χρησιμοποιούνται μέχρι σήμερα. Ο Δήμος πήρε το όνομά του από τον Βυζαντινό αυτοκράτορα του 10ου αι. Νικηφόρο Φωκά, ο οποίος εκστράτευσε στην Κρήτη το Μάρτιο του 961 μ. Χ. προκειμένου να την απελευθερώσει από τους Άραβες Σαρακηνούς. Η πολιορκία κράτησε εννέα μήνες και ήταν πολύ σκληρή, ώσπου οι βυζαντινοί έσκαψαν τούνελ κάτω από τα τείχη και το ανατίναξαν, με αποτέλεσμα την κατάρρευση δύο πύργων και του μεσοπύργιού τους. Οι θησαυροί που υπήρχαν εκεί στάλθηκαν στο Βυζάντιο, ενώ μερικοί βρίσκονται στο Άγιο Όρος.

Τη βυζαντινή κυριαρχία, που άρχισε να παρακμάζει κατά το 10^{ο} αι. ακολούθησε η περίοδος της ενετοκρατίας (1204 – 1669 μ. Χ.). Εκείνη την περίοδο η Κρήτη ως επαρχία του Βυζαντίου «προσφέρθηκε» σαν δώρο από τον Αλέξιο στον Βονιφάτιο τον Μομφερρατικό, ο οποίος, μην μπορώντας να την κατακτήσει, στη συνέχεια την παραχώρησε στη Δημοκρατία της Βενετίας με σημαντικά ανταλλάγματα. Έτσι, η Κρήτη υποδουλώθηκε στη Βενετία εκτός από τα Σφακιά που δεν υποτάχτηκαν ολοκληρωτικά. Το νησί διαιρέθηκε σε έξι τμήματα: των Αγίων Αποστόλων, του Αγίου Μάρκου, του Σταυρού, του Καστέλου, του Αγίου Παύλου και του Dorsoduro. Οι βυζαντινές και ενετικές επιρροές που δέχτηκε το νησί ανέπτυξαν τον πολιτισμό του νησιού (τέχνες, γράμματα).

Τουρκοκρατία – Σύγχρονη Εποχή

Οι Τούρκοι προσπαθούσαν να καταλάβουν το νησί από το 1333, αλλά τελικά λεηλάτησαν μερικά χωριά το 1538 και το 1571 κατέλαβαν για πρώτη φορά την πόλη του Ρεθύμνου. Η κατάληψη ολόκληρου του νησιού αποφασίστηκε το 1645 και ξεκίνησε από το φρούριο των Χανίων, που παραδόθηκε τον Αύγουστο του 1645, ενώ στη συνέχεια επεκτάθηκε σε όλο το νησί. Το Ρέθυμνο παραδόθηκε το Νοέμβριο του ίδιου έτους. Οι απώλειες για όλο το νησί ήταν πολύ μεγάλες. Οι κάτοικοι εκδιώχτηκαν στα βουνά και προκλήθηκαν πολλές καταστροφές στις πόλεις που αφάνισαν σημαντικά πολιτιστικά στοιχεία. Οι χριστιανικές εκκλησίες καταστρέφονταν ή μετατρέπονταν σε τζαμιά. Η κτηνοτροφία χάθηκε ενώ η γεωργία ήταν για τους κατοίκους ένα είδος δουλεί-

ας αφού η βαριά φορολογία έπαιρνε σχεδόν όλη την σοδειά. Οι Τούρκοι διώχθηκαν το 1897, υπήρξαν όμως, στο μεταξύ, πολλές επαναστατικές ενέργειες, όπως το Ολοκαύτωμα της Μονής Αρκαδίου και η μάχη των Αμπελακίων έξω από το Ρέθυμνο. Μετά την αποχώρηση των Τούρκων, το Ρέθυμνο κατελήφθη από τους Ρώσους, που παρέμειναν μέχρι το 1909. Το 1913 όλη η Κρήτη ενώθηκε με την Ελλάδα.

Κατά τη διάρκεια της Γερμανικής κατοχής, οι Κρητικοί πήραν μέρος στον αγώνα για την απελευθέρωση, με αποκορύφωμα τη Μάχη της Κρήτης στις 20 – 28 Μαΐου του 1941, που αποτέλεσε την απόκρουση της σημαντικότερης ίσως αποβατικής επίθεσης των Γερμανών από τους αγωνιστές Κρητικούς και τους συμμάχους τους, Αυστραλούς, Νεοζηλανδούς και Βρετανούς. Ακολούθησε μια περίοδος ειρήνης και ανασυγκρότησης της ζωής του κρητικού λαού. Από εκείνη τη στιγμή και μετά το νησί γνώρισε μεγάλη οικονομική ανάπτυξη, λόγω των εκτεταμένων καλλιεργειών των γόνιμων εδαφών του και του τουρισμού, όπως επίσης και σημαντική πρόοδο στα γράμματα και τις επιστήμες, που επισφραγίζεται με την ίδρυση και ανάπτυξη του Πανεπιστημίου Κρήτης.

2.2.1 Ιστορία Δ.Ε. Ρεθύμνου

Το Ρέθυμνο τον 5^{ο} και 4^{ο} αιώνα π. Χ. ήταν μια πόλη, αφού είχε δικά της νομίσματα που απεικόνιζαν από την μία πλευρά την κεφαλή του Απόλλωνα ή της Αθηνάς και από την άλλη θαλασσινές παραστάσεις, όπως τα δελφίνια ή η τρίαινα. Η απεικόνιση αυτή των δελφινιών έχει γίνει το σύμβολο της σύγχρονης πόλης του Ρεθύμνου. Χαρακτηρίζεται ως ισχυρή πόλη τον 14^{ο} αιώνα και γίνεται πρωτεύουσα του Νομού.

Σχήμα 23 Ενετικά Μνημεία και το Οθωμανικό Τζαμί Νερατζέ

Ο Νομός Ρεθύμνης ως διοικητική οντότητα καθιερώνεται τον 14^{ο} αιώνα μετά την διοικητική αναδιοργάνωση της Κρήτης από τους Βενετούς. Η Κρήτη χωρίζεται σε τέσσερα «territori» με πρωτεύουσες αντίστοιχα τα Χανιά, το Ρέθυμνο, τον Χάνδακα και τη Σητεία. Το «territorio» του Ρεθύμνου χωρίστηκε στις καστελλανίες του Ρεθύμνου, Αμαρίου, Μυλοποτάμου και Αγίου Βασιλείου. Η πόλη έμοιαζε με τις σύγχρονες μεγάλες πόλεις της εποχής. Διέθετε τείχη για την προστασία της και υποδομές που εξυπηρετούσαν τους κατοίκους, αλλά κυρίως αντλούσε τη δύναμή της από το ανθηρό εμπόριό της.

Την εποχή της Τουρκοκρατίας (1669 – 1898) ο Νόμος, αλλά κυρίως η πόλη του Ρεθύμνου, χάνουν τον δυναμισμό της όψιμης Ενετοκρατίας. Η δημογραφική στασιμότητα δεν δημιουργούσε ανάγκες για νέα οικοδομήματα.

Ο νέος κατακτητής δήλωνε την παρουσία του στο χώρο με τα θρησκευτικά του σύμβολα, κυρίως τους μιναρέδες και την προσθήκη κλειστών εξωστών στην πρόσοψη των κτηρίων. Στην ύστερη Τουρκοκρατία η πόλη συμπληρώνει τη μορφή της με την κάλυψη των ελεύθερων χώρων, αλλά κυρίως με την προσθήκη του παραλιακού τμήματος βόρεια της οδού Αρκαδίου.

Την περίοδο της αυτονομίας για την Κρήτη (1898 – 1813) ο Νομός Ρεθύμνου βρίσκεται υπό τη Ρωσική διοίκηση ως εγγυήτρια δύναμη που κράτησε ως το 1909.

Η πρώτη περίοδος της Ένωσης με την Ελλάδα μέχρι την Μικρασιατική καταστροφή χαρακτηρίζεται από την κακή της οικονομία. Μετά την ανταλλαγή των πληθυσμών το 1930 θεσμοθετείται το πρώτο σχέδιο πόλης το οποίο ενσωματώνει τις παραπάνω επιλογές που είχαν γίνει χωρίς σχέδιο.

Συχνά η αναφορά στην έννοια της πόλης γίνεται με ασαφή τρόπο. Το Ρέθυμνο μέχρι το 1930 περιοριζόταν μέχρι τα βενετικά τείχη. Αυτό ήταν το διοικητικό κέντρο της πόλης και όχι η πραγματική πόλη. Στην Τουρκοκρατία οι πόρτες της πόλης έκλειναν κατά το ηλιοβασίλεμα όπως κλείνουν οι πόρτες των μοναστηριών του Αγίου όρους σήμερα. Όμως όπως το μοναστήρι δεν είναι ότι περικλείει ο οχυρός περίβολος έτσι και η πόλη έχει τα περίχωρά της τους περιαστικούς οικισμούς και τον εξωαστικό αγροτικό χώρο της. Ιστορικά γύρω και μέσα στην πόλη αναπτύσσονται οικισμοί με φυλετικά γνωρίσματα όπως η Αρβανιτιά είτε για λόγους υγείας η Μεσκηνιά που ήταν ο οικισμός των λεπρών είτε με χαρακτηριστικό επάγγελμα όπως των κεραμοποιών τα Τσικαλαριά.

Οι τελευταίες δεκαετίες μετά το 1970 όπου η πόλη γνωρίζει μια εκρηκτική ανάπτυξη οι περιαστικοί οικισμοί λειτουργούν και ως πολεοδομική βαλβίδα εκτόνωσης για την απορρόφηση των οικιστικών πιέσεων της πόλης που δεν μπορεί να καλύψει το σχέδιο πόλης. Από το 1970 μέχρι το 1990 το ρόλο αυτό αναλαμβάνουν οι οικισμοί Περιβόλια, Μισσίρια Κουμπές. Μετά το 1990 την οικιστική πίεση δέχονται τα Μισσίρια, Το Ατσιπόπουλο, το Βιολί Χαράκι, το Πανόραμα, ο Τσεσμές και ο εξωαστικός χώρος. Οι νησίδες αυτές της πολεοδομικής εκτόνωσης του σχεδίου πόλης Ρεθύμνου μπορεί να εξηγήσει την ανυπαρξία αυθαίρετων περιοχών στο Ρέθυμνο.

Εξετάζοντας όμως τα ποιοτικά χαρακτηριστικά του αστικού χώρου και ιδιαίτερα του περιαστικού σχεδόν δεν ξεχωρίζουν από τα χαρακτηριστικά των περιοχών με αυθαίρετη δόμηση. Τα ποιοτικά χαρακτηριστικά όμως απουσιάζουν από τις προστατευόμενες αστικές περιοχές.

2.2.2 Ιστορία Δ.Ε. Νικηφόρου Φωκά

Η ιστορία της Δ. Ε. Νικηφόρου Φωκά είναι συνδεδεμένη με την ευρύτερη περιοχή του Ρεθύμνου, και ιδιαίτερα με την εκστρατεία του Βυζαντινού αυτοκράτορα Νικηφόρου Β’ Φωκά, ο οποίος απελευθέρωσε την Κρήτη από τους Άραβες Σαρακηνούς το 961 μ.Χ.

Η περιοχή της Δ. Ε. Δήμου Νικηφόρου Φωκά υπήρξε το φέουδο του Ενετοκρητικού λόγιου Fr. Barozzi, καθηγητή του πανεπιστήμιου της Πάδοβα. Αντίστοιχα, ο Άγιος Κωνσταντίνος ήταν θέρετρο θερινής διαμονής των Βενετσιάνων αρχόντων, όπως και το Ζουρίδιο, όπου διατηρείται ακόμα κάποιο Βενετσάνικο χρώμα. Γενικότερα, η ιστορία της Δ.Ε. Νικηφόρου Φωκά συνδέεται σε μεγάλο βαθμό με την περίοδο της ενετοκρατίας, μιας και οι περισσότεροι οικισμοί κατοικήθηκαν από τους Ενετούς την περίοδο μεταξύ του 14ου και 16ου αιώνα. Γι αυτό τα ενετικά χαρακτηριστικά είναι έντονα στην αρχιτεκτονική τους.

2.2.3 Ιστορία Δ.Ε. Λαππαίων

Η Δ. Ε. Λαππαίων πήρε το όνομά του από την αρχαία πόλη Λάππα η οποία χωροθετείται στη θέση της σημερινής Αργυρούπολης. Επρόκειτο για μια πόλη κτισμένη πάνω σε ύψωμα απ' όπου η θέα είναι πανοραμική και εκτείνεται μέχρι τον Αρμυρό. Αποτελούσε μια από τις σημαντικότερες πόλης της Κρήτης, κυρίως κατά τη ρωμαϊκή περίοδο.

Ο μύθος αναφέρει ότι η Λάππα χτίστηκε από τον βασιλιά των Μυκηναίων Αγαμέμνονα κατά τον αχαϊκό αποικισμό της Κρήτης, πράγμα όμως που δεν επιβεβαιώνεται από τις ανασκαφές. Η ιστορία της πόλης φωτίζεται από τις αναφορές των ιστορικών και από τις επιγραφές και τα νομίσματα που έχουν μέχρι σήμερα βρεθεί στην Κρήτη και αλλού.

Η κατοίκηση της πόλης φαίνεται ότι άρχισε από τη Γεωμετρική περίοδο όπως μας δείχνουν κάποια αρχιτεκτονικά λείψανα και κεραμική. Όποιοι όμως και αν έχτισαν την πόλη έκαναν μια πολύ καλή επιλογή: στα βόρεια υπάρχει ένας μεγάλος και εύφορος κάμπος που διασχίζεται από τον ποταμό Μουσέλα ενώ, στα νότια και δυτικά υπάρχουν απόκρημνα βουνά που την προφύλασσαν από τους εχθρούς της. Είχε επίσης σημαντική απόσταση ασφαλείας από τη θάλασσα ώστε να μην κινδυνεύει άμεσα από τους πειρατές και τον κάθε περαστικό επιδρομέα.

Αρχαίοι συγγραφείς αναφέρουν ότι η πόλη, εξαιτίας της θέσης της στην ενδοχώρα, είχε τον έλεγχο και των δύο ακτών του νησιού. Στη σφαίρα επιρροής της πόλης πιθανόν συμπεριλαμβάνονταν η *Υδραμία* και η *Αμφιμάλλα* στη βόρεια ακτή, ο *Φοίνικας*, η *Λάμων* και η *Απολλωνία* στη νότια ακτή. Σημαντική ήταν η παρουσία της και στην ευρύτερη περιοχή του Αιγαίου, όπως διαπιστώνεται από τη σχέση της με τους Τηνίους (αρχές του 3^{ου} αιώνα π. Χ.) και πόλεων της Μικράς Ασίας (τέλη 3^{ου} αιώνα π. Χ. και αρχές 2^{ου} αιώνα π. Χ.).

Η Λάππα ήταν ισχυρή και η συμβολή της στα πολιτικά πράγματα της Κρήτης ήταν πολύ σημαντική. Κατά τους εμφύλιους πολέμους διατήρησε την ανεξαρτησία της, χάρη στην οικονομική και πολιτική ισχύ της. Οι Λαππαίοι διέθεταν ισχυρό στρατό και διακρίνονταν για τη στρατιωτική αρετή τους. Όταν η Κνωσός κατέστρεψε την Λύττο το 220 π. Χ., συμμαχώντας με τη Λάππα, οι Λαππαίοι στη συνέχεια δέχθηκαν με συμπάθεια στα σπίτια τους ανέστιους Λυττίους και τους φιλοξένησαν.

Όταν ο Μέττελος κατέλαβε την Κρήτη το 68 π. Χ., ο αξιωματικός Οκτάβιος κατέλαβε τη Λάππα. Αλλά ο Μέττελος, παρά τις συνθήκες, έκανε έφοδο στη Λάππα, σκότωσε τους μισθοφόρους του Οκτάβιου και κατέστρεψε την πόλη. Ύστερα από 37 χρόνια (31 π. Χ.), οι Λαππαίοι πολέμησαν με το μέρος του Οκτάβιου εναντίον του Αντώνιου στη μάχη του Ακτίου. Ο Οκτάβιος μετά τη νίκη, ευνόησε τους Λαππαίους, τους ελευθέρωσε και τους βοήθησε να ανοικοδομήσουν την πόλη τους.

Έκτοτε η Λάππα γνώρισε περίοδο ευημερίας. Χτίστηκαν λαμπρά δημόσια οικοδομήματα, επαύλεις και ένα μεγάλο υδραγωγείο που έφερνε νερό από τις ορεινές πηγές Καστανιές και Κολλητά. Το νερό συγκεντρώνονταν σε μια μεγάλη δεξαμενή σε υψηλό σημείο έξω από την πόλη, που είχε μήκος 25μ., πλάτος 6μ., ύψος 7μ. και χωρητικότητά 600 κ. μ. Στη συνέχεια διοχετεύονταν στην πόλη με κτιστό υδραγωγείο το οποίο είναι σήμερα κατεστραμμένο. Από αυτό τροφοδοτούνταν και οι θέρμες (ρωμαϊκά λουτρά), ένα από τα σπουδαιότερα οικοδομήματα της πόλης, που αποτελούσε απαραίτητο ίδρυμα στις ρωμαϊκές πολιτείες και διέθετε πολλά διαμερίσματα.

Τη σπουδαιότητα της Λάππας δείχνουν και τα πολλά νομίσματά της. Αναφέρονται 36 διαφορετικά είδη. Κατά την παράδοση οι Ρωμαίοι και οι Βενετοί είχαν εγκαταστήσει εκεί νομισματοκοπείο. Αναφέρεται επίσης ότι υπήρχαν μεταλλεία χρυσού και αργύρου.

Η Λάππα εξακολούθησε να υπάρχει και την Α' βυζαντινή περίοδο, όπως δείχνουν τα ερείπια εκείνης της εποχής. Από τις παλαιότερες επισκοπές της Κρήτης είναι αυτή της Λάμπης – Λάππας που μνημονεύεται από το 457.

Όταν οι Σαρακηνοί κατέλαβαν την Κρήτη κατέστρεψαν την Λάππα. Το οριστικό όμως τέλος της πόλης ήρθε το 824, όπου οι Άραβες κατακτητές την λεηλάτησαν και την έκαψαν. Ύστερα από αυτό, το όνομα της Λάππας ξεχάστηκε και όταν ξανακτίστηκε την έλεγαν απλώς Πόλη.

Πολλά είναι τα ευρήματα που αποδεικνύουν την σημαντικότητά της αρχαίας πόλης. Σε πολλά σημεία του οικισμού επιβεβαιώνεται η αναταραχή από την έλευση των Ρωμαίων. Εκτός από τα αρχιτεκτονικά λείψανα των Ελληνιστικών Χρόνων, έχουν περισυλλέγει αγγεία, λύχνοι, νομίσματα και ειδώλια. Τα ευρήματα της περιόδου της Ρωμαιοκρατίας επιβεβαιώνουν την ευημερία της Λάππας την περίοδο αυτή. Οι διαφόρων τύπων και προέλευσης αμφορείς, τα νομίσματα, τα αγγεία καθημερινής χρήσης και τα προσωπικά μικροαντικείμενα δεν αφήνουν αμφιβολία για το βιοτικό επίπεδο των κατοίκων εκείνης της περιόδου. Σε πρόσφατες ανασκαφές βρέθηκαν μωσαϊκά (ψηφιδωτά δάπεδα) από την ρωμαϊκή εποχή.

Η σημαντικότερη νεκρόπολη της Λάππας εκτείνεται κατά μήκος του ποταμού Πετρέ. Τα μνημεία αποτελούν οικογενειακούς τάφους που ανήκουν στον τύπο των λαξευτών θαλαμωτών τάφων με ταφικό θάλαμο και προθάλαμο. Το νεκροταφείο χρησιμοποιήθηκε από το δεύτερο μισό του 1^{ου} αιώνα π. Χ. ως τον 2^{ο} αιώνα π. Χ. Μετά την εγκατάλειψή τους, τα μνημεία χρησιμοποιήθηκαν ως καταλύματα ή μετατράπηκαν σε ναΐσκους. Τέτοιοι τάφοι είναι οι ναΐσκοι των Πέντε Παρθένων και της Αγίας Ελεούσας.

2.2.4 Ιστορία Δ.Ε. Αρκαδίου

Η Δ. Ε. Αρκαδίου, οι οικισμοί και οι ιστορικοί τόποι του αποτελούν κομμάτι της μεγαλονήσου, της Κρήτης και της ιστορίας της. Ειδικότερα για το Δήμο, τις περιοχές δηλαδή ανατολικά του Ρεθύμνου, (έκταση 123.027 τ. χλμ.) και τους οικισμούς και τόπους του ιστορικά έχουμε τα εξής: Για την προϊστορική εποχή της Κρήτης, τη μεγάλη δηλαδή περίοδο από την απώτατη αρχαιότητα μέχρι την αρχή των ιστορικών χρόνων (γύρω στο 1000 π. Χ.) δεν έχουν βρεθεί ίχνη ανθρώπινης παρουσίας και δραστηριότητας. Σε σπήλαια της περιοχής βρέθηκαν οικιστικά κατάλοιπα τα οποία όμως είναι εξαιρετικά περιορισμένα και δεν μπορούν να οδηγήσουν σε ασφαλή συμπεράσματα. Μόλις την πρωτομινωική εποχή (2600 – 2000 π. Χ.), αρχίζουν να εμφανίζονται ίχνη ανθρώπινης δράσης εκτός σπηλαίων. Οι σημαντικότερες οικιστικές εγκαταστάσεις στην περιοχή είναι στο Πυργί της Ελεύθερνας και στο Χαμαλεύρι. Στην τελευταία αυτή περιοχή απλώνεται μια εκτεταμένη εγκατάσταση με ζωή από την πρωτομινωική περίοδο ΙΙΙ (2000 π. Χ.) ως τους χριστιανικούς χρόνους.

Στην περιοχή πάλι Σταυρωμένου – Χαμαλευρίου έχει εντοπιστεί σημαντικός οικισμός της μεσομινωικής περιόδου (2000 – 1600 π. Χ.) ο οποίος έχει και εργαστηριακό χαρακτήρα. Στην υστερομινωική περίοδο οι συνθήκες ανάπτυξης είναι ευνοϊκότερες. Κτιριακά λείψανα αυτής της περιόδου βρέθηκαν στο Χαμαλεύρι. Τα σημαντικότερα όμως ίχνη κατοίκησης είναι αυτά στη θέση «Περιστεράς» στην Ελεύθερνα όπου οι ενδείξεις ανθρώπινης δραστηριότητας είναι ιδιαίτερα έντονες κατά την πρωτογεωμετρική, τη γεωμετρική και την αρχαϊκή περίοδο. Ιδιαίτερα κατά την αρχαϊκή περίοδο (650 – 500 π. Χ.), η καλλιτεχνική άνθηση της Ελεύθερνας είναι έντονη κυρίως στον τομέα της πλαστικής και της γλυπτικής. Από την εποχή αυτή και μετά, η δραστηριότητα στην περιοχή παρουσιάζει μια ύφεση για να ανακάμψει στα ελληνιστικά χρόνια (330 – 67 π. Χ.) με κυρίαρχο στοιχείο το δεσμό κοινής λατρείας ανάμεσα στη σημερινή επαρχία του Ρεθύμνου και το μαντείο των Δελφών. Η Ελεύθερνα μαζί με άλλες πόλεις μετέχει στο «Κοινό των Κρητών». Η ίδια αυτή πόλη στην ελληνορωμαϊκή περίοδο (67 π. Χ. – 323 μ. Χ.) αντιστέκεται στη ρωμαϊκή εισβολή και ακμάζει κατά την περίοδο της ρωμαϊκής κατοχής. Η ακμή αυτή συνεχίζεται

και στα πρώτα Βυζαντινά χρόνια (323 - 824 μ. Χ.) καθώς το 535 γίνεται έδρα επισκοπής. Ακολουθούν οι σκοτεινοί χρόνοι της Αραβοκρατίας για την οποία τα στοιχεία της ιστορικής έρευνας είναι ιδιαίτερα ελλιπή.

Στις αρχές της Βενετοκρατίας (που διήρκησε από το 1211 ως το 1669) η περιοχή δέχεται τους πρώτους Ενετούς αποίκους και παρουσιάζει μια ανάκαμψη. Στα πλαίσια της ανάκαμψης αυτής, η Μονή Αρκαδίου γίνεται από το 1600 κέντρο γραμμάτων και τεχνών. Την αίγλη και την ανωτερότητα της Κρητικής αναγέννησης αυτών των αιώνων διαδέχεται ο γενικός μαρασμός – αποτέλεσμα της κατάληψης του νησιού από τους Τούρκους το 1669. Η περίοδος της Τουρκοκρατίας είναι συνυφασμένη τόσο με τα προνόμια που είχαν δοθεί στο νησί όσο και με τις καταστροφές και τις λεηλασίες – χαρακτηριστικά της περιόδου που απαντώνται σε όλη την τουρκοκρατούμενη Ελλάδα. Το 1821, οι κάτοικοι της περιοχής επηρεασμένοι από το κλίμα της Επανάστασης, εξεγείρονται. Στα πλαίσια αυτής της εξέγερσης, οι καλόγεροι της Μονής Αρκαδίου καταφεύγουν στη Μονή Αγ. Αντωνίου. Παρεμβάλλεται η περίοδος της Αιγυπτιοκρατίας (1830 – 1841), η οποία ανοίγει το δρόμο σε πολλά επαναστατικά κινήματα, το σημαντικότερο από τα οποία είναι η μεγάλη κρητική επανάσταση του 1866 – 1869 με έδρα της επαναστατικής επιτροπής τη Μονή Αρκαδίου, η οποία πολιορκείται από τους Τούρκους και πυρπολείται.

Οι τούρκοι αποχωρούν οριστικά από το νησί το 1898. Από την εποχή της Ένωσης και μετά, το σημαντικότερο γεγονός που σημάδεψε την περιοχή είναι η «Μάχη της Κρήτης» το 1941 καθώς και το νέο ολοκαύτωμα της Μονής Αρκαδίου.

Γίνεται λοιπόν κατανοητή η σχεδόν αδιάκοπη ανθρώπινη παρουσία και δραστηριότητα στην περιοχή από τα πρωτομινωικά μέχρι και τα νεώτερα χρόνια, τα κατάλοιπα της οποίας είναι εμφανή σε πολλές θέσεις του Δήμου Αρκαδίου. Η σπουδαιότητα και η αφθονία των μνημείων, οι παραδοσιακοί οικισμοί και το φυσικό κάλλος της περιοχής, την καθιστούν τουριστικά πρόσφορη.

2.3 ΓΕΝΙΚΑ ΔΗΜΟΓΡΑΦΙΚΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ

2.3.1 Δημογραφικά Χαρακτηριστικά Δήμου Ρεθύμνου

Η μελέτη των δημογραφικών χαρακτηριστικών του μόνιμου πληθυσμού της περιοχής παρέμβασης είναι ιδιαίτερα χρήσιμη καθώς επιτρέπει την εξαγωγή συμπερασμάτων αναφορικά με τις δημογραφικές προοπτικές και συμβάλει στην εκτίμηση του επιπέδου της κοινωνικής ανάπτυξης με τη σύνθεση και το μέγεθος του γεροντικού πληθυσμού και παρέχει πληροφορίες για τις προοπτικές της οικονομικής ανάπτυξης και τα αναγκαία μέτρα κοινωνικής και οικονομικής πολιτικής, δίνοντας ενδείξεις για το εργατικό δυναμό (μέγεθος, σύνθεση κ.λ.π.), την έκταση και τη σύνθεση της αγοράς εργασίας κλπ.

Στον ακόλουθο πίνακα αποτυπώνεται η πληθυσμιακή εξέλιξη του Δήμου Ρεθύμνου. Είναι προφανής η πληθυσμιακή αύξηση των τριών Δημοτικών Ενοτήτων πλην της Δ.Ε. Ενότητας Λαππαίων και αφορά στην αύξηση του πληθυσμού στην αστικοποίηση του βορεινού μετώπου του Δήμου Ρεθύμνης στο σύνολό του. Στο διάστημα της τελευταίας τριακονταετίας (1981 – 2011) ο πληθυσμός του Δήμου σημειώνει συνεχή ανοδική πορεία με την ποσοστιαία μεταβολή του πληθυσμού για κάθε δεκαετία 1981 – 1991 (27,72%), 1991 – 2001 (22,19%) και 2001 – 2011 (17,89%) να είναι πολύ μεγαλύτερη απ’ ότι σε εθνικό και περιφερειακό επίπεδο.

Πίνακας 7 Πληθυσμιακή Εξέλιξη Δήμου Ρεθύμνης 1981 - 2011

ΝΟΜΟΣ/ ΔΗΜΟΣ	1981	1991	2001	2011	% 1981-1991	% 1991-2001	% 2001-2011
Π.Ε. ΡΕΘΥΜΝΗΣ	62.634	70.095	81.781	85.160	11,91	16,67	4,13
Δ. ΡΕΘΥΜΝΗΣ	29.836	38.109	46.568	54.900	27,72	22,19	17,89
Δ.Ε. ΡΕΘΥΜΝΗΣ	20.640	26.560	31.687	-	28,68	19,30	-
Δ.Ε. ΝΙΚ.ΦΩΚΑ	3.555	4.219	6.599	-	18,67	56,41	-
Δ.Ε. ΛΑΠΠΑΙΩΝ	2.376	2.585	2.630	-	8,80	1,74	-
Δ.Ε. ΑΡΚΑΔΙΟΥ	3.265	4.745	5.652	-	45,32	19,11	-
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΚΡΗΤΗΣ	502.165	540.054	601.159	621.340	7,55	11,31	3,36
ΣΥΝΟΛΟ ΧΩΡΑΣ	9.740.417	10.259.900	10.964.020	10.787.690	5,33	6,86	1,61

Πηγή ΕΣΥΕ, Απογραφή Πραγματικού Πληθισμού 1981,1991,2010,2011
Σημ. Τα στοιχειά του 2011 είναι προσωρινά και δεν είναι επιμερισμένα ανα Δημ. Ενότητα

Σύμφωνα με τα παραπάνω στοιχεία προκύπτει ότι για το Δήμο Ρεθύμνης υπάρχει συνεχής πληθυσμιακή αύξηση που όμως είναι μειούμενη τα τελευταία 30 χρόνια, με τη μείωση του ρυθμού αύξησης του πληθυσμού να αγγίζει το 20%. Με βάσει τα παραπάνω και με μία εκτίμηση για μέση αύξηση του πληθυσμού της τάξης του 15% ο πληθυσμός του Δήμου για το 2021 θα ανέρχεται στους 63.135 κάτοικους. Αξίζει επίσης να σημειωθεί ότι ο ρυθμός αύξησης του πληθυσμού του Δήμου είναι σημαντικά μεγαλύτερος του αντίστοιχου ρυθμού της Π.Ε. Ρεθύμνου, καθώς ο Δήμος συγκεντρώνει συνεχώς μεγαλύτερο ποσοστό του συνολικού πληθυσμού της Π.Ε. Συγκεκριμένα, όπως αποτυπώνεται και στον παραπάνω πίνακα, ενώ το 1981 ο πληθυσμός του Δήμου αποτελούσε το 47% του συνολικού πληθυσμού της Π.Ε. Ρεθύμνου, το 2011 ο πληθυσμός του Δήμου αποτελούσε το 64,5% του συνολικού πληθυσμού (ποσοστό αύξησης 35%).

Είναι προφανής η πληθυσμιακή αύξηση των τριών Δημοτικών Ενοτήτων πλην της Δ. Ε. Ενότητας Λαππαίων και αφορά στην αύξηση του πληθυσμού στην αστικοποίηση του βορεινού μετώπου του Δήμου Ρεθύμνης στο σύνολό του.

Στο διάστημα της τελευταίας εικοσαετίας (1981 – 2001) ο πληθυσμός του Δήμου σημειώνει συνεχή ανοδική πορεία με την ποσοστιαία μεταβολή του πληθυσμού στα διαστήματα 1981 – 1991 (27,72%) και 1991 – 2001 (22,19%) να είναι πολύ μεγαλύτερη απ' ότι σε εθνικό και περιφερειακό επίπεδο.

Σύμφωνα με τα παραπάνω στοιχεία προκύπτει ότι για το Δήμο Ρεθύμνης υπάρχει συνεχής πληθυσμιακή αύξηση που όμως είναι μειούμενη τα τελευταία 20 χρόνια. Την 10ετία 1991 – 2001 η μείωση της αύξησης είναι του 5,53%, ενώ την δεκαετία 2001 – 2011 το ποσοστό μείωσης της αύξησης του πληθυσμού ελαττώνεται στο 4,3%.

Με βάσει τα παραπάνω και με μία εκτίμηση για αύξηση του πληθυσμού της τάξης 15% ο πληθυσμός του Δήμου για το 2021 θα ανέρχεται στους 63.135 κάτοικους.

Δεδομένου ότι σημαντικό τμήμα του «παλαιού» πληθυσμού της πόλης μετακινήθηκε την περίοδο της «ύφεσης» (έως το 1975) κυρίως προς την Αθήνα, στο σημερινό της «ελληνικό» πληθυσμό κυριαρχούν οι «παλιοί» κάτοικοι της υπαίθρου. Το γεγονός αυτό έχει διάφορες κοινωνιολογικές προεκτάσεις (ήθη, έθιμα, συμπεριφορές, κ.λπ.). Όσον αφορά στον πληθυσμό του Ρεθύμνου με καταγωγή εκτός Ελλάδας, το μέγεθος του οποίου δεν είναι πλέον ευκαταφρόνητο, κύριο χαρακτηριστικό του είναι η συνύπαρξη πολλών και διαφορετικών μεταξύ τους πολιτισμικών «παρελθόντων». Συγκεκριμένα, μεταξύ αυτών συγκαταλέγονται: Σλάβοι κυρίως των βαλκανικών χωρών, κάτοικοι της τέως Σοβιετικής Ένωσης αλλά και Ινδοί, Σιχ, Πακιστανοί, Φιλιππινέζοι, Αφρικανοί και Αλβανοί, που διαμένουν στην περιοχή για λόγους εργασίας (οικονομικοί μετανάστες). Αν σε αυτούς προστεθούν οι δυτικό – Ευρωπαίοι και γενικότερα οι μετέχοντες του δυτικού πολιτισμού (π.χ. Αμερικάνοι, Αυστραλοί, κ.ο.κ.) – που διαμένουν είτε ως τουρίστες, είτε ως παραθεριστές, είτε ως μόνιμοι κάτοικοι/εργαζόμενοι – γίνεται φανερό ότι η απόλυτη κοινωνικό – πολιτι-

σμική επικυριαρχία του «ντόπιου» πληθυσμού – μεσοπρόθεσμα – θα διαταραχθεί. Η αλλαγή αυτή, εφόσον συντελεστεί, είναι βέβαιο ότι θα αποκτήσει και χωρική διάσταση (π.χ. ανέγερση λατρευτικών χώρων άλλων θρησκειών). Θα πρέπει, τέλος, να επισημανθεί ότι μέχρι στιγμής παρατηρείται έντονη χωρική διασπορά των οικονομικών μεταναστών, που κατοικούν από το κέντρο της «παλιάς» πόλης (όπου τείνει να κυριαρχήσουν πληθυσμιακά) έως τον πλέον απομονωμένο κτηνοτροφικό οικισμό του Δήμου.

Η δημογραφική φυσιογνωμία του Δήμου Ρεθύμνης και ειδικότερα (α) η κατανομή του πληθυσμού ανά φύλο και βασικές ηλικιακές ομάδες, (β) η συμμετοχή των οικονομικά ενεργών ηλικιών στο σύνολο του πληθυσμού και (γ) ο δείκτης γήρανσης (δηλ. η αναλογία των ηλικιακών ομάδων 65^{+} και 0-14), συγκριτικά με τη Χώρα, την Περιφέρεια Κρήτης και το Νομό Ρεθύμνης, παρουσιάζεται συνοπτικά στον πίνακα που ακολουθεί.

Πίνακας 8 Δημογραφική Φυσιογνωμία Δήμου Ρεθύμνου

ΟΜΑΔΕΣ ΗΛΙΚΙΩΝ	ΣΥΝΟΛΟ ΧΩΡΑΣ					ΚΡΗΤΗ				
	Σύνολο	Άνδρες		Γυναίκες		Σύνολο	Άνδρες		Γυναίκες	
	Σύνολο	Σύνολο	%	Σύνολο	%	Σύνολο	Σύνολο	%	Σύνολο	%
ΣΥΝΟΛΟ	**10.964.020**	**5.427.682**	***49,50***	**5.536.338**	***50,50***	**601.131**	**304.402**	***50,64***	**296.729**	***49,36***
0-14	1.664.085	858.763	*51,61*	805.322	*48,39*	101.975	53.002	*51,98*	48.973	*48,02*
15-64	7.468.395	3.749.184	*50,20*	3.719.211	*49,80*	401.394	206.667	*51,49*	194.727	*48,51*
65+	1.831.540	819.735	*44,76*	1.011.805	*55,24*	97.762	44.733	*45,76*	53.029	*54,24*
ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ 15-45 ΣΤΟ ΣΥΝΟΛΙΚΟ ΠΛΗΘΥΣΜΟ	4.858.228	2.482.623		2.375.605		270.725	141.394		129.331	
	44,31%		**45,74%**		**42,91%**	**45,04%**		**46,45%**		**43,59%**
ΔΕΙΚΤΗΣ ΓΗΡΑΝΣΗΣ (65+/0-14)	**1,10**	**0,95**		**1,26**		**0,96**	**0,84**		**1,08**	

ΟΜΑΔΕΣ ΗΛΙΚΙΩΝ	Π.Ε. ΡΕΘΥΜΝΗΣ					ΔΗΜΟΣ ΡΕΘΥΜΝΗΣ				
	Σύνολο	Άνδρες		Γυναίκες		Σύνολο	Άνδρες		Γυναίκες	
	Σύνολο	Σύνολο	%	Σύνολο	%	Σύνολο	Σύνολο	%	Σύνολο	%
ΣΥΝΟΛΟ	**81.936**	**41.200**	***50,28***	**40.736**	***49,72***	**46.558**	**22.984**	***49,37%***	**23.574**	***50,63%***
0-14	14.433	7.367	*51,04*	7.066	*48,96*	8.426	4.236	***50,27%***	2.779	***32,98%***
15-64	54.280	27.719	*51,07*	26.561	*48,93*	32.509	16.199	***49,83%***	16.310	***50,17%***
65+	13.223	6.114	*46,24*	7.109	*53,76*	5.603	2.549	***45,49%***	3.074	***54,86%***
ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ 15-45 ΣΤΟ ΣΥΝΟΛΙΚΟ ΠΛΗΘΥΣΜΟ	37.967	19.536		18.431		28.837	14.414		14.423	
	46,34%		**47,42%**		**45,24%**	**61,94%**		**30,96%**		**30,98%**
ΔΕΙΚΤΗΣ ΓΗΡΑΝΣΗΣ (65+/0-14)	**0,92**	**0,83**		**1,01**		**0,66**	**0,60**		**1,11**	

Πηγή: ΕΣΥΕ (2001)

Από τα στοιχεία του παραπάνω πίνακα ενδιαφέρον παρουσιάζουν, συγκριτικά με τις υπερκείμενες χωρικές ενότητες, τα εξής χαρακτηριστικά: (α) η αυξημένη συμμετοχή των γυναικών και στις τρεις ηλικιακές ομάδες, γεγονός που αποδίδεται στο χαρακτήρα των Πανεπιστημιακών Σχολών (Φιλοσοφική, Αρχαιολογία, κ.λπ.) που λειτουργούν στο Ρέθυμνο, όπου κατά συντριπτική πλειοψηφία φοιτούν γυναίκες, (β) τα υψηλά ποσοστά συμμετοχής των οικονομικά ενεργών ηλικιών και στα δυο φύλα (κατ' επέκταση και στο σύνολο αυτών) στο σύνολο του πληθυσμού και (γ) ο χαμηλός δείκτης γήρανσης. Ηση-

μασία των δυο τελευταίων χαρακτηριστικών είναι ιδιαίτερα σημαντική δεδομένου ότι συνιστά σαφή ένδειξη της υφιστάμενης δυναμικής και του τωρινού χαρακτήρα (νεανικός ή γηρασμένος) του πληθυσμού.

Προκειμένου να συμπληρωθεί το δημογραφικό προφίλ του Δήμου Ρεθύμνης υπολογίζονται τρεις δημογραφικοί δείκτες όπως, Δείκτης Γήρανσης, Δείκτης Νεανικότητας και Δείκτης Εξάρτησης.

Ειδικότερα :

Α. Ο Δείκτης Γήρανσης εκφράζει κατά πόσο το βάρος του πληθυσμού μετατοπίζεται από τη βάση της πληθυσμιακής πυραμίδας προς την κορυφή, πόσο δηλαδή γερασμένος είναι ο πληθυσμός και κατά πόσο μια περιοχή αντιμετωπίζει πρόβλημα ανανέωσης του πληθυσμού της.

Β.Ο δείκτης Νεανικότητας δείχνει το ποσοστό των νέων ατόμων ηλικίας 0-14 ετών, στο συνολικό πληθυσμό. Η τιμή του Δείκτη για το Δήμο χαρακτηρίζεται αρκετά ικανοποιητική.

Γ. Ο Δείκτης εξάρτησης δηλώνει την επιβάρυνση που δέχεται ο ενεργός πληθυσμός (15-64) από το γεροντικό και το νεανικό πληθυσμό (65+ και 0-14).

Πίνακας 9 Δημογραφικοί Δείκτες Δήμου Ρεθύμνης και Δημοτικών Ενοτήτων

ΔΗΜΟΓΡΑΦΙΚΟΙ ΔΕΙΚΤΕΣ ΔΗΜΟΥ ΡΕΘΥΜΝΗΣ			
	Δείκτης Γήρανσης	**Δείκτης Νεανικότη-τας**	**Δείκτης Εξάρτησης**
ΔΗΜΟΣ ΡΕΘΥΜΝΗΣ	79,58	18,65	49,97
Δ.Ε.ΡΕΘΥΜΝΟΥ	60,56	17,45	38,94
Δ.Ε.Ν.ΦΩΚΑ	61,33	21,35	52,54
Δ.Ε. ΛΑΠΠΑΙΩΝ	112,22	17,41	58,58
Δ.Ε. ΑΡΚΑΔΙΟΥ	84,19	18,37	49,82
ΝΟΜΟΣ ΡΕΘΥΜΝΗΣ	86,96	17,63	52,02
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΚΡΗΤΗΣ	95,76	17,08	50,25
ΣΥΝΟΛΟ ΧΩΡΑΣ	110,06	15,18	46,81

ΕΣΥΕ 2001

Δ.Γήρανσης: (πληθυσμός 65+ / πληθυσμό 0-14 ετών) χ 100

Δ.Νεανικότητας: (πληθυσμός 0-14 ετ'ων / σύνολο πληθυσμού) χ 100

Δ. Εξάρτησης : [(πληθυσμός 0-14 ετών) + (πληθυσμό 65+) / (πληθυσμό 15-64 ετ'ων)χ100

Τα αποτελέσματα αυτά αντανακλούν σε σημαντικό βαθμό τη γενικότερη δημογραφική δομή του ελληνικού πληθυσμού. Αν υπάρχει μια απόκλιση σε επίπεδο Ρεθύμνου είναι θετική (χαμηλός συγκριτικά δείκτης γήρανσης). Ειδικότερα, με βάση την υφιστάμενη κατάσταση ο πληθυσμός του Δήμου Ρεθύμνης είναι ιδιαίτερα νεανικός – όπως πιστοποιείται εξάλλου και από τη συγκριτική ανάλυση του δείκτη γήρανσης που δίνεται παρακάτω. Μελλοντικά, ωστόσο, ο χαρακτήρας του αναμένεται να αλλάξει δεδομένου του με απόλυτους όρους (όχι δηλ. σε σύγκριση με την Ελλάδα) περιορισμένου εύρους της μικρότερης ηλικιακής ομάδας (0-14), συγκριτικά με τις υπερκείμενες κατηγορίες.

Σχήμα 24 Ηλικιακή Πυραμίδα Δήμου Ρεθύμνου

Όπως διακρίνεται καθαρά από το σχήμα, η ηλικιακή σύνθεση του Δήμου Ρεθύμνης δεν προσομοιάζει στο σχήμα της πυραμίδας, που είναι το ιδανικό όσον αφορά στην κατανομή του πληθυσμού ανά ηλικιακή ομάδα. Η βάση της πυραμίδας (δηλ. η ηλικιακή ομάδα 0 – 14) αν και υπερισχύει της κορυφής (δηλ. της ηλικιακής ομάδας 65^{+}) υστερεί έναντι των ηλικιακών ομάδων του οικονομικά ενεργού πληθυσμού (δηλ. των ομάδων 15 – 24, 25 – 39 και 40 – 54).

Τα φαινόμενα αυτά αντανακλούν σε σημαντικό βαθμό τη γενικότερη δημογραφική δομή του ελληνικού πληθυσμού. Αν και υπάρχει μια θετική απόκλιση σε επίπεδο Ρεθύμνου (χαμηλός *συγκριτικά* δείκτης γήρανσης). Ειδικότερα, με βάση την υφιστάμενη κατάσταση ο πληθυσμός του Δήμου Ρεθύμνης είναι ιδιαίτερα νεανικός – όπως πιστοποιείται εξάλλου και από τη συγκριτική ανάλυση του δείκτη γήρανσης. Μελλοντικά, ωστόσο, ο χαρακτήρας του αναμένεται να αλλάξει δεδομένου του *με απόλυτους όρους* (όχι δηλ. σε σύγκριση

με την Ελλάδα) περιορισμένου εύρους της μικρότερης ηλικιακής ομάδας (0-14), συγκριτικά με τις υπερκείμενες κατηγορίες.

Η τάση αυτή διαφαίνεται, επίσης, συγκρίνοντας τόσο την πυραμίδα ηλικιών του Δήμου το 2001 με αυτή του 1991 όσο και τους αντίστοιχους δείκτες γήρανσης (2001 – 1991). Συγκεκριμένα, η μεν ηλικιακή σύνθεση του Δήμου Ρεθύμνης το 1991 τείνει στο σχήμα της πυραμίδας (που είναι και το ιδανικό), ο δε δείκτης γήρανσης είναι αισθητά μικρότερος από το σημερινό και στις τρεις κατηγορίες (αμφότερων φύλων, άντρες, γυναίκες).

ΑΣΤΙΚΟΠΟΙΗΣΗ

Στη χωρική ενότητα του Δήμου Ρεθύμνης δεσπόζει η αστική ενότητα και ειδικότερα το «αστικό κέντρο-πόλη» του Ρεθύμνου. Πιο αναλυτικά, η αστικότητα του Δήμου – συγκριτικά με τη Χώρα, την Περιφέρεια, και την Περιφερειακή Ενότητα καταγράφεται στον επόμενο πίνακα.

Πίνακας 10 Πραγματικός Πληθυσμός κατά Αστικότητα (2001)

ΓΕΩΓΡΑΦΙΚΗ/ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ	ΣΥΝΟΛΟ	ΑΣΤΙΚΟΤΗΤΑ			
		ΑΣΤΙΚΑ	%	ΑΓΡΟΤΙΚΑ	%
ΧΩΡΑ	10.964.020	7.980.414	72,79%	2.983.606	27,21%
ΚΡΗΤΗ	601.131	348.511	57,98%	252.620	42,02%
Π.Ε. ΡΕΘΥΜΝΗΣ	81.936	31.494	38,44%	50.442	61,56%
Δ. ΡΕΘΥΜΝΗΣ	46.558	28.987	62,26%	17.571	37,74%

Πηγή: ΕΣΥΕ (2001)

Τα παραπάνω στοιχεία τεκμηριώνουν απόλυτα την «αστική» φυσιογνωμία του Δήμου – ότι δηλ. το 62,26% του πληθυσμού είναι «αστικός» και μόλις το 37,74% «αγροτικός». Ποσοστό το οποίο υπερβαίνει τον Μ.Ο. της Περιφέρειας και συγκλίνει με τον Μ.Ο. της χώρας.

Σχήμα 25 Κατανομή Αγροτικού / Αστικού Πληθυσμού Δήμου Ρεθύμνου

Αναφορικά με το μορφωτικό επίπεδο των κατοίκων του Δήμου, σύμφωνα με τα στοιχεία της τελευταίας απογραφής, προκύπτει ότι οι κάτοικοι διαθέτουν αρκετά υψηλό μορφωτικό επίπεδο, συγκριτικά υψηλότερο από το Μ.Ο. της Π. Ε. Ρεθύμνου αλλά και τον Μ.Ο. της Περιφέρειας Κρήτης. Συγκεκριμένα, όπως προκύπτει από τους ακόλουθες πίνακες, το ποσοστό των κατοίκων που κατατάσσονται στην υποχρεωτική εκπαίδευση συγκλίνει με το αντίστοιχο ποσοστό της Περιφέρειας Κρήτης, ενώ τα αντίστοιχα ποσοστά για επίπεδο εκπαίδευσης από δευτεροβάθμια είναι σημαντικά υψηλότερα συγκριτικά με τα αντίστοιχα ποσοστά της Περιφέρειας.

Πίνακας 11 Επίπεδο εκπαίδευσης πληθυσμού

	Σύνολο Πληθυσμού 6 ετών και άνω	Τριτοβάθμια Εκπαίδευση	Δευτεροβάθμια – Μετα – δευτεροβάθμια Εκπαίδευση	Υποχρεωτική Εκπαίδευση	Στοιχειώδη Εκπαίδευση	Δε γνωρίζουν γραφή και ανάγνωση
ΚΡΗΤΗ	560.933	60.141	147.396	68.325	266.422	18.649
Π.Ε. ΡΕΘΥΜΝΗΣ	75.984	7.478	20.389	9.476	36.281	2.360
ΔΗΜΟΣ ΡΕΘΥΜΝΗΣ	43.085	5.594	13.446	5.307	17.890	848

Πίνακας 12 Ποσοστιαία κατανομή πληθυσμού ανά επίπεδο εκπαίδευσης

	Σύνολο Πληθυσμού 6 ετών και άνω	Τριτοβάθμια Εκπαίδευση	Δευτεροβάθμια – Μετα – δευτεροβάθμια Εκπαίδευση	Υποχρεωτική Εκπαίδευση	Στοιχειώδη Εκπαίδευση	Δε γνωρίζουν γραφή και ανάγνωση
ΚΡΗΤΗ	**560.933**	**10,72%**	**26,28%**	**12,18%**	**47,50%**	**3,32%**
Π.Ε. ΡΕΘΥΜΝΗΣ	**75.984**	**9,84%**	**26,83%**	**12,47%**	**47,75%**	**3,11%**
ΔΗΜΟΣ ΡΕΘΥΜΝΗΣ	**43.085**	**12,98%**	**31,21%**	**12,32%**	**41,52%**	**1,97%**

Πηγή ΕΣΥΕ 2001

Σχήμα 26 Κατανομή πληθυσμού ανά επίπεδο εκπαίδευσης

Στον Καλλικρατικό Δήμο Ρεθύμνου, σύμφωνα με την τελευταία απογραφή διαμένουν συνολικά 4.568 αλλοδαποί, η πλειοψηφία των οποίων είναι Αλβανοί υπήκοοι (2.434), Βούλγαροι (293), Σύριοι (272), Ινδοί (228), Κύπριοι (224) και Ρουμάνοι (159). Αναλυτικά, οι αλλοδαποί που διαμένουν στο Δήμο καταγράφονται στον ακόλουθο πίνακα.

Πίνακας 13 Αλλοδαποί Μόνιμοι Κάτοικοι Δήμου Ρεθύμνου Ανά Χώρα Προέλευσης

Αλλοδαποί Μόνιμοι Κάτοικοι Δήμου Ρεθύμνου Ανά Χώρα Προέλευσης			
Χώρα Προέλευσης	**Σύνολο**	**Άνδρες**	**Γυναίκες**
Αλβανία	2.434	1.540	894
Βουλγαρία	293	106	187
Συρία	272	246	26
Ινδία	228	222	6
Κύπρος	224	51	173
Ρουμανία	159	70	89
Γερμανία	110	40	70
Ουκρανία	108	26	82
Ηνωμένο Βασίλειο	78	26	52
Γεωργία	68	28	40
Ρωσική Ομοσπ.	65	17	48
Γιουγκοσλαβία	58	32	26
Ηνωμένες Πολιτείες	55	22	33
Ολλανδία	52	12	40
Ιταλία	29	11	18
Πολωνία	29	12	17
Γαλλία	28	9	19
Μολδαβία	28	10	18
Αίγυπτος	27	23	4
Σουηδία	21	6	15
Αυστρία	16	2	14
Νορβηγία	15	6	9
Αρμενία	14	10	4
Βέλγιο	13	4	9

Καναδάς	12	3	9
Φινλανδία	12	4	8
Π.Γ.Δ.Μ.	11	7	4
Αυστραλία	8	4	4
Δανία	7	2	5
Ισπανία	7	1	6
Λευκορωσία	7	0	7
Ουγγαρία	6	1	5
Βραζιλία	5	1	4
Ελβετία	5	1	4
Τουρκία	5	4	1
Τυνησία	5	5	0
Βιέτ Ναμ	4	2	2
Ισραήλ	4	2	2
Φιλιππίνες	4	1	3
Ιρλανδία	3	1	2
Κολομβία	3	1	2
Μαρόκο	3	2	1
Νότιος Αφρική	3	2	1
Τσεχία	3	0	3
Αϊτή	2	2	0
Βοσνία-Ερζεγοβίνη	2	0	2
Λαϊκή Δημοκρατία του Κογκό	2	0	2
Ιαπωνία	2	0	2
Ιορδανία	2	1	1
Ιράκ	2	2	0
Λιθουανία	2	0	2

Ουζμπεκιστάν	2	0	2
Ταϊλάνδη	2	1	1
Κατεχόμενα Παλαιστινιακά Εδάφη	1	1	0
Κροατία	1	0	1
Λίβανος	1	1	0
Λιβύη	1	1	0
Λουξεμβούργο	1	1	0
Περιοχές μη οριζόμενες	1	1	0
Περού	1	1	0
Σολομώντος (Νήσοι)	1	0	1
Σουδάν	1	0	1
ΣΥΝΟΛΟ	**4568**	**2587**	**1981**

Συνολικά, οι αλλοδαποί κάτοικοι της περιοχής παρέμβασης αποτελούν το 9,81% του πληθυσμού ενώ τα τελευταία χρόνια καταγράφεται ακόμη μεγαλύτερη αύξηση του αντίστοιχου ποσοστού. Συγκεντρωτικά, οι αλλοδαποί κάτοικοι του Δήμου κατάγονται από Λοιπές Ευρωπαϊκές χώρες σε ποσοστό 60,11%, από την Ε.Ε. σε ποσοστό 23,93% και 14,32% από Λοιπές Χώρες εκτός Ε.Ε.

Πίνακας 14 Περιοχή Προέλευσης αλλοδαπού πληθυσμού – Ποσοστιαία Κατανομή

	Σύνολο	**Άνδρες**	**Γυναίκες**
Ε.Ε.	1093	359	734
Χώρες Υπό Ένταξη στην Ε.Ε.	75	43	32
Λοιπές Ευρωπαϊκές	2746	1638	1108
Λοιπές Χώρες	654	547	107
Σύνολο	4568	2587	1981

	Σύνολο	Άνδρες	Γυναίκες
Ε.Ε.	23,93%	13,88%	37,05%
Χώρες Υπό Ένταξη στην Ε.Ε.	1,64%	1,66%	1,62%
Λοιπές Ευρωπαϊκές	60,11%	63,32%	55,93%
Λοιπές Χώρες	14,32%	21,14%	5,40%

Σχήμα 27 Κατανομή αλλοδαπών ανά περιοχή προέλευσης

2.3.2 Επίπεδο Εκπαίδευσης

Πίνακας 15 Επίπεδο Εκπαίδευσης πληθυσμού ανά δημοτική ενότητα

ΔΗΜΟΣ	Μετ/κό Διδα-κτορικό	Πτυχιούχοι Ανώτατων Σχολών	Πτυ-χιούχοι ΤΕΙ ΚΑΤΕΕ	Πτυ-χιούχοι Ανωτέ-ρων Σχολών	Από-φοιτοι Μέσης Εκπαί-δευσης	Από-φοιτοι Γυμνα-σίου	Απόφοιτοι Στοιχειώ-δους Εκ-παίδευσης	Δεν τελείωσαν στοιχειώδη Εκπαίδευ-ση	Αγράμμα-τοι
Δ.Ε. ΡΕΘΥΜΝΗΣ	0,76%	10,9%	3,64%	4,16%	32,8%	12,74%	27,75%	5,50%	3,49%
Δ.Ε. Ν.ΦΩΚΑ	0,02%	2,90%	1,50%	0,00%	12,50	7,69%	45,93%	9,17%	20,29%
Δ.Ε. ΛΑΠΠΑΙΩΝ	0,3%	2,7%	1,2%	2,2%	12,6	11,4%	53,0%	11,2%	5,4%
Δ.Ε. ΑΡΚΑΔΙΟΥ									
Π.Ε. ΡΕΘΥΜΝΟΥ	0,47%	6,84%	2,53%	3,14%	25,6%	13,14%	36,87%	8,09%	3,27%
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ	0,52%	6,93%	3,15%	3,69%	24,56%	12,79%	36,37%	8,50%	3,49%
ΣΥΝΟΛΟ ΧΩΡΑΣ	0,84%	8,40%	2,88%	4,35%	27,36%	11,77%	31,88%	8,74%	3,78%

Πηγή ΕΣΥΕ 2001

Τα παραπάνω αποτελέσματα καταδεικνύουν ότι σε επίπεδο νομού τα ποσοστά της ανώτατης εκπαίδευσης είναι ψηλά και σε ψηλότερα από της Περιφέρειας και του Νομού και σε επίπεδο χώρας στη Δημοτική Ενότητα Ρεθύμνης. Στις υπόλοιπες Δ. Ε. το αντίστοιχο ποσοστό είναι ιδιαίτερα χαμηλό, ενώ παρατηρείται ψηλό ποσοστό αποφοίτων στοιχειώδους εκπαίδευσης ως προς τα επίπεδα της χώρας και του Νομού αναφορικά με τις Δημοτικές Ενότητες του Δήμου που δεν είναι αστικοποιημένες, εκτός της Δ.Ε. Ρεθύμνης.

Αντίστοιχα στον ακόλουθο πίνακα αναφέρεται ο συνολικός αριθμός μαθητών που φοιτούν στα σχολεία του Δήμου (πρωτοβάθμια και δευτεροβάθμια εκπαίδευση) καθώς και ο αριθμός σχολείων και αιθουσών.

Πίνακας 16 Μαθητικός πληθυσμός - αριθμός σχολείων / αιθουσών Δ. Ρεθύμνου

ΔΕΙΚΤΕΣ	ΜΟΝΑΔΑ ΔΕΙΚΤΗ
Μαθητές πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης	5398
Σχολεία πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης	64
Αίθουσες σχολείων πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης	363
Μαθητές δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης	4690
Σχολεία δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης	18
Αίθουσες σχολείων δευτεροβάθμιας	237

2.4 ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ – ΑΝΕΡΓΙΑ

2.4.1 Απασχόληση – Ανεργία στην Περιφέρεια Κρήτης.

Ο οικονομικά ενεργός πληθυσμός της Περιφέρειας Κρήτης με βάση τα στοιχεία των απογραφών από το 1981 και μέχρι το 2011 ακολούθησε ανοδική πορεία και διαμορφώθηκε από 193.174 άτομα το 1981, σε 211.185 το 1991, σε 259.094 το 2001 και 281.100 το 2011. Ως ποσοστό του πληθυσμού, αντίστοιχα εξελίχθηκε ανοδικά από 38,47%, σε 39,10%, 43,59% και 45,24% γεγονός που υπογραμμίζει την ενίσχυση του εργατικού δυναμικού.

Πίνακας 17 Εξέλιξη οικονομικά ενεργού πληθυσμού Περιφέρειας Κρήτης

Εξέλιξη οικονομικά ενεργού πληθυσμού Περιφέρειας Κρήτης				
	1981	1991	2001	2011
Οικονομικά Ενεργός Πληθυσμός	193.174	211.185	259.094	281.100
ΟΕΠ ως % του συνολικού πληθυσμού	38,47%	39,10%	43,59%	45,24%
Πηγή: Απογραφές πληθυσμού 1981, 1991, 2001, 2011				

Κατά την τελευταία απογραφή του 2001 ο ενεργός πληθυσμός των 259.094 ατόμων ήταν 160.331 άνδρες (62%) και 98.763 γυναίκες (38%), ενώ σε ότι αφορά τη βαρύτητα του εργατικού δυναμικού ανά νομό, ο Νομός Ηρακλείου αντιπροσώπευε το 50% της εργατικής δύναμης της περιφέρειας και ο Νομός Χανίων το 24%. Δεσπόζουσα ηλικιακή τάξη ήταν αυτή των 30 – 44 ετών και στα δύο φύλα. Σε σχέση με τη θέση στο επάγγελμα, διαχρονικά αυξήθηκαν οι κλάδοι μισθωτών και το 60% περίπου ήταν μισθωτοί και το 30% εργαζόμενοι για δικό τους λογαριασμό και εργοδότες, ενώ ως κυρίαρχες ομάδες κλάδων οικονομικής δραστηριότητας καταγράφηκαν η Γεωργοκτηνοτροφία, το Εμπόριο, τα Ξενοδοχεία & Εστιατόρια και οι Κατασκευές.

Πίνακας 18 Οικονομικά ενεργός πληθυσμός κατά θέση στο επάγγελμα

Οικονομικά ενεργός πληθυσμός κατά θέση στο επάγγελμα					
	Εργοδότες	**Αυτόαπασχολούμενοι**	**Μισθωτοί**	**Συμβοηθούντα μέλη & νέοι**	**Δε δήλωσαν**
1981	2,55%	42,93%	32,78%	18,30%	3,44%
1991	6,15%	35,91%	43,14%	9,50%	5,30%
2001	11,24%	20,36%	57,42%	6,64%	4,33%

Πηγή: Απογραφές πληθυσμού 1981, 1991, 2001

Η απασχόληση εξελίχθηκε ανοδικά στο διάστημα 1981 – 2001, πλην όμως ως ποσοστό του οικονομικά ενεργού πληθυσμού ακολούθησε φθίνουσα πορεία και διαμορφώθηκε από 97,61% το 1981 σε 89,29% το 2001.

Πίνακας 19 Εξέλιξη απασχόλησης 1981 – 2001ανά Περιφερειακή Ενότητα

Εξέλιξη απασχόλησης			
	1981	**1991**	**2001**
ΚΡΗΤΗ	188.560	199.475	231.333
Π.Ε. Ηρακλείου	88.850	97.494	115.228
Π.Ε. Λασιθίου	27.986	28.258	30.006
Π.Ε. Ρεθύμνου	27.369	26.040	29.680
Π.Ε. Χανίων	44.355	47.683	56.419
Πηγή: Απογραφές πληθυσμού 1981, 1991, 2001			

Σε ότι αφορά την κατά τομέα κατανομή της απασχόλησης, με βάση την πρόσφατη απογραφή του 2001, το 23,42% απασχολούνταν στον πρωτογενή τομέα, το 16,09% στο δευτερογενή και το 55,57% στον τριτογενή (δεν δήλωσαν 4,93%). Διαχρονικά διαπιστώνεται μία σημαντική μείωση της απασχόλησης στον πρωτογενή τομέα, μία σχετική σταθερότητα στο δευτερογενή και μία επίσης σημαντική αύξηση στον τριτογενή τομέα.

Πίνακας 20 Εξέλιξη απασχόλησης ανά παραγωγικό τομέα 1981 – 2001

Εξέλιξη απασχόλησης ανά παραγωγικό τομέα				
	Πρωτογενής Τομέας	**Δευτερογενής Τομέας**	**Τριτογενής Τομέα**	**Δε δήλωσαν**
1981	48,72%	17,01%	30,51%	3,76%
1991	29,49%	16,21%	46,29%	8,01%
2001	23,42%	16,09%	55,57%	4,93%
Πηγή: Απογραφές πληθυσμού 1981, 1991, 2001				

Σύμφωνα με την έρευνα εργατικού δυναμικού που εκπονεί η Ελληνική Στατιστική Αρχή, το 2011 η απασχόληση ανά παραγωγικό τομέα για την Περιφέρεια Κρήτης στον πρωτογενή, δευτερογενή και τριτογενή τομέα αντίστοιχα απεικονίζεται στον ακόλουθο πίνακα, ενώ σε ότι αφορά στην κλαδική αντιπροσώπευση τα σημαντικότερα μερίδια είχαν οι κλάδοι της γεωργίας, του εμπορίου και των καταλυμάτων.

Πίνακας 21 Απασχόληση ανά παραγωγικό τομέα Περιφέρεια Κρήτης (2011)

	Α΄ Τρίμηνο 2011	Β΄ τρίμηνο 2011	Γ΄ τρίμηνο 2011	Δ΄ Τρίμηνο 2011	Μ.Ο. 2011
Πρωτογενής Τομέας	22,70%	21,40%	18,80%	20,90%	20,95%
Δευτερογενής Τομέας	18,60%	17,20%	17,10%	17,50%	17,60%
Τριτογενής Τομέα	58,70%	61,40%	64,10%	61,60%	61,45%

Πίνακας 22 Αναλογία απασχολουμένων ηλικίας 15 ετών και άνω, κατά κλάδο οικονομικής δραστηριότητας Περιφέρεια Κρήτης

Αναλογία απασχολουμένων ηλικίας 15 ετών και άνω, κατά κλάδο οικονομικής δραστηριότητας το 2011 Περιφέρεια Κρήτης				
Κλάδος οικονομικής δραστηριότητας	**Α΄ Τρίμ. 2011**	**Β΄ τρίμ. 2011**	**Γ΄ τρίμ. 2011**	**Δ΄ Τρίμ. 2011**
Γεωργία, Δασοκομία & αλιεία	227	214	188	209
Ορυχεία & Λατομεία	1	1	1	1
Μεταποίηση	60	60	64	66
Παροχή ηλεκτρικού ρεύματος, φυσικού αερίου, ατμού και κλιματισμού	5	4	3	6
Παροχή νερού, επεξεργασία λυμάτων, διαχείριση αποβλήτων και δραστηριότητες Εξυγίανσης	5	4	5	5
Κατασκευές	78	72	69	62

Χονδρικό και λιανικό εμπόριο, επισκευή μηχανοκίνητων οχημάτων και μοτοσικλετών	186	172	171	175
Μεταφορά & αποθήκευση	33	38	37	40
Δραστηριότητες υπηρεσιών παροχής καταλύματος και εστίασης	95	132	144	120
Ενημέρωση και επικοινωνία	5	6	7	8
Χρηματοπιστωτικές και ασφαλιστικές δραστηριότητες	12	15	18	19
Διαχείριση ακίνητης περιουσίας	1	1	2	2
Επαγγελματικές, επιστημονικές και τεχνικές δραστηριότητες	39	37	42	41
Διοικητικές και υποστηρικτικές δραστηριότητες	16	18	15	9
Δημόσια διοίκηση και άμυνα. Υποχρεωτική κοινωνική ασφάλιση	76	75	74	73
Εκπαίδευση	75	70	68	75
Δραστηριότητες ανθρώπινης υγείας και κοινωνικής μέριμνας	45	44	46	49
Τέχνες, διασκέδαση και ψυχαγωγία	3	5	9	8
Άλλες δραστηριότητες παροχής υπηρεσιών	22	19	23	20
Δραστηριότητες νοικοκυριών ως εργοδοτών	16	13	14	12

Χαρακτηριστικό της εξέλιξης της ανεργίας είναι η διαχρονική της μεγέθυνση. Συγκεκριμένα το 1981 οι άνεργοι στην περιφέρεια Κρήτης ανέρχονταν σε 4.614 άτομα, ήτοι ένα ποσοστό 2,39% επί του ενεργού πληθυσμού. Στη συνέχεια κατά το 1991 το ποσοστό ανεργίας υπερδιπλασιάστηκε φτάνοντας σε ποσοστό 5,54% (11.710 άτομα) και το 2001 σε ύψος 10,71% (27.761 άτομα).

Πίνακας 23 Εξέλιξη ανεργίας 1981 – 2001 Περιφέρεια Κρήτης

Εξέλιξη ανεργίας			
	1981	**1991**	**2001**
Άνεργοι	4.614	11.710	27.761
Οικονομικά Ενεργός πληθυσμός	193.174	211.185	259.094
% Ανεργίας	2,39%	5,54%	10,71%
Πηγή: Απογραφές πληθυσμού 1981, 1991, 2001			

Στον ακόλουθο πίνακα καταγράφεται η εξέλιξη της ανεργίας στην Περιφέρεια Κρήτης ανά Περιφερειακή ενότητα τα τελευταία εφτά (7) χρόνια.

Πίνακας 24 Εξέλιξη ανεργίας 2005 – 2011 ανά Περιφερειακή Ενότητα

Γεωγραφική Περιφέρεια	**Περιφερειακή Ενότητα**	**2005**	**2006**	**2007**	**2008**	**2009**	**2010**	**2011**
Κρήτη	**ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ**	7,6	7,3	5,1	6,7	8,9	13,0	17,9
	ΛΑΣΙΘΙΟΥ	5,5	6,5	5,4	3,8	7,6	8,5	10,1
	ΡΕΘΥΜΝΗΣ	7,4	6,8	7,6	10,3	12,9	13,6	15,1
	ΧΑΝΙΩΝ	6,6	6,9	4,2	4,6	7,0	9,3	12,7
ΣΥΝΟΛΟ ΧΩΡΑΣ		**9,9**	**8,9**	**8,3**	**7,6**	**9,5**	**12,5**	**17,7**

Σχήμα 28 Εξέλιξη ανεργίας 2005 – 2011 ανά Περιφερειακή Ενότητα

2.4.2 Απασχόληση – Ανεργία στον Δήμο Ρεθύμνου

Στα μητρώα ανεργίας του ΟΑΕΔ σύμφωνα με τα τελευταία στοιχεία οι άνεργοι στον Δήμο Ρεθύμνου ανέρχονται σε 7.642 άτομα ποσοστό 11,6% περίπου των ανέργων όλης της περιφέρειας Κρήτης. Οι ρυθμοί αύξησης της ανεργίας την περίοδο της κρίσης είναι από τους μεγαλύτερους της χώρας και ενώ παλαιότερα ο μέσος όρος ήταν πολύ χαμηλότερος από το μέσο όρο της χώρας τώρα είναι πολύ κοντά σε αυτόν. Επίσης με βάση τα στοιχεία του ΟΑΕΔ για τις ροές απασχόλησης στον ιδιωτικό τομέα η Περιφέρεια Κρήτης έχασε το έτος 2011 12.648 θέσεις ποσοστό 8,11% (τετάρτη περιφέρεια ποσοστιαία) των συνολικών 155.992 απολεσθέντων θέσεων Πανελλαδικά.

Πίνακας 25 Κατανομή πληθυσμού ανέργων ανά φύλλο

	ΑΝΕΡΓΟΙ	ΑΝΔΡΕΣ	%	ΓΥΝΑΙΚΕΣ	%
ΔΗΜΟΣ ΡΕΘΥΜΝΟΥ	7.642	2.886	37,76%	4.756	62,24%
ΠΕ. ΡΕΘΥΜΝΟΥ	9.385	3.566	38,00%	5.819	62,00%

Η ανεργία στον Δήμο Ρεθύμνου, πλήττει σε μεγάλο βαθμό τις γυναίκες, μεγαλύτερο από τον μέσο όρο της υπόλοιπης Ελλάδας, καθώς αποτελούν περίπου τα 2/3 του συνολικού αριθμού ανέργων, ποσοστό ανάλογο με το μέσο ποσοστό της γυναικείας ανεργίας τόσο στην Περιφέρεια Κρήτης όσο και πανελλαδικά.

Σχήμα 29 Κατανομή πληθυσμού ανέργων ανά φύλλο Π.Ε. Ρεθύμνου – Δήμος Ρεθύμνου

Στο εκπαιδευτικό επίπεδο δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης αναλογεί το 42,75% των εγγεγραμμένων ανέργων, στο εκπαιδευτικό επίπεδο υποχρεωτικής εκπαίδευσης (έως 3η Γυμνασίου) αναλογεί το 44,31%, στο εκπαιδευτικό επίπεδο τριτοβάθμιας εκπαίδευσης το 12,75% και στο εκπαιδευτικό επίπεδο χωρίς εκπαίδευση αναλογεί το 0,2%.

Πίνακας 26 Κατανομή ανέργων ανά επίπεδο εκπαίδευσης

Δήμος Ρεθύμνου	ΑΝΕΡΓΟΙ	ΑΝΔΡΕΣ	%	ΓΥΝΑΙΚΕΣ	%
Πρωτοβάθμια	3.386	1.394	41,17%	1.992	58,83%
Δευτεροβάθμια	3.267	1.190	36,42%	2.077	63,58%
Τριτοβάθμια	974	296	30,39%	678	69,61%
Χωρίς Εκπαίδευση	15	6	40,00%	9	60,00%
Σύνολο	**7.642**	**2.886**	**37,76%**	**4.756**	**62,24%**

Σχήμα 30 Κατανομή ανέργων ανά επίπεδο εκπαίδευσης

Αξιοσημείωτο είναι επίσης το γεγονός ότι το ποσοστό των ανέργων γυναικών αυξάνεται αναλογικά σύμφωνα με το επίπεδο εκπαίδευσής τους. Συγκεκριμένα, ενώ στο επίπεδο της υποχρεωτικής εκπαίδευσης οι γυναίκες απο-

τελούν το 58,83% των ανέργων, στο επίπεδο της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης οι γυναίκες αποτελούν το 69,61% των ανέργων.

Σχήμα 31 Αναλογία ανδρών / γυναικών ανά επίπεδο εκπαίδευσης

Όπως προκύπτει και από το ακόλουθο γράφημα, το ποσοστό της ανεργίας μειώνεται με μεγαλύτερο ρυθμό καθώς ανεβαίνει το επίπεδο εκπαίδευσης για τους άντρες συγκριτικά με τις γυναίκες. Συγκεκριμένα, το 41,88% των ανέργων γυναικών ανήκουν στην κατηγορία της υποχρεωτικές εκπαίδευσης, 43,67% των ανέργων γυναικών ανήκουν στη δευτεροβάθμια εκπαίδευση και 14,26% είναι απόφοιτοι ΑΕΙ / ΤΕΙ. Αντίστοιχα, το 48,3% των ανέργων ανδρών είναι υποχρεωτικής εκπαίδευσης, 41,23% δευτεροβάθμιας και μόλις το 10,26% των ανέργων ανδρών είναι απόφοιτοι ΑΕΙ / ΤΕΙ.

Σχήμα 32 Κατανομή ανέργων ανά φύλλο και επίπεδο εκπαίδευσης

Πίνακας 27 Ηλικιακή πυραμίδα ανέργων δήμου Ρεθύμνου

ΗΛΙΚΙΑΚΗ ΠΥΡΑΜΙΔΑ ΑΝΕΡΓΩΝ ΔΗΜΟΥ ΡΕΘΥΜΝΟΥ				
ΟΜΑΔΕΣ ΗΛΙΚΙΩΝ	**ΑΝΔΡΕΣ**	**%**	**ΓΥΝΑΙΚΕΣ**	**%**
15 – 19 ετών	24	0,83%	33	0,69%
20 – 24 ετών	253	8,77%	410	8,62%
25 – 29 ετών	466	16,15%	772	16,23%
30 – 34 ετών	493	17,08%	805	16,93%
35 – 39 ετών	475	16,46%	833	17,51%
40 – 44 ετών	439	15,21%	754	15,85%
45 – 49 ετών	307	10,64%	555	11,67%
50 – 54 ετών	209	7,24%	355	7,46%
55 – 59 ετών	147	5,09%	187	3,93%
60 – 64 ετών	60	2,08%	43	0,90%
65 – 69 ετών	12	0,42%	8	0,17%
70 – 75 ετών	1	0,03%	1	0,02%
ΣΥΝΟΛΑ	2.886	100,00%	4.756	100,00%
	7.642			

ΗΛΙΚΙΑΚΗ ΠΥΡΑΜΙΔΑ ΑΝΕΡΓΩΝ ΔΗΜΟΥ ΡΕΘΥΜΝΟΥ						
ΟΜΑΔΕΣ ΗΛΙΚΙΩΝ	**ΣΥΝΟΛΟ**	**%**	**ΑΝΔΡΕΣ**	**%**	**ΓΥΝΑΙΚΕΣ**	**%**
15 – 29 ετών	1958	25,62%	743	25,74%	1215	25,55%
30 – 54 ετών	5225	68,37%	1923	66,63%	3302	69,43%
55 – 75 ετών	459	6,01%	220	7,62%	239	5,03%
ΣΥΝΟΛΑ	7642	100,00%	2.886	100,00%	4.756	100,00%
			7.642			

Όπως φαίνεται στον παραπάνω πίνακα, στην ηλικιακή ομάδα από 30-54 ετών αναλογεί το 68,37% των εγγεγραμμένων ανέργων, στην ηλικιακή ομάδα κάτω των 30 αναλογεί το 25,62% και στην ηλικιακή ομάδα άνω των 55 ετών αναλογεί το 6,01%.

Σχήμα 33 Ηλικιακή πυραμίδα ανέργων δήμου Ρεθύμνου

Από την ανάλυση των ακόλουθων γραφημάτων συνάγεται, εύκολα το συμπέρασμα ότι η αναλογία ανέργων γυναικών / ανδρών διατηρείται σε όλες τις ηλικιακές ομάδες μέχρι 54 ετών, ενώ για τις ηλικιακές ομάδες άνω των 55 ετών το ποσοστό των ανέργων γυναικών μειώνεται συγκριτικά με αυτό των ανδρών. Το φαινόμενο αυτό οφείλεται σε μεγάλο βαθμό στο γεγονός ότι σε παλαιότερες εποχές η γυναικεία εργασία δεν ήταν τόσο συνηθισμένο φαινόμενο, ιδιαίτερα σε μικρές κοινωνίες, όπως το Ρέθυμνο, αλλά και στο ότι οι γυναίκες μέχρι προσφάτως έβγαιναν στη σύνταξη σε μικρότερη ηλικία σε σχέση με τους άντρες. Η εικόνα αυτή αναμένεται να αλλάξει στα επόμενα χρόνια, καθώς τα όρια ηλικίας συνταξιοδότησης των γυναικών έχουν αυξηθεί, και καθώς αυξάνεται το ποσοστό των εργαζόμενων γυναικών.

Σχήμα 34 Ηλικιακή πυραμίδα ανέργων δήμου Ρεθύμνου – αναλογία φύλλων

Αναλύοντας την εθνικότητα των ανέργων του Δήμου, σύμφωνα με τα επίσημα στοιχεία του Ο.Α.Ε.Δ., στους Έλληνες υπηκόους αναλογεί το 94,79% των εγγεγραμμένων ανέργων, στους υπηκόους τρίτων χωρών το 4,53% και στους υπηκόους της Ευρωπαϊκής Ένωσης το 0,68%.

Πίνακας 28 Εθνικότητα ανέργων Δήμου Ρεθύμνου

	ΣΥΝΟΛΟ	%	ΑΝΔΡΕΣ	%	ΓΥΝΑΙΚΕΣ	%
Έλληνες Υπήκοοι	7244	94,79%	3012	94,21%	4232	95,21%
Υπήκοοι Τρίτων Χωρών	346	4,53%	151	4,72%	195	4,39%
Υπήκοοι Ε.Ε.	52	0,68%	34	1,06%	18	0,40%
Σύνολο	**7642**	**100,00%**	**3197**	**100,00%**	**4445**	**100,00%**

Αναφορικά με τα κοινωνικά χαρακτηριστικά των ανέργων του Δήμου Ρεθύμνης και ειδικά των ανέργων που συμμετέχουν σε ειδικές κοινωνικές ομάδες προκύπτει ότι περίπου το 39% των ανέργων αποτελούν μέλη ειδικών κοινωνικών ομάδων, με τη συντριπτική πλειοψηφία τους (87,63%) να αποτελούν άτομα ευρισκόμενα σε κατάσταση φτώχειας ή απειλούμενα από φτώχεια, ενώ 11,63% είναι μετανάστες. Τέλος, σε πολύ μικρότερο ποσοστό συναντώνται ΑΜΕΑ (0,57%), άτομα ειδικής κατηγορίας που απειλούνται από κοινωνικό αποκλεισμό (0,1%) και αποφυλακισμένους (0,07%).

Πίνακας 29 Κατανομή ανέργων Ε.Κ.Ο. Δήμου Ρεθύμνου

ΕΙΔΙΚΕΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΕΣ ΟΜΑΔΕΣ	ΣΥΝΟΛΟ	%	ΑΝΔΡΕΣ	%	ΓΥΝΑΙΚΕΣ	%
Αποφυλακισμένοι	2	0,06%	0	0,00%	2	100,00%
ΑμΕΑ	17	0,53%	9	52,94%	8	47,06%
Μετανάστες	346	10,73%	124	35,84%	222	64,16%
Μακροχρόνιοι Άνεργοι άνω των 45 ετών	248	7,69%	101	40,73%	147	59,27%
Ειδικές Κατηγορίες που απειλούνται από κοινωνικό αποκλεισμό	3	0,09%	1	33,33%	2	66,67%
Άτομα Ευρισκόμενα σε κατάσταση Φτώχειας / Απειλούμενα από φτώχεια	2608	80,89%	964	36,96%	1644	63,04%
ΣΥΝΟΛΟ	**3.224**	**100,00%**	**1199**	**37,19%**	**2025**	**62,81%**

Σχήμα 35 Ποσοστιαία κατανομή ανέργων μέλη Ε.Κ.Ο. Δήμου Ρεθύμνου

Σχήμα 36 Κατανομή ανέργων Ε.Κ.Ο. Δήμου Ρεθύμνου

2.4.3 Ενάρξεις – Διακοπές Οικονομικών Μονάδων Δ. Ρεθύμνου.

2.4.3.1 Υφιστάμενη Κατάσταση

Σύμφωνα με τα στοιχεία του Επιμελητηρίου Ρεθύμνου, το Ά τρίμηνο του 2012 στο Ρέθυμνο δραστηριοποιούνταν 6.281 επιχειρήσεις, εκ των οποίων 1667 (26,62%) στον εμπορικό κλάδο, 1.291 (20,55%) στη Μεταποίηση, 1.004 (15,98%) στον Τουρισμό και 2.314 (36,84%) στον κλάδο των υπηρεσιών. Αναλυτικότερα, στον ακόλουθο πίνακα καταγράφεται η εξέλιξη των επιχειρήσεων που δραστηριοποιούνται στο Ρέθυμνο από το 2008 και μέχρι το Ά τρίμηνο του 2012.

Πίνακας 30 Αριθμός Επιχειρήσεων Ρεθύμνου ανά Κλάδο 2008 – α΄τριμ. 2012

Αριθμός Επιχειρήσεων Ρεθύμνου ανά Κλάδο					
	2008	2009	2010	2011	Ά τριμ. 2012
Εμπόριο	1.653	1.664	1.658	1.667	1.672
Μεταποίηση	1.392	1.369	1.327	1.300	1.291
Τουρισμός	971	989	991	998	1.004
Υπηρεσίες	2.375	2.307	2.256	2.287	2.314
ΣΥΝΟΛΟ	6.391	6.329	6.232	6.252	6.281

Πηγή: Επιμελητήριο Ρεθύμνου

Πίνακας 31 Ποσοστιαία κατανομή επιχειρήσεων Ρεθύμνου ανά Κλάδο 2008 – α΄τριμ. 2012

Κατανομή Επιχειρήσεων Ρεθύμνου ανά Κλάδο					
	2008	2009	2010	2011	Α τριμ. 2012
Εμπόριο	25,86%	26,29%	26,60%	26,66%	26,62%
Μεταποίηση	21,78%	21,63%	21,29%	20,79%	20,55%
Τουρισμός	15,19%	15,63%	15,90%	15,96%	15,98%
Υπηρεσίες	37,16%	36,45%	36,20%	36,58%	36,84%

Πηγή: Επιμελητήριο Ρεθύμνου

Σχήμα 37 Ποσοστιαία κατανομή επιχειρήσεων Ρεθύμνου ανά Κλάδο 2008 – α΄τριμ. 2012

Όπως προκύπτει από τη διαχρονική εξέλιξη των επιχειρήσεων που δραστηριοποιούνται στο Ρέθυμνο, ο μοναδικός κλάδος που έχει διατηρήσει την ανοδική του πορεία και αριθμεί περισσότερες επιχειρήσεις από το 2008 είναι ο Τουρισμός και σε μικρότερο βαθμό το εμπόριο, ενώ οι μεταποιητικές επιχειρήσεις έχουν υποστεί τη μεγαλύτερες απώλειες και ακολουθούν οι επιχειρήσεις Παροχής υπηρεσιών που αν και είχαν μικρές απώλειες έχουν επιστρέψει σε επίπεδα προ του 2008.

Πίνακας 32 Εξέλιξη επιχειρήσεων Ρεθύμνου ανά Κλάδο 2008 – α΄ τριμ. 2012

	2009 / 2008	2010 / 2009	2011 / 2010	2012 / 2011
Εμπόριο	0,67%	-0,36%	0,54%	0,30%
Μεταποίηση	-1,65%	-3,07%	-2,03%	-0,69%
Τουρισμός	1,85%	0,20%	0,71%	0,60%
Υπηρεσίες	-2,86%	-2,21%	1,37%	1,18%
ΣΥΝΟΛΟ	**-0,97%**	**-1,53%**	**0,32%**	**0,46%**

Πηγή: Επιμελητήριο Ρεθύμνου

Συνολικά, όπως καταδεικνύεται από τον παραπάνω πίνακα, η επιχειρηματικότητα στο Ρέθυμνο, φαίνεται να έχει σταθεροποιηθεί καθώς έχει αναστραφεί η πτωτική πορεία που εμφάνισε κατά τα έτη 2009 και 2010 και πλέον κατά την τελευταία διετία έχει αποκτήσει θετικό πρόσημο.

Όπως προκύπτει και από το ακόλουθο γράφημα, ο τομέας της μεταποίησης είναι ο μοναδικός κλάδος, ο οποίος εξακολουθεί να έχει αρνητική εξέλιξη και διατηρεί αρνητικούς ρυθμούς ανάπτυξης ακόμη και στο πρώτο τρίμηνο του 2012, παρ' όλο που την τελευταία διετία ακολουθεί αυξητική πορεία και εκτιμάται ότι μέχρι τέλους του 2012 θα έχει επιστρέψει σε ανοδική πορεία.

Σχήμα 38 Ρυθμός αύξησης Επιχειρήσεων ανά κλάδο

2.4.4 Ενάρξεις & Διακοπές Οικονομικών Μονάδων

Εξετάζοντας πιο αναλυτικά το ισοζύγιο ενάρξεων – διακοπών των οικονομικών μονάδων που δραστηριοποιούνται στο Ρέθυμνο, κατά την τελευταία τετραετία, είναι εμφανές ότι η οικονομική κρίση έχει επηρεάσει καθοριστικά την επιχειρηματικότητα και την ψυχολογία της αγοράς ιδιαίτερα κατά την διετία 2009 – 2010, ενώ από το 2011 και μέχρι το πρώτο τρίμηνο του 2012 η εικόνα της αγοράς, σε όλους τους κλάδους τείνει να σταθεροποιηθεί στα επίπεδα του 2008. Αξιοσημείωτο είναι το γεγονός ότι καθ' όλη τη διάρκεια της τελευταίας τετραετίας, ο τουρισμός διατηρεί ελαφρώς θετικό ισοζύγιο, παρόλο που συνολικά ο κλάδος έχει υποστεί σημαντική μείωση τόσο στο επίπεδο της τουριστικής κίνησης, όσο και στο επίπεδο του κύκλου εργασιών.

Πιο αναλυτικά, στους ακόλουθους πίνακες καταγράφονται οι ενάρξεις και διακοπές των επιχειρήσεων ανά κλάδο.

Πίνακας 33 Αριθμός ενάρξεων επιχειρήσεων ανά κλάδο 2008 – α τριμ. 2012

Ενάρξεις Επιχειρήσεων 2008 – 2012					
	2008	**2009**	**2010**	**2011**	**Α τριμ. 2012**
Εμπόριο	108	111	102	82	29
Μεταποίηση	65	50	38	35	14
Τουρισμός	47	38	35	34	10
Υπηρεσίες	149	128	167	175	50
ΣΥΝΟΛΟ	**369**	**327**	**342**	**326**	**103**

Πηγή: Επιμελητήριο Ρεθύμνου

Πίνακας 34 Αριθμός διακοπών επιχειρήσεων ανά κλάδο 2008 – α τριμ. 2012

Διακοπές Επιχειρήσεων 2008 – 2012					
	2008	**2009**	**2010**	**2011**	**Α τριμ. 2012**
Εμπόριο	71	100	108	73	24
Μεταποίηση	48	73	80	62	23
Τουρισμός	10	20	33	27	4
Υπηρεσίες	128	196	218	144	23
ΣΥΝΟΛΟ	**257**	**389**	**439**	**306**	**74**

Πηγή: Επιμελητήριο Ρεθύμνου

Πίνακας 35 Ισοζύγιο επιχειρήσεων ανά κλάδο 2008 – α τριμ. 2012

Ισοζύγιο Επιχειρήσεων 2008 – 2012					
	2008	**2009**	**2010**	**2011**	**Α τριμ. 2012**
Εμπόριο	37	11	-6	9	5
Μεταποίηση	17	-23	-42	-27	-9
Τουρισμός	37	18	2	7	6
Υπηρεσίες	21	-68	-51	31	27
ΣΥΝΟΛΟ	**112**	**-62**	**-97**	**20**	**29**

Πηγή: Επιμελητήριο Ρεθύμνου

Σχήμα 39 Ενάρξεις / Διακοπές Εμπορικών επιχειρήσεων 2008 – α' τριμ. 2012

Σχήμα 40 Ενάρξεις / Διακοπές Τουριστικών επιχειρήσεων 2008 – α' τριμ. 2012

Σχήμα 41 Ενάρξεις / Διακοπές Μεταποιητικών επιχειρήσεων 2008 – α' τριμ. 2012

Σχήμα 42 Ενάρξεις / Διακοπές επιχειρήσεων παροχής υπηρεσιών 2008 – α' τριμ. 2012

Σχήμα 43 Ενάρξεις / Διακοπές επιχειρήσεων 2008 – α' τριμ. 2012

Αναλύοντας τις ενάρξεις και διακοπές των Οικονομικών Μονάδων που δραστηριοποιούνται στο Ρέθυμνο από το 2008 και μέχρι το Ά τρίμηνο του 2012 μπορούν να εξαχθούν αρκετά χρήσιμα συμπεράσματα για την εξέλιξη της επιχειρηματικότητας και την τοπική οικονομία καθώς επίσης και τις τάσεις που επικρατούν στην τοπική αγορά εργασίας:

- Μετά την ιδιαίτερα πτωτική πορεία κατά τα έτη 2009 και 2010, η κατάσταση φαίνεται να σταθεροποιείται με το ισοζύγιο ενάρξεων – διακοπών για το σύνολο των επιχειρήσεων να γυρίζει θετικό.
- Οι εμπορικές επιχειρήσεις, παρότι έχουν δεχθεί πολύ ισχυρή πίεση από την κρίση (περίπου το 22% των εμπορικών επιχειρήσεων που δραστηριοποιούνταν στην πόλη διέκοψαν τη λειτουργία τους την τελευταία τετραετία), διατηρούν αθροιστικά θετικό ισοζύγιο καθώς εξακολουθούν να βρίσκονται υψηλά στην προτίμηση των νέων επιχειρηματιών.
- Οι επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στον τουρισμό έχουν υποστεί τις μικρότερες απώλειες, με δεδομένο ότι διατηρούν θετικό ρυθμό ανάπτυξης καθ' όλη την τετραετία παρά τις σημαντικές ζημιές που έχει υποστεί ο κλάδος και τη σημαντική μείωση της τουριστικής κίνησης.
- Ο κλάδος της μεταποίησης εμφανίζεται ως ο μοναδικός κλάδος που συνεχίζει να έχει πτωτική πορεία μέχρι και το πρώτο τρίμηνο του 2012 και παρόλο που ο ρυθμός ανάπτυξης έχει αποκτήσει ανοδική πορεία, παραμένει σε αρνητικό πρόσημο, ενώ μαζί με τον κλάδο των υπηρεσιών αποτελούν τους μοναδικούς κλάδους που διατηρούν αρνητικό ισοζύγιο σε βάθος τετραετίας (έχουν κλείσει περισσότερες επιχειρήσεις σε σύγκριση με όσες έχουν κάνει έναρξη την τελευταία τετραετία).
- Ο κλάδος των επιχειρήσεων παροχής υπηρεσιών, αναμφίβολα είναι ο κλάδος που έχει υποστεί τις περισσότερες απώλειες την τελευταία τετραετία, καθώς έχουν διακόψει τη λειτουργία τους περίπου το ένα τρίτο των επιχειρήσεων που δραστηριοποιούνταν στην τοπική αγορά.
- Ο κλάδος των υπηρεσιών παραμένει ο πλέον πολυάριθμος στην τοπική αγορά και επέδειξε την μεγαλύτερη διακύμανση κατά τη διάρκεια των τελευταίων τεσσάρων ετών (μεγαλύτερη πτώση τα έτη 2009 και 2010 και μεγαλύτερη άνοδο τα έτη 2011 και 2012 μεταξύ των επί μέρους κλάδων). Το γεγονός αυτό καταδεικνύει τη ρευστότητα του κλάδου και την «αδυναμία» που επιδεικνύει ο κλάδος σε περιόδους κρίσεων.
- Συνολικά, η τοπική αγορά δείχνει να έχει σταθεροποιηθεί μετά από μια ιδιαίτερα δύσκολη διετία 2009 – 2010 και η επιχειρηματικότητα δείχνει αδύ-

ναμα σημεία ανάκαμψης τουλάχιστον σε όρους ενάρξεων / διακοπών οικονομικών μονάδων. Το γεγονός αυτό μπορεί να αποδοθεί σε ένα σημαντικό βαθμό στην αβεβαιότητα που επικρατεί στην τοπική αγορά αλλά και πανελλαδικά.

- Η αναστροφή της αναπτυξιακής τροχιάς η οποία επικρατούσε στην τοπική αγορά μέχρι και το 2008, φαίνεται να έχει ανακοπεί δραστικά, και παρόλο που η πτωτική πορεία έχει σταματήσει, η τοπική αγορά δεν έχει ανακτήσει ακόμη την παλαιότερη δυναμική της και χρειάζεται στήριξη προκειμένου να επιστρέψει στους παλαιότερους ρυθμούς ανάπτυξης.

Σχήμα 44 Ενάρξεις / Διακοπές επιχειρήσεων ανά οικονομικό κλάδο 2008 – α' τριμ. 2012

2.5 ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ – ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΥΠΟΔΟΜΕΣ

2.5.1 Υφιστάμενο πολεοδομικό πλαίσιο Δημοτικής Κοινότητας Ρεθύμνου

Η Δ.Κ. Ρεθύμνου εντάσσεται στο οικιστικό σύνολο που περιλαμβάνει της στο αστικό συνεχές τους οικισμούς Περιβολίων και Πλατανιά. Το πολεοδομικό καθεστώς της περιοχής ρυθμίζεται ενιαία με το ισχύον Γενικό Πολεοδομικό Σχέδιο Ρεθύμνου, ενώ έχει ήδη εκπονηθεί η μελέτη αναθεώρησης του ισχύοντος Γ.Π.Σ. και επίκειται η έγκρισή του.

Το Γ.Π.Σ. Ρεθύμνου εισήχθη στην πολεοδομική νομοθεσία με το Ν.1337/83, ο οποίος αρχικά θεωρήθηκε προσωρινός, αλλά χρησιμοποιήθηκε για δεκαπέντε χρόνια, και βάσει αυτού κυρώθηκαν Γ.Π.Σ. στους περισσότερους οικισμούς της χώρας άνω των 2.000 κατοίκων. Το πολεοδομικό καθεστώς συμπληρώθηκε με το Ν.2508/1997 προκειμένου να ανταποκριθεί στις σημερινές απαιτήσεις της βιώσιμης οικιστικής ανάπτυξης των πόλεων και των οικισμών της χώρας. Με το νέο οικιστικό νόμο διευρύνεται ο χώρος παρέμβασης με Γ.Π.Σ. και ΣΧΟΟΑΠ, τόσο στον αστικό, όσο και στον αγροτικό χώρο.

2.5.2 Οικισμοί και Πολεοδομικές Ενότητες Δημοτικής Κοινότητας Ρεθύμνου

Το Ρέθυμνο αποτελεί οικιστικό κέντρο 2^{ου} επιπέδου σύμφωνα με το Περιφερειακό Πλαίσιο Χωροταξικού Σχεδιασμού και αειφόρου Ανάπτυξης της Περιφέρειας Κρήτης (ΦΕΚ 1486/10.10.2003).

Η διαμόρφωση του οικιστικού δικτύου Νομού Ρεθύμνης όσον αφορά στο Δήμο Ρεθύμνης εμφανίζεται στον παρακάτω πίνακα:

Διαμόρφωση Οικιστικού Δικτύου Νομού Ρεθύμνης

1ου ή 2ου επιπέδου	3ου + επιπέδου	4ου επιπέδου ενισχυμένου	5ου επιπέδου ενισχυμένου
ΡΕΘΥΜΝΟ		Επισκοπή	Ατσιπόπουλο
		Αδελε	Γεράνι
			Αργυρούπολη

Η Δημοτική Κοινότητα Ρεθύμνου περιλαμβάνει στα διοικητικά της όρια 9 οικισμούς: Άγιος Μάρκος, Αγία Ειρήνη, Ανώγεια, Γιαννούδι, Γάλλου, Ξηρού Χωριού, Μικρού Μετοχίου, Μεγάλου Μετοχίου, Τρία Μοναστήρια.

Σύμφωνα με το Γ.Π.Σ. Ρεθύμνου το Ρέθυμνο διαιρείται σε 6 Πολεοδομικές ενότητες που είναι οι εξής: Αγ.Νικολάου – Κουμπέ, Μασταμπά, Καλλιθέα, Παλιάς Πόλης, Περιβόλια, Πλατανιά.

2.5.3 Χρήσεις γης Δ.Κ. Ρεθύμνου

Οι βασικές λειτουργίες στη Δημοτική Κοινότητα Ρεθύμνου διακρίνονται στις κατηγορίες που φαίνονται στον παρακάτω πίνακα:

Πίνακας 36 Καταγραφή υπαρχουσών χρήσεων γης της πόλης του Ρεθύμνου

ΧΡΗΣΗ	ΙΣΟΓΕΙΑ		ΟΡΟΦΟΙ	
	Χωρίς αδόμητα οικόπεδα & αδιαμόρφωτους χώρους	Στο σύνολο	Χωρίς αδόμητα οικόπεδα & αδιαμόρφωτους χώρους	Στο σύνολο
Κατοικία	38,4%	25,6%	54,4%	52,6%
Εμπόριο	8,1%	5,4%	1,3%	1,2%
Τουρισμός	21,0%	14,1%	22,6%	21,8%
Ανάμειξη εμπορίου και κατοικίας	1,7%	1,2%	0,8%	0,8%
Ανάμειξη εμπορίου, κατοικίας, τουρισμού	0,5%	0,4%	0,5%	0,4%
Ανάμειξη εμπορίου και τουρισμού	1,3%	0,9%	0,7%	0,7%
Ανάμειξη τουρισμού και κατοικίας	1,6%	1,1%	3,2%	3,1%
Διοίκηση	1,0%	0,6%	1,4%	1,3%
Πολιτισμός	0,7%	0,5%	0,8%	0,8%
Εκκλησίες	2,7%	1,8%	0,0%	0,0%
Αθλητισμός	1,8%	1,2%	0,8%	0,8%
Κτίρια εκπαίδευσης (πρωτοβάθμιας)	2,9%	1,9%	3,3%	3,2%
Κτίρια εκπαίδευσης (δευτεροβάθμιας)	2,2%	1,5%	2,5%	2,5%
Κτίρια εκπαίδευσης (τριτοβάθμιας)	1,5%	1,0%	1,7%	1,7%
Παιδικοί σταθμοί δημόσιοι	0,3%	0,2%	0,0%	0,0%

Φροντιστήρια	0,2%	0,1%	0,2%	0,2%
Υγεία	1,1%	0,7%	1,3%	1,2%
Βιομηχανία-Αποθήκες	3,5%	2,3%	3,0%	2,9%
Γεωργικές χρήσεις	1,7%	1,2%	0,0%	0,0%
Κτίρια, γήπεδα στάθμευσης	2,9%	1,9%	1,3%	1,2%
Εγκαταστάσεις μέσων μαζικών μεταφορών	0,3%	0,2%	0,4%	0,4%
Ελεύθεροι χώροι και Αστικό πράσινο	4,4%	2,9%	0,0%	0,0%
Τεχνική υποδομή	0,1%	0,0%	0,0%	0,0%
Ραδιοφωνικοί-Τηλεοπτικοί Σταθμοί	0,1%	0,0%	0,0%	0,0%
Μεγάλα Αδόμητα οικόπεδα		31,1%		0,9%
Μεγάλα εγκαταλειμμένο κτήριο		0,5%		0,0%
Γιαπιά		1,5%		2,3%
ΣΥΝΟΛΟ ΧΩΡΙΣ ΑΔΟΜΗΤΑ κλπ.	100,0%		100,0%	
ΣΥΝΟΛΟ		100,0%		100,0%

Πηγή: Μελέτη αναθεώρησης Γ.Π.Σ.

Τα βασικά συμπεράσματα ανά επιμέρους χρήση γης είναι τα εξής:

Εμπόριο

Οι δύο βασικές κατηγορίες οικονομικών δραστηριοτήτων είναι το εμπόριο και ο τουρισμός. Το εμπόριο – έννοια που όπως χρησιμοποιείται εδώ αφορά κυρίως το λιανικό εμπόριο, αρκετά λιγότερο τα επαγγελματικά γραφεία και τις προσωπικές υπηρεσίες, πολύ λιγότερο το χονδρικό εμπόριο και, τέλος, μικρές βιοτεχνικές μονάδες που έχουν ταυτόχρονα και εμπορικό σκέλος, και σε γενικές γραμμές αντιστοιχεί στον όρο «κεντρικές λειτουργίες» του ΓΠΣ – Χαρακτηρίζεται από το τυπικό μοντέλο χωροθέτησης της χρήσης αυτής στις ελληνικές μεσαίες πόλεις, με συγκέντρωση (σε επίπεδο ισογείων) σε ένα παλαιότερο πυρήνα και νεώτερες γραμμικές αναπτύξεις κατά μήκος βασικών οδικών αξόνων. Στην περίπτωση του Ρεθύμνου ο πυρήνας αυτός είναι μάλλον περιορισμένος και συμπαγής, που οριοθετείται με μεγάλη σαφήνεια προς τα δυτικά από την οδό Εθνικής Αντιστάσεως (ή «Μικρή Αγορά», που ήταν ο βασικός εμπορικός άξονας της ιστορικής πόλης του Ρεθύμνου επί αιώνες) και προς τα βόρεια από την πρώτη παράλληλο του παραλιακού δρόμου. Νότια και ανατολικά ο χωρικός πυρήνας του εμπορίου ορίζεται πιο ασαφώς, στην πρώτη περίπτωση από την Παλαιά Εθνική Οδό (ΠΕΟ), και στη δεύτερη συγκλίνοντας προς τη θέση της παλιάς κλινικής Δασκαλάκη (τοπόσημο του παλαιότερου Ρεθύμνου). Οι εμπορικές χρήσεις στην περιοχή του πυρήνα έχουν φθάσει σε πολύ υψηλό επίπεδο συγκέντρωσης στα ισό-

γεια, και σε πολλά ΟΤ έχουν απωθήσει κάθε άλλη δραστηριότητα. Ο κορεσμός αυτός έχει ωθήσει σε αυθόρμητες διαδικασίες όχι τόσο αποκέντρωσης (με την έννοια της μετεγκατάστασης από την περιοχή) αλλά χωρικής διεύρυνσης. Η κύρια κατεύθυνση της διεύρυνσης αυτή είναι δυτική – ανατολική: λιγότερο προς τα δυτικά, κατά μήκος της Παλαιά Εθνική Οδό (ΠΕΟ), πολύ περισσότερο προς τα ανατολικά, κατά μήκος της ίδιας οδού και μέχρι περίπου το σημείο από το οποίο διακλαδίζεται ο επαρχιακός δρόμος προς Αμάρι. Στο βασικό αυτό γραμμικό σχήμα υπάρχουν πυκνώσεις με κύριες περιπτώσεις μια ζώνη προς τα νότια του εμπορικού πυρήνα, μεταξύ της ΠΕΟ και της οδού Μοάτσου, και μια συγκέντρωση περίπου 1.000 μ. πιο ανατολικά. Στις πυκνώσεις αυτές παρατηρούνται – σε σχετικά μεγαλύτερο βαθμό από ότι στο κυρίως κέντρο – περιπτώσεις ανάμειξης του εμπορίου, κατά κανόνα, με κατοικία, σε επίπεδο πλευράς ΟΤ (περίπου ισότιμη παρουσία των δύο χρήσεων).

Τουρισμός

Ο τουρισμός – έννοια που χρησιμοποιείται στο παρόν για να συμπεριλάβει τα ξενοδοχεία, τους ξενώνες, αλλά και το σύνολο των δραστηριοτήτων που αρθρώνονται γύρω από τους τουρίστες, όπως η εστίαση και η αναψυχή – είναι σαφώς η κύρια ομάδα οικονομικών χρήσεων της πόλης, καταλαμβάνοντας (από τα οικοδομημένα οικόπεδα) το 21% των ισογείων και ελαφρά περισσότερο (22,6%) στο σύνολο των ορόφων. Επιπλέον, έχει παρουσία σε μεικτές χρήσεις στο 3,4% των ισογείων και το 4,4% των ορόφων. Χαρακτηρίζεται από ένα μοντέλο χωροθέτησης που είναι σαφώς διακριτό από αυτό του εμπορίου. Τα όρια των περιοχών συγκέντρωσης των δύο δραστηριοτήτων είναι σε μεγάλο βαθμό αμοιβαίως στεγανά, γεγονός που υποδηλώνει αντίστοιχη διαφοροποίηση των υπό – αγορών γης (πιθανώς, με υψηλότερες τιμές στις τουριστικές δραστηριότητες). Το μοντέλο αυτό είναι καθαρά παράκτιο, με ένα πολύ συμπαγή πυρήνα που ταυτίζεται με το πιο παλαιό τμήμα της ιστορικής πόλης του Ρεθύμνου, ανάμεσα στη Φορτέτσα και το Παλιό Λιμάνι, από το οποίο αρχίζει μια γραμμική ανάπτυξη, βάθους μισού έως ένα ΟΤ, κατά μήκος της παραλίας. Η γραμμική αυτή ανάπτυξη φθάνει μέχρι τα όρια του Δήμου, και συνεχίζεται πέραν αυτών, έχοντας ουσιαστικά αποτελέσει το όχημα για τη διαμόρφωση κατά τα τελευταία 20 χρόνια μιας συνεχούς αστικοποιημένης ζώνης που συμπεριέλαβε σταδιακά διάφορους διακριτούς, παλαιότερα, αγροτικούς οικισμούς (που μετασχημάτισαν ριζικά την οικονομική τους βάση, μέσα από αυτή την εξέλιξη).

Βιομηχανία

Από τις υπόλοιπες οικονομικές δραστηριότητες κάποια (μικρή πλέον και φθίνουσα) παρουσία έχει η βιομηχανία, που μαζί με τις αποθήκες καταλαμβάνει το 3,5% των ισογείων και το 3% των ορόφων. Επιβιώνουν ακόμα μερικές τέτοιες μονάδες, που υπό τη συνεχή πίεση των τιμών γης (και ενίοτε των περιβαλλοντικών διατάξεων) έχουν απωθηθεί προς το ανατολικό άκρο της πόλης. Στη δυτική πλευρά, οι παλαιότερες βιομηχανικές εγκαταστάσεις (το Ρέθυμνο είχε στο παρελθόν όχι ασήμαντη, συγκριτικά, βιομηχανική ανάπτυξη) έχουν πλέον παύσει να λειτουργούν αλλά παραμένει ένας αριθμός μη χρησιμοποιούμενων εργοστασιακών κτηρίων, ηλικίας της τάξης αρκετών δεκαετιών.

Κατοικία

Από τις μη-οικονομικές δραστηριότητες, κυριαρχεί η κατοικία. Στα ισόγεια παραμένει η χρήση με τη μεγαλύτερη παρουσία, κυρίαρχη χρήση στο σχεδόν 40% των ισογείων (σε επίπεδο πλευράς ΟΤ), ενώ στους ορόφους η κυριαρχία της φθάνει σχεδόν στο 55% της διαθέσιμης επιφάνειας. Στα ποσοστά αυτά προστίθενται και οι περιπτώσεις παρουσίας της κατοικίας με τη μορφή μεικτών χρήσεων, της τάξης περίπου του 5%. Σε επίπεδο συνολικού ΟΤ (και όχι μόνο πλευράς), τόσο στα ισόγεια όσο και στους άλλους ορόφους η κατοικία συνυπάρχει μερικές φορές με άλλες χρήσεις στο ίδιο ΟΤ, αλλά το φαινόμενο δεν είναι ιδιαίτερα έντονο. Φαίνεται ότι σε οριζόντιο επίπεδο, και ιδίως σε επίπεδο πλευράς ΟΤ, η εισβολή οικονομικών δραστηριοτήτων απομακρύνει γρήγορα την κατοικία (με πιο θεωρητικούς όρους: η οικονομική διαίρεση του αστικού χώρου γίνεται με γρήγορους ρυθμούς, όταν μια μικρο-περιοχή αποκτήσει δυνατότητες εμπορικής αξιοποίησης). Στην κατακόρυφη διάσταση, αντίθετα, η συνύπαρξη κατοικίας με άλλες χρήσεις είναι πολύ πιο συχνή. Φαίνεται ότι η κατοικία ανθίσταται, ακόμα επιτυχώς, ακόμα και στο κυρίως κέντρο (με κλασικούς θεωρητικούς όρους το CBD) στις οικονομικού χαρακτήρα χρήσεις - με τη σημαντική, ωστόσο, εξαίρεση των τουριστικών δραστηριοτήτων που τείνουν να καταλαμβάνουν το σύνολο της διαθέσιμης οροφοεπιφάνειας στα τουριστικά ελκυστικά ΟΤ.

Διοίκηση

Η διοίκηση έχει μικρή ποσοτική (1,0-1,5%, ~17.000 $μ^2$) αλλά στρατηγικής σημασίας παρουσία. Σήμερα οι σημαντικές διοικητικές δραστηριότητες είναι διάσπαρτες στην Παλαιά Πόλη και τον κεντρικό οδικό άξονα/ΠΕΟ (μεταξύ των οποίων και το Δημαρχείο), με κάποια τάση διάχυσης και προς τα νότια, στην κεντρική περιοχή, ενώ συγκέντρωση διοικητικών χρήσεων (κτήριο της Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης, Αστυνομία, Δικαστήρια, Στρατολογία…) παρατηρείται και στο δυτικό τμήμα της χερσονήσου της παλιάς πόλης, σε ανάμειξη με ορισμένες άλλες εκτατικές χρήσεις (ΚΤΕΛ, αθλητικές εγκαταστάσεις…) που παρεμβάλλονται μεταξύ του θαλάσσιου μετώπου και της κυρίως πόλης.

Μεγαλύτερη έκταση από τη διοίκηση κατέχει συνολικά ο κοινωνικός εξοπλισμός. Ειδικότερα, ανά κατηγορία χρήσης παρατηρούνται τα εξής:

Οι δημόσιοι παιδικοί σταθμοί/νηπιαγωγεία καλύπτουν συνολικό εμβαδόν γηπέδου 5.000 $μ^2$, ενώ τα σχολεία πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης 93.000 $μ^2$. Στα όρια του σχεδίου πόλεως βρίσκεται και η Σχολή Αστυνομίας, με έκταση 27.400 $μ^2$ (εκτός των ορίων του σχεδίου πόλεως βρίσκεται το campus του Πανεπιστημίου Κρήτης).

Τα κτίρια υγείας καλύπτουν συνολικό εμβαδόν γηπέδου 20.000 $μ^2$.

Οι πολιτιστικές χρήσεις καλύπτουν συνολικό εμβαδόν γηπέδου 12.400 $μ^2$. Οι πολιτιστικές χρήσεις είναι διάσπαρτες στο ιστορικό κέντρο, κυρίως, συχνά με αξιοποίηση παλαιών κτισμάτων, αν και όχι πάντα κατάλληλων από λειτουργική άποψη.

Οι αθλητικές εγκαταστάσεις καλύπτουν συνολικό εμβαδόν γηπέδου 33.200 $μ^2$, δημιουργώντας ένα είδος χαλαρής ζώνης στη δυτική ακτή της χερσονήσου της παλιάς πόλης του Ρεθύμνου, όπου βρίσκονται: το Δημοτικό Στάδιο (Σοχώρα), το Κλειστό Δημοτικό Γυμναστήριο (Μ. Μερκούρη), Εγκαταστάσεις Βαρέων Αθλημάτων και το Κολυμβητήριο. Εκτός της ζώνης αυτής οι αθλητικές εγκαταστάσεις είναι πολύ λίγες, και χωροθετούνται προς το κέντρο της επιμήκους αστικοτουριστικής ζώνης στο ανατολικό τμήμα της πόλης.

Το αστικό πράσινο και οι ελεύθεροι χώροι καλύπτουν συνολικό εμβαδόν γηπέδου ~80.000 $μ^2$, μέγεθος που αντιστοιχεί μόνο στο 2,1% της συνολικής επιφάνειας των ΟΤ (που περιβάλλονται ήδη από δρόμους).

2.5.4 Θεσμικό πλαίσιο

Πίνακας 37 Πολεοδομικό Καθεστώς και Όροι Δόμησης Ρεθύμνου & Δ.Δ. Ρεθύμνης

ΠΟΛΕΟΔΟΜΙΚΟ ΚΑΘΕΣΤΩΣ ΚΑΙ ΟΡΟΙ ΔΟΜΗΣΗΣ ΡΕΘΥΜΝΟΥ (τμήμα Δ.Δ. Ρεθύμνου εντός ΓΠΣ)		
1	**ΡΕΘΥΜΝΟ**	**ΓΠΣ - Απόφαση Υπ. ΠΕΧΩΔΕ 27553/938/4-4-1986 (ΦΕΚ 453/Δ/20-5-1986)** **ΖΟΕ - Π.Δ. 25/6/1987 (ΦΕΚ 720/Δ/31-7-1987) και τροπ. Π.Δ. 8/6/1989 (ΦΕΚ 394/Δ/16-6-1989)**
1.1	Π.Ε. Αγ. Νικολάου - Κουμπέ	Οικισμός προ '23 – Καθορισμός ορίου βάσει του Π.Δ. 2-3-81 - Εγκεκριμένη Π.Μ. ΦΕΚ 912/Δ/2-10-86 και ΦΕΚ 473/Δ/6-7-88 – Τμήμα εγκεκριμένου Σχεδίου 1982 – Ανατολικά, περιοχή Αγ. Νικολάου Όροι Δόμησης κατά περίπτωση: Πρόσωπο: 10,00-8,00 μ. Εμβαδόν: 300,00-200,00-100,00 τ.μ. Σ.Δ.: 1,20 – Τμήμα οριοθετημένου οικισμού προ '23 και επεκτάσεων. Έχει ολοκληρωθεί η Πράξη Εφαρμογής (εκκρεμεί η μεταγραφή τμήματος) Όροι Δόμησης κατά περίπτωση: Πρόσωπο: 10,00-8,00 μ. Εμβαδόν: 300,00-120,00 τ.μ. Σ.Δ.: 0,80
1.2	Π.Ε. Παλιάς Πόλης	– Εγκεκριμένο σχέδιο 1982 Όροι Δόμησης κατά περίπτωση: Πρόσωπο: 8,00 μ. Εμβαδόν: 150,00-100,00 τ.μ. Σ.Δ.: 1,50 – 1,80 (τάφρος) – Ισχύει το από 25/10/84 (ΦΕΚ 30/Δ/14-2-85) Π.Δ. με οποίο: • Χαρακτηρίζονται διατηρητέα: → Ακάλυπτοι χώροι – κήποι → Στοές – διαβατικά → Αυλές → Κτίρια → Πυλώνες (θυρώματα) • Καθορίζονται όροι και περιορισμοί δόμησης σε όλη την έκταση της Παλαιάς Πόλης με σκοπό τη διατήρηση του πολεοδομικού ιστού, των ακάλυπτων χώρων, της μορφολογίας και γενικά του χαρακτήρα της πόλης. • Τίθενται περιορισμοί στην χρήση των κτιρίων. Επιτρέπονται: κατοικία, τουρισμός, εμπόριο, βιοτεχνία επεξεργασίας παραδοσιακών υλικών, κοινή ωφέλεια και κοινωνικός εξοπλισμός.
1.3	Π.Ε. Μασταμπά	Εγκεκριμένη Π.Μ. ΦΕΚ 68/Δ/17-2-87, τροπ. 369/Δ/18-4-2003 – Τμήμα εγκεκριμένου Σχεδίου 1982 Όροι Δόμησης κατά περίπτωση: Πρόσωπο: 15,00-13,00-10,00-8,00 μ. Εμβαδόν: 400,00-300,00-200,00-100,00 τ.μ. Σ.Δ.: 1,80 - 1,60 - 1,20 – Τμήμα επεκτάσεων. Έχει ολοκληρωθεί η Πράξη Εφαρμογής σε τμήματα. Επίκειται η συνολική κύρωση και μεταγραφή. Όροι Δόμησης: Πρόσωπο: 10,00-8,00 μ. Εμβαδόν: 300,00-120,00 τ.μ. Σ.Δ.: 0,80
1.4	Π.Ε. Καλλιθέας	– Τμήμα εγκεκριμένου Σχεδίου 1982 Όροι Δόμησης κατά περίπτωση: Πρόσωπο: 10,00-8,00 μ. Εμβαδόν: 300,00-200,00-100,00 τ.μ. Σ.Δ.: 1,80 - 1,60 – Τμήμα επεκτάσεων. Έχει ολοκληρωθεί η Πράξη Εφαρμογής σε τμήματα. Επίκειται η

		συνολική κύρωση και μεταγραφή. Όροι Δόμησης: Πρόσωπο: 10,00-8,00 μ. Εμβαδόν: 300,00-120,00 τ.μ. Σ.Δ.: 0,80
1.5	Π.Ε. Περιβολίων	Περιβόλια: Οικισμός προ ’23 – Καθορισμός ορίου βάσει Π.Δ. 2-3-81, Απόφαση οριοθέτησης Αρ. Πρωτ. Τ.Υ. 5450717-11-78 – Εγκεκριμένη Π.Μ. ΦΕΚ 792/Δ/9-9-86, τροπ. ΦΕΚ-350/Δ/19-5-99 Μισίρια: Οικισμός προ ’23 – Καθορισμός ορίου βάσει Π.Δ. 2-3-81, Απόφαση οριοθέτησης Αρ. Πρωτ. 50503/4-10-77 – Τμήμα οριοθετημένων οικισμών προ ’23 (Περιβόλια – Μισίρια) Έχει ολοκληρωθεί η Πράξη Εφαρμογής. Όροι Δόμησης κατά περίπτωση: Πρόσωπο: 10,00 - 8,00 μ. Εμβαδόν: 400,00 - 120,00 τ.μ. Σ.Δ.: 0,80 – Υπόλοιπο (Ανατολικά) • Εκτός Σχεδίου, εντός ζώνης αρ. 14, Ν.Δ. 1923. Ισχύουν όλες οι παρεκκλίσεις. • Εντός ΖΟΕ (Ζώνες 1α και 13, ήτοι όριο κατάτμησης 4 στρεμ. και απαγόρευση οχλουσών χρήσεων) – Τμήμα Καστελάκια Μη οριοθετημένος οικισμός προϋφιστάμενος 1923.
1.6	Π.Ε. Πλατανιάς	Οικισμός προ ’23 – Καθορισμός ορίου βάσει Π.Δ. 2-3-81, 5/12/1974 Τεχνική Έκθεση οριοθέτησης, Απόφαση Αρ. Πρωτ. Δ.Π. 4460/1354/24-10-96 ΦΕΚ 83/Δ/7-2-97 (τροπ. ορίου) – Σχεδόν το σύνολο της Π.Ε. εντός ορίου οικισμού προ 1923. – Τμήματα εμπίπτουν σε Ζώνες 1α και 13 της ΖΟΕ (όριο κατάτμησης 4 στρεμ. και απαγόρευση οχλουσών χρήσεων)

Αρκετές περιοχές του Δήμου έχουν ενταχθεί στο Κτηματολόγιο και υπάγονται στο Κτηματολογικό Γραφείο Ρεθύμνου και συγκεκριμένα οι εξής: η περιοχή και τα προάστια της πόλης του Ρεθύμνου, το Άδελε, η Αργυρούπολη, οι Αρμένοι και ο Σωματάς, το Ατσιπόπουλο, το Γεράνι, η Επισκοπή και η Αρχοντική, η Κούφη και η Καρωτή, ο Μαρουλάς, οι Πρασσές, ο Πρινές, το Ρουσσοσπίτι και το Χρωμοναστήρι, οι Μύλοι και τα Καπεδιανά.

2.5.5 Οικονομικά Χαρακτηριστικά Δήμου Ρεθύμνου

2.5.5.1 Πρωτογενής Τομέας

Ο πρωτογενής τομέας της περιοχής παρέμβασης σύμφωνα με την απογραφή του 2001 απασχολεί το 11,6% του εργατικού δυναμικού της περιοχής παρέμβασης, και για την ενδοχώρα του δήμου αποτελεί την κύρια πηγή απασχόλησης και εισοδημάτων των κατοίκων των αγροτικών περιοχών του Δήμου Ρεθύμνου. Στον γεωργικό τομέα περιλαμβάνει κυρίως την καλλιέργεια ελιάς και των αμπέλων, ενώ στον κτηνο-

τροφικό τομέα περιλαμβάνεται κυρίως η αιγοπροβατοτροφία. Ο πρωτογενής τομέας στο Ρέθυμνο είναι ιδιαίτερα ανεπτυγμένος. Οι παραδοσιακές καλλιέργειες όπως η ελαιοκαλλιέργεια και η αμπελουργία καλύπτουν το σημαντικότερο ποσοστό της καλλιεργούμενης έκτασης. Τα αιγοπρόβατα ελευθέρας βοσκής αποτελούν το μεγαλύτερο μέρος του ζωικού κεφαλαίου, αφού είναι λίγες οι οργανωμένες κτηνοτροφικές μονάδες. Παρά το νησιωτικό χαρακτήρα η αλιεία αντιμετωπίζει προβλήματα που εντοπίζονται στην έλλειψη υποδομών. Στο νομό Ρεθύμνου, η ενασχόληση του πληθυσμού με τον πρωτογενή τομέα παρουσιάζει μια σταθερή καθοδική πορεία από το 1961 με λιγοστές ανακάμψεις τα τελευταία χρόνια. Η ανάπτυξη του πρωτογενούς τομέα σε νέες βάσεις, ευνοείται από τις νέες ιδεολογικές τάσεις (καλλιέργειας βιολογικών προϊόντων, φυσικής διατροφής και αγροτουρισμού), που τείνουν να κυριαρχήσουν στον ευρωπαϊκό χώρο. Οι παράγοντες που λειτουργούν κατασταλτικά στην ανάπτυξη του πρωτογενή τομέα είναι:

- Ο μικρός κλήρος
- Οι περιορισμένοι φυσικοί πόροι
- Η γήρανση του πληθυσμού στο νησιωτικό χώρο
- Η μειωμένη ανταγωνιστικότητα των προϊόντων λόγω αυξημένου κόστους παραγωγής και μεταφοράς

2.5.5.2 Δευτερογενής Τομέας

Ο δευτερογενής τομέας με βάση την απογραφή του έτους 2001 απασχολεί το 20,8% του εργατικού δυναμικού και αποτελείται από επιχειρήσεις μεταποίησης, οι οποίες είναι σχετικά μικρού μεγέθους. Η δραστηριότητα των περισσότερων μεταποιητικών και βιοτεχνικών επιχειρήσεων εντοπίζεται στα προϊόντα εκείνα που σχετίζονται με την τοπική παράδοση και τον πρωτογενή τομέα. Ωστόσο, η μεταποίηση των προϊόντων του πρωτογενή τομέα εμφανίζει προβλήματα οργάνωσης, ποιότητας, σχεδιασμού και τυποποίησης, καθώς και εκσυγχρονισμού των παραγωγικών υποδομών. Γενικότερα, στον Δήμο Ρεθύμνου λειτουργεί σήμερα ένας μικρός πυρήνας μικρομεσαίων μεταποιητικών επιχειρήσεων, που μπορεί να συμβάλει στη δημιουργία προστιθέμενης αξίας καλύπτοντας ένα μέρος του ενεργού πληθυσμού αξιοποιώντας παράλληλα τους τοπικούς διαθέσιμους πόρους.

2.5.5.3 Τριτογενής Τομέας

Ο τριτογενής τομέας αποτελεί τον μεγαλύτερο κλάδο στην περιοχή όπου με βάση την απογραφή του 2001 απασχολούσε το 62.5% περίπου του εργατικού δυναμικού. Στον τριτογενή τομέα εντάσσεται η μερίδα του λέοντος των επιχειρήσεων και αποτελείται από διοικητικές, εκπαιδευτικές και χρηματοοικονομικές υπηρεσίες, καθώς και οι υπηρεσίες μεταφορών, οι οποίες είναι συγκεντρωμένες κυρίως στο αστικό κέντρο. Ο τουρισμός είναι ο πιο δυναμικά αναπτυσσόμενος κλάδος αριθμώντας 30.442 κλίνες σύμφωνα με πρόσφατα στοιχεία σε επίπεδο νομού, 16.088 δωμάτια και 310 ξενοδοχειακές μονάδες. Την τελευταία πεντηκονταετία ο νομός Ρεθύμνου διατηρείται σταθερά στις πρώτες θέσεις των προτιμήσεων των επισκεπτών. Λαμβάνοντας υπόψη ότι ο παγκόσμιος και ενδοευρωπαϊκός ανταγωνισμός εντείνεται και τα περιθώρια μεγέθυνσης του ελληνικού μεριδίου στενεύουν, ο τομέας των υπηρεσιών θα πρέπει να προσαρμοστεί άμεσα στα νέα δεδομένα και τάσεις που επικρατούν στην παγκόσμια τουριστική αγορά διατηρώντας παράλληλα τα συγκριτικά του πλεονεκτήματα.

2.5.5.4 Η συμβολή των Παραγωγικών τομέων στην τοπική οικονομία.

Κυρίαρχος παραγωγικός τομέας στο Δήμο Ρεθύμνης – από τη δεκαετία του 1970 και έπειτα – είναι ο τριτογενής, με έμφαση στον τουρισμό και τις συναφείς του δραστηριότητες. Πιο αναλυτικά, η σύνθεση της απασχόλησης (ανά τομείς παραγωγής και ομάδες κλάδων οικονομικής δραστηριότητας) και η μεταβολή της (1991 – 2001) στο Δήμο, συνολικά, και ανά Δημοτικό Διαμέρισμα, ειδικότερα, παρουσιάζονται στους ακόλουθους πίνακες και διαγράμματα.

Σχήμα 45 Σύνθεση Απασχόλησης ανά τομέα 1991 - 2001

Από τα στοιχεία που παρατίθενται, είναι σαφές ότι η βάση της οικονομίας του Δήμου είναι ο τριτογενής τομέας, το ποσοστό του οποίου έφτασε το 2001 στο 67,1% (έναντι 66,1% το 1991). Αντίθετα, σημαντική μείωση υπέστη την τελευταία 10ετία ο πρωτογενής τομέας παραγωγής (4,8% το 2001 από 6,8% το 1991), ενώ σε σταθερά επίπεδα παρέμεινε ο δευτερογενής, οι δραστηριότητες του οποίου αφορούν κυρίως στη μεταποίηση.

Από τις δραστηριότητες του τριτογενή τομέα ιδιαίτερη ένταση παρατηρείται στις λειτουργίες του τουρισμού (ξενοδοχεία, εστιατόρια, κ.λπ.), όπου η μεταβολή του αριθμού των απασχολουμένων την περίοδο 1991 – 2001 ανήλθε σε +71,5%. Και ο λοιπός τριτογενής όμως, καθώς και ο δευτερογενής παρουσίασαν γενικά εντυπωσιακές επιδόσεις. Ιδιαίτερη υψηλή ήταν η άνοδος που παρατηρήθηκε στις δραστηριότητες που σχετίζονται: (α) με την παροχή ηλεκτρικού ρεύματος – νερού κατά 62,2%, (β) με την υγεία και την κοινωνική μέριμνα κατά 42,3%, (γ) με τις κατασκευές κατά 44,8% και (δ) με τους ενδιάμεσους χρηματοπιστωτικούς οργανισμούς κατά 58,1%. Όσον αφορά στον κλάδο των χρηματοπιστωτικών οργανισμών πρέπει να επισημανθεί ότι η μεγάλη του άνοδος είναι πολύ πιθανό να συνδέεται με συγκυριακά γεγονότα, όπως η

άνοδος του Χρηματιστηρίου, η μεταβολή των όρων τραπεζικής δανειοδότησης, κ.ο.κ. Πολύ μεγάλη άνοδο, κατά την ίδια περίοδο (1991 – 2001), εμφάνισαν τέλος και οι δυο γενικές κατηγορίες του πίνακα: «λοιπές υπηρεσίες» (+79,1%) και «δε δήλωσαν κλάδο οικονομικής δραστηριότητας» (+65,4%). Ακόμα και η μεταποίηση, σε μια περίοδο στασιμότητας του τομέα σε εθνικό επίπεδο, σημείωσε αύξηση της απασχόλησης, έστω και μικρότερη από ότι σε άλλους κλάδους (με συνέπεια την πτώση του σχετικού της βάρους). Μόνο στον πρωτογενή τομέα καταγράφηκε καθαρή απώλεια θέσεων εργασίας.

Ελέγχοντας τη μεταβολή της απασχόλησης (τόσο ανά τομέα παραγωγής όσο και ανά κλάδο οικονομικής δραστηριότητας) κατά την τελευταία 10ετία διαπιστώνεται σταθερή άνοδος/ένταση των δραστηριοτήτων του τριτογενή τομέα (ιδίως σε ό,τι αφορά τον τουρισμό, τις κατασκευές και τις παροχές ηλ. ρεύματος, κ.λπ.), σταθερή πτώση των δραστηριοτήτων του πρωτογενή τομέα και αισθητή αυξομείωση ανά Κ.Δ. των δραστηριοτήτων του δευτερογενή τομέα.

Τουρισμός

Ο τουρισμός κατέχει νευραλγική θέση στην οικονομία του Δήμου Ρεθύμνης, καθώς το 19% του οικονομικά ενεργού πληθυσμού του απασχολείται σε δραστηριότητες που σχετίζονται άμεσα με αυτόν (ξενοδοχεία – εστιατόρια), γεγονός που καθιστά αναγκαία τη διεξοδικότερη παρουσίασή του. Το ξενοδοχειακό δυναμικό του Δήμου είναι ιδιαίτερα σημαντικό και εντοπίζεται κυρίως στο βόρειο, παραλιακό του τμήμα. Περιλαμβάνει, συνολικά, 148 ξενοδοχειακές μονάδες (όλων των κατηγοριών), που αντιστοιχούν στο 73,27% του συνολικού δυναμικού της τουριστικής ζώνης και στο 49,17% του συνολικού δυναμικού του Νομού. Η δυναμική του Δήμου, όσον αφορά στα τουριστικά καταλύματα, συμπληρώνεται από το μη-ξενοδοχειακό δυναμικό, που περιλαμβάνει 144 μονάδες (ενοικιαζόμενα δωμάτια – διαμερίσματα – ξενώνες) συνολικής χωρητικότητας 2.798 κλινών. Κατά συνέπεια, η σημερινή τουριστική δυναμική του Δήμου σε ό,τι αφορά τις διαθέσιμες κλίνες υπολογίζεται σε 16.064.

Συνοψίζοντας, θα μπορούσε να ειπωθεί ότι η αναπτυξιακή φυσιογνωμία του Δήμου Ρεθύμνης χαρακτηρίζεται από:

(α) Την πληθυσμιακή άνθηση που γνωρίζει σταθερά κατά την τελευταία 30ετία η αστική ενότητα του Ρεθύμνου (ιδίως η πόλη),

(β) Το υψηλό, γενικά, μορφωτικό/εκπαιδευτικό επίπεδο των κατοίκων,

(γ) Την κυριαρχία του τριτογενή τομέα παραγωγής, και ειδικότερα των λειτουργιών/δραστηριοτήτων που σχετίζονται με τον τουρισμό (ξενοδοχεία, εστιατόρια, κατασκευές, παροχές, κ.ο.κ.), στην οικονομία του Δήμου,

(δ) Το χωρικό δυϊσμό της ανάπτυξης (συναρτήσει της απόστασης/πρόσβασης σε Ρέθυμνο και θαλάσσιο μέτωπο).

Αγροτικές δραστηριότητες – Κτηνοτροφικές δραστηριότητες

Η Γεωργία και η Κτηνοτροφία κατέχουν σημαντική θέση στην οικονομία της χώρας μας και του Ρεθύμνου ως παράγοντες σταθερότητας και κοινωνικής συνοχής σε μεγάλες περιοχές ωστόσο δεν είναι διεθνώς ανταγωνιστικές. Κατ' ουσία η Ελληνική Γεωργία και Κτηνοτροφία εξακολουθεί να είναι δομημένη με τις συνθήκες της δεκαετίας του 1970: μικρός οικογενειακός κλήρος, χαμηλή τεχνογνωσία, άμετρη χρήση φυτοφαρμάκων και λιπασμάτων, έλλειψη υποδομών, απουσία ειδικής επαγγελματικής κατάρτισης, ανοργάνωτη παραγωγή, χαμηλή ποιότητα και υψηλό κόστος, σοβαρές αρνητικές περιβαλλοντικές επιπτώσεις. Σε πολύ λίγες περιπτώσεις γίνεται επιστημονικά και οικονομοτεχνικά οργανωμένη παραγωγή.

Μέχρι πριν από μερικές δεκαετίες, η αγορά του Ρέθυμνου ήταν περίπου κλειστή σε εισαγωγές γεωργοκτηνοτροφικών προϊόντων και διακινούσε κατά κύριο λόγο την τοπική παραγωγή με μικρά συνοικιακά καταστήματα. Ωστόσο οι ανάγκες σήμερα σε αγροτικά προϊόντα δεν καλύπτονται από την τοπική αγορά εξ αιτίας της μεγάλης κατανάλωσης από τις τουριστικές μονάδες και τα συναφή επαγγέλματα με αυτόν. Παρά τις αυξημένες ανάγκες της τοπικής αγοράς, προκύπτει ότι η γεωργία ακολουθεί πτωτική πορεία τα τελευταία 20 χρόνια με εξαίρεση κάποιες νότιες περιοχές στην ενδοχώρα, σχετικά σε απόσταση από τον βόρειο οδικό άξονα Ηρακλείου – Χανίων.

Η απορρόφηση του εργατικού δυναμικού στον τριτογενή τομέα αποτελεί την βασικότερη αιτία εγκατάλειψης της γεωργικής απασχόλησης σε συνδυασμό με παράγοντες που σχετίζονται με τις κοινωνικές υποδομές που απουσιάζουν κατά κανόνα από τις τοπικές κοινότητες και οδηγούν στην εγκατάλειψη της υπαίθρου. Επίσης δεν θα πρέπει να υποτιμάται ότι μέρος της γης πρώτης προτεραιότητας μετατράπηκε, ή είναι δυνατόν να μετατραπεί μέσου των «πολεοδομικών εργαλείων» σε οικοδομήσιμη, ή έχει παραχωρηθεί για κτηνοτροφική διάθεση.

2.5.6 Υφιστάμενη κατάσταση κλάδων επιχειρήσεων

Οι επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στο Ρέθυμνο ανήκουν ως επί το πλείστον στον τριτογενή τομέα, ακολουθούν οι επιχειρήσεις που ανήκουν στον δευτερογενή τομέα και στην τελευταία θέση βρίσκονται οι επιχειρήσεις του πρωτογενούς τομέα. Στον κάτωθι πίνακα παρουσιάζεται η επιχειρηματική δραστηριότητα του Ρεθύμνου κατά ΣΤΑΚΟΔ08 καθώς και η ανάλυση της ανά κλάδο οικονομικής δραστηριότητας.

Πίνακας 38 Αριθμός επιχειρήσεων κατά κλάδο οικονομικής δραστηριότητας (ΣΤΑΚΟΔ08)

ΣΤΑΚΟΔ 08	Κλάδος Οικονομικής Δραστηριότητας	Αριθμός Επιχειρήσεων
0	Άγνωστη Δραστηριότητα	81
01	Φυτική και ζωική παραγωγή, θήρα και συναφείς δραστηριότητες	595
02	Δασοκομία και υλοτομία	1
03	Αλιεία και υδατοκαλλιέργεια	2
08	Λοιπά ορυχεία και λατομεία	5
10	Βιομηχανία τροφίμων	257
11	Ποτοποιία	8
13	Παραγωγή κλωστοϋφαντουργικών υλών	23
14	Κατασκευή ειδών ένδυσης	8
15	Βιομηχανία δέρματος και δερμάτινων ειδών	5
16	Βιομηχανία ξύλου και κατασκευή προϊόντων από ξύλο και φελλό, εκτός από έπιπλα & κατασκευή ειδών καλαθοποιίας και σπαρτοπλεκτικής	59
17	Χαρτοποιία και κατασκευή χάρτινων προϊόντων	1
18	Εκτυπώσεις και αναπαραγωγή προεγγεγραμμένων μέσων	17
20	Παραγωγή χημικών ουσιών και προϊόντων	9

23	Παραγωγή άλλων μη μεταλλικών ορυκτών προϊόντων	67
24	Παραγωγή βασικών μετάλλων	7
25	Κατασκευή μεταλλικών προϊόντων, με εξαίρεση τα μηχανήματα και τα είδη εξοπλισμού	127
26	Κατασκευή ηλεκτρονικών υπολογιστών, ηλεκτρονικών και οπτικών προϊόντων	2
27	Κατασκευή ηλεκτρολογικού εξοπλισμού	6
28	Κατασκευή μηχανημάτων και ειδών εξοπλισμού π.δ.κ.α.	8
29	Κατασκευή μηχανοκίνητων οχημάτων, ρυμουλκούμενων και ημιρυμουλκούμενων οχημάτων	4
31	Κατασκευή επίπλων	45
32	Άλλες μεταποιητικές δραστηριότητες	45
33	Επισκευή και εγκατάσταση μηχανημάτων και εξοπλισμού	12
35	Παροχή ηλεκτρικού ρεύματος, φυσικού αερίου, ατμού και κλιματισμού	9
36	Συλλογή, επεξεργασία και παροχή νερού	6
37	Επεξεργασία λυμάτων	4
38	Συλλογή, επεξεργασία και διάθεση αποβλήτων – ανάκτηση υλικών	10
41	Κατασκευές κτιρίων	581
42	Έργα πολιτικού μηχανικού	153
43	Εξειδικευμένες κατασκευαστικές δραστηριότητες	754
45	Χονδρικό και λιανικό εμπόριο & επισκευή μηχανοκίνητων οχημάτων και μοτοσυκλετών	193

46	Χονδρικό εμπόριο, εκτός από το εμπόριο μηχανοκίνητων οχημάτων και μοτοσυκλετών	464
47	Λιανικό εμπόριο, εκτός από το εμπόριο μηχανοκίνητων οχημάτων και μοτοσυκλετών	1566
49	Χερσαίες μεταφορές και μεταφορές μέσω αγωγών	132
50	Πλωτές μεταφορές	14
52	Αποθήκευση και υποστηρικτικές προς τη μεταφορά δραστηριότητες	31
53	Ταχυδρομικές και ταχυμεταφορικές δραστηριότητες	5
55	Καταλύματα	626
56	Δραστηριότητες υπηρεσιών εστίασης	1006
58	Εκδοτικές δραστηριότητες	13
59	Παραγωγή κινηματογραφικών ταινιών, βίντεο και τηλεοπτικών προγραμμάτων, ηχογραφήσεις και μουσικές εκδόσεις	6
60	Δραστηριότητες προγραμματισμού και ραδιοτηλεοπτικών εκπομπών	13
61	Τηλεπικοινωνίες	14
62	Δραστηριότητες προγραμματισμού ηλεκτρονικών υπολογιστών, παροχής συμβουλών και συναφείς δραστηριότητες	25
63	Δραστηριότητες υπηρεσιών πληροφορίας	6
64	Δραστηριότητες χρηματοπιστωτικών υπηρεσιών, με εξαίρεση τις ασφαλιστικές δραστηριότητες και τα συνταξιοδοτικά ταμεία	1
65	Ασφαλιστικά, αντασφαλιστικά και συνταξιοδοτικά ταμεία, εκτός από την υποχρεωτική κοινωνική ασφάλιση	4

66	Δραστηριότητες συναφείς προς τις χρηματοπιστωτικές υπηρεσίες και τις ασφαλιστικές δραστηριότητες	29
68	Διαχείριση ακίνητης περιουσίας	101
69	Νομικές και λογιστικές δραστηριότητες	138
70	Δραστηριότητες κεντρικών γραφείων & δραστηριότητες παροχής συμβουλών διαχείρισης	61
71	Αρχιτεκτονικές δραστηριότητες και δραστηριότητες μη-χανικών & τεχνικές δοκιμές και αναλύσεις	354
72	Επιστημονική έρευνα και ανάπτυξη	23
73	Διαφήμιση και έρευνα αγοράς	27
74	Άλλες επαγγελματικές, επιστημονικές και τεχνικές δραστηριότητες	53
75	Κτηνιατρικές δραστηριότητες	6
77	Δραστηριότητες ενοικίασης και εκμίσθωσης	88
78	Δραστηριότητες απασχόλησης	2
79	Δραστηριότητες ταξιδιωτικών πρακτορείων, γραφείων οργανωμένων ταξιδιών και υπηρεσιών κρατήσεων και συναφείς δραστηριότητες	46
80	Δραστηριότητες παροχής προστασίας και έρευνας	3
81	Δραστηριότητες παροχής υπηρεσιών σε κτίρια και ε-ξωτερικούς χώρους	24
82	Διοικητικές δραστηριότητες γραφείου, γραμματειακή υποστήριξη και άλλες δραστηριότητες παροχής υπο-στήριξης προς τις επιχειρήσεις	32
84	Δημόσια διοίκηση και άμυνα & υποχρεωτική κοινωνική ασφάλιση	11
85	Εκπαίδευση	52
86	Δραστηριότητες ανθρώπινης υγείας	18

88	Δραστηριότητες κοινωνικής μέριμνας χωρίς παροχή καταλύματος	7
90	Δημιουργικές δραστηριότητες, τέχνες και διασκέδαση	46
91	Δραστηριότητες βιβλιοθηκών, αρχειοφυλακείων, μουσείων και λοιπές πολιτιστικές δραστηριότητες	9
92	Τυχερά παιχνίδια και στοιχήματα	4
93	Αθλητικές δραστηριότητες και δραστηριότητες διασκέδασης και ψυχαγωγίας	41
94	Δραστηριότητες οργανώσεων	78
95	Επισκευή ηλεκτρονικών υπολογιστών και ειδών ατομικής ή οικιακής χρήσης	55
96	Άλλες δραστηριότητες παροχής προσωπικών υπηρεσιών	162

2.5.7 Τουριστικές δραστηριότητες

Ο τουρισμός κατέχει νευραλγική θέση στην οικονομία του Δήμου Ρεθύμνης καθώς το 19% του οικονομικά ενεργού πληθυσμού του απασχολείται σε δραστηριότητες που σχετίζονται άμεσα με αυτόν (ξενοδοχεία – εστιατόρια)], γεγονός που καθιστά αναγκαία τη διεξοδικότερη παρουσίασή του.

Λειτουργικά, εντάσσεται στην ενιαία τουριστική ζώνη, που εκτείνεται χωρικά από την πόλη του Ρεθύμνου έως την περιοχή της Σκαλέτας, και απευθύνεται κατά κανόνα στους ξένους (ιδίως τους βορειοευρωπαίους) υπό τη μορφή του μαζικού, ξενοδοχειακού τουρισμού.

Το ξενοδοχειακό δυναμικό του Δήμου είναι ιδιαίτερα σημαντικό και εντοπίζεται κυρίως στο βόρειο, παραλιακό του τμήμα. Περιλαμβάνει, συνολικά, 138 ξενοδοχειακές μονάδες (όλων των κατηγοριών), που αντιστοιχούν στο 75% του συνολικού δυναμικού της τουριστικής ζώνης και στο 50% του συνολικού δυναμικού του Νομού. Όσον αφορά στις κατηγορίες των ξενοδοχειακών μονάδων: το 12% εντάσσεται στην κατηγορία Α΄, το 31% στην κατηγορία Β΄, το 51% στην κατηγορία Γ΄ και το 7% στην κατηγορία Δ΄.

Τα σχετικά στοιχεία παρατίθενται πιο αναλυτικά στον παρακάτω πίνακα.

Πίνακας 39 Ξενοδοχειακό Δυναμικό Δήμου Ρεθύμνης

ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΑΚΟ ΔΥΝΑΜΙΚΟ ΔΗΜΟΥ ΡΕΘΥΜΝΗΣ						
	ΜΟΝΑΔΕΣ		ΔΩΜΑΤΙΑ		ΚΛΙΝΕΣ	
Π.Ε. ΡΕΘΥΜΝΗΣ	276		14.276		26.795	
ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ ΖΩΝΗ ΡΕΘΥΜΝΟΥ-ΣΚΑΛΕΤΑΣ	185		10.649		19.747	
ΔΗΜΟΣ ΡΕΘΥΜΝΗΣ	138		6.906		12.615	
% ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΣΤΟ ΝΟΜΟ	50%		48%		47%	
% ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΣΤΗΝ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ ΖΩΝΗ	75%		65%		64%	
ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ/ΕΙΔΟΣ						
	ΜΟΝΑΔΕΣ		ΔΩΜΑΤΙΑ		ΚΛΙΝΕΣ/ΧΩΡΗΤΙΚΟΤΗΤΑ	
ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΑ	138		6.906		12.615	
Α΄	16	12%	1.681	24%	3.143	25%
Β΄	43	31%	2.582	37%	4.747	38%
Γ΄	70	51%	2.418	35%	4.332	34%
Δ΄	9	7%	225	3%	393	3%

Πηγή: Σύλλογος Ξενοδόχων Ρεθύμνου

Η δυναμική του Δήμου, όσον αφορά στα τουριστικά καταλύματα, συμπληρώνεται από το μη-ξενοδοχειακό δυναμικό, που περιλαμβάνει 143 μονάδες (ενοικιαζόμενα δωμάτια – διαμερίσματα – ξενώνες) συνολικής χωρητικότητας 2.812 κλινών (Πηγή: Διεύθυνση Τουρισμού Κρήτης). Κατά συνέπεια, η σημερινή τουριστική δυναμική του Δήμου σε ό,τι αφορά τις διαθέσιμες κλίνες υπολογίζεται σε ~15.500.

Η ποιότητα των παρεχόμενων υπηρεσιών, λαμβάνοντας υπόψη τις κατηγορίες των τουριστικών καταλυμάτων και τη διαχρονική τους εξέλιξη ως προς τις πραγματοποιηθείσες αφίξεις-διανυκτερεύσεις, είναι αρκετά υψηλή. Συγκεκριμένα, το ~50% της ετήσιας τουριστικής κίνησης αφορά ξενοδοχεία Α΄ και Β΄ κατηγορίας, το ~25% ξενοδοχεία Γ΄ κατηγορίας και το υπόλοιπο ~25% κατανέμεται σε επιπλωμένα δωμάτια - ξενώνες και ξενοδοχεία Δ΄ κατηγορίας. Η σχετική κατανομή αποδίδεται πιο παραστατικά στο παρακάτω διάγραμμα.

Σχήμα 46 Ποσοστιαία κατανομή της τουριστικής κίνησης του Δήμου ανά κατηγορία τουριστικού καταλύματος (1994-2002)

Πηγή: ΕΣΥΕ (1994-2002)

Σε ό,τι αφορά την τουριστική κίνηση (αφίξεις-διανυκτερεύσεις) του Δήμου, παραμένει θετική, παρά τις σημαντικές αυξομειώσεις των τελευταίων ετών1, τείνει ωστόσο μειούμενη ως προς τη διαχρονική της εξέλιξη (καμπύλη μέσου ετήσιου ρυθμού μεταβολής). Η εικόνα του Δήμου αποτυπώνεται καλύτερα στα στοιχεία του πίνακα και στο σχετικό διάγραμμα που ακολουθούν.

Πίνακας 40 Τουριστική Κίνηση Δήμου Ρεθύμνης (1994-2002)

ΣΥΝΟΛΙΚΗ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ ΚΙΝΗΣΗ ΔΗΜΟΥ ΡΕΘΥΜΝΗΣ (1994-2002)		
	ΑΦΙΞΕΙΣ	ΔΙΑΝΥΚΤΕΡΕΥΣΕΙΣ
1994	129.106	1.178.632
1995	124.854	1.094.412
1996	121.608	985.750
1997	139.687	1.188.001
1998	135.662	1.331.157

1999	169.306	1.481.435
2000	153.481	1.353.307
2001	146.484	1.248.290
2002	159.727	1.324.208
ΜΕΣΟΣ ΕΤΗΣΙΟΣ ΡΥΘΜΟΣ ΜΕΤΑΒΟΛΗΣ		
'94 - '95	-3,3%	-7,1%
'95 - '96	-2,6%	-9,9%
'96 - '97	14.9%	20,5%
'97 - '98	-2,9%	12,1%
'98 - '99	24,8%	11,3%
'99 - '00	-9,3%	-8,6%
'01- '02	-4,6%	7,8%
'94 - '02	2,7%	1,5%

Πηγή: ΕΣΥΕ (1994-2002).

Σχήμα 47 Μέσος Ετήσιος Ρυθμός Μεταβολής της Τουριστικής Κίνησης του Δήμου
Πηγή: ΕΣΥΕ (1994-2002)

Στη συνολική τουριστική κίνηση του Δήμου τη μεγαλύτερη ποσοστιαία συμμετοχή, διαχρονικά, κατέχει ο ξένος τουρισμός, με ποσοστό που ξεπερνά το 80%. Παρόλα αυτά, η εξέλιξη των τελευταίων ετών, όσον αφορά στις αφίξεις και στις διανυκτερεύσεις των αλλοδαπών και των ημεδαπών (Ελλήνων) τουριστών, δείχνει σαφή τάση ανόδου του εγχώριου τουρισμού και μείωσης του ξένου. Η εξέλιξη αυτή αποδίδεται πιο παραστατικά στα διαγράμματα που ακολουθούν.

Σχήμα 48 Διαχρονική Εξέλιξη (1994-2002) Εγχώριου Τουρισμού (% συμμετοχή)
Πηγή: ΕΣΥΕ (1994-2002)

Σχήμα 49 Διαχρονική Εξέλιξη (1994-2002) Ξένου Τουρισμού (%συμμετοχή)
Πηγή: ΕΣΥΕ (1994-2002)

Συνολικά, θα μπορούσε να ειπωθεί ότι ο τουρισμός του Δήμου Ρεθύμνης, παρά το γεγονός ότι εξακολουθεί να 'κινείται' θετικά, εμφανίζει τα τελευταία χρόνια σημάδια κάμψης έναντι της αρχικής περιόδου ανάπτυξης (τέλη 10ετίας 1970 - 1990). Η εξέλιξη αυτή, έως ένα βαθμό, κρίνεται φυσιολογική αν ληφθούν υπόψη: (α) ότι η έξαρση των τουριστικών δραστηριοτήτων (ιδίως η ανέγερση μεγάλων ξενοδοχειακών μονάδων) έχει επιβαρύνει σημαντικά το περιβάλλον της περιοχής, (β) ότι η έλλειψη συμπληρωματικών τουριστικών υποδομών (π.χ. συνεδριακό κέντρο) καθιστά δύσκολη την ανάπτυξη κι άλλων (πιο σύγχρονων) μορφών τουρισμού, πέραν του μαζικού.

2.5.8 Αγροτικές δραστηριότητες – Κτηνοτροφικές δραστηριότητες

Η γεωργική γη, πέραν των παραδοσιακών καλλιεργειών της ελιάς και του αμπελιού, περιλαμβάνει τις εντατικές καλλιέργειες πρώιμων κηπευτικών, τις αροτραίες καλλιέργειες πατάτας, καρπουζιού κλπ., τους οπωρώνες (λεμονιές και πορτοκαλιές) και τις αγραναπαύσεις.

Ενδιαφέροντα στοιχεία του αγροτικού και του δομημένου τοπίου είναι οι φυτοφράχτες των χωραφιών στις πεδινές περιοχές και η βλάστηση στην παρόδια ζώνη του

οδικού δικτύου και στις αυλές των σπιτιών. Χαρακτηριστικά δέντρα που είναι φυτεμένα στα κράσπεδα των χωραφιών είναι τα κυπαρίσσια και οι καρυδιές. Όλες αυτές οι μορφές βλάστησης μαζί με τις καλλιέργειες συνθέτουν ένα ποικίλο σύνολο βιότοπων, που σε αντίθεση με την μονοκαλλιέργεια, φιλοξενεί μια αξιόλογη πανίδα.

Η Γεωργία και η Κτηνοτροφία κατέχουν σημαντική θέση στην οικονομία της χώρας μας και του Ρεθύμνου ως παράγοντες σταθερότητας και κοινωνικής συνοχής σε μεγάλες περιοχές ωστόσο δεν είναι διεθνώς ανταγωνιστικές.

Κατ' ουσία η Ελληνική Γεωργία και Κτηνοτροφία εξακολουθεί να είναι δομημένη με τις συνθήκες της δεκαετίας του 1970: μικρός οικογενειακός κλήρος, χαμηλή τεχνογνωσία, άμετρη χρήση φυτοφαρμάκων και λιπασμάτων, έλλειψη υποδομών, απουσία ειδικής επαγγελματικής κατάρτισης, ανοργάνωτη παραγωγή, χαμηλή ποιότητα και υψηλό κόστος, σοβαρές αρνητικές περιβαλλοντικές επιπτώσεις. Σε πολύ λίγες περιπτώσεις γίνεται επιστημονικά και οικονομοτεχνικά οργανωμένη παραγωγή.

Μέχρι πριν από μερικές δεκαετίες, η αγορά του Ρέθυμνου ήταν περίπου κλειστή σε εισαγωγές γεωργοκτηνοτροφικών προϊόντων και διακινούσε κατά κύριο λόγο την τοπική παραγωγή με μικρά συνοικιακά καταστήματα. Ωστόσο οι ανάγκες σήμερα σε αγροτικά προϊόντα δεν καλύπτονται από την τοπική αγορά εξ αιτίας της μεγάλης κατανάλωσης από τις τουριστικές μονάδες και τα συναφή επαγγέλματα με αυτόν.

Παρά τις αυξημένες ανάγκες της ντόπιας αγοράς, προκύπτει ότι η γεωργία ακολουθεί πτωτική πορεία τα τελευταία 20 χρόνια με εξαίρεση κάποιες νότιες περιοχές στην ενδοχώρα, σχετικά σε απόσταση από τον βόρειο οδικό άξονα Ηρακλείου – Χανίων.

Η απορρόφηση του εργατικού δυναμικού στον τριτογενή τομέα αποτελεί την βασικότερη αιτία εγκατάλειψης της γεωργικής απασχόλησης σε συνδυασμό με παράγοντες που σχετίζονται με τις κοινωνικές υποδομές που απουσιάζουν κατά κανόνα από τις τοπικές κοινότητες και οδηγούν στην εγκατάλειψη της υπαίθρου. Επίσης δεν θα πρέπει να υποτιμάται ότι μέρος της γης πρώτης προτεραιότητας μετατράπηκε, ή είναι δυνατόν να μετατραπεί μέσου των «πολεοδομικών εργαλείων» σε οικοδομήσιμη, ή έχει παραχωρηθεί για κτηνοτροφική διάθεση.

2.6 ΜΟΡΦΟΛΟΓΙΚΑ ΚΑΙ ΓΕΩΛΟΓΙΚΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ ΔΗΜΟΥ ΡΕΘΥΜΝΗΣ

Οι κλίσεις του εδάφους είναι ομαλές με βάθος παραλιακής επίπεδης ζώνης ικανοποιητικό στο μεγαλύτερο μήκος του θαλάσσιου μετώπου του Δήμου. Έντονες κλίσεις άνω του 30% συναντώνται στις παραρεμάτιες περιοχές και στα νοτιοδυτικά.

Η μορφολογία αυτή του εδάφους δίνει την εκτεταμένη αμμώδη παραλία του Ανατολικού Ρεθύμνου, μεγάλης τουριστικής σημασίας, και την αμέσως μετά απ' αυτή παράκτια πεδινή ζώνη, γεωργικής σημασίας. Θεωρείται η πιο εκτεταμένη αμμώδης παραλία της Κρήτης.

Όπως και σε όλη την Κρήτη ιδιαίτερη σημασία στο ανάγλυφο έχει η διάταξη των φαραγγιών που διατρέχουν το Δήμο από νότο προς βορρά τέμνοντας ισχυρά ένα κατά τα λοιπά σχεδόν ομοιόμορφο ομαλό ημιορεινό ανάγλυφο. Το σύστημα αυτό προβάλει ιδιαίτερα χαρακτηριστικά του τοπίου, καθορίζει περιορισμούς στην ανάπτυξη των δικτύων καθώς και στις συγκεντρώσεις, ή χωρικούς διαχωρισμούς του οικιστικού δικτύου

Ο Δήμος Ρεθύμνης παρουσιάζει μεγάλο ενδιαφέρον από πλευράς φυσικού περιβάλλοντος και μορφολογίας. Διαθέτει μεγάλη ποικιλία και εναλλαγές τοπίων, ενδιαφέροντες φυσικούς σχηματισμούς, σπάνια χλωρίδα και πανίδα και εκτεταμένες παραλίες στο Κρητικό και Λιβυκό πέλαγος. Ένα μεγάλο μέρος της έκτασής του συγκαταλέγεται στο δίκτυο προστατευόμενων περιοχών «Φύση 2000» (Natura 2000) ενώ ένας πολύ μεγάλος αριθμός των οικισμών του δήμου έχουν κηρυχθεί ως παραδοσιακοί. Σε επίπεδο νομού, περίπου 70 οικισμοί στο νομό Ρεθύμνης έχουν χαρακτηριστεί ως παραδοσιακοί όταν στο νομό Ηρακλείου είναι 8, στο νομό Χανίων 9 και στο νομό Λασιθίου 16. Τα παραπάνω στοιχεία αποκτούν ακόμα μεγαλύτερη σημασία δεδομένου ότι ο νομός Ρεθύμνου έχει τη μικρότερη έκταση από όλους τους νομούς της Κρήτης.

Μέσα στα όρια του Δήμου Ρεθύμνου υπάρχουν πολλές οικολογικά σημαντικές περιοχές οι οποίες διαθέτουν :

- Ποικιλία καλά συγκροτημένων και καλά διατηρημένων βιότοπων, όπως η βλάστηση της μακίας στο νότιο τμήμα της περιοχής αλλά και σε μερικές άλλες

θέσεις, που είναι διατηρημένη ιδιαίτερα καλά σε σχέση με άλλες περιοχές της Κρήτης και περιλαμβάνει πολλά είδη χλωρίδας.

- Οι γκρεμοί και τα φαράγγια της περιοχής φιλοξενούν μεγάλο αριθμό ειδών της τυπικής χασμοφυτικής χλωρίδας, όπως το δίκταμο (Origanum dictamnus), που περιλαμβάνεται στο Παράρτημα ΙΙ της Οδηγίας 92/43/ΕΟΚ και πολλά άλλα ενδημικά φυτά της Κρήτης και της Ελλάδας.
- Υπάρχει μεγάλος αριθμός σπηλαίων αλλά η πανίδα τους δεν είναι ακόμα επαρκώς γνωστή. Διαπιστωμένη είναι η παρουσία του, ενδημικού της Κρήτης, είδους Ορθόπτερου Troglophyllus spinulosus. Επίσης, δύο απειλούμενα είδη νυχτερίδων αναφέρονται στα σπήλαια κοντά στους Μύλους.
- Τα χερσαία μαλάκια της περιοχής έχουν ενδιαφέρον και έντεκα είδη ενδημικών χερσαίων σαλιγκαριών της Κρήτης, αναφέρονται στην περιοχή.
- Η θαλάσσια χελώνα Καρέττα χρησιμοποιεί την παραλία του Ρεθύμνου για να γεννήσει. Η παραλία από τα Περιβόλια ως τη Σκαλέτα είναι μια από τις τρεις πιο σημαντικές περιοχές ωοτοκίας του είδους στην Ελλάδα και μια από τις σημαντικότερες στη Μεσόγειο. Ένας μέσος όρος 410 φωλιών ανά περίοδο διαπιστώθηκε μετά από ένα πρόγραμμα καταγραφής 5 χρόνων από το Σύλλογο Προστασίας Θαλάσσιας Χελώνας. Περισσότερες από 15,5% από τις φωλιές, στις γνωστές παραλίες ωοτοκίας του είδους, βρίσκονται εδώ. Η πυκνότητα της ωοτοκίας είναι επίσης πολύ υψηλή (περισσότερο από 35 φωλιές ανά χιλιόμετρο παραλίας κατά μέσο όρο).
- Το φαράγγι των Πρασιών και η γύρω περιοχή είναι πολύ καλός βιότοπος για τα ερπετά. Εννιά είδη είναι σπάνια και προστατευόμενα σε εθνικό και διεθνές επίπεδο ενώ ο συνολικός αριθμός των ειδών ερπετών όλης της Κρήτης είναι έντεκα. Με εξαίρεση τα Tarentola mauretanica και Hemidactylus turcicus, όλα τα άλλα είδη βρίσκονται στα όρια εξάπλωσής τους.
- Και τα τρία αμφίβια της Κρήτης, που είναι απειλούμενα και προστατευόμενα είδη, υπάρχουν στην περιοχή. Ο κρητικός δενδροβάτραχος (Hyla arborea kretensis) είναι στενοενδημικός του νησιού.
- Όλα τα θηλαστικά που βρίσκονται στην περιοχή προστατεύονται. Ο άρκαλος (Meles meles arcalus) είναι ενδημικός της Κρήτης και περιλαμβάνεται στο Κόκκινο Βιβλίο των Απειλούμένων Σπονδυλόζωων της Ελλάδας. Επίσης ο

Rhinolophus ferrumequinum creticum είναι υποείδος στενοενδημικό στην Κρήτη.

- Η ορνιθοπανίδα είναι επίσης σημαντική και 129 είδη πουλιών αναφέρονται στην περιοχή, τα περισσότερα από τα οποία είναι επισκέπτες κατά τις μεταναστεύσεις τους. Η αλκυόνα (Alcedo atthis), είδος που περιλαμβάνεται στο παράρτημα Ι της 79/409/ΕΟΚ, περνά από τις ακτές ανατολικά του Ρεθύμνου σε μεγάλους αριθμούς. Μια αποικία Όρνιων (Gyps fulvus) στο φαράγγι των Πρασών και η παρουσία του σπιζαετού (Hieraaetus fasciatus) έχουν επίσης διαπιστωθεί στην περιοχή.
- Η περιοχή συνδυάζει την οικολογική σπουδαιότητα με την αρχαιολογική, ιστορική και αισθητική αξία. Περιοχές τέτοιου ενδιαφέροντος είναι το χωριό Μαρουλάς που είναι σημαντικό και σπάνιο παράδειγμα της μεσαιωνικής αρχιτεκτονικής στην Κρήτη καθώς και οι παλιοί νερόμυλοι στο ακατοίκητο πια χωριό Κάτω Μύλοι, παράδειγμα παραδοσιακής χρήσης του νερού στο νησί, ακόμα διατηρούνται.

Όπως και σε άλλα μέρη της Ελλάδας, η ανθρώπινη δραστηριότητα στην περιοχή του Δήμου Ρεθύμνου υπήρξε έντονη με αποτέλεσμα την αλλαγή της σύνθεσης και τον περιορισμό της βλάστησης που πριν από εκατοντάδες χρόνια εκτεινόταν εκεί. Σήμερα, η βλάστηση αναπτύσσεται αυτοφυώς στις εκτάσεις που δεν καλλιεργούνται και παραμένουν αδόμητες στις ημιορεινές ζώνες, στα φαράγγια και στις ρεματιές. Αναπτύσσεται επίσης, είτε αυτοφυώς είτε με φυτεύσεις, στις παρόδιες ζώνες των δρόμων, στα όρια των χωραφιών υπό τη μορφή φυτοφραχτών, καθώς και στα άλση των οικισμών και στις αυλές των οικιών. Παρά την υποβάθμιση της βλάστησης και την υποχώρησή της εξαιτίας κυρίως της επέκτασης των γεωργικών καλλιεργειών, η εναλλαγή όλων των παραπάνω μορφών της μαζί με τις καλλιεργούμενες εκτάσεις εξακολουθεί να συνθέτει ένα αξιόλογο τοπίο με ποικιλία βιότοπων.

2.6.1 Κλιματολογικά χαρακτηριστικά και μετεωρολογικά στοιχεία

Η Κρήτη ανήκει στη Μεσογειακή κλιματολογική ζώνη που δίνει τον κύριο χαρακτήρα στο κλίμα της. Το κλίμα στην Κρήτη χαρακτηρίζεται εύκρατο. Η ατμόσφαιρα μπο-

ρεί να είναι αρκετά υγρή, ανάλογα με την εγγύτητα στη θάλασσα. Ο χειμώνας είναι αρκετά ήπιος και υγρός με αρκετές βροχοπτώσεις – περισσότερες στα δυτικά τμήματα της Κρήτης. Η χιονόπτωση είναι σπάνια στις πεδινές εκτάσεις, αλλά αρκετά συχνή στις ορεινές περιοχές. Κατά τη διάρκεια του καλοκαιριού, οι μέσες θερμοκρασίες είναι 25-30ο C, οπωσδήποτε χαμηλότερες από αυτές της ηπειρωτικής Ελλάδας. Στη νότια ακτή, συμπεριλαμβανομένης της πεδιάδας της Μεσσαράς και των Αστερούσιων ορέων, απολαμβάνουν σε σχέση με την υπόλοιπη μεγαλόνησο, περισσότερες ηλιόλουστες ημέρες και πιο υψηλές θερμοκρασίες κατά τη διάρκεια του καλοκαιριού.

Έτσι για τα μετεωρολογικά στοιχεία χρησιμοποιήθηκαν τα επεξεργασμένα στατιστικά μετεωρολογικά στοιχεία της ΕΜΥ για την περιοχή του Νομού Ρεθύμνης, με μεγέθη βροχόπτωσης, θερμοκρασίας, υγρασίας και έντασης ανέμου. Στη συνέχεια δίνονται συνοπτικά ορισμένα μετεωρολογικά στοιχεία, τα οποία προέρχονται από το μετεωρολογικό σταθμό της ΕΜΥ στην πόλη του Ρεθύμνου (Γ. Μήκος 24ο31'1", Γ. Πλάτος 35ο21'0", Υψόμετρο 7 m).

Σημαντικές παράμετροι για τη θερμοκρασία αέρος και τις βροχοπτώσεις αποτελούν η διακύμανση της μέσης μηνιαίας, της ελάχιστης και μέγιστης μηνιαίας θερμοκρασίας και των χιλιοστών βροχόπτωσης.

Ο νομός Ρεθύμνου ως τμήμα της Κρήτης ανήκει στη μεσογειακή κλιματολογική ζώνη το κλίμα της οποίας χαρακτηρίζεται ως εύκρατο. Ο χειμώνας είναι ήπιος και υγρός με αρκετές βροχοπτώσεις και χιόνια στα ορεινά. Η χιονόπτωση είναι σπάνια στις πεδινές περιοχές, αλλά αρκετά συχνή στις ορεινές. Γενικά η ατμόσφαιρα είναι αρκετά υγρή, ανάλογα με την εγγύτητα στη θάλασσα. Κατά τη διάρκεια του καλοκαιριού, η μέση θερμοκρασία κυμαίνεται μεταξύ 25-30 βαθμών (Κελσίου). Στα νότια του Νομού Ρεθύμνου, η θερμοκρασία είναι υψηλότερη και με περισσότερες ημέρες ηλιοφάνειας κατά τη διάρκεια του καλοκαιριού.

Η μέση ετήσια θερμοκρασία είναι 19,4 ºC, γεγονός που υποδηλώνει τον θερμό χαρακτήρα του κλίματος. Η διαφορά θερμοκρασιών χειμώνα – καλοκαιριού είναι σχετικά μικρή, με τη μεγαλύτερη μέση μεταβολή της θερμοκρασίας από μήνα σε μήνα να παρουσιάζεται μεταξύ Μαΐου – Ιουνίου με 4,2 ºC, ενώ ο χειμώνας χαρακτηρίζεται θερμός, καθώς η ελάχιστη μέση μηνιαία θερμοκρασία του ψυχρότερου μήνα (Φεβρουάριος) είναι

9,4 ºC και η θερμοκρασία κατεβαίνει σπάνια υπό το 0 0C. Τη μέγιστη μέση μηνιαία θερμοκρασία παρουσιάζει ο Ιούλιος με 29,9 ºC. Η απόλυτη μέγιστη θερμοκρασία για την περίοδο των 40 χρόνων είναι 41,4oC ενώ η απόλυτη ελάχιστη 0,8oC (ΕΜΥ, 2009).

Πίνακας 41 Μέση / Μέγιστη / Ελάχιστη μηνιαία Θερμοκρασία 1957 – 1997

1ο Εξάμηνο	ΙΑΝ	ΦΕΒ	ΜΑΡ	ΑΠΡ	ΜΑΙ	ΙΟΥΝ
Ελάχιστη Μηνιαία Θερμοκρασία	9.5	9.4	10.4	12.5	15.6	19.3
Μέση Μηνιαία Θερμοκρασία	12.8	12.9	14.2	17.1	20.7	24.9
Μέγιστη Μηνιαία Θερμοκρασία	15.5	15.7	17.2	20.4	24.2	28.2
2ο Εξάμηνο	**ΙΟΥΛ**	**ΑΥΓ**	**ΣΕΠ**	**ΟΚΤ**	**ΝΟΕ**	**ΔΕΚ**
Ελάχιστη Μηνιαία Θερμοκρασία	21.7	21.8	19.5	16.6	13.7	11.2
Μέση Μηνιαία Θερμοκρασία	26.9	26.8	24.2	20.6	17.3	14.5
Μέγιστη Μηνιαία Θερμοκρασία	29.9	29.8	27.5	24.0	20.4	17.2

Πίνακας 42 Μέση Μηνιαία Υγρασία 1957 – 1997

1ο Εξάμηνο	ΙΑΝ	ΦΕΒ	ΜΑΡ	ΑΠΡ	ΜΑΙ	ΙΟΥΝ
Μέση Μηνιαία Υγρασία	69.1	67.1	66.0	63.1	63.4	60.0
2ο Εξάμηνο	**ΙΟΥΛ**	**ΑΥΓ**	**ΣΕΠ**	**ΟΚΤ**	**ΝΟΕ**	**ΔΕΚ**
Μέση Μηνιαία Υγρασία	60.6	61.5	63.4	67.0	68.0	68.2

Πίνακας 43 Μέση Μηνιαία Βροχόπτωση - Ημέρες βροχής 1957 – 1997

1° Εξάμηνο	ΙΑΝ	ΦΕΒ	ΜΑΡ	ΑΠΡ	ΜΑΙ	ΙΟΥΝ
Μέση Μηνιαία Βροχόπτωση	133.8	94.9	80.1	35.0	14.2	5.6
Συνολικές Μέρες Βροχής	15.1	13.3	10.3	6.5	3.1	1.3
2° Εξάμηνο	**ΙΟΥΛ**	**ΑΥΓ**	**ΣΕΠ**	**ΟΚΤ**	**ΝΟΕ**	**ΔΕΚ**
Μέση Μηνιαία Βροχόπτωση	0.5	2.0	20.4	90.5	75.9	108.9
Συνολικές Μέρες Βροχής	0.3	0.5	2.5	8.2	10.0	14.6

Πίνακας 44 Μέση μηνιαία Διεύθυνση και ένταση ανέμων 1957 – 1997

1° Εξάμηνο	ΙΑΝ	ΦΕΒ	ΜΑΡ	ΑΠΡ	ΜΑΙ	ΙΟΥΝ
Μέση Μηνιαία Διεύθυνση Ανέμων	B	B	B	B	B	B
Μέση Μηνιαία Ένταση Ανέμων	9.0	9.7	9.0	7.5	6.0	5.8
2° Εξάμηνο	**ΙΟΥΛ**	**ΑΥΓ**	**ΣΕΠ**	**ΟΚΤ**	**ΝΟΕ**	**ΔΕΚ**
Μέση Μηνιαία Διεύθυνση Ανέμων	B	B	B	B	B	B
Μέση Μηνιαία Ένταση Ανέμων	6.8	6.3	6.6	7.1	8.1	9.0

2.6.2 Χλωρίδα – βλάστηση

Από τα 1.700 και πλέον διαφορετικά είδη και υποείδη που απαντώνται στο νησί πάνω από το 10% είναι ενδημικά, αριθμοί με τους οποίους καμιά ευρωπαϊκή χώρα δεν μπορεί να συγκριθεί. Μόνο στο νομό Ρεθύμνου απαντώνται πάνω από 950 είδη. Στις αμμώδεις παραλίες κυριαρχεί με τα κατάλευκα άνθη του ο κρίνος της θάλασσας (Pancratium maritimum). Τον συντροφεύουν φυτά όπως τα Euphorbia paralias, Medicago marina, Otanthus maritimus, Eryngium maritimum, Crithmum maritimum, όλα με ονόματα που προδίδουν τις ενάλιες προτιμήσεις τους.

Οι περιοχές που βρίσκονται κοντά σε οικισμούς και ιδιαίτερα οι πεδινές, χαρακτηρίζονται από βιότοπους έντονα επηρεασμένους από τον άνθρωπο. Εδώ, ανάμεσα στ'

άλλα, θα συναντήσει κανείς γλαδίολους (Gladiolus italicus), πολύχρωμες ανεμώνες (Anemone coronaria), νάρκισσους (Narcissus tazetta) και νεραγκούλες (Ranunculus asiaticus) που πλημμυρίζουν τους ελαιώνες και τους αγρούς. Στα φρύγανα οι φλώμοι (Phlomis sp.), ο ασπάλαθος (Calicotome villosa), η αφάνα (Sarcopoterium spinosum), η θρούμπη (Satureja thymbra), το θυμάρι (Thymus capitatus), η αγριολεβάντα (Lavandula stoechas), οι φασκομηλιές (Salvia sp.) όπως και τα διάφορα είδη λαδανιάς (Cistus sp.) διαχέουν στην ατμόσφαιρα τις μυρωδιές τους.

Ο αστύρακας με τα κομψά αρωματικά άνθη του, τα ρείκια (Erica arborea, Erica manipuliflora), ο σχίνος (Pistacia lentiscus), η τραμιθιά (Pistacia terebinthus) και η δάφνη (Laurus nobilis), ο πρίνος (Quercus coccifera), οι κουμαριές (Arbutus unedo, Arbutus andrachne), και η μυρτιά (Myrtus communis) είναι τα είδη που κυριαρχούν στους Μεσογειακούς θαμνώνες (Μακία).

Στα φαράγγια ενδημούν πιο σπάνια και ιδιαίτερα είδη. Οι ενδημικές Campanula tubulosa και Campanula saxatilis, το όνοσμα το ελληνικό (Onosma graecum) η βραχόφιλη τουλίπα (Tulipa saxatilis) και οι δυο σταιχιλίνες (Staehelina arborea και Staehelina fruticosa) είναι μερικά από αυτά.

Η βλάστηση της περιοχής του Δήμου Ρεθύμνης υπάγεται σε δύο βασικές κατηγορίες:

- Την εξαρτώμενη από το βιοκλίμα ευμεσογειακή ζώνη βλάστησης, που εμφανίζεται με τη θερμομεσογειακή διάπλαση Oleo - Ceratonion και τη μεσομεσογειακή διάπλαση της αριάς Quercion ilicis. Η μορφή και η σύνθεση της βλάστησης μπορεί να διαφέρει ως ένα βαθμό από τόπο σε τόπο, καθώς εξαρτάται και από άλλους επιμέρους παράγοντες όπως είναι ο προσανατολισμός, το έδαφος και τα νερά, αλλά και η ανθρώπινη δραστηριότητα. Τυπικές μορφές της βλάστησης του Δήμου Ρεθύμνου είναι τα χαμηλά δάση και οι θαμνώνες καθώς και τα φρύγανα και λιβάδια, που αποτελούν τις υποβαθμισμένες μορφές τους.
- Τη βλάστηση που δημιουργείται σε ακραίες περιβαλλοντικές συνθήκες, που χαρακτηρίζεται ως αζωνική ή σταθερή ή εδαφικά εξαρτώμενη και δεν υπόκειται σε βιοκλιματικό καθορισμό. Μορφές τις βλάστησης αυτής είναι η χασμοφυτική βλάστηση στα βράχια των φαραγγιών, η παρόχθια βλάστηση και τα ύφυ-

γρα λιβάδια. Η βλάστηση στις αμμώδεις ακτές είναι επίσης μια αζωνική μορφή, έχει όμως υποβαθμιστεί από την ανθρώπινη δραστηριότητα σε τέτοιο βαθμό, ώστε να είναι πλέον ανύπαρκτη στις παραλίες που βρίσκονται μέσα στα όρια του Δήμου.

Όπως και σε άλλα μέρη της Ελλάδας, η ανθρώπινη δραστηριότητα στην περιοχή του Δήμου Ρεθύμνου υπήρξε έντονη με αποτέλεσμα την αλλαγή της σύνθεσης και τον περιορισμό της βλάστησης που πριν από εκατοντάδες χρόνια εκτεινόταν εκεί. Σήμερα, η βλάστηση αναπτύσσεται αυτοφυώς στις εκτάσεις που δεν καλλιεργούνται και παραμένουν αδόμητες στις ημιορεινές ζώνες, στα φαράγγια και στις ρεματιές. Αναπτύσσεται επίσης, είτε αυτοφυώς είτε με φυτεύσεις, στις παρόδιες ζώνες των δρόμων, στα όρια των χωραφιών υπό τη μορφή φυτοφραχτών, καθώς και στα άλση των οικισμών και στις αυλές των οικιών. Παρά την υποβάθμιση της βλάστησης και την υποχώρησή της εξαιτίας κυρίως της επέκτασης των γεωργικών καλλιεργειών, η εναλλαγή όλων των παραπάνω μορφών της μαζί με τις καλλιεργούμενες εκτάσεις εξακολουθεί να συνθέτει ένα αξιόλογο τοπίο με ποικιλία βιότοπων.

Η γεωργική γη, πέραν των παραδοσιακών καλλιεργειών της ελιάς και του αμπελιού, περιλαμβάνει τις εντατικές (καλυμμένες ή μη) καλλιέργειες πρώιμων κηπευτικών, τις αροτραίες καλλιέργειες πατάτας, καρπουζιού κλπ., τους οπωρώνες (λεμονιές και πορτοκαλιές) και τις αγραναπαύσεις.

Όπως αναφέρεται παραπάνω, ενδιαφέροντα στοιχεία του αγροτικού και του δομημένου τοπίου είναι οι φυτοφράχτες των χωραφιών στις πεδινές περιοχές και η βλάστηση στην παρόδια ζώνη του οδικού δικτύου και στις αυλές των σπιτιών. Χαρακτηριστικά δέντρα που είναι φυτεμένα στα κράσπεδα των χωραφιών είναι τα κυπαρίσσια και οι καρυδιές. Όλες αυτές οι μορφές βλάστησης μαζί με τις καλλιέργειες συνθέτουν ένα ποικίλο σύνολο βιότοπων, που σε αντίθεση με την μονοκαλλιέργεια, φιλοξενεί μια αξιόλογη πανίδα, η οποία παρουσιάζεται στην σχετική παράγραφο της πανίδας που ακολουθεί.

Η βλάστηση στις αδόμητες και μη καλλιεργούμενες ημιορεινές και ορεινές εκτάσεις του Δήμου σχηματίζεται από ένα μωσαϊκό διαφόρων ομάδων που δεν είναι ευδιάκριτες και δεν έχουν πάντοτε αμιγή μορφή.

Η βλάστηση στις παραπάνω αναφερόμενες εκτάσεις του Δήμου περιλαμβάνει:

- δάση με χνοώδεις ή μακρολέπιες δρυς και δάση αριάς,
- αείφυλλους σκληρόφυλλους θαμνώνες με κουμαριές και ρείκια, σχίνο, ασπάλαθο ή πουρνάρι
- φρύγανα με είδη όπως η αστοιβίδα, ο φλώμος, η ασφάκα, η λαδανιά ή το ρείκι
- λιβάδια με διάφορα είδη αγροστωδών και θερόφυτων και με όψη ψευδοστέππας
- χασμοφυτική βλάστηση με πολλά ενδημικά και σπάνια είδη φυτών στα απόκρημνα βράχια των φαραγγιών

Παρόχθια βλάστηση και ύφυγρα λιβάδια**.** Στις ρεματιές και στο βάθος των πολυάριθμων φαραγγιών του Δήμου φύεται χαρακτηριστική παρόχθια βλάστηση με πλατάνια, πικροδάφνες, λυγαριές, καλάμια και άλλα υγρόφιλα δενδρώδη, θαμνώδη, αναρριχώμενα και ποώδη φυτά.

Τα υγρά και ύφυγρα λιβάδια είναι σπάνια και εμφανίζονται συνήθως στις κοίτες των ποταμών. Η πυκνή ποώδης βλάστησή τους συντηρείται από τη μόνιμη ή τουλάχιστον ανοιξιάτικη παροχή υπόγειου νερού προς την επιφάνεια του εδάφους. Παρόλο που καλύπτουν μικρές επιφάνειες, τα ύφυγρα λιβάδια συμβάλλουν σημαντικά στην ενίσχυση της τοπικής ποικιλότητας.

Τα κύρια χαρακτηριστικά της περιοχής είναι ο συνδυασμός των γεωμορφολογικών και υδρογεωλογικών χαρακτηριστικών της, τα οποία δίδουν την δυνατότητα της ύπαρξης πολλών διαφορετικών οικοτόπων.

Η ΕΛΙΑ

Όπως μαρτυρούν τα αρχαιολογικά δεδομένα αλλά και οι ιστορικές πηγές, η ιστορία της Κρήτης είναι στενά συνδεδεμένη με το δέντρο της ελιάς και με το βασικό προϊόν της, το λάδι. Ήδη από τα μινωικά χρόνια, όπως έχει αποδειχθεί από τα αρχαιολογικά ευρήματα της Κνωσού, γινόταν επεξεργασία του καρπού της ελιάς και παραγόταν λάδι

που αποθηκευόταν σε πήλινους πίθους και αμφορείς και συχνά εξάγονταν στα νησιά του Αιγαίου και την κεντρική Ελλάδα.

Πέρα όμως από τα οικονομικά οφέλη, το δέντρο της ελιάς λατρευόταν ως ιερό και το λάδι εκτός από προσφορά στους Θεούς και στους νεκρούς χρησίμευε ακόμα στην ιατρική, στον αθλητισμό και στην καθημερινή ζωή ως προϊόν βασικό για τη διατροφή, το φωτισμό και τη θέρμανση. Έτσι το δέντρο της ελιάς και ο ευλογημένος καρπός του από το παρελθόν και ως σήμερα εξακολουθούν να είναι σύμβολα της γνώσης της ειρήνης, της υγείας και της δύναμης.

Τα τελευταία χρόνια η διεθνής ιατρική και διαιτολογία συστήνουν το ελαιόλαδο ως απαραίτητο προϊόν διατροφής για την εξασφάλιση υγείας και μακροζωίας. Η Κρήτη με το μεσογειακό της κλίμα ευνοεί την ανάπτυξη της ελιάς που φύεται τόσο σε πεδινές όσο και σε ορεινές περιοχές και καρποφορεί το χειμώνα.

Στο νησί υπάρχουν εκατομμύρια ελαιόδεντρα και χιλιάδες οικογένειες βασίζουν την οικονομική τους ζωή στην καλλιέργειά τους. Το κλίμα και η σύσταση του εδάφους της Κρήτης εξασφαλίζουν το φίνο άρωμα και την υπέροχη γεύση του κρητικού ελαιολάδου, καθιστώντας το προϊόν υψηλής ποιότητος με διεθνή αναγνώριση.

Η Π.Ε. Ρεθύμνου είναι κατάφυτη από ελιές και η παραγωγή ελαιολάδου αποτελεί μια από τις βασικές ασχολίες των κατοίκων. Τα είδη που καλλιεργούνται είναι κυρίως χοντρολιές, κορωνέικες και λιγότερες τσουνάτες. Από τα δέντρα αυτά παράγεται εκλεκτής ποιότητος ελαιόλαδο καθώς και βρώσιμες ελιές εξαιρετικής ποιότητος. Ο περίφημος ελαιώνας της περιοχής Άδελε στη Δ.Ε. Αρκαδίου, σε μια τεράστια πεδινή και ημιορεινή έκταση, θεωρείται ένας από τους μεγαλύτερους της Μεσογείου.

Τη μακροχρόνια και στενή σχέση της περιοχής αυτής αλλά και ολόκληρου του Ρεθύμνου και της Κρήτης με την ελιά και το λάδι αντανακλά η οργάνωση του Μουσείου της Ελιάς στα Καψαλιανά. Πρόκειται για ένα οικισμό που αποτελούσε μετόχι της Ι. Μ. Αρκαδίου. Εκεί βρισκόταν ο ελαιόμυλος του μοναστηριού που μαζί με άλλα κτίσματα οικοδομήθηκε στο τέλος του 16ου και στις αρχές του 17ου αι. Ο οικισμός είναι διατηρητέος και σήμερα έχει αναστηλωθεί και συντηρηθεί σχεδόν εξολοκλήρου.

2.6.3 Πανίδα

Η εύρεση απολιθωμένων οστών νάνων ιπποπόταμων και ελεφάντων δίνει μια αχνή εικόνα της πανίδας του νησιού κατά το Πλειστόκαινο. Και σήμερα ωστόσο, παρά την σαρωτική επέκταση των ανθρώπινων δραστηριοτήτων, επιβιώνουν αρκετά άγρια, μικρά θηλαστικά όπως ο κρητικός ασβός (Meles-meles arcalus), η καλιγιαννού (Mustela nivalis galinthias) και η ζουρίδα (Martes foina bunites).

Δυστυχώς, η μεγαλύτερη πιθανότητα που έχει να τα δει κανείς είναι νεκρά στην άσφαλτο. Σημαντικό γεγονός αποτελεί η επανεμφάνιση τα τελευταία χρόνια του αγριόγατου (Felix silvestris), είδος που θεωρούνταν εξαφανισμένο. Στην Κρήτη δεν υπάρχουν δηλητηριώδη ερπετά.

Η όχεντρα (Elaphe situla) και η δενδρογαλιά (Coluber gemonensis) συχνάζουν στα δέντρα και ανάμεσα στις πέτρες. Η κολισαύρα (Podarchis erhardii) είναι πολύ κοινή σε αντίθεση με την πρασινόσαυρα (Lacerta trilineata) που είναι πιο σπάνια.

Στα κλαδιά των δέντρων συχνάζει ο μικροσκοπικός κρητικός δενδροβάτραχος, ενώ οι φρύνοι (Bufo bufo) προτιμούν υγρές περιοχές. Τις βόρειες αμμώδεις παραλίες του νησιού, σήμερα προστατευόμενες από εθελοντές, επισκέπτεται η θαλάσσια χελώνα Careta careta, για να εναποθέσει τ' αυγά της.

Η ορνιθοπανίδα του νομού είναι πολύ πλούσια. Μικροπούλια, όπως σπουργίτια (Passer domesticus), καρδερίνες (Carduelis carduelis), σταχτάρες (Apus apus), σπίνοι (Fringila coelembs) κ.α κοκκινολαίμηδες (Erithacus rubecula) μα και μεγαλύτερα όπως κοτσύφια (Tarduw merula), τσαλαπετεινοί (Upupa epops), πέρδικες (Alectoris chucar) και κουρούνες Corvus corone) έχουν συχνή παρουσία στους αγρούς. Στον ουρανό συχνά αιωρούνται Βραχοκιρκίνεζα (Falco tinnunculus) και γερακίνες (Buteo buteo) ενώ συχνή είναι η παρουσία του γκιώνη (Otus scops).

Τα βουνά και τα φαράγγια αποτελούν παράδεισο για τους παρατηρητές πουλιών, αφού εδώ φωλιάζουν πουλιά όπως ο Γυπαετός ή Κοκαλάς (Gypaetus barbatus), ένα σπάνιο μεγαλόπρεπο πουλί με άνοιγμα φτερών που φτάνει κοντά στα 3μ.

Πιο συχνή είναι η παρουσία ενός άλλου μεγάλου πουλιού, του Όρνιου ή Σκάρας (Gyps fulvus), όπως το ονομάζουν στην Κρήτη, και της μικρότερης καλιακούδας (Pyrrhocorax pyrrhocorax).

Στην πεδινή ζώνη, δηλαδή στις πεδιάδες και τους χαμηλούς λόφους, συναντάει κανείς λαγούς, νυφίτσες, ασβούς, σκατζόχοιρους, αγροπόντικες (Apodeus sylvaticus-creticus), νυχτερίδες, και πουλιά, όπως σπουργίτια (Passer domesticus), καρδερίνες (Carduelis carduelis), χελιδόνια (Delichon urbica), κουρούνες (Corvus corone), σπίνους (Fringila coelembs) κ.α.

Τα ίδια είδη ζώων και πουλιών αλλά με μεγαλύτερη συχνότητα συναντά κανείς και στην ημιορεινή ζώνη, όπου υπάρχουν ακόμα ορισμένα είδη αρπακτικών πουλιών, όπως τα κοράκια (Corvus corax) και τα κοτσύφια (Turbus merula).

Ο παράδεισος όμως των αρπακτικών πουλιών, όπως ο γυπαετός (Gyapetus barbatus) και όλα τα προηγούμενα, είναι η ορεινή ζώνη. Εκεί ζει ακόμα το σπάνιο πλεον κρητικό αγριοκάτσικο (Capra aegagrus) και ο κρητικός αγριόγατος (Felix silvestris).

ΘΗΛΑΣΤΙΚΑ

Στην περιοχή εμφανίζονται 9 είδη θηλαστικών τα οποία είναι ευρέως εξαπλωμένα στην Κρήτη, εκτός από τα δύο είδη νυχτερίδων που κινδυνεύουν:

- Σκαντζόχοιρος (Erinaceus concolor ssp nesiotes)
- Κηπομυγαλίδα (Crocidura suaveolens)
- Άρκαλος ή Ασβός (Meles meles ssp arcalus)
- Κουνάβι(Martes foina ssp bunites)
- Ζουρίδα (Mustela nivalis ssp galinthias)
- Λαγός (Lepus europaeus)
- Τρανορινολόφος (Rhinolophus ferrumequinum)
- Μικρορινιλόφος (Rhinolophus hiposideros)

ΑΜΦΙΒΙΑ-ΕΡΠΕΤΑ

Στην περιοχή καταγράφηκαν 3 είδη αμφιβίων, και 4 είδη ερπετών:

- Πρασινοφρύνος (Bufo viridis)
- Δενδροβάτραχος (Hyla arborea)

- Λιμνοβάτραχος (Rana cretensis)
- Πρασινογουστέρα (Lacerta trilineata ssp polylepidota)
- Αιγαιόσαυρα (Podarcis erhardii)
- Σπιτόφιδο(Elaphe situla)
- Αγιόφιδο(Telescopus falax)

ΛΕΠΙΔΟΠΤΕΡΑ

Στην περιοχή αναγνωρίστηκαν είκοσι είδη λεπιδόπτερων: Iphiclides podalirius, Papilio machaon, Pierisbrasicae, Pieris rapae, Euchloe ausonia, Gonepteryx cleopatra, Leptidea sinapis, Lycaena phlaeas, Lampides boeticus, Celastrina argiolus, Aricia agestis, Polyommatus icarus, Nymfalis polychloros, Vanessa atalanta, Cyrinthia cardui, Polygonia aegea, Parange aegeria, Carcharodus alceae, Thymelicus aeteon και Gegenew pumilio. Είναι είδη που διαβιούν σε φρυγανώδεις και θαμνώδεις περιοχές και σπηλιές.

Προστατευόμενα είδη πτηνών με παρουσία στην περιοχή Δήμου Ρεθύμνης

Ένα από τα πλέον σπάνια αρπακτικά που φιλοξενεί η χώρα μας είναι και ο Γυπαετός, ένα πουλί των ορεινών οικοσυστημάτων. Το επιστημονικό του όνομα είναι Gypaetus barbatus, όπου barbatus σημαίνει γενειοφόρος και το πήρε από το γένι που εύκολα διακρίνεται στις δύο πλευρές του ράμφους του.

ΓΥΠΑΕΤΟΣ (GYPAETUS BARBATUS)

Μέχρι τις αρχές του αιώνα, ο Γυπαετός ήταν αρκετά κοινός σε όλα τα βουνά της ηπειρωτικής Ελλάδας και την Κρήτη αλλά και σε ορισμένα μεγαλύτερα νησιά όπως η Ρόδος. Κατά τη δεκαετία του 1980 εκτιμάται ότι ο πληθυσμός του είδους αριθμού σε 35 περίπου ζεύγη, 12 από αυτά στην Κρήτη. Κατά την προηγούμενη δεκαετία ο μοναδικός βιώσιμος πληθυσμός εντοπίζεται στην Κρήτη με έντονη πτωτική τάση, αφού το 1995 εκτιμάται ότι υπήρχαν 9 – 10 ζευγάρια, ενώ το 2001 μόλις τέσσερα με συνολικό αριθμό

ατόμων όχι περισσότερα από 25 άτομα. Ενέργειες για τη διάσωσή του πραγματοποιούνται από την Ελληνική Ορνιθολογική Εταιρία.

ΌΡΝΙΟ (GYPS FULVUS)

Το Πρασσανό φαράγγι είναι σημαντικός τόπος για την εύρεση τροφής του Όρνιου. Εκεί υπάρχουν ορεινοί φρυγανότοποι και αραιά δάση. Μεγάλες σχετικά συγκεντρώσεις του είδους είναι συχνές, ειδικά το καλοκαίρι. Θέσεις κατάλληλες για φώλιασμα βρίσκονται τόσο εντός του φαραγγιού, όσο και εκτός. Τα πουλιά δημιουργούν αποικίες και φωλιάζουν στην περιφέρεια του βουνού κοντά στα χειμαδιά των κοπαδιών. Με αυτό τον τρόπο αποφεύγουν τις αντίξοες καιρικές συνθήκες ενώ ταυτόχρονα βρίσκονται πιο κοντά στη τροφή τους.

ΧΡΥΣΑΕΤΟΣ (AQUILA CHRYSAETOS SSP HOMEYERI)

Η ευρύτερη περιοχή του Ψηλορείτη περιλαμβάνει τέσσερις επικράτειες Χρυσαετού. Στην περιοχή του Πρασσανού φαραγγιού, κάνει αραιά την εμφάνισή του. Η καταδίωξη του είδους από τον άνθρωπο είναι έντονη και το μμοναδικό γεγονός που διασώζει το είδος είναι η σχετική αφθονία τροφής (πέρδικες κυρίως) και η ύπαρξη νέων πτηνών, που καλύπτουν τις απώλειες των ενηλίκων.

CARETTA CARETTA

Υπάρχει στη γη από την εποχή των δεινοσαύρων. Σήμερα και τα επτά είδη θαλάσσιας χελώνας ανά τον κόσμο απειλούνται με εξαφάνιση. Στη Μεσόγειο συναντώνται τρία είδη θαλάσσιας χελώνας, από τα οποία μόνο ένα, η Caretta caretta βρίσκει καταφύγιο στις ελληνικές ακτές.

- Η Καρέττα, φτάνει σε μήκος το ένα μέτρο και σε βάρος τα 90 κιλά περίπου. Το όστρακό της είναι κόκκινο - καφέ. Τρέφεται με αργοκίνητους οργανισμούς, όπως Μέδουσες, κοχύλια, μύδια κ.α. Όπως όλα τα ερπετά, έτσι και οι θαλάσ-

σιες χελώνες αναπνέουν με πνεύμονες και μπορούν να παραμείνουν κάτω από το νερό περισσότερη ώρα από τους ανθρώπους.

- Κάθε χρόνο, από τον Μάιο μέχρι τον Αύγουστο, σε παραλίες της Κρήτης και κάποιων άλλων περιοχών της Ελλάδας. Οι θηλυκές Καρέττα βγαίνουν το βράδυ στη στεριά για να γεννήσουν. Γεννούν κατά μέσο όρο 115 αυγά τα οποία δυο μήνες αργότερα εκκολάπτονται. Αυτά μόλις γεννηθούν τρέχουν στη θάλασσα αλλά λίγα θα επιβιώσουν.
- Κύριες απειλές: Καταστροφή ή υποβάθμιση των περιοχών ωοτοκίας λόγω ανεξέλεγκτης τουριστικής ανάπτυξης, εμπλοκή σε αλιευτικά εργαλεία, ρύπανση των θαλασσών

Βασικός αρωγός στην προσπάθεια για την προστασία της θαλάσσιας χελώνας είναι ο σύλλογος ΑΡΧΕΛΩΝ.

2.6.4 Ποιότητα περιβάλλοντος και προβλήματα ρύπανσης

Ο νέος Δήμος Ρεθύμνης αποτελεί ενιαία διοικητική ενότητα με τους πρώην Δήμους Ν. Φωκά, Λαπαίων και Αρκαδίου, ως εκ τούτου τα περιβαλλοντικά προβλήματα που εντοπίζονται στους όμορους πρώην Δήμους λόγω συγκέντρωσης οικονομικών και άλλων δραστηριοτήτων, αποτελούν μια επιπλέον ανάγκη για την συνολική αντιμετώπιση της διαχείρισης του χώρου και των περιβαλλοντικών προβλημάτων.

2.6.4.1 Ατμοσφαιρική ρύπανση

Πηγές ρύπανσης του αέρα του νέου Δήμου Ρεθύμνης είναι οι διάφορες αστικές, βιομηχανικές – βιοτεχνικές, λατομικές και αγροτικές δραστηριότητες, η κυκλοφορία των οχημάτων στο οδικό δίκτυο και η κίνηση των πλοίων στο λιμάνι της πόλης.

Οι καύσεις για θέρμανση το χειμώνα περιλαμβάνουν τις κεντρικές θερμάνσεις, τις ατομικές θερμάνσεις και τις καύσεις καυσόξυλων. Με εξαίρεση την πόλη του Ρέθυμνου, όπου έχουν αξιοσημείωτη συμβολή στην επιβάρυνση του αέρα της πόλης, εκτιμάται ότι οι εγκαταστάσεις θέρμανσης στους μικρότερους και λιγότερο πυκνοκατοικημένους οικισμούς του Δήμου παράγουν αμελητέες ποσότητες ρύπων.

Καθώς δεν υπάρχουν μεγάλες βιομηχανικές μονάδες στο Δήμο Ρεθύμνης, η επιβάρυνση του αέρα από την παραγωγική δραστηριότητα αφορά κυρίως στη δυσοσμία που παράγουν κάποιες εγκαταστάσεις μεταποίησης αγροτικών προϊόντων και κτηνοτροφικές μονάδες. Χαρακτηριστική είναι η περίπτωση μιας μονάδας πάχυνσης μοσχαριών δίπλα στον ποταμό Πλατανιά βόρεια του οικισμού Γιαννούδι, οι μυρωδιές της οποίας φτάνουν μέχρι τον οικισμό. Η δυσοσμία οφείλεται κυρίως στον καθαρισμό της εγκατάστασης ή κατά την αναμόχλευση της κοπριάς για τη φόρτωση και την απομάκρυνσή της και προκαλείται από την παρουσία ενώσεων όπως το υδρόθειο, η αμμωνία, και οι μερκαπτάνες. Στο Γιαννούδι προβλήματα δυσοσμίας προκαλούν και οι στάβλοι αιγοπροβάτων που έχουν εγκατασταθεί μέσα στα όρια του οικισμού. Η δυσοσμία από στάβλους αιγοπροβάτων γίνεται ενοχλητική και σε άλλα χωριά, όπως το Όρος, όπου ασκείται κτηνοτροφική δραστηριότητα.

Η κυκλοφορία των οχημάτων στην περιοχή του Δήμου νότια από τη ζώνη επιρροής του Βόρειου Οδικού Άξονα της Κρήτης (ΒΟΑΚ) είναι μικρή σχετικά και η επακόλουθη ρύπανση του αέρα αμελητέα. Ο αέρας της ευρύτερης περιοχής της πόλης του Ρεθύμνου, όπου η κυκλοφορία των οχημάτων είναι σημαντική, επιβαρύνεται με τους ρύπους CO, NOx, VOC, καπνός, SO_2 και Pb. Στις περιοχές μεταξύ του ΒΟΑΚ και της ακτής και κάτω από συνθήκες άπνοιας ή ατμοσφαιρικής αναστροφής ακόμα και χαμηλές συγκεντρώσεις ρύπων μπορεί να γίνονται αισθητές και ενοχλητικές για τους κατοίκους και να έχουν μακροπρόθεσμες επιπτώσεις στην υγεία τους.

Σκόνη, με τοπική και όχι σημαντική επιβάρυνση του αέρα, παράγεται από τη δραστηριότητα μονάδας παραγωγής σκυροδέματος, μονάδας επεξεργασίας μάρμαρου και μονάδας παραγωγής τούβλων στο Σωματά, καθώς και της μονάδας επεξεργασίας μαρμάρων στο Ρουσσοσπίτι.

Τα στερεά απόβλητα του Δήμου Ρεθύμνης μεταφέρονται και διατίθενται στον κορεσμένο – και προβληματικό πλέον – ΧΥΤΑ στην ορεινή περιοχή νότια του Μαρουλά, σε έκταση που ανήκει διοικητικά στο γειτονικό Δήμο Αρκαδίου. Δεν είναι γνωστό εάν ο ΧΥΤΑ ρυπαίνει σημαντικά τον αέρα και αν οι ρύποι διασπείρονται προς κατοικημένες περιοχές. Εκτιμάται πάντως ότι ο Δήμος δεν αντιμετωπίζει τα σοβαρά προβλήματα των ανοιχτών χωματερών, που αυταναφλέγονται και παράγουν τοξικές ουσίες που διασπείρονται υπό μορφή νέφους και γίνονται επικίνδυνες για την υγεία των κατοίκων των γειτονικών περιοχών.

Η ατμοσφαιρική ρύπανση στα όρια της Δημοτικής Ενότητας Ν. Φωκά δεν θεωρείται σημαντική. Πηγές ρύπανσης του αέρα είναι οι διάφορες αστικές, βιομηχανικές - βιοτεχνικές και αγροτικές – κτηνοτροφικές δραστηριότητες και η κυκλοφορία των οχημάτων στο οδικό δίκτυο.

Οι καύσεις για θέρμανση το χειμώνα περιλαμβάνουν τις κεντρικές θερμάνσεις, τις ατομικές θερμάνσεις και τις καύσεις καυσόξυλων. Ωστόσο εκτιμάται ότι οι εγκαταστάσεις θέρμανσης στους μικρούς και μη πυκνοκατοικημένους οικισμούς του Δήμου παράγουν αμελητέες ποσότητες ρύπων.

Από την άλλη, ατμοσφαιρική ρύπανση γενικά προκαλείται και από τα προϊόντα των καύσεων των βιοτεχνικών / βιομηχανικών μονάδων (το μονοξείδιο του άνθρακα CO, οι υδρογονάνθρακες VOC, τα οξείδια του αζώτου NOx, το διοξείδιο του θείου SO2 και τα σωματίδια). Καθώς όμως δεν υπάρχουν μεγάλες βιομηχανικές μονάδες στο Δήμο, η επιβάρυνση του αέρα από την παραγωγική δραστηριότητα αφορά κυρίως στη δυσοσμία που παράγουν κάποιες εγκαταστάσεις μεταποίησης, τα σφαγεία χοιρινών, οι κτηνοτροφικές μονάδες (ποιμνιοστάσια) και οι μανάδες επεξεργασίας ζωοτροφών. Η δυσοσμία κυρίως από στάβλους αιγοπροβάτων και από τα σφαγεία γίνεται ενοχλητική σε αρκετά χωριά όπου ασκείται έντονη κτηνοτροφική δραστηριότητα.

Η κυκλοφορία των οχημάτων νότια από τη ζώνη επιρροής του Βόρειου Οδικού Άξονα της Κρήτης (ΒΟΑΚ) είναι μικρή και συνεπώς η επακόλουθη ρύπανση του αέρα αμελητέα. Η κυκλοφορία των οχημάτων επιβαρύνει τον αέρας με τους ρύπους CO, NOx, VOC, καπνός, SO2 και Pb.

Συνεπώς, δεδομένων και των καλών συνθηκών διασποράς των ρύπων που επικρατούν (λόγω και των ισχυρών ανέμων) με αποτέλεσμα να επιτυγχάνεται μεγάλος ρυθμός ανανέωσης του αέρα, εκτιμάται ότι η ατμόσφαιρα στη δημοτική ενότητα Ν. Φωκά βρίσκεται σε πολύ καλή κατάσταση.

Στη δημοτική ενότητα Λαππαίων Οι πηγές ρύπανσης περιορίζονται στα οικιακά απόβλητα των αγροτικών οικισμών και στ' απόβλητα των μονάδων μεταποίησης των τοπικών αγροτικών προϊόντων (ελαιουργεία- τυροκομεία). Τα δύο τυροκομεία αποτελούν τις σημαντικότερες σημειακές πηγές ρύπανσης. Έχει συμφωνηθεί όμως (χωρίς ακόμα να έχει υλοποιηθεί) η μεταφορά των λυμάτων τους στις εγκαταστάσεις του ΒΙΟΚΑ Ρεθύμνου. Αντίθετα τα ελαιουργεία έχουν κατασκευάσει ήδη δεξαμενές εξάτμισης εκτός των οικισμών (λόγω δυσοσμίας), στις οποίες μεταφέρουν με πλαστικό σωλήνα τα

υγρά απόβλητα των μονάδων (κατσίγαρος). Το στερεό προϊόν της καθίζησης/ εξάτμισης χρησιμοποιείται ως λίπασμα.

2.6.4.2 Πηγές Ρύπανσης, προβλήματα και λύσεις

Πηγές Ρύπανσης	Προβλήματα/ Λύσεις
1. Απορρίμματα οικισμών	
2. Λύματα οικισμών	Προγραμματίζεται η αντιμετώπιση στο Δ.Δ. Επισκοπής
3. Απόβλητα ελαιουργείων	Μερική αντιμετώπιση
4. Απόβλητα τυροκομείων	Δρομολογείται η μεταφορά τους στις εγκαταστάσεις ΒΙΟΠΑ Ρεθύμνου

Σ' ότι αφορά τα αστικά / οικιακά απόβλητα οι περισσότεροι οικισμοί καλύπτονται στο μεγαλύτερο μέρος τους μ' αποχετευτικό δίκτυο, τα λύματα όμως καταλήγουν ανεπεξέργαστα στα ρέματα. Μόνο στο Βιλανδρέδο και την Αργυρούπολη λειτουργούν κάποια συστήματα επεξεργασίας αποβλήτων. Σ' ότι αφορά τα απορρίμματα, αυτά συλλέγονται και μεταφέρονται στο ΧΥΤΑ Αμαρίου.

Σχετικά με τη ρύπανση της αμμουδιάς, αυτή εξαρτάται τόσο απ' τις εκροές των εγκαταστάσεων αναψυχής που βρίσκονται εκεί, όσο και απ' το επίπεδο ρύπανσης των ρεμάτων και ποταμών που εκβάλουν στην παραλία. Ιδιαίτερο πρόβλημα εμφανίζεται στον ποταμό Μουσέλα, τα νερά του οποίου ρυπαίνονται από τα απόβλητα των τυροκομείων της Ασή – Γωνιάς που ανήκει στο γειτονικό Νομό.

Αλλά και τα νερά του ποταμού Πετρέ ρυπαίνονται όχι μόνο από τ' αστικά απόβλητα αλλά και από τα κοπάδια των αιγοπροβάτων που συχνά βόσκουν εκεί. Παρ' όλα αυτά όμως στις σχετικές μετρήσεις του ΥΠΕΧΩΔΕ που αναφέρονται στην έκθεση ποιότητας νερών κολύμβησης της χώρας, για το έτος 2000, η περιοχή Παραλία Επισκοπής/ κέντρο ακτής κωδ. 49100702 και η περιοχή Επισκοπή/ γέφυρα Πετρέ κωδ. 49100701 εμφανίζονται καθαρές (Κατηγορία μικροβιολογικής ποιότητας GI, Κατηγορία φυσικοχημικής ποιότητας Α).

Γενικά η παραλία Πετρέ (Επισκοπής) είναι ανοικτή στο Κρητικό Πέλαγος και εύκολα αυτοκαθαρίζεται. Η κυριότερη μορφή ρύπανσης που εντοπίζεται στο Δήμο αφορά την αστική ρύπανση δηλαδή τα λύματα και τα απορρίμματα. Όσον αφορά τα λύματα, οι οικισμοί δεν έχουν αποχετευτικό δίκτυο σήμερα. Έχει όμως ήδη ολοκληρωθεί προκαταρκτική «Μελέτη Αποχέτευσης Ανατολικού Ρεθύμνου» από το 1998, εκπονείται οριστική μελέτη με πληρότητα μελέτης εφαρμογής και ήδη προωθείται η υλοποίηση της Ας φάσης Εφαρμογής της στα πλαίσια του Γ' ΚΠΣ – ΠΕΠ Κρήτης.

Ως αποδέκτης των λυμάτων προβλέπεται να είναι οι εγκαταστάσεις βιολογικής επεξεργασίας λυμάτων της πόλης του Ρεθύμνου, εκτός της εδαφικής Περιφέρειας του Δήμου. Τα δίκτυα που προβλέπονται αποτελούνται σε μεγάλο μήκος από αγωγούς ελεύθερης ροής (βαρύτητας). Μικρότερο τμήμα καλύπτεται από καταθλιπτικούς αγωγούς και αντλιοστάσια. Το μέσο βάθος προβλέπεται από 1,10 μ. από το έδαφος. Οι αγωγοί συγκεντρώνουν τα λύματα στην παραλιακή ζώνη και τα συγκεντρώνουν στο κεντρικό τελικό αντλιοστάσιο στα δυτικά του Αδελιανού Κάμπου.

Εκείθεν προωθούνται στις εγκαταστάσεις ΔΕΥΑ Ρεθύμνου. Προτεραιότητα στην εφαρμογή έχει η παραλιακή και η όπισθεν αυτής παράκτια ζώνη. Όλοι οι οικισμοί πλην των παραλιακών χρησιμοποιούν απλούς απορροφητικούς κυρίως βόθρους εκτός από τους οικισμούς Κυριάννα, Αγ. Παρασκευή και σε τμήματα των οικισμών Μέσης, Λούτρας και Άδελε (≈ 50%) όπου κατασκευάστηκαν ήδηπαντορροϊκά δίκτυα.

Τα όμβρια ύδατα απορρέουν κύρια ελεύθερα στα παρακείμενα πολλαπλά ρέματα. Κατά τον ίδιο τρόπο με αποδέκτες τα ρέματα απορρέουν και τα λύματα των παντορροϊκών δικτύων. Η απορροή δεν ελέγχεται και αποτελεί σοβαρή εστία ρύπανσης.

Στην παραλιακή τουριστική περιοχή, οι μεν μικρές τουριστικές ξενοδοχειακές μονάδες ή ενοικιαζόμενα χρησιμοποιούν απορροφητικούς βόθρους, οι δε μεγάλες ξενοδοχειακές μονάδες επεξεργάζονται τα λύματα, ενίοτε με βιολογική επεξεργασία, και τα διαθέτουν υπεδάφια ή για άρδευση.

Στον Αδελιανό Κάμπο υπάρχει οχετός ομβρίων στην παλιά Εθνική Οδό, που χρησιμοποιείται και για λύματα. Εκτιμάται ότι η κατάσταση δεν ελέγχεται και επιτρέπει ρύπανση των φυσικών αποδεκτών και κυρίως της θάλασσας, ιδίως στις περιοχές οικιστικής συγκέντρωσης.

Όσον αφορά τα απορρίμματα, η διαχείρισή τους είναι καλά οργανωμένη με αποδέκτη τον ΧΥΤΑ Δήμου Ρεθύμνου εκτός της εδαφικής περιοχής του Δήμου. Αξίζει να

σημειωθεί όμως ότι σε ευαίσθητο χώρο του Δήμου, ως προς τη ρύπανση και τις επιπτώσεις της στο φυσικό και πολιτιστικό δυναμικό του Δήμου, καθώς και στην ευρύτερη περιοχή Ι. Μ. Αρκαδίου και Αρκαδιώτικο Φαράγγι, έχει χωροθετηθεί και λειτουργεί ΧΥΤΑ που εξυπηρετεί συνοριακούς Δήμους και οικισμούς.

Άλλοι τομείς ρύπανσης που πρέπει να εντοπιστούν είναι η ακουστική ενόχληση που προκαλεί ό Εθνικός Οδικός Άξονας στην παραλιακή τουριστική ζώνη και τις εγκαταστάσεις και κατοικίες καθώς και η ενόχληση από οσμές από τις μεταποιητικές αγροτοβιομηχανίες στο ανατολικό όριο της παραλιακής ζώνης. Η ρύπανση από τα ελαιοτριβεία θεωρείται ότι είναι σε ελεγχόμενη διαδικασία. Τέλος, δεν υπάρχουν ιδιαίτερα στοιχεία πλην γενικών για την αγροτική ρύπανση. Το θέμα της οπτικής ρύπανσης από αγροτικές εγκαταστάσεις στην παραλιακή κυρίως ζώνη θεωρούμε ότι πρέπει να αντιμετωπιστεί ως θέμα συμβατότητας χρήσεων περισσότερο.

Ηχορύπανση

Οι κύριες πηγές θορύβου στην ευρύτερη περιοχή του Δήμου Ρεθύμνης είναι:

- η κυκλοφορία των οχημάτων στο υπεραστικό οδικό δίκτυο ή σε περιοχές με πυκνή δόμηση
- οι συνήθεις λειτουργίες των αστικών και ημιαστικών περιοχών (εσωτερική κυκλοφορία οχημάτων, εμπορικές δραστηριότητες)
- οι αγροτικές και οι βιομηχανικές δραστηριότητες.

Η κίνηση των οχημάτων στο μεγαλύτερο μέρος του οδικού δικτύου του Δήμου είναι περιστασιακή και προκαλεί οχλήσεις που περιορίζονται συνήθως σε μικρή (20 - 30 m) απόσταση από το δρόμο και είναι ασυνεχείς λόγω της περιστασιακής διέλευσης των οχημάτων (με εξαίρεση τις ώρες αιχμής). Η κίνηση των οχημάτων στο ΒΟΑΚ αποτελεί ισχυρή πηγή ηχορύπανσης λόγω του φόρτου της κυκλοφορίας και της ταχύτητας των οχημάτων. Ο θόρυβος που παράγεται από την κυκλοφορία στο ΒΟΑΚ είναι συνε-

χής καθ' όλο το 24ωρο και προκαλεί οχλήσεις σε σημαντική απόσταση από τον άξονα του δρόμου.

Ο αστικός θόρυβος, δηλαδή αυτός που παράγεται από την κίνηση και τις συνήθεις δραστηριότητες της πόλης (φορτώσεις – εκφορτώσεις, εργοτάξια, επιβραδύνσεις και επιταχύνσεις οχημάτων κλπ.) είναι συνήθως ισχυρός λόγω του τρόπου ανάπτυξής τους (στενοί δρόμοι με συνεχή δόμηση, ανύπαρκτοι ελεύθεροι χώροι), του άναρχου τρόπου οδήγησης και της αυθαίρετης στάθμευσης. Μετρήσεις σε κεντρικές οδούς μικρών πόλεων δίνουν επίπεδα θορύβου που συχνά ξεπερνούν τα θεσμοθετημένα όρια.

Στην περιοχή της πόλης του Ρεθύμνου δεν έχει εφαρμοστεί κάποιο ειδικό μμέτρο ή μέσο προστασίας της ποιότητας ακουστικού περιβάλλοντος, με εξαίρεση βέβαια τις εφαρμογές ηχομονώσεων στα κτίρια και κάποιες επιλογές λύσεων στο πλαίσιο μιας ειδικής κυκλοφοριακής μελέτης, που ήταν ευνοϊκές ως προς την κατεύθυνση αυτή. Επίσης τα μέτρα ελέγχου της κυκλοφορίας οχημάτων και το ιδιαίτερο ωράριο λειτουργίας καταστημάτων αναψυχής και εστίασης στην παλαιά πόλη (Κανονισμός Παλαιάς Πόλης) συμβάλλουν στην αντιμετώπιση προβλημάτων ηχορύπανσης.

Τα φαινόμενα ηχορύπανσης παρουσιάζουν εποχικότητα και εντείνονται τη θερινή περίοδο. Σημαντικό τμήμα των οχλήσεων συνδέεται με την κυκλοφορία θορυβωδών δικύκλων (κακή οδήγηση, κακή ή εσκεμμένα κακή συντήρηση). Η υποβάθμιση του ακουστικού περιβάλλοντος έχει επιπτώσεις τόσο στο μόνιμο πληθυσμό όσο και στους επισκέπτες – τουρίστες. Αποτέλεσμα είναι να δυσχεραίνονται οι δραστηριότητες των μόνιμων κατοίκων, που εμφανίζουν τάσεις απομάκρυνσης από περιοχές με ένταση των σχετικών φαινομένων, ενώ υπάρχει κίνδυνος συρρίκνωσης του αριθμού των επισκεπτών που τείνουν να στρέφονται πλέον προς αναβαθμισμένους περιβαλλοντικά προορισμούς.

Απορρίμματα

Τα απορρίμματα του Δήμου Ρεθύμνου διατίθενται στον ΧΥΤΑ Αμαρίου μετά από σχετική σύμβαση με την εταιρία ΑΜΑΡΙ Α.Ε. που έχει τη διαχείριση του εν λόγω ΧΥΤΑ.

Από τον Ενιαίο Σύνδεσμο Διαχείρισης Απορριμμάτων Κρήτης (ΕΣΔΑΚ) έχει ήδη δημοπρατηθεί και υλοποιείται έργο ανάπλασης και αποκατάστασης του ΧΥΤΑ Μαρουλά, που δέχονταν μέχρι πρόσφατα τα απορρίμματα του Δήμου Ρεθύμνου. Στα πλαίσια Περιφερειακού Σχεδιασμού διαχείρισης των στερεών αποβλήτων ανατέθηκε και εκπο-

νήθηκε σχετική μελέτη από το Πολυτεχνείο Κρήτης σχετικά με τη χωροθέτηση εργοστασίου διαχείρισης των στερεών αποβλήτων.

Όσον αφορά τη διαχείριση των σκουπιδιών στη Δ.Ε. Ν. Φωκά, όσες χωματερές υπήρχαν στο Δήμο είναι υπό αποκατάσταση, ενώ τα σκουπίδια του Δήμου συγκεντρώνονται επίσης στον κεντρικό ΧΥΤΑ του Νομού (ΧΥΤΑ Αμαρίου).

Στις Δ.Ε Νικ. Φωκά, Λαππαίων και Αρκαδίου το θέμα των απορριμμάτων έχει ήδη αντιμετωπισθεί κατά τρόπο ικανοποιητικό. Σ' όλη την έκταση του Δήμου τα απορρίμματα συγκεντρώνονται σε κάδους που υπάρχουν τοποθετημένοι σ' όλους τους οικισμούς και στη συνέχεια συλλέγονται και μεταφέρονται από το ειδικό Απορριμματοφόρο όχημα στο Χώρο Υγειονομικής Ταφής Απορριμμάτων (Χ.Υ.Τ.Α.) Αμαρίου, που λειτουργεί στην περιοχή Θρόνος – Ι.Μ. Αρκαδίου. Αρμόδιος φορέας συλλογής και μεταφοράς απορριμμάτων είναι ο Σύνδεσμος Δυτικού Ρεθύμνου που προϋπήρξε του καθορισμού των νέων Δήμων.

<u>Θαλάσσιο περιβάλλον και παράκτια ρύπανση</u>

Η ποιότητα του νερού της θάλασσας στην περιοχή του Δήμου Ρεθύμνης είναι πολύ καλή. Σύμφωνα με στοιχεία του ΥΠΕΧΩΔΕ από το Πρόγραμμα Παρακολούθησης των Ακτών Κολύμβησης, τα νερά και των οκτώ σημείων δειγματοληψίας πληρούσαν τις προδιαγραφές τόσο των επιθυμητών όσο και των υποχρεωτικών τιμών (GI), όπως αυτές ορίζονται στην Οδηγία 76/160/ΕΟΚ. Το 2003 τα σημεία δειγματοληψίας ήταν επτά και τα νερά τους επίσης συμμορφώνονταν με τις επιθυμητές και τις υποχρεωτικές τιμές. Αξιοσημείωτο είναι ότι το 2003, οι έξι από τις επτά παραλίες που εξετάστηκαν πήραν γαλάζια σημαία, ενώ το 2004, καμία από τις οκτώ παραλίες δεν πήρε τη βράβευση αυτή.

Παρόλα αυτά ορισμένα προβλήματα υπάρχουν στο παραλιακό μέτωπο προς την ανατολική πλευρά της Δημοτικής Ενότητα Αρκαδίου. Στην παραλιακή τουριστική περιοχή, οι μεν μικρές τουριστικές ξενοδοχειακές μονάδες ή ενοικιαζόμενα δωμάτια χρησιμοποιούν απορροφητικούς βόθρους, οι δε μεγάλες μονάδες επεξεργάζονται τα λύματα ενίοτε με βιολογική επεξεργασία και τα διαθέτουν υπεδάφια για άρδευση. Στον Αδελιανό Κάμπο υπάρχει οχετός ομβρίων στην παλιά Εθνική Οδό, που χρησιμοποιείται και για λύματα. Εκτιμάται ότι η κατάσταση δεν ελέγχεται και επιτρέπει ρύπανση των φυσικών αποδεκτών και κυρίως της θάλασσας, ιδίως στις περιοχές οικιστικής συγκέντρωσης.

Στην περιοχή της Δ. Ε. Λαππαίων εντοπίστηκαν προβλήματα ρύπανσης στα νερά του ποταμού Πετρέ που ρυπαίνονται όχι μόνο από τ' αστικά απόβλητα αλλά και από τα κοπάδια των αιγοπροβάτων που συχνά βόσκουν εκεί. Παρ' όλα αυτά όμως στις σχετικές μετρήσεις του ΥΠΕΧΩΔΕ που αναφέρονται στην έκθεση ποιότητας νερών κολύμβησης της χώρας, για το έτος 2000, η περιοχή Παραλία Επισκοπής/ κέντρο ακτής κωδ. 49100702 και η περιοχή Επισκοπή/ γέφυρα Πετρέ κωδ. 49100701 εμφανίζονται καθαρές (Κατηγορία μικροβιολογικής ποιότητας GI, Κατηγορία φυσικοχημικής ποιότητας Α).

Γενικά η παραλία Πετρέ (Επισκοπής) είναι ανοικτή στο Κρητικό Πέλαγος και εύκολα αυτοκαθαρίζεται. Αυτό δεν σημαίνει ότι δεν πρέπει σύντομα να υλοποιηθούν τα προγραμματισμένα έργα αποχέτευσης του Δ. Δ. Επισκοπής, πριν αναπτυχθεί οικιστικά – τουριστικά η παραλιακή ζώνη.

Αποχέτευση – Λύματα

Τα θέματα αποχέτευσης και επεξεργασίας υγρών αποβλήτων στον Δήμο Ρεθύμνης χειρίζεται η Δημοτική Επιχείρηση Ύδρευσης – Αποχέτευσης (ΔΕΥΑΡ).

Στο δυτικό όριο του Δήμου Ρεθύμνης, πλησίον της βραχώδους ακτής, λειτουργούν οι εγκαταστάσεις επεξεργασίας λυμάτων (ΕΕΛ) της πόλης. Έχουν σχεδιαστεί για ισοδύναμο πληθυσμό 60.000. Όπως προβλέπει και ο σχεδιασμός τους, οι εγκαταστάσεις εκτός από τα αστικά υγρά απόβλητα, δέχονται και βιομηχανικά, από βυρσοδεψεία, τυροκομεία και σφαγεία. Τα καθαρισμένα υγρά εκχέονται στη θάλασσα βορείως των ΕΕΛ, σε βάθος περίπου 20m, μέσω υποθαλάσσιου αγωγού μήκους 600m.

Το υπόλειμμα ιλύος (λάσπης) από την επεξεργασία στις ΕΕΛ, δέχεται επεξεργασία και αποτίθεται ως «βιόχωμα» στον ΧΥΤΑ όπου εξυπηρετείται ο Δήμος. Έχει μελετηθεί και δημοπρατηθεί η κατασκευή βελτιωμένης επεξεργασίας του.

Έχει επίσης μελετηθεί και δημοπρατηθεί η επέκταση των ΕΕΛ για ισοδύναμο πληθυσμό 100.000. Μετά την κατασκευή της επέκτασης, θα είναι δυνατή η εξυπηρέτηση εκτός του Δήμου Ρεθύμνης και των γειτονικών Δημοτικών Ενοτήτων Αρκαδίου και Νικηφόρου Φωκά, οπότε η μονάδα θα μετατραπεί σε διαδημοτική.

Ρέθυμνο

Στην πόλη του Ρεθύμνου εκτιμάται ότι το σύνολο, σχεδόν, των κτισμάτων (~95%) συνδέονται με το δίκτυο αποχέτευσης. Το σύστημα των αποχετευτικών δικτύων είναι μικτό, δηλαδή σε ορισμένες περιοχές είναι παντορροϊκό (όμβρια και λύματα στον ίδιο αγωγό, τα οποία καταλήγουν στις ΕΕΛ) και σε άλλες χωριστικό (ξεχωριστοί αγωγοί ομβρίων και λυμάτων). Σταδιακά γίνονται επεμβάσεις ώστε το δίκτυο να γίνει πλήρως χωριστικό. Στα παντορροϊκά δίκτυα, εκτός των άλλων προβλημάτων, παρατηρούνται και δυσοσμίες.

Λοιποί οικισμοί του Δήμου

Οι περισσότεροι οικισμοί του Δήμου διαθέτουν σήμερα δίκτυα αποχέτευσης τα οποία καταλήγουν σε γειτονικούς χείμαρρους.

Σημειώνεται ότι το ρέμα όπου καταλήγουν τα λύματα των Αρμένων έχει την μορφή αβαθούς τάφρου η οποία καταλήγει σε καταβόθρα (χώνο).

Η ΔΕΥΑΡ έχει επεξεργαστεί ένα σχέδιο βελτίωσης της αποχέτευσης των οικισμών του Δήμου, το οποίο βρίσκεται ήδη σε εξέλιξη.

2.6.5 Ανθρώπινες δραστηριότητες

Στο γεωγραφικό χώρο του Δήμου Ρεθύμνης δεσπόζει (στο βόρειο τμήμα του) το «αστικό – τουριστικό» συνεχές της πόλης, που εκτείνεται κατά μήκος του θαλάσσιου μετώπου, από την ευρύτερη περιοχή του Ατσιπόπουλου – Βιολί Χαράκι έως την παραλιακή ζώνη του γειτονικού Δήμου Αρκαδίου, και φτάνει ή ξεπερνά (σε πλάτος) τον οδικό άξονα της Νέας Εθνικής Οδού (παρακαμπτήριος / ΒΟΑΚ).

- Οι «κεντρικές» λειτουργίες (διοίκηση – εμπόριο) συγκεντρώνονται στην Παλιά Πόλη, κατά μήκος της Παλιάς Εθνικής Οδού (κυρίως μεταξύ Νεκροταφείου και Κόρακα Καμάρα) και κατά μήκος της οδού Μοάτσου.
- Οι δραστηριότητες τουρισμού – αναψυχής, σε ό,τι αφορά το Δήμο, εκτείνονται σε όλο το μήκος του θαλάσσιου μετώπου και επεκτείνονται (ως μοναδική

χρήση) σε όλο το μήκος του θαλάσσιου μετώπου της Δημοτικής Ενότητας Αρκαδίου.

- Νότια του ΒΟΑΚ, στην περιοχή του Γάλλου, βρίσκεται το campus του Πανεπιστημίου Κρήτης, (που καταλαμβάνει ιδιαίτερα μεγάλη έκταση).
- Στην ίδια περιοχή, ανατολικά του campus του Πανεπιστημίου, βρίσκεται το (κύριο) Αθλητικό Κέντρο του Δήμου, που περιλαμβάνει: στίβο, γήπεδο ποδοσφαίρου και λοιπές αθλητικές εγκαταστάσεις.
- Συγκέντρωση «οχλουσών» χρήσεων (εκθέσεις, υπερτοπικό – χονδρικό εμπόριο, αποθήκες, εργαστήρια, μεταποιητικές μονάδες, κ.λπ.) εντοπίζεται δυτικά του κόμβου Ατσιποπούλου – στη συμβολή του Αμαριώτικου επαρχιακού οδικού άξονα με το δρόμο που οδηγεί στο Χρωμοναστήρι – καθώς και στην περιοχή Τρία Μοναστήρια, όπου βρίσκονται και οι βιομηχανικές εγκαταστάσεις της Ένωσης Γεωργικών Συνεταιρισμών Ρεθύμνου.
- Στην περιοχή Τρία Μοναστήρια βρίσκεται, επίσης, το νέο Νεκροταφείο του Ρεθύμνου.

Οι προαναφερθείσες χρήσεις συγκροτούν, ουσιαστικά, μια ενιαία ζώνη αστικών λειτουργιών.

Στην ενδοχώρα του Δήμου υπάρχουν διάσπαρτοι μικροί οικισμοί, με εκτεταμένα και σε ορισμένες περιπτώσεις ιδιαίτερα εκτεταμένα όρια (ακτίνα 800 μ.). Οι εκτάσεις αυτές αποτελούν θεσμοθετημένη οικιστική χρήση.

Οικοδομικοί Συνεταιρισμοί ή Ιδιωτικές Πολεοδομήσεις (τύπου ΠΕΡΠΟ) εντοπίζονται στην περιοχή του Μαρουλά (ΠΟΣΔΥΝΟΡ/Δίλοφο) καθώς και στην ευρύτερη περιοχή του Υστερομινωϊκού Νεκροταφείου των Αρμένων (Υπάλληλοι ΥΠ.ΠΟ, Δάσκαλοι-Νηπιαγωγοί).

2.6.6 Απορρίμματα

Κύρια πηγή των απορριμμάτων αποτελεί ο μόνιμος πληθυσμός του Δήμου. Επίσης σημαντική πηγή προέλευσης των απορριμμάτων αποτελούν οι τουρίστες που επισκέπτονται το δήμο για μία ή περισσότερες μέρες. Επιπλέον πηγή προέλευσης απορ-

ριμμάτων θεωρείται η γεωργική και κτηνοτροφική δραστηριότητα, ενώ δεν πρέπει να εξαιρεθούν τα ειδικότερα απορρίμματα, όπως τα ελαστικά αυτοκινήτων, τα βιομηχανικά απόβλητα και νοσοκομειακά απόβλητα καθώς και ιλύες από τις εγκαταστάσεις επεξεργασίας λυμάτων.

2.6.7 Τεχνικές Υποδομές

2.6.7.1 Ύδρευση

Τα θέματα ύδρευσης στον Δήμο Ρεθύμνης χειρίζεται η Δημοτική Επιχείρηση Ύδρευσης – Αποχέτευσης (ΔΕΥΑΡ). Οι υδατικοί πόροι οι οποίοι χρησιμοποιούνται για ύδρευση του Δήμου Ρεθύμνης είναι σε γενικές γραμμές οι εξής:

- Οι πηγές της Αργυρούπολης, στον Δήμο Λαππαίων, δυτικά του Ρεθύμνου.
- Γεωτρήσεις στον φρεάτιο αλλουβιακό υδροφορέα του ρέματος Πλατανιά.
- Διάφορες γεωτρήσεις και πηγές στην περιοχή της πόλης του Ρεθύμνου και άλλων οικισμών του Δήμου, οι οποίες καλύπτουν μικρό μέρος των αναγκών της πόλης ή πλήρως διάφορες μικρές ανάγκες οικισμών.
- Γεωτρήσεις του υδροφορέα της ευρύτερης περιοχής του οικισμού Κούμοι, από τις οποίες υδρεύονται διάφοροι οικισμοί νότια και δυτικά του Βρύσινα.

ΠΡΟΒΛΕΠΟΜΕΝΕΣ ΒΕΛΤΙΩΣΕΙΣ ΎΔΡΕΥΣΗΣ

- Οι μελλοντικοί υδατικοί πόροι του Δήμου Ρεθύμνης, που θα προκύψουν μετά την εκτέλεση των κατάλληλων υδροληπτικών έργων και των έργων μεταφοράς και διανομής, αναφέρονται στη συνέχεια. Οι σχετικές ποσότητες προέρχονται από τη μελέτη του τεχνικού γραφείου μελετών του Π. Παυλάκη (1998), η οποία έγινε για λογαριασμό της ΔΕΥΑΡ.
- Η περαιτέρω αξιοποίηση του αγωγού από τις πηγές Αργυρούπολης και λίμνη Κουρνά.

Για τη μεταφορά περισσότερων από 7.000 m^3/ημέρα από την Αργυρούπολη, απαιτείται νέα ρύθμιση μεταξύ των εμπλεκομένων Δήμων και γενικότερα των φορέων διαχείρισης. Η παροχετευτική ικανότητα του αγωγού είναι 10.880 m^3/ ημέρα

- Η περαιτέρω εκμετάλλευση του υδροφορέα Πλατανιά κατά την θερινή περίοδο.

Σημαντική βελτίωση στη δυνατότητα απόληψης των υδάτινων πόρων αποτελεί η κατασκευή υπόγειου διαφράγματος (πρόταση της μελέτης Παυλάκη (1998)). Όμως πριν την υλοποίησή της θα πρέπει να εξεταστούν οι επιπτώσεις της ανόδου της στάθμης των υπόγειων νερών στην ανάντη του διαφράγματος περιοχή.

- Η περαιτέρω εκμετάλλευση του υδροφορέα της ευρύτερης περιοχής του οικισμού Κούμοι. Εκτιμάται ότι θα γίνεται απόληψη ~3.000 m^3/ ημέρα.

Η αξιοποίηση μέρους του υδατικού δυναμικού του ταμιευτήρα του φράγματος Ποταμών Αμαρίου. Οι ποσότητες του νερού του που δεν θα χρησιμοποιούνται για ύδρευση, θα διατίθενται για άρδευση και προστασία του περιβάλλοντος κατάντη. Απαιτείται η κατασκευή αγωγού μεταφοράς νερού από τον ταμιευτήρα προς την περιοχή του Πλατανιά. Ο αγωγός αυτός θα διέρχεται από σήραγγα στην περιοχή του Πρασιανού Φαραγγιού, η οποία εντάσσεται στο δίκτυο Natura 2000. Στη συνέχεια προβλέπεται κατασκευή εγκατάστασης καθαρισμού νερού (ΕΚΝ), των αγωγών μεταφοράς του νερού στις δεξαμενές της πόλης και των δικτύων διανομής τους. Η ΕΚΝ προβλέπεται με δυναμικότητα 30.000 m^3 νερού ημερησίως, από τα οποία τα 22.000 m^3 θα διατίθενται στο Δήμο Ρεθύμνης ενώ τα υπόλοιπα 8.000 m^3 στο Δήμο Αρκαδίου.

Τα άμεσα προβλεπόμενα έργα βελτίωσης των απολήψεων νερού είναι τα εξής:

1. Σταδιακή βελτίωση της εκμετάλλευσης του πεδίου γεωτρήσεων των Κούμων, η οποία όπως προαναφέρθηκε έχει ήδη αρχίσει. Προβλέπεται ότι θα κατασκευαστούν 17 γεωτρήσεις τα επόμενα 10 – 15 χρόνια.

2. Ταχυδιυλιστήριο στα Δράμια, δυναμικότητας ~6.000 m^3 / ημέρα νερού από την λίμνη Κουρνά.
3. Διυλιστήριο (ΕΚΝ) στην περιοχή «Φράγμα Ποταμών», στην περιοχή του Πλατανιά στα νοτιοανατολικά της πόλης του Ρεθύμνου.

Το φράγμα Ποταμών Αμαρίου βρίσκεται εκτός των ορίων του Δήμου Ρεθύμνης αλλά πολύ κοντά σε αυτά. Τα κύρια τεχνικά του στοιχεία είναι τα εξής:

- Χωρητικότητα ταμιευτήρα : 22.500.000 m^3
- Μήκος στέψης : 265 m
- Ύψος φράγματος : 50 m

Στην μελέτη Παυλάκη (1998), προβλέπεται ότι οι υδατικές ανάγκες του έτους 2040 της πόλης του Ρεθύμνου θα αφορούν 61.628 μόνιμους κατοίκους και 14.491 τουριστικές κλίνες.

ΑΝΤΙΠΛΗΜΜΥΡΙΚΗ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ

Τα θέματα αντιπλημμυρικής προστασία στον Δήμο Ρεθύμνης χειρίζεται η Δημοτική Επιχείρηση Ύδρευσης – Αποχέτευσης (ΔΕΥΑΡ). Η πόλη του Ρεθύμνου βρίσκεται στην επιμήκη παράκτια ζώνη όπου καταλήγει μεγάλος αριθμός χειμάρρων οι οποίοι αποχετεύουν τα επιφανειακά νερά των λεκανών απορροής τους μέσα από την πόλη.

Η πόλη έχει ιδιαίτερα προβλήματα από άποψη αντιπλημμυρικής προστασίας. Έχει πληγεί αρκετές φορές από σημαντικές πλημμύρες (1999, 1991, 1984 και παλαιότερα), κυρίως στην κεντρική της περιοχή καθώς και στη Παλιά Πόλη αλλά και στις πεδινές περιοχές προς τα ανατολικά. Τα προβλήματα προέρχονται κυρίως από τα όμβρια ύδατα της ανάντη περιοχής εκτός της πόλης του Ρεθύμνου, τα οποία συγκεντρώνονται σε χείμαρρους, όπου έχουν γίνει ορισμένα έργα διευθέτησης τους μέσα στην ίδια την πόλη. Στα φαινόμενα αυτά συνετέλεσε σε σημαντικό βαθμό και ο περιορισμός εκτάσε-

ων και διατομών των υδατορευμάτων από την ανάπτυξη της πόλης. Στην Παλιά Πόλη, σε ημέρες έντονης βροχόπτωσης παρουσιάζονταν παλαιότερα κατακλύσεις σχεδόν κάθε χρόνο.

Έτσι υπήρξε η ανάγκη αντιμετώπισης του προβλήματος των πλημμυρών και εκπονήθηκαν αρκετές μελέτες και κατασκευάστηκαν πολλά έργα.

2.6.8 Η ευρυζωνικότητα στο Δήμο Ρεθύμνου

Τρεις είναι διεθνώς, οι βασικές προϋποθέσεις για την ανάπτυξη της ευρυζωνικότητας:

- Η ανάπτυξη υποδομών
- Η ανάπτυξη υπηρεσιών
- Η μείωση του «ψηφιακού χάσματος»

Και στις τρεις αυτές κατευθύνσεις, η Πολιτεία, η πρώην Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση Ρεθύμνου, οι Δήμοι του Νομού, η πανεπιστημιακή κοινότητα και η ιδιωτική πρωτοβουλία (επιμελητήρια κλπ), δρομολογούν σειρά σημαντικών πρωτοβουλιών. Το σημαντικότερο έργο ευρυζωνικής υποδομής στο Νομό Ρεθύμνου που αφορά τη δημόσια διοίκηση, υλοποιείται στο πλαίσιο του Εθνικού Δικτύου Δημόσιας Διοίκησης «ΣΥΖΕΥΞΙΣ».

Το «ΣΥΖΕΥΞΙΣ» έχει προβλεφθεί να διασυνδέσει όλους σχεδόν τους δημόσιους φορείς της Ελλάδας σε ένα δίκτυο παρέχοντας δωρεάν πρόσβαση στο διαδίκτυο, δωρεάν τηλεφωνικές κλήσεις μεταξύ των διασυνδεδεμένων στο δίκτυο φορέων καθώς και χαμηλότερες χρεώσεις για τις κλήσεις εκτός δικτύου ΣΥΖΕΥΞΙΣ.

Στα πλαίσια της αναβάθμισης των υφιστάμενων υποδομών του ως διοικητικού οργανισμού, ο Δήμος Ρεθύμνου συμμετέχει ενεργά στην υλοποίηση έργων που έχουν ενταχθεί στο Επιχειρησιακό πρόγραμμα «Κοινωνία της Πληροφορίας» και στο ΠΕΠ Κρήτης στα πλαίσια του Γ' Κ.Π.Σ. Με τα έργα αυτά προβλέπεται η ανάπτυξη ψηφια-

κών υπηρεσιών προς τους πολίτες, και τις επιχειρήσεις που θα βελτιώσουν τις συναλλαγές τους με το δημόσιο και θα βελτιώσουν το επίπεδο της ζωής τους. Τα κυριότερα έργα είναι:

«Μητροπολιτικό Δίκτυο Οπτικών Ινών Δήμου Ρεθύμνου», συνολικού προϋπολογισμού 835.000 €. Το έργο αφορά την υλοποίηση Ευρυζωνικών υποδομών τοπικής πρόσβασης και ειδικότερα μητροπολιτικών ευρυζωνικών δικτύων οπτικών ινών (Metropolitan Area Network – MAN) στο Δήμο Ρεθύμνου με βασικό στόχο τα ευρυζωνικά δίκτυα, ως Μητροπολιτικά Δίκτυα, να διασυνδέουν τα κτίρια δημόσιου συμφέροντος του Δήμου Ρεθύμνου. Βασικοί στόχοι του προγράμματος είναι η εξυπηρέτηση του πολίτη και η βελτίωση της ποιότητας ζωής στην ευρύτερη Ελληνική περιφέρεια με την ένταξη σε παραγωγική λειτουργία, ολοκληρωμένων συστημάτων πληροφορικής και επικοινωνιών σε κρίσιμους τομείς, όπως η δημόσια διοίκηση, η υγεία, οι μεταφορές και το περιβάλλον. Παράλληλα θα δημιουργηθούν κατάλληλες συνθήκες για την ενίσχυση της οικονομικής και κοινωνικής ανάπτυξης, όπου η τεχνολογία συμβάλει στην αύξηση της παραγωγικότητας, των εισοδημάτων και της απασχόλησης του ανθρώπινου δυναμικού. Με τη συγκεκριμένη δράση, θα ενισχυθεί σημαντικά η υποδομή για την ανάπτυξη της ευρυζωνικότητας στο δήμο με την δυνατότητα παροχής στους πολίτες υπηρεσιών όπως ενδεικτικά:

1. Ταχύτερο και φθηνότερο Internet (ευρυζωνικό Internet).
2. Ηλεκτρονικές συναλλαγές με τις Δημόσιες Υπηρεσίες, πολύ γρήγορα και με ασφάλεια των δεδομένων από το σπίτι ή το γραφείο
3. Ηλεκτρονικές οικονομικές συναλλαγές από το σπίτι με τράπεζες και δημόσιες υπηρεσίες. Εργασία εξ αποστάσεως, μέσω μεθόδων Τήλε – εργασίας, από πολίτες απομακρυσμένων περιοχών
4. Ενημέρωση και ψυχαγωγία.

Δυνατότητα τηλεφωνικής συνομιλίας σε συνδυασμό με εικόνα με πρακτικά μηδενικό κόστος τόσο μεταξύ των διασυνδεόμενων δημόσιων φορέων όσο και για τους πολίτες, χάρη στην ανάπτυξη της ευρυζωνικότητας «Ενιαίο Διαδικτυακό Περιβάλλον του Δήμου Ρεθύμνου για παροχή υπηρεσιών στον Πολίτη και στις επιχειρήσεις»

συνολικού προϋπολογισμού 117.000,00 Ευρώ. Σκοπός του έργου είναι η δημιουργία ολοκληρωμένης πλατφόρμας που αποσκοπεί στο να δώσει την δυνατότητα στους πολίτες του Δήμου να έχουν πρόσβαση σε όλες τις υπηρεσίες του μέσω διαδικτύου. Στόχος είναι η ηλεκτρονική πληροφόρηση των δημοτών, καθώς και η ολοκληρωμένη και ταχεία εξυπηρέτηση όλων των πιθανών αιτημάτων τους ηλεκτρονικά και με ασφάλεια. Ο πολίτης έχει άμεση πρόσβαση σε όλες τις υπηρεσίες του Δήμου, έχει πλήρη ενημέρωση σχετικά τις δραστηριότητες του και μπορεί να υποβάλει ηλεκτρονικά όλες τις απαιτούμενες φόρμες δικαιολογητικών για τη διεκπεραίωση των υποθέσεων του, μπορεί να παρακολουθεί άμεσα την πορεία του αιτήματός του βάσει του αριθμού πρωτοκόλλου που λαμβάνει αυτόματα, μπορεί να πληρώνει on-line όλες τις βεβαιωμένες οφειλές του προς το Δήμο και τέλος να επικοινωνεί δωρεάν τηλεφωνικά με τις υπηρεσίες του Δήμου Ρεθύμνου μέσω Voip.

- **«**Ανάπτυξη Γεωγραφικών Πληροφοριακών Συστημάτων του Δήμου Ρεθύμνου**»** συνολικού προϋπολογισμού 153.600,00 που αφορά προμήθεια λογισμικού, εξοπλισμού καθώς και την ανάπτυξη εφαρμογών για τη διαχείριση και ενημέρωση πολεοδομικών/ χωροταξικών δεδομένων, ψηφιοποίηση χαρτών και σχεδίων. Μέρος των στοιχείων της βάσης Γεωγραφικών Πληροφοριών του Δήμου διατίθενται ηλεκτρονικά στους πολίτες μέσω της ιστοσελίδας του Δήμου.

- **«**Προμήθεια και εγκατάσταση δικτυακού εξοπλισμού και επέκταση πληροφοριακού συστήματος ηλεκτρονικής εξυπηρέτησης πολιτών του Δήμου Ρεθύμνου**»** συνολικού προϋπολογισμού 109.532,00 Ευρώ. Στα πλαίσια του έργου έχει αναπτυχθεί η ιστοσελίδα του Δήμου, μέσω της οποίας παρέχονται υπηρεσίες και πληροφορίες στους πολίτες και στις επιχειρήσεις, έχει εγκατασταθεί και λειτουργεί λογισμικό σύστημα παρακολούθησης αιτημάτων πολιτών, διαχείρισης αδειών καταστημάτων, ηλεκτρονικό πρωτόκολλο, εφαρμογή διαχείρισης αποφάσεων Δημοτικού Συμβουλίου και Δημαρχιακής Επιτροπής, εφαρμογή αποστολής SMS για την ενημέρωση των δημοτών αναφορικά με τα αιτήματα που υποβάλλουν ηλεκτρονικά μέσω της ιστοσελίδας του Δήμου.

- «Προμήθεια και εγκατάσταση εξοπλισμού για τη δημιουργία Τοπικού Κέντρου Πρόσβασης στο Διαδίκτυο του Δήμου Ρεθύμνου», συνολικού προϋπολογισμού 19.000,00 Ευρώ. Στόχος του έργου είναι η δημιουργία ενός χώρου ελεύθερης πρόσβασης στο διαδίκτυο για τους πολίτες και τους επισκέπτες του Δήμου.
- «Αξιοποίηση των ασύρματων ευρυζωνικών δικτύων με εφαρμογή καινοτόμων ηλεκτρονικών υπηρεσιών», συνολικού προϋπολογισμού 280.000,00 Ευρώ. Στόχος του έργου είναι η εγκατάσταση 3 wifi hotspots σε περιοχές μεγάλης επισκεψιμότητας του Δήμου τα οποία θα δίνουν τη δυνατότητα ελεύθερης πρόσβασης στο διαδίκτυο στις περιοχές κάλυψης, καθώς επίσης και την ανάπτυξη ιστοσελίδας τουριστικού – πολιτιστικού περιεχομένου η οποία θα είναι προσβάσιμη από χρήστες που διαθέτουν κινητά τηλέφωνα τελευταίας τεχνολογίας ή/και και υπολογιστές χειρός (PDAs) με αυξημένες δυνατότητες ασύρματης επικοινωνίας, τα οποία και χρησιμοποιούν για αναζήτηση πληροφοριών και αποθήκευση ψηφιακού υλικού (ψηφιακές φωτογραφίες και video). Οι υπηρεσίες του προτεινόμενου έργου εξυπηρετούν μία γενικότερη αυξανόμενη τάση στην τουριστική αγορά που αφορά στην απαίτηση του επισκέπτη να λαμβάνει πληροφόρηση κατά τη διάρκεια της περιήγησης του αλλά και στην προώθηση του θεματικού και εναλλακτικού τουρισμού που γνωρίζει παγκοσμίως σημαντική ανάπτυξη. Ειδικότερα ο Δήμος Ρεθύμνου αποτελεί μια έντονα τουριστική πόλη που όμως πολλά μνημεία και αξιοθέατα της μένουν «κρυμμένα» από τον επισκέπτη της πόλης. Το προτεινόμενο έργο θα βοηθήσει στην ανάδειξη των μνημείων αυτών και θα αποτελέσει και την αρχή μιας προσπάθειας συντονισμένης προώθησης του πολιτισμικού πλούτου του δήμου, κάτι που σήμερα δεν υπάρχει. Σημαντική θα είναι η απήχηση του έργου και στους διερχόμενους ταξιδιώτες που επισκέπτονται την πόλη του Ρεθύμνου για λίγες μόνο ώρες και επιθυμούν να δουν στο σύντομο διάστημα παραμονής τους τα σημαντικότερα αξιοθέατα της πόλης μέσω ενός συστήματος ηλεκτρονικής ξενάγησης και περιήγησης με πληροφορίες αξιοθέατων, διαδρομών, ψυχαγωγίας, καταλυμάτων κλπ.

Ο Δήμος έχοντας υλοποιήσει τα παραπάνω έργα στα πλαίσια του Γ΄ΚΠΣ στοχεύει για την επόμενη περίοδο τα εξής:

- Αναβάθμιση υπαρχόντων και δημιουργία νέων πληροφοριακών συστημάτων για την βελτίωση των διαδικασιών σε όλα τα επίπεδα οργάνωσης και λειτουργίας του Δήμου. Για την υποστήριξη διαδικασιών τυποποίησης των εσωτερικών λειτουργιών και της παραγωγής του δημοτικού έργου, διαχείρισης και παρακολούθησης των πόρων και των έργων, ηλεκτρονικής διακίνησης εγγράφων και πληροφοριών και εσωτερικής επικοινωνίας μεταξύ των αιρετών και υπηρεσιακών οργάνων και δομών του Δήμου. Για την ηλεκτρονική καταγραφή και επεξεργασία στοιχείων και δεδομένων που αφορούν στους τομείς δράσης του Δήμου και την ανάπτυξη των δυνατοτήτων πρόσβασης σε βάσεις δεδομένων και αρχεία που έχουν σχέση με το δημοτικό έργο.
- Αξιοποίηση των Τεχνολογιών της Πληροφορίας και των Επικοινωνιών για τη βελτίωση των υφισταμένων και τη δημιουργία νέων δομών και διαδικασιών ενημέρωσης και εξυπηρέτησης του πολίτη, δημοκρατικής συμμετοχής, κοινωνικού ελέγχου και διασφάλισης της διαφάνειας στην υλοποίηση του δημοτικού έργου.
- Προώθηση θεσμών και διαδικασιών ευαισθητοποίησης και εκπαίδευσης σε θέματα που αφορούν τη χρήση νέων τεχνολογιών σε υψηλής προτεραιότητας επιχειρησιακή επιλογή του Δήμου και εσωτερικά προς το προσωπικό του αλλά και προς την κοινωνία γενικότερα στις διάφορες κατηγορίες των δημοτών.
- Αναβάθμιση των οργανωτικών δομών του Δήμου με την ενδυνάμωση της Υπηρεσίας Πληροφορικής στο πλαίσιο του Οργανισμού Εσωτερικής Υπηρεσίας και με τη στελέχωση της με εξειδικευμένο προσωπικό Πληροφορικής.
- Αξιολόγηση της υπάρχουσας και ανασχεδιασμός της υπολογιστικής και δικτυακής υποδομής με βάση και τη συνεχή εξέλιξη και αναβάθμιση των εφαρμογών λογισμικού.

- Προγραμματισμός, μέσω και του δημοτικού προϋπολογισμού, των ιδίων δαπανών καθώς και των χρηματοδοτήσεων, εθνικών και ευρωπαϊκών, για την ανάπτυξη του Πληροφοριακού Συστήματος και των συναφών δράσεων του Δήμου τόσο προς το εσωτερικό όσο και προς το εξωτερικό του περιβάλλον.

Σχήμα 50 Hotspots του Δήμου Ρέθυμνου (σημεία ασύρματης πρόσβασης στο Διαδίκτυο)

Στον Δήμο Ρεθύμνου λειτουργούν πέντε σημεία ελεύθερης ασύρματης πρόσβασης στο Internet (Wi – Fi HotSpot):

Τοποθεσία	Όνομα δικτύου (SSID)
1. Πλατεία Μικρασιατών	Wi-Fi Hotspot
2. Δημαρχείο Ρεθύμνου	Rethymno.gr-WiFi

3. Πλατεία Άγνωστου Στρατιώτη Rethymno.gr-WiFi

4. Ενετικό Λιμάνι - Κιουλούμπαση Rethymno.gr-WiFi

5. Δημοτικός Κήπος Rethymno.gr-WiFi

Η πρόσβαση είναι δωρεάν για όλους και είναι διαθέσιμη με την χρήση ενός κωδικού που δίνεται από το σύστημα.

2.6.8.1 Ο Δήμος Ρεθύμνου στην Ψηφιακή Εποχή

Ο Δήμος Ρεθύμνου υλοποιεί μια σειρά δράσεων αναπτυξιακού χαρακτήρα στους τομείς της κοινωνίας της πληροφορίας και του ψηφιακού πολιτισμού για την παροχή σημαντικών υπηρεσιών ανθρωποκεντρικού χαρακτήρα με στόχο αφ' ενός την ποιοτική εξυπηρέτηση του πολίτη και αφετέρου την αναβάθμιση της ποιότητα ζωής και την προώθηση της αειφόρου ανάπτυξης του δήμου μας.

Οι κύριοι άξονες ανάπτυξης στον τομέα της Πληροφορικής και Νέων Τεχνολογιών είναι οι εξής:

1. Μετάβαση στην Ηλεκτρονική Διακυβέρνηση και αξιοποίηση των ΤΠΕ (Τεχνολογίες Πληροφορικής και Επικοινωνιών)
2. «Ψηφιακή Σύγκλιση» και Υπηρεσίες προς τον πολίτη - εύκολη και γρήγορη πρόσβαση στο διαδίκτυο, παροχή υπηρεσιών ηλεκτρονικής διακυβέρνησης (e-government), τόνωση της ηλεκτρονικής δημοκρατίας (e-democracy)
3. Προβολή & Πολιτισμός – προβολή της πόλης και της πολιτιστικής της κληρονομιάς με παράλληλη οργάνωση δραστηριοτήτων που θα αποσκοπούν στην πρωτότυπη παρουσία του Δήμου στο Διαδίκτυο.

2.6.9 Υποδομές μεταφορών και συγκοινωνιών

Το μεταφορικό δίκτυο συγκροτείται, γενικά, από τις οδικές και σιδηροδρομικές υποδομές, τα λιμάνια και τα αεροδρόμια.

2.6.9.1 Οδικό Δίκτυο

Από τη πόλη του Ρεθύμνου διέρχονται ή καταλήγουν οι παρακάτω οδικοί άξονες που την συνδέουν με την ευρύτερη περιφέρεια του διευρυμένου Δήμου, τους όμορους Νομούς, καθώς και με τις επαρχίες της ενδοχώρας του Νομού Ρεθύμνης.

Οι οδικοί άξονες διατάσσονται ακτινωτά από το κέντρο της πόλης και είναι οι εξής:

ΒΟΡΕΙΟΣ ΟΔΙΚΟΣ ΑΞΟΝΑΣ ΚΡΗΤΗΣ (ΒΟΑΚ) – ΝΕΑ ΕΘΝΙΚΗ ΟΔΟΣ (ΝΕΟ)

Μέσω του βόρειου οδικού άξονα συνδέεται η πόλη με την ευρύτερη περιφέρεια και ειδικότερα:

Με τα μεγάλα αστικά κέντρα Ηράκλειο, Χανιά,

Με τα 2 μεγάλα λιμάνια του Ηρακλείου και της Σούδας,

Με τα 2 διεθνή αεροδρόμια του Ηρακλείου και των Χανίων, μέσω των οποίων διακινείται, κυρίως με τσάρτερ, το μεγαλύτερο μέρος της τουριστικής κίνησης της πόλης

Εξυπηρετείται ακόμα:

Σημαντικό τμήμα της μετακίνησης των αγροτών προς και από την επαρχία Μυλοποτάμου (Πέραμα – Πάνορμο – Ρέθυμνο, Πέραμα – Ρέθυμνο και Πέραμα – Σταυρωμένου – Ρέθυμνο)

Η ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ ΖΩΝΗ ΑΔΕΛΟΠΗΓΙΑΝΟΥ ΚΑΜΠΟΥ-ΣΤΑΥΡΩΜΕΝΟΥ

Σημαντικό τμήμα της μετακίνησης των κατοίκων της ενδοχώρας αλλά και των τουριστών από το Δυτικό τμήμα του Δήμου Ρεθύμνου (περιοχή Επισκοπής-Γεωργιούπολης)

Η μετακίνηση δημοτών από Μισίρια, Περιβόλια

Η διερχόμενη κίνηση που αφορά κυρίως στη διασύνδεση του Ρεθύμνου με το Ηράκλειο και τα Χανιά.

ΠΑΛΑΙΑ ΕΘΝΙΚΗ ΟΔΟΣ (ΠΕΟ)

Μέσω του ανατολικού τμήματος της εξυπηρετείται κυρίως η μετακίνηση προς την επαρχία Μυλοποτάμου καθώς και τμήμα της τουριστικής ζώνης Αδεοπηγιανού κάμπου – Σταυρωμένου.

Μέσω του δυτικού τμήματος της εξυπηρετείται η μετακίνηση μεταξύ δυτικού Ρεθύμνου και των περιαστικών οικισμών Βιολί Χαράκι, Ατσιπόπουλο, Πρινές.

ΕΠΑΡΧΙΑΚΗ ΟΔΟΣ ΡΕΘΥΜΝΟ – ΑΓΙΑ ΓΑΛΗΝΗ (ΜΕΣΣΑΡΑ)

Μέσω αυτής εξυπηρετείται ολόκληρη η επαρχία Αγίου Βασιλείου, τα Δημοτικά Διαμερίσματα του Δήμου περιοχής Αρμένων, κ.λπ. και διασυνδέονται ο βόρειος με το νότιο οδικό άξονα της Περιφέρειας (Φαιστός - Κάμπος Μεσσαράς, Τουριστικές ζώνες Πλακιά – Αγίας Γαλήνης).

ΕΠΑΡΧΙΑΚΗ ΟΔΟΣ ΑΜΑΡΙΟΥ

Εξυπηρετεί αποκλειστικά τους κατοίκους της επαρχίας Αμαρίου, συνδέεται όμως και με τον νότιο οδικό άξονα στην Αγία Γαλήνη.

Δευτερεύουσας σημασίας οδικοί άξονες που καταλήγουν στη περιοχή της πόλης του Ρεθύμνου είναι οι: (α) Πλατανιάς - Μονή Αρκαδίου, που εξυπηρετεί την ελαιοκομική περιοχή Αδελέ – Πηγής Μαρουλά κ.λπ. και (β) Ρέθυμνο – Μικρά Ανώγεια, Ρουσσοσπίτι που εξυπηρετούν μικρούς περιαστικούς οικισμούς.

2.6.9.2 Θαλάσσιες Μεταφορές

Η εξυπηρέτηση γίνεται μέσω του λιμένα της Σούδας που είναι σε απόσταση περίπου 60 χλμ. δυτικά του Ρεθύμνου από όπου υπάρχουν καθημερινά δρομολόγια προς Πειραιά. Το λιμάνι του Ηρακλείου σε απόσταση περίπου 65 χλμ προς ανατολάς συ-

μπληρώνει τις επιλογές με καθημερινά δρομολόγια προς Πειραιά και με δρομολόγια προς Σαντορίνη, Θεσσαλονίκη και Ρόδο ιδίως κατά την καλοκαιρινή περίοδο.

Στο Ρέθυμνο διατηρείται και το παλιό ενετικό λιμάνι που χρησιμοποιείται κυρίως για τουριστικούς σκοπούς και για τον ελλιμενισμό μικρών αλιευτικών σκαφών ενώ στην ανατολική πλευρά του λιμένα, μετά τη κατασκευή του ανατολικού λιμενοβραχίονα, έχει δημιουργηθεί μαρίνα τουριστικών σκαφών.

2.6.9.2.1 Λιμάνι Ρεθύμνου

Το Λιμάνι Ρεθύμνου, που βρίσκεται εντός του ομώνυμου κόλπου (συντεταγμένες: πλάτος φ 35ο 21΄ 57΄΄ Β και μήκος: λ 24ο 28΄ 23΄΄ Α), είναι λιμάνι μεικτής χρήσης και χωρίζεται σε δύο τμήματα:

Στο δυτικό τμήμα (με εμπορική και επιβατική χρήση) όπου εκτελούνται όλες οι φορτοεκφορτώσεις κάθε είδους εμπορεύματος. Στο τμήμα αυτό προσδένουν περιστασιακά και τουριστικά σκάφη, είναι εγκατεστημένη γεφυροπλάστιγγα 80τ. και περιλαμβάνονται πέντε (5) κρηπιδώματα φορτοεκφόρτωσης (A-B-C-D-E) με δυνατότητα εξυπηρέτησης μέχρι επτά πλοίων, ανάλογα με το μέγεθός τους.

Οι προαναφερθείσες αποβάθρες εξυπηρετούν κυρίως την εμπορική κίνηση του λιμανιού ωστόσο όταν υπάρχει ανάγκη για την εξυπηρέτηση τουριστικού σκάφους, άνω των 150μ. LOO, η πρόσδεση γίνεται στη θέση D, λόγω του μεγάλου μήκους και βάθους του κρηπιδώματος.

Ο εμπορικός σταθμός διαθέτει:

Συνολικό μήκος κρηπιδωμάτων 810 μέτρα

Ωφέλιμο βάθος από -6,00 έως -8,00 μέτρα

Χερσαία ζώνη 26.500 τ.μ.

Στο ανατολικό τμήμα (με επιβατική και τουριστική χρήση) γίνεται η πρόσδεση των κρουαζιεροπλοίων και των επιβατικών οχηματαγωγών πλοίων. Το τμήμα αυτό του λιμανιού έχει μεγαλύτερους χερσαίους χώρους, συνολικής έκτασης 33.500τ.μ., που μπορούν να εξυπηρετήσουν κάθε επιβατική, τουριστική κίνηση και διακίνηση φορτηγών και

Ι.Χ. οχημάτων. Διαθέτει γεφυροπλάστιγγα 80τ., περιλαμβάνει 2 θέσεις φορτοεκφόρτωσης (F-G) και τα κρηπιδώματα έχουν βύθισμα -8,00μ..

Οι θέσεις (F) και (G) έχουν χαρακτηρισθεί ως θέσεις για την πρόσδεση Ο/Γ Ε/Γ (οχηματαγωγών-επιβατικών) και Τ/Ρ (τουριστικών) πλοίων. Έχουν μήκος 125μ. και 140μ. αντίστοιχα, είναι τοποθετημένα κυλινδρικά παραβλήματα μήκους δύο μέτρων, έχουν πλάτος καταστρώματος 35 και 60 μέτρων αντίστοιχα και ύψος από την μέση στάθμη θαλάσσης περίπου τα 1,80μ. ενώ το μέσο βύθισμα είναι στα -9,00 μ.. Τέλος έχουν άπλετο φωτισμό και πίνακα για την ηλεκτροδότηση πλοίων με ασφάλεια 3x25 Α, νερό και πυρασφάλεια.

2.6.9.2.2 Μαρίνα Ρεθύμνου

Η ΜΑΡΙΝΑ ΡΕΘΥΜΝΟΥ βρίσκεται εντός του λιμένα Ρεθύμνου στο ανατολικό τμήμα και διαθέτει:

Συνολικό μήκος κρηπιδωματων και πλωτών προβλητών 800 μέτρα

Ωφέλιμο βάθος από -3,5 έως -4,5 μέτρα

Χερσαίους χώρους 20.000 τ.μ.

Διαθέτοντας 174 θέσεις σκαφών σε πλωτούς προβλήτες και περιμετρικά των κρηπιδωμάτων για τα μεγαλύτερα σκάφη, μπορεί να ανταποκριθεί σε κάθε ανάγκη σκάφους αναψυχής.

Συγκεκριμένα μπορούν να προσδέσουν σκάφη με:

Μήκος Σκαφών από 8 έως 40 μέτρα

Βύθισμα έως -3,5 μέτρα

Οι θέσεις κατανέμονται ως εξής:

1. 40 θέσεις L< 8 m με την πλώρη / την πρύμνη
2. 36 θέσεις 8 m < L< 10 m με την πλώρη / την πρύμνη
3. 84 θέσεις 10 m < L< 12 m με την πλώρη / την πρύμνη
4. 10 θέσεις 15 m < L< 18 m με την πλώρη / την πρύμνη
5. 2 θέσεις L< 25 m με την πλευρά
6. 1 θέση L< 20 m
7. 1 θέση L< 40 m

Η μαρίνα βρίσκεται εντός του αστικού ιστού, με αποτέλεσμα σε ακτίνα λίγων μέτρων να είναι διαθέσιμες όλες οι παροχές που μπορεί να είναι χρήσιμες στους επισκέπτες με σκάφη (καταστήματα εξοπλισμού σκαφών, τράπεζες, σούπερ μάρκετ, καταστήματα ένδυσης και ψυχαγωγίας, συγκοινωνίες κ.λ.π.).

Σχήμα 51 Διάγραμμα Μαρίνας Δ. Ρεθύμνου

Η ΜΑΡΙΝΑ, καθώς περιβάλλεται από την πόλη, διαθέτει σε απόσταση μόλις 100μ. από την είσοδο της: καταστήματα εξοπλισμού σκαφών, Σούπερ Μάρκετ, καφετέριες, εστιατόρια, Laundry, ενοικιάσεις αυτοκινήτων και μοτοποδηλάτων.

Στη μαρίνα στεγάζεται κλιμάκιο των ναυτοπροσκόπων και του ιστιοπλοϊκού ομίλου Ρεθύμνου και διεξάγονται διάφορες αθλητικές δραστηριότητες.

Στη μαρίνα επίσης στεγάζεται κλιμάκιο Α΄ βοηθειών του Ελληνικού Ερυθρού Σταυρού.

Επίσης: στην καρδιά της παραλίας, διατίθενται εγκαταστάσεις για σκάκι και διάφορες αθλοπαιδιές (mini soccer, beach volley, beach tennis), τους θερινούς μήνες.

Η Πυροσβεστική υπηρεσία απέχει 5 χλμ., διαθέτει τον κατάλληλο εξοπλισμό και εκτελεί περιπολίες διαρκώς κλιμάκιο αυτής στην περιοχή, ενώ το Νοσοκομείο της πόλης απέχει μόλις 1χλμ. Τα διεθνή αεροδρόμια των Χανίων και του Ηρακλείου απέχουν 75 και 85 χλμ αντίστοιχα από τη ΜΑΡΙΝΑ.

Το Διοικητήριο της ΜΑΡΙΝΑΣ στεγάζεται στα γραφεία του Δημοτικού Λιμενικού Ταμείου, στην είσοδο της Μαρίνας.

2.6.9.2.3 Ενετικό Λιμάνι

Το παλιό (ενετικό) λιμάνι του Ρεθύμνου, που και αυτό βρίσκεται στην αγκαλιά αυτής της λιμενικής εγκατάστασης, διαθέτει:

Συνολικό μήκος κρηπιδωματων: 390 μέτρα

Ωφέλιμο βάθος: -2,50 μέτρα

Χερσαία λιμενική ζώνη: 5.250 τ.μ.

Σε αυτό προσδένουν κυρίως αλιευτικά σκάφη αλλά και σκάφη αναψυχής.

Στην είσοδό του δεσπόζει ο αιγυπτιακός φάρος. Τα αλιευτικά σκάφη και τα σκάφη αναψυχής προσδένουν περιμετρικά των κρηπιδωμάτων του ενετικού λιμανιού όπου υπάρχουν ψαροταβέρνες που λειτουργούν καθ’ όλη τη διάρκεια του καλοκαιριού.

Σχήμα 52 Ενετικό λιμάνι Ρεθύμνου – χώρος πρόσδεσης σκαφών αναψυχής

2.6.9.3 Αεροπορικές Μεταφορές

Το Ρέθυμνο δεν έχει δικό του αεροδρόμιο. Η αεροπορική εξυπηρέτηση γίνεται από το πλησιέστερο αεροδρόμιο που είναι αυτό των Χανίων σε απόσταση περίπου 70 χλμ δυτικά της πόλης.

Το αεροδρόμιο των Χανίων είναι διεθνές και συνδέει τη Κρήτη με την ηπειρωτική Ελλάδα, πολλά νησιά και πλείστα διεθνή αεροδρόμια του εξωτερικού τόσο με τακτικά δρομολόγια όσο και με έκτακτα (charters).

Εναλλακτικά, υπάρχει και το διεθνές αεροδρόμιο του Ηρακλείου που προσφέρει μεγαλύτερο εύρος προορισμών και βρίσκεται επίσης περίπου στα 70 χλμ. ανατολικά.

Η σύνδεση του Ρεθύμνου και με τα δύο αεροδρόμια της Κρήτης δεν είναι εφικτή απευθείας αλλά με αλλαγή μέσου: λεωφορείο-λεωφορείο ή λεωφορείο-ταξί. Η απευθείας σύνδεση με ταξί είναι πολύ δαπανηρή και δεν θεωρείται ως πρακτικά εναλλακτικός τρόπος μετάβασης.

2.6.9.4 Ενέργεια (δίκτυο της ΔΕΗ)

Από το Δήμο Ρεθύμνης διέρχονται οι γραμμές μεταφοράς (Γ.Μ.) υψηλής τάσης της ΔΕΗ:

(α) Γ.Μ. 150 KV: Λιμνοπεράματα – Χανιά/Ι

(β) Γ.Μ. 150 KV: Λιμνοπεράματα – Χανιά/ΙΙ.

Οι γραμμές αυτές 'κινούνται' παράλληλα μεταξύ τους και με την ακτογραμμή, σε ικανή απόσταση (βάθος) από την τελευταία.

Ο υποσταθμός Υ/Σ Ρεθύμνου μέσω του οποίου τροφοδοτείται και το δίκτυο μέσης τάσης/διανομής 20 KV του Δήμου Ρεθύμνης βρίσκεται στον όμορο Δήμο Αρκαδίου. Από το δίκτυο αυτό τροφοδοτούνται οι μετασχηματιστές διανομής (δίστηλα) και μέσω του δικτύου χαμηλής τάσης (τάση 220 V) οι καταναλωτές. Επισημαίνεται ότι η κάλυψη του (υφιστάμενου) δικτύου διανομής είναι επαρκής, με δυνατότητα άμεσης παροχής ηλεκτρικής ενέργειας σε όλα τα σημεία όπου εμφανίζεται ζήτηση.

Για το άμεσο μέλλον, το προγραμματικό πλαίσιο της ΔΕΗ περιλαμβάνει την κατασκευή μιας νέας γραμμής μεταφοράς υψηλής τάσης: Γ.Μ. 150 KV: Ρέθυμνο - Σπήλι. Η όδευση της νέας γραμμής θα διέρχεται παράλληλα των ορίων του Δήμου Ρεθύμνης με τον όμορο Δήμο Αρκαδίου.

2.6.9.5 Τηλεπικοινωνίες

Το δίκτυο τηλεπικοινωνιών του Δήμου είναι πλήρες, τόσο αναφορικά με τη σταθερή όσο και με την κινητή τηλεφωνία. Ειδικότερα, όλες οι περιοχές έχουν ψηφιακές παροχές (I.S.D.N. & A.D.S.L.), ψηφιακές ζεύξεις, δυνατότητα νέας (σταθερής) τηλεφωνικής σύνδεσης εντός 48 ωρών και κάλυψη από όλα τα δίκτυα κινητής τηλεφωνίας της χώρας.

Ειδικότερα, οι ανάγκες σταθερής τηλεφωνίας των κατοίκων καλύπτονται από τα τρία (3) Αστικά Κέντρα (Α.Κ.) του Δήμου και από ένα Α.Κ. εκτός ορίων του. Πρόκειται, συγκεκριμένα, για τα Α.Κ.: Ρεθύμνου - Αρμένων - Χρωμοναστηρίου (εντός Δήμου) και Πηγής (εκτός Δήμου).

2.7 ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ

Η πολιτιστική ζωή του Δήμου Ρεθύμνης είναι έντονη και οι σχετικές υποδομές πολλές και ποικίλες, συγκεντρωμένες κατά κανόνα στην πόλη του Ρεθύμνου. Οι σημαντικότερες από αυτές είναι:

- Υπαίθριο Αμφιθέατρο «Ερωφίλη» / Θέατρο Fortezza
- Λοιποί χώροι πολιτιστικών εκδηλώσεων στο Φρούριο Fortezza
- Αίθουσα Ωδείου / Τζαμί
- Αίθουσα Αγίου Φραγκίσκου
- Αίθουσα της Ελληνικής Περιηγητικής Λέσχης – «Π. Βαρδινογιάννης»
- 4 Κινηματογράφοι
- Σπίτι του Πολιτισμού
- Αρχαιολογικό Μουσείο
- Πωλητήριο Μουσειακών Αντιγράφων
- Ιστορικό Λαογραφικό Μουσείο
- Πινακοθήκη Κανακάκη
- Κέντρο Κρητικής Τέχνης
- Κέντρο Βυζαντινών Τεχνών
- Μεσογειακή Αρχαιολογική Εταιρεία
- Δημοτικά εικαστικά εργαστήρια
- Κτίριο/εγκαταστάσεις Δημοτικής Χορωδίας
- Δημόσια Βιβλιοθήκη
- Παλαιοντολογικό Μουσείο
- Μουσείο Ενάλιας ζωής
- Συλλογή Φραντζεσκάκη

2.7.1 Πολιτιστική Υποδομή στην πόλη του Ρεθύμνου

Η πόλη του Ρεθύμνου διαθέτει πλούσια κοινωνική και πολιτιστική ζωή, καλύπτοντας ένα ευρύ φάσμα ενδιαφερόντων. Συγκεκριμένα, στο Ρέθυμνο εδρεύουν και λειτουργούν:

1. το Κέντρο Σύγχρονης Εικαστικής Δημιουργίας Ρεθύμνης – Δημοτική Πινακοθήκη «Λ. Κανακάκις» που λειτουργούσε στο πλαίσιο του Εθνικού Πολιτιστικού Δικτύου πόλεων και είχε αναπτύξει έντονη δράση στον τομέα των περιοδικών εκθέσεων τοπικού, εθνικού καθώς και διεθνούς ενδιαφέροντος σε συνεργασία με πολλούς φορείς στην Ελλάδα και το εξωτερικό. Οι σχετικές διοργανώσεις πλαισιώνονταν από παράλληλες εκδηλώσεις όπως: διαλέξεις, εκπαιδευτικά προγράμματα, ομιλίες, σεμινάρια, κ.ο.κ. Δυστυχώς σήμερα βρίσκεται σε εκκρεμότητα λόγω της ασυνέπειας του Υπουργείου Πολιτισμού.
2. το Ιστορικό Αναγεννησιακό Φεστιβάλ Ρεθύμνου, που διοργανώνεται κάθε καλοκαίρι (συμπληρώνοντας φέτος 19 χρόνια) στο υπαίθριο αμφιθέατρο «Ερωφίλη» (900 θέσεων, μέσα στο Φρούριο της Fortezza) και περιλαμβάνει θεατρικά σχήματα με αναγεννησιακή θεματολογία/ρεπερτόριο. Το φεστιβάλ, από το 1991, τελεί υπό την αιγίδα του Δήμου (φορέας διοργάνωσης) σε συνεργασία με το Πανεπιστήμιο Κρήτης,
3. το Σπίτι του Πολιτισμού με μεγάλη αίθουσα πολλαπλών χρήσεων που συμπληρώνεται από αίθουσες μόνιμων ή περιοδικών εκθέσεων καθώς επίσης και θεατρική σκηνή, καμαρίνια και άλλους βοηθητικούς χώρους, χρησιμοποιείται για θεατρικές και άλλες παραστάσεις, προβολές, διαλέξεις, συνέδρια και άλλες εκδηλώσεις
4. τρία (3) Μουσικά Σύνολα (Ν.Π.Δ..Δ.): (α) η Δημοτική Φιλαρμονική-Δημοτικό Ωδείο Ρεθύμνης, (β) η Δημοτική Χορωδία και (γ) η Δημοτική Πειραματική Συμφωνική Ορχήστρα Ρεθύμνου.
5. το Δημοτικό Θέατρο Ρεθύμνου (ΔΗ.ΘΕ.ΡΕ.),
6. Η ετήσια αθλητική διοργάνωση αγωνισμάτων στίβου «Βαρδινογιάννεια»
7. το Ρεθυμνιώτικο Καρναβάλι, που χρονολογείται από το 1915 και θεωρείται στην Κρήτη η σημαντικότερη εκδήλωση του είδους

8. η ετήσια γιορτή κρασιού και παραδοσιακών προϊόντων που είναι μια από τις πιο παλιές στη χώρα μας και κλίνει φέτος μια πορεία ζωής 70 περίπου χρόνων. Η γιορτή στη νέα ανανεωμένη της μορφή, θα προβάλλει τα ποιοτικά και πιστοποιημένα προϊόντα της Κρητικής γης που θα εκτίθενται και θα δοκιμάζονται στους χώρους της γιορτής με πρωταγωνιστή το Κρασί σε τυποποιημένη μορφή.

2.7.2 Πολιτιστικές δραστηριότητες οικισμών

ΓΙΑΝΝΟΥΔΙ

Στο Γιαννούδι υπάρχει ενεργός Πολιτιστικός Σύλλογος, που στεγάζεται στη λέσχη του παλιού σχολείου.

Το πανηγύρι του οικισμού γίνεται προς τιμή του Μιχαήλ Αρχάγγελου στις 8 Νοεμβρίου και περιλαμβάνει εορταστικές εκδηλώσεις με φαγητό και κρασί.

ΞΗΡΟ ΧΩΡΙΟ

Στο Ξηρό Χωριό υπάρχει Πολιτιστικός/Εξωραϊστικός Σύλλογος,. Τυπικά, στεγάζεται στο κτίριο του σχολείου και ασχολείται με κοινά θέματα της τοπικής κοινωνίας και τη διοργάνωση του ετήσιου πανηγυριού.

ΑΡΜΕΝΟΙ

Στους Αρμένους υπάρχει ενεργός Πολιτιστικός Σύλλογος, που στεγάζεται σε νεόδμητο Πολιτιστικό Κέντρο. Κατά τη διάρκεια της Αποκριάς διοργανώνονται διάφορες εκδηλώσεις, με πιο γνωστή τα 'Μουτζουρώματα' της Καθαρής Δευτέρας.

Το πανηγύρι του οικισμού γίνεται προς τιμήν του Σωτήρος Χριστού.

Άγιος Γεώργιος

Στον Άγιο Γεώργιο υπάρχει ενεργός Πολιτιστικός Σύλλογος, που στεγάζεται στο κτίριο του παλιού Δημοτικού σχολείου.

Ο οικισμός δεν έχει κάποιο πανηγύρι, ωστόσο κάθε χειμώνα διοργανώνεται ετήσια συνεστίαση.

Γουλεδιανα – Γενη

Στα Γουλεδιανά ο Πολιτιστικός Σύλλογος που υπάρχει υπολειτουργεί.

Το πανηγύρι του οικισμού γίνεται προς τιμήν της Αγία Κυριακής (7 Ιουλίου).

Καστελλος

Στον Κάστελλο υπάρχει ενεργός Πολιτιστικός Σύλλογος (των απανταχού Καστελλιωτών ο 'Άγιος Ιωάννης ο Πρόδρομος'), που χρησιμοποιεί για τις ανάγκες του το χώρο της Μονής της Αγίας Παρασκευής. Ενεργός Πολιτιστικός Σύλλογος (ο 'Κάστελλος') λειτουργεί, επίσης, και στην Αθήνα.

Το πανηγύρι του οικισμού γίνεται προς τιμή του Αγίου Ιωάννου του Προδρόμου (29/8), με διήμερο εορταστικών εκδηλώσεων (27-29/8) συμπεριλαμβάνοντας και τη γιορτή του Αγίου Φανουρίου (27/8). Εορταστικές/πολιτιστικές εκδηλώσεις διοργανώνονται, επίσης, το διήμερο 26-27 Ιουλίου, προς τιμή του Αγίου Παντελεήμονα και της Αγίας Παρασκευής.

Κουμοι

Στους Κούμους υπάρχει ενεργός Πολιτιστικός Σύλλογος, που στεγάζεται στο κτίριο του παλιού Δημοτικού σχολείου.

ΜΑΡΟΥΛΑΣ

Στο Μαρουλά ο Πολιτιστικός Σύλλογος έχει σταματήσει πλέον να λειτουργεί. Στην αυλή, ωστόσο, του σχολείου δίδονται θεατρικές παραστάσεις από το Δημοτικό Θέατρο.

Το πανηγύρι του οικισμού γίνεται προς τιμήν του Προφήτη Ηλία στις 20 Ιουλίου.

ΡΟΥΣΣΟΣΠΙΤΙ

Στο Ρουσσοσπίτι υπάρχει ενεργός Πολιτιστικός Σύλλογος, που χρησιμοποιεί για τις ανάγκες του το Πολιτιστικό Κέντρο του Δήμου (δημοτική ιδιοκτησία). Ο Πολιτιστικός Σύλλογος διοργανώνει κατά τη διάρκεια του έτους παραστάσεις χορού - θεάτρου, ομιλίες, διάφορες εορταστικές εκδηλώσεις (Καθαρή Δευτέρα, Τσικνοπέμπτη, κ.λπ.) και αναβίωση παραδοσιακών εθίμων. Σημειώνεται ότι στον οικισμό υπάρχει και δεύτερο Πολιτιστικό Κέντρο που ανήκει (ιδιοκτησιακά) στην εκκλησία της Αγίας Παρασκευής.

Ο οικισμός διοργανώνει πανηγύρι δυο φορές το χρόνο: προς τιμήν της Αγίας Παρασκευής στις 26 Ιουλίου και προς τιμήν του Αγίου Πνεύματος (κινητή γιορτή).

ΣΕΛΛΙ

Στο Σελλί υπάρχει ενεργός Πολιτιστικός Σύλλογος, που στεγάζεται σε καινούριο (ιδιόκτητο) κτίριο. Στο ίδιο κτίριο στεγάζεται, επίσης, και το γραφείο της Τοπικής Αρχής του Δημοτικού Διαμερίσματος και διοργανώνονται διάφορες εκδηλώσεις (γιορτές, έθιμα, κ.λπ.) και βαφτίσια.

Το πανηγύρι του οικισμού γίνεται προς τιμήν του Ιωάννη του Θεολόγου στις 8 Μαΐου.

ΜΥΡΘΙΟΣ

Στο Μύρθιο υπάρχει ενεργός Πολιτιστικός Σύλλογος, που στεγάζεται σε ιδιόκτητο χώρο (Πολιτιστικό Κέντρο/αίθουσα εκδηλώσεων)

ΧΡΩΜΟΝΑΣΤΗΡΙ

Στο Χρωμοναστήρι υπάρχει Πολιτιστικός Σύλλογος. Ιδιαίτερα δραστήριος είναι επίσης ο Σύλλογος 'Παναγιά Κερά' που λειτουργεί στην Αττική. Στον οικισμό λειτουργεί Δημοτική Βιβλιοθήκη και αίθουσα εκδηλώσεων στο κτίριο του 'νέου' Δημοτικού σχολείου και ιδιωτικό Λαογραφικό Μουσείο σε παραδοσιακό ελαιοτριβείο.

3 ΕΣΩΤΕΡΙΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ ΔΗΜΟΥ ΚΑΙ ΝΟΜΙΚΩΝ ΠΡΟΣΩΠΩΝ

Ο Οργανισμός Εσωτερικών Υπηρεσιών του Δήμου Ρεθύμνης εγκρίθηκε από τον Γενικό Γραμματέα της Αποκεντρωμένης Διοίκησης Κρήτης και δημοσιεύτηκε στο ΦΕΚ Β3030 / 30-12-2011

3.1 ΔΙΑΡΘΡΩΣΗ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ

3.1.1 Διάρθρωση κεντρικών υπηρεσιών

Οι Κεντρικές Υπηρεσίες είναι εγκατεστημένες στην έδρα του Δήμου Ρεθύμνης και περιλαμβάνουν τις παρακάτω οργανικές μονάδες ομαδοποιημένες σε ενότητες συναφούς σκοπού και αντικειμένου:

3.1.1.1 Υπηρεσίες υπαγόμενες απευθείας στον δήμαρχο

1. Γενικός Γραμματέας
2. Ιδιαίτερο Γραφείο Δημάρχου
3. Νομική Υπηρεσία
4. Αυτοτελές Γραφείο Διαφάνειας
5. Αυτοτελές Γραφείο Διοικητικής Βοήθειας
6. Αυτοτελές Γραφείο Τουρισμού- Πολιτισμού
7. Αυτοτελές Τμήμα Αθλητισμού
   i) Γραφείο Προϊσταμένου
   ii) Γραφείο Αθλητισμού
8. Αυτοτελές Γραφείο Ελέγχου Αποδοτικότητας Δημοτικού Συστήματος και Υπαλλήλων

9. Αυτοτελές Γραφείο Ειδικών Συνεργατών, Ειδικών Συμβούλων, Επιστημονικών Συνεργατών, Μετακλητού Γραμματέα.
10. Αυτοτελές Τμήμα Παιδείας-Δια Βίου Μάθησης-Εθελοντισμού – Νέας Γενιάς
    i) Γραφείο Προϊσταμένου
    ii) Γραφείο Θεμάτων Παιδείας
    iii) Γραφείο Υποστήριξης Σχολικών Επιτροπών
    iv) Γραφείο Δια Βίου Μάθησης, Εθελοντισμού, Νέας Γενιάς
11. Αυτοτελές Γραφείο Ρύθμισης Εμπορικών Δραστηριοτήτων
12. Αυτοτελές Γραφείο Επικοινωνίας και Δημοσίων Σχέσεων
13. Αυτοτελές Τμήμα Γεωτεχνικών Θεμάτων –Φυσικού Περιβάλλοντος.
    i) Γραφείο Προϊσταμένου
    ii) Γραφείο Αγροτικής Παραγωγής και Ανάπτυξης
    iii) Γραφείο Αλιείας
    iv) Γραφείο Διαχείρισης και Προστασίας Φυσικού Περιβάλλοντος
    v) Γραφείο Γραμματείας
14. Διεύθυνση Δημοτικής Αστυνομίας που περιλαμβάνει ειδικότερα τις παρακάτω διοικητικές ενότητες :
    i) Γραφείο Διεύθυνσης
    ii) Γραφείο Υποδιεύθυνσης
    α) Τμήμα ελέγχου Καταστημάτων, Επιχειρήσεων κλπ, Φύλαξη Σχολικών Κτιρίων
    i) Γραφείο Προϊσταμένου
    ii) Γραφείο Εποπτών-Φυλάκων Σχολικών κτιρίων
    β) Τμήμα Ελέγχου Κυκλοφορίας, Στάθμευσης Αυτοκινήτων κ.λ.π
    i) Γραφείο Προϊσταμένου
    ii) Γραφείο Ελέγχου

3.1.1.2 <u>Υπηρεσίες περιβάλλοντος και ποιότητας ζωής</u>

1. Διεύθυνση Καθαριότητας, Διαχείρισης Απορριμμάτων – Αστικού Περιβάλλοντος & Πρασίνου που περιλαμβάνει ειδικότερα τις παρακάτω διοικητικές ενότητες

Ι. Γραφείο Διεύθυνσης

α) Τμήμα Αποκομιδής, Ανακύκλωσης και Καθαρισμού Κοινόχρηστων Χώρων

i) Γραφείο Προϊσταμένου
ii) Γραφείο Γραμματείας Διεύθυνσης
iii) Γραφείο Αποκομιδής & Ανακύκλωσης
iv) Γραφείο Σχεδιασμού & Εποπτείας
v) Γραφείο Καθαρισμού Κοινόχρηστων Χώρων
vi) Γραφείο Κοστολόγησης –Απολογισμού και Προγραμματισμού
vii) Γραφείο Νεκροταφείου

β) Τμήμα Διαχείρισης και Συντήρησης Οχημάτων

i) Γραφείο Προϊσταμένου
ii) Γραφείο Κίνησης – Διαχείρισης Οχημάτων
iii) Γραφείο Συντήρησης Οχημάτων

γ) Τμήμα Πρασίνου – Αστικού Περιβάλλοντος

i) Γραφείο Προϊσταμένου
ii) Γραφείο Πρασίνου-Περιβάλλοντος και Ποιότητας Ζωής
iii) Γραφείο Συντήρησης – Επέκτασης Πρασίνου

3.1.1.3 Υπηρεσίες υποστήριξης

2. Διεύθυνση Διοικητικών Υπηρεσιών και Κοινωνικής Προστασίας που περιλαμβάνει ειδικότερα τις παρακάτω διοικητικές ενότητες

Ι. Γραφείο Διεύθυνσης

α) Τμήμα Υποστήριξης Πολιτικών Οργάνων του Δήμου

i) Γραφείο Προϊσταμένου
ii) Γραφείο Γραμματέων

β) Τμήμα Δημοτικής Κατάστασης – Ληξιαρχείου – Αλλοδαπών & Μετανάστευσης

i) Γραφείο Προϊσταμένου
ii) Γραφείο Δημοτολογίου –Μητρώων- Εκλογών
iii) Γραφείο Ληξιαρχείου

iv) Γραφείο Πολιτικών Γάμων
v) Γραφείο Αλλοδαπών και Μετανάστευσης

γ) Τμήμα Ανθρωπίνου Δυναμικού
i) Γραφείο Προϊσταμένου
ii) Γραφείο Ανάπτυξης Ανθρώπινου Δυναμικού
iii) Γραφείο Μητρώων & Διαδικασιών Προσωπικού

δ) Τμήμα Διοικητικής Μέριμνας
i) Γραφείο Προϊσταμένου
ii) Γραφείο Πρωτοκόλλου, Διεκπεραιώσεως και Αρχείου
iii) Γραφείο Γραμματείας Διεύθυνσης
iv) Γραφείο Κλητήρων-θυρωρών-Γενικών Καθηκόντων

ε) Τμήμα Πληροφορικής
i) Γραφείο Προϊσταμένου
ii) Γραφείο Σχεδιασμού και Ανάπτυξης Πληροφοριακών Συστημάτων
iii) Γραφείο Λειτουργίας & Ελέγχου Πληροφοριακών Συστημάτων
iv) Γραφείο Τεχνικής Υποστήριξης

στ) Τμήμα Κοινωνικής Προστασίας, Προαγωγής της Δημόσιας Υγείας
i) Γραφείο Προϊσταμένου
ii) Γραφείο Σχεδιασμού – Συντονισμού – Παρακολούθησης Κοινωνικών Πολιτικών
iii) Γραφείο Εποπτείας και Ελέγχου
iv) Γραφείο Εφαρμογής Κοινωνικών Πολιτικών και Πολιτικών Ισότητας των Δύο Φύλων
v) Γραφείο Εφαρμογής Προγραμμάτων Κοινωνικής Προστασίας.
vi) Γραφείο Προστασίας και Προαγωγής της Δημόσιας Υγείας.

2. Διεύθυνση Κ.Ε.Π που περιλαμβάνει ειδικότερα τις διοικητικές ενότητες :

Ι. Γραφείο Διεύθυνσης

α) Τμήμα Εξυπηρέτησης Πολιτών

i) Γραφείο Προϊσταμένου
ii) Γραφείο Εξυπηρέτησης Πολιτών

β) Τμήμα Εσωτερικής Ανταπόκρισης
i) Γραφείο Προϊσταμένου
ii) Γραφείο Εσωτερικής Ανταπόκρισης

3. Διεύθυνση Οικονομικών Υπηρεσιών που περιλαμβάνει ειδικότερα τις παρακάτω διοικητικές ενότητες :

Ι. Γραφείο Διεύθυνσης

α) Τμήμα Προϋπολογισμού, Διπλογραφικού, Αναλυτικής Λογιστικής
i) Γραφείο Προϊσταμένου
ii) Γραφείο Γραμματείας Διεύθυνσης
iii) Γραφείο Προϋπολογισμού και Οικονομικής Πληροφόρησης
iv) Γραφείο Διπλογραφικού – Αναλυτικής Λογιστικής

β) Τμήμα Προσόδων και Δημοτικής Περιουσίας
i) Γραφείο Προϊσταμένου.
ii) Γραφείο Ανταποδοτικών Τελών και Ελέγχου Προσόδων
iii) Γραφείο Δημοτικής Περιουσίας

γ) Τμήμα Ειδικής Ταμειακής Υπηρεσίας
i) Γραφείο Ειδικού Ταμία
ii) Γραφείο Εισπράξεων
iii) Γραφείο Πληρωμών
iv) Γραφείο Ταμειακής Βεβαίωσης & Κοινωνικοποίησης Φορολογητέας Ύλης

δ) Τμήμα Λογιστηρίου – Προμηθειών & Αποθήκης
i) Γραφείο Προϊσταμένου
ii) Γραφείο Εκκαθάρισης & Εντολής Δαπανών
iii) Γραφείο Εκκαθάρισης Μισθοδοσίας
iv) Γραφείο Προμηθειών – Αποθήκης

4. Διεύθυνση Τεχνικών Υπηρεσιών και Πολεοδομίας που περιλαμβάνει ειδικότερα τις παρακάτω διοικητικές ενότητες :

I) Γραφείο Διεύθυνσης

α) Τμήμα Τεχνικών Έργων

i) Γραφείο Προϊσταμένου
ii) Γραφείο Γραμματείας Διεύθυνσης
iii) Γραφείο Επιβλέψεων
iv) Γραφείο Συγκοινωνιακών Θεμάτων
v) Γραφείο Υγιεινής & Ασφάλειας Εργαζομένων

β) Τμήμα Μελετών

i) Γραφείο Προϊσταμένου
ii) Γραφείο Μελετών Οικοδομικών έργων, Η/Μ & Υπαίθριων Διαμορφώσεων
iii) Γραφείο Μελετών Πολεοδομικών – Τοπογραφικών – Οδοποιίας κλπ.

γ) Τμήμα Κατασκευών & Συντηρήσεων

i) Γραφείο Προϊσταμένου
ii) Γραφείο Συντήρησης Οικοδομικών Έργων – Έργων Οδοποιίας
iii) Γραφείο Ηλεκτρολογικών – Μηχ/κων Έργων
iv) Γραφείο Πολιτικής Προστασίας
v) Γραφείο Συντήρησης Υποδομών Τοπικών Κοινοτήτων, Δημοτικής Ενότητας Ρεθύμνου
vi) Γραφείο Υδραυλικών

δ) Τμήμα Προγραμματισμού – Ανάπτυξης και Καινοτομίας

i) Γραφείο Προϊσταμένου.
ii) Γραφείο Σχεδιασμού και Ανάπτυξης Προγραμμάτων

ε) Τμήμα Οικοδομικών Αδειών

i) Γραφείο Προϊσταμένου.

ii) Γραφείο Γραμματείας.
iii) Γραφείο Εκδόσεων Οικοδομικών Αδειών (έλεγχος, ΓΟΚ, Η/Μ, φορολογικά κα)

στ) Τμήμα Ελέγχου Κατασκευών
i) Γραφείο Προϊσταμένου
ii) Γραφείο Γραμματείας
iii) Γραφείο Ελέγχου Κατασκευών

ζ) Τμήμα Εφαρμογής Σχεδίου Πόλης – Περιουσίας
i) Γραφείο Προϊσταμένου
ii) Γραφείο Γραμματείας
iii) Γραφείο Πολεοδομικών Εφαρμογών
iv) Γραφείο Αποτύπωσης Καταγραφής – Προστασίας –Δημοτικής Περιουσίας.
v) Γραφείο Γεωχωρικών Δεδομένων.

η) Τμήμα Διοικητικής Υπηρεσίας Πολεοδομίας
i) Γραφείο Προϊσταμένου
ii) Γραφείο Πρωτοκόλλου, Αρχείο & Διεκπεραίωσης

3.1.2 Διάρθρωση αποκεντρωμένων υπηρεσιών

Οι Αποκεντρωμένες Υπηρεσίες του Δήμου είναι εγκατεστημένες στην έδρα δημοτικών ενοτήτων, εξυπηρετούν τις δημοτικές / τοπικές κοινότητες της ενότητας και περιλαμβάνουν υπηρεσίες οι οποίες υπάγονται διοικητικά σε αντίστοιχες Διευθύνσεις ή Τμήματα των Κεντρικών Υπηρεσιών του Δήμου.

1. **<u>Αποκεντρωμένες υπηρεσίες με έδρα την τοπική κοινότητα Άδελε της Δημοτικής Ενότητας Αρκαδίου</u>**
    1. Γραφείο Διοικητικών θεμάτων και Εξυπηρέτησης του Πολίτη
    2. Γραφείο Οικονομικών Θεμάτων

3. Γραφείο Συντήρησης Υποδομών

2. **<u>Αποκεντρωμένες Υπηρεσίες Με Έδρα Την Τοπική Κοινότητα Επισκοπής Της Δημοτικής Ενότητας Λαππαίων</u>**
   1. Γραφείο Κ.Ε.Π
   2. Γραφείο Διοικητικών θεμάτων και Εξυπηρέτησης του Πολίτη
   3. Γραφείο Οικονομικών Θεμάτων
   4. Γραφείο Συντήρησης Υποδομών

3. **<u>Αποκεντρωμένες Υπηρεσίες Με Έδρα Την Τοπική Κοινότητα Γωνιάς Της Δημοτικής Ενότητας Νικηφόρου Φωκά</u>**
   1. Γραφείο Διοικητικών θεμάτων και Εξυπηρέτησης του Πολίτη
   2. Γραφείο Οικονομικών Θεμάτων
   3. Γραφείο Συντήρησης Υποδομών

4. **<u>Αποκεντρωμένες Υπηρεσίες Με Έδρα Την Δημοτική Κοινότητα Ατσιπο-πούλου Της Δημοτικής Ενότητας Νικηφόρου Φωκά</u>**
   1. Γραφείο Κ.Ε.Π
   2. Γραφείο Συντήρησης Υποδομών

5. **<u>Αποκεντρωμένες Υπηρεσίες Με Έδρα Την Τοπική Κοινότητα Πηγής Της Δημοτικής Ενότητας Αρκαδίου</u>**
   1. Γραφείο Κ.Ε.Π

3.2 ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ

1. Υπηρεσίες Υπαγόμενες Απευθείας Στο Δήμαρχο

Αρμοδιότητες Γενικού Γραμματέα

Ο Γενικός Γραμματέας υποστηρίζει το Δήμαρχο στα διοικητικά του καθήκοντα υλοποιώντας τις αρμοδιότητες που του εκχωρεί ο Δήμαρχος με απόφασή του. Οι αρμοδιότητες αυτές αφορούν κυρίως στο συντονισμό των δημοτικών υπηρεσιών, έτσι ώστε να εξασφαλίζεται με αποδοτικό τρόπο η αποτελεσματικότητα στην επίτευξη των περιοδικών στόχων και προγραμμάτων που αποφασίζονται από τα πολιτικά όργανα του Δήμου. Ειδικότερα ο Γενικός Γραμματέας:

1. Παρέχει οδηγίες, δίνει κατευθύνσεις και, γενικότερα, συντονίζει τις υπηρεσίες του Δήμου κατά την άσκηση του έργου τους, σε συνεργασία με τους αντίστοιχους προϊσταμένους.
2. Μεριμνά για την επεξεργασία από τις αρμόδιες υπηρεσίες των θεμάτων που είναι προς συζήτηση ενώπιον του Δημοτικού Συμβουλίου, της Οικονομικής Επιτροπής, της Επιτροπής Ποιότητας Ζωής και της Εκτελεστικής Επιτροπής σύμφωνα με την ημερήσια διάταξη ή έχουν ήδη συζητηθεί σε αυτά, καθώς και να τα υποστηρίζει ενώπιον των ανωτέρω οργάνων, εφόσον κρίνεται απαραίτητο από τον Πρόεδρό τους.
3. Παρακολουθεί τη διαδικασία εφαρμογής των αποφάσεων του Δημοτικού Συμβουλίου, της Οικονομικής Επιτροπής, της Επιτροπής Ποιότητας Ζωής και της Εκτελεστικής Επιτροπής από τις αρμόδιες υπηρεσίες του Δήμου.
4. Συμμετέχει στις διαδικασίες κατάρτισης του Επιχειρησιακού Σχεδίου και των Ετησίων Προγραμμάτων Δράσης του Δήμου και παρακολουθεί την επίτευξη των περιοδικών στόχων και την υλοποίηση των αντίστοιχων προγραμμάτων που αποφασίζονται από τα πολιτικά όργανα του Δήμου.
5. Μεριμνά για την έγκαιρη ετοιμασία των περιοδικών απολογισμών δράσης του Δήμου σύμφωνα προς τα αντίστοιχα προγράμματα ή τις συγκεκριμένες αποφάσεις και ενημερώνει σχετικά την Εκτελεστική Επιτροπή.
6. Οργανώνει κάθε νέα υπηρεσία που δημιουργείται στο Δήμο και μεριμνά για τη συνεχή βελτίωση της αποτελεσματικής δράσης των υπηρεσιών του Δήμου, την προσαρμογή της λειτουργίας τους στις ανάγκες της τοπικής κοινωνίας και τη βελτίωση της απόδοσης του στελεχικού δυναμικού και των τεχνικών μέσων του Δήμου

7. Δύναται να συγκαλεί περιοδικά ή κατά περίπτωση Συντονιστικά Συμβούλια στα οποία μετέχουν με εκπροσώπους τους το σύνολο ή μέρος (ανάλογα με ομοιογενή θεματικά αντικείμενα) των υπηρεσιών του Δήμου.
8. Παρακολουθεί τις δραστηριότητες των νομικών προσώπων του Δήμου και συνεργάζεται με τις διοικήσεις τους, ώστε να εξασφαλίζεται η εναρμόνιση των αποτελεσμάτων από την δραστηριοποίησή τους προς τους στόχους του Δήμου.
9. Υπογράφει τις αποφάσεις χορήγησης αδειών με ή χωρίς αποδοχές και μετακίνησης εκτός έδρας στο εσωτερικό και εξωτερικό των υπαλλήλων του Δήμου.
10. Υπογράφει έγγραφα σύμφωνα με τις δικαιοδοσίες που του εκχωρεί ο Δήμαρχος.
11. Ασκεί και όποιες άλλες αρμοδιότητες εκχωρεί ο Δήμαρχος.

<u>Αρμοδιότητες Ιδιαίτερου Γραφείου Δημάρχου</u>

Το Ιδιαίτερο Γραφείο Δημάρχου παρέχει κάθε είδους διοικητική και γραμματειακή υποστήριξη προς τον Δήμαρχο και ιδίως:

1. Προγραμματίζει, οργανώνει και ρυθμίζει τις συναντήσεις του Δημάρχου.
2. Διεξάγει και διεκπεραιώνει την προσωπική αλληλογραφία του Δημάρχου και τηρεί το πρωτόκολλο και το αρχείο αυτής.
3. Τηρεί αρχείο των κάθε είδους αποφάσεων του Δήμου προς χρήση του Δημάρχου, καθώς και κάθε άλλο στοιχείο σύμφωνα με τις κατευθύνσεις του Δημάρχου.
4. Παρέχει κάθε είδους διοικητική και γραμματειακή υποστήριξη προς τους κατέχοντες θέσεις Ειδικών Συμβούλων ή Ειδικών Συνεργατών ή Επιστημονικών Συνεργατών.

Αρμοδιότητες Νομικής Υπηρεσίας

Η Νομική Υπηρεσία παρέχει νομική υποστήριξη προς τα αιρετά όργανα του Δήμου και τις δημοτικές υπηρεσίες για την προώθηση των επιδιώξεων/ στόχων/ συμφερόντων του Δήμου. Ειδικότερα η Υπηρεσία:

1. Παρέχει νομικές συμβουλές και γνωμοδοτήσεις προς τα πολιτικά όργανα διοίκησης του Δήμου (Δημοτικό Συμβούλιο, Επιτροπές, Δήμαρχος κλπ) διασφαλίζοντας το νομότυπο των πράξεων του Δήμου.
2. Παρέχει νομικές συμβουλές και κατευθύνσεις προς τις επί μέρους υπηρεσίες του Δήμου, καθώς και στα ιδρύματα και στα άλλα νομικά πρόσωπα του Δήμου, για την διασφάλιση του νομότυπου των δράσεων τους.
3. Επεξεργάζεται και γνωμοδοτεί για πράξεις της δημόσιας διοίκησης που αφορούν το Δήμο.
4. Επεξεργάζεται και ελέγχει νομικά όλες τις συμβάσεις που συνάπτει ο Δήμος με τρίτους, καθώς και τις προκηρύξεις του Δήμου για την ανάθεση έργων, προμηθειών και υπηρεσιών σε τρίτους.
5. Εκπροσωπεί τον Δήμο σε νομικές υποθέσεις εντός και εκτός των Δικαστηρίων και των Διοικητικών Αρχών, για την προάσπιση των συμφερόντων του Δήμου.
6. Παρακολουθεί την σχετική νομοθεσία και νομολογία και τηρεί και επικαιροποιεί αρχείο με τις νομοθετικές και κανονιστικές ρυθμίσεις που ενδιαφέρουν το Δήμο.
7. Τηρεί το αναγκαίο αρχείο εγγράφων και πληροφοριών για τις ανάγκες της Νομικής Υπηρεσίας.
8. Πρέπει να παρακολουθεί τις συνεδριάσεις του Δημοτικού Συμβουλίου και των επιτροπών Οικονομικών – Ποιότητας Ζωής

Αρμοδιότητες Αυτοτελούς Γραφείου Διαφάνειας

Το Αυτοτελές Γραφείο Διαφάνειας είναι αρμόδιο για το σχεδιασμό και την εφαρμογή συστημάτων και διαδικασιών που επιδιώκουν την διασφάλιση της διαφάνειας στις κάθε είδους σχέσεις του Δήμου προς τρίτους. Ειδικότερα το Γραφείο Διαφάνειας:

1. Σχεδιάζει, ενημερώνει τις δημοτικές υπηρεσίες και μεριμνά για την εφαρμογή κάθε είδους διαδικασίας και ενέργειας που διασφαλίζουν την διαφάνεια στις σχέσεις του δήμου προς τρίτους. Προς τούτο χρησιμοποιεί κάθε πρόσφορο μέσο και κυρίως τις κατάλληλες τεχνολογίες πληροφορικής και επικοινωνιών (ΤΠΕ).
2. Μεριμνά για την εξασφάλιση της έγκαιρης πρόσβασης από κάθε ενδιαφερόμενο τρίτο σε πληροφορίες που έχουν σχέση με τις προκηρύξεις του Δήμου για την εκτέλεση έργων και την προμήθεια υλικών και υπηρεσιών, σύμφωνα με τις νόμιμες διαδικασίες.
3. Μεριμνά για την εξασφάλιση της πρόσβασης των δημοτών και κάθε τρίτου σε πληροφορίες που έχουν σχέση με την δομή, την οργάνωση και τις αρμοδιότητες των δημοτικών υπηρεσιών, καθώς και τους κανονισμούς τις διαδικασίες και τις προϋποθέσεις παροχής από το Δήμο υπηρεσιών στους δημότες.
4. Μεριμνά για την εφαρμογή της νομοθεσίας σε θέματα ανάθεσης από το Δήμο της εκτέλεσης έργων και της προμήθειας υλικών και υπηρεσιών.
5. Μεριμνά για την έγκαιρη πληροφόρηση των δημοτών για κάθε είδους προγράμματα και δράσεις που σχεδιάζει ο Δήμος και απευθύνονται στους δημότες και μεριμνά για την εξασφάλιση της αρχής της ίσης πρόσβασης των δημοτών στις δραστηριότητες αυτές.
6. Υποδέχεται υποδείξεις, προτάσεις και παράπονα των δημοτών και τους ενημερώνει για τα δικαιώματα τους και τις ενέργειες που απαιτούνται για τη διεκπεραίωση των υποθέσεών τους. Μεριμνά επίσης για τον εφοδιασμό τους με τα απαραίτητα πληροφοριακά στοιχεία και έντυπα.
7. Μεριμνά για την πληροφόρηση των δημοτών σχετικά με απολογιστικά στοιχεία που αφορούν εκπλήρωση στόχων, ολοκλήρωση προγραμμάτων και έργων που αναλαμβάνει και προωθεί ο Δήμος.
8. Σχεδιάζει ειδικά προγράμματα πληροφόρησης των δημοτών για την εξέλιξη και υλοποίηση των δραστηριοτήτων του Δήμου και μεριμνά για την πραγματοποίησή τους.

9. Σχεδιάζει, εισηγείται και μεριμνά για την έκδοση και διακίνηση, σε έντυπη και ηλεκτρονική μορφή:

   (α) Χάρτας Δικαιωμάτων και Υποχρεώσεων δημοτών και κατοίκων,

   (β) Οδηγού του Δημότη για τις παρεχόμενες υπηρεσίες του Δήμου,

   (γ) Κανονισμού πληροφόρησης των πολιτών και Κανονισμού Διαβούλευσης.

10. Μεριμνά για την τήρηση μητρώου πολιτών προς τους οποίους ο Δήμος προσφέρει συγκεκριμένες υπηρεσίες.

11. Μεριμνά για την εφαρμογή διαδικασιών διαβούλευσης για αποφάσεις και ζητήματα που αφορούν το Δήμο.

12. Λειτουργεί τηλεφωνικές γραμμές επικοινωνίας πολιτών με το Δήμο για την υποδοχή παραπόνων ή παροχή διοικητικών πληροφοριών προς τους πολίτες.

<u>Αρμοδιότητες Αυτοτελούς Γραφείου Διοικητικής Βοήθειας</u>

Το Γραφείο Διοικητικής Βοήθειας είναι αρμόδιο για την παροχή διοικητικής βοήθειας σε άτομα που έχουν αντικειμενική αδυναμία προσπέλασης στις δημοτικές υπηρεσίες ή στα Κέντρα Εξυπηρέτησης Πολιτών (ΚΕΠ). Ειδικότερα το Γραφείο:

1. Σχεδιάζει και εφαρμόζει συστήματα και διαδικασίες για την εξυπηρέτηση των δημοτών που έχουν αντικειμενική αδυναμία προσπέλασης στις δημοτικές υπηρεσίες ή στα ΚΕΠ και χρειάζονται να έλθουν σε επαφή με τις επιμέρους υπηρεσίες για συγκεκριμένες ανάγκες τους.

2. Μεριμνά για τη δημιουργία και την αποτελεσματική λειτουργία δικτύων εθελοντών που αναλαμβάνουν την εξυπηρέτηση των ανωτέρω δημοτών για την εκτέλεση των δοσοληψιών τους με τις δημοτικές υπηρεσίες και τα ΚΕΠ για λογαριασμό τους.

3. Δέχεται αιτήματα των ανωτέρω δημοτών με βάση τις σχετικές διαδικασίες και μεριμνά για την ικανοποίησή τους, με την αξιοποίηση τόσον των υπαλλήλων του Γραφείου όσο και των δικτύων εθελοντών.

4. Συνεργάζεται με τα αρμόδια ΚΕΠ για την διεκπεραίωση υποθέσεων των ανωτέρω δημοτών σε ζητήματα αρμοδιότητας των ΚΕΠ.
5. Σχεδιάζει και προωθεί κάθε άλλη σχετική ενέργεια για την καλύτερη εξυπηρέτηση των δημοτών με αντικειμενική αδυναμία προσπέλασης στις δημοτικές υπηρεσίες ή στα ΚΕΠ.

Αρμοδιότητες Διεύθυνσης Δημοτικής Αστυνομίας

Η Διεύθυνση Δημοτικής Αστυνομίας είναι αρμόδια για την αποτελεσματική και αποδοτική άσκηση των αρμοδιοτήτων που έχουν θεσπισθεί με το άρθρο 1 του Νόμου 3731 / 2008, όπως αυτό ισχύει

Ι. Γραφείο Διεύθυνσης

Ο προϊστάμενος Διεύθυνσης έχει τις παρακάτω αρμοδιότητες:

1. Είναι υπεύθυνος για τη σύννομη, εύρυθμη και αποτελεσματική διαχείριση των διαδικασιών που έχουν σχέση με τη λειτουργία της υπηρεσίας της Δημοτικής Αστυνομίας.
2. Είναι υπεύθυνος για την άσκηση των αρμοδιοτήτων όπως προβλέπονται από τις σχετικές διατάξεις.
3. Παρέχει κατευθύνσεις για την εφαρμογή των προγραμμάτων δράσης, θέτει στόχους για την υλοποίηση τους.
4. Αναφέρει στον Δήμαρχο για τα προβλήματα που επικρατούν στην περιοχή δικαιοδοσίας της Δημοτικής Αστυνομίας.
5. Ελέγχει το προσωπικό για την ακριβή τήρηση του ωραρίου του και την εκτέλεση των καθηκόντων του και αναθέτει σε οποιοδήποτε Τμήμα ή Γραφείο ανεξάρτητα από αρμοδιότητα, τυχόν έκτακτες υπηρεσίες απαραίτητες για την εύρυθμη λειτουργία της Διεύθυνσής του.
6. Καθορίζει το προσωπικό που θα απασχολείται σε βάρδιες και κατά τις αργίες με κατάλληλη εναλλαγή του.
7. Φροντίζει για την άσκηση των αρμοδιοτήτων με κατάλληλο συντονισμό και εποπτεία των τμημάτων.

8. Προγραμματίζει, διευθύνει, συντονίζει, εποπτεύει και ελέγχει το έργο του προσωπικού.
9. Παρακολουθεί την πορεία εφαρμογής των μεθόδων και διαδικασιών που προβλέπονται από τις ισχύουσες διατάξεις.
10. Μεριμνά να μορφώνει ασφαλή γνώμη για την επαγγελματική επάρκεια, τα προσόντα και την ικανότητα του προσωπικού ως προς την αποτελεσματική εκπλήρωση των καθηκόντων του.
11. Φροντίζει για τη διατήρηση σχέσεων καλής επικοινωνίας, συνεργασίας και αμοιβαίας κατανόησης μεταξύ του προσωπικού.
12. Δίνει κατευθύνσεις και οδηγίες αναφορικά με την αποστολή και τη δράση της Υπηρεσίας.
13. Σε περιπτώσεις σοβαρών αδικημάτων ή συμβάντων που ανάγονται στην αρμοδιότητα της Υπηρεσίας, επιλαμβάνεται προσωπικά για την αντιμετώπιση της κατάστασης και συντονίζει όλες τις σχετικές με το ζήτημα αυτό ενέργειες.
14. Παραλαμβάνει την εισερχόμενη αλληλογραφία, επισημαίνει τα ιδιαίτερης σημασίας και επείγουσας φύσης έγγραφα, δίδει οδηγίες στα αρμόδια τμήματα και ελέγχει για την έγκαιρη διεκπεραίωσή τους.
15. Ενημερώνεται και μονογράφει όλα τα έγγραφα που συντάσσονται από τα τμήματα και τα γραφεία της Δ/νσής του και υπογράφει αυτά για τα οποία έχει εξουσιοδότηση από το Δήμαρχο.
16. Συνεργάζεται αρμονικά με τις αρμόδιες κατά περίπτωση διοικητικές, δικαστικές και αστυνομικές αρχές.
17. Ασκεί και οι ίδιος, προσωπικά, όλες τις αρμοδιότητες των υφισταμένων του (που δεν έχει εκχωρήσει σ' αυτούς) ή εκείνες που δεν έχουν εκπληρώσει οι υπάλληλοι της Διεύθυνσής του του.
18. Εφαρμόζει πιστά το ωράριο εργασίας του, δίνοντας το καλό παράδειγμα στους υπαλλήλους του. Επίσης ελέγχει το ωράριο εργασίας των υπαλλήλων του τμήματος του

ΙΙ. Γραφείο Υποδιεύθυνσης

1. Ο Υποδιευθυντής ασκεί τις κάτωθι αρμοδιότητες:
2. Είναι υπεύθυνος έναντι των Προϊσταμένων της Δ/νσης για την αποτελεσματική εκπλήρωση των αρμοδιοτήτων των τμημάτων που προΐστανται.
3. Λαμβάνει γνώση όλης της αλληλογραφίας που αφορά τα τμήματα, δίνει οδηγίες και ελέγχει για την έγκαιρη διεκπεραίωσή τους.
4. Φροντίζει για την άσκηση των αρμοδιοτήτων που ανήκουν στα Τμήματα
5. Συνεπικουρεί τον Διευθυντή στην εκτέλεση των καθηκόντων του και των αρμοδιοτήτων του όπως του ανατίθενται κάθε φορά από αυτόν.
6. Ο Υποδιευθυντής ασκεί τις αρμοδιότητες του Διευθυντή σε περίπτωση απουσίας του
7. Εκτελεί κάθε αρμοδιότητα που θα του ανατεθεί.

Α. Τμήμα Ελέγχου Καταστημάτων, Επιχειρήσεων κλπ – Φύλαξης Σχολικών Κτιρίων

Το Τμήμα αυτό ασκεί τις αρμοδιότητες των περ. 1, 2,3,4, 5,6,7,15, 16, 21 και 22 της παρ. 1 του άρθρου 1 του Ν. 3731/2008 οι οποίες έχουν ως εξής:

1. Ελέγχει την τήρηση των διατάξεων που αφορούν την ύδρευση, την άρδευση και την αποχέτευση, όπως αυτές περιλαμβάνονται στην εκάστοτε κείμενη νομοθεσία, στις τοπικές κανονιστικές αποφάσεις που εκδίδουν οι δημοτικές και κοινοτικές αρχές και στις αποφάσεις των δημοτικών συμβουλίων των δημοτικών επιχειρήσεων ύδρευσης και αποχέτευσης.
2. Ελέγχει την τήρηση των όρων που προβλέπονται στην κείμενη νομοθεσία και στις τοπικές κανονιστικές αποφάσεις που εκδίδουν οι δημοτικές και κοινοτικές αρχές, για τη χρήση των αλσών και των κήπων, των πλατειών, των παιδικών χαρών και των λοιπών κοινοχρήστων χώρων.
3. Ελέγχει την τήρηση των όρων οι οποίοι προβλέπονται στην κείμενη νομοθεσία και στις τοπικές κανονιστικές αποφάσεις που εκδίδουν οι δημοτικές και κοινοτικές αρχές, για τη χρήση και λειτουργία των δημοτικών και κοινο-

τικών αγορών, των εμποροπανηγύρεων, των ζωοπανηγύρεων, των χριστουγεννιάτικών αγορών και γενικά των υπαίθριων δραστηριοτήτων.

4. Ελέγχει την τήρηση των διατάξεων που αφορούν στο υπαίθριο εμπόριο και στις λαϊκές αγορές.
5. Ελέγχει την τήρηση των διατάξεων που αφορούν στην υπαίθρια διαφήμιση, καθώς και τον έλεγχο της τήρησης ειδικότερων προδιαγραφών κατασκευής και προϋποθέσεων τοποθέτησης διαφημιστικών πλαισίων, που τυχόν έχουν τεθεί με τοπικές κανονιστικές αποφάσεις, από τις δημοτικές και κοινοτικές αρχές.
6. Ελέγχει την τήρηση της καθαριότητας σε κοινόχρηστους υπαίθριους χώρους της εδαφικής περιφέρειας του οικείου δήμου ή κοινότητας και γενικότερα την τήρηση των κανόνων που προβλέπονται από την κείμενη νομοθεσία και τις τοπικές κανονιστικές αποφάσεις που εκδίδουν οι δημοτικές και κοινοτικές αρχές για την αναβάθμιση της αισθητικής των πόλεων και των οικισμών.
7. Ελέγχει την τήρηση των μέτρων που επιβάλλονται για την πρόληψη πυρκαγιών σε κοινόχρηστους υπαίθριους χώρους.
8. Εκτελεί τις διοικητικές κυρώσεις που αφορούν τη λειτουργία καταστημάτων και επιχειρήσεων, των οποίων την άδεια ίδρυσης και λειτουργίας χορηγούν οι δημοτικές και κοινοτικές αρχές.
9. Ελέγχει την τήρηση διατάξεων που αφορούν τους οργανωμένους από τους Δήμους και Κοινότητες χώρους προσωρινής εγκατάστασης μετακινούμενων πληθυσμιακών ομάδων.
10. Συμμετέχει στην εφαρμογή των σχεδίων πολιτικής προστασίας.
11. Ελέγχει επιχειρήσεις τουριστικού ενδιαφέροντος, σχετικά με την εφαρμογή της τουριστικής νομοθεσίας (βεβαίωση παραβάσεων, εκτέλεση διοικητικών κυρώσεων, θεώρηση τιμοκαταλόγων των δωματίων των ξενοδοχειακών επιχειρήσεων και καταλυμάτων) στις περιπτώσεις που αυτές λειτουργούν σε νομούς ή νησιά όπου δεν εδρεύουν υπηρεσίες του ΕΟΤ.

Επίσης όσον αφορά το γραφείο Φύλαξης Σχολικών Κτιρίων έχει τις κάτωθι αρμοδιότητες:

1. Διαπιστώνει την επάρκεια λειτουργίας φωτισμού των εξωτερικών και εσωτερικών χώρων, καθώς και των υδραυλικών, ηλεκτρολογικών και λοιπών εγκαταστάσεων του σχολείου κατά τη διάρκεια λειτουργίας και μη λειτουργίας του.
2. Επιτηρεί την καλή κατάσταση των κτιριακών εγκαταστάσεων του σχολείου (φθορές σε τζάμια, κλειδαριές, πόρτες κάγκελα κλπ)
3. Επιτηρεί την καλή κατάσταση των υπαίθριων χώρων του σχολείου (κάγκελα περίφραξης του αύλειου χώρου, εξωτερικές εισόδους, εξωτερικές αθλητικές εγκαταστάσεις κλπ)
4. Επιβλέπει την ασφάλιση των χώρων του σχολείου
5. Ελέγχει την είσοδο εξωσχολικών ατόμων, με στόχο την πρόληψη κλοπών, φθορών και λοιπών αδικημάτων στους χώρους του σχολείου
6. Καθιστά την παρουσία του εμφανή γιατί με βάση τη φιλοσοφία της πιλοτικής εφαρμογής του θεσμού φύλαξης σχολικών κτιρίων, η λειτουργία του φύλακα είναι προληπτική. Δεν διαπληκτίζεται κατά τη διάρκεια περιπολίας, με εξωσχολικά άτομα όταν αυτά αρνούνται να συμμορφωθούν στις εντολές του (υποχρέωση του φύλακα είναι η αναφορά στο Δ/ντή του σχολείου κατά τη διάρκεια λειτουργίας του και αντίστοιχα η ειδοποίηση της οικείας Αστυνομικής Αρχής μετά από ενημέρωση του Δήμου και του Δ/ντή του σχολείου, κατά τη διάρκεια ή μη λειτουργίας του)
7. Ενημερώνει αμέσως για οποιοδήποτε συμβάν τον Δ/ντή του σχολείου, το αρμόδιο πρόσωπο του Δήμου και την καθ ύλη αρμόδια Υπηρεσία (πχ οικεία Αστυνομική Αρχή, Πυροσβεστική, ΔΕΗ κλπ)
8. Δεν παρεμβαίνει σε ζητήματα ή συμβάντα που προκύπτουν από ή και μεταξύ των μαθητών (όπως για παράδειγμα καταλήψεις, διαπληκτισμοί μεταξύ των μαθητών κλπ) αλλά ενημερώνει αμέσως τον Δ/ντή του σχολείου.
9. Δεν απομακρύνεται από το χώρο του σχολείου και δεν αναλαμβάνει οποιαδήποτε φύσεως εργασία, εκτός της φύλαξης (όπως για παράδειγμα χρέη επιστάτη ή κλητήρα του σχολείου κλπ)

10. Συμπληρώνει και υπογράφει το δελτίο συμβάντων – παρουσίας με την έναρξη και λήξη της βάρδιας του
11. Φέρει κατά τη διάρκεια της υπηρεσίας του υποχρεωτικά τον προβλεπόμενο εξοπλισμό
12. Δεν κάνει χρήση αλκοόλ ή οποιαδήποτε άλλης ουσίας που επηρεάζει τη σωματική ευεξία και την πνευματική διαύγεια του κατά τη διάρκεια της βάρδιας του
13. Ασκεί κάθε άλλη αρμοδιότητα που του ανατεθεί
14. Δεν επιτρέπει την έξοδο των μαθητών του σχολείου κατά την διάρκεια λειτουργίας του

Β. Τμήμα Ελέγχου Κυκλοφορίας, Στάθμευσης Αυτοκίνητων κλπ.

Το Τμήμα αυτό ασκεί τις αρμοδιότητες των περ. 8, 10, 11, 19, 24, 25, 26, 27 και 28 της παρ. 1 του άρθρου 1 του Ν. 3731/2008 οι οποίες έχουν ως εξής:

1. Ελέγχει την τήρηση των διατάξεων που αφορούν στη κυκλοφορία των πεζών, τη στάση και στάθμευση των οχημάτων, στην επιβολή των διοικητικών μέτρων του άρθρου 103 του ν. 2696/1999, όπως ισχύει, για την παράνομη στάθμευση οχημάτων, καθώς και την εφαρμογή των διατάξεων, που αναφέρονται στην κυκλοφορία τροχοφόρων στους πεζόδρομους, πλατείες, πεζοδρόμια και γενικά σε χώρους που δεν προορίζονται για τέτοια χρήση και στην εκπομπή θορύβων από αυτά. Οι αρμοδιότητες αυτές ασκούνται, παράλληλα και κατά περίπτωση, και από την Ελληνική Αστυνομία (ΕΛ.ΑΣ.) και το Λιμενικό Σώμα.Όταν κατά την άσκησή τους επιλαμβάνονται η Δημοτική Αστυνομία και η Ελληνική Αστυνομία ή το Λιμενικό Σώμα, ταυτόχρονα, το συντονισμό έχει η Ελληνική Αστυνομία ή το Λιμενικό Σώμα, κατά περίπτωση
2. Ελέγχει την τήρηση των διατάξεων. που αφορούν τα εγκαταλελειμμένα οχήματα
3. Ελέγχει την τήρηση των διατάξεων που αφορούν στη σήμανση των εργασιών που εκτελούνται στις οδούς και στις υποχρεώσεις αυτών που εκτελούν έργα και εναποθέτουν υλικά και εργαλεία στο δημοτικό και κοινοτικό

οδικό δίκτυο και ελέγχει για τη λήψη μέτρων ασφάλειας και υγιεινής σε εργασίες που εκτελούνται

4. Αφαιρεί την άδεια οικοδομής για οφειλόμενες ασφαλιστικές εισφορές στο Ι.Κ.Α.
5. Ελέγχει την τήρηση των διατάξεων που αφορούν τα ζώα συντροφιάς
6. Ελέγχει την τήρηση των διατάξεων που αφορούν τις κάθε είδους κανονιστικές αποφάσεις που εκδίδουν οι δημοτικές αρχές, καθώς και την επιβολή των πάσης φύσεων διοικητικών μέτρων που προβλέπονται από αυτές
7. Προστατεύει τη δημοτική και κοινοτική περιουσία
8. Διενεργεί αυτοψία για την εξακρίβωση των προϋποθέσεων που απαιτούνται για την έκδοση διοικητικών πράξεων από τα όργανα του Δήμου ή της Κοινότητας και, ιδίως, διενεργεί αυτοψία και συντάσσει έκθεση για την έκδοση πρωτοκόλλου διοικητικής αποβολής και για τη χορήγηση βεβαίωσης μόνιμης κατοικίας
9. Επιδίδει τα πάσης φύσεως έγγραφα του οικείου Δήμου ή άλλων Δημοτικών Αρχών εντός των διοικητικών ορίων του οικείου Δήμου

Οι **προϊστάμενοι τμημάτων** είναι υπεύθυνοι έναντι του προϊσταμένου της Διεύθυνσης για την αποτελεσματική εκπλήρωση των αρμοδιοτήτων του Τμήματος που προΐστανται.

1. Λαμβάνουν γνώση όλης της αλληλογραφίας που αφορά το Τμήμα τους και είναι υπεύθυνοι για την ταχεία διεκπεραίωση της
2. Φροντίζουν για την άσκηση των αρμοδιοτήτων που ανήκουν στο Τμήμα τους
3. Ασκούν και οι ίδιοι, προσωπικά, όλες τις αρμοδιότητες των υφισταμένων τους (που δεν έχει εκχωρήσει σ’ αυτούς) ή εκείνες που δεν έχουν εκπληρώσει οι υπάλληλοι του τμήματός τους.
4. Εφαρμόζουν πιστά το ωράριο εργασίας του, δίνοντας το καλό παράδειγμα στους υπαλλήλους τους. Επίσης ελέγχουν το ωράριο εργασίας των υπαλλήλων του τμήματος του

Αρμοδιότητες Αυτοτελούς Γραφείου Τουρισμού – Πολιτισμού

1. Τηρεί μητρώα και στοιχεία που αφορούν την υφιστάμενη κατάσταση του τουρισμού στην περιοχή του Δήμου (τουριστικά αξιοθέατα, τουριστικές επιχειρήσεις, τουριστικές υποδομές, στοιχεία απασχόλησης, οικονομικά στοιχεία κλπ).
2. Σχεδιάζει και εισηγείται προγράμματα δράσεων παρέμβασης του Δήμου για την ανάπτυξη του τουρισμού στην περιοχή και την αναβάθμιση των παρεχομένων τουριστικών υπηρεσιών, σε συνεργασία με τους τουριστικούς επαγγελματικούς φορείς της περιοχής. Μεριμνά για την εφαρμογή των προγραμμάτων αυτών.
3. Μεριμνά για το σχεδιασμό και την πραγματοποίηση προγραμμάτων τουριστικής προβολής της περιοχής του Δήμου (π.χ. παραγωγή τουριστικού υλικού και εκδόσεις πρακτικών οδηγών για τους ταξιδιώτες, συμμετοχή σε εκθέσεις τουρισμού, δημιουργία δικτύων επικοινωνίας και συνεργασίας με άλλες περιοχές εντός και εκτός της χώρας κλπ).
4. Μεριμνά για την εφαρμογή μηχανισμών ενημέρωσης / πληροφόρησης των επισκεπτών της περιοχής
5. Σχεδιάζει, εισηγείται και μεριμνά για την εφαρμογή πολιτικών, προγραμμάτων και δράσεων στον τομέα του πολιτισμού για την προστασία του τοπικού πολιτισμού, την προβολή των πολιτιστικών αγαθών και των πολιτιστικών έργων που παράγονται σε τοπικό επίπεδο. Περιλαμβάνονται πολιτικές, προγράμματα και δράσεις όπως :

   (α) Δημιουργία πολιτιστικών και πνευματικών κέντρων, μουσείων, πινακοθηκών, κινηματογράφων και θεάτρων, φιλαρμονικών και σχολών διδασκαλίας μουσικής, σχολών χορού, ζωγραφικής, γλυπτικής κλπ.

   (β) Διοργάνωση και εφαρμογή πολιτιστικών προγραμμάτων (θεατρικές παραστάσεις, συναυλίες και άλλες πολιτιστικές εκδηλώσεις).

   (γ) Προστασία μουσείων, μνημείων, σπηλαίων καθώς και αρχαιολογικών και ιστορικών χώρων της περιοχής.

(δ) Επισκευή, συντήρηση και αξιοποίηση παραδοσιακών και ιστορικών σχολικών κτιρίων και κτιρίων που παραχωρούνται στο Δήμο από τρίτους.

(ε) Προώθηση πολιτιστικών ανταλλαγών σε εθνικό, ευρωπαϊκό και διεθνές επίπεδο.

(στ) Προώθηση της ανάπτυξης του πολιτιστικού τουρισμού.

Μελετά και εισηγείται για τη ρύθμιση τοπικών πολιτιστικών θεμάτων. Στο πλαίσιο αυτό και σύμφωνα με τις δικαιοδοσίες που δίδονται στο Δήμο με τις ισχύουσες διατάξεις:

(α) Εισηγείται για τη συμμετοχή εκπροσώπου του Δήμου στην οργανωτική επιτροπή φεστιβάλ τοπικής εμβέλειας.

(β) Εισηγείται για την επιχορήγηση ΝΠΙΔ τα οποία αναπτύσσουν πολιτιστικού χαρακτήρα δραστηριότητες στη χωρική αρμοδιότητα του Δήμου.

(γ) Εισηγείται για τη χορήγηση αδειών ίδρυσης και λειτουργίας ιδιωτικών μουσικών ιδρυμάτων (Ωδείων, μουσικών σχολών, χορωδιών, συμφωνικών ορχηστρών και συγκροτημάτων μουσικής δωματίου).

(δ) Τηρεί το μητρώο νέων και συνεργάζεται με το Δημοτικό Συμβούλιο Νέων για την ανάληψη πρωτοβουλιών και δραστηριοτήτων για την πλήρη και ελεύθερη ανάπτυξη της προσωπικότητας των νέων.

(ε) Μεριμνά για την οργάνωση και εφαρμογή προγραμμάτων που απευθύνονται στους νέους και συμμετέχει στους σχεδιασμούς και τα προγράμματα της Γενικής Γραμματείας Νέας Γενιάς.

(στ) Παρακολουθεί τη λειτουργία και δράση δημοτικών δομών και νομικών προσώπων που εφαρμόζουν προγράμματα και δράσεις στους τομείς του πολιτισμού,

(ζ) Υλοποιεί δράσεις και προγράμματα στους τομείς του Πολιτισμού και της Νέας Γενιάς, συμπληρωματικά με τις δράσεις και τα προγράμματα που υλοποιούνται από τα Νομικά πρόσωπα του Δήμου.

(η) Συνεργάζεται με την επιτροπή Τουρισμού.

Αρμοδιότητες Αυτοτελούς Τμήματος Αθλητισμού

Ι. Γραφείο προϊσταμένου

1. Προΐσταται του Τμήματος Αθλητισμού Δήμου Ρεθύμνου
2. Επιβλέπει, μεριμνά, συντονίζει και φροντίζει για τη σωστή λειτουργία του Τμήματος
3. Συνεργάζεται και ενημερώνεται για τη πορεία των εργασιών και δίδει κατευθύνσεις ή λύσεις για ταχύτερη υλοποίηση αυτών
4. Παραλαμβάνει και χρεώνει αντίστοιχα την αλληλογραφία που απευθύνεται στο Τμήμα, θέτει υπόψη του Υπεύθυνου Δημοτικού Συμβούλου για το Τμήμα Αθλητισμού τα ειδικότερης σημασίας έγγραφα αυτού και μετά τα διαβιβάζει στις αρμόδιες Διευθύνσεις του Δήμου ενώ παράλληλα παρακολουθεί και ελέγχει τη συνέπεια διεκπεραίωσης των εργασιών
5. Φροντίζει για την έγκαιρη και σωστή υλοποίηση των αποφάσεων του Τμήματος
6. Εισηγείται στο Δήμο για τη στελέχωση με προσωπικό του Τμήματος αν υπάρχει μεγίστη ανάγκη καθώς και για την απόδοση των προγραμμάτων αθλητισμού
7. Έχει την ευθύνη για την πιστή εφαρμογή του Κανονισμού Λειτουργίας των Αθλητικών Εγκαταστάσεων
8. Έχει την ευθύνη για την ομαλή λειτουργία, τάξη και καθαριότητα των Αθλητικών Εγκαταστάσεων σε θέματα συντήρησης – καθαριότητας
9. Ασκεί κάθε αρμοδιότητα ή ενέργεια που του ανατίθενται από τον Υπεύθυνο Δημοτικό Σύμβουλο για το Τμήμα Αθλητισμού με έγγραφό του
10. Επιβλέπει γενικά τη συνολική πορεία των υποθέσεων του Τμήματος
11. Ασκεί και οι ίδιος, προσωπικά, όλες τις αρμοδιότητες των υφισταμένων του (που δεν έχει εκχωρήσει σ' αυτούς) ή εκείνες που δεν έχουν εκπληρώσει οι υπάλληλοι του τμήματός του.
12. Εφαρμόζει πιστά το ωράριο εργασίας του, δίνοντας το καλό παράδειγμα στους υπαλλήλους του. Επίσης ελέγχει το ωράριο εργασίας των υπαλλήλων του τμήματος του

II. Γραφείο αθλητισμού

1. Εκπονεί αθλητικά και πολιτιστικά προγράμματα που αφορούν Μαζικό Αθλητισμό και Μαζική Άθληση σε συνεργασία με τη Γενική Γραμματεία Αθλητισμού
2. Διοργανώνει ή συνδιοργανώνει και εκτελεί αθλητικές εκδηλώσεις
3. Διοργανώνει επιμορφωτικά συνέδρια και σεμινάρια
4. Διοργανώνει Εργασιακά Πρωταθλήματα και Τουρνουά (ποδοσφαίρου, μπάσκετ, τένις, Beach soccer, beach volley κλπ)
5. Διοργανώνει ή συνδιοργανώνει και υποστηρίζει αθλητικές εκδηλώσεις Α.Μ.Ε.Α.
6. Διαχειρίζεται και εισηγείται τη συντήρηση όλων τις Δημοτικών Αθλητικών Εγκαταστάσεων
7. Εισηγείται για τη συντήρηση – επισκευή των αθλητικών εγκαταστάσεων των Σχολείων του Δήμου καθώς και τον αθλητικό εξοπλισμό αυτών
8. Εισηγείται στις αρμόδιες Υπηρεσίες του Δήμου τη δημιουργία νέων αθλητικών εγκαταστάσεων με την πρόβλεψη του απαιτούμενου τεχνικού εξοπλισμού
9. Συντάσσει, παρακολουθεί και ελέγχει την εφαρμογή των καθημερινών προγραμμάτων γύμνασης και λοιπών αθλητικών εκδηλώσεων
10. Συνεργάζεται με τα αθλητικά σωματεία και συλλόγους του Δήμου και παρέχει κάθε δυνατή βοήθεια στη λειτουργία αυτών
11. Μεριμνά γενικώς για την εκτέλεση όλων των Αθλητικών Προγραμμάτων – Εκδηλώσεων

Αρμοδιότητες Αυτοτελούς Γραφείου Ελέγχου Αποδοτικότητας Δημοτικού Συστήματος και Υπαλλήλων

Ι. Γραφείο προϊσταμένου

1. Προΐσταται του Αυτοτελούς Γραφείου Ελέγχου Αποδοτικότητας Δημοτικού Συστήματος και Υπαλλήλων
2. Επιβλέπει, μεριμνά, συντονίζει και φροντίζει για τη σωστή λειτουργία του Γραφείου
3. Συνεργάζεται και ενημερώνεται για τη πορεία των εργασιών και δίδει κατευθύνσεις ή λύσεις για ταχύτερη υλοποίηση αυτών
4. Επιβλέπει γενικά τη συνολική πορεία των υποθέσεων του Γραφείου
5. Ασκεί και οι ίδιος, προσωπικά, όλες τις αρμοδιότητες των υφισταμένων του (που δεν έχει εκχωρήσει σ' αυτούς) ή εκείνες που δεν έχουν εκπληρώσει οι υπάλληλοι του τμήματός του.
6. Εφαρμόζει πιστά το ωράριο εργασίας του, δίνοντας το καλό παράδειγμα στους υπαλλήλους του. Επίσης ελέγχει το ωράριο εργασίας των υπαλλήλων του τμήματος του

ΙΙ) Γραφείο Ελέγχου Αποδοτικότητας Δημοτικού Συστήματος και Υπαλλήλων

1. Σχεδιάζει και εισηγείται συστήματα και μεθόδους μέτρησης της αποτελεσματικότητας και αποδοτικότητας των υπηρεσιών του Δήμου και των Νομικών του Προσώπων (διαδικασίες, δείκτες κλπ). Σχεδιάζει και εισηγείται τον Κανονισμό Μέτρησης και Αξιολόγησης της απόδοσης των δημοτικών υπηρεσιών κατά την ισχύουσα νομοθεσία.
2. Διαμορφώνει και εισηγείται περιοδικούς στόχους για την βελτίωση της αποτελεσματικότητας και αποδοτικότητας των υπηρεσιών του Δήμου και των Νομικών του Προσώπων.
3. Συγκεντρώνει στοιχεία και δεδομένα που αναφέρονται στην αποδοτικότητα και αποτελεσματικότητα των υπηρεσιών και στην επίτευξη των σχετικών περιοδικών τους στόχων, παρακολουθεί την εξέλιξή τους, επεξεργάζεται τα στοιχεία και εκδίδει ενημερωτικές αναφορές.

4. Διατυπώνει αναλυτικά ετησίως τις εκθέσεις αποδοτικότητας και αποτελεσματικότητας των υπηρεσιών και των Νομικών Προσώπων.
5. Εντοπίζει τις καλύτερες πρακτικές αποτελεσματικής και αποδοτικής λειτουργίας και προωθεί την εφαρμογή τους και σε άλλες υπηρεσίες.
6. Παρακολουθεί την εφαρμογή των καλών πρακτικών και αξιολογεί τα αποτελέσματά τους.
7. Εισηγείται, παρακολουθεί και αξιολογεί μέτρα για τη διαρκή βελτίωση της αποδοτικότητας και της αποτελεσματικότητας των υπηρεσιών και της ανταπόκρισής τους στις ανάγκες των πολιτών.
8. Σχεδιάζει, εισηγείται και συντονίζει την εφαρμογή συστημάτων διοίκησης ολικής ποιότητας και διαδικασιών αυτό – αξιολόγησης.
9. Εισηγείται και παρακολουθεί την υλοποίηση προγραμμάτων έργων και δράσεων για την βελτίωση της οργάνωσης του Δήμου με στόχο την βελτίωση της αποδοτικότητας και της αποτελεσματικότητάς του.
10. Συνεργάζεται με τη Διεύθυνση Οικονομικών Υπηρεσιών για τη διαμόρφωση των καταλλήλων συστημάτων προϋπολογισμού και απολογιστικού ελέγχου των οικονομικών μεγεθών του Δήμου και των Νομικών του Προσώπων, καθώς και των καταλλήλων συστημάτων παρακολούθησης του κόστους λειτουργίας των οργανωτικών μονάδων του Δήμου και του κόστους των παραγομένων και παρεχομένων υπηρεσιών του Δήμου προς τους πολίτες.
11. Παρακολουθεί και ενημερώνει με συγκεκριμένες αναφορές τα όργανα του Δήμου σχετικά με την εξέλιξη των οικονομικών μεγεθών του Δήμου και των Νομικών του Προσώπων, καθώς και την εξέλιξη του κόστους λειτουργίας των οργανωτικών μονάδων και του κόστους των παραγομένων και παρεχομένων υπηρεσιών προς τους πολίτες.

<u>Αρμοδιότητες ποιότητας και οργάνωσης</u>

1. Μεριμνά για την εγκατάσταση και τήρηση συστημάτων διασφάλισης ποιότητας των επί μέρους λειτουργιών του Δήμου.

2. Μεριμνά για την εγκατάσταση και τήρηση του συστήματος διασφάλισης της διαχειριστικής επάρκειας του Δήμου στον σχεδιασμό και παραγωγή έργων.
3. Μεριμνά για την εκτέλεση των εγκεκριμένων προγραμμάτων έργων και δράσεων για την βελτίωση της οργάνωσης του Δήμου και των Νομικών του Προσώπων. Ειδικότερα μεριμνά για τον σχεδιασμό / ανασχεδιασμό και την εφαρμογή βελτιωμένων οργανωτικών δομών, κατανομής αρμοδιοτήτων, κατανομής στελεχιακού δυναμικού, οργανωτικών συστημάτων, εσωτερικών διαδικασιών και εντύπων.
4. Μεριμνά για την εκπόνηση των κάθε είδους εσωτερικών Κανονισμών του Δήμου και των Νομικών του Προσώπων (Εσωτερικός Κανονισμός Υπηρεσιών, Εσωτερικοί Κανονισμοί Λειτουργίας, Κανονισμοί Παροχής Υπηρεσιών στους Δημότες κλπ) σε συνεργασία με τις αρμόδιες υπηρεσίες.
5. Παρακολουθεί την τήρηση και σχεδιάζει και εισηγείται τις τυχόν επικαιροποιήσεις της οργανωτικής δομής και γενικότερα των διατάξεων του Οργανισμού Εσωτερικής Υπηρεσίας του Δήμου.
6. Μεριμνά για τον προσδιορισμό των αναγκαίων θέσεων εργασίας και τον προσδιορισμό του αριθμού του προσωπικού ανά θέση εργασίας και οργανωτική μονάδα του Δήμου, σε συνεργασία με τις αρμόδιες υπηρεσίες και συνεργάζεται με τη Διεύθυνση Διοικητικών Υπηρεσιών για τον προγραμματισμό της κάλυψης των θέσεων (με νέα στελέχη ή ανακατανομή των υφισταμένων στελεχών)
7. Σχεδιάζει και εισηγείται συστήματα και διαδικασίες για την παρακολούθηση της καλής εφαρμογής των εγκεκριμένων από τα αρμόδια όργανα εσωτερικών οργανωτικών συστημάτων, διαδικασιών και κανονισμών.
8. Εφαρμόζει τα εγκεκριμένα συστήματα και διαδικασίες για την παρακολούθηση της καλής εφαρμογής των εσωτερικών οργανωτικών συστημάτων, διαδικασιών και κανονισμών και ενημερώνει τα αρμόδια όργανα του Δήμου στην περίπτωση που διαπιστώνονται αποκλίσεις.
9. Μελετά και εισηγείται για τη σκοπιμότητα σύστασης, τροποποίησης του αντικειμένου ή κατάργησης των Νομικών Προσώπων του Δήμου.

Αρμοδιότητες Αυτοτελούς Γραφείου Ειδικών Συνεργατών, Ειδικών Συμβούλων, Επιστημονικών Συνεργατών, Μετακλητού Γραμματέα

Ο κάθε ειδικός σύμβουλος, επιστημονικός συνεργάτης, ειδικός συνεργάτης ή μετακλητός γραμματέας ασκεί καθήκοντα επιτελικά και δεν έχει αποφασιστική αρμοδιότητα οποιασδήποτε μορφής. Παρέχει συμβουλές και διατυπώνει εξειδικευμένες γνώμες γραπτά ή προφορικά, για το συγκεκριμένο τομέα δραστηριοτήτων τον οποίο έχει οριστεί να εξυπηρετήσει. Το συμβουλευτικό του έργο απευθύνεται προς το Δήμαρχο. Συνεργάζεται στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων του με το Γραφείο Προγραμματισμού για την επεξεργασία εισηγήσεων, προτάσεων κλπ.

Αρμοδιότητες Αυτοτελούς Τμήματος Παιδείας, Δια Βίου Μάθησης, Εθελοντισμού, Νέας Γενιάς

Ι. Γραφείο Προϊσταμένου

1. Προΐσταται του Τμήματος Παιδείας του Δήμου Ρεθύμνης
2. Επιβλέπει, μεριμνά, συντονίζει και φροντίζει για τη σωστή λειτουργία του Τμήματος
3. Συνεργάζεται και ενημερώνεται για τη πορεία των εργασιών και δίδει κατευθύνσεις ή λύσεις για ταχύτερη υλοποίηση αυτών
4. Παραλαμβάνει και χρεώνει αντίστοιχα την αλληλογραφία που απευθύνεται στο Τμήμα, θέτει υπόψη του Υπεύθυνου Δημοτικού Συμβούλου για το Τμήμα Παιδείας τα ειδικότερης σημασίας έγγραφα αυτού και μετά τα διαβιβάζει στις αρμόδιες Διευθύνσεις του Δήμου ενώ παράλληλα παρακολουθεί και ελέγχει τη συνέπεια διεκπεραίωσης των εργασιών.
5. Φροντίζει για την έγκαιρη και σωστή υλοποίηση των αποφάσεων του Τμήματος
6. Εισηγείται στο Δήμο για τη στελέχωση με προσωπικό του Τμήματος αν υπάρχει μεγίστη ανάγκη.
7. Ασκεί κάθε αρμοδιότητα ή ενέργεια που του ανατίθενται για το Τμήμα Παιδείας

8. Επιβλέπει γενικά τη συνολική πορεία των παρεμβάσεων στις σχολικές μονάδες και φροντίζει για την απρόσκοπτη και ομαλή λειτουργία των σχολικών μονάδων
9. Ασκεί και οι ίδιος, προσωπικά, όλες τις αρμοδιότητες των υφισταμένων του (που δεν έχει εκχωρήσει σ' αυτούς) ή εκείνες που δεν έχουν εκπληρώσει οι υπάλληλοι του γραφείου του.
10. Εφαρμόζει πιστά το ωράριο εργασίας του, δίνοντας το καλό παράδειγμα στους υπαλλήλους του. Επίσης ελέγχει το ωράριο εργασίας των υπαλλήλων του τμήματος του

ΙΙ. Γραφείο θεμάτων Παιδείας

1. Συνεργάζεται με την Δημοτική Επιτροπή Παιδείας, την ενημερώνει για θέματα της αρμοδιότητάς της και της παρέχει κάθε αναγκαία διοικητική υποστήριξη για τη λειτουργία της.
2. Μεριμνά για τη μεταφορά μαθητών από τον τόπο διαμονής στο σχολείο φοίτησης, περιλαμβανομένης της μεταφοράς των μαθητών σχολείων ειδικής αγωγής, καθώς και της μεταφοράς και σίτισης μαθητών μουσικών γυμνασίων και λυκείων (Συνεργασία με την Οικονομική υπηρεσία).
3. Εγκρίνει οποιαδήποτε μίσθωση ιδιωτικού αυτοκινήτου δημόσιας χρήσης για μεταφορά προσώπων και υλικών προς κάλυψη σχολικών αναγκών.
4. Εισηγείται την κατανομή πιστώσεων στις Σχολικές Επιτροπές για την επισκευή και συντήρηση των σχολικών κτιρίων.
5. Εισηγείται τη διακοπή μαθημάτων, λόγων έκτακτων συνθηκών ή επιδημικής νόσου, εντός των διοικητικών ορίων του οικείου δήμου.
6. Εισηγείται τη διάθεση διδακτηρίου για άλλες χρήσεις κοινής ωφέλειας ή για την πραγματοποίηση εκδηλώσεων κοινού ενδιαφέροντος, σε συνεργασία με τη Σχολική Επιτροπή.
7. Οργανώνει συναυλίες ή άλλες πολιτιστικές εκδηλώσεις για τους μαθητές, κατόπιν έγκρισης της Σχολικής Επιτροπής.

8. Μεριμνά για το διορισμό και την αντικατάσταση διοικητών των ιδρυμάτων, που χορηγούν υποτροφίες, εφόσον έχουν τοπική σημασία.
9. Εισηγείται τον καθορισμό κοινωφελούς χρήσης των σχολείων σε περίπτωση παύσης της λειτουργίας τους.
10. Η ίδρυση και λειτουργία πάρκων κυκλοφοριακής αγωγής
11. Η ίδρυση και λειτουργία κέντρων δημιουργικής απασχόλησης παιδιών
12. Εισηγείται την επιβολή κυρώσεων, κατά τις ισχύουσες διατάξεις, στους γονείς και κηδεμόνες που δεν εγγράφουν τα παιδιά τους στο σχολείο και αμελούν για την τακτική φοίτησή τους.
13. Εποπτεύει και ελέγχει τους συλλόγους γονέων και κηδεμόνων

ΙΙΙ. Γραφείο Υποστήριξης Σχολικών Επιτροπών

1. Μεριμνά για την συντήρηση, τη βελτίωση, τη καθαριότητα και την φύλαξη των υλικοτεχνικών υποδομών του εθνικού συστήματος της πρωτοβάθμιας και της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, με επιφύλαξη των αρμοδιοτήτων των Σχολικών Επιτροπών και παρέχει κάθε αναγκαία διοικητική υποστήριξη στις Σχολικές Επιτροπές για τη λειτουργία τους και για την άσκηση των αρμοδιοτήτων τους (Άρθρο 243 του ΔΚΚ).
2. Μεριμνά για τη μίσθωση ακινήτων για τη στέγαση δημόσιων σχολικών μονάδων, τη στέγαση και συστέγαση αυτών και σε περίπτωση συστέγασης καθορίζει την αποκλειστική χρήση ορισμένων χώρων του διδακτηρίου, από κάθε σχολική μονάδα, καθώς και την κοινή χρήση των υπολοίπων χώρων και τις ώρες λειτουργίας της κάθε συστεγαζόμενης σχολικής μονάδας (Συνεργασία με την Οικονομική υπηρεσία για τη μίσθωση ακινήτων).
3. Μεριμνά για τη συγκρότηση επιτροπής καταλληλότητας, επιλογής και εκτίμησης της αξίας οικοπέδου για την ανέγερση διδακτηρίου, καθώς και επιλογής οικοπέδου μετά κτιρίου κατάλληλου να χαρακτηρισθεί ως διδακτήριο.

4. Συνεργάζεται με την τεχνική υπηρεσία, για την απαλλοτρίωση οικοπέδων για τις ανάγκες της σχολικής στέγης, καθώς και την ανέγερση σχολικών κτιρίων.

IV. Γραφείο Δια Βίου Μάθησης, Εθελοντισμού, Νέας Γενιάς

1. Μεριμνά για το σχεδιασμό και την εκτέλεση προγραμμάτων δια βίου μάθησης στο πλαίσιο του αντίστοιχου εθνικού και περιφερειακού προγραμματισμού, σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία. Στο πλαίσιο αυτό και σύμφωνα με τις δικαιοδοσίες που δίδονται στο Δήμο με τις ισχύουσες διατάξεις
2. Καταρτίζει, στο πλαίσιο του τοπικού αναπτυξιακού προγράμματός του, το τοπικό πρόγραμμα δια βίου μάθησης, με βάση το Εθνικό Πρόγραμμα Δια Βίου Μάθησης και το αντίστοιχο περιφερειακό πρόγραμμα δια βίου μάθησης (νόμος 3879 / 2010, άρθρο 8). Το τοπικό πρόγραμμα δια βίου μάθησης περιλαμβάνει, ιδίως, επενδύσεις, προγράμματα ή επί μέρους δράσεις γενικής εκπαίδευσης ενηλίκων και γενικότερα δράσεις εφαρμογής της δημόσιας πολιτικής δια βίου μάθησης σε τοπικό επίπεδο.
3. Μεριμνά για την εφαρμογή του τοπικού προγράμματος δια βίου μάθησης και διαχειρίζεται την εφαρμογή των πολιτικών και των κανόνων που αφορούν τη γενική εκπαίδευση ενηλίκων στην περιφέρεια του Δήμου.
4. Εισηγείται την ίδρυση και μεριμνά για τη λειτουργία Κέντρων Δια Βίου Μάθησης (Κ.Δ.Β.Μ.) που εφαρμόζουν το τοπικό πρόγραμμα δια βίου μάθησης και τα οποία οργανώνονται είτε στο πλαίσιο του Τμήματος, είτε στο πλαίσιο νομικού προσώπου του Δήμου.
5. Μεριμνά για τη λειτουργία και διαχείριση τοπικών δομών και την εφαρμογή προγραμμάτων της Γενικής Γραμματείας Δια Βίου Μάθησης στο πλαίσιο προγραμματικών συμβάσεων που συνάπτει ο Δήμος με τη Γενική Γραμματεία Δια Βίου Μάθησης.
6. Μεριμνά για την εφαρμογή προγραμμάτων των Κέντρων Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης (Κ.Π.Ε.) του Υπουργείου Παιδείας, Δια Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων, στο πλαίσιο προγραμματικών συμβάσεων που συνάπτει ο Δήμος με το Υπουργείο.

7. Ασκεί τις αρμοδιότητες λαϊκής επιμόρφωσης ή γενικής εκπαίδευσης ενηλίκων που μεταφέρονται από τη Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση μαζί με την αντίστοιχη επιχειρησιακή μονάδα ή αποκεντρωμένη δομή υπηρεσιακής μονάδας, κατά τις διατάξεις του άρθρου 23 του Ν. 3879 / 2010.
8. Ασκεί την εποπτεία – στήριξη του Κέντρου νέων του Δήμου
9. Μεριμνά για την ανάπτυξη του εθελοντισμού σ' όλους τους τομείς και σε όλες τις ηλικίες των δημοτών.

Αρμοδιότητες Γραφείου Αδειοδοτήσεων και Ρύθμισης Εμπορικών Δραστηριοτήτων

Ι. Γραφείο προϊσταμένου

1. Προΐσταται του Τμήματος καταστημάτων και εμπορικών δραστηριοτήτων του Δήμου Ρεθύμνου.
2. Επιβλέπει, μεριμνά, συντονίζει και φροντίζει για τη σωστή λειτουργία του Τμήματος
3. Συνεργάζεται και ενημερώνεται για την πορεία των εργασιών και δίδει κατευθύνσεις ή λύσεις για την ταχύτερη υλοποίηση αυτών
4. Παραλαμβάνει και χρεώνει αντίστοιχα την αλληλογραφία που απευθύνεται στο Τμήμα, θέτει υπόψη του Δημάρχου ή του αρμόδιου Αντιδημάρχου ή του εντεταλμένου Συμβούλου τα ειδικότερα σημασίας έγγραφα αυτού και μετά τα διαβιβάζει στις αρμόδιες Διευθύνσεις του Δήμου ενώ παράλληλα παρακολουθεί και ελέγχει τη συνέπεια διεκπεραίωσης των εργασιών
5. Φροντίζει για την σωστή υλοποίηση των αποφάσεων του Τμήματος
6. Εισηγείται στο Δήμο για τη στελέχωση με προσωπικό του Τμήματος αν υπάρχει μέγιστη ανάγκη
7. Έχει την ευθύνη για την πιστή εφαρμογή των αποφάσεων που εκδίδονται από τον Δήμαρχο ή τον εξουσιοδοτημένο Αντιδήμαρχο ή τον εντεταλμένο σύμβουλο για την σφράγιση και αποσφράγιση των καταστημάτων και οποιασδήποτε απόφασης που αφορά το τμήμα

8. Έχει την ευθύνη για την πιστή εφαρμογή των αποφάσεων που εκδίδονται από τους Προέδρους των επιτροπών
9. Επιβλέπει γενικά τη συνολική πορεία των υποθέσεων του τμήματος
10. Ασκεί και οι ίδιος, προσωπικά, όλες τις αρμοδιότητες των υφισταμένων του (που δεν έχει εκχωρήσει σ' αυτούς) ή εκείνες που δεν έχουν εκπληρώσει οι υπάλληλοι του τμήματός του.
11. Εφαρμόζει πιστά το ωράριο εργασίας του, δίνοντας το καλό παράδειγμα στους υπαλλήλους του. Επίσης ελέγχει το ωράριο εργασίας των υπαλλήλων του γραφείου του

II. Γραφείο καταστημάτων

1. Μελετά και εισηγείται τη ρύθμιση θεμάτων εμπορικής δραστηριότητας σύμφωνα με τις δικαιοδοσίες που δίδοντα στο Δήμο με τις ισχύουσες διατάξεις σε θέματα που αφορούν ιδίως:
   α) Την συγκρότηση Επιτροπών για τον έλεγχο των πωλητών, παραγώγων και επαγγελματιών των λαϊκών αγορών
   β) Την εφαρμογή της ισχύουσας νομοθεσίας για τη χορήγηση ή την ανάκληση αδειών εκμετάλλευσης περιπτέρων και πώλησης καπνοβιομηχανικών προϊόντων
2. Εισηγείται την χορήγηση αδειών για την άσκηση εμπορικών και γενικών δραστηριοτήτων, σύμφωνα με τις δικαιοδοσίες που δίδοντα στο Δήμο με τις ισχύουσες διατάξεις. Οι άδειες αυτές αφορούν ιδίως:
   α) Τη χορήγηση των αδειών παραγωγών και τη θεώρηση τους από τον Δήμο που διαθέτουν τα αγροτικά προϊόντα τους σε λαϊκές αγορές
   β) Την ίδρυση, λειτουργία εγκατάσταση των καταστημάτων και επιχειρήσεων οι όροι λειτουργίας και εγκατάστασης των οποίων καθορίζονται από την νομοθεσία και αντίστοιχους υγειονομικούς κανονισμούς και διατάξεις

γ) Την χορήγηση άδειας ίδρυσης και λειτουργίας καταστημάτων υγειονομικού ενδιαφέροντος

δ) Την χορήγηση άδειας εγκατάστασης και λειτουργίας κινηματογράφων, θεάτρων και παρεμφερών επιχειρήσεων και τη διενέργεια των προβλεπόμενων επιθεωρήσεων

ε) Την χορήγηση άδειας ίδρυσης και λειτουργίας παιδότοπων, και διαφόρων ψυχαγωγικών δραστηριοτήτων (Λούνα Παρκ, τσίρκο, πίστες αυτοκινητιδίων, μουσικών συναυλιών και άλλων καλλιτεχνικών εκδηλώσεων όπως προβλέπεται από την κείμενη νομοθεσία)

στ) Την χορήγηση άδειας ίδρυσης και λειτουργίας για τα τεχνικά ψυχαγωγικά παίγνια και την παροχή υπηρεσιών διαδικτύου

ζ) Την χορήγηση άδειας λειτουργίας μουσικών οργάνων

η) Την χορήγηση άδειας άσκησης υπαιθρίου στάσιμου εμπορίου, εμποροπανηγύρεων και υπαιθρίων χριστουγεννιάτικων αγορών

θ) Την χορήγηση άδειας ζωήλατων οχημάτων

ι) Την εγκατάσταση και χρήση του οικήματος για την άσκηση δραστηριότητας από εκδιδόμενα πρόσωπα

ια) Τη λειτουργία καταστημάτων εκμίσθωσης μοτοποδηλάτων

ιβ) Την ίδρυση υπεραγορών λιανικού εμπορίου

ιγ) Την άσκηση υπαιθρίου πλανόδιου εμπορίου

ιδ) Την έγκριση (με απόφαση δημοτικού συμβουλίου) της λειτουργίας Κυριακάτικων Αγορών, καθώς και η χορήγηση άδεις συμμετοχής στις αγορές αυτές.

ιε) Την άσκηση επαγγέλματος κουρέα, κομμωτή, τεχνίτη περιποίησης χεριών και ποδιών καθώς και τη συγκρότηση σχετικής εξεταστικής επιτροπής και Πειθαρχικού Συμβουλίου, σε συνεργασία με την υπηρεσία Δημ. Υγείας

ιστ) Τη λειτουργία εκθέσεων βιβλίου

ιζ) Την οργάνωση εκθέσεων (εκτός των Διεθνών), τη ρύθμιση θεμάτων λειτουργίας τους και την εποπτεία αυτών

ιη) Τη χορήγηση άδειας εγκατάστασης και λειτουργίας στεγνοκαθαριστηρίων, πλυντηρίων ρούχων, σιδηρωτηρίων ρούχων και ταπητοκαθαριστηρίων

ιθ) Την χορήγηση αδειών διενέργειας λαχειοφόρων αγορών, εράνων και φιλανθρωπικών αγορών

κ) Την χορήγηση αδειών λειτουργίας καταστημάτων διατήρησης εμπορίας και διακίνησης ζώων

κα) Την χορήγηση (με απόφαση δημοτικού συμβουλίου) άδειας άσκησης υπαιθρίου πλανόδιου εμπορίου και τον καθορισμό του ανώτατου αριθμού των αδειών αυτών στο δήμο καθώς και τη συγκρότηση (με απόφαση δημάρχου) της Επιτροπής Υπαιθρίου Πλανόδιου Εμπορίου

κβ) Την έκδοση αποφάσεων για την ίδρυση, την μετακίνηση, την διάλυση και τον καθορισμό του τρόπου της εν γένει λειτουργίας Λαϊκών Αγορών, σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία περιλαμβανομένης της χορήγησης επαγγελματικών και παραγωγικών αδειών, καθώς και κάθε άλλου συναφούς αντικειμένου

3. Παρακολουθεί και ελέγχει την τήρηση των προϋποθέσεων υπό τις οποίες χορηγούνται οι ανωτέρω άδειες και εισηγείται τη λήψη των μέτρων σύμφωνα με τις ισχύουσες νομοθεσίες και διατάξεις π.χ. ανάκληση άδειας, αφαίρεση άδειας εμπορικών δραστηριοτήτων και προσωρινή αφαίρεση ή οριστική αφαίρεση αδειών καταστημάτων υγειονομικού ενδιαφέροντος

<u>Αρμοδιότητες Αυτοτελούς Γραφείου Επικοινωνίας και Δημοσίων Σχέσεων</u>

1. Σχεδιάζει και εισηγείται τη επικοινωνιακή πολιτική για την προώθηση της αποστολής και των στόχων του Δήμου και αντίστοιχα σχεδιάζει και εισηγείται και προωθεί την εφαρμογή των προγραμμάτων των ενεργειών που είναι απαραίτητες για την υλοποίηση της επικοινωνιακής αυτής πολιτικής.

2. Οργανώνει και υλοποιεί κάθε είδους εκδηλώσεις του Δήμου (συνέδρια, συνελεύσεις, εορτές κλπ, καθώς και προγράμματα προβολής του έργου και των υπηρεσιών που παρέχει ο Δήμος.
3. Σχεδιάζει, εισηγείται και εφαρμόζει προγράμματα ενημέρωσης των πολιτών για τις επιδιώξεις, στόχους και υπηρεσίες του Δήμου με γενικό στόχο τη δραστηριοποίηση των πολιτών για την προώθηση των τοπικών συμφερόντων.
4. Παρακολουθεί συστηματικά τα δημοσιεύματα (έντυπα και ηλεκτρονικά) σχετικά με τις δραστηριότητες του Δήμου και ενημερώνει σχετικά τα όργανα διοίκησης και τις υπηρεσίες του Δήμου. Τηρεί αρχείο των δημοσιεύσεων καθώς και των σχετικών απαντήσεων του Δήμου.
5. Διαχειρίζεται τις σχέσεις του Δήμου με τον ηλεκτρονικό και έντυπο τύπο και τα μέσα μαζικής ενημέρωσης και επιμελείται των δημοσιευμάτων και των δελτίων τύπου του Δήμου.
6. Επιμελείται των ενημερωτικών εκδόσεων ή εκπομπών του Δήμου στα ΜΜΕ.

Αρμοδιότητες Αυτοτελούς Τμήματος Γεωτεχνικών Θεμάτων –Φυσικού Περιβάλλοντος.

Το Τμήμα Γεωτεχνικών θεμάτων & Φυσικού Περιβάλλοντος είναι αρμόδιο για την προστασία και ανάπτυξη της φυτικής παραγωγής, της ζωικής παραγωγής και της αλιείας στην περιοχή του Δήμου, την υποστήριξη του αγροτικού κόσμου για την βελτίωση των μεθόδων εργασίας και την καλύτερη οργάνωση των αγροτικών εκμεταλλεύσεων.

Επίσης είναι αρμόδιο για την προστασία και αναβάθμιση του τοπικού φυσικού και πολιτιστικού περιβάλλοντος, με τη λήψη των κατάλληλων μέτρων και τη ρύθμιση των σχετικών δραστηριοτήτων.

Οι συγκεκριμένες αρμοδιότητες του Τμήματος, καθορίζονται από τις ισχύουσες διατάξεις Νόμων, Διαταγμάτων και Υπουργικών Αποφάσεων.

Οι αρμοδιότητες των επί μέρους Γραφείων του Τμήματος Γεωτεχνικών θεμάτων & Φυσικού Περιβάλλοντος είναι οι εξής:

I. Γραφείο Προϊσταμένου

1. Κατευθύνει, εποπτεύει και ελέγχει το προσωπικό που υπάγεται στο Τμήμα.
2. Παραλαμβάνει την αλληλογραφία που αφορά το Τμήμα, την χαρακτηρίζει την χρεώνει ηλεκτρονικά και τη διανέμει προς ενέργεια στα αρμόδια Γραφεία.
3. Εισηγείται για διάφορα αντικείμενα που κρίνει σημαντικά και γενικά συντονίζει την όλη εργασία του προσωπικού που υπάγεται στο Τμήμα αυτό.
4. Ελέγχει τις αποφάσεις και τα έγγραφα που εκδίδονται από τα επί μέρους Γραφεία του Τμήματος καθώς και όλη τη σχετική αλληλογραφία.
5. Μονογράφει όλα τα έγγραφα που συντάσσονται από τα Γραφεία του τμήματός του.
6. Ασκεί κάθε άλλη αρμοδιότητα που του ανατεθεί
7. Ασκεί και οι ίδιος, προσωπικά, όλες τις αρμοδιότητες των υφισταμένων του (που δεν έχει εκχωρήσει σ' αυτούς) ή εκείνες που δεν έχουν εκπληρώσει οι υπάλληλοι του τμήματός του.
8. Εφαρμόζει πιστά το ωράριο εργασίας του, δίνοντας το καλό παράδειγμα στους υπαλλήλους του. Επίσης ελέγχει το ωράριο εργασίας των υπαλλήλων του τμήματος του

II). Γραφείο Αγροτικής Παραγωγής και Ανάπτυξης

Φυτική Παραγωγή

1. Ερευνά και μελετά κάθε θέμα για την ανάπτυξη της γεωργίας, καθώς και τη διατήρηση του γεωργικού πληθυσμού στις εστίες του.
2. Μεριμνά για την ανάπτυξη, προστασία, εκτίμηση και παρακολούθηση της φυτικής παραγωγής.
3. Προωθεί προγράμματα εγκατάστασης νέων αγροτών.
4. Εκτιμά και παρακολουθεί τη γεωργική παραγωγή, τις απολαμβανόμενες από τους παραγωγούς τιμές γεωργικών προϊόντων.

5. Παρακολουθεί την πορεία των αγορών των γεωργικών προϊόντων και μεριμνά για τη λήψη αντιπροσωπευτικών τιμών προϊόντων.
6. Μεριμνά για τη σύνδεση αγροτικής παραγωγής και τουριστικής ανάπτυξης, σε συνεργασία με το Γραφείο Τουρισμού.
7. Συνεργάζεται με την Δ/νση Τεχνικών Υπηρεσιών για τη μελέτη και εκτέλεση έργων τεχνικής υποδομής, τοπικής σημασίας, που αφορούν στη γεωργία και ιδίως αυτών που σχετίζονται με την αγροτική οδοποιία, την κατασκευή λιμνοδεξαμενών, τα έργα βελτίωσης βοσκοτόπων και τα εγγειοβελτιωτικά έργα.
8. Εισηγείται για σύσταση, κατάργηση και συγχώνευση των Τοπικών Οργανισμών Εγγείων Βελτιώσεων. Ασκεί εποπτεία επί των Τοπικών Οργανισμών Εγγείων Βελτιώσεων (Τ.Ο.Ε.Β.), των Προσωρινών Διοικουσών Επιτροπών (Π.Δ.Ε.) και των Τοπικών Επιτροπών Άρδευσης (Τ.Ε.Α.) σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις.
9. Συνεργάζεται με ιδρύματα έρευνας της αγροτικής παραγωγής.
10. Ενημερώνει τον αγροτικό πληθυσμό για τις βελτιωμένες μεθόδους παραγωγής και οργάνωσης των εκμεταλλεύσεων για την αντιμετώπιση τεχνικών, οικονομικών και διαρθρωτικών προβλημάτων, στο πλαίσιο των προγραμμάτων του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης.
11. Μεριμνά για την ευρύτερη διάδοση στον αγροτικό κόσμο, μέσω εκπαιδευτικών προγραμμάτων, γνώσεων για την εφαρμογή βελτιωμένων μεθόδων καλλιέργειας.
12. Μεριμνά για την καλύτερη οργάνωση των γεωργικών εκμεταλλεύσεων στο πλαίσιο σχεδίων βελτίωσης.
13. Εισηγείται για την χορήγηση, ανανέωση, ανάκληση ή μεταβίβαση αδειών λειτουργίας καταστημάτων λιανικής πώλησης αγροτικών φαρμακευτικών προϊόντων.
14. Εισηγείται για την εκμίσθωση δημοτικών εκτάσεων γης για εγκαταστάσεις θερμοκηπίων.
15. Μεριμνά για την προστασία της γεωργικής γης από άλλες χρήσεις, σε συνεργασία με τις υπηρεσίες πολεοδομίας και περιβάλλοντος.

16. Καθορίζει ζώνες προστασίας στα όρια του Δήμου.
17. Τηρεί μητρώο αγροτών και αγροτικών εκμεταλλεύσεων, με βάση το μητρώο του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων.
18. Προωθεί τη συγκρότηση ομάδων παραγωγών και μεριμνά για τη στήριξή τους για την αντιμετώπιση οικονομικών και διαρθρωτικών θεμάτων σύμφωνα με την ευρωπαϊκή και εθνική νομοθεσία.
19. Καταγράφει τα ζητήματα της περιοχής που αφορούν στον αγροτικό κόσμο και λαμβάνει κατευθύνσεις και πρότυπα για την αντιμετώπισή τους.
20. Παρέχει τεχνική βοήθεια για την εφαρμογή βελτιωμένων μεθόδων εργασίας, με σκοπό τη βελτίωση της ποιότητας των παραγομένων προϊόντων και τη μείωση κόστους παραγωγής τους.
21. Αντιμετωπίζει θέματα και εισηγείται μέτρα που αφορούν τη διακίνηση, μεταποίηση, τυποποίηση, συντήρηση και εμπορία των αγροτικών προϊόντων σε συνεργασία με αρμόδιες υπηρεσίες και φορείς.
22. Μεριμνά για την χορήγηση βεβαιώσεων (αγροτικά αυτοκίνητα, αγροτικές αποθήκες, λαϊκές αγορές, εκτίμηση ζημιών κλπ).
23. Συνεργάζεται με άλλες Υπηρεσίες και φορείς (Περιφέρεια, ΕΦΕΤ, ΕΛΓΑ. ΟΓΑ, Στατιστική Αρχή, Ενώσεις, Συνεταιρισμούς, Συνδέσμους) για θέματα που το αφορούν.
24. Συνεργάζεται με το Γραφείο Πολιτικής Προστασίας για την προστασία των αγροτικών και δασικών περιοχών του Δήμου.
25. Συντονίζει τους Ανταποκριτές ΟΓΑ, ΕΛΓΑ και Γεωργικής Στατιστικής.

<u>Ζωική Παραγωγή</u>

1. Ερευνά και μελετά κάθε θέμα για την ανάπτυξη της κτηνοτροφίας, καθώς και τη διατήρηση του κτηνοτροφικού πληθυσμού στις εστίες του.
2. Μεριμνά για την ανάπτυξη, προστασία, εκτίμηση και παρακολούθηση της ζωικής παραγωγής.

3. Συνεργάζεται με τη Δ/νση Τεχνικών Υπηρεσιών για τη μελέτη και την εκτέλεση έργων τεχνικής υποδομής, τοπικής σημασίας, που αφορούν τη κτηνοτροφία όπως π.χ. τα έργα βελτίωσης βοσκοτόπων.
4. Συνεργάζεται με ιδρύματα έρευνας της κτηνοτροφικής παραγωγής.
5. Ενημερώνει τον αγροτικό πληθυσμό για τις βελτιωμένες μεθόδους παραγωγής και οργάνωσης των κτηνοτροφικών εκμεταλλεύσεων για την αντιμετώπιση τεχνικών, οικονομικών και διαρθρωτικών προβλημάτων, στο πλαίσιο των προγραμμάτων του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης
6. Μεριμνά για την ευρύτερη διάδοση στον αγροτικό κόσμο, μέσω εκπαιδευτικών
7. προγραμμάτων, γνώσεων για την εφαρμογή βελτιωμένων μεθόδων κτηνοτροφικής παραγωγής.
8. Εισηγείται για την χορήγηση άδειας για τη λειτουργία κτηνιατρικού γραφείου για τα παραγωγικά ζώα καθώς και ειδικής άδειας για την αποθήκευση φαρμακευτικών κτηνιατρικών προϊόντων
9. Μεριμνά για την εφαρμογή και τον έλεγχο του συστήματος αναγνώρισης και καταγραφής του ζωικού κεφαλαίου του Δήμου (ενώτια για την ατομική αναγνώριση των ζώων, ηλεκτρονικές βάσεις δεδομένων, διαβατήρια ζώων, τήρηση ατομικών μητρώων).
10. Εισηγείται για την χορήγηση αδειών λειτουργίας καταστημάτων και εγκαταστάσεων που σχετίζονται με τη διατήρηση, το εμπόριο και τη διακίνηση ζώων.
11. Γνωματεύει για την υγειονομική καταλληλότητα των ζώων, όταν πρόκειται για πλανόδια έκθεση ζώων.
12. Εισηγείται για την χορήγηση αδειών για την ίδρυση και λειτουργία κτηνοπτηνοτροφικών εγκαταστάσεων, σύμφωνα με τις διατάξεις του Ν. 3698/2008 (ΦΕΚ 198 Α').
13. Εισηγείται για την χορήγηση, ανανέωση, ανάκληση ή μεταβίβαση αδειών λειτουργίας καταστημάτων λιανικής πώλησης κτηνιατρικών φαρμακευτικών προϊόντων.

14. Εισηγείται για την χορήγηση των σχετικών αδειών για την καταλληλότητα των αυτοκινήτων που μεταφέρουν ζώα.
15. Εισηγείται για την χορήγηση άδειας λειτουργίας ιδιωτικών κτηνιατρείων και κτηνιατρικών κλινικών τα οποία και εποπτεύει.
16. Εισηγείται για τη χορήγηση άδειας και λειτουργίας ζωολογικών κήπων, μεριμνά για τη σύσταση των γνωμοδοτικών επιτροπών του Π.Δ. 98/2004 (ΦΕΚ 69 Α'), τη διενέργεια επιθεωρήσεων και τον έλεγχο εφαρμογής των διατάξεων του άρθρου 4 του Π.Δ. 98/2004.
17. Εισηγείται για την εκμίσθωση δημοτικών εκτάσεων γης για κτηνοτροφικές εκμεταλλεύσεις.
18. Μεριμνά για τη διαχείριση των βοσκοτόπων.
19. Εφαρμόζει προγράμματα για την καταπολέμηση λοιμωδών και παρασιτικών νοσημάτων ζώων.
20. Μεριμνά για την οργάνωση των κτηνοτροφικών εκμεταλλεύσεων και την εν γένει αντιμετώπιση των προβλημάτων στα διάφορα στάδια της παραγωγικής διαδικασίας, στα πλαίσια των εκάστοτε εφαρμοζομένων προγραμμάτων κτηνοτροφικής ανάπτυξης.
21. Παρέχει τεχνική βοήθεια για την εφαρμογή βελτιωμένων μεθόδων εργασίας, με σκοπό τη βελτίωση της ποιότητας των παραγομένων κτηνοτροφικών προϊόντων και τη μείωση κόστους παραγωγής τους.
22. Συντάσσει μελέτες προμήθειας ζωοτροφών και μεριμνά στην περιποίηση και συντήρηση της υπάρχουσας πανίδας σε δημοτικούς χώρους.
23. Μεριμνά για τα αδέσποτα ζώα (περισυλλογή, ίδρυση ή βελτίωση εγκαταστάσεων αδέσποτων ζώων).
24. Μεριμνά για την χορήγηση βεβαιώσεων.
25. Αντιμετωπίζει θέματα και εισηγείται μέτρα που αφορούν τη διακίνηση, μεταποίηση, τυποποίηση, συντήρηση και εμπορία των κτηνοτροφικών προϊόντων σε συνεργασία με αρμόδιες υπηρεσίες και φορείς.

26. Συνεργάζεται με άλλες Υπηρεσίες και φορείς (Περιφέρεια, ΕΦΕΤ, ΕΛΓΑ. ΟΓΑ, Στατιστική Αρχή, Ενώσεις, Συνεταιρισμούς, Συνδέσμους) για θέματα που το αφορούν.
27. Τηρεί τις διαδικασίες λειτουργίας των **δημοτικών σφαγείων** σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις και του ειδικότερους κανονισμούς λειτουργίας του Δήμου.
28. Μεριμνά για την εξασφάλιση των καταλλήλων συνθηκών υγιεινής στα **δημοτικά σφαγεία**, σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις.
29. Μεριμνά για την τήρηση των διαδικασιών και αρχείων καταγραφής των κάθε είδους πληροφοριακών στοιχείων που σχετίζονται με τη λειτουργία των **δημοτικών σφαγείων**.
30. Τηρεί τις διαδικασίες και αρχεία που σχετίζονται με τις οικονομικές δοσοληψίες των πολιτών ως προς τη λειτουργία των **σφαγείων** και συνεργάζεται με τις οικονομικές υπηρεσίες του Δήμου για την απόδοση των εισπραττομένων ποσών.
31. Μεριμνά για την καθαριότητα των χώρων των **σφαγείων** καθώς και για τη συντήρηση των κάθε είδους υποδομών και τεχνικών εγκαταστάσεων των σφαγείων.

ΙΙΙ. Γραφείο Αλιείας

1. Διενεργεί όλες τις κατάλληλες δραστηριότητες για την άσκηση εποπτείας και ελέγχου στον τομέα της αλιείας στην περιοχή δικαιοδοσίας του Δήμου.
2. Ερευνά και μελετά κάθε θέμα για την ανάπτυξη της αλιείας, καθώς και τη διατήρηση του αλιευτικού πληθυσμού στις εστίες του.
3. Συνεργάζεται με τη Δ/νση Τεχνικών Υπηρεσιών για τη μελέτη και την εκτέλεση έργων τεχνικής υποδομής, τοπικής σημασίας, που αφορούν την αλιεία.
4. Εισηγείται τη λήψη αποφάσεων για την καταστροφή, εκποίηση και έγκριση του αποτελέσματος της σχετικής δημοπρασίας ή διάθεσης των δημευθέ-

ντων υλικών και μέσων αλιείας (άρθρο 7 παρ. 3 και 4 του Ν.Δ. 420/1970, ΦΕΚ 27Α΄).

5. Συγκεντρώνει και τηρεί στοιχεία των υδατοκαλλιεργειών και της αλιείας στα εσωτερικά ύδατα καθώς και στοιχεία των πάσης φύσεως αλιευτικών εκμεταλλεύσεων.
6. Καταρτίζει μελέτες και συντάσσει εκλαϊκευμένα έντυπα που αφορούν δραστηριότητες
7. θαλάσσιας αλιείας, υδατοκαλλιεργειών και προστασίας των υδάτινων οικοσυστημάτων.
8. Διοργανώνει ενημερωτικές συναντήσεις με αλιείς, υδατοκαλλιεργητές και γενικά εργαζόμενους σε επιχειρήσεις του αλιευτικού τομέα.
9. Μεριμνά για την έγκριση για τη διενέργεια εμπλουτισμού λιμνών και ποταμών.
10. Μεριμνά για τη χορήγηση άδειας σε αλιευτικά σκάφη για τη διενέργεια δοκιμαστικής αλιείας.
11. Μεριμνά για την έγκριση της χορήγησης από τις αρμόδιες αρχές, αδειών απόπλου στα αλιευτικά σκάφη για τη διενέργεια αλιείας στα διεθνή ύδατα και η ανάκληση της έγκρισης αυτής (άρθρο 8 παρ. β’ εδαφ. γγ’ του π.δ. 915/1981, άρθρο 14 του β.δ. 666/1966, ΦΕΚ 160 Α’ και άρθρο 1 παρ. 2 του β.δ. 152/1969, ΦΕΚ 56 Α’).
12. Μεριμνά για τη διάθεση σε δημόσιες υπηρεσίες ή σε ερευνητικά ιδρύματα ή σε νομικά πρόσωπα του δημόσιου τομέα των πλωτών μέσων, εργαλείων και λοιπού εξοπλισμού που δημεύθηκε, εφόσον δεν έχει πλειστηριασθεί (άρθρο 2 παρ. 3 του ν.1740/1987, ΦΕΚ 221 Α΄, όπως αντικαταστάθηκε με την παρ. 3 του άρθρου 8 του ν. 2040/1992 (ΦΕΚ 70 Α΄).
13. Τηρεί στοιχεία των πάσης φύσεως αλιευτικών εκμεταλλεύσεων.
14. Μεριμνά για την αντιμετώπιση θεμάτων και εισηγείται μέτρα που αφορούν τη διακίνηση, μεταποίηση, τυποποίηση, συντήρηση και εμπορία των αλιευτικών προϊόντων σε συνεργασία με αρμόδιες υπηρεσίες και φορείς.

15. Επιβάλλει ειδικά ή πρόσθετα περιοριστικά μέτρων της αλιείας για ποτάμιους, λιμναίους, λιμνοθαλάσσιους και άλλους υδάτινους χώρους (άρθρο 10 του ν.δ.
16. 420/1970, όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 3 του ν.1740/1987 και το άρθρο 9 παρ. 1 του ν. 2040/1992).
17. Δίνει έγκριση για διενέργεια αθλητικής αλιείας (π.δ. 373/1985 άρθρο 5 παρ. 2 ΦΕΚ 131 Α΄).
18. Χορηγεί ερασιτεχνικής άδειας αλιείας (β.δ. 666/1966 άρθρα 1, 2, 3 (ΦΕΚ 160 Α΄) και π.δ. 373/1985).
19. Μεριμνά για την άδεια χρήσης καταδυτικών συσκευών σε περιπτώσεις διεξαγωγής ερευνών (π.δ. 373/1985 άρθρο 3 παρ. 2).
20. Μεριμνά για την έγκριση αντικατάστασης αλιευτικού σκάφους (β.δ. 666/1966, π.δ. 261/1991 άρθρο 1 παρ. 1α, 1β, 1γ και άρθρα 3 και 4, ΦΕΚ 98 Α΄).
21. Χορηγεί επαγγελματική άδεια αλιείας (β.δ. 666/1966, π.δ. 261/1991, άρθρο 1 παρ.1δ).
22. Χορηγεί άδεια μεταβίβασης κυριότητας επαγγελματικής άδειας αλιείας σκάφους (π.δ. 261/1991 άρθρο 2).
23. Χορηγεί άδεια αντικατάστασης μηχανής αλιευτικού σκάφους (π.δ. 261/1991 άρθρο 4).
24. Επιβάλλει κυρώσεις σε όσους δεν παρέχουν πληροφορίες σχετικά με την παραγωγή και αξία αλιευμάτων των επαγγελματικών αλιευτικών σκαφών (π.δ. 333/1990 άρθρο 2, ΦΕΚ 143 Α΄).
25. Χορηγεί άδεια αλιείας γόνου ιχθύων και λοιπών υδρόβιων οργανισμών (π.δ. 54/1978, ΦΕΚ 10 Α΄, π.δ. 398/1990 άρθρο 5 παρ. 2β, ΦΕΚ 159 Α΄).
26. Παρέχει τη σύμφωνη γνώμη για την εισαγωγή από το εξωτερικό ζώντων υδροβίων ζώων και φυτών ή φυκιών ή των αυγών τους για τεχνητή εκτροφή ή εμπλουτισμό υδάτων.

27. Εγκρίνει τη χορήγηση, από τις αρμόδιες αρχές, αδειών αλιείας στα επαγγελματικά ή ερασιτεχνικά σκάφη αλιείας ή σπογγαλιείας (π.δ. 915/1981 άρθρο 8 παρ.
28. β΄, γγ΄, β.δ. 666/1966 άρθρα 2, 3, 4 παρ. 2 και 11, β.δ. 152/1969 άρθρο 1 παρ. 2, ΦΕΚ 43 Α΄).
29. Καθορίζει τη διάρκεια, έναρξη και λήξη της απαγορευτικής περιόδου αλιείας στους ποταμούς χωρικής αρμοδιότητας του οικείου δήμου (π.δ. 235/1979 άρθρο 2 παρ.1 ΦΕΚ 65 Α΄).
30. Μεριμνά για την έκτακτη αναστολή των αδειών αλιείας και σπογγαλιείας για ορισμένη περίοδο σε περιοχή χωρικής αρμοδιότητας του οικείου δήμου, όταν το επιβάλλει η προστασία της ιχθυοπαραγωγής και η ρύθμιση της αλιείας και σπογγαλιείας (β.δ. 666/1966 άρθρο 7, β.δ.152/1969 άρθρο 1 παρ. 2).
31. Προτείνει την εγγραφή πιστώσεων για απαλλοτρίωση υδάτινων και χερσαίων εκτάσεων (άρθρο 3 του ν.δ. 420/1970, όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 3 παρ. 1 εδάφ. 3 του ν.1740/1987).
32. Αποφασίζει για την αξιοποίηση, ιχθυοτροφικά, των μη εκμεταλλεύσιμων τελμάτων ή άγονων εκτάσεων σε συνεργασία με τις υπηρεσίες (π.δ. 402/1988, άρθρο 18 παρ. Βii) άρθρο 1 του ν.δ. 420/1970).
33. Αποφασίζει για τις εξαιρέσεις υποχρέωσης προσκόμισης αλιευμάτων στις ιχθυόσκαλες (άρθρο 24 παρ. 1α του ν.δ. 420/1970).
34. Μεριμνά για τη σύσταση τριμελών συμβουλίων εκδίκασης αλιευτικών προσφυγών (άρθρο 9 παρ. 4 του ν. 2040/1992).
35. Μεριμνά για την έγκριση και τροποποίηση καταστατικών αλιευτικών συνεταιρισμών και η παροχή σε αυτούς τεχνικών οδηγιών.
36. Μεριμνά για την έγκριση για την τροποποίηση ή συμπλήρωση του είδους των εργαλείων με τα οποία και μόνο επιτρέπεται η αλιεία στις λίμνες (άρθρο 1 του β.δ. 249/1972, ΦΕΚ 58 Α΄).
37. Μεριμνά για την κατασκευή και λειτουργία αλιευτικών καταφυγίων, υποδομών και εξοπλισμών σε λιμένες αλιευτικούς ή λιμένες που εξυπηρετούν αλιευτικά σκάφη.

38. Παρέχει γνώμη για κάθε τεχνική τροποποίηση ή διαρρύθμιση που αφορά ή θίγει τα κρηπιδώματα και τη χερσαία ζώνη των ιχθυοσκάλων (ν.δ. 420/1970, άρθρο 22 παρ. 3, π.δ. 422/1991 άρθρο 1 παρ. 3, ΦΕΚ 154 Α΄).
39. Γνωμοδοτεί για την παραχώρηση, μίσθωση και αναμίσθωση υδάτινων εκτάσεων για την ίδρυση, επέκταση και μετεγκατάσταση μονάδων υδατοκαλλιέργειας εντατικής ή ημιεντατικής μορφής των ιχθυοτρόφων υδάτων, καθώς και για τη χορήγηση άδειας ίδρυσης και λειτουργίας τους.
40. Μεριμνά για την κατάρτιση μελετών και την εφαρμογή προγραμμάτων διαχείρισης και ανάπτυξης που έχουν σχέση με την αλιεία, τις υδατοκαλλιέργειες και την εν γένει αξιοποίηση των αλιευτικών πόρων.

Εισηγείται τη λήψη αποφάσεων για:

1. την μονομερή λύση της σύμβασης μίσθωσης ιχθυοτροφείου σε περίπτωση εκτέλεσης έργων.
2. τον καθορισμό προστατευτικής ζώνης εκμισθωμένου ιχθυοτροφείου.
3. την επιβολή ποινών και αποβολής ελεύθερων αλιέων από μίσθιο, συνεπεία, αλιευτικής παράβασης.
4. την αυξομείωση των συμβατικών δόσεων μίσθωσης ιχθυοτροφείου σε ιδιώτες.
5. τη μείωση ή πλήρη απαλλαγή από το συμβατικό μίσθωμα, λόγω αδυναμίας αλιευτικής εκμετάλλευσης.
6. τη λύση μίσθωσης ιχθυοτροφείου.
7. την παράταση της μίσθωσης ιχθυοτροφείου.
8. την εκμίσθωση ιχθυοτροφείου χωρίς δημοπρασία σε αλιευτικούς συνεταιρισμούς, την υπογραφή της σχετικής σύμβασης και τον καθορισμό του μισθώματος.
9. την έγκριση περιβαλλοντικών όρων για εγκατάσταση μονάδων υδατοκαλλιεργειών.
10. τον χαρακτηρισμό ως γεωργικών επιχειρήσεων βιοτεχνικών και βιομηχανικών εγκαταστάσεων που αφορούν υδατοκαλλιεργητικές εκμεταλλεύσεις.

11. τον καθορισμό της χωρικής περιφέρειας κάθε ιχθυόσκαλας.
12. την ίδρυση ιχθυοσκάλων και τον καθορισμό της έδρας αυτών.
13. την ίδρυση συσκευαστηρίων νωπών αλιευμάτων και εργαστηρίων συσκευασίας και μεταποίησης κατεψυγμένων αλιευμάτων.

IV. Γραφείο Διαχείρισης και Προστασίας Φυσικού Περιβάλλοντος

1. Σχεδιάζει, εισηγείται και μεριμνά για την εφαρμογή πολιτικών, προγραμμάτων, δράσεων και μέτρων για την προστασία και αναβάθμιση του περιβάλλοντος στη περιοχή του Δήμου.
2. Μεριμνά για την προστασία και διαχείριση των υδάτινων πόρων.
3. Παρακολουθεί την ρύπανση και την μόλυνση του υδάτινου περιβάλλοντος.
4. Μεριμνά για την καταπολέμηση της ρύπανσης στην περιοχή του Δήμου.
5. Μεριμνά για τη Διαχείριση, Ανάδειξη και Προστασία των προστατευόμενων περιοχών και των περιοχών ιδιαιτέρου φυσικού κάλλους στην γεωγραφική περιοχή του Δήμου, σε συνεργασία και με άλλες αρμόδιες υπηρεσίες.
6. Ελέγχει και εισηγείται την περιβαλλοντική αποκατάσταση και ανάπλαση περιοχών.
7. Μεριμνά για θέματα σχετικά με την εξοικονόμηση ενέργειας, τη χρήση ήπιων μορφών ενέργειας, την ηχορρύπανση κλπ.
8. Παρέχει γνώμη για τον καθορισμό βιομηχανικών και Επιχειρησιακών Περιοχών (Β.Ε.Π.Ε.) και για τη μελέτη περιβαλλοντικών επιπτώσεων, κατ' άρθρο 5 ν. 2545/1997 (ΦΕΚ 254, Α΄).
9. Παρακολουθεί προγράμματα του Υπουργείου Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής (π.χ. του προγράμματος Καθαρές Ακτές – Καθαρές Θάλασσες, Γαλάζιες Σημαίες κλπ).
10. Μεριμνά για την εφαρμογή προγραμμάτων καταπολέμησης εντόμων και τρωκτικών υγειονομικής σημασίας.
11. Προωθεί δράσεις που αφορούν τη συσχέτιση της αγροτικής οικονομίας με το περιβάλλον (διαχείριση υπογείων και επιφανειακών νερών, χρήση επε-

ξεργασμένων υγρών αποβλήτων για άρδευση, ανακύκλωση – κομποστοποίηση – εφαρμογή των παραπροϊόντων της αγροτοκτηνοτροφικής παραγωγής στις καλλιεργούμενες εκτάσεις).

12. Μεριμνά για την περιβαλλοντική αγωγή των δημοτών σε συνεργασία με άλλους φορείς.

V. Γραφείο Γραμματείας

Παρέχει γραμματειακή υποστήριξη προς το Τμήμα Γεωτεχνικών θεμάτων & Φυσικού Περιβάλλοντος και τα Γραφεία του (τήρηση πρωτοκόλλου, διεκπεραίωση και αρχειοθέτηση αλληλογραφίας, θέματα προσωπικού κλπ).

2. Επιτελικές Υπηρεσίες

Αρμοδιότητες Διεύθυνσης Διοικητικών Υπηρεσιών και Κοινωνικής Προστασίας

I. Γραφείο Διεύθυνσης

1. Προΐσταται των Τμημάτων και Γραφείων που υπάγονται στην αρμοδιότητα της Διεύθυνσης Διοικητικών Υπηρεσιών.
2. Ενημερώνει και συνεργάζεται με το Γενικό Γραμματέα του Δήμου για τις αρμοδιότητες και τα θέματα της Διεύθυνσής του.
3. Επιβλέπει, μεριμνά, συντονίζει και φροντίζει για τη σωστή λειτουργία των Τμημάτων και Γραφείων της Διεύθυνσής του.
4. Συνεργάζεται με τους Προϊσταμένους από τους οποίους ενημερώνεται για την πορεία των εργασιών τους και δίδει κατευθύνσεις ή λύσεις για την ταχύτερη υλοποίηση.
5. Επιβλέπει γενικά τη συνολική πορεία των Διοικητικών υποθέσεων.
6. Φροντίζει για την διατήρηση σχέσεων καλής επικοινωνίας, συνεργασίας και αμοιβαίας κατανόησης μεταξύ του προσωπικού καθώς και για την διατήρηση της συνοχής της Υπηρεσίας.

7. Ελέγχει το προσωπικό της Διεύθυνσής του για την ακριβή τήρηση του ωραρίου του, την εκτέλεση των καθηκόντων του, την απόδοσή του και αναθέτει σε οποιοδήποτε Τμήμα ή Γραφείο ανεξάρτητα από αρμοδιότητα, τυχόν έκτακτες υπηρεσίες απαραίτητες για την εύρυθμη λειτουργία της Διεύθυνσής του.
8. Παρακολουθεί την τήρηση των διαδικασιών και αρχείων που αφορούν την δημοτική κατάσταση και την καταγραφή των ληξιαρχικών γεγονότων στην περιοχή του Δήμου.
9. Είναι αρμόδια για τον σχεδιασμό και τον συντονισμό εφαρμογής των πολιτικών, συστημάτων και διαδικασιών που αποσκοπούν στην ορθολογική διοίκηση/διαχείριση του ανθρώπινου δυναμικού του Δήμου.
10. Μεριμνά για την γραμματειακή υποστήριξη των πολιτικών οργάνων του Δήμου και την παροχή γενικών υπηρεσιών διοικητικής υποστήριξης προς τις δημοτικές υπηρεσίες.
11. Παρακολουθεί τη λειτουργία του κεντρικού πρωτοκόλλου. Παραλαμβάνει και χρεώνει αντίστοιχα για κάθε Υπηρεσία του Δήμου την αλληλογραφία που απευθύνεται προς το Δήμο, θέτει υπόψη του Δημάρχου τα ειδικότερης σημασίας έγγραφα αυτής, και μετά τα διαβιβάζει μέσω του Γραφείου Πρωτοκόλλου στις αρμόδιες Διευθύνσεις και στα αρμόδια Τμήματα και Γραφεία.
12. Τηρεί το εμπιστευτικό πρωτόκολλο και το Αρχείο του Δήμου.
13. Εισηγείται στο Δήμαρχο για την κατανομή και τοποθέτηση κατά γραφείο του προσωπικού (προσλήψεις κλπ).
14. Παρακολουθεί την εφαρμογή των διατάξεων του Κώδικα Κατάστασης Δημοτικών Υπαλλήλων και των συναφών διατάξεων που ισχύουν κάθε φορά.
15. Μεριμνά για τη μελέτη των θεμάτων, εκσυγχρονισμού του τρόπου και των μεθόδων εργασίας.
16. Παρακολουθεί και συντονίζει κάθε εργασία στο τμήμα Πληροφορικής.
17. Παρακολουθεί και συντονίζει κάθε εργασία στο Τμήμα Κοινωνικής προστασίας, προαγωγής της Δημόσιας Υγείας.

18. Ενημερώνεται και μονογράφει όλα τα έγγραφα που συντάσσονται από τα τμήματα και τα γραφεία της Διεύθυνσής του και υπογράφει αυτά για τα οποία έχει εξουσιοδότηση από το Δήμαρχο.
19. Συμμετέχει στην Διεπιστημονική Ομάδα έργου για τη σύνταξη του τετραετούς επιχειρησιακού Προγράμματος του Δήμου.
20. Εισηγείται θέματα στο Δημοτικό Συμβούλιο και τις Επιτροπές.
21. Ασκεί και κάθε άλλη αρμοδιότητα που θα του αναθέσει με απόφασή του ο Δήμαρχος ή που προβλέπεται από τις ισχύουσες διατάξεις..
22. Ασκεί και οι ίδιος, προσωπικά, όλες τις αρμοδιότητες των υφισταμένων του (που δεν έχει εκχωρήσει σ' αυτούς) ή εκείνες που δεν έχουν εκπληρώσει οι υπάλληλοι της Διεύθυνσής του
23. Εφαρμόζει πιστά το ωράριο εργασίας του, δίνοντας το καλό παράδειγμα στους υπαλλήλους του. Επίσης ελέγχει το ωράριο εργασίας των υπαλλήλων της Διεύθυνσής του

Τμήμα Υποστήριξης Πολιτικών Οργάνων του Δήμου

Ι. Γραφείο Προϊσταμένου

1. Κατευθύνει, εποπτεύει και ελέγχει το προσωπικό που υπάγεται στο Τμήμα.
2. Παραλαμβάνει την αλληλογραφία που αφορά το Τμήμα, την χαρακτηρίζει την χρεώνει ηλεκτρονικά και τη διανέμει προς ενέργεια στα αρμόδια Γραφεία.
3. Μεριμνά και συντονίζει την παροχή κάθε είδους διοικητικής και γραμματειακής υποστήριξης στα αιρετά διοικητικά όργανα του Δήμου
4. Εισηγείται στη Διεύθυνση Διοικητικών Υπηρεσιών του Δήμου για διάφορα αντικείμενα που κρίνει σημαντικά και γενικά συντονίζει την όλη εργασία του προσωπικού που υπάγεται στο Τμήμα αυτό.
5. Ελέγχει τις αποφάσεις που εκδίδονται από τα επί μέρους Γραφεία του Τμήματος καθώς και όλη τη σχετική αλληλογραφία.

6. Μονογράφει όλα τα έγγραφα που συντάσσονται από τα Γραφεία του τμήματός του και ενημερώνει το Διευθυντή.
7. Ασκεί κάθε άλλη αρμοδιότητα που του ανατεθεί.
8. Ασκεί και ο ίδιος, προσωπικά, όλες τις αρμοδιότητες των υφισταμένων του (που δεν έχει εκχωρήσει σ' αυτούς) ή εκείνες που δεν έχουν εκπληρώσει οι υπάλληλοι του τμήματός του.
9. Εφαρμόζει πιστά το ωράριο εργασίας του, δίνοντας το καλό παράδειγμα στους υπαλλήλους του. Επίσης ελέγχει το ωράριο εργασίας των υπαλλήλων του τμήματος του

II. Γραφείο Γραμματέων

1. Παρέχει κάθε είδους διοικητική και γραμματειακή υποστήριξη προς τα συλλογικά διοικητικά αιρετά όργανα του Δήμου, δηλαδή το Δημοτικό Συμβούλιο, την Οικονομική Επιτροπή, την Επιτροπή Ποιότητας Ζωής και την Εκτελεστική Επιτροπή (οργάνωση συνεδριάσεων, τήρηση πρακτικών συνεδριάσεων, παραγωγή, διεκπεραίωση, διαχείριση και αρχειοθέτηση εγγράφων, ρύθμιση συναντήσεων, τήρηση πρωτοκόλλου, τήρηση αρχείου αποφάσεων συλλογικών οργάνων κλπ).
2. Παρέχει κάθε είδους διοικητική και γραμματειακή υποστήριξη προς τα ατομικά διοικητικά αιρετά όργανα του Δήμου, δηλαδή τον Πρόεδρο του Δημοτικού Συμβουλίου, τον Δήμαρχο, τους Αντιδημάρχους, καθώς και το Γενικό Γραμματέα (οργάνωση και ρύθμιση συναντήσεων, παραγωγή, διεκπεραίωση, διαχείριση και αρχειοθέτηση εγγράφων, τήρηση πρωτοκόλλου, τήρηση αρχείου αποφάσεων ατομικών οργάνων κλπ).
3. Παρέχει διοικητική υποστήριξη προς τη Δημοτική Επιτροπή Διαβούλευσης, το Συμβούλιο Ένταξης Μεταναστών, την Επιτροπή Τουριστικής Ανάπτυξης, τις Επιτροπές του Δημοτικού Συμβουλίου, καθώς και προς το Συμπαραστάτη του Δημότη και της Επιχείρησης.
4. Παρέχει γραμματειακή υποστήριξη στις Δημοτικές Παρατάξεις.
5. Μεριμνά για την ενημέρωση των πολιτικών οργάνων και των υπηρεσιών του Δήμου για τις αποφάσεις που λαμβάνουν τα όργανα του Δήμου.

6. Τηρεί το αρχείο των εκπροσώπων του Δήμου σε διαφόρους φορείς και όργανα και μεριμνά για την αποστολή στοιχείων στους εκπροσώπους και την παραλαβή και διεκπεραίωση των εκθέσεων που υποβάλλουν στο Δήμο.

Β. Τμήμα Δημοτικής Κατάστασης – Ληξιαρχείου – Αλλοδαπών και Μετανάστευσης

Ι. Γραφείο Προϊσταμένου

1. Κατευθύνει, εποπτεύει και ελέγχει το προσωπικό που υπάγεται στο Τμήμα.
2. Παραλαμβάνει την αλληλογραφία που αφορά το Τμήμα, την χαρακτηρίζει την χρεώνει ηλεκτρονικά και τη διανέμει προς ενέργεια στα αρμόδια Γραφεία.
3. Μεριμνά για την τήρηση των διαδικασιών και αρχείων που αφορούν την δημοτική κατάσταση και την καταγραφή των ληξιαρχικών γεγονότων στην περιοχή του Δήμου.
4. Μεριμνά και συντονίζει τις διαδικασίες προπαρασκευής και διενέργειας εκλογών (Βουλευτικών, Ευρωεκλογών, Δημοτικών κλπ)
5. Μεριμνά για την τήρηση των υποχρεώσεων που προκύπτουν από την ισχύουσα νομοθεσία περί ιθαγένειας, αλλοδαπών και μετανάστευσης.
6. Εισηγείται στη Διεύθυνση Διοικητικών Υπηρεσιών του Δήμου για διάφορα αντικείμενα που κρίνει σημαντικά και γενικά συντονίζει την όλη εργασία του προσωπικού που υπάγεται στο Τμήμα αυτό.
7. Μονογράφει όλα τα έγγραφα που συντάσσονται από τα Γραφεία του τμήματός του και ενημερώνει το Διευθυντή.
8. Ασκεί κάθε άλλη αρμοδιότητα που του ανατεθεί.
9. Ασκεί και ο ίδιος, προσωπικά, όλες τις αρμοδιότητες των υφισταμένων του (που δεν έχει εκχωρήσει σ’ αυτούς) ή εκείνες που δεν έχουν εκπληρώσει οι υπάλληλοι του τμήματός του
10. Εφαρμόζει πιστά το ωράριο εργασίας του, δίνοντας το καλό παράδειγμα στους υπαλλήλους του. Επίσης ελέγχει το ωράριο εργασίας των υπαλλήλων του τμήματος του

II. Γραφείο Δημοτολογίου Μητρώων και Εκλογών

1. Επιμελείται την σύνταξη των Δημοτολογίων, Μητρώων Αρρένων και πίνακα στρατεύσιμων.
2. Ενεργεί μεταβολές Δημοτολογίου, Μητρώον Αρρένων και φροντίζει για την ανεύρεση στοιχείων των στρατευσίμων.
3. Ενεργεί εγγραφές δημοτών λόγω αποκτήσεως της Ελληνικής Ιθαγένειας ως και τις διαγραφές αυτών λόγω απώλειας της Ιθαγενείας.
4. Ενεργεί εγγραφές αλλοδαπών στα Μητρώα όσων αποκτούν την Ελληνική Ιθαγένεια και διαγραφές λόγω θανάτου απώλειας της Ελληνικής Ιθαγένειας, συνυπάρξεως και απόκτηση ξένης Ιθαγένειας.
5. Επιμελείται τις εγγραφές δημοτών.
6. Τηρεί οικογενειακούς φακέλους όσων είναι γραμμένοι στο Δημοτολόγιο.
7. Εκδίδει κάθε είδους πιστοποιητικά.
8. Εκδίδει τους εκλογικούς καταλόγους.
9. Συνεργάζεται με τον Προϊστάμενο του Τμήματος και ενεργεί για την προετοιμασία των εκλογών (συγκέντρωσης και διανομή του εκλογικού υλικού).
10. Ενεργεί κάθε άλλη εργασία που έχει σχέση με το Δημοτολόγιο, Μητρώο Αρρένων και τις εκλογές.
11. Ασκεί κάθε άλλη αρμοδιότητα που του ανατεθεί.

III. Γραφείο Ληξιαρχείου

1. Τηρεί τα ληξιαρχικά βιβλία (γεννήσεων, γάμων, θανάτων και εκθέσεων) και κατατάσσει σ’ αυτά τα σχετικά ληξιαρχικά γεγονότα.
2. Τηρεί τα ευρετήρια του Ληξιαρχείου και τους φακέλους των δηλουμένων ληξιαρχικών γεγονότων, δικαστικών αποφάσεων, και εκθέσεων επιθεωρήσεων Ληξιαρχείου.
3. Παραλαμβάνει την προς το Ληξιαρχείο υποστελλόμενη αλληλογραφία και μεριμνά για την άμεση ενέργεια αυτής.

4. Συντάσσει ετήσιες καταστάσεις με αποσπάσματα ληξιαρχικών πράξεων γεννήσεως και διαβιβάζει αυτές αρμοδίως για τη σύνταξη του ετήσιου Μητρώου Αρένων.
5. Αποστέλλει αυτεπαγγέλτως στις διάφορες αρχές απαιτούμενες μηνιαίες καταστάσεις ως και αντίγραφα συντασσόμενων πράξεων.
6. Ενεργεί κάθε υπηρεσία ληξιαρχικής φύσεως και παρακολουθεί την νομοθεσία των Ληξιαρχείων.
7. Συντάσσει τις πράξεις των τελουμένων από τον Δήμαρχο Πολιτικών Γάμων που υπογράφονται από τον Δήμαρχο, καθώς και κάθε σχετικό έγγραφο.
8. Ασκεί κάθε άλλη αρμοδιότητα που του ανατεθεί.

IV. Γραφείο Πολιτικών Γάμων

1. Φροντίζει σύμφωνα με το Νόμο για έκδοση αδειών πολιτικών γάμων.
2. Επιμελείται τη νόμιμη διαδικασία τελέσεως αυτών.
3. Καταχωρεί την πράξη τέλεσης σε ειδικό βιβλίο και φροντίζει για την έγκαιρη αποστολή των αντιγράφων της τέλεσης του γάμου στο αρμόδιο Ληξιαρχείο.
4. Τηρεί αρχείο τέλεσης πολιτικών γάμων.
5. Ασκεί κάθε άλλη αρμοδιότητα που του ανατεθεί.

V. Γραφείο Αλλοδαπών και Μετανάστευσης

1. Διεκπεραιώνει όλες τις εργασίες που προβλέπονται από την ισχύουσα νομοθεσία, οι οποίες αφορούν την είσοδο και παραμονή αλλοδαπών στην Ελληνική Επικράτεια και την κτήση της Ελληνικής Ιθαγένειας με πολιτογράφηση, ήτοι παραλαβή και διεκπεραίωση αιτήσεων για χορηγήσεις αδειών παραμονής αλλοδαπών, εισόδου και παραλαβή από την Περιφέρεια και παράδοση στους ενδιαφερομένους έτοιμων αδειών διαμονής.
2. Ασκεί κάθε άλλη αρμοδιότητα που του ανατεθεί.

Γ. Τμήμα Ανθρώπινου Δυναμικού

Ι. Γραφείο Προϊσταμένου

1. Κατευθύνει, εποπτεύει και ελέγχει το προσωπικό που υπάγεται στο Τμήμα.
2. Παραλαμβάνει την αλληλογραφία που αφορά το Τμήμα, την χαρακτηρίζει την χρεώνει ηλεκτρονικά και τη διανέμει προς ενέργεια στα αρμόδια Γραφεία.
3. Μεριμνά για την εφαρμογή των διατάξεων του Κώδικα Κατάστασης Δημοτικών Υπαλλήλων και των συναφών διατάξεων που ισχύουν κάθε φορά.
4. Μεριμνά για τα θέματα ανάπτυξης ανθρώπινου δυναμικού, για τα μητρώα και διαδικασίες προσωπικού.
5. Εισηγείται στη Διεύθυνση Διοικητικών Υπηρεσιών του Δήμου για διάφορα αντικείμενα που κρίνει σημαντικά και γενικά συντονίζει την όλη εργασία του προσωπικού που υπάγεται στο Τμήμα αυτό.
6. Μονογράφει όλα τα έγγραφα που συντάσσονται από τα Γραφεία του τμήματός του και ενημερώνει το Διευθυντή.
7. Ασκεί κάθε άλλη αρμοδιότητα που του ανατεθεί.
8. Ασκεί και ο ίδιος, προσωπικά, όλες τις αρμοδιότητες των υφισταμένων του (που δεν έχει εκχωρήσει σ' αυτούς) ή εκείνες που δεν έχουν εκπληρώσει οι υπάλληλοι του τμήματός του.
9. Εφαρμόζει πιστά το ωράριο εργασίας του, δίνοντας το καλό παράδειγμα στους υπαλλήλους του. Επίσης ελέγχει το ωράριο εργασίας των υπαλλήλων του τμήματος του

ΙΙ. Γραφείο Ανάπτυξης Ανθρώπινου Δυναμικού

1. Σχεδιάζει, εισηγείται και συντονίζει την εφαρμογή των διαδικασιών και εσωτερικών κανονισμών που ρυθμίζουν τις σχέσεις του Δήμου με το προσωπικό του, στο πλαίσιο πάντοτε των γενικότερων ρυθμίσεων της Πολιτείας.

2. Στο πλαίσιο και των πολιτικών ανθρώπινου δυναμικού που θεσπίζει η Πολιτεία για τον δημόσιο τομέα, μεριμνά για τον προσδιορισμό των αναγκαίων θέσεων εργασίας ανά διοικητική ενότητα του Δήμου σε συνεργασία με το Γραφείου Ελέγχου Αποδοτικότητας Δημοτικού Συστήματος και Υπαλλήλων και την κατάρτιση / επικαιροποίηση των περιγραφών αρμοδιοτήτων των επιμέρους θέσεων.
3. Παρακολουθεί την κάλυψη των διαφόρων θέσεων εργασίας στις διοικητικές ενότητες του Δήμου με στόχο τόσο την αξιοποίηση των προσόντων των στελεχών όσο και την απρόσκοπτη και διαρκή κάλυψη των αναγκών των δημοτικών υπηρεσιών.
4. Εισηγείται, έπειτα από σχετικά αιτήματα των αρμόδιων Προϊσταμένων, τις κατάλληλες εσωτερικές μετακινήσεις στελεχών για την αποτελεσματικότερη κάλυψη των επιμέρους θέσεων εργασίας με βάση τα προσόντα των στελεχών.
5. Αξιολογεί τα προσόντα των νεοπροσλαμβανομένων στελεχών και διαμορφώνει σχετικές προτάσεις προς τους προϊσταμένους των προς κάλυψη θέσεων.
6. Μεριμνά για την εφαρμογή του συστήματος αξιολόγησης των εργαζομένων στο Δήμο και την τήρηση των σχετικών στοιχείων.
7. Εισηγείται και παρακολουθεί την υλοποίηση μέτρων επιπρόσθετης στήριξης του ανθρώπινου δυναμικού του Δήμου (πχ. οργάνωση μετακινήσεων του προσωπικού στις εγκαταστάσεις του Δήμου, παιδικοί σταθμοί κλπ).
8. Μεριμνά για την ανάπτυξη του ανθρώπινου δυναμικού του Δήμου με τον προσδιορισμό των αναγκών βελτίωσης των προσόντων και ικανοτήτων των εργαζομένων και την εισήγηση και την παρακολούθηση της υλοποίησης των συμφωνουμένων μέτρων βελτίωσης.
9. Σχεδιάζει, εισηγείται και οργανώνει προγράμματα συνεχιζόμενης κατάρτισης και επιμόρφωσης του ανθρώπινου δυναμικού του Δήμου. Παρακολουθεί την υλοποίηση των προγραμμάτων και μεριμνά για την αξιολόγηση των αποτελεσμάτων από την υλοποίηση των προγραμμάτων αυτών στην πράξη.

10. Μεριμνά για την βελτίωση των ανθρωπίνων σχέσεων μέσα στο Δήμο με τον σχεδιασμό, την εισήγηση και την οργάνωση σχετικών προγραμμάτων (πχ. εκδηλώσεις, ταξίδια κλπ).

III. Γραφείο Μητρώων και Διαδικασιών Προσωπικού

1. Μεριμνά για την τήρηση των νομοθετικών και κανονιστικών διατάξεων που ισχύουν εκάστοτε και ρυθμίζουν τις σχέσεις του Δήμου με το ανθρώπινο δυναμικό του (πχ. θέματα μισθολογικά, ωραρίου, αδειών, ασθενειών, υπερωριών, απολύσεων, διεκδικήσεων κλπ).
2. Μεριμνά για τη διενέργεια και ολοκλήρωση των διαδικασιών πρόσληψης ανθρώπινου δυναμικού για την κάλυψη συγκεκριμένων θέσεων εργασίας με βάση τις νόμιμες διαδικασίες.
3. Τηρεί τα Μητρώα του Προσωπικού στο οποίο καταγράφονται τα στοιχεία της ατομικής και οικογενειακής του κατάστασης, οι κάθε είδους μεταβολές στην εργασιακή του ζωή (προσλήψεις, απολύσεις, αλλαγές θέσεων εργασίας, αμοιβές, άδειες, απουσίες, αξιολογήσεις κλπ) και τα προσόντα του.
4. Σχεδιάζει και εισηγείται βελτιώσεις και παρακολουθεί την εφαρμογή όλων των διαδικασιών που σχετίζονται με την απασχόληση των εργαζομένων, σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις (τήρηση ωραρίου, έγκριση και πραγματοποίηση υπερωριών κλπ).
5. Συγκεντρώνει τα στοιχεία απασχόλησης και τις μεταβολές των στοιχείων των εργαζομένων που επηρεάζουν τις αμοιβές τους και ενημερώνει έγκαιρα τις αρμόδιες οικονομικές υπηρεσίες, ώστε να προωθείται έγκαιρα η πληρωμή των εργαζομένων και η απόδοση των ασφαλιστικών εισφορών.
6. Συνεργάζεται με τους Προϊσταμένους των επιμέρους διοικητικών ενοτήτων του Δήμου και τους ενημερώνει για τις διαδικασίες που πρέπει να ακολουθούνται σε εργασιακά θέματα (διαχείριση παρουσιών, υπερωριών, βεβαιώσεων προς το προσωπικό κλπ).
7. Εκδίδει κάθε είδους βεβαιώσεις προς το προσωπικό για θέματα που άπτονται της απασχόλησής τους στο Δήμο.

8. Μεριμνά για την θέσπιση και την εφαρμογή των κανόνων υγιεινής και ασφάλειας των εργαζομένων, σύμφωνα με την νομοθεσία. Παρέχει κάθε διοικητική υποστήριξη στους τεχνικούς ασφαλείας και στους γιατρούς εργασίας που προσφέρουν τις αντίστοιχες υπηρεσίες τους στο Δήμο σύμφωνα με τις αρμοδιότητές τους που καθορίζονται από την ισχύουσα νομοθεσία.

Δ. Τμήμα Διοικητικής Μέριμνας

Ι. Γραφείο Προϊσταμένου

1. Κατευθύνει, εποπτεύει και ελέγχει το προσωπικό που υπάγεται στο Τμήμα.
2. Παραλαμβάνει την αλληλογραφία που αφορά το Τμήμα, την χαρακτηρίζει την χρεώνει ηλεκτρονικά και τη διανέμει προς ενέργεια στα αρμόδια Γραφεία.
3. Μεριμνά για τη λειτουργία του Κεντρικού Πρωτοκόλλου του Δήμου.
4. Επιβλέπει για τη διεκπεραίωση και αρχειοθέτηση των εγγράφων.
5. Επιβλέπει για την εκκαθάριση του παλαιού αρχείου του Δήμου.
6. Μεριμνά για τη γραμματειακή υποστήριξη της Διεύθυνσης Διοικητικών Υπηρεσιών
7. Εισηγείται στη Διεύθυνση Διοικητικών Υπηρεσιών του Δήμου για διάφορα αντικείμενα που κρίνει σημαντικά και γενικά συντονίζει την όλη εργασία του προσωπικού που υπάγεται στο Τμήμα αυτό.
8. Μονογράφει όλα τα έγγραφα που συντάσσονται από τα Γραφεία του τμήματός του και ενημερώνει το Διευθυντή.
9. Ασκεί κάθε άλλη αρμοδιότητα που του ανατεθεί.
10. Ασκεί και ο ίδιος, προσωπικά, όλες τις αρμοδιότητες των υφισταμένων του (που δεν έχει εκχωρήσει σ’ αυτούς) ή εκείνες που δεν έχουν εκπληρώσει οι υπάλληλοι του τμήματός του.
11. Εφαρμόζει πιστά το ωράριο εργασίας του, δίνοντας το καλό παράδειγμα στους υπαλλήλους του. Επίσης ελέγχει το ωράριο εργασίας των υπαλλήλων του τμήματος του

ΙΙ. Γραφείο Πρωτοκόλλου – Διεκπεραιώσεως και Αρχείου.

1. Φροντίζει για την παραλαβή, την πρωτοκόλληση, συσχέτιση και διεκπεραίωση όλων των εισερχομένων στο Δήμο εγγράφων ως και για την διανομή στις υπηρεσίες του Δήμου.
2. Φροντίζει για την πρωτοκόλληση, συσχέτιση και διεκπεραίωση των εξερχόμενων εγγράφων.
3. Μεριμνά για την τοιχοκόλληση και κοινοποίηση των διακηρύξεων των Δημοπρασιών, των διαφόρων ανακοινώσεων και γνωστοποιήσεων του Δημάρχου.
4. Τηρεί βιβλία παράδοσης εγγράφων και προς τις υπηρεσίες του Δήμου και προς τις διάφορες Διοικητικές αρχές.
5. Φροντίζει για την επίδοση σε δημότες ή Δημοτικούς Συμβούλους προσκλήσεων άλλων Διοικητικών Αρχών.
6. Επιβλέπει, αρχειοθετεί και διεκπεραιώνει τα έγγραφα.
7. Επιβλέπει και κάνει τις απαραίτητες ενέργειες για εκκαθάριση του παλαιού αρχείου.
8. Ταξινομεί τα έγγραφα που έληξε κάθε ενέργεια επ’ αυτών στο αρχείο.
9. Τηρεί σχετικό ευρετήριο.
10. Παρέχει κάθε πληροφορία σχετικά με τα στοιχεία που τηρούνται στο αρχείο.
11. Εκδίδει στοιχεία που κάθε φορά ζητούνται από διάφορες υπηρεσίες του Δήμου.
12. Ασκεί κάθε άλλη αρμοδιότητα που του ανατεθεί.

ΙΙΙ. Γραφείο Γραμματείας Διεύθυνσης

1. Δακτυλογραφεί τα έγγραφα του Διευθυντή των Διοικητικών Υπηρεσιών.
2. Κρατάει σημειώσεις για τα προβλήματα που δέχεται τηλεφωνικά από τους δημότες και ενημερώνει τον Διευθυντή, τους Προϊσταμένους και τους υπεύθυνους των γραφείων.

3. Ενημερώνει τον Διευθυντή των Διοικητικών Υπηρεσιών τους Προϊσταμένους και τους υπεύθυνους γραφείων για κάθε εκκρεμότητα που αφορά έγγραφα ή ενέργειες.
4. Συγκεντρώνει και κωδικοποιεί όλες τις διαταγές εγκυκλίους και διατάγματα που αφορούν τις Διοικητικές Υπηρεσίες.
5. Ασκεί κάθε άλλη αρμοδιότητα που του ανατεθεί.

IV. Γραφείο Κλητήρων – θυρωρών – Γενικών Καθηκόντων

1. Μεταφέρουν την αλληλογραφία που διαβιβάζεται μέσω του ταχυδρομείου καθώς και τα έγγραφα ή έντυπα που διαβιβάζονται από υπηρεσία σε υπηρεσία.
2. Ενεργούν επιδόσεις υπηρεσιακών εγγράφων, ανακοινώσεων και προσκλήσεων.
3. Εκτελούν κάθε εργασία που προσιδιάζει στη φύση των καθηκόντων τους και επιβάλλεται από τις υπηρεσιακές ανάγκες.
4. Ασκούν κάθε άλλη αρμοδιότητα που τους ανατεθεί.

Ε. Τμήμα Πληροφορικής

Ι. Γραφείο Προϊσταμένου

1. Εποπτεύει, ελέγχει και συντονίζει την όλη εργασία του προσωπικού που υπάγεται στο Τμήμα αυτό.
2. Παραλαμβάνει την αλληλογραφία που αφορά το Τμήμα, την χαρακτηρίζει, την χρεώνει ηλεκτρονικά και την διανέμει προς ενέργεια στα αρμόδια Γραφεία
3. Εισηγείται στη Διεύθυνση Διοικητικών Υπηρεσιών του Δήμου για διάφορα θέματα Πληροφορικής που κρίνει σημαντικά.
4. Μονογράφει όλα τα έγγραφα που συντάσσονται από τα Γραφεία του τμήματός του και ενημερώνει τον Διευθυντή.

5. Υποστηρίζει Ευρωπαϊκά και Εθνικά Προγράμματα που αφορούν Πληροφορική και νέες τεχνολογίες
6. Μελετά και ελέγχει διαδικασίες για την ασφάλεια των Πληροφοριακών συστημάτων και των Πληροφοριών
7. Καθορίζει και ελέγχει πρότυπα και μεθόδους για την ανάπτυξη και λειτουργία των Πληροφοριακών Συστημάτων.
8. Ελέγχει τις τεχνικές προδιαγραφές για την προμήθεια υλικών
9. Υποστηρίζει / διεξάγει διαγωνισμούς και συνάπτει συμβάσεις σχετικές με Πληροφοριακά Συστήματα.
10. Ελέγχει και συντάσσει ειδικές μελέτες και μελέτες σκοπιμότητας Πληροφορικής.
11. Αναλύει τις ανάγκες της υπηρεσίας για Πληροφοριακά συστήματα και σχεδιάζει / προγραμματίζει λύσεις.
12. Ασκεί κάθε άλλη αρμοδιότητα που του ανατεθεί.
13. Ασκεί και ο ίδιος, προσωπικά, όλες τις αρμοδιότητες των υφισταμένων του (που δεν έχει εκχωρήσει σ' αυτούς) ή εκείνες που δεν έχουν εκπληρώσει οι υπάλληλοι του τμήματός του.
14. Εφαρμόζει πιστά το ωράριο εργασίας του, δίνοντας το καλό παράδειγμα στους υπαλλήλους του. Επίσης ελέγχει το ωράριο εργασίας των υπαλλήλων του τμήματος του

ΙΙ. Γραφείο Σχεδιασμού και Ανάπτυξης Πληροφοριακών Συστημάτων

1. Καλύπτει πλήρως τις μηχανογραφικές ανάγκες του Δήμου – αναλύει, σχεδιάζει, προγραμματίζει, τεκμηριώνει, εγκαθιστά, και συντηρεί τις εφαρμογές του και συντάσσει ειδικές μελέτες και μελέτες σκοπιμότητας Πληροφορικής.
2. Παρέχει υποστήριξη για την κάλυψη αναγκών σε εξειδικευμένους τομείς της πληροφορικής (βάσεις πληροφοριών, επικοινωνία, δίκτυα κλπ).
3. Παρέχει υποστήριξη για τη διεξαγωγή διαγωνισμών και συνάπτει συμβάσεις σχετικές με Πληροφοριακά Συστήματα.

4. Παραδίδει τα Πληροφοριακά Συστήματα στους χρήστες τους και εκπαιδεύει τους τελευταίους στη χρήση τους.
5. Σχεδιάζει διαδικασίες για αποθήκευση αντιγράφων ασφαλείας όλων των εφαρμογών του Δήμου.
6. Σχεδιάζει διαδικασίες για την ασφάλεια των συστημάτων και των πληροφοριών.
7. Ασκεί κάθε άλλη αρμοδιότητα που του ανατεθεί.

III. Γραφείο Λειτουργίας και Ελέγχου Πληροφοριακών Συστημάτων

1. Προετοιμάζει και λειτουργεί τα Πληροφοριακά Συστήματα.
2. Διεκπεραιώνει διαδικασίες για αποθήκευση αντιγράφων ασφαλείας όλων των εφαρμογών του Δήμου.
3. Διεκπεραιώνει διαδικασίες για την ασφάλεια των συστημάτων και των πληροφοριών.
4. Οργανώνει, ελέγχει την ποιότητα, ελέγχει τα αποθέματα και φυλάσσει τα μαγνητικά μέσα αποθήκευσης των πληροφοριών.
5. Ελέγχει στοιχεία, χειρίζεται τα στοιχεία εισαγωγής και την καθαυτό εισαγωγή των πρωτογενών στοιχείων και τα καταχωρεί σε μηχανογραφικά μέσα για παραπέρα μηχανογραφική επεξεργασία.
6. Καθορίζει πρότυπα και μεθόδους για την ανάπτυξη και λειτουργία Πληροφοριακών Συστημάτων.
7. Ασκεί κάθε άλλη αρμοδιότητα που του ανατεθεί.

IV. Γραφείο Τεχνικής Υποστήριξης

1. Εισηγείται για την απόκτηση, εγκατάσταση και υποστήριξη δικτύων μεταφοράς δεδομένων αλλά και συστημάτων Ηλεκτρονικών Υπολογιστών.
2. Παρέχει τεχνική υποστήριξη στους χρήστες και διορθώνει βλάβες υπολογιστικών συστημάτων.

3. Ευθύνεται για τον καθορισμό των τεχνικών προδιαγραφών για την προμήθεια υλικών.
4. Διαχειρίζεται τους Η/Υ και μετρά την απόδοση των Πληροφοριακών Συστημάτων.
5. Αναπτύσσει και υποστηρίζει Βάσεις Δεδομένων.
6. Εκπαιδεύει/ενημερώνει το προσωπικό σε θέματα λογισμικού και χρήσης συστημάτων Η/Υ.
7. Ασκεί κάθε άλλη αρμοδιότητα που του ανατεθεί.

ΣΤ΄. Τμήμα Κοινωνικής Προστασίας, Προαγωγής της Δημοσίας Υγείας

Ι. Γραφείο Προϊσταμένου

1. Κατευθύνει, εποπτεύει και ελέγχει το προσωπικό που υπάγεται στο Τμήμα.
2. Παραλαμβάνει την αλληλογραφία που αφορά το Τμήμα, την χαρακτηρίζει, την χρεώνει ηλεκτρονικά και τη διανέμει προς ενέργεια στα αρμόδια Γραφεία.
3. Εισηγείται στη Διεύθυνση Διοικητικών Υπηρεσιών του Δήμου για διάφορα αντικείμενα που κρίνει σημαντικά και γενικά συντονίζει την όλη εργασία του προσωπικού που υπάγεται στο Τμήμα αυτό.
4. Μεριμνά για τον Σχεδιασμό – Συντονισμό και παρακολούθηση Κοινωνικών Πολιτικών.
5. Επιβλέπει την Εποπτεία και τον Έλεγχο.
6. Μεριμνά για την Εφαρμογή Προγραμμάτων Κοινωνικής Προστασίας και Πολιτικών Ισότητας των φύλων.
7. Μεριμνά για την εφαρμογή κοινωνικών πολιτικών
8. Μεριμνά για την Προστασία και την Προαγωγή της Δημόσιας Υγείας.
9. Ασκεί κάθε άλλη αρμοδιότητα που του ανατεθεί.
10. Ασκεί και ο ίδιος, προσωπικά, όλες τις αρμοδιότητες των υφισταμένων του (που δεν έχει εκχωρήσει σ’ αυτούς) ή εκείνες που δεν έχουν εκπληρώσει οι υπάλληλοι του τμήματός του.

11. Εφαρμόζει πιστά το ωράριο εργασίας του, δίνοντας το καλό παράδειγμα στους υπαλλήλους του. Επίσης ελέγχει το ωράριο εργασίας των υπαλλήλων του τμήματος του

ΙΙ. Γραφείο Σχεδιασμού – Συντονισμού-Παρακολούθησης Κοινωνικών Πολιτικών

1. Διεξάγει κοινωνικές έρευνες, σχεδιάζει, εισηγείται και μεριμνά για την εφαρμογή κοινωνικών πολιτικών ή συμμετέχει σε δράσεις που αποσκοπούν στην υποστήριξη και κοινωνική φροντίδα της βρεφικής και παιδικής ηλικίας και της τρίτης ηλικίας, με την ίδρυση και λειτουργία νομικών προσώπων, ιδρυμάτων και επιχειρήσεων (παιδικοί και βρεφονηπιακοί σταθμοί, βρεφοκομεία, ορφανοτροφεία, κέντρα ανοικτής περίθαλψης και ημερήσιας φροντίδας, ψυχαγωγίας και αναψυχής ηλικιωμένων, γηροκομείων κλπ).
2. Σχεδιάζει, εισηγείται και μεριμνά για την εφαρμογή προγραμμάτων ή συμμετέχει σε προγράμματα και δράσεις για την ένταξη αθίγγανων, παλιννοστούντων ομογενών, μεταναστών, και προσφύγων στην κοινωνική, οικονομική και πολιτιστική ζωή της τοπικής κοινωνίας.
3. Διεξάγει κοινωνικές έρευνες, σχεδιάζει, εισηγείται και μεριμνά για την εφαρμογή κοινωνικών πολιτικών που αφορούν την κοινωνική φροντίδα της οικογένειας, του παιδιού, των εφήβων, των ηλικιωμένων, των ατόμων με αναπηρία καθώς και ευπαθών κοινωνικών ομάδων.
4. Σχεδιάζει, εισηγείται και μεριμνά για την εφαρμογή κοινωνικών πολιτικών ή συμμετέχει σε δράσεις που στοχεύουν στην υποστήριξη και φροντίδα της υγείας των δημοτών με την ίδρυση και λειτουργία εγκαταστάσεων για την παροχή υπηρεσιών υγείας και την προαγωγή της ψυχικής υγείας (με τη δημιουργία δημοτικών και κοινοτικών ιατρείων, κέντρων αγωγής υγείας, κέντρων υποστήριξης και αποκατάστασης ατόμων με αναπηρία, κέντρων ψυχικής υγείας, κέντρων συμβουλευτικής στήριξης των θυμάτων της ενδοοικογενειακής βίας και βίας κατά συνοικούντων προσώπων και κέντρων πρόληψης κατά εξαρτησιογόνων ουσιών.
5. Σχεδιάζει, εισηγείται και μεριμνά για την εφαρμογή προγραμμάτων και πρωτοβουλιών που στοχεύουν στην πρόληψη της παραβατικότητας στην

περιοχή του Δήμου, με τη δημιουργία Τοπικών Συμβουλίων Πρόληψης Παραβατικότητας.

6. Μεριμνά για την προώθηση και ανάπτυξη του εθελοντισμού και της κοινωνικής αλληλεγγύης με τη δημιουργία τοπικών δικτύων κοινωνικής αλληλεγγύης, εθελοντικών οργανώσεων και ομάδων εθελοντών.
7. Συντονίζει, παρακολουθεί και αξιολογεί την άσκηση Κοινωνικής Πολιτικής σε τοπικό επίπεδο (πχ μέσω της εκπόνησης και περιοδικής αναπροσαρμογής ενός «Τοπικού Συμφώνου Κοινωνικής Πολιτικής»)
8. Οργανώνει, παρακολουθεί και αξιολογεί τη δικτύωση τοπικών φορέων Κοινωνικής Φροντίδας, όπως:
   - οι κοινωνικές υπηρεσίες του Δήμου
   - οι κοινωνικές υπηρεσίες των Νομικών Προσώπων του Δήμου
   - οι Μ.Κ.Ο
   - οι υπηρεσίες και δομές Κοινωνικής προστασίας της Περιφέρειας και του Κράτους
   - τα αντιπροσωπευτικά σώματα των ομάδων-χρηστών

ΙΙΙ. Γραφείο Εποπτείας και Ελέγχου

1. Χορηγεί άδεια ίδρυσης και λειτουργίας δημοτικών και ιδιωτικών παιδικών ή βρεφονηπιακών σταθμών.
2. Ασκεί έλεγχο και εποπτεία στα ιδρύματα παιδικής προστασίας ιδιωτικού δικαίου (ιδιωτικοί παιδικοί σταθμοί) και ευθύνεται για τη λειτουργία των παιδικών εξοχών.
3. Χορηγεί άδεια ίδρυσης και λειτουργίας ιδρυμάτων παιδικής πρόνοιας σε ιδιώτες, καθώς και σε συλλόγους ή σωματεία που επιδιώκουν φιλανθρωπικούς σκοπούς.
4. Ασκεί εποπτεία επί των φιλανθρωπικών σωματείων και ιδρυμάτων, εγκρίνει τον προϋπολογισμό τους και παρακολουθεί και ελέγχει τις επιχορηγή-

σεις, που δίδονται σε νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου με κοινωφελείς σκοπούς.

5. Μεριμνά για τον διορισμό των μελών διοικητικών συμβουλίων και εποπτεύει και ρυθμίζει θέματα λειτουργίας ιδρυμάτων προστασίας και αγωγής οικογένειας του παιδιού, (όπως Κέντρων Παιδικής Μέριμνας, Παιδικών Σταθμών, Παιδικών Εξοχών, παραρτημάτων ΠΙΚΠΑ και ΚΕΠΕΠ).
6. Χορηγεί άδεια ίδρυσης και λειτουργίας ιδιωτικών επιχειρήσεων περίθαλψης ηλικιωμένων ή ατόμων, που πάσχουν ανίατα από κινητική αναπηρία.
7. Μεριμνά για τον ορισμό μελών του Διοικητικού Συμβουλίου των Ταμείων Πρόνοιας και Προστασίας Πολυτέκνων, όταν η έδρα των Ταμείων είναι στο Δήμο.

IV. Γραφείο Εφαρμογής Κοινωνικών Πολιτικών και Πολιτικών Ισότητας των φύλων

1. Υλοποιεί δράσεις και προγράμματα κοινωνικής πολιτικής συμπληρωματικά με τις δράσεις και τα προγράμματα κοινωνικής πολιτικής που υλοποιούνται από τα Νομικά πρόσωπα του Δήμου. Στο πλαίσιο αυτό ενδεικτικά :
    i) Διενεργεί κοινωνικές έρευνες για τη χορήγηση των επιδομάτων πρόνοιας.
    ii) Ασκεί κοινωνική εργασία με άτομα, οικογένειες και κοινωνικές ομάδες.
    iii) Λειτουργεί μονάδες συμβουλευτικής, ψυχολογικής και κοινωνικής υποστήριξης.
    iv) Συνεργάζεται με τα σχολεία της περιοχής για ενημέρωση σε κοινωνικά θέματα (AIDS, ναρκωτικά κλπ) και σε συνεργασία με τους συλλόγους γονέων διοργανώνει Σχολές Γονέων.
    v) Υλοποιεί προγράμματα πρόληψης και αντιμετώπισης ψυχοκοινωνικών και οικονομικών προβλημάτων (προσφύγων, μεταναστών, παλιννοστούντων, φυλακισμένων, υπερηλίκων κλπ.)
    vi) Υλοποιεί δράσεις προστασίας περιθαλπομένων σε ιδρύματα κλειστής περίθαλψης
    vii) Υλοποιεί δράσεις προστασίας μονογονεϊκών οικογενειών

2. Σχεδιάζει, εισηγείται και μεριμνά για την εφαρμογή προγραμμάτων και μέτρων που στοχεύουν στην ισότητα γυναικών και ανδρών σε όλους τους τομείς. Στο πλαίσιο αυτό μεριμνά για :

    i) Τη λήψη μέτρων για την πρόληψη και καταπολέμηση της βίας κατά των γυναικών και των παιδιών.
    ii) Την ανάπτυξη δράσεων για την καταπολέμηση των κοινωνικών στερεότυπων με βάση το φύλο.
    iii) Την ανάπτυξη ειδικών προγραμμάτων για ευπαθείς ομάδες γυναικών
    iv) Την ανάπτυξη δράσεων για την αύξηση της συμμετοχής των γυναικών στην απασχόληση.
    v) Τη λήψη μέτρων για την εναρμόνιση επαγγελματικών και οικογενειακών υποχρεώσεων.
    vi) Την ανάπτυξη δράσεων για την κοινωνική και πολιτική συμμετοχή των γυναικών και την προώθησή τους στα κέντρα λήψης αποφάσεων.

V. Γραφείο Εφαρμογής Προγραμμάτων Κοινωνικής Προστασίας

1. Μεριμνά για την εφαρμογή προγραμμάτων Κοινωνικής Πρόνοιας που στοχεύουν στη στήριξη αστέγων και οικονομικά αδυνάτων πολιτών. Στο πλαίσιο αυτό και σύμφωνα με τις δικαιοδοσίες που δίδονται στο Δήμο με τις ισχύουσες διατάξεις :

    i) Μεριμνά για την παροχή οικονομικής ενίσχυσης των αυτοστεγαζομένων, για τη σχετική μίσθωση ακινήτων, τη ρύθμιση διαφόρων θεμάτων κοινωνικής κατοικίας και την επιβολή κυρώσεων για παραβάσεις της οικείας νομοθεσίας.
    ii) Εκδίδει πιστοποιητικά οικονομικής αδυναμίας.
    iii) Μεριμνά για την καταβολή επιδομάτων σε τυφλούς, κωφάλαλους, ανασφάλιστους παραπληγικούς, τετραπληγικούς και ακρωτηριασμένους, διανοητικά καθυστερημένους, ανίκανους προς εργασία, υποφέροντες από εγκεφαλική παράλυση (σπαστικούς), απροστάτευτους ανήλικους, υποφέροντες από αιμολυτική αναιμία και βα-

ριά ανάπηρους, καθώς και σε λοιπά άτομα δικαιούμενα παροχής κοινωνικής προστασίας, σύμφωνα με τις διατάξεις της σχετικής νομοθεσίας, καθώς και των οικείων κανονιστικών ρυθμίσεων.

iv) Εισηγείται την δωρεάν παραχώρηση της χρήσης οικημάτων ένεκα απορίας ή για άλλους σοβαρούς λόγους.

v) Προβαίνει στην αναγνώριση δικαιούχων στεγαστικής συνδρομής.

vi) Εισηγείται την έκδοση αποφάσεων παροχής κοινωνικής προστασίας.

vii) Εισηγείται την χορήγηση αδειών διενέργειας λαχειοφόρων αγορών, εράνων και φιλανθρωπικών αγορών.

viii) Χορηγεί κάρτες αναπηρίας έπειτα από γνωμάτευση της Επιτροπής Πιστοποίησης Αναπηρίας

2. Επιμελείται των θεμάτων που αφορούν ασφαλισμένους του ΟΓΑ δημότες και εκδίδει βιβλιάρια και βεβαιώσεις σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία που διέπει τους ασφαλισμένους αυτούς.

3. Παρέχει γραμματειακή υποστήριξη προς το τμήμα Κοινωνικής Προστασίας Προαγωγής της Δημοσίας Υγείας, και τα γραφεία της (τήρηση πρωτοκόλλου, διεκπεραίωση και αρχειοθέτηση αλληλογραφίας, θέματα προσωπικού κλπ).

VI. Γραφείο Προστασίας και Προαγωγής της Δημόσιας Υγείας

1. Σχεδιάζει, προγραμματίζει και μεριμνά για την εφαρμογή μέτρων για την προστασία της δημόσιας υγείας. Στο πλαίσιο αυτό και σύμφωνα με τις δικαιοδοσίες που δίδονται στο Δήμο με τις ισχύουσες διατάξεις:

i) Μεριμνά για τον υγειονομικό έλεγχο των δημοτικών δεξαμενών νερού.

ii) Μεριμνά για τον υγειονομικό έλεγχο των καταστημάτων και επιχειρήσεων,

iii) Μεριμνά για τον έλεγχο της ηχορύπανσης, της κοινής ησυχίας και της εκπομπής ρύπων, θορύβων και άλλων επιβαρύνσεων του περιβάλλοντος από τροχοφόρα,

iv) Χορηγεί βιβλιάρια υγείας στους εκδοροσφαγείς.

v) Παρέχει συνδρομή στο έργο του Ε.Φ.Ε.Τ. και διενεργεί ελέγχους ή άλλες πράξεις, που ζητούν τα εντεταλμένα όργανα του Ε.Φ.Ε.Τ. και σύμφωνα με τις οδηγίες τους. (Συνεργασία με τον τομέα ζωικής παραγωγής της υπηρεσίας αγροτικής παραγωγής, όταν απαιτείται).

vi) Μεριμνά για την τήρηση των κανόνων υγιεινής στα δημόσια και ιδιωτικά σχολεία της περιοχής.

2. Σχεδιάζει, προγραμματίζει μια μεριμνά για την εφαρμογή προγραμμάτων μέτρων για την προαγωγή της δημόσιας υγείας. Στο πλαίσιο αυτό και σύμφωνα με τις δικαιοδοσίες που δίδονται στο Δήμο με τις ισχύουσες διατάξεις:

i) Μεριμνά για την εφαρμογή προγραμμάτων εμβολιασμών.

ii) Μεριμνά για την υλοποίηση ι) προγραμμάτων δημόσιας υγιεινής που οργανώνονται από το Υπουργείο Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης ή από άλλα Υπουργεία, το κόστος των οποίων βαρύνει απευθείας τον προϋπολογισμό του αντίστοιχου Υπουργείου ιι) εκτάκτων προγραμμάτων δημόσιας υγείας, τα οποία εκτελούνται με έκτακτη χρηματοδότηση ιιι) προγραμμάτων δημόσιας υγείας που χρηματοδοτούνται από πόρους της Ευρωπαϊκής Ένωσης

iii) Εκδίδει τοπικές υγειονομικές διατάξεις και λαμβάνει μέτρα σε θέματα δημόσιας υγιεινής.

iv) Μεριμνά για την πληροφόρηση των δημοτών για θέματα δημόσιας υγείας.

v) Οργανώνει αυτοτελώς ή σε συνεργασία με τις αντίστοιχες περιφερειακές υπηρεσίες ειδικά προγράμματα για την προστασία και προαγωγή της Δημόσιας Υγείας στην περιοχή αρμοδιότητας του Δήμου, σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις.

3. Ρυθμίζει διάφορα διοικητικά ζητήματα που σχετίζονται με τη δημόσια υγεία στην περιοχή του Δήμου. Στο πλαίσιο αυτό και σύμφωνα με τις δικαιοδοσίες που δίδονται στο Δήμο με τις ισχύουσες διατάξεις:

i) Εισηγείται τον ορισμό ιατρών προς εξέταση επαγγελματιών και εργαζομένων σε καταστήματα υγειονομικού ενδιαφέροντος για τη χορήγηση σε αυτούς βιβλιαρίων υγείας.
ii) Εισηγείται την επιβολή κυρώσεων σε ιατρούς, οι οποίοι πωλούν φάρμακα χωρίς άδεια, καθώς και σε βάρος ιατρών και φαρμακοποιών για κατοχή ή πώληση δειγμάτων φαρμάκων.
iii) Εισηγείται τον ορισμό ελεγκτή γιατρού ΟΓΑ για τα Ν.Π.Δ.Δ της περιοχής του Δήμου.

Στη Διεύθυνση υπάγονται διοικητικά και τα αποκεντρωμένα Γραφεία Διοικητικών Θεμάτων στις Δημοτικές Ενότητες του Δήμου.

Αρμοδιότητες Διεύθυνσης Οικονομικών Υπηρεσιών

Η Διεύθυνση Οικονομικών Υπηρεσιών είναι αρμόδια για την αποτελεσματική τήρηση των οικονομικών προγραμμάτων λειτουργίας του Δήμου, τη σωστή απεικόνιση των οικονομικών πράξεων και τη διαχείριση των εσόδων και δαπανών του, καθώς και τη διασφάλιση και αξιοποίηση της δημοτικής περιουσίας. Συγχρόνως, η Διεύθυνση μεριμνά για την αποτελεσματική διενέργεια όλων των νόμιμων διαδικασιών που απαιτούνται για την προμήθεια υλικών, εξοπλισμού και υπηρεσιών του Δήμου.

Στη Διεύθυνση υπάγονται διοικητικά, και ειδικότερα στο Τμήμα Ταμείου, και τα αποκεντρωμένα Γραφεία Οικονομικών Θεμάτων σε επιμέρους δημοτικές ενότητες.

Οι αρμοδιότητες των επί μέρους οργανωτικών μονάδων της Διεύθυνσης Οικονομικών Υπηρεσιών είναι οι εξής:

Ι. Γραφείο Διεύθυνσης

1. Προΐσταται των Τμημάτων και Γραφείων και των αποκεντρωμένων υπηρεσιών που υπάγονται στην αρμοδιότητα της Δ/νσης Οικονομικών Υπηρεσιών.

2. Επιβλέπει, μεριμνά, συντονίζει και φροντίζει για τη σωστή λειτουργία των τμημάτων και γραφείων της Διεύθυνσης του.
3. Συνεργάζεται με τους προϊσταμένους από τους οποίους ενημερώνεται για την πορεία των εργασιών τους και δίδει κατευθύνσεις ή λύσεις για την ταχύτερη υλοποίηση.
4. Παραλαμβάνει από το Γενικό Πρωτόκολλο του Δήμου την εισερχόμενη αλληλογραφία που αφορά την Δ/νση Οικονομικών Υπηρεσιών, την χαρακτηρίζει και μέσω της Γραμματείας, την κατανέμει στα αρμόδια Τμήματα και γραφεία που υπάγονται σ' αυτήν
5. Ελέγχει το προσωπικό της Διεύθυνσης για την τήρηση του ωραρίου και την εκτέλεση των καθηκόντων του και αναθέτει σε οποιοδήποτε Τμήμα ή Γραφείο, ανεξάρτητα από αρμοδιότητα, τυχόν έκτακτες υπηρεσίες απαραίτητες για την εύρυθμη λειτουργία της Διεύθυνσης του.
6. Εποπτεύει και παρακολουθεί την πορεία εκτέλεσης του προϋπολογισμού του Δήμου.
7. Παρακολουθεί την τήρηση των διατάξεων περί Δημόσιου Λογιστικού και Διπλογραφικού Λογιστικού Συστήματος.
8. Εισηγείται την έκδοση καταλογιστικών αποφάσεων για τα διαχειριστικά ελλείμματα που μπορεί να παρουσιαστούν και βεβαιώνει σαν δημοτικό έσοδο κάθε χρέος που προέρχεται από βλάβη ή απώλεια ειδών υλικού από υπαιτιότητα των υπευθύνων.
9. Εισηγείται στο Δήμαρχο για την κατανομή και τοποθέτηση κατά γραφείο του προσωπικού.
10. Παρακολουθεί την εφαρμογή των διατάξεων του Κώδικα Κατάστασης Δημοτικών Υπαλλήλων και των συναφών διατάξεων που ισχύουν κάθε φορά.
11. Μεριμνά για τη μελέτη των θεμάτων εκσυγχρονισμού του τρόπου και των μεθόδων εργασίας των διαφόρων δημοτικών υπηρεσιών, για τη σύνταξη μελετών οικονομικής ανάπτυξης του Δήμου, για το μεθοδικό προγραμματισμό δραστηριοτήτων και αναθέτει καθήκοντα επίβλεψης και παρακολούθησης οικονομοτεχνικών μελετών σε υπαλλήλους της Διεύθυνσης.

12. Ενημερώνεται και μονογράφει όλα τα έγγραφα και εισηγήσεις που συντάσσονται από τα τμήματα και τα γραφεία της Διεύθυνσης του και υπογράφει αυτά για τα οποία έχει ειδική εντολή από το Δήμαρχο.
13. Συμμετέχει στη Διεπιστημονική Ομάδα έργου για τη σύνταξη του τετραετούς επιχειρησιακού Προγράμματος του Δήμου.
14. Εισηγείται τα θέματα της Διεύθυνσης στο Δημοτικό Συμβούλιο και την Οικονομική Επιτροπή.
15. Ασκεί κάθε άλλη αρμοδιότητα που του αναθέσει ο Δήμαρχος ή που προβλέπεται από τις ισχύουσες διατάξεις.
16. Ασκεί και ο ίδιος, προσωπικά, όλες τις αρμοδιότητες των υφισταμένων του (που δεν έχει εκχωρήσει σ' αυτούς) ή εκείνες που δεν έχουν εκπληρώσει οι υπάλληλοι της Διεύθυνσής του.
17. Εφαρμόζει πιστά το ωράριο εργασίας του, δίνοντας το καλό παράδειγμα στους υπαλλήλους του. Επίσης ελέγχει το ωράριο εργασίας των υπαλλήλων της Διεύθυνσής του

<u>Α. Τμήμα Προϋπολογισμού- Διπλογραφικού- Αναλυτικής Λογιστικής</u>

Ι. Γραφείο προϊστάμενου

1. Κατευθύνει, εποπτεύει και ελέγχει το προσωπικό που υπάγεται στο Τμήμα.
2. Παραλαμβάνει την αλληλογραφία που αφορά το Τμήμα, την χαρακτηρίζει, την χρεώνει ηλεκτρονικά και τη διανέμει για ενέργεια στα γραφεία του Τμήματος.
3. Εισηγείται στην Εκτελεστική και την Οικονομική Επιτροπή τα απαραίτητα οικονομικά στοιχεία για την σύνταξη του σχεδίου του προϋπολογισμού εσόδων – δαπανών του Δήμου, σύμφωνα με τις εκάστοτε ισχύουσες διατάξεις, εποπτεύει και παρακολουθεί την πορεία εκτέλεσης αυτού.
4. Συγκεντρώνει στατιστικές πληροφορίες και δεδομένα χρήσιμα για τις προβλέψεις του προϋπολογισμού που αναφέρονται γενικά στα οικονομικά ζητήματα του Δήμου.

5. Μελετά και εισηγείται μέτρα για την οικονομικότερη διεξαγωγή των υπηρεσιών του Δήμου και τη βελτίωση του προϋπολογισμού με την ελάττωση των εξόδων και την αύξηση των εσόδων και την καταλληλότερη γενικά ρύθμιση των οικονομικών του Δήμου.
6. Έχει την ευθύνη τήρησης των διατάξεων του Δημόσιου Λογιστικού και του Διπλογραφικού Λογιστικού Συστήματος.
7. Παρακολουθεί την εκτέλεση του Προϋπολογισμού, επισημαίνει τις αποκλίσεις μεταξύ απολογιστικών και προϋπολογιστικών μεγεθών, μεριμνά για την ερμηνεία των αποκλίσεων και εισηγείται τις αναγκαίες διορθωτικές ενέργειες.
8. Υποβάλλει την Τριμηνιαία Έκθεση εκτέλεσης του προϋπολογισμού στην Οικονομική Επιτροπή και το Δημοτικό Συμβούλιο, για έλεγχο.
9. Υποβάλει τις λογιστικές και οικονομικές καταστάσεις που συνδέονται με το τηρούμενο λογιστικό σχέδιο (πχ. ισολογισμοί και αποτελέσματα χρήσης) και ενημερώνει σχετικά τα αρμόδια όργανα του Δήμου με βάση τις ισχύουσες διαδικασίες.
10. Μονογράφει όλα τα έγγραφα που συντάσσονται από τα γραφεία του τμήματος και ενημερώνει το Διευθυντή.
11. Εισηγείται τα θέματα του Τμήματος τους στο Δημοτικό Συμβούλιο και την Οικονομική Επιτροπή.
12. Παρέχει γραμματειακή υποστήριξη προς τη Διεύθυνση Οικονομικών Υπηρεσιών και τα Τμήματά της (τήρηση πρωτοκόλλου, διεκπεραίωση και αρχειοθέτηση αλληλογραφίας, θέματα προσωπικού κλπ).
13. Ασκεί κάθε άλλη αρμοδιότητα που του ανατεθεί
14. Ασκεί και ο ίδιος, προσωπικά, όλες τις αρμοδιότητες των υφισταμένων του (που δεν έχει εκχωρήσει σ’ αυτούς) ή εκείνες που δεν έχουν εκπληρώσει οι υπάλληλοι του τμήματός του.
15. Εφαρμόζει πιστά το ωράριο εργασίας του, δίνοντας το καλό παράδειγμα στους υπαλλήλους του. Επίσης ελέγχει το ωράριο εργασίας των υπαλλήλων του τμήματος του.

ΙΙ. Γραφείο Γραμματείας Διεύθυνσης.

1. Έχει την ευθύνη για τις διοικητικές υποθέσεις της Διεύθυνσης Οικονομικών Υπηρεσιών. Παρακολουθεί τη διεκπεραίωση της αλληλογραφίας, τηρεί το εσωτερικό πρωτόκολλο της Διεύθυνσης και προωθεί κάθε έγγραφο, εισερχόμενο ή εξερχόμενο, στον προορισμό του, ενημερώνοντας όλο το προσωπικό της διεύθυνσης οικονομικών υπηρεσιών για την αποφυγή καθυστερήσεων.
2. Ενημερώνει το Διευθυντή και τους Προϊσταμένους τμημάτων για κάθε εκκρεμότητα που αφορά έγγραφα ή ενέργειες της Διεύθυνσης.
3. Κρατά σημειώσεις για τα προβλήματα που δέχεται τηλεφωνικά από τους δημότες και ενημερώνει το Διευθυντή, τους Προϊσταμένους των τμημάτων και τους υπεύθυνους των γραφείων.

Ασκεί κάθε άλλη αρμοδιότητα που του ανατεθεί.

ΙΙΙ. Γραφείο Προϋπολογισμού και Οικονομικής Πληροφόρησης

1. Μεριμνά για την τήρηση του συστήματος κατάρτισης του Προϋπολογισμού του Δήμου.
2. Συνεργάζεται με τις επιμέρους δημοτικές υπηρεσίες για την παροχή οικονομικών στοιχείων, κατευθύνσεων και προτύπων που θα επιτρέπουν την κατάρτιση από τις υπηρεσίες των προϋπολογισμών τους σε συνάρτηση με τα αντίστοιχα προγράμματά τους.
3. Συγκεντρώνει τους επιμέρους προϋπολογισμούς των υπηρεσιών και διαμορφώνει και εισηγείται τους συνολικούς Προϋπολογισμούς του Δήμου προς έγκριση από τα αρμόδια όργανα.
4. Παρακολουθεί την εκτέλεση του Προϋπολογισμού, επισημαίνει τις αποκλίσεις μεταξύ απολογιστικών και προϋπολογιστικών μεγεθών, μεριμνά για την ερμηνεία των αποκλίσεων και εισηγείται τις αναγκαίες διορθωτικές ενέργειες στο Δημοτικό Συμβούλιο και την Οικονομική Επιτροπή.

5. Συνεργάζεται με τις υπόλοιπες υπηρεσίες του Δήμου για την τήρηση των διαδικασιών αμφίδρομης ενημέρωσης και ροής των οικονομικών πληροφοριών που σχετίζονται με την εκτέλεση και την αναθεώρηση των προϋπολογισμών κάθε υπηρεσίας.
6. Εισηγείται για την αναμόρφωση του προϋπολογισμού, με την εγγραφή νέων εσόδων και τη χορηγία αναπληρωματικών και έκτακτων πιστώσεων.
7. Μεριμνά για την σύνταξη και υποβολή στα αρμόδια όργανα τα περιοδικά οικονομικά απολογιστικά στοιχεία, σύμφωνα με το σύστημα οικονομικής πληροφόρησης που εφαρμόζει ο Δήμος.
8. Παρακολουθεί την κατάρτιση και την εξέλιξη των ταμειακών προγραμμάτων του Δήμου. Διερευνά τις ταμειακές ανάγκες και εισηγείται τις κατάλληλες μεθόδους για την αντιμετώπιση των ταμειακών αναγκών του Δήμου (π.χ. δανεισμός). Μεριμνά για την εφαρμογή των αποφάσεων που σχετίζονται με την κάλυψη των ταμειακών αναγκών του Δήμου.
9. Εισηγείται τα θέμα της αρμοδιότητας του στο Δημοτικό Συμβούλιο και την Οικονομική Επιτροπή.
10. Ασκεί κάθε άλλη αρμοδιότητα που του ανατεθεί

III. Γραφείο Διπλογραφικού – Αναλυτικής Λογιστικής

1. Τηρεί το σύστημα λογιστικής απεικόνισης των οικονομικών πράξεων του Δήμου (Γενική και αναλυτική λογιστική). Τηρεί τις σχετικές λογιστικές διαδικασίες καθώς και τα αντίστοιχα λογιστικά βιβλία και στοιχεία που προβλέπονται από την νομοθεσία.
2. Τηρεί τα αρχεία των κάθε είδους παραστατικών που απαιτούνται για την ενημέρωση του συστήματος λογιστικής απεικόνισης των οικονομικών πράξεων του Δήμου.
3. Παρακολουθεί και μεριμνά για την εκπλήρωση όλων των φορολογικών και ασφαλιστικών υποχρεώσεων του Δήμου.
4. Παρακολουθεί και ελέγχει τη λογιστική συμφωνία των δοσοληπτικών λογαριασμών με τράπεζες, προμηθευτές, πιστωτές και άλλους συναλλασσο-

μένους με τον Δήμο, καθώς και των δοσοληπτικών λογαριασμών με τα νομικά πρόσωπα και τα ιδρύματα του Δήμου.

5. Εκδίδει τις λογιστικές και οικονομικές καταστάσεις που συνδέονται με το τηρούμενο λογιστικό σχέδιο (πχ. ισολογισμοί και αποτελέσματα χρήσης) και ενημερώνει σχετικά τα αρμόδια όργανα του Δήμου με βάση τις ισχύουσες διαδικασίες.
6. Παρέχει κάθε είδους πληροφόρηση προς τα αρμόδια όργανα του Δήμου και τις υπόλοιπες δημοτικές υπηρεσίες για την εξέλιξη των λογιστικών μεγεθών του Δήμου.
7. Μεριμνά για την παροχή κάθε είδους στοιχείων που ζητούνται από Στατιστικές/Ελεγκτικές Υπηρεσίες σύμφωνα με τις διαδικασίες που ισχύουν εκάστοτε.
8. Παρακολουθεί τις συμβάσεις από τις οποίες προβλέπεται συμμετοχή του Δήμου σε κέρδη διαφόρων γενικά επιχειρήσεων και εκμεταλλεύσεων
9. Παρακολουθεί, συγκεντρώνει και απεικονίζει λογιστικά στα λογιστικά βιβλία τα αποτελέσματα της εκτέλεσης του προϋπολογισμού εσόδων και εξόδων του Δήμου, την κίνηση του δημοτικού χρέους και τη δημοτική περιουσία.
10. Τηρεί ειδικά συστήματα λογιστικής και οικονομικής διαχείρισης Προγραμμάτων και Έργων στα οποία συμμετέχει ο Δήμος και που χρηματοδοτούνται από το Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων ή/και από ευρωπαϊκούς ή διεθνείς πόρους.
11. Τηρεί αρχείο Παραστατικών Διαχείρισης των προηγουμένων προγραμμάτων και έργων σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στους ειδικούς κανονισμούς των φορέων από τους προέρχεται η σχετική χρηματοδότηση.
12. Μεριμνά για την ετοιμασία των περιοδικών οικονομικών αναφορών που σχετίζονται με την πρόοδο των προηγουμένων προγραμμάτων και έργων.
13. Εισηγείται τα θέμα της αρμοδιότητας του στο Δημοτικό Συμβούλιο και την Οικονομική Επιτροπή.
14. Ασκεί κάθε άλλη αρμοδιότητα που του ανατεθεί.

Β. Τμήμα Προσόδων και Δημοτικής Περιουσίας

Ι. Γραφείο Προϊστάμενου

1. Κατευθύνει, εποπτεύει και ελέγχει το προσωπικό που υπάγεται στο Τμήμα.
2. Παραλαμβάνει την αλληλογραφία που αφορά το Τμήμα, την χαρακτηρίζει, την χρεώνει ηλεκτρονικά και τη διανέμει για ενέργεια στα γραφεία του Τμήματος.
3. Παρακολουθεί γενικά τους νόμους που αναφέρονται σε θέματα δημοτικών φόρων, τελών, δικαιωμάτων.
4. Παρακολουθεί και ελέγχει την έγκαιρη βεβαίωση των φόρων, τελών και δικαιωμάτων και των εισπράξεων αυτών.
5. Παρακολουθεί την οικονομική κατάσταση του Δήμου και προτείνει μέτρα για την αύξηση των εσόδων του.
6. Εισηγείται στην Οικονομική Επιτροπή και το Δημοτικό Συμβούλιο τις αναπροσαρμογές τελών, φόρων και δικαιωμάτων.
7. Παρακολουθεί και ελέγχει την εκτέλεση κάθε εργασίας που αφορά στην κατ' εφαρμογή των κείμενων διατάξεων, επιβολή, κατάργηση, μείωση ή αύξηση των δημοτικών φόρων, τελών και δικαιωμάτων.
8. Ελέγχει τα στοιχεία βεβαίωσης κάθε δημοτικού προσόδου, υπογράφει τους βεβαιωτικούς καταλόγους και τους αποστέλλει στο Ταμείο του Δήμου.
9. Παρακολουθεί τις αποδόσεις από το Δημόσιο των συνεισπρατούμενων δημοτικών φόρων από τους δημόσιους Ταμίες.
10. Παρακολουθεί και ελέγχει τις διαδικασίες αξιοποίησης της δημοτικής ακίνητης περιουσίας και διατυπώνει σχετικές εισηγήσεις προς τα αρμόδια όργανα του Δήμου.
11. Μεριμνά για τη σύσταση και την εύρυθμη λειτουργία των αποκεντρωμένων Γραφείων Προσόδων και Δημοτικής Περιουσίας σε δημοτικές ενότητες του Δήμου.
12. Μονογράφει όλα τα έγγραφα που συντάσσονται από τα γραφεία του τμήματος και ενημερώνει το Διευθυντή.

13. Εισηγείται τα θέματα του Τμήματος του στο Δημοτικό Συμβούλιο και την Οικονομική Επιτροπή.
14. Ασκεί κάθε άλλη αρμοδιότητα που του ανατεθεί.
15. Ασκεί και ο ίδιος, προσωπικά, όλες τις αρμοδιότητες των υφισταμένων του (που δεν έχει εκχωρήσει σ' αυτούς) ή εκείνες που δεν έχουν εκπληρώσει οι υπάλληλοι του τμήματός του.
16. Εφαρμόζει πιστά το ωράριο εργασίας του, δίνοντας το καλό παράδειγμα στους υπαλλήλους του. Επίσης ελέγχει το ωράριο εργασίας των υπαλλήλων του τμήματος του

ΙΙ. Γραφείο Ανταποδοτικών Τελών & Ελέγχου Προσόδων

1. Εκτελεί κάθε εργασία που αφορά στην επιβολή, κατάργηση, μείωση ή αύξηση των δημοτικών φόρων, τελών και δικαιωμάτων, καθώς και στην βεβαίωση εσόδων εκ των ανωτέρω φόρων, τελών και δικαιωμάτων σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις.
2. Συγκεντρώνει στοιχεία για την εξακρίβωση των υπόχρεων και του ύψους των χρηματικών υποχρεώσεων προς τον Δήμο των φυσικών και νομικών προσώπων για φόρους, εισφορές, τέλη, δικαιώματα που περιοδικά πρέπει να καταβάλλονται στο Δήμο με βάση τις ισχύουσες εκάστοτε διατάξεις της νομοθεσίας.
3. Ελέγχει την ακρίβεια των μεγεθών με βάση τα οποία υπολογίζονται το ύψος ανά υπόχρεο των προηγούμενων φόρων, εισφορών, τελών, δικαιωμάτων κλπ.
4. Δημιουργεί και τηρεί αρχεία υπόχρεων για την καταβολή των επιμέρους ποσών που αποτελούν τακτικά έσοδα του Δήμου.
5. Επεξεργάζεται στοιχεία και υπολογίζει περιοδικά το ύψος των οφειλομένων ποσών κατά κατηγορία προσόδου και υπόχρεο. Καταρτίζει βεβαιωτικούς καταλόγους υπόχρεων και αντίστοιχων οφειλόμενων ποσών κατά κατηγορία προσόδου.

6. Μεριμνά για την ενημέρωση των υπόχρεων για την καταβολή των προηγουμένων οφειλομένων ποσών και μεριμνά για την τήρηση των διαδικασιών που ισχύουν για τις προσφυγές των υπόχρεων όταν αμφισβητούν το ύψος των οφειλόμενων ποσών.
7. Οριστικοποιεί τους βεβαιωτικούς καταλόγους μετά την ολοκλήρωση των διαδικασιών των τυχόν προσφυγών για την εκτέλεση των αντιστοίχων εισπράξεων.
8. Τηρεί τις αντίστοιχες διαδικασίες και εκδίδει βεβαιώσεις που σχετίζονται με την είσπραξη διαφόρων τελών, δικαιωμάτων ή εισφορών.
9. Παρακολουθεί και μεριμνά για την τήρηση όλων των οικονομικών δοσοληψιών που σχετίζονται με τη λειτουργία της παροχής υπηρεσιών του Δήμου μέσω των νεκροταφείων, δημοτικών αγορών, κλπ.
10. Εκτελεί κάθε προπαρασκευαστική εργασία που αφορά στη διαγραφή βεβαιωθέντων ή επιστροφή αχρεωστήτως εισπραχθέντων φόρων, τελών και δικαιωμάτων και καταρτίζει τα οικεία πρωτόκολλα έκπτωσης ή διαγραφής και καταστάσεις επιστροφής.
11. Κοινοποιεί τις εκδιδόμενες αποφάσεις από τα αρμόδια όργανα ή τις ανωτέρω επιτροπές και παρακολουθεί την έγκαιρη βεβαίωση αυτών.
12. Εκτελεί κάθε προπαρασκευαστική εργασία που αφορά για την επίλυση των φορολογικών αμφισβητήσεων και διαφορών μεταξύ του Δήμου και φορολογουμένων για οφειλόμενους δημοτικούς φόρους, τέλη και δικαιώματα.
13. Εισηγείται τα θέμα της αρμοδιότητας του στο Δημοτικό Συμβούλιο και την Οικονομική Επιτροπή.
14. Ασκεί κάθε άλλη αρμοδιότητα που του ανατεθεί.

III. Γραφείο Δημοτικής Περιουσίας

1. Τηρεί τις διαδικασίες που σχετίζονται με την αποδοχή και την αξιοποίηση των δωρεών και των κληροδοτημάτων προς τον Δήμο, σύμφωνα με τους αντιστοίχους όρους.

2. Τηρεί τα αρχεία της δημοτικής ακίνητης περιουσίας σε ηλεκτρονική και φυσική μορφή (φάκελοι με στοιχεία περιγραφικά και ιδιοκτησιακά έγγραφα)Μεριμνά για την διερεύνηση μεθόδων αξιοποίησης της δημοτικής ακίνητης περιουσίας και διατυπώνει σχετικές εισηγήσεις προς τα αρμόδια όργανα του Δήμου.
3. Μεριμνά για την προώθηση της αξιοποίησης της δημοτικής ακίνητης περιουσίας σύμφωνα με τις σχετικές αποφάσεις του Δήμου και τη διαχείριση της εκμετάλλευσης της δημοτικής ακίνητης περιουσίας (πχ. κατάρτιση συμβάσεων μισθώσεων, μέριμνα είσπραξης μισθωμάτων κλπ.)
4. Εισηγείται την κατάρτιση όρων διενέργειας διαγωνισμών για την εκμετάλλευση της δημοτικής περιουσίας (κινητής & ακίνητης).
5. Μεριμνά για την εκμίσθωση δημοτικών εκτάσεων γης για βιομηχανικούς ή βιοτεχνικούς σκοπούς, κτηνοτροφικές εκμεταλλεύσεις, εγκαταστάσεις θερμοκηπίων και για μονάδες στους τομείς αλιείας.
6. Επιβλέπει την ακριβή εκτέλεση των όρων μίσθωσης και χρήσης την καλή συντήρηση και λειτουργία και βεβαιώνει σαν έσοδο τις προσόδους από την εκμίσθωση, χρήση ή εκμετάλλευση της δημοτικής περιουσίας.
7. Κοινοποιεί τις εκδιδόμενες αποφάσεις από τα αρμόδια όργανα και παρακολουθεί την έγκαιρη βεβαίωση αυτών.
8. Μεριμνά για την παραχώρηση χρήσης δημοτικών ακινήτων ή τη καταβολή μισθώματος προς κάλυψη στεγαστικών αναγκών υπηρεσιών.
9. Εισηγείται τα θέμα της αρμοδιότητας του στο Δημοτικό Συμβούλιο και την Οικονομική Επιτροπή.
10. Ασκεί κάθε άλλη αρμοδιότητα που του ανατεθεί.

Γ. Τμήμα Ειδικής Ταμειακής Υπηρεσίας

Ι. Γραφείο Ειδικού Ταμία

Στο Τμήμα Ειδικής Ταμειακής Υπηρεσίας, προΐσταται ο οριζόμενος με απόφαση Δημάρχου, Ειδικός Ταμίας, του οποίου τα καθήκοντα και οι αρμοδιότητες ορίζονται ως εξής:

1. Εισπράττει μαζί με τα εισπρακτικά όργανα όλα τα έσοδα του Δήμου που προβλέπονται από τον προϋπολογισμό ή που προσδιορίζονται με απόφαση του Δημοτικού Συμβουλίου προς συμπλήρωση των εσόδων του προϋπολογισμού καθώς και όλα τα βεβαιωμένα έσοδα παρελθόντων ετών που αποτελούν εισπρακτέα υπόλοιπα.
2. Ενεργεί την είσπραξη κάθε άλλου εσόδου για λογαριασμό του Δήμου καθώς και την είσπραξη εσόδων υπέρ τρίτων, των οποίων η είσπραξη έχει ανατεθεί νομίμως στο Δήμο.
3. Εξοφλεί τα χρηματικά εντάλματα μέσα στα όρια του προϋπολογισμού σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις του ΔΚΚ
4. Ενασκεί και εντέλλεται τη λήψη όλων των, υπό το νόμο είσπραξης δημοσίων εσόδων, επιτρεπόμενων αναγκαστικών μέτρων κατά των πάσης φύσεως οφειλετών του Δήμου.
5. Ενασκεί την ποινική δίωξη κατά των οργάνων που είναι αρμόδια για την εκτέλεση των ενταλμάτων προσωπικής κράτησης για την τυχόν επιδειχθείσα από αυτά αμέλεια.
6. Εποπτεύει την υπηρεσία της είσπραξης και μεριμνά όπως η είσπραξη των δημοτικών και λοιπών εσόδων καθώς και κάθε σχετική ενέργεια συντελείται μέσα στις νόμιμες προθεσμίες.
7. Προσδιορίζει εγγράφως στους εισπράκτορες τα έσοδα που ανατίθεται σε αυτούς να εισπράξουν, την ημερομηνία είσπραξης και αποφαίνεται για την χρηματική διαχείριση αυτών.
8. Υποβάλλει κατά μήνα στο Δήμαρχο και την Οικονομική Επιτροπή, λογαριασμό εσόδων και εξόδων και ταμειακό υπόλοιπο, για έλεγχο.
9. Λογοδοτεί στο Ελεγκτικό Συνέδριο για καθένα από τα υπ' αυτόν εισπρακτικά και διαχειριστικά όργανα, κατά τις κείμενες διατάξεις του ΔΚΚ
10. Τηρεί το αναγκαίο φυσικό ταμείο στα γραφεία του Δήμου.
11. Τηρεί τις διαδικασίες συναλλαγών με τις Τράπεζες για την τοποθέτηση των χρηματικών διαθεσίμων και την διενέργεια εισπράξεων και πληρωμών μέσω επιταγών.

12. Παρακολουθεί την ταμειακή ρευστότητα και προγραμματίζει τις πληρωμές σε συνεργασία και με άλλες αρμόδιες υπηρεσίες.
13. Μεριμνά για τη σύσταση και την εύρυθμη λειτουργία των αποκεντρωμένων Γραφείων Ταμειακής Υπηρεσίας σε δημοτικές ενότητες του Δήμου.
14. Μονογράφει όλα τα έγγραφα που συντάσσονται από τα γραφεία του τμήματος και ενημερώνει το Διευθυντή.
15. Εισηγείται τα θέματα του Τμήματος τους στο Δημοτικό Συμβούλιο και την Οικονομική Επιτροπή.
16. Ασκεί κάθε άλλη αρμοδιότητα που του ανατεθεί.
17. Ασκεί και ο ίδιος, προσωπικά, όλες τις αρμοδιότητες των υφισταμένων του (που δεν έχει εκχωρήσει σ' αυτούς) ή εκείνες που δεν έχουν εκπληρώσει οι υπάλληλοι του τμήματός του.
18. Εφαρμόζει πιστά το ωράριο εργασίας του, δίνοντας το καλό παράδειγμα στους υπαλλήλους του. Επίσης ελέγχει το ωράριο εργασίας των υπαλλήλων του τμήματος του.

ΙΙ. Γραφείο Εισπράξεων

1. Διενεργεί τις εισπράξεις για όλα τα έσοδα του Δήμου που προβλέπονται από τον προϋπολογισμό ή που προσδιορίζονται με απόφαση του Δημοτικού Συμβουλίου προς συμπλήρωση των εσόδων του προϋπολογισμού καθώς και όλα τα βεβαιωμένα έσοδα παρελθόντων ετών που αποτελούν εισπρακτέα υπόλοιπα.
2. Διενεργεί τις εισπράξεις εκτός γραφείου, όπου απαιτείται (δημοτικές λαϊκές κτλ)
3. Ενημερώνει το λογιστικό σύστημα του Δήμου με τις σχετικές ταμειακές εγγραφές.
4. Τηρεί τις διαδικασίες συναλλαγών για την διενέργεια εισπράξεων μέσω επιταγών.

5. Παρακολουθεί και ελέγχει τους υπαλλήλους άλλων υπηρεσιών του Δήμου που ασχολούνται με εισπράξεις (αποκεντρωμένες υπηρεσίες, Φρούριο Φορτέτζα, δημοτικό παρκινγκ κλπ).
6. Τηρεί τα αρχεία των κάθε είδους παραστατικών και αντιστοίχων δικαιολογητικών που χρησιμοποιούνται για την ενημέρωση του λογιστικού συστήματος του Δήμου με τις ταμειακές εγγραφές.
7. Εισηγείται τα θέμα της αρμοδιότητας του στο Δημοτικό Συμβούλιο και την Οικονομική Επιτροπή.
8. Ασκεί κάθε άλλη αρμοδιότητα που του ανατεθεί.

ΙΙΙ. Γραφείο Πληρωμών

1. Διενεργεί τις πληρωμές προς τους δικαιούχους με βάση τα Εντάλματα Πληρωμών και μετά από έλεγχο των δικαιολογητικών που ορίζει ο νόμος.
2. Τηρεί τις διαδικασίες συναλλαγών με τις Τράπεζες για διενέργεια πληρωμών μέσω επιταγών και πληρωμών της μισθοδοσίας του προσωπικού.
3. Καταγράφει τις διενεργούμενες πληρωμές σύμφωνα με τις ισχύουσες διαδικασίες και τηρεί τα προβλεπόμενα γι’ αυτό, λογιστικά βιβλία του Ταμείου.
4. Μεριμνά για την απόδοση των κάθε φύσης κρατήσεων υπέρ τρίτων που αντιστοιχούν στα επιμέρους εντάλματα πληρωμής.
5. Μεριμνά για την παροχή κάθε είδους στοιχείων που ζητούνται από Στατιστικές/Ελεγκτικές Υπηρεσίες σύμφωνα με τις διαδικασίες που ισχύουν εκάστοτε.
6. Καταρτίζει τους μηνιαίους και ετήσιους λογαριασμούς εξόδων της διαχείρισης του ταμείου.
7. Τηρεί τα αρχεία των κάθε είδους παραστατικών και αντιστοίχων δικαιολογητικών που χρησιμοποιούνται για την ενημέρωση του λογιστικού συστήματος του Δήμου με τις ταμειακές εγγραφές.
8. Μεριμνά για την έκδοση και την αποστολή στους δικαιούχους, των βεβαιώσεων παρακράτησης φόρων και κρατήσεων υπέρ ασφαλιστικών ταμείων.

9. Εισηγείται τα θέμα της αρμοδιότητας του στο Δημοτικό Συμβούλιο και την Οικονομική Επιτροπή.
10. Ασκεί κάθε άλλη αρμοδιότητα που του ανατεθεί.

IV. Γραφείο Ταμειακής Βεβαίωσης & Κοινοποίησης Φορολογητέας Ύλης

1. Παραλαμβάνει τους βεβαιωτικούς καταλόγους, με όλα τα νομιμοποιητικά έγγραφα της βεβαίωσης, των υπόχρεων και των αντιστοίχων, οφειλομένων στο Δήμο, ποσών κατά κατηγορία εσόδου, από το Τμήμα Προσόδων.
2. Ελέγχει αυτούς και διεξάγει κάθε υπηρεσία που σχετίζεται με την επιμέλεια της βεβαίωσης όλων των εσόδων του Δήμου και την τήρηση των προβλεπόμενων γι' αυτό, λογιστικών βιβλίων.
3. Εκδίδει και μεριμνά για την κοινοποίηση ειδικών προσκλήσεων προς τους οφειλέτες.
4. Διεξάγει κάθε ενέργεια που απαιτείται για την παροχή διευκόλυνσης τμηματικής καταβολής ληξιπρόθεσμων οφειλών, σύμφωνα με τα οριζόμενα στις εκάστοτε ισχύουσες διατάξεις.
5. Εισηγείται στον Ειδικό Ταμία, τη λήψη όλων των, υπό το νόμο είσπραξης δημοσίων εσόδων, επιτρεπόμενων αναγκαστικών μέτρων κατά των πάσης φύσεως οφειλετών του Δήμου.
6. Παρακολουθεί την τακτοποίηση των υποχρεώσεων των οφειλετών προς τον Δήμο και ενημερώνει τις αρμόδιες υπηρεσίες για τις καθυστερούμενες οφειλές.
7. Διεξάγει κάθε εργασία για την επίλυση των φορολογικών αμφισβητήσεων και διαφορών μεταξύ Δήμου και φορολογουμένων για οφειλόμενους βεβαιωμένους φόρους, τέλη και δικαιώματα.
8. Κοινοποιεί τις εκδιδόμενες αποφάσεις από τα αρμόδια όργανα ή τις ανωτέρω Επιτροπές.
9. Τηρεί τα αρχεία των κάθε είδους παραστατικών και αντιστοίχων δικαιολογητικών που χρησιμοποιούνται για την ενημέρωση του λογιστικού συστήματος του Δήμου με τις ταμειακές εγγραφές.

10. Εισηγείται τα θέμα της αρμοδιότητας του στο Δημοτικό Συμβούλιο και την Οικονομική Επιτροπή.
11. Ασκεί κάθε άλλη αρμοδιότητα που του ανατεθεί.

Δ. Τμήμα Λογιστηρίου – Προμηθειών & Αποθήκης

Ι. Γραφείο Προϊστάμενου

1. Κατευθύνει, εποπτεύει και ελέγχει το προσωπικό που υπάγεται στο Τμήμα.
2. Παραλαμβάνει την αλληλογραφία που αφορά το Τμήμα, την χαρακτηρίζει, την χρεώνει ηλεκτρονικά και τη διανέμει για ενέργεια στα γραφεία του Τμήματος.
3. Υποχρεούται να υπογράφει τα χρηματικά εντάλματα αφού τα βρει νόμιμα και σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις.
4. Υποχρεούται να υπογράφει τις Αποφάσεις ή Προτάσεις Ανάληψης υποχρέωσης αφού ελέγξει τη νομιμότητα της δαπάνης και την ύπαρξη διαθέσιμου ποσού στον εγκεκριμένο Προϋπολογισμό.
5. Είναι υπεύθυνος για την ορθή τήρηση του Μητρώου Δεσμεύσεων και του Βιβλίου Εντολών, σύμφωνα με τις διατάξεις του ΠΔ 113/2010.
6. Παρακολουθεί την πρόβλεψη των οφειλών στους αντίστοιχους κωδικούς του προϋπολογισμού του Δήμου, ελέγχει την επάρκεια των αντίστοιχων πιστώσεων και εισηγείται στα αρμόδια όργανα την διάθεση των πιστώσεων.
7. Μελετά και εισηγείται επί των σχεδίων πάσης φύσεως αποφάσεων και οικονομικών συμβάσεων, από τις οποίες πρόκειται να επηρεαστεί ο προϋπολογισμός.
8. Μελετά και εισηγείται για την ανάθεση των προμηθειών και των συμβάσεων παροχής υπηρεσιών, τη συγκρότηση όλων των επιτροπών που απαιτούνται (διενέργειας διαγωνισμών, αξιολόγησης των προσφορών και παραλαβής των ειδών), παρακολουθεί τη λειτουργία τους και γενικά μεριμνά για όλα τα ζητήματα που αφορούν την εκτέλεση κάθε προμήθειας ή υπη-

ρεσίας μέχρι και την οριστική παραλαβή τους, σύμφωνα πάντοτε με τις ισχύουσες διατάξεις.

9. Μεριμνά για την τήρηση των διαδικασιών χαρακτηρισμού υλικών / εξοπλισμού ως αχρήστων ή ως υλικών που πλεονάζουν και τηρεί τις διαδικασίες καταστροφής, απομάκρυνσης ή εκποίησης των υλικών αυτών.
10. Μονογράφει όλα τα έγγραφα που συντάσσονται από τα γραφεία του τμήματος και ενημερώνει το Διευθυντή.
11. Εισηγείται τα θέματα του Τμήματος τους στο Δημοτικό Συμβούλιο και την Οικονομική Επιτροπή.
12. Ασκεί κάθε άλλη αρμοδιότητα που του ανατεθεί
13. Ασκεί και ο ίδιος, προσωπικά, όλες τις αρμοδιότητες των υφισταμένων του (που δεν έχει εκχωρήσει σ' αυτούς) ή εκείνες που δεν έχουν εκπληρώσει οι υπάλληλοι του τμήματός του.
14. Εφαρμόζει πιστά το ωράριο εργασίας του, δίνοντας το καλό παράδειγμα στους υπαλλήλους του. Επίσης ελέγχει το ωράριο εργασίας των υπαλλήλων του τμήματος του

ΙΙ. Γραφείο Εκκαθάρισης & Εντολής Δαπανών

1. Τηρεί το αρχείο συμβάσεων για υπηρεσίες, έργα και προμήθειες που αναθέτει ο Δήμος. Παραλαμβάνει και ελέγχει τα κάθε φύσης παραστατικά που απαιτούνται κατά περίπτωση για την πληρωμή των οφειλών του Δήμου στους αντίστοιχους δικαιούχους και ελέγχει την ύπαρξη των προϋποθέσεων για τη διενέργεια πληρωμών του Δήμου με βάση τις διατάξεις των αντιστοίχων συμβάσεων.
2. Συντάσσει τις Αποφάσεις και Προτάσεις Ανάληψης Υποχρέωσης και τις αποστέλλει στα αρμόδια τμήματα για ενέργειες, τις καταχωρεί στο Μητρώο Δεσμεύσεων και έχει την ευθύνη ανάρτησης τους στο Διαύγεια.
3. Τηρεί Ειδικό πρωτόκολλο για την καταχώρηση των Αποφάσεων Ανάληψης Υποχρέωσης.

4. Ελέγχει την πρόβλεψη των οφειλών στους αντίστοιχους κωδικούς του προϋπολογισμού του Δήμου και ελέγχει την επάρκειας των αντίστοιχων πιστώσεων.
5. Εισηγείται στην Οικονομική Επιτροπή και το Δημοτικό Συμβούλιο την διάθεση των οφειλόμενων δαπανών του προϋπολογισμού.
6. Εκδίδει τα εντάλματα πληρωμής των οφειλών του Δήμου και τα αποστέλλει στην Υπηρεσία Επιτρόπου του Ελεγκτικού Συνεδρίου για τον κατά νόμο προληπτικό έλεγχο και στη συνέχεια στο Ταμείο για εξόφληση.
7. Ενημερώνει τα βιβλία, σύμφωνα με το Δημόσιο Λογιστικό και το Διπλογραφικό Λογιστικό Σύστημα.
8. Εισηγείται τα θέμα της αρμοδιότητας του στο Δημοτικό Συμβούλιο και την Οικονομική Επιτροπή.
9. Ασκεί κάθε άλλη αρμοδιότητα που του ανατεθεί.

III. Γραφείο Εκκαθάρισης Μισθοδοσίας

1. Παρακολουθεί τη νομοθεσία που αναφέρεται σε θέματα αποδοχών προσωπικού και αμοιβών αιρετών οργάνων.
2. Τηρεί αρχείο αποφάσεων και υπηρεσιακών μεταβολών του προσωπικού του Δήμου.
3. Συγκεντρώνει τα στοιχεία μεταβολών και των αντιστοίχων καταβληθέντων παροχών ή καταλογισθέντων ποσών προς το προσωπικό του Δήμου, που έχουν επίδραση στην διαμόρφωση των αμοιβών του και μεριμνά για την έκδοση των μισθολογικών καταστάσεων.
4. Εκκαθαρίζει και εκδίδει μισθολογικές καταστάσεις για τις αμοιβές των αιρετών οργάνων.
5. Μεριμνά για τη έκδοση βεβαιώσεων καταβληθεισών αμοιβών προς το προσωπικό του Δήμου και τα αιρετά όργανα.
6. Μεριμνά για τον υπολογισμό προς τα ασφαλιστικά ταμεία των αντιστοίχων ασφαλιστικών εισφορών και την εμπρόθεσμη κατάθεση των Αναλυτικών περιοδικών δηλώσεων στο ΙΚΑ.

7. Παρακολουθεί και εκκαθαρίζει τις δαπάνες από μετακινήσεις υπαλλήλων και αιρετών οργάνων και μεριμνά για την έκδοση των μισθολογικών καταστάσεων.
8. Ενημερώνει τα βιβλία, σύμφωνα με το Δημόσιο Λογιστικό και το Διπλογραφικό Λογιστικό Σύστημα.
9. Εισηγείται τα θέμα της αρμοδιότητας του στο Δημοτικό Συμβούλιο και την Οικονομική Επιτροπή.
10. Ασκεί κάθε άλλη αρμοδιότητα που του ανατεθεί.

IV. Γραφείο Προμηθειών – Αποθήκης

1. Σχεδιάζει τις εσωτερικές διαδικασίες για την κατάρτιση του προγράμματος απαιτουμένων προμηθειών και υπηρεσιών (εκτός του πεδίου του Ν. 3316 / 2005) του Δήμου, συγκεντρώνει τις αιτήσεις των δημοτικών υπηρεσιών, εξετάζει την σκοπιμότητα αυτών και διαμορφώνει περιοδικά προγράμματα για την προμήθεια κάθε είδους υλικών, εξοπλισμού και υπηρεσιών και εισηγείται αυτά για έγκριση στα αρμόδια όργανα του Δήμου (υλικά για την εκτέλεση τεχνικών έργων, ανταλλακτικά, λιπαντικά, καύσιμα, λιπάσματα, φυτοφάρμακα, μηχανήματα, εργαλεία, έπιπλα, είδη γραφείου, μισθώσεις μεταφορικών μέσων, ασφαλίσεις κλπ).
2. Διενεργεί έρευνες αγοράς για την τεκμηρίωση της διαθεσιμότητας των ειδών που ενδιαφέρουν το Δήμο και τη λήψη στοιχείων τιμών προμήθειας ή υπηρεσίας.
3. Διενεργεί τις διαδικασίες για την ανάθεση των προμηθειών και των συμβάσεων παροχής υπηρεσιών, ήτοι μεριμνά για την κατάρτιση προδιαγραφών σε συνεργασία με τα αρμόδια κάθε φορά τμήματα του Δήμου, καταρτίζει το σχέδιο της διακήρυξης, των συμβάσεων και όλων των αποφάσεων και εισηγείται τη συγκρότηση όλων των επιτροπών που απαιτούνται (διενέργειας διαγωνισμών, αξιολόγησης των προσφορών και παραλαβής των ειδών) στο κάθε φορά αρμόδιο αποφαινόμενο όργανο του Δήμου, παρακολουθεί τη λειτουργία τους και γενικά μεριμνά για όλα τα ζητήματα που αφορούν

την εκτέλεση κάθε προμήθειας ή υπηρεσίας μέχρι και την οριστική παραλαβή της, σύμφωνα πάντοτε με τις ισχύουσες διατάξεις.

4. Μεριμνά για τη σύνταξη των νόμιμων δικαιολογητικών που απαιτούνται για την εκκαθάριση της δαπάνης και τα υποβάλλει στο Γραφείο Εκκαθάρισης και εντολής πληρωμών.
5. Μεριμνά για την παραλαβή από τους αντίστοιχους προμηθευτές των κάθε είδους υλικών παγίων (μηχανήματα – εξοπλισμός) ή αναλωσίμων που απαιτεί η λειτουργία του Δήμου.
6. Τηρεί τα πληροφοριακά αρχεία και έγγραφα των συμβάσεων προμηθειών και υπηρεσιών (αρχείο προμηθευομένων ειδών, αρχείο προμηθευτών, αρχείο φακέλων προμηθειών).
7. Μεριμνά για την ενημέρωση των διαχειριστικών βιβλίων των αποθηκών (κατά ποσότητα και αξία) με τα εισαγόμενα και εξαγόμενα είδη, και την τήρηση των διαδικασιών χορήγησης των ειδών που τηρούνται στα αποθέματα των αποθηκών του Δήμου.
8. Παρακολουθεί τα αποθεμάτων των αποθηκών και διατυπώνει εισηγήσεις για την ανάγκη ανανέωσής τους. Συνεργάζεται σχετικά με τις δημοτικές υπηρεσίες που κάνουν χρήση των υλικών των αποθηκών.
9. Τηρεί το αρχείο των παγίων κινητών περιουσιακών στοιχείων του Δήμου (μηχανήματα, οχήματα, συσκευές, εξοπλισμός κλπ.) και παρακολουθεί την κατανομή των παγίων αυτών στις υπηρεσίες του Δήμου.
10. Τηρεί τις διαδικασίες χαρακτηρισμού υλικών ως αχρήστων ή ως υλικών που πλεονάζουν και τήρηση των διαδικασιών καταστροφής, απομάκρυνσης ή εκποίησής τους.
11. Μεριμνά για την τήρηση των διαδικασιών των περιοδικών απογραφών των κάθε είδους υλικών και εξοπλισμού του Δήμου.
12. Διαθέτει τα υλικά στις διάφορες υπηρεσίες με αποδεικτικά παραλαβής των αρμοδίων.
13. Ενημερώνει τα βιβλία, σύμφωνα με το Δημόσιο Λογιστικό και το Διπλογραφικό Λογιστικό Σύστημα.

14. Εισηγείται τα θέμα της αρμοδιότητας του στο Δημοτικό Συμβούλιο και την Οικονομική Επιτροπή.
15. Ασκεί κάθε άλλη αρμοδιότητα που του ανατεθεί.

Αρμοδιότητες Διεύθυνσης Τεχνικών Υπηρεσιών & Πολεοδομίας

Ι. Γραφείο Διεύθυνσης

1. Προΐσταται των τμημάτων και γραφείων που υπάγονται στην αρμοδιότητα της Δ/νσης Τεχνικών Υπηρεσιών.
2. Παρακολουθεί εποπτεύει και ελέγχει την παρουσία και υπηρεσιακή απόδοση των υπαλλήλων της Δ/νσης, την τήρηση των νόμων, διαταγμάτων, αποφάσεων που αφορούν τις αρμοδιότητές τους και καθοδηγεί αυτούς κατά την εκτέλεση των υπηρεσιακών τους καθηκόντων.
3. Συνεργάζεται με τους πρ/νους ή υπεύθυνους των γραφείων από τους οποίους ενημερώνεται και δίνει κατευθύνσεις ή λύσεις για ταχύτερη προώθηση των θεμάτων.
4. Παραλαμβάνει από το Γενικό Πρωτόκολλο του Δήμου ή το πρωτόκολλο της Πολεοδομίας, την εισερχόμενη αλληλογραφία που αφορά την Δ/νση Τεχνικών Υπηρεσιών, την χαρακτηρίζει και την κατανέμει σύμφωνα με τις αρμοδιότητες των τμημάτων και γραφείων που υπάγονται σ’ αυτή και δίνει οδηγίες στους πρ/νους για τις ενέργειες που πρέπει να γίνουν.
5. Αναθέτει σε οποιοδήποτε Τμήμα ή Γραφείο ανεξάρτητα από αρμοδιότητα έκτακτες υπηρεσίες απαραίτητες για την εύρυθμη λειτουργία της Δ/νσης και την προώθηση θεμάτων του Δήμου.
6. Έχοντας υπ’ όψη τις ανάγκες της πόλης, τα αιτήματα των δημοτών, τις χρηματοδοτήσεις από διάφορες πηγές, τους πόρους του Δήμου καθώς και τους στόχους της Δημοτικής Αρχής δίδει κατευθύνσεις στο τμήμα Προγραμματισμού για την σύνταξη του ετήσιου Τεχνικού Προγράμματος το οποίο εισηγείται στο Δήμαρχο και στη συνέχεια στο Δημοτικό Συμβούλιο.
7. Προγραμματίζει και παρακολουθεί την πορεία των έργων και συμμετέχει στην ομάδα Προγραμματισμού έργων – προμηθειών – δράσεων που ε-

ντάσσονται στο ετήσιο τεχνικό Πρόγραμμα του Δήμου και εισηγείται στο Δημοτικό Συμβούλιο τροποποίηση του Τεχνικού Προγράμματος με ανάλογες αυξομειώσεις πιστώσεων έργων ή προμηθειών.

8. Υπογράφει Υπηρεσιακά σημειώματα και έγγραφα μετά από εξουσιοδότηση του Δημάρχου η εφ' όσον αυτοδίκαια επιβάλλεται από σχετικές διατάξεις (αποφάσεις σχετικές με τη λειτουργία της Πολεοδομίας κλπ).
9. Εισηγείται θέματα στο Δημοτικό Συμβούλιο, την Επιτροπή Ποιότητας Ζωής την Οικονομική Επιτροπή και σε άλλα όργανα.
10. Θεωρεί με την μονογραφή της όλα τα έγγραφά που συντάσσονται στα τμήματα και γραφεία της Δ/νσης Τεχνικών Υπηρεσιών τα οποία υποβάλλει για έγκριση και υπογραφή (εφ' όσον απαιτείται) στο Δήμαρχο ή στον νόμιμο αναπληρωτή του.
11. Δέχεται τους πολίτες, δίδει σ' εκείνους τις πληροφορίες σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις και επιλύει τις τυχόν διαφορές μεταξύ εκείνων και του προσωπικού της Δ/νσής του.
12. Ορίζει τους επιβλέποντες των έργων που εκτελεί η Δ/νση Τεχνικών Υπηρεσιών, τους υπεύθυνους των έργων για την επικοινωνία με τη διαχειριστική αρχή σε περίπτωση συγχρηματοδοτούμενων έργων και καθορίζει τις αρμοδιότητες τους.
13. Αποστέλλει σε όλες τις οργανικές μονάδες του Δήμου έντυπο με στόχο την εισήγηση προτάσεων για τον προγραμματισμό έργων/ δράσεων για το επόμενο έτος. Εξετάζει τη συμβατότητα των προτάσεων με το επιχειρησιακό πρόγραμμα του Δήμου και κατευθύνει το Τμήμα Προγραμματισμού, μετά από συνεννόηση με τους Προϊστάμενους όλων των τμημάτων της Δ/νσης καθώς και τον Προϊστάμενο της Δ/νσης Οικονομικών Υπηρεσιών, για την σύνταξη του ετήσιου προγράμματος έργων και προμηθειών, το οποίο στη συνέχεια υποβάλει στο Δημοτικό Συμβούλιο προς έγκριση.
14. Συμμετέχει στην Διεπιστημονική Ομάδα έργου για τη σύνταξη του τετραετούς επιχειρησιακού προγράμματος του Δήμου.

15. Ασκεί και ο ίδιος, προσωπικά, όλες τις αρμοδιότητες των υφισταμένων του (που δεν έχει εκχωρήσει σ' αυτούς) ή εκείνες που δεν έχουν εκπληρώσει οι υπάλληλοι της Διεύθυνσής του.
16. Εφαρμόζει πιστά το ωράριο εργασίας του, δίνοντας το καλό παράδειγμα στους υπαλλήλους του. Επίσης ελέγχει το ωράριο εργασίας των υπαλλήλων της Διεύθυνσής του.

Α. Τμήμα Τεχνικών Έργων

Ι. Γραφείο Προϊσταμένου

1. Επιμελείται για την κατά τον καλύτερο τρόπο κατανομή εργασιών του Τμήματος και ελέγχει την απόδοση των εργαζομένων στο Τμήμα Υπαλλήλων
2. Παραλαμβάνει από το γραφείο γραμματείας της Δ/νσης την αλληλογραφία του Τεχνικού τμήματος και διανέμει στα γραφεία για τις παραπέρα ενέργειες.
3. Αναθέτει πρόσθετη εργασία στους υπαλλήλους κάθε γραφείου του τμήματος κατά την κρίση του όταν αυτό κρίνεται απαραίτητο για την αντιμετώπιση υπηρεσιακών αναγκών.
4. Υπογράφει όλα τα έγγραφα που συντάσσονται από τα διάφορα γραφεία του Τεχνικού Τμήματος και ενημερώνει τον Δ/ντή.
5. Συμμετέχει στην ομάδα Προγραμματισμού έργων – προμηθειών – δράσεων που εντάσσονται στο ετήσιο τεχνικό Πρόγραμμα του Δήμου.
6. Τηρεί τα στατιστικά και οικονομικά στοιχεία εκτέλεσης των έργων και της επιβλέπουσας υπηρεσίας φροντίζει για την έγκαιρη εκτέλεση του Τεχνικού Προγράμματος.
7. Ασκεί τις κατά Νόμο αρμοδιότητες του Πρ/νου της επιβλέπουσας υπηρεσίας των δημοτικών έργων (θεωρεί τις μελέτες τους συγκριτικούς πίνακες, τελικές επιμετρήσεις κλπ).
8. Παρακολουθεί την κανονική απορρόφηση των πιστώσεων και ελέγχει και θεωρεί τις μισθοδοτικές καταστάσεις των εργατών με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου και σε βάρος των πιστώσεων των έργων.

9. Εισηγείται την αυξομείωση των πιστώσεων στον Δ/ντή.
10. Από το ετήσιο τεχνικό πρόγραμμα προσδιορίζει τα έργα για τα οποία θα πρέπει να γίνει αναλυτικός προσδιορισμός των σχεδιαστικών απαιτήσεων τους και των ενεργειών ωρίμανσης τους (ανθρώπινο δυναμικό, εξοπλισμό, οικονομικούς πόρους, πιθανές αδειοδοτήσεις, απαλλοτριώσεις ακινήτων, εκπόνηση μελετών κλπ), καταγράφει τις απαιτήσεις στον πίνακα απαιτήσεων έργου και αναθέτει την παρακολούθηση και υλοποίηση κάθε ενέργειας που απαιτείται, στους μηχανικούς των γραφείων που προΐσταται.
11. Ορίζει σε συνεννόηση με τον Δ/ντή το προσωπικό του τμήματος για την σύνταξη μελετών και την επίβλεψη έργων
12. Αναθέτει πρόσθετη εργασία στους υπαλλήλους κάθε γραφείου του τμήματος κατά την κρίση του όταν αυτό κρίνεται απαραίτητο για την αντιμετώπιση υπηρεσιακών αναγκών
13. Ασκεί και ο ίδιος, προσωπικά, όλες τις αρμοδιότητες των υφισταμένων του (που δεν έχει εκχωρήσει σ' αυτούς) ή εκείνες που δεν έχουν εκπληρώσει οι υπάλληλοι του τμήματός του.
14. Εφαρμόζει πιστά το ωράριο εργασίας του, δίνοντας το καλό παράδειγμα στους υπαλλήλους του. Επίσης ελέγχει το ωράριο εργασίας των υπαλλήλων του τμήματος του

ΙΙ. Γραφείο Γραμματείας Διεύθυνσης

1. Έχουν την ευθύνη για όλες τις διοικητικές υποθέσεις της Τεχνικής Υπηρεσίας. Παρακολουθούν τη διεκπεραίωση της αλληλογραφίας
2. Τηρούν ηλεκτρονικό πρωτόκολλο εισερχομένης – εξερχομένης αλληλογραφίας έχοντας πρόσβαση στο κεντρικό πρωτόκολλο του Δήμου μέσω διαδικτύου.
3. Τηρούν ηλεκτρονικό πρόγραμμα διαχείρισης αιτημάτων δημοτών κατευθύνοντας τα αιτήματα μέσω δικτύου στον αρμόδιο υπάλληλο ύστερα από χειρόγραφη χρέωση της πρ/νης της Δ/νσης.

4. Λαμβάνουν τα ηλεκτρονικά αιτήματα των δημοτών που έρχονται στην Υπηρεσία μέσω e-mail ή μέσω portal και τα προωθούν στον Πρ/νο της Δ/νσης
5. Εξυπηρετούν και κατευθύνουν το κοινό – δημότες που προσέρχονται στην Υπηρεσία
6. Τηρούν το αρχείο της Τεχνικής Υπηρεσίας και προωθούν κάθε έγγραφο, εισερχόμενο – εξερχόμενο στον προορισμό του ενημερώνοντας όλο το προσωπικό της Τεχνικής Υπηρεσίας για αποφυγή καθυστερήσεων.
7. Ενημερώνουν την Δ/νση των Τεχνικών Υπηρεσιών τους Πρ/νους και τους υπεύθυνους γραφείων για κάθε εκκρεμότητα που αφορά έγγραφα ή ενέργειες.
8. Δακτυλογραφούν τα έγγραφα της Τεχνικής Υπηρεσίας.
9. Κρατούν σημειώσεις για τα προβλήματα που δέχονται τηλεφωνικά από τους δημότες και ενημερώνουν την Δ/νση τους πρ/νους και τους υπεύθυνους των γραφείων

ΙΙΙ. Γραφείο Επιβλέψεων

Οι υπάλληλοι του γραφείου αυτού:

1. Συγκεντρώνουν και κωδικοποιούν όλους τους Νόμους, τα Διατάγματα καθώς και όλες τις Εγκυκλίους που αφορούν την Τεχνική Υπηρεσία και διατηρούν έντυπο και ηλεκτρονικό αρχείο νομοθεσίας για τεχνικά έργα, και παροχή υπηρεσιών.
2. Επιβλέπουν οικοδομικά έργα, συντήρησης και επισκευής σε σχολικά κτίρια σε συνεργασία με το τμήμα παιδείας, σε κτίρια ιδιοκτησίας του Δήμου καθώς και ηλεκτρομηχανολογικά έργα και έργα οδοποιίας και άλλα.
3. Επιβλέπουν έργα διαμόρφωσης κοινοχρήστων χώρων σε συνεργασία και με το τμήμα πρασίνου Εκδίδουν άδειες για την εκτέλεση από τρίτους διάφορων εργασιών επί των οδών και πλατειών (τομές οδοστρωμάτων και πεζοδρομίων για την τοποθέτηση ή επισκευή εγκαταστάσεων οργανισμών

κοινής ωφέλειας) και μεριμνούν για την αποκατάσταση των φθορών από αυτούς.

4. Μεριμνούν για την προετοιμασία της διενέργειας των διαγωνισμών δηλαδή (εισηγήσεις στο Δ.Σ. για τρόπο εκτέλεσης έργων, εισήγηση προς την Οικονομική Επιτροπή για καθορισμό των όρων διενέργειας του διαγωνισμού, υποβολή του σχεδίου διακήρυξης στη διαχειριστική αρχή για σύμφωνη γνώμη και στη Μονάδα Παρακολούθησης Διαγωνισμών και Συμβάσεων (ΜΟΠΑΔΙΣ), αποστολή της προκήρυξης των έργων προς δημοσίευση στον τύπο, το ΦΕΚ, την ιστοσελίδα του Δήμου, την Εφημερίδα Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων σύμφωνα με την νομοθεσία, σύνταξη σχεδίου πρακτικού, παράδοση των απαραίτητων στοιχείων στην επιτροπή διενέργειας του διαγωνισμού.
5. Παρακολουθούν την πρόοδο των έργων (ημερολόγιο έργου) και τα εγκεκριμένα χρονοδιαγράμματα για τη διασφάλιση της απρόσκοπτης υλοποίησής τους, εντός των χρονικών δεσμεύσεων που έχουν τεθεί, με την έγκαιρη και αποτελεσματική λήψη των απαραίτητων μέτρων και ενεργειών.
6. Μεριμνούν για την σύνταξη του προγράμματος ποιότητας (ΠΠΕ),, φροντίζει για τη διεξαγωγή των δοκιμών, ελέγχων και επιθεωρήσεων που απαιτούνται και μεριμνούν για την τήρηση των αρχείων των αποτελεσμάτων.
7. Φροντίζουν για τη συμπλήρωση των τυποποιημένων εγγράφων που αφορούν τη διαχείριση έργων, για την έγκριση τους από τον Προϊστάμενο του Τμήματος και την κατάλληλη αρχειοθέτηση τους στον φάκελο του έργου.
8. Φροντίζουν για την πιστοποίηση του φυσικού αντικειμένου των έργων ή υπηρεσιών και συντάσσουν τα έντυπα πιστοποιήσεων, ποιοτικές και ποσοτικές παραλαβές, Π.Π.Α.Ε. κλπ. ενημερώνοντας κατάλληλα το φάκελο του έργου, τη Διαχειριστική αρχή στην περίπτωση συγχρηματοδοτούμενου έργου, το Δημοτικό Συμβούλιο για την έγκριση του πρωτοκόλλου παραλαβής και την Οικονομική υπηρεσία του Δήμου που διαχειρίζεται οικονομικά τα έργα.
9. Φροντίζουν για την εκπλήρωση των συμβατικών υποχρεώσεων των αναδόχων με βάση τη μελέτη, τη Συγγραφή Υποχρεώσεων, τη Σύμβαση, τις οδηγίες της Διαχειριστικής αρχής για τα συγχρηματοδοτούμενα έργα, τους

κανόνες δημοσιότητας των έργων, των υποχρεώσεων συντήρησης ή εγγύησης καλής λειτουργίας και σε περίπτωση μη συμμόρφωσης του αναδόχου φροντίζουν για την ενημέρωση της Δ/νσης και του Δημοτικού Συμβουλίου για την επιβολή κυρώσεων ή διοικητικών πράξεων.

10. Φροντίζουν για τη σύνταξη και αποστολή στη Διαχειριστική αρχή των εκθέσεων και αναφορών σχετικά με την πρόοδο υλοποίησης του Συγχρηματοδοτούμενων έργων, την τήρηση των προθεσμιών, το βαθμό υλοποίησης του οικονομικού αντικειμένου, τη δήλωση ολοκλήρωσης των πράξεων και γενικότερα την τήρηση όλων των υποχρεώσεων που απορρέουν από την απόφαση ένταξης. (εξαμηνιαία δελτία κλπ.).
11. Προωθούν τις αναγκαίες διαδικασίες για την προμήθεια των απαιτούμενων υλικών για την εκτέλεση έργων με αυτεπιστασία, ή την μίσθωση μηχ/των, η την ανάθεση εργασιών.
12. Δίδουν τεχνικά στοιχεία (Περιγραφή φυσικού αντικειμένου, Πρ/σμό, Χρονοδιάγραμμα, απαιτούμενες εγκρίσεις κλπ.) στο Τμήμα Προγραμματισμού, προκειμένου εκείνο να συμπληρώσει τα σχετικά Τεχνικά Δελτία για υποβολή σχετικής αίτησης χρηματοδότησης από Ευρωπαϊκά Προγράμματα ή άλλες πηγές χρηματοδότησης.
13. Δίδουν τεχνικά στοιχεία (Περιγραφή φυσικού αντικειμένου, Πρ/σμό, Χρονοδιάγραμμα, απαιτούμενες εγκρίσεις κλπ.) στο Τμήμα Προγραμματισμού και Ανάπτυξης, προκειμένου εκείνο να συμπληρώσει τα σχετικά Τεχνικά Δελτία για υποβολή σχετικής αίτησης χρηματοδότησης από Ευρωπαϊκά Προγράμματα ή άλλες πηγές χρηματοδότησης.

IV. Γραφείο Συγκοινωνιακών Θεμάτων

1. Παρακολουθεί την εφαρμογή της κυκλοφοριακής μελέτης.
2. Εισηγείται, σε συνεργασία με το τμήμα τροχαίας στο Συμβούλιο Δημοτικής Κοινότητας και στην Επιτροπή Ποιότητας Ζωής κυκλοφοριακές ρυθμίσεις προκειμένου στη συνέχεια το Δημοτικό Συμβούλιο να εκδώσει σχετικές κανονιστικές αποφάσεις.

3. Συνεργάζεται με το τμήμα κατασκευών και συντηρήσεων έργων για την τοποθέτηση πινακίδων σημάτων ΚΟΚ και πληροφοριακών καθώς και για τις διαγραμμίσεις διαβάσεων, αξόνων, θέσεων στάθμευσης, εισόδων γκαράζ.
4. Μεριμνά σε συνεργασία με το ΚΤΕΛ για την ασφάλεια και τη λειτουργικότητα στις αστικές και υπεραστικές γραμμές λεωφορείων, (την αφετηρία, τη διαδρομή, τις στάσεις και το τέρμα των αντίστοιχων γραμμών).
5. Μεριμνά για τη ρύθμιση της κυκλοφορίας, τον καθορισμό πεζοδρόμων, μονοδρομήσεων και κατευθύνσεων της κυκλοφορίας.
6. Ρυθμίζει τα θέματα στάθμευσης των αυτοκινήτων και μεριμνά για τη δημιουργία χώρων στάθμευσης τροχοφόρων και με δυνατότητα μίσθωσης ακινήτων, σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία.
7. Διαχειρίζεται τα αιτήματα τοπικής διακοπής κυκλοφορίας ή κατάληψης οδοστρώματος από ιδιώτες ή Κοινωφελής Οργανισμούς
8. Ελέγχει τη σήμανση των εργασιών που εκτελούνται στις οδούς,
9. Ελέγχει την τήρηση των υποχρεώσεων αυτών που εκτελούν έργα και εναποθέτουν υλικά και εργαλεία στις οδούς,
10. Η εκπόνηση κυκλοφοριακών μελετών, καθώς και η μελέτη, και επίβλεψη των εργασιών σήμανσης και σηματοδότησης.
11. Ο καθορισμός των αστικών γραμμών λεωφορείων, της αφετηρίας, της διαδρομής, των στάσεων και του τέρματος των αντίστοιχων γραμμών, καθώς και ο καθορισμός των προδιαγραφών των στάσεων και των στεγάστρων αναμονής επιβατών αστικών και υπεραστικών γραμμών.
12. Ο καθορισμός κομίστρων αστικών φορέων παροχής συγκοινωνιακού έργου.
13. Ο καθορισμός των προδιαγραφών των στάσεων και των στεγάστρων αναμονής επιβατών των αστικών και υπεραστικών γραμμών.
14. Η απαγόρευση της δημιουργίας θέσεων στάθμευσης σε συγκεκριμένους χώρους.

15. Η παραλαβή των αποσυρόμενων δικύκλων, μοτοσυκλετών και μοτοποδηλάτων, όπου δεν υπάρχουν υποκαταστήματα του Ο.Δ.Δ.Υ.
16. Ο καθορισμός του εξωτερικού χρωματισμού των ΤΑΞΙ.
17. Η ανάκληση άδειας κυκλοφορίας αστικού λεωφορείου, από τον κύκλο εργασίας, εντός του ιδίου ημερολογιακού έτους κατ' άρθρο 31 του ν. 2963/2001.

V. Γραφείο Υγιεινής και Ασφάλειας Εργαζομένων

1. Παρέχει στον εργοδότη υποδείξεις και συμβουλές, γραπτά ή προφορικά σε θέματα σχετικά με την υγιεινή και ασφάλεια της εργασίας και την πρόληψη των εργατικών ατυχημάτων. Τις γραπτές υποδείξεις καταχωρεί σε ειδικό βιβλίο, το οποίο σελιδομετρείται και θεωρείται από την επιθεώρηση εργασίας. Ο Δήμος έχει υποχρέωση να λαμβάνει γνώσει ενυπογράφως των υποδείξεων που καταχωρούνται σ' αυτό το βιβλίο.
2. Συμβουλεύει σε θέματα σχεδιασμού, προγραμματισμού, κατασκευής και συντήρησης των εγκαταστάσεων, εισαγωγής νέων παραγωγικών διαδικασιών, προμήθειας μέσων εξοπλισμού, επιλογής και ελέγχου της αποτελεσματικότητας των ατομικών μέσων προστασίας, καθώς και διαμόρφωσης και διευθέτησης των θέσεων και του περιβάλλοντος εργασίας και γενικά οργάνωσης της παραγωγικής διαδικασίας.
3. Ελέγχει την ασφάλεια των εγκαταστάσεων και των τεχνικών μέσων, πριν από την λειτουργία τους, καθώς και των παραγωγικών διαδικασιών και μεθόδων εργασίας πριν από την εφαρμογή τους και επιβλέπει την εφαρμογή των μέτρων υγιεινής και ασφάλειας της εργασίας και πρόληψης των ατυχημάτων, ενημερώνοντας σχετικά τους αρμόδιους προϊσταμένους των τμημάτων ή τις Διεύθυνσης του Δήμου.
4. Επιθεωρεί τακτικά τις θέσεις εργασίας από πλευράς υγιεινής και ασφάλειας και αναφέρει στον Δήμο οποιαδήποτε παράλειψη
5. Επιβλέπει την ορθή χρήση των ατομικών μέσων προστασίας.

6. Ερευνά τα αίτια των εργατικών ατυχημάτων, αναλύει και αξιολογεί τα αποτελέσματα των σχετικών ερευνών και προτείνει μέτρα για την αποτροπή παρόμοιων ατυχημάτων.
7. Εποπτεύει την εκτέλεση ασκήσεων πυρασφάλειας και συναγερμού για την διαπίστωση ετοιμότητας προς αντιμετώπιση ατυχημάτων.
8. Μεριμνά ώστε οι εργαζόμενοι να τηρούν τους κανόνες υγιεινής και ασφάλειας εργασίας και τους ενημερώνει και καθοδηγεί για την αποτροπή του επαγγελματικού κινδύνου που συνεπάγεται η εργασία τους.
9. Συμμετέχει στην κατάρτιση και εφαρμογή των προγραμμάτων εκπαίδευσης των εργαζομένων σε θέματα υγιεινής και ασφάλειας εργασίας.
10. Η άσκηση του έργου του τεχνικού ασφαλείας δεν αποκλείει την ανάθεση στο γραφείο από τον Δ/ντή και άλλων καθηκόντων πέρα από το ελάχιστο όριο ωρών απασχόλησής του ως τεχνικού ασφαλείας.
11. Ο τεχνικός ασφαλείας έχει κατά την άσκηση του έργου του, ηθική ανεξαρτησία απέναντι στον Δήμο και στους εργαζομένους. Τυχόν διαφωνία του με τον Δήμο για θέματα αρμοδιότητάς του, δεν μπορεί να αποτελέσει λόγο καταγγελίας της σύμβασής του. Σε κάθε περίπτωση η απόλυση του τεχνικού ασφαλείας πρέπει να είναι αιτιολογημένη.
12. Ο τεχνικός ασφαλείας έχει υποχρέωση να τηρεί το επιχειρησιακό απόρρητο

<u>Β. Τμήμα Μελετών</u>

Ι. Γραφείο Προϊσταμένου

1. Συγκεντρώνει στοιχεία από τις δραστηριότητες του Τμήματος Τεχνικών Έργων και σε συνεργασία με το Τμήμα Προγραμματισμού και με το Δ/ντή της Δ/νσης Τεχνικών Υπηρεσιών του Δήμου προσδιορίζει τις απαιτούμενες μελέτες για την εκτέλεση του Τεχνικού και του Επιχειρησιακού Προγράμματος και εισηγείται τη σύνταξή τους.
2. Κατευθύνει, εποπτεύει και ελέγχει το προσωπικό που υπάγεται στο τμήμα.

3. Παραλαμβάνει την αλληλογραφία που αφορά το Τμήμα, την χαρακτηρίζει την χρεώνει ηλεκτρονικά και τη διανέμει για ενέργεια στα γραφεία του τμήματος.
4. Υπογράφει Υπηρεσιακά Σημειώματα ή έγγραφα μετά από εξουσιοδότηση του Δημάρχου.
5. Εισηγείται θέματα στο Δ.Σ, την Οικονομική Επιτροπή ή την Επιτροπή Ποιότητας Ζωής
6. Παρακολουθεί την εφαρμογή του συστήματος ποιότητας στο Τμήμα του
7. Ασκεί και ο ίδιος, προσωπικά, όλες τις αρμοδιότητες των υφισταμένων του (που δεν έχει εκχωρήσει σ' αυτούς) ή εκείνες που δεν έχουν εκπληρώσει οι υπάλληλοι του τμήματός του
8. Εφαρμόζει πιστά το ωράριο εργασίας του, δίνοντας το καλό παράδειγμα στους υπαλλήλους του. Επίσης ελέγχει το ωράριο εργασίας των υπαλλήλων του τμήματος του

ΙΙ. Γραφείο Μελετών Κτιριακών – Η/Μ και Υπαίθριων Διαμορφώσεων

1. Ωριμάζουν πάσης φύσεως μελέτες οικοδομικών (Αρχ/κων – Στατικών), Η/Μ και υπαίθριων διαμορφώσεων (είτε συντάσσοντας μελέτες είτε προωθώντας τις απαραίτητες διαδικασίες ανάθεσης τους) προκειμένου τα έργα να ενταχθούν στο Τεχνικό ή στο Επιχειρησιακό Πρόγραμμα του Δήμου ή στα λοιπά Κοινοτικά και μη προγράμματα
2. Μελετούν και επιβλέπουν έργα διαμόρφωσης κοινοχρήστων χώρων σε συνεργασία και με τα γραφεία πρασίνου
3. Προωθούν τις διαδικασίες ωρίμανσης για την έκδοση των απαραίτητων αδειοδοτήσεων (αρχαιολογικές, περιβαλλοντικές, οικοδομικές άδειες κ.λ.π.) ή απαλλοτριώσεων για την εκτέλεση των έργων, συντάσσουν και παρακολουθούν το χρονοδιάγραμμα των διαδικασιών και ενεργειών που απαιτούνται για τη λήψη των αναγκαίων αδειών ή την εξασφάλιση της κυριότητας των ακινήτων και τηρούν τα στοιχεία στο φάκελο ωρίμανσης του έργου. Για τα θέματα των απαλλοτριώσεων ή αγοράς ακινήτων συνεργάζονται με το Τμήμα Πολεοδομίας.

4. Μελετούν τη διαμόρφωση χώρων για παιδικές χαρές και δίδουν στοιχεία στο αρμόδιο τμήμα προμηθειών για τη διενέργεια σχετικής προμήθειας.
5. Συγκεντρώνουν και κωδικοποιούν όλους τους Νόμους, τα Διατάγματα καθώς και όλες τις Εγκυκλίους που αφορούν νομοθεσία για μελέτες.
6. Φροντίζουν για τη διαδικασία ανάθεσης των μελετών σε ανάδοχο, επιλέγοντας τον τρόπο ανάθεσης σύμφωνα με τη νομοθεσία περί ανάθεσης μελετών, για τη δημοσιότητα της προκήρυξης, για την παράδοση στους μελετητές των απαιτούμενων στοιχείων και πληροφοριών, εφαρμόζουν διαδικασία ελέγχου τήρησης υποχρεώσεων από την υπηρεσία και τον μελετητή, σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις, στάδια, διαδικασίες, κανονισμοί, πινάκια αμοιβών, και ότι παραδόθηκαν από το μελετητή τα προβλεπόμενα παραδοτέα.
7. Φροντίζουν για τις εισηγήσεις προς τα αρμόδια όργανα για τη λήψη αποφάσεων (εγκρίσεων της μελέτης, παρατάσεων, ανάθεσης συνοδευτικών μελετών κ.λ.π.).
8. Παραδίδουν στο Τμήμα Τεχνικών Έργων ολοκληρωμένη τη μελέτη, αλλά εφ' όσον στην πορεία διαπιστωθεί ότι αυτή είναι λανθασμένη ή ελλιπής φροντίζουν για την εφαρμογή των σχετικών διατάξεων για τη διόρθωση ή συμπλήρωση

ΙΙΙ. Γραφείο Μελετών Πολεοδομικών – Τοπογραφικών – Οδοποιίας κ.λ.π..

1. Συγκεντρώνει στοιχεία από τις δραστηριότητες του Τμήματος Τεχνικών Έργων και σε συνεργασία με το Τμήμα Προγραμματισμού και με το Δ/ντή της Δ/νσης Τεχνικών Υπηρεσιών του Δήμου προσδιορίζει τις απαιτούμενες μελέτες για την εκτέλεση του Τεχνικού και του Επιχειρησιακού Προγράμματος και εισηγείται τη σύνταξή τους.
2. Ωριμάζει πάσης φύσεως Τοπογραφικές μελέτες ή μελέτες οδοποιίας (είτε συντάσσοντας μελέτες είτε προωθώντας τις απαραίτητες διαδικασίες ανάθεσης τους) προκειμένου τα έργα να ενταχθούν στο Τεχνικό ή στο Επιχειρησιακό Πρόγραμμα του Δήμου ή στα λοιπά Κοινοτικά και μη προγράμματα.

3. Προωθεί τις διαδικασίες ωρίμανσης για την έκδοση των απαραίτητων αδειοδοτήσεων (αρχαιολογικές, περιβαλλοντικές, οικοδομικές άδειες κ.λ.π.) ή απαλλοτριώσεων για την εκτέλεση των έργων, συντάσσει και παρακολουθεί το χρονοδιάγραμμα των διαδικασιών και ενεργειών που απαιτούνται για τη λήψη των αναγκαίων αδειών ή την εξασφάλιση της κυριότητας των ακινήτων και τηρεί τα στοιχεία στο φάκελο ωρίμανσης του έργου. Για τα θέματα των απαλλοτριώσεων ή αγοράς ακινήτων συνεργάζεται με τα Τμήματα Πολεοδομικών Εφαρμογών ή Αποτύπωσης Καταγραφής – Προστασίας –Δημοτικής Περιουσίας
4. Συγκεντρώνει και κωδικοποιεί όλους τους Νόμους, τα Διατάγματα καθώς και όλες τις Εγκυκλίους που αφορούν νομοθεσία για μελέτες.
5. Φροντίζει για τη διαδικασία ανάθεσης των μελετών σε ανάδοχο, επιλέγοντας τον τρόπο ανάθεσης σύμφωνα με τη νομοθεσία περί ανάθεσης μελετών, για τη δημοσιότητα της προκήρυξης, για την παράδοση στους μελετητές των απαιτούμενων στοιχείων και πληροφοριών, εφαρμόζει διαδικασία ελέγχου τήρησης υποχρεώσεων από την υπηρεσία και τον μελετητή, σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις, στάδια, διαδικασίες, κανονισμοί, πινάκια αμοιβών, και ότι παραδόθηκαν από το μελετητή τα προβλεπόμενα παραδοτέα. Φροντίζει για τις εισηγήσεις προς τα αρμόδια όργανα για τη λήψη αποφάσεων (εγκρίσεων της μελέτης, παρατάσεων, ανάθεσης συνοδευτικών μελετών κ.λ.π.).
6. Παραδίδει στο Τεχνικό Τμήμα ολοκληρωμένη τη μελέτη, αλλά εφ' όσον στην πορεία διαπιστωθεί ότι αυτή είναι λανθασμένη ή ελλιπής φροντίζει για την εφαρμογή των σχετικών διατάξεων για τη διόρθωση ή συμπλήρωση της, έφ' όσον αυτό είναι εφικτό, άλλως φροντίζει για την επιβολή των προβλεπόμενων από τις σχετικές διατάξεις κυρώσεων.
7. Φροντίζει για την Δημοσίευση των σχετικών αποφάσεων στο ΦΕΚ καθώς και για την μεταγραφή των σχετικών διοικητικών πράξεων στο Κτηματολογικό Γραφείο (εφ' όσον απαιτείται).

<u>Γ. Τμήμα Κατασκευών και Συντηρήσεων</u>

Ι. Γραφείο Προϊσταμένου

1. Προγραμματίζει, διευθύνει, συντονίζει, εποπτεύει και ελέγχει το έργο του προσωπικού.
2. Αναθέτει πρόσθετη εργασία στους υπαλλήλους κάθε γραφείου του τμήματος κατά την κρίση του όταν αυτό κρίνεται απαραίτητο για την αντιμετώπιση υπηρεσιακών αναγκών.
3. Παραλαμβάνει την αλληλογραφία που αφορά το Τμήμα, την χαρακτηρίζει την χρεώνει ηλεκτρονικά και τη διανέμει για ενέργεια στα γραφεία του τμήματος.
4. Υπογράφει Υπηρεσιακά Σημειώματα ή έγγραφα μετά από εξουσιοδότηση του Δημάρχου.
5. Φροντίζει για την τοποθέτηση του προσωπικού σε θέσεις ανάλογα με τις δυνατότητες και τα προσόντα του για δίκαιη και αντικειμενική κατανομή της υπηρεσίας.
6. Φροντίζει για τη διατήρηση σχέσεων καλής επικοινωνίας, συνεργασίας και αμοιβαίας κατανόησης μεταξύ του προσωπικού, καθώς και για τη διατήρηση της συνοχής της Υπηρεσίας.
7. Συνεργάζεται αρμονικά με τους Αντιδημάρχους, εντεταλμένους Συμβούλους αλλά και τα άλλα τμήματα της Δ/νσης Τεχνικών Υπηρεσιών που είτε έχουν συντάξει τη μελέτη, είτε έχουν δεχθεί τα παράπονα των δημοτών ώστε το αποτέλεσμα προς την πόλη και τους δημότες να είναι άμεσο.
8. Ασκεί και ο ίδιος, προσωπικά, όλες τις αρμοδιότητες των υφισταμένων του (που δεν έχει εκχωρήσει σ’ αυτούς) ή εκείνες που δεν έχουν εκπληρώσει οι υπάλληλοι του τμήματός του.
9. Εφαρμόζει πιστά το ωράριο εργασίας του, δίνοντας το καλό παράδειγμα στους υπαλλήλους του. Επίσης ελέγχει το ωράριο εργασίας των υπαλλήλων του τμήματος του.

ΙΙ. Γραφείο Συντήρησης Οικοδομικών Έργων και Έργων Οδοποιίας

1. Εκτελούν διάφορες οικοδομικές εργασίες.
2. Ασχολούνται με τη συντήρηση των παιδικών χαρών.

3. Φροντίζουν για την τοποθέτηση νέων οργάνων και συντήρηση των παλαιών οργάνων των παιδικών χαρών.
4. Τοποθετούν σήματα ΚΟΚ, πληροφοριακές πινακίδες οδών και αριθμών.
5. Φροντίζουν για τη διαγράμμιση διαβάσεων, αξόνων οδών, εισόδων γκαράζ, θέσεων στάθμευσης παρά των οδών.
6. Καθαρίζουν από θάμνους χόρτα κ.λ.π. δημοτικούς και αγροτικούς δρόμους.
7. Φροντίζουν με το εργατικό δυναμικό του για την εκτέλεση πολιτιστικών εκδηλώσεων (τοποθέτηση εξέδρας, μεταφορά ταμπλό, καρεκλών κ.λ.π.).
8. Συντηρούν τους δημοτικούς δρόμους, τα πεζοδρόμια τα δημοτικά κτίρια, τα σχολικά κτίρια κ.λ.π.

ΙΙΙ. Γραφείο Ηλεκτρολογικών – Μηχ/κων Έργων

1. Επιμελούνται τη συντήρηση του δημοτικού φωτισμού (αλλαγή λαμπτήρων, συντήρηση φωτιστικών σωμάτων επί στύλων ΔΕΗ, εορταστικού φωτισμού) καθώς και για την κανονική λειτουργία κάθε ηλεκτρολογικής εγκαταστάσεως του Δήμου.
2. Επιμελούνται για την βελτίωση των δικτύων και για την ομαλή λειτουργία των φωτεινών σηματοδοτών.
3. Τοποθετούν νέο Δημοτικό φωτισμό ή κάνουν νέες εγκαταστάσεις σε κτίρια του Δήμου.

IV. Γραφείο Πολιτικής Προστασίας

1. Ενημερώνεται για θέματα πολιτικής προστασίας από τα εισερχόμενα έγγραφα.
2. Εισηγείται στον προϊστάμενο του τμήματος την λήψη των απαραίτητων μέτρων ή την εκτέλεση των απαραίτητων ενεργειών.
3. Τηρεί το αρχείο των πιθανά εμπλεκομένων φορέων ή ιδιωτών με ονοματεπώνυμα και τηλέφωνα.

4. Εφ' όσον δοθούν σχετικές χρηματοδοτήσεις, συντάσσει τις σχετικές μελέτες και επιβλέπει την εκτέλεση των αντίστοιχων έργων σε συνεργασία εφ' όσον απαιτείται με τα ανάλογα γραφεία.
5. Μελετά και οργανώνει την εφαρμογή των προτάσεων της αντισεισμικής μελέτης σε συνεργασία και με τους άλλους εμπλεκόμενους φορείς.
6. Φροντίζει για την συμπλήρωση η επικαιροποίηση των μελετών που έχουν
7. Είναι αρμόδιο για τη σύνταξη και εφαρμογή των σχεδίων δράσης σε περιπτώσεις έκτακτης ανάγκης στην περιοχή του Δήμου.
8. Συνεργάζεται με άλλους Δημόσιους φορείς και Υπηρεσίες για την εφαρμογή όλων των σχεδίων Έκτακτης ανάγκης.
9. Μεριμνά για την εκπαίδευση του Προσωπικού του Δήμου και των δημοτών στην εφαρμογή των σχεδίων έκτακτης ανάγκης.
10. Μεριμνά για τη συγκρότηση Ομάδων Εθελοντών οι οποίες θα ενταχθούν στο Προσωπικό του Δήμου σε περίπτωση εφαρμογής σχεδίων έκτακτης ανάγκης.
11. Ενημερώνεται για θέματα πολιτικής προστασίας από τα εισερχόμενα έγγραφα.
12. Εισηγείται στον προϊστάμενο του τμήματος την λήψη των απαραίτητων μέτρων ή την εκτέλεση των απαραίτητων ενεργειών.
13. Τηρεί αρχείο των πιθανά εμπλεκομένων φορέων ή ιδιωτών με ονοματεπώνυμα και τηλέφωνα.
14. Εφ’ όσον δοθούν σχετικές χρηματοδοτήσεις, συντάσσει τις σχετικές μελέτες και επιβλέπει την εκτέλεση των αντίστοιχων έργων ή την προμήθεια του απαραίτητου εξοπλισμού σε συνεργασία εφ’ όσον απαιτείται με τα ανάλογα γραφεία.
15. Μελετά και οργανώνει την εφαρμογή των προτάσεων της αντισεισμικής μελέτης σε συνεργασία και με τους άλλους εμπλεκόμενους φορείς.
16. Φροντίζει για τη συμπλήρωση η επικαιροποίηση των μελετών που έχουν.

17. Με την επίσημη εφαρμογή σχεδίου έκτακτης ανάγκης τίθενται στη διάθεση του τμήματος όλο το προσωπικό και τα μέσα του Δήμου που είναι απαραίτητα για την αντιμετώπιση της κατάστασης.

V. Γραφείο Συντήρησης Υποδομών Τοπικών Κοινοτήτων, Δημοτικής Ενότητας Ρεθύμνου

1. Μεριμνά για την φύλαξη, την ασφάλεια και την καθαριότητα των κάθε είδους Εγκαταστάσεων της δημοτικής ενότητας.
2. Συγκεντρώνει πληροφορίες για την καλή λειτουργία των υποδομών του Δήμου (π.χ. ηλεκτροφωτισμός) και ενημερώνει σχετικά τις αρμόδιες κεντρικές υπηρεσίες του Δήμου.
3. Μεριμνά για την συντήρηση και αποκατάσταση βλαβών των κτιρίων και των υποδομών.

VI) Γραφείο Υδραυλικών.

1. Μεριμνά για την επισκευή, την συντήρηση και την καλή λειτουργία των υδραυλικών έργων, την εγκατάσταση και συντήρηση των παροχών στα έργα πρασίνου, παρεμβαίνει και αποκαθιστά ζημιές στα δημοτικά κτίρια καθώς και στα σχολεία του Δήμου.
2. Ότι άλλο του ανατίθεται από την διεύθυνση της Τεχνικής Υπηρεσίας.

<u>Δ. Τμήμα Προγραμματισμού – Ανάπτυξης και Καινοτομίας</u>

Ι. Γραφείο Προϊσταμένου

1. Επιμελείται για την κατά τον καλύτερο τρόπο κατανομή εργασιών του Τμήματος και ελέγχει την απόδοση των εργαζομένων στο Τμήμα Υπαλλήλων
2. Παραλαμβάνει από το γραφείο γραμματείας της Δ/νσης την αλληλογραφία του τμήματος και διανέμει στα γραφεία για τις παραπέρα ενέργειες.

3. Αναθέτει πρόσθετη εργασία στους υπαλλήλους κάθε γραφείου του τμήματος κατά την κρίση του όταν αυτό κρίνεται απαραίτητο για την αντιμετώπιση υπηρεσιακών αναγκών.
4. Τηρεί τα στατιστικά και οικονομικά στοιχεία εκτέλεσης των έργων και της επιβλέπουσας υπηρεσίας φροντίζει για την έγκαιρη εκτέλεση του Τεχνικού Προγράμματος.
5. Ασκεί τις κατά Νόμο αρμοδιότητες του Πρ/νου.
6. Παρακολουθεί την απορρόφηση των πιστώσεων και εισηγείται την αυξομείωση τους στον Δ/ντή.
7. Ασκεί και ο ίδιος, προσωπικά, όλες τις αρμοδιότητες των υφισταμένων του (που δεν έχει εκχωρήσει σ' αυτούς) ή εκείνες που δεν έχουν εκπληρώσει οι υπάλληλοι του τμήματός του.
8. Εφαρμόζει πιστά το ωράριο εργασίας του, δίνοντας το καλό παράδειγμα στους υπαλλήλους του. Επίσης ελέγχει το ωράριο εργασίας των υπαλλήλων του τμήματος του

ΙΙ. Γραφείο Σχεδιασμού και Ανάπτυξης Προγραμμάτων

Το γενικότερο αντικείμενο του Τμήματος είναι η επιστημονικοτεχνική υποστήριξη των πολιτικών οργάνων, των υπηρεσιών και των θυγατρικών φορέων του Δήμου σε ζητήματα:

1. Σχεδιασμού, προγραμματισμού, παρακολούθησης και αξιολόγησης της δράσης του Δήμου και της τοπικής ανάπτυξης.
2. Οργάνωσης των πόρων (μέσων) και των διαδικασιών λειτουργίας και διοίκησης του Δήμου.
3. Το τμήμα αποτελεί το κέντρο συγκέντρωσης και επεξεργασίας των κάθε είδους πληροφοριών που απαιτούνται για τον αποτελεσματικό σχεδιασμό και την αποδοτική υλοποίηση του δημοτικού προγράμματος, καθώς και για την πορεία των αναπτυξιακών προγραμμάτων. Ο ρόλος του στις περιπτώσεις αυτές είναι γνωμοδοτικός. Δεν έχει αρμοδιότητες λήψης εκτελεστών από τις λοιπές υπηρεσίες αποφάσεων αλλά μόνον εισηγήσεων προς

τα πολιτικά όργανα, και τους θυγατρικούς φορείς του Δήμου και προτάσεων προς τις υπηρεσίες, μετά από σχετική συνεργασία μαζί τους.

4. Μεριμνά για την έγκαιρη και τεκμηριωμένη λήψη αποφάσεων από τα εκάστοτε αρμόδια όργανα.
5. Το Τμήμα υλοποιεί προγράμματα, ενέργειες κλπ που δεν είναι δυνατό να υλοποιηθούν από τις επί μέρους μονάδες του Δήμου ή των θυγατρικών φορέων του.
6. Επιστημονική υποστήριξη του Προγραμματισμού της τοπικής ανάπτυξης και της δράσης του Δήμου.
7. Συγκέντρωση πληροφοριών από το εξωτερικό περιβάλλον του Δήμου που επηρεάζουν τις δραστηριότητες του (π.χ. πλαίσια του εθνικού, περιφερειακού και νομαρχιακού προγραμματισμού, θεσμικό πλαίσιο Τ.Α., χρηματοδοτήσεις, δημόσιες πολιτικές κατευθύνσεις των συλλογικών οργάνων της ΤΑ, προγράμματα φορέων υποστήριξης της ΤΑ, προγράμματα Ε.Ε.).
8. Συνεχής έρευνα και παρακολούθηση των εξελίξεων στη περιοχή του Δήμου και τεκμηρίωσή τους μέσω της συγκέντρωσης στοιχείων και σύνταξης στατιστικών πινάκων, που περιγράφουν την οικονομική, κοινωνική, πολιτιστική κλπ κατάστασής της. Συνεχής επικαιροποίηση των στοιχείων και οργάνωσής τους σε ολοκληρωμένο πληροφοριακό σύστημα.
9. Φροντίδα για τη συγκέντρωση μελετών και Τεχνογνωσίας που είναι δυνατόν να βοηθήσουν τις επιδιώξεις του Δήμου (π.χ. Κλαδικές και αναπτυξιακές μελέτες, έρευνες, ειδικές μελέτες διαμόρφωσης και τυποποίησης Τεχνογνωσίας στο χώρο της Τοπικής Αυτοδιοίκησης κ.λ.π.).
10. Διεξαγωγή ερευνών των αναγκών των δημοτών και καταγραφή αιτημάτων και προτάσεων μέσω συναντήσεων, επαφών, ημερίδων κ.λ.π. με τους κατοίκους και τους τοπικούς φορείς.
11. Επεξεργασία των προηγούμενων στοιχείων και πληροφοριών και εξαγωγή συμπερασμάτων ως προς τις πραγματικές ανάγκες των δημοτών και της περιοχής του Δήμου.
12. Επισήμανση προβλημάτων, διερεύνηση αιτιών, ανάλυση δυνατοτήτων και προοπτικών ανάπτυξης.

13. Εισήγηση προς τα αρμόδια όργανα εναλλακτικών λύσεων και σχεδίων παρέμβασης για την αντιμετώπιση των προβλημάτων. Εκτίμηση των θετικών και αρνητικών επιπτώσεων των προτεινόμενων λύσεων.
14. Διατύπωση προτάσεων και εισηγήσεων προς τα πολιτικά όργανα σ' όλες τις περιοχές άσκησης πολιτικής. Συγκέντρωση του σχετικού υλικού που απαιτείται για την τεκμηριωμένη λήψη αποφάσεων από το Δ.Σ., τη Δ.Ε. και τις επιτροπές του Δημοτικού Συμβουλίου.
15. Συνεχής παρακολούθηση και αξιολόγηση των θετικών/ αρνητικών επιπτώσεων των προγραμμάτων που υλοποιούν ο Δήμος, άλλοι τοπικοί φορείς, - υπερτοπικοί φορείς που παρεμβαίνουν στην περιοχή.
16. Συνεχής συγκέντρωση στοιχείων, ανάλυση, επεξεργασία και εξαγωγή συμπερασμάτων για την ποιότητα των κάθε φύσης υπηρεσιών που παρέχονται προς τους πολίτες τόσο από τις δραστηριότητα του Δήμου όσο και από τις δραστηριότητες άλλων φορέων τοπικού ενδιαφέροντος (δημόσιων, κοινωνικών, ιδιωτικών) εκτός του Δήμου.
17. Εισήγηση και διενέργεια διαδικασιών ανάθεσης ορισμένων από τις δραστηριότητες του Τμήματος σε εξειδικευμένο επιστημονικό δυναμικό εκτός Δήμου όταν απαιτείται. Συνεργασία, παροχή κατευθύνσεων και παρακολούθηση του εξειδικευμένου αυτού επιστημονικού δυναμικού.
18. Καταγραφή σε συνεργασία με τους προϊσταμένους των υπηρεσιών των διαδικασιών λειτουργίας του Δήμου.
19. Ανάλυση των επιμέρους ενεργειών κάθε διαδικασίας με σκοπό τον εντοπισμό εναλλακτικών τρόπων επίτευξης του ίδιου ή καλύτερου αποτελέσματος (ποιότητα, ποσότητα) με μεγαλύτερη οικονομία πόρων και χρόνου.
20. Συνεχής αξιολόγησης της ποιότητας των παρεχόμενων από το Δήμο υπηρεσιών και μέριμνα για την εφαρμογή συστημάτων διασφάλισης ποιότητας.

Το τμήμα επίσης:

21. Μεριμνά για την χάραξη της οικονομικής πολιτικής του Δήμου κυρίως δε την χρηματοδότηση των Προγραμμάτων του Δήμου όπως το Τεχνικό και το Επιχειρησιακό πρόγραμμα.

22. Συνεργάζεται με όλες τις Διευθύνσεις του Δήμου και αποτελεί το κέντρο συγκέντρωσης και επεξεργασίας των κάθε είδους πληροφοριών για τον αποτελεσματικότερο σχεδιασμό αλλά και υλοποίηση του δημοτικού προγράμματος.
23. Συνεργάζεται με τα νομικά πρόσωπα και τις δημοτικές επιχειρήσεις του Δήμου για θέματα προγραμματισμού, ένταξης σε κοινοτικά προγράμματα
24. Ερευνά για την εξεύρεση πόρων, την ένταξη έργων σε Εθνικό και Ευρωπαϊκά Προγράμματα.

Ειδικά για τα προγράμματα της Ε.Ε. οι αρμοδιότητες του τμήματος είναι:

25. Ενημέρωση της Δημοτικής αρχής για τα προγράμματα της Ε.Ε. που θα μπορούσαν να έχουν ενδιαφέρον για το Δήμο και η υποστήριξη του Συμβουλίου Συντονισμού του Δήμου στο σχεδιασμό, στην υλοποίηση και στην αξιολόγηση σχετικών εγγράφων.
26. Κατάρτιση αιτήσεων συμμετοχής του Δήμου σε συγκεκριμένα προγράμματα και η παρακολούθηση και αξιολόγηση της υλοποίησής τους.
27. Διασύνδεση και επικοινωνία με τους εθνικούς συντονιστές και τα αρμόδια Κοινοτικά όργανα.
28. Αναζήτηση συνεργασιών στο εσωτερικό και εξωτερικό για αξιοποίηση των δυνατοτήτων που προσφέρουν τα προγράμματα.
29. Διακίνηση μέσα στο Δήμο εντύπων και άλλων μέσων πληροφόρησης για τις ευρωπαϊκές εξελίξεις που αφορούν την Τοπική Αυτοδιοίκηση.
30. Ενημέρωση των υπαλλήλων και των αιρετών στα Κοινοτικά ζητήματα.
31. Προώθηση της ενημέρωσης των δημοτών και των τοπικών φορέων για τα προγράμματα της Ε.Ε. γενικού ή ειδικού ενδιαφέροντος.

<u>Ε. Τμήμα Οικοδομικών Αδειών</u>

Ι. Γραφείο Προϊσταμένου

1. Επιμελείται για την κατά τον καλύτερο τρόπο κατανομή εργασιών του Τμήματος και ελέγχει την απόδοση των εργαζομένων στο Τμήμα Υπαλλήλων
2. Παραλαμβάνει από το γραφείο γραμματείας την αλληλογραφία του τμήματος και διανέμει στο προσωπικό του τμήματος για τις παραπέρα ενέργειες.
3. Αναθέτει πρόσθετη εργασία στους υπαλλήλους κάθε γραφείου του τμήματος κατά την κρίση του όταν αυτό κρίνεται απαραίτητο για την αντιμετώπιση υπηρεσιακών αναγκών.
4. Ασκεί τις κατά Νόμο αρμοδιότητες του Πρ/νου.
5. Ασκεί και ο ίδιος, προσωπικά, όλες τις αρμοδιότητες των υφισταμένων του (που δεν έχει εκχωρήσει σ' αυτούς) ή εκείνες που δεν έχουν εκπληρώσει οι υπάλληλοι του τμήματός του.
6. Εφαρμόζει πιστά το ωράριο εργασίας του, δίνοντας το καλό παράδειγμα στους υπαλλήλους του. Επίσης ελέγχει το ωράριο εργασίας των υπαλλήλων του τμήματος του

ΙΙ. Γραφείο Γραμματείας

1. Τηρούν το αρχείο και προωθούν κάθε έγγραφο, εισερχόμενο – εξερχόμενο στον προορισμό του.
2. Παρακολουθούν τις συνεδριάσεις της Επιτροπής Αρχιτεκτονικού Ελέγχου και κρατούν τα σχετικά πρακτικά.
3. Τηρούν αλληλογραφία ενημερώνοντας τους ενδιαφερομένους για τις αποφάσεις της ΕΠΑΕ
4. Παρακολουθούν τη διεκπεραίωση των οικοδομικών αδειών στο τμήμα. ενημερώνοντας σχετικά το πρωτόκολλο.
5. Εξυπηρετούν και κατευθύνουν το κοινό – δημότες που προσέρχονται στην Υπηρεσία.
6. Ενημερώνουν τον Προϊστάμενο του Τμήματος για κάθε εκκρεμότητα που αφορά έγγραφα ή ενέργειες.

7. Δακτυλογραφούν τα έγγραφα του Τμήματος.
8. Κρατούν σημειώσεις για τα προβλήματα που δέχονται τηλεφωνικά από τους δημότες και ενημερώνουν σχετικά τον Πρ/νο του Τμήματος

ΙΙΙ. Γραφείο Εκδόσεων Οικοδομικών Αδειών (Έλεγχος ΓΟΚ, Η/Μ, Φορολογικά)

1. Παραλαμβάνει, ελέγχει την πληρότητα των υποβαλλομένων φακέλων για την έκδοση οικοδομικών αδειών, ελέγχει τις υποβαλλόμενες μελέτες (αρχιτεκτονική, στατική, ηλεκτρομηχανολογικές, θερμομόνωση, παθητική πυροπροστασία, μελέτη ενεργειακής απόδοσης) σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις και μετά τον έλεγχο των φορολογικών εκδίδει τις οικοδομικές άδειες.
2. Ελέγχει τις αρχιτεκτονικές, στατικές, υδραυλικές και ηλεκτρομηχανολογικές μελέτες, τη μελέτη θερμομόνωσης, τη μελέτη παθητικής πυροπροστασίας και τα σχετικά φορολογικά στοιχεία για την έκδοση ή αναθεώρηση οικοδομικών αδειών βιομηχανικών κτιρίων, κατά τις ρυθμίσεις της σχετικής νομοθεσίας.
3. Αναθεωρεί και ενημερώνει τις οικοδομικές άδειες, εγκρίνει εργασίες μικρής κλίμακας και τηρεί όλα τα απαιτούμενα σχετικά στατιστικά στοιχεία και αρχεία των οικοδομικών αδειών.
4. Ελέγχει το σύννομο εκδοθεισών οικοδομικών αδειών και προβαίνει σε διακοπή εργασιών ή ανάκληση αδειών, αν απαιτείται.
5. Εκδίδει απόφαση για τον καθορισμό μεμονωμένων κτιρίων ή των περιοχών, εντός των οποίων οι όψεις των κτιρίων πρέπει να αποπερατώνονται μέσα σ’ έξι έτη από την έκδοση της οικοδομικής άδειας ή της ανωτέρω απόφασης.
6. Χορηγεί την άδεια εγκατάστασης δομικής ή μηχανικής κατασκευής προς εγκατάσταση κεραίας σταθμού στην ξηρά, σύμφωνα με το άρθρο 24 α΄ του ν. 2075/1992 (ΦΕΚ 129 Α΄), όπως ισχύει, και την επιβολή κυρώσεων στους παραβάτες.

ΣΤ. Τμήμα Έλεγχου Κατασκευών

Ι. Γραφείο Προϊσταμένου

1. Επιμελείται για την κατά τον καλύτερο τρόπο κατανομή εργασιών του Τμήματος και ελέγχει την απόδοση των εργαζομένων στο Τμήμα Υπαλλήλων
2. Παραλαμβάνει από το γραφείο γραμματείας την αλληλογραφία του τμήματος και διανέμει στο προσωπικό του τμήματος για τις παραπέρα ενέργειες.
3. Αναθέτει πρόσθετη εργασία στους υπαλλήλους κάθε γραφείου του τμήματος κατά την κρίση του όταν αυτό κρίνεται απαραίτητο για την αντιμετώπιση υπηρεσιακών αναγκών.
4. Ασκεί τις κατά Νόμο αρμοδιότητες του Πρ/νου.
5. Ασκούν και οι ίδιοι, προσωπικά, όλες τις αρμοδιότητες των υφισταμένων τους (που δεν έχει εκχωρήσει σ΄ αυτούς) ή εκείνες που δεν έχουν εκπληρώσει οι υπάλληλοι που προΐστανται.
6. Εφαρμόζει πιστά το ωράριο εργασίας του, δίνοντας το καλό παράδειγμα στους υπαλλήλους του. Επίσης ελέγχει το ωράριο εργασίας των υπαλλήλων του τμήματος του

ΙΙ. Γραφείο Γραμματείας

1. Τηρούν το αρχείο και προωθούν κάθε έγγραφο, εισερχόμενο – εξερχόμενο στον προορισμό του.
2. Παρακολουθούν τις συνεδριάσεις της Επιτροπής Αυθαιρέτων και κρατούν τα σχετικά πρακτικά.
3. Τηρούν αλληλογραφία ενημερώνοντας τους ενδιαφερομένους για τις αποφάσεις της επιτροπής Αυθαιρέτων.
4. Συντάσσουν σε συνεργασία με τον αρμόδιο υπάλληλο του τμήματος βεβαιωτικούς καταλόγους για πρόστιμα αυθαιρέτων και συνεργάζονται με την Οικονομική Υπηρεσία για την προώθηση τους.
5. Ενημερώνουν τον Προϊστάμενο του Τμήματος για κάθε εκκρεμότητα που αφορά έγγραφα ή ενέργειες.
6. Δακτυλογραφούν τα έγγραφα του Τμήματος

7. Κρατούν σημειώσεις για τα προβλήματα που δέχονται τηλεφωνικά από τους δημότες και ενημερώνουν σχετικά τον Πρ/νο του Τμήματος

ΙΙΙ. Γραφείο Ελέγχου Κατασκευών

1. Προβαίνει σε έλεγχο των κατασκευών ώστε να διαπιστώνεται η εφαρμογή των εγκεκριμένων σχεδίων των αντίστοιχων οικοδομικών αδειών.
2. Προβαίνει σε έλεγχο της κατασκευής αυθαίρετων κτισμάτων και στον χαρακτηρισμό αυτών σύμφωνα με την ισχύουσα πολεοδομική νομοθεσία.
3. Σε περιπτώσεις διαπίστωσης κατά τους ανωτέρω ελέγχους παραβάσεων, προβαίνει σε επιβολή προστίμων ή άλλων προβλεπομένων κυρώσεων κατά την κείμενη πολεοδομική νομοθεσία.
4. Ελέγχει την τήρηση των διατάξεων που αφορούν τον γενικό οικοδομικό κανονισμό και τις οικοδομές που χαρακτηρίζονται επικίνδυνες, σε συνεργασία με τη δημοτική αστυνομία.
5. Εισηγείται την αφαίρεση άδειας από οικοδομές για μη εξόφληση ασφαλιστικών εισφορών στο ΙΚΑ, σε συνεργασία με τη δημοτική αστυνομία.
6. Θεωρεί τις οικοδομικές άδειες
7. Εφαρμόζει τη νομοθεσία περί επικινδύνων και ετοιμόρροπων κτισμάτων.

<u>Ζ. Τμήμα Εφαρμογής Σχεδίου Πόλης – Περιουσίας</u>

Ι. Γραφείο Προϊσταμένου

1. Επιμελείται για την κατά τον καλύτερο τρόπο κατανομή εργασιών του Τμήματος και ελέγχει την απόδοση των εργαζομένων στο Τμήμα Υπαλλήλων
2. Παραλαμβάνει από το γραφείο γραμματείας την αλληλογραφία του τμήματος και διανέμει στα γραφεία για τις παραπέρα ενέργειες.
3. Αναθέτει πρόσθετη εργασία στους υπαλλήλους κάθε γραφείου του τμήματος κατά την κρίση του όταν αυτό κρίνεται απαραίτητο για την αντιμετώπιση υπηρεσιακών αναγκών.

4. Ασκεί τις κατά Νόμο αρμοδιότητες του Πρ/νου.
5. Ασκεί και ο ίδιος, προσωπικά, όλες τις αρμοδιότητες των υφισταμένων του (που δεν έχει εκχωρήσει σ' αυτούς) ή εκείνες που δεν έχουν εκπληρώσει οι υπάλληλοι του τμήματός του.
6. Εφαρμόζει πιστά το ωράριο εργασίας του, δίνοντας το καλό παράδειγμα στους υπαλλήλους του. Επίσης ελέγχει το ωράριο εργασίας των υπαλλήλων του τμήματος του

ΙΙ. Γραφείο Γραμματείας

1. Τηρούν το αρχείο και προωθούν κάθε έγγραφο, εισερχόμενο – εξερχόμενο στον προορισμό του.
2. Παρακολουθούν τις συνεδριάσεις του ΣΧΟΠ και κρατούν τα σχετικά πρακτικά.
3. Τηρούν αλληλογραφία ενημερώνοντας τους ενδιαφερομένους για τις αποφάσεις του ΣΧΟΠ.
4. Συντάσσουν σε συνεργασία με τον αρμόδιο υπάλληλο του τμήματος χρηματικούς καταλόγους σύμφωνα με τα δεδομένα των Πράξεων εφαρμογής και συνεργάζονται με την Οικονομική Υπηρεσία για την προώθηση τους.
5. Ενημερώνουν τον Προϊστάμενο του Τμήματος για κάθε εκκρεμότητα που αφορά έγγραφα ή ενέργειες.
6. Δακτυλογραφούν τα έγγραφα του Τμήματος.
7. Κρατούν σημειώσεις για τα προβλήματα που δέχονται τηλεφωνικά από τους δημότες και ενημερώνουν σχετικά τον Πρ/νο του Τμήματος

ΙΙΙ. Γραφείο Πολεοδομικών Εφαρμογών

1. Παρακολουθεί την εξέλιξη των πολεοδομικών εφαρμογών και των μελετών ανάπλασης περιοχών του Δήμου.
2. Τηρεί το αρχείο των φακέλων αφενός για τις τροποποιήσεις που έχουν ήδη εκδοθεί, διατάγματα ή αποφάσεις και αφετέρου για όλα τα θέματα που εκκρεμούν προς τροποποίηση.

3. Προωθεί την ανάθεση πάσης φύσεως πολεοδομικών μελετών που αφορούν σε επεκτάσεις του σχεδίου πόλης.
4. Προτείνει τις αλλαγές των όρων δόμησης.
5. Προωθεί τη διαδικασία έγκρισης των πολεοδομικών μελετών.
6. Τηρεί αρχείο αποφάσεων των Διοικητικών Δικαστηρίων για παροχή πληροφοριών και βεβαιώσεων στους δημότες και σε άλλες Υπηρεσίες.
7. Τηρεί αρχείο των υψομετρικών μελετών των οδών, συντάσσει σχετικές βεβαιώσεις, τις τροποποιεί εφ' όσον κριθεί σκόπιμο, και χορηγεί νέες όπου δεν υπάρχουν.
8. Μεριμνά για τη διαδικασία απαλλοτρίωσης χώρων όπου έχουν συνταχθεί και κυρωθεί πράξεις αναλογισμού για την δημιουργία κοινοχρήστων χώρων
9. Κοινοποιεί τις πράξεις στους θιγμένους όπου επισπεύδων είναι ο Δήμος.
10. Προβαίνει σε ογκομέτρηση των κτιρίων που ρυμοτομούνται και απαλλοτριώνονται.
11. Συντάσσει τις σχετικές εκθέσεις.
12. Τηρεί το σχετικό αρχείο και παρέχει τις απαραίτητες πληροφορίες στους δημότες.
13. Προβαίνει στις απαραίτητες ενέργειες για τακτοποίηση οικοπέδων, μετά την ολοκλήρωση της διαδικασίας σύνταξης της κύρωσης των σχετικών πράξεων τακτοποίησης.
14. Συνεργάζεται με το Ν.Σ. σε πολεοδομικά θέματα που οδηγούνται στα δικαστήρια και παρευρίσκεται ως μάρτυρας, εφ' όσον απαιτείται σ'αυτά.
15. Παρακολουθεί την εξέλιξη των ρυθμιστικών σχεδίων και των πολεοδομικών μελετών για την επέκταση / τροποποίηση των σχεδίων πόλεων στην περιοχή του Δήμου.
16. Μελετά και εισηγείται για τις ανάγκες τροποποιήσεων / αναθεώρησης των ρυμοτομικών σχεδίων των πόλεων στην περιοχή του Δήμου.

17. Μελετά και εισηγείται την προκαταρκτική πρόταση ανάπλασης ορισμένης περιοχής
18. Ελέγχει την εφαρμογή ρυμοτομικών και πολεοδομικών σχεδίων, σύμφωνα με τις αρμοδιότητες που δίδονται στο Δήμο με τις ισχύουσες διατάξεις. Οι εφαρμογές αυτές περιλαμβάνουν ιδίως:

    (α) Τον έλεγχο εφαρμογής ρυμοτομικών σχεδίων στο έδαφος πριν την έγκριση των πινακίδων εφαρμογής.

    (β) Την σύνταξη διαγραμμάτων εφαρμογής και διαγραμμάτων διαμορφωμένης κατάστασης.

    (γ) Τον έλεγχο τοπογραφικών διαγραμμάτων που προορίζονται για σύνταξη πράξεων τακτοποιήσεως και αναλογισμού ή πράξεων εφαρμογής.

    (δ) Την επίβλεψη τοπογραφικών μελετών και μελετών Πράξεων Εφαρμογής Σ.Π.

    (ε) Την σύνταξη Πράξεων Εφαρμογής.

    (στ) Την εφαρμογή πολεοδομικών σχεδίων και συναφών εκτελεστών πράξεων, που δεν έχουν γενικότερο χαρακτήρα.

    (ζ) Τον έλεγχο εφαρμογής ρυμοτομικών σχεδίων στο έδαφος, κατ΄ άρθρο115 Κ.Β.Π.Ν.

    (η) Την εφαρμογή εγκεκριμένων σχεδίων επί του εδάφους κατά την πρόβλεψη της παρ.1 του άρθρου 155 Κ.Β.Π.Ν.
19. Γνωμοδοτεί για παρέκκλιση από τους όρους δόμησης κατασκευής κτιρίων που προορίζονται για γεωκτηνοτροφικές, γεωπτηνοτροφικές ή υδατοκαλλιεργητικές εγκαταστάσεις, καθώς και για εγκαταστάσεις αποθήκευσης λιπασμάτων, φαρμάκων, ιχθυοτροφών, γεωργικών και αλιευτικών εφοδίων, γεωργικών και αλιευτικών προϊόντων, στεγάστρων σφαγής ζώων και δεξαμενών από οποιοδήποτε υλικό (Σε συνεργασία με τις υπηρεσίες Αγροτικής παραγωγής και Αλιείας).

20. Τηρεί αρχεία χαρτών και ρυμοτομικών διαγραμμάτων, όρων δόμησης, διαγραμμάτων και πράξεων εφαρμογής, πράξεων τακτοποίησης και αναλογισμού

IV. Γραφείο Αποτύπωσης Καταγραφής – Προστασίας – Δημοτικής Περιουσίας

1. Τηρεί αρχείο της δημοτικής ακίνητης περιουσίας
2. Μεριμνά για την αξιοποίηση / εκμετάλλευση της δημοτικής ακίνητης περιουσίας
3. Τηρεί αρχείο κληροδοτημάτων προς το Δήμο και μεριμνά για την αξιοποίηση τους.
4. Τηρεί τις διαδικασίες που σχετίζονται με τις δωρεές προς το Δήμο.
5. Επιμελείται της τοπογραφικής αποτύπωσης των ακινήτων του Δήμου και των κληροδοτημάτων και μεριμνά για την προστασία και την ακεραιότητα της δημοτικής περιουσίας καθώς και των κληροδοτημάτων
6. Μεριμνά για τη διαδικασία απαλλοτρίωσης χώρων για δημιουργία δρόμων
7. Προωθεί τις διαδικασίες απ' ευθείας αγοράς ακινήτων μετά από σχετικές αποφάσεις των Συμβουλίων Τοπικών Κοινοτήτων ή των Συμβουλίων των Δημοτικών Κοινοτήτων ή του Δημ. Συμβουλίου.
8. Εισηγείται την διόρθωση του κτηματολογίου της Πόλης σε συνεργασία με τους Νομικούς Συμβούλους και τις άλλες εμπλεκόμενες Δημόσιες Αρχές.
9. Αναζητεί την καταγραφή και εξασφάλιση ιδιωτικών δρόμων και ρεμάτων που περιέρχονται στην κυριότητα του Δήμου.
10. Κινεί τις απαραίτητες διαδικασίες απαλλοτρίωσης για χώρους κοινωφελούς χρήσεως που προκύπτουν σε εφαρμογή του σχεδίου πόλης.
11. Συνεργάζεται με το Ν.Σ. σε ιδιοκτησιακά θέματα που οδηγούνται στα δικαστήρια και παρευρίσκεται ως μάρτυρας, εφ' όσον απαιτείται σ' αυτά.
12. Χορηγεί βεβαιώσεις μη κατάληψης δημοτικής έκτασης και πλάτους δημοτικών δρόμων σε συνεργασία με τους προέδρους των Τοπ. ή Δημ. κοινοτήτων.

V. Γραφείο Γεωχωρικών Δεδομένων

1. Βασική αρμοδιότητα του γραφείου αυτού είναι η συλλογή, καταγραφή, ταξινόμηση, αποτύπωση και επικαιροποίηση, ιδίως τεχνικών δεδομένων που αφορούν το χώρο, για τις ανάγκες του Δήμου.
2. Στόχος είναι η παροχή πληροφοριών με γεωγραφική αναφορά (όρια οικισμών, χαρακτηρισμένοι δρόμοι, θεσμοθετημένες χρήσεις γης και περιοχές ειδικού ενδιαφέροντος, οριοθετημένα ρέματα, συντελεσμένες απαλλοτριώσεις, οριστικώς γνωστά δημοτικά ακίνητα) στους πολίτες και στις υπηρεσίες.
3. Επίσης συμβάλλει στην εκπλήρωση του έργου του ΚΟ.Σ.Ε. (κομβικό σημείο επαφής) του Δήμου, όπως αυτό έχει συσταθεί βάσει του άρθρου 19 του Ν.3882/10 – ΦΕΚ 166/Α/22.09.2010.

Έχει την ευθύνη να:

4. Μεριμνά για την τήρηση των τεχνικών προδιαγραφών που αφορούν τη συλλογή, διαχείριση, διάθεση, κοινοχρησία και αξιοποίηση της γεωχωρικής πληροφορίας από τις υπηρεσίες του Δήμου σύμφωνα με τις κατευθύνσεις της Εθνικής Πολιτικής Γεωπληροφορίας και του Εθνικού Πλαισίου Διαλειτουργικότητας, όπως αυτές προσδιορίζονται από την Εθνική Επιτροπή Γεωπληροφορίας του άρθρου 16 του Νόμου 3882/2010 ΦΕΚ 166/Α/22.09.2010.
5. Μεριμνά για την εισαγωγή των δεδομένων στο σύστημα γεωπληροφορικής (GIS) του Δήμου.
6. Βρίσκεται σε συνεργασία με άλλες υπηρεσίες, φορείς και εξειδικευμένους εθελοντές ιδιώτες για την βελτίωση και εξέλιξη του συστήματος.
7. Παρουσιάζει τα απαραίτητα δεδομένα για την διευκόλυνση της λήψης αποφάσεων άλλων υπηρεσιών, είτε σε χαρτογραφικό υπόβαθρο ή σε ηλεκτρονική μορφή.
8. Υποστηρίξει τη λειτουργία του ΚΟ.Σ.Ε. του Δήμου Ρεθύμνης για την εφαρμογή του Νόμου 3882 – ΦΕΚ 166/Α/22.09.2010.
9. Όλα τα παραπάνω, καθώς και η παρακολούθηση της λειτουργίας του συστήματος, η επιμέλεια της συντήρησης και αναβάθμισής του, γίνονται με

την τεχνική και δικτυακή υποστήριξη που παρέχεται στο Γραφείο, από το Τμήμα Πληροφορικής του Δήμου.

Η. Τμήμα Διοικητικής Υπηρεσίας Πολεοδομίας

Ι. Γραφείο Προϊσταμένου

1. Επιμελείται για την κατά τον καλύτερο τρόπο κατανομή εργασιών του Τμήματος και ελέγχει την απόδοση των εργαζομένων στο Τμήμα Υπαλλήλων
2. Ασκεί τις κατά Νόμο αρμοδιότητες του Πρ/νου
3. Ασκεί και ο ίδιος, προσωπικά, όλες τις αρμοδιότητες των υφισταμένων του (που δεν έχει εκχωρήσει σ' αυτούς) ή εκείνες που δεν έχουν εκπληρώσει οι υπάλληλοι του τμήματός του.
4. Εφαρμόζει πιστά το ωράριο εργασίας του, δίνοντας το καλό παράδειγμα στους υπαλλήλους του. Επίσης ελέγχει το ωράριο εργασίας των υπαλλήλων του τμήματος του

ΙΙ. Γραφείο Πρωτοκόλλου Αρχείου και Διεκπεραίωσης

1. Φροντίζει για την παραλαβή, την πρωτοκόλληση στο ειδικό πρωτόκολλο e-πολεοδομία, συσχέτιση και διεκπεραίωση όλων των εισερχομένων εγγράφων των Τμημάτων Οικοδομικών αδειών, Ελέγχου Κατασκευών και Εφαρμογής Σχεδίου Πόλης – Περιουσίας ως και για την διανομή τους σ' αυτά.
2. Φροντίζει για την πρωτοκόλληση, συσχέτιση και διεκπεραίωση των εξερχόμενων εγγράφων.
3. Μεριμνά για την τοιχοκόλληση και κοινοποίηση των διαφόρων ανακοινώσεων των προαναφερόμενων τμημάτων.
4. Τηρεί βιβλία παράδοσης εγγράφων και προς τα προαναφερόμενα τμήματα και προς τις διάφορες Διοικητικές αρχές.
5. Επιβλέπει, αρχειοθετεί και διεκπεραιώνει τα έγγραφα.
6. Επιβλέπει και κάνει τις απαραίτητες ενέργειες για εκκαθάριση του παλαιού αρχείου.

7. Ταξινομεί τα έγγραφα που έληξε κάθε ενέργεια επ' αυτών στο αρχείο.
8. Τηρεί σχετικό ευρετήριο.
9. Παρέχει κάθε πληροφορία σχετικά με τα στοιχεία που τηρούνται στο αρχείο.
10. Ενημερώνει τους ενδιαφερόμενους για τον τρόπο λειτουργίας των τμημάτων και τον τρόπο συμπλήρωσης των εντύπων.
11. Ασκεί κάθε άλλη αρμοδιότητα που του ανατεθεί.

Αρμοδιότητες Διεύθυνσης Κ.Ε.Π

Ι. Γραφείο Διεύθυνσης

1. Επιμελείται για την κατά τον καλύτερο τρόπο κατανομή των εργασιών στη Διεύθυνση. Παραλαμβάνει την αλληλογραφία που αφορά τη Διεύθυνση, την χαρακτηρίζει, την χρεώνει ηλεκτρονικά και τη διανέμει προς ενέργεια στα αρμόδια Τμήματα.
2. Ενημερώνει και συνεργάζεται με το Γενικό Γραμματέα του Δήμου.
3. Επιβλέπει για την διεκπεραίωση και αρχειοθέτηση των εγγράφων.
4. Επικυρώνει αντίγραφα Διοικητικών εγγράφων.
5. Θεωρεί το γνήσιο της υπογραφής.
6. Χορηγεί Παράβολα, Υπεύθυνες Δηλώσεις κ.α.
7. Χορηγεί αποδεικτικό φορολογικής ενημερότητας μέσω ηλεκτρονικής διασύνδεσης με το σύστημα TAXIS.
8. Μονογράφει όλα τα έγγραφα που συντάσσονται από τα Τμήματά του.
9. Ασκεί κάθε άλλη αρμοδιότητα που του ανατεθεί.
10. Ασκεί και ο ίδιος, προσωπικά, όλες τις αρμοδιότητες των υφισταμένων του (που δεν έχει εκχωρήσει σ' αυτούς) ή εκείνες που δεν έχουν εκπληρώσει οι υπάλληλοι του τμήματός του.

11. Εφαρμόζει πιστά το ωράριο εργασίας του, δίνοντας το καλό παράδειγμα στους υπαλλήλους του. Επίσης ελέγχει το ωράριο εργασίας των υπαλλήλων της Διεύθυνσής του

Α. Τμήμα Εξυπηρέτησης Πολιτών

Ι. Γραφείο Προϊσταμένου

1. Κατευθύνει, εποπτεύει και ελέγχει το προσωπικό που υπάγεται στο Τμήμα.
2. Παραλαμβάνει την αλληλογραφία που αφορά το Τμήμα, την χαρακτηρίζει την χρεώνει ηλεκτρονικά και τη διανέμει προς ενέργεια στα αρμόδια Γραφεία.
3. Εισηγείται στη Διεύθυνσή του για διάφορα αντικείμενα που κρίνει σημαντικά και γενικά συντονίζει την όλη εργασία του προσωπικού που υπάγεται στο Τμήμα αυτό.
4. Μονογράφει όλα τα έγγραφα που συντάσσονται από τα Γραφεία του τμήματός του και ενημερώνει το Διευθυντή.
5. Ασκεί κάθε άλλη αρμοδιότητα που του ανατεθεί.
6. Ασκεί και ο ίδιος, προσωπικά, όλες τις αρμοδιότητες των υφισταμένων του (που δεν έχει εκχωρήσει σ' αυτούς) ή εκείνες που δεν έχουν εκπληρώσει οι υπάλληλοι του τμήματός του.
7. Εφαρμόζει πιστά το ωράριο εργασίας του, δίνοντας το καλό παράδειγμα στους υπαλλήλους του. Επίσης ελέγχει το ωράριο εργασίας των υπαλλήλων του τμήματος του

ΙΙ. Γραφείο Εξυπηρέτησης Πολιτών

1. Ενημερώνει και πληροφορεί τους πολίτες για τις ενέργειες που απαιτούνται για την διεκπεραίωση των διοικητικών υποθέσεων. Όλα τα ΚΕΠ συνδέονται με την κεντρική βάση δεδομένων του ΥΠΕΣΔΔΑ από την οποία αντλούνται τα αναγκαία πληροφοριακά στοιχεία αλλά και από τοπικές βάσεις δεδομένων, τις οποίες μπορεί να διαμορφώνει κάθε επί μέρους ΚΕΠ.

2. Παραλαμβάνει αιτήσεις πολιτών για την διεκπεραίωση υποθέσεών τους από τις υπηρεσίες του Δημοσίου, ελέγχει την πληρότητά τους και σε περίπτωση που για την διεκπεραίωση της υπόθεσης απαιτούνται δικαιολογητικά, που δεν υποβάλλονται μαζί με την αίτηση, τα αναζητά και τα παραλαμβάνει με οποιονδήποτε πρόσφορο τρόπο από τις αρμόδιες υπηρεσίες, μετά από σχετική εξουσιοδότηση των πολιτών.
3. Διαβιβάζει πλήρεις τους φακέλους των υποθέσεων των πολιτών στην αρμόδια για την διεκπεραίωσή τους υπηρεσία με οποιονδήποτε πρόσφορο τρόπο.
4. Παραλαμβάνει από τις αρμόδιες υπηρεσίες τα τελικά έγγραφα που έχουν ζητηθεί από τους πολίτες και μεριμνά για την παράδοσή τους στους πολίτες, είτε με αποστολή, είτε μέσω του ΚΕΠ.
5. Παρέχει διάφορες υπηρεσίες στους πολίτες σύμφωνα με τον γενικό σχεδιασμό των ΚΕΠ (επικύρωση εγγράφων, θεώρηση γνησίου υπογραφής, χορήγηση παράβολων, χορήγηση αποδεικτικών φορολογικής και ασφαλιστικής ενημερότητας κλπ).
6. Τηρεί αρχεία και επεξεργάζεται στατιστικά στοιχεία από την δράση των ΚΕΠ του Δήμου.
7. Ασκεί κάθε άλλη αρμοδιότητα που του ανατεθεί.

Β. Τμήμα Εσωτερικής Ανταπόκρισης

Ι. Γραφείο Προϊσταμένου

1. Κατευθύνει, εποπτεύει και ελέγχει το προσωπικό που υπάγεται στο Τμήμα.
2. Παραλαμβάνει την αλληλογραφία που αφορά το Τμήμα, την χαρακτηρίζει την χρεώνει ηλεκτρονικά και τη διανέμει προς ενέργεια στα αρμόδια Γραφεία.
3. Εισηγείται στη Διεύθυνσή του για διάφορα αντικείμενα που κρίνει σημαντικά και γενικά συντονίζει την όλη εργασία του προσωπικού που υπάγεται στο Τμήμα αυτό.

4. Μονογράφει όλα τα έγγραφα που συντάσσονται από τα Γραφεία του τμήματός του και ενημερώνει το Διευθυντή.
5. Ασκεί κάθε άλλη αρμοδιότητα που του ανατεθεί.
6. Ασκεί και ο ίδιος, προσωπικά, όλες τις αρμοδιότητες των υφισταμένων του (που δεν έχει εκχωρήσει σ' αυτούς) ή εκείνες που δεν έχουν εκπληρώσει οι υπάλληλοι του τμήματός του.
7. Εφαρμόζει πιστά το ωράριο εργασίας του, δίνοντας το καλό παράδειγμα στους υπαλλήλους του. Επίσης ελέγχει το ωράριο εργασίας των υπαλλήλων του τμήματος του

ΙΙ. Γραφείο Εσωτερικής Ανταπόκρισης

1. Λαμβάνει από τα άλλα ΚΕΠ αιτήσεις των πολιτών, η διεκπεραίωση των οποίων εμπίπτει στις αρμοδιότητες του ΚΕΠ Δήμου Ρεθύμνης.
2. Προωθεί τα αιτήματα στις αρμόδιες για τη διεκπεραίωσή τους υπηρεσίες, παρακολουθεί τη διαδικασία διεκπεραίωσης και την τήρηση των νομίμων χρονικών προθεσμιών με την βοήθεια ηλεκτρονικών υπολογιστών εφοδιασμένων με το κατάλληλο λογισμικό πρόγραμμα.
3. Παραλαμβάνει το σχετικό έγγραφο και το αποστέλλει στο ΚΕΠ αρχικής υποβολής της αίτησης.
4. Τηρεί τα σχετικά με την διακίνηση των ανωτέρω αναφερομένων αιτήσεων πολιτών, στατιστικά στοιχεία.
5. Υποδέχεται και διαχειρίζεται τα παράπονα και τις προτάσεις των πολιτών για τις βελτιώσεις των διοικητικών διαδικασιών.
6. Ασκεί κάθε άλλη αρμοδιότητα που του ανατεθεί.

Στη Διεύθυνση υπάγονται διοικητικά και τα αποκεντρωμένα Τμήματα Κ.Ε.Π. σε επιμέρους δημοτικές ενότητες.

Αρμοδιότητες Διεύθυνσης Καθαριότητας, Διαχείρισης Απορριμμάτων – Αστικού Περιβάλλοντος & Πρασίνου

Ι. Γραφείο Διεύθυνσης

1. Επιμελείται για την κατά τον καλύτερο τρόπο κατανομή των εργασιών στη Διεύθυνση.
2. Παραλαμβάνει την αλληλογραφία που αφορά τη Διεύθυνση, την χαρακτηρίζει, την χρεώνει ηλεκτρονικά και τη διανέμει προς ενέργεια στα αρμόδια Τμήματα.
3. Ενημερώνει και συνεργάζεται με το Γενικό Γραμματέα του Δήμου.
4. Επιβλέπει για την διεκπεραίωση και αρχειοθέτηση των εγγράφων.
5. Ασκεί και ο ίδιος, προσωπικά, όλες τις αρμοδιότητες των υφισταμένων του (που δεν έχει εκχωρήσει σ' αυτούς) ή εκείνες που δεν έχουν εκπληρώσει οι υπάλληλοι της Διεύθυνσής του.
6. Εφαρμόζει πιστά το ωράριο εργασίας του, δίνοντας το καλό παράδειγμα στους υπαλλήλους του. Επίσης ελέγχει το ωράριο εργασίας των υπαλλήλων της Διεύθυνσής του.

Α. Τμήμα Αποκομιδής, Ανακύκλωσης & Καθαρισμού Κοινοχρήστων Χώρων

i) Γραφείο Προϊσταμένου

1. Κατευθύνει, εποπτεύει και ελέγχει το προσωπικό που υπάγεται στο Τμήμα.
2. Παραλαμβάνει την αλληλογραφία που αφορά το Τμήμα, την χαρακτηρίζει την χρεώνει ηλεκτρονικά και τη διανέμει προς ενέργεια στα αρμόδια Γραφεία.
3. Εισηγείται στη Διεύθυνσή του για διάφορα αντικείμενα που κρίνει σημαντικά και γενικά συντονίζει την όλη εργασία του προσωπικού που υπάγεται στο Τμήμα αυτό.
4. Μονογράφει όλα τα έγγραφα που συντάσσονται από τα Γραφεία του τμήματός του και ενημερώνει το Διευθυντή.

5. Ασκεί και ο ίδιος, προσωπικά, όλες τις αρμοδιότητες των υφισταμένων του (που δεν έχει εκχωρήσει σ' αυτούς) ή εκείνες που δεν έχουν εκπληρώσει οι υπάλληλοι του τμήματός του.
6. Εφαρμόζει πιστά το ωράριο εργασίας του, δίνοντας το καλό παράδειγμα στους υπαλλήλους του. Επίσης ελέγχει το ωράριο εργασίας των υπαλλήλων του τμήματος του
7. Ασκεί κάθε άλλη αρμοδιότητα που του ανατεθεί

ΙΙ. Γραφείο Γραμματείας Διεύθυνσης

1. Έχουν την ευθύνη για όλες τις διοικητικές υποθέσεις της Υπηρεσίας.
2. Παρακολουθούν τη διεκπεραίωση της αλληλογραφίας
3. Τηρούν ηλεκτρονικό πρωτόκολλο εισερχομένης – εξερχομένης αλληλογραφίας έχοντας πρόσβαση στο κεντρικό πρωτόκολλο του Δήμου μέσω διαδικτύου.
4. Τηρούν ηλεκτρονικό πρόγραμμα διαχείρισης αιτημάτων δημοτών κατευθύνοντας τα αιτήματα μέσω δικτύου στον αρμόδιο υπάλληλο ύστερα από χειρόγραφη χρέωση της Δ/νσης.
5. Λαμβάνουν τα ηλεκτρονικά αιτήματα των δημοτών που έρχονται στην Υπηρεσία μέσω e-mail ή μέσω portal και τα προωθούν στον Πρ/νο της Δ/νσης
6. Εξυπηρετούν και κατευθύνουν το κοινό – δημότες που προσέρχονται στην Υπηρεσία
7. Τηρούν το αρχείο της Υπηρεσίας και προωθούν κάθε έγγραφο, εισερχόμενο – εξερχόμενο στον προορισμό του ενημερώνοντας όλο το προσωπικό της Υπηρεσίας για αποφυγή καθυστερήσεων.
8. Ενημερώνουν την Δ/νση, τους Πρ/νους και τους υπεύθυνους γραφείων για κάθε εκκρεμότητα που αφορά έγγραφα ή ενέργειες.
9. Δακτυλογραφούν τα έγγραφα της Υπηρεσίας.

10. Κρατούν σημειώσεις για τα προβλήματα που δέχονται τηλεφωνικά από τους δημότες και ενημερώνουν τους πρ/νους και τους υπεύθυνους των γραφείων

III. Γραφείο Αποκομιδής & Ανακύκλωσης

1. Διαμορφώνει τα αναλυτικά περιοδικά προγράμματα και συγκροτεί τα συνεργεία για την αποκομιδή των αστικών απορριμμάτων και των ανακυκλούμενων υλικών και την μεταφορά τους στους ΧΥΤΑ ή τα εργοστάσια επεξεργασίας τους.
2. Διενεργεί με τα κατάλληλα συνεργεία και τεχνικά μέσα το έργο της αποκομιδής των αστικών απορριμμάτων και των ανακυκλούμενων υλικών και την μεταφορά τους στους ΧΥΤΑ ή τα εργοστάσια επεξεργασίας τους.
3. Μεριμνά για τον σωστό χειρισμό και την διατήρηση σε καλή κατάσταση των οχημάτων και τεχνικών μέσων που χρησιμοποιούν τα συνεργεία καθαριότητας του Τμήματος.
4. Μεριμνά για το πλύσιμο και την διατήρηση σε καλή κατάσταση των κάδων και των απορριμματοδοχείων συγκέντρωσης των απορριμμάτων και των ανακυκλούμενων υλικών.

IV. Γραφείο Σχεδιασμού & Εποπτείας

1. Στο πλαίσιο του Τμήματος λειτουργεί Γραφείο Σχεδιασμού και Εποπτείας Καθαριότητας και Ανακύκλωσης οι αρμοδιότητες του οποίου είναι ειδικότερα:

   (α) Μελετά την οργάνωση και λειτουργία του συστήματος συλλογής και μεταφοράς και μεριμνά για την έκδοση της προβλεπόμενης άδειας συλλογής και μεταφοράς.

   (β) Μελετά, σχεδιάζει και εισηγείται για τη βελτίωση των συστημάτων και μέσων που είναι κατάλληλα για τη διασφάλιση της αποκομιδής και μεταφοράς των απορριμμάτων και των ανακυκλώσιμων υλικών, καθώς και της καθαριότητας των κοινοχρήστων χώρων του Δήμου.

(γ) Μελετά και εισηγείται για τις τεχνικές προδιαγραφές και τις αναγκαίες ποσότητες των κάθε είδους τεχνικών μέσων και υλικών που απαιτούνται για την αποτελεσματική και αποδοτική εκτέλεση των παραπάνω λειτουργιών (οχήματα, τεχνικά μέσα, κάδοι κλπ).

(δ) Συγκεντρώνει, τηρεί και επεξεργάζεται στοιχεία από την εκτέλεση των λειτουργιών της καθαριότητας και διαμορφώνει και παρακολουθεί σχετικούς δείκτες αποδοτικότητας.

(ε) Διαμορφώνει τα κατάλληλα προγράμματα για τη διενέργεια των εργασιών καθαριότητας (αποκομιδή απορριμμάτων, ανακυκλώσιμων υλικών, οδοκαθαρισμός, ειδικά συνεργεία κλπ).

(στ) Μελετά, σχεδιάζει και εισηγείται την κατάλληλη συγκρότηση και στελέχωση των διαφόρων συνεργείων και εισηγείται προγράμματα αναγκών ανθρώπινου δυναμικού.

(ζ) Προσδιορίζει τα σημεία και μεριμνά για την τοποθέτηση κάδων απορριμμάτων και κάδων ανακύκλωσης.

(η) Παρακολουθεί την κανονική εφαρμογή των προγραμμάτων διενέργειας των εργασιών και εποπτεύει την ποιότητα των αποτελεσμάτων των σχετικών εργασιών.

(θ) Παρακολουθεί την διαθεσιμότητα των τεχνικών μέσων που απαιτούνται για τη διενέργεια των εργασιών και συνεργάζεται με το Τμήμα Συντήρησης Οχημάτων για την καλύτερη αξιοποίηση των τεχνικών μέσων που διαθέτει ο Δήμος.

(ι) Μεριμνά για τη σύσταση και την εύρυθμη λειτουργία των αποκεντρωμένων Τμημάτων Καθαριότητας και Ανακύκλωσης σε δημοτικές ενότητες του Δήμου.

(κ) Παρέχει γραμματειακή υποστήριξη προς τη Διεύθυνση Καθαριότητας και Ανακύκλωσης και τα Τμήματά της (τήρηση πρωτοκόλλου, διεκπεραίωση και αρχειοθέτηση αλληλογραφίας, θέματα προσωπικού κλπ).

2. Διαμορφώνει τα αναλυτικά περιοδικά προγράμματα και συγκροτεί τα συνεργεία για τον καθαρισμό των οδών και των λοιπών κοινοχρήστων χώ-

ρων του Δήμου και τη συγκέντρωση των απορριμμάτων σε χώρους μεταφόρτωσης.

3. Καταγράφει και συγκεντρώνει καθημερινά στοιχεία για την εκτέλεση των προγραμμάτων καθαριότητας του Τμήματος.

IV. Γραφείο Καθαρισμού Κοινοχρήστων Χώρων

1. Διενεργεί με τα κατάλληλα συνεργεία και τεχνικά μέσα το έργο του καθαρισμού των οδών και των λοιπών κοινοχρήστων χώρων του Δήμου και της συγκέντρωσης των απορριμμάτων σε χώρους μεταφόρτωσης.
2. Μεριμνά για τον σωστό χειρισμό και την διατήρηση σε καλή κατάσταση των τεχνικών μέσων που χρησιμοποιούν τα συνεργεία καθαριότητας του Τμήματος.
3. Συγκροτεί ειδικά συνεργεία και διενεργεί παρεμφερείς εργασίες όπως η περισυλλογή ογκωδών αντικειμένων, ο καθαρισμός από παράνομες αφίσες και διαφημίσεις, ο καθαρισμός εγκαταλελειμμένων οικιών κλπ

V. Γραφείο Κοστολόγησης – Απολογισμού και Προγραμματισμού

1. Καταγράφει και συγκεντρώνει καθημερινά στοιχεία για την εκτέλεση των προγραμμάτων αποκομιδής των απορριμμάτων και των ανακυκλούμενων υλικών.
2. Συγκεντρώνει & επεξεργάζεται στοιχεία οικονομικής διαχείρισης όλων των Τμημάτων της Διεύθυνσης.
3. Κάνει έρευνα και προτάσεις για της προμήθειες (καυσίμων ανταλλακτικών-λιπαντικών-ελαστικών κ.λ.π.)

VI. Γραφείο Νεκροταφείου

1. Μεριμνά για την φύλαξη, την καθαριότητα, την ευπρέπεια, διακόσμηση των χώρων των κοιμητηρίων καθώς και για τη συντήρηση / κατασκευή των τάφων και των λοιπών τεχνικών υποδομών και πρασίνου των κοιμητηρίων.

2. Μεριμνά για την εκταφή των οστών την απολύμανση τους και την τοποθέτηση τους σε ειδικά κιβώτια και στην συνέχεια στο οστεοφυλάκιο.

Β) Τμήμα Διαχείρισης και Συντήρησης Οχημάτων

i. Γραφείο Προϊσταμένου.

1. Προγραμματίζει, διευθύνει, συντονίζει, εποπτεύει και ελέγχει το έργο του προσωπικού.
2. Εισηγείται για την τοποθέτηση του προσωπικού σε θέσεις ανάλογα με τις δυνατότητες και τα προσόντα του για δίκαιη και αντικειμενική κατανομή της υπηρεσίας.
3. Φροντίζει για τη διατήρηση σχέσεων καλής επικοινωνίας, συνεργασίας και αμοιβαίας κατανόησης μεταξύ προσωπικού, καθώς και για τη διατήρηση της συνοχής της Υπηρεσίας.
4. Συνεργάζεται αρμονικά με τους αντιδημάρχους, εντεταλμένους Συμβούλους, αλλά και με τα άλλα τμήματα της Δ/νσης και γενικότερα όλες τις Διευθύνσεις για την εύρυθμη λειτουργία του Δήμου σε θέματα που έχουν σχέση με το αντικείμενο του τμήματος.
5. Επιμελείται για την κατά τον καλύτερο τρόπο κατανομή εργασιών του Τμήματος και ελέγχει την απόδοση των εργαζομένων.
6. Αναθέτει πρόσθετη εργασία στους υπαλλήλους κάθε γραφείου του τμήματος κατά την κρίση του όταν αυτό κρίνεται απαραίτητο για την αντιμετώπιση υπηρεσιακών αναγκών.
7. Υπογράφει όλα τα έγγραφα που συντάσσονται από τα διάφορα γραφεία του Τμήματος, όπως επίσης τις διάφορες εντολές προμήθειας υλικών εργασιών, καυσίμων και ενημερώνει τον Διευθυντή.
8. Υπογράφει τα Δελτία τεχνικής Επιθεώρησης & προμήθειας υλικών και βεβαιώσεις εκτέλεσης προμηθειών & εργασιών.
9. Αναλαμβάνει και συμμετέχει στη διαδικασία ενταλμάτων προπληρωμής που έχουν σχέση με την εύρυθμη λειτουργία των Οχημάτων – Μηχανημάτων του Δήμου.

10. Συμμετέχει στις διαδικασίες διαγωνισμών, παραλαβών κ.λ.π.
11. Ασκεί και ο ίδιος, προσωπικά, όλες τις αρμοδιότητες των υφισταμένων του (που δεν έχει εκχωρήσει σ' αυτούς) ή εκείνες που δεν έχουν εκπληρώσει οι υπάλληλοι του τμήματός του.
12. Εφαρμόζει πιστά το ωράριο εργασίας του, δίνοντας το καλό παράδειγμα στους υπαλλήλους του. Επίσης ελέγχει το ωράριο εργασίας των υπαλλήλων του τμήματος του

ΙΙ. Γραφείο Κίνησης – Διαχείρισης Οχημάτων

1. Ρυθμίζει σε συνεργασία με τον προϊστάμενο του τμήματος, την κυκλοφορία των πάσης φύσεως οχημάτων του Δήμου (απορριμματοφόρα, διάφορα αυτοκινούμενα μηχανήματα – δίκυκλα – επιβατικά οχήματα) ανάλογα με τις καθημερινές ανάγκες των υπηρεσιών και τη κατάσταση τους και μεριμνά για τον εφοδιασμό με όλα τα σχετικά με την κίνηση έγγραφα.
2. Επιμελείται για τον εφοδιασμό των οχημάτων και των μηχανημάτων με καύσιμη ύλη και εποπτεύει την κατανάλωση καυσίμων.
3. Σχεδιάζει και μεριμνά για την περιοδική και έκτακτη επισκευή και συντήρηση τους, για την προμήθεια αναγκαίων ανταλλακτικών και τηρεί αρχείο με σχετικά βιβλία και δελτία.
4. Επιμελείται για το τακτικό πλύσιμο όλων των Οχημάτων του Δήμου.
5. Τηρεί την φυσική αποθήκη ανταλλακτικών και λοιπών υλικών που είναι αναγκαία για την συντήρηση και αποκατάσταση των βλαβών των μηχανοκίνητων Οχημάτων του Δήμου.
6. Συγκεντρώνει – τηρεί και επεξεργάζεται στοιχεία για την εκτέλεση των λειτουργιών συντήρησης και αποκατάστασης βλαβών των Οχημάτων του Δήμου.
7. Παρακολουθεί τον περιοδικό έλεγχο ΚΤΕΟ της κάρτας καυσαερίων και μεριμνά για τον εφοδιασμό των οχημάτων με τα αναγκαία σήματα τελών κυκλοφορίας, πιστοποιητικών ταχογράφων, πυροσβεστήρων, φαρμακείων κ.λ.π.

8. Ενημερώνει τον Προϊστάμενο για την κατάσταση των αυτοκινήτων και μηχανημάτων, μεριμνά για τη άρση κυκλοφορίας τους και εισηγείται την αγορά νέων.
9. Συντάσσει μελέτες για την προμήθεια οχημάτων, ελαστικών, εξαρτημάτων, καυσίμων, λιπαντικών, ασφάλισης τους κ.λ.π. και συμμετέχει στις διαδικασίες διαγωνισμών, παραλαβών κ.λ.π.

ΙΙΙ. Γραφείο Συντήρησης Οχημάτων

1. Συντηρεί τα οχήματα του Δήμου.
2. Συμμετέχει σε επιτροπές που έχουν άμεση σχέση με την παραλαβή – προμήθεια υλικών, εργασιών και υπογράφει τα Δελτία τεχνικής Επιθεώρησης & προμήθειας υλικών και βεβαιώσεις εκτέλεσης προμηθειών & εργασιών.
3. Αναλαμβάνει την εκτέλεση για τον περιοδικό έλεγχο ΚΤΕΟ των οχημάτων και την παραλαβή του σήματος, όπως επίσης και της κάρτας καυσαερίων.
4. Ενημερώνει το Γραφείο Κίνησης-Διαχείρισης Οχημάτων σε θέματα που αφορούν την βελτίωση για την εκτέλεση των λειτουργιών συντήρησης και αποκατάστασης βλαβών των Οχημάτων του Δήμου.

Γ. Τμήμα Πρασίνου –Αστικού Περιβάλλοντος

Ι. Γραφείο Προϊσταμένου

1. Ο πρ/νος προΐσταται εποπτεύει συντονίζει και ελέγχει την λειτουργία των τριών γραφείων που υπάγονται στο Τμήμα του.
2. Παραλαμβάνει και διεκπεραιώνει την εισερχόμενη και εξερχόμενη αλληλογραφία του Τμήματος.
3. Εισηγείται κατά την κατάρτιση του οικονομικού προϋπολογισμού στα κεφάλαια άρθρα ή κωδικούς αριθμούς που αφορούν το τμήμα του.
4. Τηρεί τα πεπραγμένα του τμήματος ανά τρίμηνο.

5. Εισηγείται στην αρμόδια υπηρεσία προμηθειών κάθε είδους προμήθεια γενικού εξοπλισμού, επίπλων, συσκευών και σκευών για τις ανάγκες του Τμήματός του.
6. Ασκεί και ο ίδιος, προσωπικά, όλες τις αρμοδιότητες των υφισταμένων του (που δεν έχει εκχωρήσει σ' αυτούς) ή εκείνες που δεν έχουν εκπληρώσει οι υπάλληλοι του τμήματός του
7. Εφαρμόζει πιστά το ωράριο εργασίας του, δίνοντας το καλό παράδειγμα στους υπαλλήλους του. Επίσης ελέγχει το ωράριο εργασίας των υπαλλήλων του τμήματος του

ΙΙ. Γραφείο Πρασίνου – Αστικού Περιβάλλοντος

1. Επιμελείται τη σύνταξη μελετών για τις απαιτούμενες κηποτεχνικές διαμορφώσεις, για την προμήθεια δένδρων και καλλωπιστικών φυτών και έχει τη φροντίδα της εφαρμογής τους στους ανάλογους χώρους με αυτόματη άρδευση. Εισηγείται τρόπους πληρέστερης και οικονομικότερης κατασκευής και ανακατασκευής του πρασίνου του Δήμου.
2. Συντάσσει μελέτες προμηθειών φυτικού, αρδευτικού υλικού κ.λ.π. Εφαρμόζει την ανθοκομική – κηπουρική τέχνη για την καλαίσθητη εμφάνιση του πρασίνου και τον συνδυασμό των φυτών.
3. Ευθύνεται για την υδροπαροχή και τους ψεκασμούς των χώρων πρασίνου δίδοντας τις απαραίτητες εντολές στο γραφείο συντήρησης που διαθέτει και τον κατάλληλο εξοπλισμό (βυτιοφόρα κ.λ.π.)
4. Ενημερώνει τον προϊστάμενο του τμήματος και το Δ/ντή της Υπηρεσίας για τις απαιτούμενες πιστώσεις για την εκτέλεση των σχετικών έργων.
5. Επιβλέπει το τεχνικό προσωπικό που υπηρετεί στο γραφείο συντήρησης – επέκτασης πρασίνου (υδραυλικούς) προκειμένου να γίνεται ορθή συντήρηση του πρασίνου αλλά και επέκταση και επισκευή των αρδευτικών δικτύων
6. Συνεργάζεται με την ΔΕΥΑΡ για την εκτέλεση του αντικειμένου του Γραφείου.

ΙΙΙ. Γραφείο Συντήρησης – Επέκτασης Πρασίνου

Οι αρμοδιότητες του Γραφείου είναι οι εξής:

1. Η κηποτεχνική συντήρηση των πάρκων, του Δημοτικού κήπου, των Δημοτικών πλατειών των σιντριβανιών και όλων των κοινοχρήστων χώρων σύμφωνα με την επιστήμη και την τέχνη της κηποτεχνίας (ψεκασμός, κλάδεμα, λιπάνσεις κ.λ.π.)
2. Η καθαριότητα αποκλειστικά των χώρων πρασίνου (παρτέρια) και των χώρων που περιλαμβάνονται εσωτερικά αυτών.
3. Η συντήρηση παλαιών και δημιουργία νέων δενδροστοιχιών.
4. Η μέριμνα για τη διαφύλαξη και νομική προστασία του πρασίνου.
5. Επεμβάσεις στα ψηλά δένδρα.
6. Η φροντίδα και η μέριμνα των μηχανημάτων της υπηρεσίας.
7. Η καταγραφή των αναγκών σε εξοπλισμό προκειμένου να δοθούν στοιχεία στο γραφείο προμηθειών για τις ανάλογες προμήθειες.
8. Το κλάδεμα των δένδρων που εμποδίζουν την λειτουργία φωτεινών σηματοδοτών, σημάτων ή τη διέλευση πεζών από πεζοδρόμια.
9. Η επέκταση και συντήρηση των δικτύων άρδευσης των Δημοτικών Διαμερισμάτων.

3. Αρμοδιότητες Αποκεντρωμένων Υπηρεσιών

Οι αποκεντρωμένες υπηρεσίες του Δήμου Ρεθύμνης είναι εγκατεστημένες στην έδρα δημοτικών ενοτήτων, εξυπηρετούν τις δημοτικές / τοπικές κοινότητες της ενότητας και περιλαμβάνουν τις παρακάτω υπηρεσίες ανά ενότητα

Αποκεντρωμένες Υπηρεσίες Με Έδρα Την Τοπική Κοινότητα Άδελε Δημοτικής Ενότητας Αρκαδίου

Οι αρμοδιότητες των επί μέρους οργανικών μονάδων που είναι εγκατεστημένες στην έδρα της Δημοτικής Ενότητας Αρκαδίου είναι οι εξής:

Ι. Γραφείο Διοικητικών Θεμάτων και Εξυπηρέτησης του Πολίτη

1. Παρέχει γραμματειακή και διοικητική υποστήριξη προς τον Αντιδήμαρχο που εποπτεύει τις υπηρεσίες της δημοτικής ενότητας και προς τα Τμήματά της (τήρηση πρωτοκόλλου, διεκπεραίωση και αρχειοθέτηση αλληλογραφίας, θέματα προσωπικού κλπ).
2. Παρέχει γραμματειακή και διοικητική υποστήριξη προς τα πολιτικά όργανα της δημοτικής ενότητας.
3. Εισηγείται βελτιώσεις και παρακολουθεί την εφαρμογή όλων των διαδικασιών που σχετίζονται με την απασχόληση των εργαζομένων στις υπηρεσίες της δημοτικής ενότητας, σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις (τήρηση ωραρίου, έγκριση και πραγματοποίηση υπερωριών κλπ).
4. Συγκεντρώνει τα στοιχεία απασχόλησης και τις μεταβολές των στοιχείων των εργαζομένων στις υπηρεσίες της δημοτικής ενότητας που επηρεάζουν τις αμοιβές τους και ενημερώνει έγκαιρα τις αρμόδιες οικονομικές υπηρεσίες, ώστε να προωθείται έγκαιρα η πληρωμή των εργαζομένων και η απόδοση των ασφαλιστικών εισφορών.
5. Μεριμνά για τις μετακινήσεις και μεταφορές του προσωπικού των υπηρεσιών της δημοτικής ενότητας.
6. Μεριμνά για τη λειτουργία του τηλεφωνικού κέντρου της δημοτικής ενότητας.
7. Ενημερώνει και πληροφορεί τους πολίτες για τις ενέργειες που απαιτούνται για τη διεκπεραίωση διοικητικών υποθέσεων σχετικών με τις κεντρικές δημοτικές υπηρεσίες.
8. Παραλαμβάνει αιτήσεις πολιτών για την διεκπεραίωση υποθέσεών τους από τις κεντρικές υπηρεσίες, ελέγχει την πληρότητά τους και διαβιβάζει πλήρεις τους φακέλους των υποθέσεων των πολιτών στην αρμόδια για την διεκπεραίωσή τους δημοτική υπηρεσία με οποιονδήποτε πρόσφορο τρόπο.
9. Παραλαμβάνει από τις αρμόδιες κεντρικές υπηρεσίες τα τελικά έγγραφα που έχουν ζητηθεί από τους πολίτες και μεριμνά για την παράδοσή τους στους πολίτες.

10. Τηρεί, σε τοπικό επίπεδο, τις υποχρεώσεις για το Δήμο που προκύπτουν από την ισχύουσα νομοθεσία περί ιθαγένειας, αλλοδαπών και μετανάστευσης.
11. Υποδέχεται και διαχειρίζεται τα παράπονα και τις προτάσεις των πολιτών για βελτιώσεις των διοικητικών διαδικασιών του Δήμου.

Υπάγεται διοικητικά στην Διεύθυνση Διοικητικών Υπηρεσιών και Κοινωνικής Προστασίας

ΙΙ. Γραφείο Οικονομικών Θεμάτων

1. Διενεργεί πληρωμές προς δικαιούχους, σύμφωνα με τις ειδικότερες οδηγίες της Διεύθυνσης Οικονομικών Υπηρεσιών, με βάση τα Εντάλματα Πληρωμών και μετά από έλεγχο των δικαιολογητικών που ορίζει ο νόμος.
2. Καταγράφει τις διενεργούμενες πληρωμές σύμφωνα με τις ισχύουσες διαδικασίες και ενημερώνει σχετικά τη Διεύθυνση Οικονομικών Υπηρεσιών.
3. Διενεργεί εισπράξεις οφειλών προς τον Δήμο και ενημερώνει το λογιστικό σύστημα του Δήμου με τις σχετικές ταμειακές εγγραφές, σύμφωνα με ειδικότερες οδηγίες της Διεύθυνσης Οικονομικών Υπηρεσιών.
4. Τηρεί τις διαδικασίες συναλλαγών με τις Τράπεζες για την τοποθέτηση των χρηματικών διαθεσίμων και την διενέργεια εισπράξεων και πληρωμών μέσω επιταγών. Τηρεί το αναγκαίο φυσικό ταμείο στα γραφεία της δημοτικής ενότητας.

ΙΙΙ. Γραφείο Συντήρησης Υποδομών

1. Μεριμνά για την φύλαξη, την ασφάλεια και την καθαριότητα των κάθε είδους εγκαταστάσεων της δημοτικής ενότητας.
2. Συγκεντρώνει πληροφορίες για την καλή λειτουργία των υποδομών του Δήμου (π.χ. ηλεκτροφωτισμός) και ενημερώνει σχετικά τις αρμόδιες κεντρικές υπηρεσίες του Δήμου.
3. Μεριμνά για την συντήρηση και αποκατάσταση βλαβών των κτιρίων και των υποδομών.

Υπάγεται διοικητικά στις Τεχνικές Υπηρεσίες του Δήμου.

Αποκεντρωμένες Υπηρεσίες Με Έδρα Την Τοπική Κοινότητα Επισκοπής Της Δημοτικής Ενότητας Λαππαίων

Οι αρμοδιότητες των επί μέρους οργανικών μονάδων που είναι εγκατεστημένες στην έδρα της Δημοτικής Ενότητας Λαππαίων είναι οι εξής

Ι. Γραφείο ΚΕΠ

1. Ενημερώνει και πληροφορεί τους πολίτες για τις ενέργειες που απαιτούνται για τη διεκπεραίωση διοικητικών υποθέσεων σχετικών με τις δημόσιες υπηρεσίες.
2. Παραλαμβάνει αιτήσεις πολιτών για την διεκπεραίωση υποθέσεών τους από τις υπηρεσίες του Δημοσίου, ελέγχει την πληρότητά τους και σε περίπτωση που για την διεκπεραίωση της υπόθεσης απαιτούνται δικαιολογητικά, που δεν υποβάλλονται μαζί με την αίτηση, τα αναζητά και τα παραλαμβάνει με οποιονδήποτε πρόσφορο τρόπο από τις αρμόδιες υπηρεσίες, μετά από σχετική εξουσιοδότηση των πολιτών.
3. Διαβιβάζει πλήρεις τους φακέλους των υποθέσεων των πολιτών στην αρμόδια για την διεκπεραίωσή τους υπηρεσία με οποιονδήποτε πρόσφορο τρόπο.
4. Παραλαμβάνει από τις αρμόδιες υπηρεσίες τα τελικά έγγραφα που έχουν ζητηθεί από τους πολίτες και μεριμνά για την παράδοσή τους στους πολίτες, είτε με αποστολή, είτε μέσω του ΚΕΠ.
5. Παρέχει διάφορες υπηρεσίες στους πολίτες σύμφωνα με τον γενικό σχεδιασμό των ΚΕΠ (επικύρωση εγγράφων, θεώρηση γνησίου υπογραφής, χορήγηση παράβολων, χορήγηση αποδεικτικών φορολογικής και ασφαλιστικής ενημερότητας κλπ).
6. Τηρεί αρχεία και επεξεργάζεται στατιστικά στοιχεία από την δράση του ΚΕΠ.

7. Παρακολουθεί και υποστηρίζει την εφαρμογή του προγράμματος e-kep για την εξυπηρέτηση των πολιτών σε απομακρυσμένους οικισμούς του Δήμου.
8. Υποδέχεται από άλλα Κ.Ε.Π. αιτήσεις πολιτών η διεκπεραίωση των οποίων εμπίπτει στις αρμοδιότητες του Δήμου. Προωθεί τα αιτήματα αυτά στις αρμόδιες για τη διεκπεραίωσή τους υπηρεσίες και παρακολουθεί τη διαδικασία της διεκπεραίωσης και την τήρηση των νόμιμων χρονικών προθεσμιών. Παραλαμβάνει τα σχετικά έγγραφα από τις υπηρεσίες και τα αποστέλλει στα Κ.Ε.Π. της αρχικής υποβολής των αιτήσεων.
9. Υποδέχεται και διαχειρίζεται τα παράπονα και τις προτάσεις των πολιτών για βελτιώσεις των διοικητικών διαδικασιών.

ΙΙ. Γραφείο Διοικητικών Θεμάτων και Εξυπηρέτησης του Πολίτη

1. Παρέχει γραμματειακή και διοικητική υποστήριξη προς τον Αντιδήμαρχο που εποπτεύει τις υπηρεσίες της δημοτικής ενότητας και προς τα Τμήματά της (τήρηση πρωτοκόλλου, διεκπεραίωση και αρχειοθέτηση αλληλογραφίας, θέματα προσωπικού κλπ).
2. Παρέχει γραμματειακή και διοικητική υποστήριξη προς τα πολιτικά όργανα της δημοτικής ενότητας.
3. Εισηγείται βελτιώσεις και παρακολουθεί την εφαρμογή όλων των διαδικασιών που σχετίζονται με την απασχόληση των εργαζομένων στις υπηρεσίες της δημοτικής ενότητας, σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις (τήρηση ωραρίου, έγκριση και πραγματοποίηση υπερωριών κλπ).
4. Συγκεντρώνει τα στοιχεία απασχόλησης και τις μεταβολές των στοιχείων των εργαζομένων στις υπηρεσίες της δημοτικής ενότητας που επηρεάζουν τις αμοιβές τους και ενημερώνει έγκαιρα τις αρμόδιες οικονομικές υπηρεσίες, ώστε να προωθείται έγκαιρα η πληρωμή των εργαζομένων και η απόδοση των ασφαλιστικών εισφορών.
5. Μεριμνά για τις μετακινήσεις και μεταφορές του προσωπικού των υπηρεσιών της δημοτικής ενότητας.
6. Μεριμνά για τη λειτουργία του τηλεφωνικού κέντρου της δημοτικής ενότητας.

7. Ενημερώνει και πληροφορεί τους πολίτες για τις ενέργειες που απαιτούνται για τη διεκπεραίωση διοικητικών υποθέσεων σχετικών με τις κεντρικές δημοτικές υπηρεσίες.
8. Παραλαμβάνει αιτήσεις πολιτών για την διεκπεραίωση υποθέσεών τους από τις κεντρικές υπηρεσίες, ελέγχει την πληρότητά τους και διαβιβάζει πλήρεις τους φακέλους των υποθέσεων των πολιτών στην αρμόδια για την διεκπεραίωσή τους δημοτική υπηρεσία με οποιονδήποτε πρόσφορο τρόπο
9. Παραλαμβάνει από τις αρμόδιες κεντρικές υπηρεσίες τα τελικά έγγραφα που έχουν ζητηθεί από τους πολίτες και μεριμνά για την παράδοσή τους στους πολίτες.
10. Τηρεί, σε τοπικό επίπεδο, τις υποχρεώσεις για το Δήμο που προκύπτουν από την ισχύουσα νομοθεσία περί ιθαγένειας, αλλοδαπών και μετανάστευσης.
11. Υποδέχεται και διαχειρίζεται τα παράπονα και τις προτάσεις των πολιτών για βελτιώσεις των διοικητικών διαδικασιών του Δήμου.

III. Γραφείο Οικονομικών Θεμάτων

1. Διενεργεί πληρωμές προς δικαιούχους, σύμφωνα με τις ειδικότερες οδηγίες της Διεύθυνσης Οικονομικών Υπηρεσιών, με βάση τα Εντάλματα Πληρωμών και μετά από έλεγχο των δικαιολογητικών που ορίζει ο νόμος.
2. Καταγράφει τις διενεργούμενες πληρωμές σύμφωνα με τις ισχύουσες διαδικασίες και ενημερώνει σχετικά τη Διεύθυνση Οικονομικών Υπηρεσιών.
3. Διενεργεί εισπράξεις οφειλών προς τον Δήμο και ενημερώνει το λογιστικό σύστημα του Δήμου με τις σχετικές ταμειακές εγγραφές, σύμφωνα με ειδικότερες οδηγίες της Διεύθυνσης Οικονομικών Υπηρεσιών.
4. Τηρεί τις διαδικασίες συναλλαγών με τις Τράπεζες για την τοποθέτηση των χρηματικών διαθεσίμων και την διενέργεια εισπράξεων και πληρωμών μέσω επιταγών. Τηρεί το αναγκαίο φυσικό ταμείο στα γραφεία της δημοτικής ενότητας

IV. Γραφείο Συντήρησης Υποδομών

1. Μεριμνά για την φύλαξη, την ασφάλεια και την καθαριότητα των κάθε είδους εγκαταστάσεων της δημοτικής ενότητας.
2. Συγκεντρώνει πληροφορίες για την καλή λειτουργία των υποδομών του Δήμου (π.χ. ηλεκτροφωτισμός) και ενημερώνει σχετικά τις αρμόδιες κεντρικές υπηρεσίες του Δήμου.
3. Μεριμνά για την συντήρηση και αποκατάσταση βλαβών των κτιρίων και των υποδομών.

Υπάγεται διοικητικά στις Τεχνικές Υπηρεσίες του Δήμου

<u>Αποκεντρωμένες Υπηρεσίες Με Έδρα Την Τοπική Κοινότητα Γωνιάς Δημοτικής Ενότητας Νικηφόρου Φωκά</u>

Οι αρμοδιότητες των επί μέρους οργανικών μονάδων που είναι εγκατεστημένες στην έδρα της Δημοτικής Ενότητας Νικηφόρου Φωκά είναι οι εξής:

Ι. Γραφείο Διοικητικών Θεμάτων και Εξυπηρέτησης του Πολίτη

1. Παρέχει γραμματειακή και διοικητική υποστήριξη προς τον Αντιδήμαρχο που εποπτεύει τις υπηρεσίες της δημοτικής ενότητας και προς τα Τμήματά της (τήρηση πρωτοκόλλου, διεκπεραίωση και αρχειοθέτηση αλληλογραφίας, θέματα προσωπικού κλπ).
2. Παρέχει γραμματειακή και διοικητική υποστήριξη προς τα πολιτικά όργανα της δημοτικής ενότητας.
3. Εισηγείται βελτιώσεις και παρακολουθεί την εφαρμογή όλων των διαδικασιών που σχετίζονται με την απασχόληση των εργαζομένων στις υπηρεσίες της δημοτικής ενότητας, σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις (τήρηση ωραρίου, έγκριση και πραγματοποίηση υπερωριών κλπ).
4. Συγκεντρώνει τα στοιχεία απασχόλησης και τις μεταβολές των στοιχείων των εργαζομένων στις υπηρεσίες της δημοτικής ενότητας που επηρεάζουν

τις αμοιβές τους και ενημερώνει έγκαιρα τις αρμόδιες οικονομικές υπηρεσίες, ώστε να προωθείται έγκαιρα η πληρωμή των εργαζομένων και η απόδοση των ασφαλιστικών εισφορών.

5. Μεριμνά για τις μετακινήσεις και μεταφορές του προσωπικού των υπηρεσιών της δημοτικής ενότητας.
6. Μεριμνά για τη λειτουργία του τηλεφωνικού κέντρου της δημοτικής ενότητας.
7. Ενημερώνει και πληροφορεί τους πολίτες για τις ενέργειες που απαιτούνται για τη διεκπεραίωση διοικητικών υποθέσεων σχετικών με τις κεντρικές δημοτικές υπηρεσίες.
8. Παραλαμβάνει αιτήσεις πολιτών για την διεκπεραίωση υποθέσεών τους από τις κεντρικές υπηρεσίες, ελέγχει την πληρότητά τους και διαβιβάζει πλήρεις τους φακέλους των υποθέσεων των πολιτών στην αρμόδια για την διεκπεραίωσή τους δημοτική υπηρεσία με οποιονδήποτε πρόσφορο τρόπο.
9. Παραλαμβάνει από τις αρμόδιες κεντρικές υπηρεσίες τα τελικά έγγραφα που έχουν ζητηθεί από τους πολίτες και μεριμνά για την παράδοσή τους στους πολίτες.
10. Τηρεί, σε τοπικό επίπεδο, τις υποχρεώσεις για το Δήμο που προκύπτουν από την ισχύουσα νομοθεσία περί ιθαγένειας, αλλοδαπών και μετανάστευσης.
11. Υποδέχεται και διαχειρίζεται τα παράπονα και τις προτάσεις των πολιτών για βελτιώσεις των διοικητικών διαδικασιών του Δήμου.

Υπάγεται διοικητικά στην Διεύθυνση Διοικητικών Υπηρεσιών και Κοινωνικής Προστασίας.

ΙΙ. Γραφείο Οικονομικών Θεμάτων

1. Διενεργεί πληρωμές προς δικαιούχους, σύμφωνα με τις ειδικότερες οδηγίες της Διεύθυνσης Οικονομικών Υπηρεσιών, με βάση τα Εντάλματα Πληρωμών και μετά από έλεγχο των δικαιολογητικών που ορίζει ο νόμος.
2. Καταγράφει τις διενεργούμενες πληρωμές σύμφωνα με τις ισχύουσες διαδικασίες και ενημερώνει σχετικά τη Διεύθυνση Οικονομικών Υπηρεσιών.
3. Διενεργεί εισπράξεις οφειλών προς τον Δήμο και ενημερώνει το λογιστικό σύστημα του Δήμου με τις σχετικές ταμειακές εγγραφές, σύμφωνα με ειδικότερες οδηγίες της Διεύθυνσης Οικονομικών Υπηρεσιών.
4. Τηρεί τις διαδικασίες συναλλαγών με τις Τράπεζες για την τοποθέτηση των χρηματικών διαθεσίμων και την διενέργεια εισπράξεων και πληρωμών μέσω επιταγών. Τηρεί το αναγκαίο φυσικό ταμείο στα γραφεία της δημοτικής ενότητας

ΙΙΙ. Γραφείο Συντήρησης Υποδομών

1. Μεριμνά για την φύλαξη, την ασφάλεια και την καθαριότητα των κάθε είδους εγκαταστάσεων της δημοτικής ενότητας.
2. Συγκεντρώνει πληροφορίες για την καλή λειτουργία των υποδομών του Δήμου (π.χ. ηλεκτροφωτισμός) και ενημερώνει σχετικά τις αρμόδιες κεντρικές υπηρεσίες του Δήμου.
3. Μεριμνά για την συντήρηση και αποκατάσταση βλαβών των κτιρίων και των υποδομών.

Υπάγεται διοικητικά στις Τεχνικές Υπηρεσίες του Δήμου

Αποκεντρωμένες Υπηρεσίες Με Έδρα Την Δημοτική Κοινότητα Ατσιποπούλου Δημοτικής Ενότητας Νικηφόρου Φωκά

Ι. Γραφείο ΚΕΠ.

1. Ενημερώνει και πληροφορεί τους πολίτες για τις ενέργειες που απαιτούνται για τη διεκπεραίωση διοικητικών υποθέσεων σχετικών με τις δημόσιες υπηρεσίες.
2. Παραλαμβάνει αιτήσεις πολιτών για την διεκπεραίωση υποθέσεών τους από τις υπηρεσίες του Δημοσίου, ελέγχει την πληρότητά τους και σε περίπτωση που για την διεκπεραίωση της υπόθεσης απαιτούνται δικαιολογητικά, που δεν υποβάλλονται μαζί με την αίτηση, τα αναζητά και τα παραλαμβάνει με οποιονδήποτε πρόσφορο τρόπο από τις αρμόδιες υπηρεσίες, μετά από σχετική εξουσιοδότηση των πολιτών.
3. Διαβιβάζει πλήρεις τους φακέλους των υποθέσεων των πολιτών στην αρμόδια για την διεκπεραίωσή τους υπηρεσία με οποιονδήποτε πρόσφορο τρόπο.
4. Παραλαμβάνει από τις αρμόδιες υπηρεσίες τα τελικά έγγραφα που έχουν ζητηθεί από τους πολίτες και μεριμνά για την παράδοσή τους στους πολίτες, είτε με αποστολή, είτε μέσω του ΚΕΠ.
5. Παρέχει διάφορες υπηρεσίες στους πολίτες σύμφωνα με τον γενικό σχεδιασμό των ΚΕΠ (επικύρωση εγγράφων, θεώρηση γνησίου υπογραφής, χορήγηση παράβολων, χορήγηση αποδεικτικών φορολογικής και ασφαλιστικής ενημερότητας κλπ).
6. Τηρεί αρχεία και επεξεργάζεται στατιστικά στοιχεία από την δράση του ΚΕΠ.
7. Παρακολουθεί και υποστηρίζει την εφαρμογή του προγράμματος e-kep για την εξυπηρέτηση των πολιτών σε απομακρυσμένους οικισμούς του Δήμου.
8. Υποδέχεται από άλλα Κ.Ε.Π. αιτήσεις πολιτών η διεκπεραίωση των οποίων εμπίπτει στις αρμοδιότητες του Δήμου. Προωθεί τα αιτήματα αυτά στις αρμόδιες για τη διεκπεραίωσή τους υπηρεσίες και παρακολουθεί τη διαδικασία της διεκπεραίωσης και την τήρηση των νόμιμων χρονικών προ-

θεσμιών. Παραλαμβάνει τα σχετικά έγγραφα από τις υπηρεσίες και τα αποστέλλει στα Κ.Ε.Π. της αρχικής υποβολής των αιτήσεων.

9. Υποδέχεται και διαχειρίζεται τα παράπονα και τις προτάσεις των πολιτών για βελτιώσεις των διοικητικών διαδικασιών.

Υπάγεται διοικητικά στην Διεύθυνση Κ.Ε.Π

ΙΙ. Γραφείο Συντήρησης Υποδομών

1. Μεριμνά για την φύλαξη, την ασφάλεια και την καθαριότητα των κάθε είδους εγκαταστάσεων της δημοτικής ενότητας.
2. Συγκεντρώνει πληροφορίες για την καλή λειτουργία των υποδομών του Δήμου (π.χ. ηλεκτροφωτισμός) και ενημερώνει σχετικά τις αρμόδιες κεντρικές υπηρεσίες του Δήμου.
3. Μεριμνά για την συντήρηση και αποκατάσταση βλαβών των κτιρίων και των υποδομών.

Υπάγεται διοικητικά στις Τεχνικές Υπηρεσίες του Δήμου

<u>Αποκεντρωμένες Υπηρεσίες Με Έδρα Την Τοπική Κοινότητα Πηγής Δημοτικής Ενότητας Αρκαδίου</u>

Ι. Γραφείο ΚΕΠ.

1. Ενημερώνει και πληροφορεί τους πολίτες για τις ενέργειες που απαιτούνται για τη διεκπεραίωση διοικητικών υποθέσεων σχετικών με τις δημόσιες υπηρεσίες.
2. Παραλαμβάνει αιτήσεις πολιτών για την διεκπεραίωση υποθέσεών τους από τις υπηρεσίες του Δημοσίου, ελέγχει την πληρότητά τους και σε περίπτωση που για την διεκπεραίωση της υπόθεσης απαιτούνται δικαιολογητικά, που δεν υποβάλλονται μαζί με την αίτηση, τα αναζητά και τα παραλαμβάνει με οποιονδήποτε πρόσφορο τρόπο από τις αρμόδιες υπηρεσίες, μετά από σχετική εξουσιοδότηση των πολιτών.

3. Διαβιβάζει πλήρεις τους φακέλους των υποθέσεων των πολιτών στην αρμόδια για την διεκπεραίωσή τους υπηρεσία με οποιονδήποτε πρόσφορο τρόπο.
4. Παραλαμβάνει από τις αρμόδιες υπηρεσίες τα τελικά έγγραφα που έχουν ζητηθεί από τους πολίτες και μεριμνά για την παράδοσή τους στους πολίτες, είτε με αποστολή, είτε μέσω του ΚΕΠ.
5. Παρέχει διάφορες υπηρεσίες στους πολίτες σύμφωνα με τον γενικό σχεδιασμό των ΚΕΠ (επικύρωση εγγράφων, θεώρηση γνησίου υπογραφής, χορήγηση παράβολων, χορήγηση αποδεικτικών φορολογικής και ασφαλιστικής ενημερότητας κλπ).
6. Τηρεί αρχεία και επεξεργάζεται στατιστικά στοιχεία από την δράση του ΚΕΠ.
7. Παρακολουθεί και υποστηρίζει την εφαρμογή του προγράμματος e-kep για την εξυπηρέτηση των πολιτών σε απομακρυσμένους οικισμούς του Δήμου.
8. Υποδέχεται από άλλα Κ.Ε.Π. αιτήσεις πολιτών η διεκπεραίωση των οποίων εμπίπτει στις αρμοδιότητες του Δήμου. Προωθεί τα αιτήματα αυτά στις αρμόδιες για τη διεκπεραίωσή τους υπηρεσίες και παρακολουθεί τη διαδικασία της διεκπεραίωσης και την τήρηση των νόμιμων χρονικών προθεσμιών. Παραλαμβάνει τα σχετικά έγγραφα από τις υπηρεσίες και τα αποστέλλει στα Κ.Ε.Π. της αρχικής υποβολής των αιτήσεων.
9. Υποδέχεται και διαχειρίζεται τα παράπονα και τις προτάσεις των πολιτών για βελτιώσεις των διοικητικών διαδικασιών.

Υπάγεται διοικητικά στην διεύθυνση Κ.Ε.Π

3.2.1 Διοίκηση – Εποπτεία – Συντονισμός

Ο Δήμος διοικείται από το Δημοτικό Συμβούλιο, την Οικονομική Επιτροπή, την Επιτροπή Ποιότητας Ζωής, την Εκτελεστική Επιτροπή και το Δήμαρχο. Οι αρμοδιότητες των οργάνων αυτών ορίζονται από τις κείμενες διατάξεις.

Όργανα διοίκησης, στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων τους, των Δημοτικών Κοινοτήτων και των Τοπικών Κοινοτήτων του Δήμου είναι, σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις, το Συμβούλιο και ο Πρόεδρος του συμβουλίου της Δημοτικής Κοινότητας ή το Συμβούλιο και ο Πρόεδρος του συμβουλίου της Τοπικής Κοινότητας (ή ο Εκπρόσωπος της Τοπικής Κοινότητας) αντίστοιχα. Οι αρμοδιότητες των οργάνων αυτών ορίζονται από τις κείμενες διατάξεις.

Ο Δήμαρχος υποστηρίζεται στα διοικητικά του καθήκοντά του από τον Γενικό Γραμματέα, ο οποίος υλοποιεί τις αρμοδιότητες που του εκχωρεί ο Δήμαρχος με απόφασή του. Οι αρμοδιότητες αυτές είναι δυνατόν να περιλαμβάνουν ιδίως την εποπτεία και τον έλεγχο των δημοτικών υπηρεσιών, έτσι ώστε να εξασφαλίζεται με αποδοτικό τρόπο η αποτελεσματικότητα στην επίτευξη των περιοδικών στόχων και προγραμμάτων που αποφασίζονται από τα πολιτικά όργανα του Δήμου.

Το Δήμαρχο επικουρούν οι Αντιδήμαρχοι που ορίζει ο Δήμαρχος και στους οποίους μεταβιβάζει την άσκηση αρμοδιοτήτων καθ' ύλην (π.χ. άσκηση εποπτείας συγκεκριμένων δημοτικών υπηρεσιών) και κατά τόπο (εποπτεία αποκεντρωμένων υπηρεσιών και ζητημάτων που αφορούν συγκεκριμένες Δημοτικές ενότητες).

Οι αποκεντρωμένες υπηρεσίες στις έδρες των Δημοτικών ενοτήτων εποπτεύονται συνολικά από τον αντίστοιχο Αντιδήμαρχο που ορίζεται σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις. Κάθε αποκεντρωμένη υπηρεσία υπάγεται διοικητικά και ακολουθεί κατά την άσκηση των θεματικών αρμοδιοτήτων της, τις οδηγίες και κατευθύνσεις της αντίστοιχης υπερκείμενης θεματικής διοικητικής ενότητας (π.χ. το αποκεντρωμένο Γραφείο Διοικητικών Θεμάτων διοικείται και ακολουθεί τις οδηγίες και τα πρότυπα που ορίζει η κεντρική Διεύθυνση Διοικητικών Υπηρεσιών).

Όλες οι υπηρεσίες του Δήμου συνεργάζονται με την Διεύθυνση Προγραμματισμού, Οργάνωσης και Πληροφορικής κατά το σχεδιασμό και την παρακολούθηση εφαρμογής των Επιχειρησιακών Προγραμμάτων, των ετησίων προγραμμάτων και γενικά των προγραμμάτων δράσης του Δήμου.

Όλες οι κεντρικές υπηρεσίες του Δήμου συνεργάζονται με τα αποκεντρωμένα Γραφεία Διοικητικών θεμάτων και Εξυπηρέτησης του Πολίτη προκειμένου αυτά (α) να ενημερώνουν και να πληροφορούν τους πολίτες για τις ενέργειες που απαιτούνται για τη διεκπεραίωση διοικητικών υποθέσεων σχετικών με τις κεντρικές δημοτικές υπηρεσίες, (β) να παραλαμβάνουν αιτήσεις πολιτών για τη διεκπεραίωση υποθέσεών τους από τις

κεντρικές υπηρεσίες και να διαβιβάζουν πλήρεις τους φακέλους των υποθέσεων των πολιτών στην αρμόδια για την διεκπεραίωσή τους δημοτική υπηρεσία και (γ) να παραλαμβάνουν από τις αρμόδιες κεντρικές υπηρεσίες τα τελικά έγγραφα που έχουν ζητηθεί από τους πολίτες και να μεριμνούν για την παράδοσή τους στους πολίτες.

Ο Δήμαρχος ή ο Γενικός Γραμματέας δύναται να συγκαλεί περιοδικά ή κατά περίπτωση Συντονιστικά Συμβούλια στα οποία μετέχουν με εκπροσώπους τους το σύνολο ή μέρος (ανάλογα με ομοιογενή θεματικά αντικείμενα) των υπηρεσιών του Δήμου. Παράλληλα, και για την βελτίωση της αποτελεσματικότητας και απόδοσης του έργου του Δήμου, είναι δυνατός ο ορισμός, με απόφαση του Δημάρχου:

(α) Μόνιμων ή κατά περίπτωση διατμηματικών επιτροπών ή ομάδων εργασίας για την επεξεργασία ζητημάτων που αφορούν περισσότερες διοικητικές ενότητες του Δήμου.

(β) Ομάδων διοίκησης έργου ή προγράμματος.

(γ) Συντονιστών (project managers) για την εκτέλεση έργων ή προγραμμάτων με αξιοποίηση προσωπικού και από διάφορες διοικητικές ενότητες.

(δ) Υπαλλήλων – συνδέσμων μεταξύ διοικητικών ενοτήτων με ισχυρή αλληλεξάρτηση.

<u>Αρμοδιότητες Προϊσταμένων Διοικητικών Ενοτήτων</u>

Ο Προϊστάμενος μιας διοικητικής ενότητας (Διεύθυνσης, Τμήματος, Αυτοτελούς Τμήματος ή Αυτοτελούς Γραφείου) ευθύνεται έναντι του αμέσως υπερκείμενου διοικητικού επιπέδου για την αποτελεσματική και αποδοτική εκτέλεση των λειτουργιών της ενότητας, προγραμματίζοντας, οργανώνοντας, συντονίζοντας και ελέγχοντας τις επί μέρους δραστηριότητες, έτσι ώστε να εκπληρώνονται οι περιοδικοί στόχοι του Δήμου με βάση τα αντίστοιχα προγράμματα δράσης. Ειδικότερα ο προϊστάμενος της διοικητικής ενότητας:

1. Διατυπώνει σε συνεργασία με το ιεραρχικά ανώτερο διοικητικό επίπεδο και τη Διεύθυνση Προγραμματισμού, τους στόχους και τα προγράμματα δράσης της διοικητικής ενότητας καθώς και τους αντίστοιχους προϋπολογισμούς, σε συνεργασία με την Δ/νση Οικονομικών Υπηρεσιών

2. Φροντίζει για την υλοποίηση των κατά περίπτωση αποφάσεων των ιεραρχικά ανωτέρων διοικητικών επιπέδων.
3. Υπογράφει τα σχετικά έγγραφα για τις αποφάσεις που αποκεντρώνονται στον υπηρεσιακό μηχανισμό μετά από εξουσιοδότηση του Δημάρχου.
4. Μεριμνά για την στελέχωση, την οργάνωση, τον συντονισμό και τον έλεγχο των δραστηριοτήτων της διοικητικής ενότητας με τρόπο ώστε να υλοποιούνται αποτελεσματικά τα προγράμματα δράσης και οι κατά περίπτωση αποφάσεις ή εντολές.
5. Μεριμνά για τη βελτίωση της αποτελεσματικότητας της δράσης της διοικητικής ενότητας, τη βελτίωση της απόδοσης του ανθρώπινου δυναμικού και των τεχνικών μέσων, την καλύτερη εξυπηρέτηση του δημότη και την καλύτερη ανταπόκριση της ενότητας στις τοπικές ανάγκες.
6. Εποπτεύει, αξιολογεί και κατευθύνει το προσωπικό της διοικητικής ενότητας, μεριμνώντας για την ανάπτυξη και επιμόρφωσή του, τη βελτίωση των συνθηκών εργασίας και τη διατήρηση αρμονικών εργασιακών σχέσεων.
7. Ετοιμάζει τους περιοδικούς απολογισμούς των προγραμμάτων δράσεις της διοικητικής ενότητας και τους αντίστοιχους οικονομικούς απολογισμούς σε συνεργασία με τις οικονομικές υπηρεσίες.
8. Παραλαμβάνει την αλληλογραφία που σχετίζεται με τις αρμοδιότητες της διοικητικής μονάδας του, την χαρακτηρίζει και την διανέμει στις αρμόδιες υπηρεσιακές μονάδες ή υπαλλήλους παρέχοντας τις αναγκαίες οδηγίες για τις ενέργειες που πρέπει να γίνουν.
9. Εισηγείται για θέματα αρμοδιότητας της διοικητικής ενότητας προς τον προϊστάμενο του ανώτερου ιεραρχικά επιπέδου και τα αρμόδια πολιτικά όργανα και παρίσταται, εφόσον απαιτηθεί, στις συνεδριάσεις συλλογικών οργάνων και επιτροπών.
10. Έχει το δικαίωμα τροποποίησης ή απόρριψης των υπηρεσιακών εισηγήσεων των κατώτερων ιεραρχικά επιπέδων με ενυπόγραφη πάντοτε σημείωση του στα σχετικά έγγραφα και παράλληλη υποχρέωση έγκαιρης και αιτιολογημένης ενημέρωσης του ανώτερου ιεραρχικά επιπέδου.

11. Έχει την ευθύνη ελέγχου και θεώρησης όλων των εγγράφων των υπαλλήλων της διοικητικής ενότητας που εποπτεύει.
12. Δέχεται τους πολίτες και παρέχει τις αναγκαίες διευκρινήσεις σε περιπτώσεις παραπόνων και διαφορών σχετικών με τις υπηρεσίες που εποπτεύει. Εισηγείται συστήματα ενημέρωσης των δημοτών σχετικά με τις προσφερόμενες υπηρεσίες, τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις τους έναντι του Δήμου.
13. Συνεργάζεται με προϊσταμένους άλλων διοικητικών ενοτήτων του Δήμου ή των νομικών προσώπων του για τον συντονισμό και την ολοκλήρωση των λειτουργιών του Δήμου.
14. Συνεργάζεται με φορείς εκτός Δήμου που σχετίζονται με τις λειτουργίες της διοικητικής ενότητας.
15. Είναι υπεύθυνος για την νομιμότητα των ενεργειών της διοικητικής μονάδας του.
16. Παρακολουθεί τη νομοθεσία, τις εξελίξεις της επιστήμης και τεχνολογίας και τις εξελίξεις στον τοπικό, ελληνικό και διεθνές περιβάλλον, που έχουν σχέση με τις λειτουργίες της διοικητικής ενότητας. Ενημερώνει το προσωπικό και μεριμνά για την τήρηση των νομικών διατάξεων, την εφαρμογή καινοτομιών και την προσαρμογή της λειτουργίας της διοικητικής ενότητας στις εξελίξεις του εξωτερικού περιβάλλοντος.

3.2.2 Οργανικές Θέσεις Δήμου Ρεθύμνου

Οι θέσεις του μονίμου προσωπικού του Δήμου διακρίνονται στις εξής κατηγορίες:

1. Πανεπιστημιακής Εκπαίδευσης (ΠΕ).
2. Τεχνολογικής Εκπαίδευσης (ΤΕ).
3. Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης (ΔΕ).
4. Υποχρεωτικής Εκπαίδευσης (ΥΕ).

Τα προσόντα διορισμού περιγράφονται στο Π.Δ. 37Α/1987 και στο Π.Δ. 50/2001, όπως εκάστοτε ισχύουν.

Ειδικές θέσεις

Ορίζονται οι ακόλουθες θέσεις ειδικού προσωπικού:

1. Μία (1) θέση Γενικού Γραμματέα.
2. Μία (1) θέση Ιδιαίτερου Γραμματέα Δημάρχου.
3. Πέντε (5) θέσεις Ειδικών Συνεργατών
4. Δύο (2) θέσεις Δικηγόρων
5. Δύο (2) θέσεις Νομικών Συμβούλων

Οργανικές θέσεις με σχέση εργασίας δημοσίου δικαίου

Στην κατηγορία Πανεπιστημιακής Εκπαίδευσης υπάγονται οι εξής κλάδοι και προβλέπονται αντίστοιχα οι παρακάτω θέσεις:

ΚΛΑΔΟΣ ΠΕ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΘΕΣΕΩΝ
ΠΕ Διοικητικού/Οικονομικού	26
ΠΕ Πολιτικών Μηχανικών	13
ΠΕ Συγκοινωνιολόγων	1
ΠΕ Αρχιτεκτόνων Μηχανικών	6
ΠΕ Μηχανολόγων Ηλεκτρολόγων Μηχανικών	5
ΠΕ Τοπογράφων Μηχανικών	6
ΠΕ Γεωτεχνικών (Γεωπόνων)	7
ΠΕ Πληροφορικής	6
ΠΕ Ιατρών	1
ΠΕ Κτηνιάτρων	1
ΠΕ Ψυχολόγων	1
ΠΕ Ιχθυολόγων	1
ΠΕ Μηχανικών Χωροταξίας και Περιφερειακής Ανάπτυξης	1

ΠΕ Ειδικής Υπηρεσίας (Δημοτικής Αστυνομίας)	2
ΠΕ Διεκπεραίωσης υποθέσεων πολιτών	10
ΠΕ Γεωτεχνικών (Γεωλόγων)	1
ΠΕ Περιβαλλοντολόγων	2
ΠΕ Επικοινωνιών και ΜΜΕ	1
ΠΕ Καθηγητής Φυσικής Αγωγής	1
Σύνολο θέσεων ΠΕ	**92**

Στην κατηγορία Τεχνολογικής Εκπαίδευσης υπάγονται οι εξής κλάδοι και προβλέπονται αντίστοιχα οι παρακάτω θέσεις:

ΚΛΑΔΟΣ ΤΕ	**ΑΡΙΘΜΟΣ ΘΕΣΕΩΝ**
ΤΕ Κοινωνικών Λειτουργών	2
ΤΕ Μηχανικών (Πολιτικών Μηχανικών / Δομικών Έργων)	15
ΤΕ Μηχανολόγων Μηχανικών	1
ΤΕ Τεχνολόγων Ηλεκτρολόγων Μηχανικών	1
ΤΕ Τοπογράφων Μηχανικών ή ΤΕ Γεωπληροφορικής & Τοπογραφίας	2
ΤΕ Τεχνολόγων Γεωπονίας (ζωικής ή φυτικής παραγωγής)	3
ΤΕ Τεχνολόγων Δασοπονίας	2
ΤΕ Διοικητικού – Λογιστικού	8
ΤΕ Πληροφορικής	1
ΤΕ Διοίκησης Μονάδων Τ.Α.	1
ΤΕ Ειδικής Υπηρεσίας (Δημοτικής Αστυνομίας)	2
ΤΕ Διεκπεραίωσης υποθέσεων πολιτών	2
ΤΕ Εποπτών Δημόσιας Υγείας	1
ΤΕ Τουριστικών Επιχειρήσεων	1
Σύνολο θέσεων ΤΕ	**42**

Στην κατηγορία Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης υπάγονται οι εξής κλάδοι και προβλέπονται αντίστοιχα οι παρακάτω θέσεις:

ΚΛΑΔΟΣ ΔΕ	**ΑΡΙΘΜΟΣ ΘΕΣΕΩΝ**
ΔΕ Διοικητικού – Λογιστικού	62
ΔΕ Εποπτών Καθαριότητας	1
ΔΕ Εργοδηγών / Δομικών Έργων	8
ΔΕ Σχεδιαστών	3
ΔΕ Αδελφών Νοσοκόμων	1
ΔΕ Ηλεκτρολόγων	6
ΔΕ Μηχανοτεχνιτών Αυτοκινήτων	4
ΔΕ Ηλεκτροτεχνιτών Αυτοκινήτων	2
ΔΕ Χειριστών Μηχανημάτων	6
ΔΕ Τεχνιτών/Τεχνικού	5
ΔΕ Τεχνιτών (Κτίστης Σουβατζής)	2
ΔΕ Τεχνιτών (Πλακάς – Μαρμαρικές Εργασίες)	1
ΔΕ Τεχνιτών (Ηλεκτροτεχνίτης Εναερίων Δικτύων)	1
ΔΕ Τεχνιτών (Χειριστής Αντλιοστασίων)	1
ΔΕ Τεχνικού (Ειδικότητας Σχεδιαστών)	1
ΔΕ Τεχνιτών (Αλουμινάς – Σιδεράς και Μαραγκός)	2
ΔΕ (Δενδροκηπουρών ή Δενδροανθοκηπουρών)	5
ΔΕ Ειδική Υπηρεσία (Δημοτική Αστυνομία)	15
ΔΕ Διεκπεραίωσης υποθέσεων πολιτών	5
ΔΕ Οδηγών Αυτοκινήτων	7
Σύνολο θέσεων ΔΕ	**138**

1. Στην κατηγορία Υποχρεωτικής Εκπαίδευσης υπάγονται οι εξής κλάδοι και προβλέπονται αντίστοιχα οι παρακάτω θέσεις:

ΚΛΑΔΟΣ ΥΕ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΘΕΣΕΩΝ
ΥΕ Κλητήρων – Θυρωρών – Γενικών Καθηκόντων	3
ΥΕ Φυλάκων	5
ΥΕ Εργατών	4
ΥΕ Εργατών (καθαρίστρια)	7
ΥΕ Εργατών Καθαριότητας	48
ΥΕ Εργατών Οικοδόμων	12
ΥΕ Εργατών Πρασίνου	14
ΥΕ Εργατών Ύδρευσης Υδρονομέ-ων	4
ΥΕ Εργατών Εκταφών	2
ΥΕ Εργατών Νεκροταφείου	2
ΥΕ Εργατών Τεχνικών Υπηρεσιών (π.χ. οδοποιίας)	8
Σύνολο θέσεων ΥΕ	**109**

Προσωρινές / προσωποπαγείς θέσεις με σχέση εργασίας δημοσίου δικαίου

ΚΛΑΔΟΣ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΘΕΣΕΩΝ
ΤΕ Εργοδηγών Χωρίς Πτυχίο ή Δί-πλωμα ΤΕΙ	2
ΔΕ Εισπρακτόρων	3
ΥΕ Ανειδίκευτος Εργάτης Συντηρητής	1

Θέσεις με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου

Προβλέπονται οι παρακάτω θέσεις που καλύπτονται από προσωπικό με σύμβαση εργασίας ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου (ΙΔΑΧ) :

Ειδικότητες	ΑΡΙΘΜΟΣ ΘΕΣΕΩΝ
ΔΕ Σκηνοθετών (με ημιαπασχόληση 3 ώρες ημερησίως)	1

ΔΕ Τεχνιτών (βιβλιοδέτης – με ημιαπασχόληση 4 ώρες ημερησίως)	1
ΔΕ Τεχνιτών (ξυλουργός – με ημιαπασχόληση 3 ώρες ημερησίως)	1
ΔΕ Τεχνιτών (λιθογλύπτης - με ημιαπασχόληση 3 ώρες ημερησίως)	1
ΥΕ Καθαριστριών / ών	21
ΔΕ Διοικητικού Γραμματέων	1
ΥΕ Εργάτης ύδρευσης	2
Σύνολο θέσεων ΙΔΑΧ	**28**

Προβλέπονται οι παρακάτω θέσεις που καλύπτονται από προσωπικό με σύμβαση εργασίας ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου (ΙΔΑΧ) και οι οποίες είναι προσωποπαγείς. Οι θέσεις αυτές καταργούνται όταν κενωθούν με οποιονδήποτε τρόπο.

Ειδικότητες	**ΑΡΙΘΜΟΣ ΘΕΣΕΩΝ**
ΠΕ Διοικητικού	1
ΠΕ Γεωλόγων	1
ΠΕ Καθηγητής Φυσικής Αγωγής	1
ΤΕ Μηχανικών	2
ΤΕ Τεχνολόγων Γεωπονίας	1
ΤΕ Κοινωνικών Λειτουργών	1
ΤΕ Διοικητικού – Λογιστικού	1
ΔΕ Διοικητικού	15
ΔΕ Εποπτών Φυλάκων Σχολικών Κτιρίων	18
ΔΕ Οδηγών	3
ΔΕ Οδηγών καθαριότητας	1
ΔΕ Οδηγών απορριμματοφόρου	3
ΔΕ Οδηγός Φορτηγού Αυτοκινήτου	1
ΔΕ Οδηγών αυτοκινήτου	2
ΔΕ Τεχνίτης – Οικοδόμος	2
ΔΕ Δενδροανθοκηπουρός	1
ΔΕ Τεχνίτης Ελαιοχρωματιστής	1
ΔΕ 30 Τεχνίτης	1
ΔΕ Ηλεκτρολόγων	3
ΔΕ Επιμορφωτής Αγιογραφίας (με ημιαπασχόληση 3 ώρες ημερη-	1

σίως)	
ΔΕ Επιμορφωτής Χορού (με ημια-πασχόληση 3 ώρες ημερησίως)	1
ΔΕ Επιμορφωτής Λαούτου (με ημια-πασχόληση 3 ώρες ημερησίως)	1
ΔΕ Συντηρητής Κτιρίων	1
ΥΕ Καθαρίστρια εσωτερικών χώρων	1
ΥΕ Καθαρίστρια	2
ΥΕ Εργατών	2
ΥΕ Εργατών Γενικών Καθηκόντων	3
ΥΕ Εργατών πρασίνου	5
ΥΕ Εργατών οικοδόμων	6
ΥΕ Εργατών καθαριότητας	17
ΥΕ Φύλακας	2
Σύνολο προσωποπαγών θέσεων Ι.Δ.Α.Χ.	**101**

Θέσεις με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου ορισμένου χρόνου

Ειδικότητες	Αριθμός Θέσεων
Πολιτικός Μηχανικός	1
Εργοδηγός	1
ΤΕ Μηχανικός	1
Ηλεκτρολόγοι	2
ΔΕ Τεχνικών (Ηλεκτροτεχνιτών)	3
Οδηγοί	34
Τεχνίτες Οικοδόμοι	10
Δενδροανθοκηπουροί	12
Εργάτες	90
Ηλεκτροσυγκολλητή	1
Οδηγοί Αυτοκινήτου	6
Χειριστής Οδοπ/κου Μηχανήματος	5
Κοινωνική Λειτουργός	1
Ειδικό Προσωπικό	1
Εργάτης Καθαριότητας	2
Διάφορες ειδικότητες	15
Σύνολο θέσεων Ι.Δ.Ο.Χ.	**185**

Προϊστάμενοι Υπηρεσιών

Προϊστάμενοι των Διευθύνσεων, Τμημάτων και αυτοτελών Γραφείων της οργανωτικής δομής του Δήμου τοποθετούνται, σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις, υπάλληλοι – τακτικοί και αορίστου χρόνου – των ακόλουθων κλάδων:

Διοικητική Ενότητα (Οργανική Μονάδα)		Κλάδος
1	Αυτοτελές Γραφείο Διαφάνειας	ΠΕ Διοικητικού / Οικονομικού ελλείψει αυτού ΤΕ Διοικητικών – Λογιστικών ελλείψει αυτού ΔΕ Διοικητικού
2	Αυτοτελές Γραφείο Διοικητικής Βοήθειας	ΠΕ Διοικητικού / Οικονομικού ελλείψει αυτού ΤΕ Διοικητικών – Λογιστικών ελλείψει αυτού ΔΕ Διοικητικού
3	Αυτοτελές Γραφείο Τουρισμού-Πολιτισμού	ΠΕ Διοικητικού / Οικονομικού ελλείψει αυτού ΤΕ Διοικητικών – Λογιστικών ή ΤΕ Τουριστικών Επιχειρήσεων ελλείψει αυτών ΔΕ Διοικητικού
4	Αυτοτελές Τμήματος Αθλητισμού	ΠΕ Καθηγητών Φυσικής Αγωγής
5	Αυτοτελές Γραφείο Ελέγχου Αποδοτικότητας Δημοτικού Συστήματος και Υπαλλήλων	ΠΕ Διοικητικού / Οικονομικού
6	Αυτοτελές Τμήμα Παιδείας-Δια Βίου Μάθησης-Εθελοντισμού – Νέας Γενιάς	ΠΕ Διοικητικού-Οικονομικού ή ΠΕ Ψυχολόγων ή ΠΕ Γεωτεχνικών ή ΠΕ Πληροφορικής ή ΠΕ Γυμναστών
7	Αυτοτελές Γραφείο Καταστημάτων και Ρύθμισης Εμπορικών Δραστηριοτήτων	ΠΕ Διοικητικού / Οικονομικού ελλείψει αυτού ΤΕ Διοικητικών – Λογιστικών ελλείψει αυτού ΔΕ Διοικητικού
8	Αυτοτελές Γραφείο Επικοινωνίας και Δημοσίων Σχέσεων	ΠΕ Επικοινωνιών και Μέσων Μαζικής Ενημέρωσης ή ΠΕ Διοικητικού/Οικονομικού ελλείψει αυτού ΤΕ Διοικητικών- Λογιστικών ελλείψει αυτού ΔΕ Διοικητικού
9	Αυτοτελές Τμήμα Γεωτεχνικών Θεμάτων – Φυσικού Περιβάλλοντος	ΠΕ Γεωτεχνικών ή ΠΕ Κτηνιάτρων ή ΠΕ Περιβαλλοντολόγων ελλείψει αυτού ΤΕ Γεωτεχνικών
10	Διεύθυνση Καθαριότητας, Διαχείρισης Απορριμμάτων –Αστικού Περιβάλλοντος & Πρασίνου	ΠΕ Πολιτικών Μηχανικών ή ΠΕ Μηχανολόγων Ηλεκτρολόγων Μηχανικών ή ΠΕ Γεωτεχνικών (Γεωπόνων) ή ΠΕ Περιβαλλοντολόγων ελλείψει αυτών ΤΕ Μηχανικών
	Τμήμα Αποκομιδής, Ανακύκλωσης και Καθαρισμού Κοινόχρηστων Χώρων	ΠΕ Πολιτικών Μηχανικών ή ΠΕ Μηχανολόγων Ηλεκτρολόγων Μηχανικών ή ΠΕ Γεωτεχνικών (Γεωπόνων) ή ΠΕ Περιβαλλοντολόγων ελλείψει αυτών ΤΕ Μηχανικών ελλείψει αυτού ΔΕ Μηχανοτεχνιτών Αυτοκινήτων

	Τμήμα Διαχείρισης και Συντήρησης Οχημάτων	ΤΕ Τεχνολόγων Μηχανολόγων Μηχανικών ή ΤΕ Μηχ/κων ελλείψει αυτών ΔΕ Μηχανοτεχνιτών Αυτοκινήτων
	Τμήμα Πρασίνου –Αστικού Περιβάλλοντος	ΠΕ Γεωτεχνικών (Γεωπόνων ΠΕ Διοικητικού/Οικονομικού, ελλείψει αυτών ΤΕ δασολόγων ή ΤΕ Τεχνολόγων Γεωπονίας (φυτικής παραγωγής)
11	Διεύθυνση Διοικητικών Υπηρεσιών και Κοινωνικής Προστασίας	ΠΕ Διοικητικού / Οικονομικού ή ΠΕ Πληροφορικής ελλείψει αυτών ΤΕ Διοικητικού - Οικονομικού ή ΤΕ Πληροφορικής
	Τμήμα Υποστήριξης Πολιτικών Οργάνων του Δήμου	ΠΕ Διοικητικού-Οικονομικού ελλείψει αυτού ΤΕ Διοικητικού- Λογιστικού ή ΤΕ Διοίκησης Μονάδων Τ.Α ελλείψει αυτού ΔΕ Διοικητικών
	Τμήμα Δημοτικής Κατάστασης – Ληξιαρχείου – Αλλοδαπών & Μετανάστευσης	ΠΕ Διοικητικού – Οικονομικού ελλείψει αυτού ΤΕ Διοικητικού – Λογιστικού ή ΤΕ Διοίκησης Μονάδων Τ.Α ελλείψει αυτού ΔΕ Διοικητικών
	Τμήμα Ανθρωπίνου Δυναμικού	ΠΕ Διοικητικού – Οικονομικού ελλείψει αυτού ΤΕ Διοικητικού – Λογιστικού ή ΤΕ Διοίκησης Μονάδων Τ.Α ελλείψει αυτού ΔΕ Διοικητικών
	Τμήμα Διοικητικής Μέριμνας	ΠΕ Διοικητικού – Οικονομικού ελλείψει αυτού ΤΕ Διοικητικού – Λογιστικού ή ΤΕ Διοίκησης Μονάδων Τ.Α ελλείψει αυτού ΔΕ Διοικητικών
	Τμήμα Πληροφορικής	ΠΕ Πληροφορικής ελλείψει αυτού ΤΕ Πληροφορικής
	Τμήμα Κοινωνικής Προστασίας, Προαγωγής της Δημόσιας Υγείας	ΠΕ Ψυχολόγων ή ΠΕ Διοικητικού-Οικονομικού ελλείψει αυτών ΤΕ Κοινωνικών Λειτουργών
12	Διεύθυνση Κ.Ε.Π	ΠΕ Διοικητικού- Οικονομικού ή ΠΕ Διεκπεραίωσης Υποθέσεως Πολιτών ελλείψει αυτών ΤΕ Διοικητικού-Λογιστικού ή ΤΕ Διεκπεραίωσης Υποθέσεως Πολιτών
	Τμήμα Εξυπηρέτησης Πολιτών	ΠΕ Διοικητικού – Οικονομικού ή ΠΕ Διεκπεραίωσης Υποθέσεως Πολιτών ελλείψει αυτού ΤΕ Διοικητικού – Λογιστικού ή ΤΕ Διεκπεραίωσης Υποθέσεως Πολιτών ή ΤΕ Διοίκησης Μονάδων Τ.Α ελλείψει αυτού ΔΕ Διοικητικού ή ΔΕ Διεκπεραίωσης Υποθέσεως Πολιτών

	Τμήμα Εσωτερικής Ανταπόκρισης	ΠΕ Διοικητικού – Οικονομικού ή ΠΕ Διεκπεραίωσης Υποθέσεως Πολιτών ελλείψει αυτών ΤΕ Διοικητικού – Λογιστικού ή ΤΕ Διεκπεραίωσης Υποθέσεως Πολιτών ή ΤΕ Διοίκησης Μονάδων Τ.Α ελλείψει αυτών ΔΕ Διοικητικού ή ΔΕ Διεκπεραίωσης Υποθέσεως Πολιτών
13	Διεύθυνση Οικονομικών Υπηρεσιών	ΠΕ Διοικητικού – Οικονομικού ελλείψει αυτού ΤΕ Διοικητικού – Οικονομικού
	Τμήμα Προϋπολογισμού, Διπλογραφικού, Αναλυτικής Λογιστικής	ΠΕ Διοικητικού / Οικονομικού ελλείψει αυτού ΤΕ Διοικητικού – Λογιστικού ελλείψει αυτού ΔΕ Διοικητικού
	Τμήμα Προσόδων και Δημοτικής Περιουσίας	ΠΕ Διοικητικού – Οικονομικού ελλείψει αυτού ΤΕ Διοικητικού – Λογιστικού ελλείψει αυτού ΔΕ Διοικητικού
	Τμήμα Ειδικής Ταμιακής Υπηρεσίας	ΠΕ Διοικητικού – Οικονομικού ελλείψει αυτού ΤΕ Διοικητικού – Λογιστικού ελλείψει αυτού ΔΕ Διοικητικού
	Τμήμα Λογιστηρίου- Προμηθειών& Αποθήκης	ΠΕ Διοικητικού – Οικονομικού ελλείψει αυτού ΤΕ Διοικητικού – Λογιστικού ελλείψει αυτού ΔΕ Διοικητικού
14	Διεύθυνση Τεχνικών Υπηρεσιών	ΠΕ Πολιτικών Μηχανικών ή ΠΕ Αρχιτεκτόνων Μηχανικών ή ΠΕ Μηχανολόγων Ηλεκτρολόγων Μηχανικών ή ΠΕ Τοπογράφων Μηχανικών ελλείψει αυτών ΤΕ Μηχ/κων ή ΤΕ Τεχνολόγων Μηχανολόγων ή Ηλεκτρολόγων Μηχανικών
	Τεχνικό Τμήμα	ΠΕ Πολιτικών Μηχανικών ή ΠΕ Αρχιτεκτόνων Μηχανικών ή ΠΕ Μηχανολόγων Ηλεκτρολόγων Μηχανικών ή ΠΕ Τοπογράφων Μηχανικών ελλείψει αυτών ΤΕ Μηχ/κων ή ΤΕ Τεχνολόγων Μηχανολόγων ή Ηλεκτρολόγων Μηχανικών
	Τμήμα Μελετών	ΠΕ Πολιτικών Μηχανικών ή ΠΕ Αρχιτεκτόνων Μηχανικών ή ΠΕ Μηχανολόγων Ηλεκτρολόγων Μηχανικών ή ΠΕ Τοπογράφων Μηχανικών ελλείψει αυτών ΤΕ Μηχ/κων ή ΤΕ Τεχνολόγων Μηχανολόγων ή Ηλεκτρολόγων Μηχανικών

	Τμήμα Κατασκευών & Συντηρήσεων	ΠΕ Πολιτικών Μηχανικών ή ΠΕ Αρχιτεκτόνων Μηχανικών ή ΠΕ Μηχανολόγων Ηλεκτρολόγων Μηχανικών ή ΠΕ Τοπογράφων Μηχανικών ελλείψει αυτών ΤΕ Μηχ/κων ή ΤΕ Τεχνολόγων Μηχανολόγων ή Ηλεκτρολόγων Μηχανικών ελλείψει αυτών ΔΕ Εργοδηγών/Δομικών Έργων ή ΔΕ Ηλεκτρολόγων
	Τμήμα Προγραμματισμού – Ανάπτυξης και Καινοτομίας	ΠΕ Πολιτικών Μηχανικών ή ΠΕ Αρχιτεκτόνων Μηχανικών ή ΠΕ Μηχανολόγων Ηλεκτρολόγων Μηχανικών ή ΠΕ Τοπογράφων Μηχανικών ή ΠΕ Γεωτεχνικών (Γεωπόνων) ή ΠΕ Πληροφορικής ή ΠΕ Χωροταξίας και περιφερειακής ανάπτυξης ή ΠΕ Περιβαλλοντολόγων ελλείψει αυτών ΤΕ Μηχ/κων ή ΤΕ Τεχνολόγων Μηχανολόγων ή Ηλεκτρολόγων Μηχανικών
	Τμήμα Οικοδομικών Αδειών	ΠΕ Πολιτικών Μηχανικών ή ΠΕ Αρχιτεκτόνων Μηχανικών ή ΠΕ Μηχανολόγων Ηλεκτρολόγων Μηχανικών ή ΠΕ Τοπογράφων Μηχανικών ελλείψει αυτών ΤΕ Μηχ/κων ή ΤΕ Τεχνολόγων Μηχανολόγων ή Ηλεκτρολόγων Μηχανικών
	Τμήμα Ελέγχου Κατασκευών	ΠΕ Πολιτικών Μηχανικών ή ΠΕ Αρχιτεκτόνων Μηχανικών ή ΠΕ Μηχανολόγων Ηλεκτρολόγων Μηχανικών ελλείψει αυτών ΤΕ Μηχ/κων ελλείψει αυτού ΔΕ Εργοδηγών/Δομικών Έργων
	Τμήμα Διοικητικής Υπηρεσίας Πολεοδομίας	ΔΕ Διοικητικού
	Τμήμα Εφαρμογής Σχεδίου Πόλης – Περιουσίας	ΠΕ Αρχιτεκτόνων Μηχανικών ή ΠΕ Τοπογράφων ή ΠΕ Μηχανικών Χωροταξίας και Περιφερειακής Ανάπτυξης ελλείψη αυτών ΤΕ Μηχανικών ή ΤΕ Τοπογράφων

Η ιεραρχία του προσωπικού της Διεύθυνσης Δημοτικής Αστυνομίας (Ν.3731/08) έχει ως εξής:

Ι. Ένας (1) Διευθυντής

ΠΕ Ειδικής Υπηρεσίας (Δημοτικής Αστυνομίας) ή ΤΕ Ειδικής Υπηρεσίας (Δημοτικής Αστυνομίας) ή ΔΕ Ειδικής Υπηρεσίας (Δημοτικής Αστυνομίας) κατά προτεραιότητα (σύμφωνα με τις διατάξεις του Ν.3731/2008).

II. Ένας (1) Υποδιευθυντής

ΠΕ Ειδικής Υπηρεσίας (Δημοτικής Αστυνομίας) ή ΤΕ Ειδικής Υπηρεσίας (Δημοτικής Αστυνομίας) ή ΔΕ Ειδικής Υπηρεσίας (Δημοτικής Αστυνομίας) κατά προτεραιότητα (σύμφωνα με τις διατάξεις του Ν.3731/2008).

III. Δύο (2) Τμηματάρχες Α΄

ΠΕ Ειδικής Υπηρεσίας (Δημοτικής Αστυνομίας) ή ΤΕ Ειδικής Υπηρεσίας (Δημοτικής Αστυνομίας) ή ΔΕ Ειδικής Υπηρεσίας (Δημοτικής Αστυνομίας) κατά προτεραιότητα (σύμφωνα με τις διατάξεις του Ν.3731/2008).

IV. Δύο (2) Τμηματάρχες Β΄

ΠΕ Ειδικής Υπηρεσίας (Δημοτικής Αστυνομίας) ή Τε Ειδικής Υπηρεσίας (Δημοτικής Αστυνομίας) ή ΔΕ Ειδικής Υπηρεσίας (Δημοτικής Αστυνομίας) κατά προτεραιότητα (σύμφωνα με τις διατάξεις του Ν.3731/2008).

V. Τέσσερις (4) Επόπτες

ΔΕ Ειδικής Υπηρεσίας (Δημοτικής Αστυνομίας)

VI. Δημοτικοί Αστυνομικοί

3.2.3 Οικονομική Κατάσταση Δήμου

3.2.3.1 Κατάσταση Εσόδων – Εξόδων

3.2.3.1.1 Δημοτική Ενότητα Ρεθύμνου 2008 – 2010

ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΡΕΘΥΜΝΗΣ													
ΠΙΝΑΚΑΣ 3:ΣΥΝΟΠΤΙΚΟΣ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΕΣΟΔΩΝ ΜΕ ΒΑΣΗ ΤΗΝ ΠΗΓΗ ΠΡΟΕΛΕΥΣΗΣ													
Κ.Α.	**ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ**	**ΠΡΟΫΠ/ΝΤΑ 2008**	**ΒΕΒΑΙΩΘΕΝΤΑ 2008**	**ΕΙΣΠΡΑΧΘΕ-ΝΤΑ 2008**	**ΕΙΠΡΑΚΤΕΟ ΥΠΟΛΟΙΠΟ 2008**	**ΠΡΟΫΠ/ΝΤΑ 2009**	**ΒΕΒΑΙΩΘΕΝΤΑ 2009**	**ΕΙΣΠΡΑΧΘΕ-ΝΤΑ 2009**	**ΕΙΠΡΑΚΤΕΟ ΥΠΟΛΟΙΠΟ 2009**	**ΠΡΟΫΠ/ΝΤΑ 2010**	**ΒΕΒΑΙΩΘΕ-ΝΤΑ 2010**	**ΕΙΣΠΡΑΧΘΕ-ΝΤΑ 2010**	**ΕΙΠΡΑΚΤΕΟ ΥΠΟΛΟΙΠΟ 2010**
0	**ΤΑΚΤΙΚΑ**	**15.812.327,18**	**14.378.446,16**	**14.193.279,22**	**185.166,94**	**16.542.703,45**	**15.286.231,02**	**14.886.679,39**	**399.551,63**	**15.893.971,10**	**13.944.396,92**	**13.694.632,92**	**249.764,00**
1	ΠΡΟΣΟΔΟΙ ΑΠΟ ΑΚΙΝΗ-ΤΗ ΠΕΡΙΟΥ-ΣΙΑ	332.153,44	158.896,06	147.419,73	11.476,33	390.925,32	188.693,34	159.110,76	29.582,58	342.100,00	319.057,37	233.056,95	86.000,42
2	ΕΣΟΔΑ ΑΠΌ ΚΙΝΗΤΗ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑ	60.896,22	60.896,22	60.896,22	0	87.507,54	107.786,39	107.786,39	0	100.000,00	188.989,11	188.989,11	0
3	ΕΣΟΔΑ ΑΠΌ ΑΝΤΑΠΟΔΟ-ΤΙΚΑ ΤΕΛΗ ΚΑΙ ΔΙΚΑΙΩ-ΜΑΤΑ	3.183.309,00	2.609.088,03	2.606.985,43	2.102,60	3.712.503,30	3.039.464,96	3.035.575,16	3.889,80	3.019.346,65	3.067.766,15	3.067.514,15	252
4	ΕΣΟΔΑ ΑΠΌ ΛΟΙΠΑ ΤΕΛΗ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΚΑΙ ΠΑΡΟΧΗ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ	3.748.016,94	3.496.752,20	3.457.061,15	39.691,05	4.145.625,65	2.834.284,02	2.578.840,70	255.443,32	3.213.700,00	2.509.387,12	2.411.989,30	97.397,82
5	ΦΟΡΟΙ ΚΑΙ ΕΙΣΦΟΡΕΣ	933.568,21	756.052,22	624.155,26	131.896,96	816.240,13	641.951,13	531.315,20	110.635,93	628.988,27	779.438,23	713.324,47	66.113,76
6	ΕΣΟΔΑ ΑΠΌ ΕΠΙΧΟΡΗΓΗ-ΣΕΙΣ ΓΙΑ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙ-ΚΕΣ ΔΑΠΑ-ΝΕΣ	7.034.201,48	6.970.526,95	6.970.526,95	0	7.030.766,33	8.381.836,18	8.381.836,18	0	8.381.836,18	6.690.784,46	6.690.784,46	0
7	ΛΟΙΠΑ ΤΑ-ΚΤΙΚΑ ΕΣΟ-ΔΑ	520.181,89	326.234,48	326.234,48	0	359.135,18	92.215,00	92.215,00	0	208.000,00	388.974,48	388.974,48	0
1	**ΕΚΤΑΚΤΑ ΕΣΟΔΑ**	**38.878.846,58**	**8.151.403,60**	**7.813.334,10**	**338.069,50**	**41.119.696,68**	**7.935.274,39**	**7.608.525,70**	**326.748,69**	**49.555.635,08**	**8.930.333,42**	**8.921.642,22**	**8.691,20**
11	ΕΣΟΔΑ ΑΠΌ ΕΚΠΟΙΗΣΗ ΚΙΝΗΤΗΣ ΚΑΙ ΑΚΙΝΗΤΗΣ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΣ	65.000,00	0	0	0	1.000,00			0	1.000,00	3.434,40	3.434,40	0

12	ΕΚΤΑΚΤΕΣ ΕΠΙΧΟΡΗΓΗ-ΣΕΙΣ ΓΙΑ ΚΑΛΥΨΗ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙ-ΚΩΝ ΔΑΠΑ-ΝΩΝ	738.501,70	188.258,28	188.258,28	0	5.088.401,24	1.464.721,06	1.464.721,06	0	3.657.048,45	1.265.622,11	1.265.622,11	0
13	ΕΠΙΧΟΡΗΓΗ-ΣΕΙΣ ΓΙΑ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ	36.364.137,35	6.296.328,78	6.296.328,78	0	34.810.964,57	5.312.938,50	5.312.938,50	0	43.581.311,35	6.900.720,83	6.900.720,83	0
14	ΔΩΡΕΕΣ - ΚΛΗΡΟΝΟ-ΜΙΕΣ - ΚΛΗ-ΡΟΔΟΣΙΕΣ	156.505,00	119.975,43	119.975,43	0	149.957,74	69.257,74	69.257,74	0	97.000,00	107.000,00	107.000,00	0
15	ΠΡΟΣΑΥΞΗ-ΣΕΙΣ - ΠΡΟ-ΣΤΙΜΑ - ΠΑ-ΡΑΒΟΛΑ	1.003.398,12	1.020.556,90	727.727,67	292.829,23	819.139,00	1.007.650,02	680.901,33	326.748,69	686.300,00	475.362,72	466.671,52	8.691,20
16	ΛΟΙΠΑ Ε-ΚΤΑΚΤΑ ΕΣΟΔΑ	551.304,41	526.284,21	481.043,94	45.240,27	250.234,13	80.707,07	80.707,07	0	1.532.975,28	178.193,36	178.193,36	0
2	**ΕΣΟΔΑ ΠΑ-ΡΕΛΘΟΝΤΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙ-ΚΩΝ ΕΤΩΝ**	**1.805.891,35**	**2.410.281,61**	**1.201.087,91**	**1.209.193,70**	**1.500.558,87**	**1.437.340,20**	**1.008.291,77**	**429.048,43**	**1.196.270,00**	**1.331.104,78**	**1.198.130,87**	**132.973,91**
21	ΕΣΟΔΑ ΠΟΕ ΤΑΚΤΙΚΑ	1.459.715,52	2.058.186,37	1.131.594,43	926.591,94	1.165.187,93	1.218.845,23	926.133,89	292.711,34	964.170,00	1.162.281,19	1.048.509,03	113.772,16
22	ΕΣΟΔΑ Π.Ο.Ε. ΕΚΤΑ-ΚΤΑ	346.175,83	352.095,24	69.493,48	282.601,76	335.370,94	218.494,97	82.157,88	136.337,09	232.100,00	168.823,59	149.621,84	19.201,75
3	**ΕΙΣΠΡΑΞΕΙΣ ΑΠΌ ΔΑΝΕΙΑ ΚΑΙ ΑΠΑΙΤΗ-ΣΕΙΣ ΑΠΌ Π.Ο.Ε.**	**17.537.048,47**	**7.139.613,92**	**4.674.378,36**	**2.465.235,56**	**10.979.010,04**	**6.482.593,46**	**3.259.919,08**	**3.222.674,38**	**8.948.708,67**	**5.372.343,93**	**1.607.180,22**	**3.765.163,71**
31	ΕΙΣΠΡΆΞΕΙΣ ΑΠΌ ΔΑΝΕΙΑ	14.140.612,83	4.205.258,77	4.205.258,77	0	7.170.818,39	2.358.687,08	2.358.687,08	0	4.570.666,75	1.097.882,67	1.097.882,67	0
32	ΕΙΣΠΡΑΚΤΕΑ ΥΠΟΛΟΙΠΑ ΑΠΌ ΒΕΒΑΙ-ΩΘΕΝΤΑ ΕΣΟΔΑ ΚΑΤΆ ΤΑ ΠΑΡΕΛ-ΘΟΝΤΑ ΕΤΗ	3.396.435,64	2.934.355,15	469.119,59	2.465.235,56	3.808.191,65	4.123.906,38	901.232,00	3.222.674,38	4.378.041,92	4.274.461,26	509.297,55	3.765.163,71
4	**ΕΙΣΠΡΑΞΕΙΣ ΥΠΕΡ ΤΟΥ ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΚΑΙ ΤΡΙΤΩΝ**	**3.065.390,24**	**5.455.687,82**	**5.455.687,82**	**0**	**3.262.333,61**	**2.868.735,58**	**2.868.735,58**	**0**	**3.118.196,36**	**2.644.845,20**	**2.642.576,97**	**2.268,23**
41	ΕΙΣΠΡΑΞΕΙΣ ΥΠΕΡ ΤΟΥ ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΚΑΙ ΤΡΙΤΩΝ	2.773.694,18	2.586.366,22	2.586.366,22	0	3.120.229,57	2.807.319,16	2.807.319,16	0	3.020.800,00	2.610.562,93	2.610.562,93	0

42	ΕΠΙΣΤΡΟΦΕΣ ΧΡΗΜΑΤΩΝ	291.696,06	2.869.321,60	2.869.321,60	0	142.104,04	61.416,42	61.416,42	0	97.396,36	34.282,27	32.014,04	2.268,23
5	**ΧΡΗΜΑΤΙΚΟ ΥΠΟΛΟΙΠΟ**	**4.561.759,58**	**5.525.169,46**	**5.525.169,46**	**0**	**5.185.270,23**	**5.185.171,39**	**5.185.171,39**	**0**	**5.023.917,03**	**5.023.917,03**	**5.023.917,03**	**0**
51	ΧΡΗΜΑΤΙΚΟ ΥΠΟΛΟΙΠΟ ΠΡΟΗΓΟΥ-ΜΕΝΗΣ ΧΡΗ-ΣΗΣ	4.561.759,58	5.525.169,46	5.525.169,46	0	5.185.270,23	5.185.171,39	5.185.171,39	0	5.023.917,03	5.023.917,03	5.023.917,03	0
	ΣΥΝΟΛΟ	**81.661.263,40**	**43.060.602,57**	**38.862.936,87**	**4.197.665,70**	**78.589.572,88**	**39.195.346,04**	**34.817.322,91**	**4.378.023,13**	**83.736.698,24**	**37.246.941,28**	**33.088.080,23**	**4.158.861,05**

ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΡΕΘΥΜΝΗΣ

ΠΙΝΑΚΑΣ 8: ΠΛΗΡΩΘΕΝΤΑ ΕΞΟΔΑ ΑΝΑ ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΕΞΟΔΟΥ

Κ.Α.	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ	ΠΛΗΡΩΘΕ-ΝΤΑ 2008	ΠΛΗΡΩΘΕΝΤΑ 2009	ΠΛΗΡΩΘΕΝΤΑ 2010	ΠΛΗΡΩΘΕΝΤΑ 2008 (%)	ΠΛΗΡΩΘΕΝΤΑ 2009 (%)	ΠΛΗΡΩΘΕΝΤΑ 2010 (%)	ΠΟΣΟΣΤΟ ΣΤΗ ΔΙΑΦΟΡΑ 2009/2008	ΠΟΣΟΣΤΟ ΣΤΗ ΔΙΑΦΟΡΑ 2010/2009
6	**Έξοδα**	**16.103.372,01**	**15.751.091,67**	**14.922.839,77**	**47,82**	**52,87**	**53,71**	**-2,19**	**-5,26**
60	Αμοιβές και έξοδα προσωπικού	6.876.825,75	8.086.760,98	7.135.119,50	20,42	27,14	25,68	17,59	-11,77
61	Αμοιβές αιρετών και τρίτων	1.180.832,20	1.073.074,03	1.057.088,18	3,51	3,6	3,8	-9,13	-1,49
62	Παροχές τρίτων	834.877,39	800.684,55	887.290,22	2,48	2,69	3,19	-4,1	10,82
63	Φόροι τέλη	0	4.435,73	8.626,98	0	0,01	0,03	#DIV/0!	94,49
64	Λοιπά Γενικά έξοδα	457.973,61	342.864,29	547.377,60	1,36	1,15	1,97	-25,13	59,65
65	Πληρωμές για την εξυπηρέτηση δημόσιας πίστεως	1.167.841,79	1.064.689,26	1.110.622,41	3,47	3,57	4	-8,83	4,31
66	Δαπάνες προμή-θειας αναλωσίμων	342.264,62	416.642,12	592.100,00	1,02	1,4	2,13	21,73	42,11
67	Πληρωμές Μετα-βιβάσεις σε τρίτους	4.211.219,24	3.961.107,13	3.523.354,36	12,5	13,3	12,68	-5,94	-11,05
68	Λοιπά έξοδα	1.031.537,41	833,58	6.330,89	3,06	0	0,02	-99,92	659,48
7	**Επενδύσεις**	**7.411.653,13**	**7.317.646,46**	**8.164.734,20**	**22,01**	**24,56**	**29,38**	**-1,27**	**11,58**
71	Αγορές κτιρίων τεχνικών έργων και προμήθειες παγί-ων	1.666.796,42	2.732.475,61	669.514,61	4,95	9,17	2,41	63,94	-75,5
73	Έργα	4.459.120,80	3.497.415,14	5.761.602,75	13,24	11,74	20,74	-21,57	64,74

74	Μελέτες Έρευνες πειραματικές εργασίες και ειδικές δαπάνες	1.285.735,91	1.087.755,71	1.733.616,84	3,82	3,65	6,24	-15,4	59,38
75	Τίτλοι πάγιας επένδυσης (συμμετοχές σε επιχειρήσεις)	0	0	0	0	0	0	#DIV/0!	#DIV/0!
8	**Πληρωμές Π.Ο.Ε. Αποδόσεις και προβλέψεις**	**10.162.740,34**	**6.724.667,75**	**4.698.523,86**	**30,18**	**22,57**	**16,91**	**-33,83**	**-30,13**
81	Πληρωμές Π.Ο.Ε.	5.122.443,41	3.896.548,93	2.052.402,38	15,21	13,08	7,39	-23,93	-47,33
82	Αποδόσεις	4.076.936,08	2.828.118,82	2.646.121,48	12,11	9,49	9,52	-30,63	-6,44
85	Προβλέψεις μη είσπραξης	963.360,85	0	0	2,86	0	0	-100	#DIV/0!
9	**Αποθεματικό**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**#DIV/0!**	**#DIV/0!**
	ΣΥΝΟΛΟ	**33.677.765,48**	**29.793.405,88**	**27.786.097,83**	**100**	**100**	**100**	**-11,53**	**-6,74**

3.2.3.1.2 Δημοτική Ενότητα Αρκαδίου 2008 – 2010

ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΑΡΚΑΔΙΟΥ													
ΠΙΝΑΚΑΣ 3: ΣΥΝΟΠΤΙΚΟΣ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΕΣΟΔΩΝ ΜΕ ΒΑΣΗ ΤΗΝ ΠΗΓΗ ΠΡΟΕΛΕΥΣΗΣ													
Κ.Α.	**ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ**	**ΠΡΟΫΠ/ΝΤΑ 2008**	**ΒΕΒΑΙΩΘΕΝΤΑ 2008**	**ΕΙΣΠΡΑΧΘΕ-ΝΤΑ 2008**	**ΕΙΠΡΑΚΤΕΟ ΥΠΟΛΟΙΠΟ 2008**	**ΠΡΟΫΠ/ΝΤΑ 2009**	**ΒΕΒΑΙΩΘΕ-ΝΤΑ 2009**	**ΕΙΣΠΡΑΧΘΕ-ΝΤΑ 2009**	**ΕΙΣΠΡΑΚΤΕΟ ΥΠΟΛΟΙΠΟ 2009**	**ΠΡΟΫΠ/ΝΤΑ 2010**	**ΒΕΒΑΙΩΘΕΝΤΑ 2010**	**ΕΙΣΠΡΑΧΘΕΝΤΑ 2010**	**ΕΙΣΠΡΑΚΤΕΟ ΥΠΟΛΟΙΠΟ 2010**
0	**ΤΑΚΤΙΚΑ**	**4.040.931,80**	**2.341.426,48**	**2.341.273,58**	**152,9**	**4.302.444,24**	**1.899.414,92**	**1.898.493,32**	**921,6**	**3.119.947,60**	**2.618.782,31**	**1.688.136,34**	**930.645,97**
1	ΠΡΟΣΟΔΟΙ ΑΠΟ ΑΚΙΝΗΤΗ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑ	18.000,00	8.570,49	8.417,59	152,9	17.000,00	8.644,39	7.722,79	921,6	24.000,00	8.980,75	8.339,15	641,6
2	ΕΣΟΔΑ ΑΠΌ ΚΙΝΗΤΗ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑ	23.800,00	11.819,47	11.819,47	0	29.155,01	16.853,99	16.853,99	0	42.000,00	8.013,92	8.013,92	0
3	ΕΣΟΔΑ ΑΠΌ ΑΝΤΑΠΟΔΟΤΙΚΑ ΤΕΛΗ ΚΑΙ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ	453.000,00	388.223,80	388.223,80	0	463.000,00	393.164,95	393.164,95	0	463.000,00	418.230,38	418.230,38	0

4	ΕΣΟΔΑ ΑΠΌ ΛΟΙΠΑ ΤΕΛΗ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΚΑΙ ΠΑΡΟΧΗ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ	2.205.000,00	783.108,63	783.108,63	0	2.085.000,00	200.892,91	200.892,91	0	965.000,00	213.537,79	213.537,79	0
5	ΦΟΡΟΙ ΚΑΙ ΕΙΣΦΟΡΕΣ	10.734,00	10.734,00	10.734,00	0	10.734,00	0	0	0	13.970,00	16.680,00	16.680,00	0
6	ΕΣΟΔΑ ΑΠΌ ΕΠΙΧΟΡΗΓΗ-ΣΕΙΣ ΓΙΑ ΛΕΙ-ΤΟΥΡΓΙΚΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ	878.668,03	878.668,03	878.668,03	0	1.125.825,46	1.125.825,46	1.125.825,46	0	1.125.825,46	821.965,15	821.965,15	0
7	ΛΟΙΠΑ ΤΑΚΤΙΚΑ ΕΣΟΔΑ	451.729,77	260.302,06	260.302,06	0	571.729,77	154.033,22	154.033,22	0	486.152,14	1.131.374,32	201.369,95	930.004,37
1	**ΕΚΤΑΚΤΑ ΕΣΟΔΑ**	**14.643.641,38**	**2.000.950,94**	**1.824.109,01**	**176.841,93**	**8.729.471,60**	**2.657.457,12**	**2.657.457,12**	**0**	**6.994.414,25**	**1.099.691,68**	**1.094.281,68**	**5.410,00**
11	ΕΣΟΔΑ ΑΠΌ ΕΚΠΟΙΗΣΗ ΚΙΝΗΤΗΣ ΚΑΙ ΑΚΙΝΗΤΗΣ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΣ	0	0	0	0				0	0	0	0	0
12	ΕΚΤΑΚΤΕΣ ΕΠΙΧΟΡΗΓΗ-ΣΕΙΣ ΓΙΑ ΚΑ-ΛΥΨΗ ΛΕΙ-ΤΟΥΡΓΙΚΩΝ ΔΑΠΑΝΩΝ	177.576,00	121.575,00	121.575,00	0	308.272,26	163.723,26	163.723,26	0	163.842,38	163.932,38	163.932,38	0
13	ΕΠΙΧΟΡΗΓΗ-ΣΕΙΣ ΓΙΑ Ε-ΠΕΝΔΥΣΕΙΣ	14.283.065,38	1.662.435,11	1.662.435,11	0	8.149.857,79	2.461.434,14	2.461.434,14	0	6.645.571,87	891.466,39	891.466,39	0
14	ΔΩΡΕΕΣ - ΚΛΗΡΟΝΟΜΙΕΣ - ΚΛΗΡΟΔΟΣΙ-ΕΣ	5.000,00	2.794,00	2.794,00	0	30.000,00	3.060,00	3.060,00	0	10.000,00	327,23	327,23	0
15	ΠΡΟΣΑΥΞΗ-ΣΕΙΣ - ΠΡΟ-ΣΤΙΜΑ - ΠΑΡΑ-ΒΟΛΑ	148.000,00	214.146,83	37.304,90	176.841,93	238.000,00	26.184,72	26.184,72	0	167.000,00	38.780,61	33.370,61	5.410,00

16	ΛΟΙΠΑ ΕΚΤΑ-ΚΤΑ ΕΣΟΔΑ	30.000,00	0	0	0	3.341,55	3.055,00	3.055,00	0	8.000,00	5.185,07	5.185,07	0
2	**ΕΣΟΔΑ ΠΑ-ΡΕΛΘΟΝΤΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΕΤΩΝ**	**858.400,00**	**621.786,96**	**282.146,73**	**339.640,23**	**809.045,88**	**464.769,18**	**363.220,31**	**101.548,87**	**1.080.567,58**	**705.438,23**	**247.128,13**	**458.310,10**
21	ΕΣΟΔΑ ΠΟΕ ΤΑΚΤΙΚΑ	858.400,00	621.786,96	282.146,73	339.640,23	769.045,88	440.117,82	363.220,31	76.897,51	891.532,58	578.074,80	246.358,13	331.716,67
22	ΕΣΟΔΑ Π.Ο.Ε. ΕΚΤΑΚΤΑ	0	0	0	0	40.000,00	24.651,36	0	24.651,36	189.035,00	127.363,43	770	126.593,43
3	**ΕΙΣΠΡΑΞΕΙΣ ΑΠΌ ΔΑΝΕΙΑ ΚΑΙ ΑΠΑΙΤΗ-ΣΕΙΣ ΑΠΌ Π.Ο.Ε.**	**380.267,12**	**170.585,11**	**1.627,48**	**168.957,63**	**761.160,08**	**677.190,64**	**62.065,20**	**615.125,44**	**1.667.637,21**	**715.280,68**	**33.342,19**	**681.938,49**
31	ΕΙΣΠΡΆΞΕΙΣ ΑΠΌ ΔΑΝΕΙΑ	0	0	0	0	0	0	0	0	950.000,00	0	0	0
32	ΕΙΣΠΡΑΚΤΕΑ ΥΠΟΛΟΙΠΑ ΑΠΌ ΒΕΒΑΙΩ-ΘΈΝΤΑ ΕΣΟΔΑ ΚΑΤΆ ΤΑ ΠΑ-ΡΕΛΘΌΝΤΑ ΕΤΗ	380.267,12	170.585,11	1.627,48	168.957,63	761.160,08	677.190,64	62.065,20	615.125,44	717.637,21	715.280,68	33.342,19	681.938,49
4	**ΕΙΣΠΡΑΞΕΙΣ ΥΠΕΡ ΤΟΥ ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΚΑΙ ΤΡΙΤΩΝ**	**838.250,00**	**485.513,69**	**485.513,69**	**0**	**822.200,00**	**453.453,81**	**453.453,81**	**0**	**816.200,00**	**398.419,24**	**388.722,72**	**9.696,52**
41	ΕΙΣΠΡΑΞΕΙΣ ΥΠΕΡ ΤΟΥ ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΚΑΙ ΤΡΙΤΩΝ	829.100,00	477.388,90	477.388,90	0	810.000,00	451.735,16	451.735,16	0	800.000,00	393.672,01	383.975,49	9.696,52
42	ΕΠΙΣΤΡΟΦΕΣ ΧΡΗΜΑΤΩΝ	9.150,00	8.124,79	8.124,79	0	12.200,00	1.718,65	1.718,65	0	16.200,00	4.747,23	4.747,23	0
5	**ΧΡΗΜΑΤΙΚΟ ΥΠΟΛΟΙΠΟ**	**171.561,01**	**171.561,01**	**171.561,01**	**0**	**108.325,09**	**107.048,32**	**107.048,32**	**0**	**103.424,50**	**103.612,12**	**103.612,12**	**0**
51	ΧΡΗΜΑΤΙΚΟ ΥΠΟΛΟΙΠΟ ΠΡΟΗΓΟΥΜΕ-ΝΗΣ ΧΡΗΣΗΣ	171.561,01	171.561,01	171.561,01	0	108.325,09	107.048,32	107.048,32	0	103.424,50	103.612,12	103.612,12	0

	ΣΥΝΟΛΟ	**20.933.051,31**	**5.791.824,19**	**5.106.231,50**	**685.592,69**	**15.532.646,89**	**6.259.333,99**	**5.541.738,08**	**717.595,91**	**13.782.191,14**	**5.641.224,26**	**3.555.223,18**	**2.086.001,08**

ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΑΡΚΑΔΙΟΥ

ΠΙΝΑΚΑΣ 10: ΣΥΝΟΠΤΙΚΟΣ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΕΞΟΔΩΝ ΑΝΑ ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΕΞΟΔΟΥ

		ΠΡΟΫΠ/ΝΤΑ 2008	ΕΝΤΑΛΘΕΝΤΑ 2008	ΠΛΗΡΩΘΕ-ΝΤΑ 2008	ΠΛΗΡΩΤΕΟ ΥΠΟΛΟΙΠΟ 2008	ΑΔΙΑΘΕΤΗ ΠΙΣΤΩΣΗ 2008	ΠΡΟΫΠ/ΝΤΑ 2009	ΕΝΤΑΛΘΕΝΤΑ 2009	ΠΛΗΡΩΘΕ-ΝΤΑ 2009	ΠΛΗΡΩΤΕΟ ΥΠΟΛΟΙΠΟ 2009	ΑΔΙΑΘΕΤΗ ΠΙΣΤΩΣΗ 2009	ΠΡΟΫΠ/ΝΤΑ 2010	ΕΝΤΑΛΘΕΝΤΑ 2010	ΠΛΗΡΩΘΕ-ΝΤΑ 2010	ΠΛΗΡΩ-ΤΕΟ ΥΠΟ-ΛΟΙΠΟ 2010	ΑΔΙΑΘΕΤΗ ΠΙΣΤΩΣΗ 2010
6	**Έξοδα**	**3.079.467,42**	**2.042.316,20**	**1.873.005,24**	**169.310,96**	**1.206.462,18**	**3.725.024,64**	**1.995.548,18**	**1.855.870,12**	**139.678,06**	**1.869.154,52**	**3.418.569,47**	**1.868.654,82**	**1.768.763,13**	**99.891,69**	**1.649.806,34**
60	Αμοιβές και έξοδα προσωπικού	1.359.126,00	1.111.515,75	1.082.683,39	28.832,36	276.442,61	1.684.206,13	1.127.803,95	1.123.156,46	4.647,49	561.049,67	1.522.605,72	1.100.600,64	1.099.293,07	1.307,57	423.312,65
61	Αμοιβές αιρετών και τρίτων	324.096,30	172.057,46	134.932,51	37.124,95	189.163,79	263.812,00	125.048,59	102.277,97	22.770,62	161.534,03	263.822,00	161.909,79	99.546,66	62.363,13	164.275,34
62	Παροχές τρίτων	532.412,08	440.225,07	421.040,52	19.184,55	111.371,56	793.000,00	481.374,47	431.589,35	49.785,12	361.410,65	800.000,00	436.095,74	415.946,24	20.149,50	384.053,76
63	Φόροι τέλη	5.900,00	3.806,34	3.495,54	310,8	2.404,46	12.300,00	5.739,80	5.429,00	310,8	6.871,00	23.442,28	11.212,93	11.212,93	0	12.229,35
64	Λοιπά Γενικά έξοδα	165.720,69	29.112,39	15.973,16	13.139,23	149.747,53	220.828,42	26.157,23	18.991,72	7.165,51	201.836,70	152.960,00	22.216,02	17.209,60	5.006,42	135.750,40
65	Πληρωμές για την εξυπηρέτη-ση δημόσιας πίστεως	49.000,00	46.197,13	46.197,13	0	2.802,87	49.000,00	45.789,15	45.789,15	0	3.210,85	143.000,00	28.373,09	28.373,09	0	114.626,91
66	Δαπάνες προμήθειας αναλωσίμων	350.300,00	163.085,00	123.391,49	39.693,51	226.908,51	419.500,00	110.850,66	69.380,40	41.470,26	350.119,60	221.600,00	80.317,15	74.158,61	6.158,54	147.441,39
67	Πληρωμές Μεταβιβά-σεις σε τρίτους	292.912,35	76.317,06	45.291,50	31.025,56	247.620,85	282.378,09	72.784,33	59.256,07	13.528,26	223.122,02	291.139,47	27.929,46	23.022,93	4.906,53	268.116,54
68	Λοιπά έξοδα	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
7	**Επενδύ-σεις**	**15.701.904,05**	**2.388.188,12**	**2.038.148,18**	**350.039,94**	**13.663.755,87**	**8.979.891,18**	**2.863.375,26**	**2.543.998,02**	**319.377,24**	**6.435.893,16**	**7.587.913,98**	**1.047.042,77**	**784.938,49**	**262.104,28**	**6.802.975,49**
71	Αγορές κτιρίων τεχνικών έργων και προμήθειες παγίων	869.496,20	317.002,58	180.473,92	136.528,66	689.022,28	333.074,00	103.137,25	69.202,00	33.935,25	263.872,00	81.500,00	28.085,22	20.197,22	7.888,00	61.302,78
73	Έργα	14.527.799,68	2.043.787,75	1.857.674,26	186.113,49	12.670.125,42	8.451.702,01	2.740.906,46	2.474.796,02	266.110,44	5.976.905,99	7.271.537,46	965.564,61	764.741,27	200.823,34	6.506.796,19

74	Μελέτες Έρευνες πειραματικές εργασίες και ειδικές δαπάνες	186.900,00	27.397,79	0	27.397,79	186.900,00	137.427,00	19.331,55	0	19.331,55	137.427,00	124.721,00	34.232,94	0	34.232,94	124.721,00
75	Τίτλοι πάγιας επένδυσης (συμμετοχές σε επιχειρή-σεις)	117.708,17	0	0	0	117.708,17	57.688,17	0	0	0	57.688,17	110.155,52	19.160,00	0	19.160,00	110.155,52
8	**Πληρωμές Π.Ο.Ε. Αποδόσεις και προ-βλέψεις**	**2.136.113,53**	**1.143.218,44**	**1.088.029,76**	**55.188,68**	**1.048.083,77**	**2.679.226,62**	**1.261.109,30**	**1.051.453,40**	**209.655,90**	**1.627.773,22**	**2.765.919,18**	**1.275.332,05**	**909.338,95**	**365.993,10**	**1.856.580,23**
81	Πληρωμές Π.Ο.Ε.	1.302.113,53	750.731,77	695.543,09	55.188,68	606.570,44	1.854.726,62	881.816,51	675.337,82	206.478,69	1.179.388,80	1.953.919,18	924.955,78	559.476,77	365.479,01	1.394.442,41
82	Αποδόσεις	814.000,00	392.486,67	392.486,67	0	421.513,33	811.500,00	379.292,79	376.115,58	3.177,21	435.384,42	802.000,00	350.376,27	349.862,18	514,09	452.137,82
85	Προβλέψεις μη είστρα-ξης	20.000,00	0	0	0	20.000,00	13.000,00	0	0	0	13.000,00	10.000,00	0	0	0	10.000,00
9	**Αποθεμα-τικό**	**15.566,31**	**0**	**0**	**0**	**15.566,31**	**148.504,45**	**0**	**0**	**0**	**148.504,45**	**9.788,51**	**0**	**0**	**0**	**9.788,51**
	ΣΥΝΟΛΟ	**20.933.051,31**	**5.573.722,76**	**4.999.183,18**	**574.539,58**	**15.933.868,13**	**15.532.646,89**	**6.120.032,74**	**5.451.321,54**	**668.711,20**	**10.081.325,35**	**13.782.191,14**	**4.191.029,64**	**3.463.040,57**	**727.989,07**	**10.319.150,57**

3.2.3.1.3 Δημοτική Ενότητα Λαππαίων 2008 – 2010

ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΛΑΠΠΑΙΩΝ													
ΠΙΝΑΚΑΣ 3:ΣΥΝΟΠΤΙΚΟΣ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΕΣΟΔΩΝ ΜΕ ΒΑΣΗ ΤΗΝ ΠΗΓΗ ΠΡΟΕΛΕΥΣΗΣ													
Κ.Α.	**ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ**	**ΠΡΟΫΠ/ΝΤΑ 2008**	**ΒΕΒΑΙΩΘΕΝΤΑ 2008**	**ΕΙΣΠΡΑΧΘΕΝΤΑ 2008**	**ΕΙΣΠΡΑΚΤΕΟ ΥΠΟΛΟΙΠΟ 2008**	**ΠΡΟΫΠ/ΝΤΑ 2009**	**ΒΕΒΑΙΩΘΕΝΤΑ 2009**	**ΕΙΣΠΡΑΧΘΕΝΤΑ 2009**	**ΕΙΠΡΑΚΤΕΟ ΥΠΟΛΟΙΠΟ 2009**	**ΠΡΟΫΠ/ΝΤΑ 2010**	**ΒΕΒΑΙΩΘΕΝΤΑ 2010**	**ΕΙΣΠΡΑΧΘΕΝΤΑ 2010**	**ΕΙΠΡΑΚΤΕΟ ΥΠΟΛΟΙΠΟ 2010**
0	**ΤΑΚΤΙΚΑ**	**1.317.408,40**	**1.021.422,69**	**1.021.182,24**	**240,45**	**1.413.109,02**	**1.211.942,27**	**1.207.687,46**	**4.254,81**	**1.287.873,79**	**977.627,96**	**977.426,01**	**201,95**
1	ΠΡΟΣΟΔΟΙ ΑΠΟ ΑΚΙΝΗΤΗ ΠΕΡΙ-ΟΥΣΙΑ	2.340,70	2.312,70	2.072,25	240,45	2.312,70	704,2	449,39	254,81	704,2	672,35	470,4	201,95
2	ΕΣΟΔΑ ΑΠΌ ΚΙΝΗΤΗ ΠΕΡΙΟΥ-ΣΙΑ	64.514,00	7.529,94	7.529,94	0	69.580,27	56.374,21	56.374,21	0	58.412,15	7.636,14	7.636,14	0

3	ΕΣΟΔΑ ΑΠΌ ΑΝΤΑΠΟΔ�οΤΙΚΑ ΤΕΛΗ ΚΑΙ ΔΙΚΑΙ-ΩΜΑΤΑ	307.063,21	194.315,93	194.315,93	0	255.174,60	169.850,62	169.850,62	0	174.610,00	165.100,15	165.100,15	0
4	ΕΣΟΔΑ ΑΠΌ ΛΟΙΠΑ ΤΕΛΗ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΚΑΙ ΠΑΡΟΧΗ ΥΠΗ-ΡΕΣΙΩΝ	78.521,00	41.105,45	41.105,45	0	63.366,00	31.832,77	27.832,77	4.000,00	43.046,00	41.380,74	41.380,74	0
5	ΦΌΡΟΙ ΚΑΙ ΕΙ-ΣΦΌΡΕΣ	4.998,00	4.998,00	4.998,00	0	6.000,00	0	0	0	6.505,00	7.767,00	7.767,00	0
6	ΕΣΟΔΑ ΑΠΌ ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΕΙΣ ΓΙΑ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙ-ΚΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ	752.850,06	748.879,80	748.879,80	0	952.067,80	950.532,97	950.532,97	0	891.706,86	744.661,72	744.661,72	0
7	ΛΟΙΠΑ ΤΑΚΤΙΚΑ ΕΣΟΔΑ	107.121,43	22.280,87	22.280,87	0	64.607,65	2.647,50	2.647,50	0	112.889,58	10.409,86	10.409,86	0
1	**ΕΚΤΑΚΤΑ ΕΣΟ-ΔΑ**	**5.514.346,89**	**1.185.442,98**	**1.185.442,98**	**0**	**2.650.805,65**	**1.272.892,78**	**1.272.892,78**	**0**	**1.797.745,82**	**616.758,00**	**616.758,00**	**0**
11	ΕΣΟΔΑ ΑΠΌ ΕΚΠΟΙΗΣΗ ΚΙ-ΝΗΤΗΣ ΚΑΙ ΑΚΙ-ΝΗΤΗΣ ΠΕΡΙΟΥ-ΣΙΑΣ	0	0	0	0	0			0	0	0	0	0
12	ΕΚΤΑΚΤΕΣ ΕΠΙ-ΧΟΡΗΓΗΣΕΙΣ ΓΙΑ ΚΑΛΥΨΗ ΛΕΙ-ΤΟΥΡΓΙΚΩΝ ΔΑΠΑΝΩΝ	64.776,00	64.776,00	64.776,00	0	138.295,36	121.519,36	121.519,36	0	48.000,00	48.000,00	48.000,00	0
13	ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΕΙΣ ΓΙΑ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ	5.409.408,77	1.102.923,08	1.102.923,08	0	2.477.619,32	1.116.987,94	1.116.987,94	0	1.716.860,34	558.498,76	558.498,76	0
14	ΔΩΡΕΕΣ - ΚΛΗ-ΡΟΝΟΜΙΕΣ - ΚΛΗΡΟΔΟΣΙΕΣ	1.500,00	1.500,00	1.500,00	0	1.500,00	1.500,00	1.500,00	0	0	0	0	0

15	ΠΡΟΣΑΥΞΗΣΕΙΣ - ΠΡΟΣΤΙΜΑ - ΠΑΡΑΒΟΛΑ	32.992,57	15.484,35	15.484,35	0	29.421,42	29.321,42	29.321,42	0	29.321,42	10.259,24	10.259,24	0
16	ΛΟΙΠΑ ΕΚΤΑΚΤΑ ΕΣΟΔΑ	5.669,55	759,55	759,55	0	3.969,55	3.564,06	3.564,06	0	3.564,06	0	0	0
2	**ΕΣΟΔΑ ΠΑΡΕΛ-ΘΟΝΤΩΝ ΟΙΚΟ-ΝΟΜΙΚΩΝ ΕΤΩΝ**	**84.795,61**	**79.795,61**	**44.884,26**	**34.911,35**	**137.786,23**	**53.391,21**	**39.416,34**	**13.974,87**	**207.007,69**	**155.986,57**	**83.317,05**	**72.669,52**
21	ΕΣΟΔΑ ΠΟΕ ΤΑΚΤΙΚΑ	84.795,61	79.795,61	44.884,26	34.911,35	137.786,23	53.391,21	39.416,34	13.974,87	207.007,69	155.986,57	83.317,05	72.669,52
22	ΕΣΟΔΑ Π.Ο.Ε. ΕΚΤΑΚΤΑ	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
3	**ΕΙΣΠΡΑΞΕΙΣ ΑΠΌ ΔΑΝΕΙΑ ΚΑΙ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ ΑΠΌ Π.Ο.Ε.**	**111.957,90**	**95.757,68**	**48.570,77**	**47.186,91**	**111.957,90**	**82.338,71**	**33.308,43**	**49.030,28**	**61.641,63**	**61.641,63**	**11.210,76**	**50.430,87**
31	ΕΙΣΠΡΆΞΕΙΣ ΑΠΌ ΔΑΝΕΙΑ	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
32	ΕΙΣΠΡΑΚΤΕΑ ΥΠΟΛΟΙΠΑ ΑΠΌ ΒΕΒΑΙΩΘΕΝΤΑ ΕΣΟΔΑ ΚΑΤΆ ΤΑ ΠΑΡΕΛΘΟΝΤΑ ΕΤΗ	111.957,90	95.757,68	48.570,77	47.186,91	111.957,90	82.338,71	33.308,43	49.030,28	61.641,63	61.641,63	11.210,76	50.430,87
4	**ΕΙΣΠΡΑΞΕΙΣ ΥΠΕΡ ΤΟΥ ΔΗ-ΜΟΣΙΟΥ ΚΑΙ ΤΡΙΤΩΝ**	**210.888,76**	**184.293,38**	**184.293,38**	**0**	**212.958,85**	**172.816,64**	**172.816,64**	**0**	**203.306,46**	**165.678,58**	**165.678,58**	**0**
41	ΕΙΣΠΡΑΞΕΙΣ ΥΠΕΡ ΤΟΥ ΔΗ-ΜΟΣΙΟΥ ΚΑΙ ΤΡΙΤΩΝ	207.888,76	183.789,16	183.789,16	0	209.794,11	171.651,90	171.651,90	0	203.233,02	165.605,14	165.605,14	0
42	ΕΠΙΣΤΡΟΦΕΣ ΧΡΗΜΑΤΩΝ	3.000,00	504,22	504,22	0	3.164,74	1.164,74	1.164,74	0	73,44	73,44	73,44	0
5	**ΧΡΗΜΑΤΙΚΟ ΥΠΟΛΟΙΠΟ**	**473.651,53**	**473.651,53**	**473.651,53**	**0**	**465.021,93**	**465.021,93**	**465.021,93**	**0**	**801.812,99**	**801.812,99**	**801.812,99**	**0**

51	ΧΡΗΜΑΤΙΚΟ ΥΠΟΛΟΙΠΟ ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΗΣ ΧΡΗΣΗΣ	473.651,53	473.651,53	473.651,53	0	465.021,93	465.021,93	465.021,93	0	801.812,99	801.812,99	801.812,99	0
	ΣΥΝΟΛΟ	**7.713.049,09**	**3.040.363,87**	**2.958.025,16**	**82.338,71**	**4.991.639,58**	**3.258.403,54**	**3.191.143,58**	**67.259,96**	**4.359.388,38**	**2.779.505,73**	**2.656.203,39**	**123.302,34**

ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΛΑΠΠΑΙΩΝ

ΠΙΝΑΚΑΣ 10:ΣΥΝΟΠΤΙΚΟΣ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΕΞΟΔΩΝ ΑΝΑ ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΕΞΟΔΟΥ

		ΠΡΟΫΠ/ΝΤΑ 2008	ΕΝΤΑΛΘΕΝΤΑ 2008	ΠΛΗΡΩΘΕ-ΝΤΑ 2008	ΠΛΗ-ΡΩΤΕΟ ΥΠΟ-ΛΟΙΠΟ 2008	ΑΔΙΑΘΕΤΗ ΠΙΣΤΩΣΗ 2008	ΠΡΟΫΠ/ΝΤΑ 2009	ΕΝΤΑΛΘΕ-ΝΤΑ 2009	ΠΛΗΡΩΘΕΝΤΑ 2009	ΠΛΗΡΩ-ΤΕΟ ΥΠΟΛΟΙ-ΠΟ 2009	ΑΔΙΑΘΕΤΗ ΠΙΣΤΩΣΗ 2009	ΠΡΟΫΠ/ΝΤΑ 2010	ΕΝΤΑΛΘΕ-ΝΤΑ 2010	ΠΛΗΡΩΘΕ-ΝΤΑ 2010	ΠΛΗΡΩ-ΤΕΟ ΥΠΟΛΟΙΟ 2010	ΑΔΙΑΘΕΤΗ ΠΙΣΤΩΣΗ 2010
6	**Έξοδα**	**1.329.911,43**	**1.031.159,08**	**1.031.159,08**	**0**	**298.752,35**	**1.427.564,06**	**1.053.907,80**	**1.053.907,80**	**0**	**373.656,26**	**1.387.151,78**	**1.014.171,63**	**1.002.669,77**	**11.501,86**	**384.482,01**
60	Αμοιβές και έξοδα προσωπικού	418.262,01	389.256,37	389.256,37	0	29.005,64	480.060,73	407.131,72	407.131,72	0	72.929,01	442.960,00	388.551,75	384.150,41	4.401,34	58.809,59
61	Αμοιβές αιρετών και τρίτων	210.042,21	186.420,94	186.420,94	0	23.621,27	175.007,17	156.209,97	156.209,97	0	18.797,20	180.739,01	153.933,99	153.933,99	0	26.805,02
62	Παροχές τρίτων	367.683,88	242.755,77	242.755,77	0	124.928,11	310.605,88	183.310,07	183.310,07	0	127.295,81	276.264,77	188.822,95	181.722,43	7.100,52	94.542,34
63	Φόροι τέλη	2.500,00	1.827,90	1.827,90	0	672,1	2.500,00	2.041,90	2.041,90	0	458,1	3.000,00	2.122,90	2.122,90	0	877,1
64	Λοιπά Γενικά έξοδα	26.800,65	16.251,99	16.251,99	0	10.548,66	27.981,84	10.212,75	10.212,75	0	17.769,09	39.988,42	8.829,08	8.829,08	0	31.159,34
65	Πληρωμές για την εξυπηρέτη-ση δημόσιας πίστεως	21.200,00	19.218,97	19.218,97	0	1.981,03	22.750,12	20.421,92	20.421,92	0	2.328,20	22.000,00	19.474,32	19.474,32	0	2.525,68
66	Δαπάνες προμήθειας αναλωσίμων	77.100,00	49.376,64	49.376,64	0	27.723,36	122.100,00	54.290,16	54.290,16	0	67.809,84	145.230,00	63.299,55	63.299,55	0	81.930,45
67	Πληρωμές Μεταβιβά-σεις σε τρίτους	205.972,68	125.856,78	125.856,78	0	80.115,90	286.258,32	220.067,57	220.067,57	0	66.190,75	276.669,58	188.862,40	188.862,40	0	87.807,18
68	Λοιπά έξοδα	350	193,72	193,72	0	156,28	300	221,74	221,74	0	78,26	300	274,69	274,69	0	25,31
7	**Επενδύ-σεις**	**5.877.687,58**	**1.207.798,63**	**1.207.798,63**	**0**	**4.669.888,95**	**2.919.174,83**	**1.084.026,09**	**1.084.026,09**	**0**	**1.835.148,74**	**2.577.161,20**	**1.348.921,51**	**1.211.824,66**	**137.096,85**	**1.365.336,54**

71	Αγορές κτιρίων τεχνικών έργων και προμήθειες παγίων	273.340,21	28.618,55	28.618,55	0	244.721,66	246.040,21	99.838,25	99.838,25	0	146.201,96	123.110,20	29.452,94	29.452,94	0	93.657,26
73	Έργα	5.519.946,30	1.168.885,12	1.168.885,12	0	4.351.061,18	2.624.353,80	961.243,46	961.243,46	0	1.663.110,34	2.413.300,38	1.291.399,57	1.161.687,82	129.711,75	1.251.612,56
74	Μελέτες Έρευνες πειραματικές εργασίες και ειδικές δαπάνες	84.401,07	10.294,96	10.294,96	0	74.106,11	48.780,82	22.944,38	22.944,38	0	25.836,44	40.750,62	28.069,00	20.683,90	7.385,10	20.066,72
75	Τίτλοι πάγιας επένδυσης (συμμετοχές σε επιχειρή-σεις)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
8	**Πληρωμές Π.Ο.Ε. Αποδόσεις και προ-βλέψεις**	**283.628,19**	**254.045,52**	**254.045,52**	**0**	**29.582,67**	**341.185,55**	**251.396,70**	**251.396,70**	**0**	**89.788,85**	**372.174,59**	**202.474,11**	**198.029,39**	**4.444,72**	**174.145,20**
81	Πληρωμές Π.Ο.Ε.	73.244,12	70.106,36	70.106,36	0	3.137,76	79.744,80	79.744,80	79.744,80	0	0	21.868,97	21.868,97	17.424,25	4.444,72	4.444,72
82	Αποδόσεις	210.384,07	183.939,16	183.939,16	0	26.444,91	211.794,11	171.651,90	171.651,90	0	40.142,21	218.233,02	180.605,14	180.605,14	0	37.627,88
85	Προβλέψεις μη είσπρα-ξης	0	0	0	0	0	49.646,64	0	0	0	49.646,64	132.072,60	0	0	0	132.072,60
9	**Αποθεμα-τικό**	**221.821,89**	**0**	**0**	**0**	**221.821,89**	**303.715,14**	**0**	**0**	**0**	**303.715,14**	**22.630,81**	**0**	**0**	**0**	**22.630,81**
	ΣΥΝΟΛΟ	**7.713.049,09**	**2.493.003,23**	**2.493.003,23**	**0**	**5.220.045,86**	**4.991.639,58**	**2.389.330,59**	**2.389.330,59**	**0**	**2.602.308,99**	**4.359.118,38**	**2.565.567,25**	**2.412.523,82**	**153.043,43**	**1.946.594,56**

3.2.3.1.4 Δημοτική Ενότητα Νικηφόρου Φωκα 2008 – 2010

ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΝΙΚ. ΦΩΚΑ													
ΠΙΝΑΚΑΣ 3:ΣΥΝΟΠΤΙΚΟΣ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΕΣΟΔΩΝ ΜΕ ΒΑΣΗ ΤΗΝ ΠΗΓΗ ΠΡΟΕΛΕΥΣΗΣ													
Κ.Α.	**ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ**	**ΠΡΟΫΠ/ΝΤΑ 2008**	**ΒΕΒΑΙΩΘΕΝΤΑ 2008**	**ΕΙΣΠΡΑΧΘΕΝΤΑ 2008**	**ΕΙΠΡΑΚΤΕΟ ΥΠΟΛΟΙΠΟ 2008**	**ΠΡΟΫΠ/ΝΤΑ 2009**	**ΒΕΒΑΙΩΘΕΝΤΑ 2009**	**ΕΙΣΠΡΑΧΘΕΝΤΑ 2009**	**ΕΙΠΡΑΚΤΕΟ ΥΠΟΛΟΙΠΟ 2009**	**ΠΡΟΫΠ/ΝΤΑ 2010**	**ΒΕΒΑΙΩΘΕΝΤΑ 2010**	**ΕΙΣΠΡΑΧΘΕΝΤΑ 2010**	**ΕΙΠΡΑΚΤΕΟ ΥΠΟΛΟΙΠΟ 2010**
0	**ΤΑΚΤΙΚΑ**	**1.637.254,34**	**1.831.695,34**	**1.435.270,95**	**396.424,39**	**1.971.363,31**	**1.884.193,01**	**1.722.219,89**	**161.973,12**	**2.051.250,83**	**1.456.089,42**	**1.466.867,25**	**-10.777,83**
1	ΠΡΟΣΟΔΟΙ ΑΠΟ ΑΚΙΝΗΤΗ ΠΕΡΙ-ΟΥΣΙΑ	20.829,94	16.380,97	16.380,97	0	20.829,94	16.321,76	16.321,76	0	18.226,54	2.777,25	2.777,25	0
2	ΕΣΟΔΑ ΑΠΌ ΚΙΝΗΤΗ ΠΕΡΙΟΥ-ΣΙΑ	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
3	ΕΣΟΔΑ ΑΠΌ ΑΝΤΑΠΟΔΟΤΙΚΑ ΤΕΛΗ ΚΑΙ ΔΙΚΑΙ-ΩΜΑΤΑ	765.000,00	846.506,95	450.082,56	396.424,39	903.000,00	563.339,83	392.996,71	170.343,12	711.000,00	522.923,28	533.501,11	-10.577,83
4	ΕΣΟΔΑ ΑΠΌ ΛΟΙΠΑ ΤΕΛΗ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΚΑΙ ΠΑΡΟΧΗ ΥΠΗ-ΡΕΣΙΩΝ	95.000,00	68.575,08	68.575,08	0	85.500,00	14.923,80	14.923,80	0	23.640,00	38.038,02	38.038,02	0
5	ΦΟΡΟΙ ΚΑΙ ΕΙ-ΣΦΟΡΕΣ	15.000,00	12.531,17	12.531,17	0	15.000,00	0	0	0	0	0	0	0
6	ΕΣΟΔΑ ΑΠΌ ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΕΙΣ ΓΙΑ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙ-ΚΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ	696.924,40	830.702,12	830.702,12	0	908.533,37	1.263.772,21	1.263.772,21	0	1.265.384,29	856.672,41	856.872,41	-200
7	ΛΟΙΠΑ ΤΑΚΤΙΚΑ ΕΣΟΔΑ	44.500,00	56.999,05	56.999,05	0	38.500,00	25.835,41	34.205,41	-8.370,00	33.000,00	35.678,46	35.678,46	0
1	**ΕΚΤΑΚΤΑ ΕΣΟ-ΔΑ**	**10.544.453,83**	**1.816.364,94**	**1.816.364,94**	**0**	**9.100.989,14**	**1.673.710,28**	**1.673.710,28**	**0**	**7.476.901,26**	**779.837,38**	**779.837,38**	**0**

11	ΕΣΟΔΑ ΑΠΌ ΕΚΠΟΙΗΣΗ ΚΙΝΗΤΗΣ ΚΑΙ ΑΚΙΝΗΤΗΣ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΣ	0	0	0	0				0	0	0	0	0
12	ΕΚΤΑΚΤΕΣ ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΕΙΣ ΓΙΑ ΚΑΛΥΨΗ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΩΝ ΔΑΠΑΝΩΝ	107.000,00	71.596,00	71.596,00	0	111.006,00	80.234,46	80.234,46	0	95.000,00	77.840,00	77.840,00	0
13	ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΕΙΣ ΓΙΑ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ	10.338.953,83	1.685.364,67	1.685.364,67	0	8.904.773,14	1.554.785,26	1.554.785,26	0	7.310.401,26	669.184,77	669.184,77	0
14	ΔΩΡΕΕΣ - ΚΛΗΡΟΝΟΜΙΕΣ - ΚΛΗΡΟΔΟΣΙΕΣ	25.000,00	27.876,48	27.876,48	0	31.710,00	6.710,00	6.710,00	0	25.000,00	2.705,56	2.705,56	0
15	ΠΡΟΣΑΥΞΗΣΕΙΣ - ΠΡΟΣΤΙΜΑ - ΠΑΡΑΒΟΛΑ	73.500,00	31.527,79	31.527,79	0	53.500,00	31.980,56	31.980,56	0	46.500,00	30.107,05	30.107,05	0
16	ΛΟΙΠΑ ΕΚΤΑΚΤΑ ΕΣΟΔΑ	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2	**ΕΣΟΔΑ ΠΑΡΕΛΘΟΝΤΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΕΤΩΝ**	**35.000,00**	**0**	**0**	**0**	**20.000,00**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
21	ΕΣΟΔΑ ΠΟΕ ΤΑΚΤΙΚΑ	35.000,00	0	0	0	20.000,00	0	0	0	0	0	0	0
22	ΕΣΟΔΑ Π.Ο.Ε. ΕΚΤΑΚΤΑ	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
3	**ΕΙΣΠΡΑΞΕΙΣ ΑΠΌ ΔΑΝΕΙΑ ΚΑΙ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ ΑΠΌ Π.Ο.Ε.**	**530.000,00**	**507.775,71**	**150.150,54**	**357.625,17**	**565.989,96**	**1.005.425,82**	**338.516,16**	**666.909,66**	**389.679,20**	**1.073.575,49**	**223.995,53**	**849.579,96**
31	ΕΙΣΠΡΆΞΕΙΣ ΑΠΌ ΔΑΝΕΙΑ	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

32	ΕΙΣΠΡΑΚΤΕΑ ΥΠΟΛΟΙΠΑ ΑΠΌ ΒΕΒΑΙΩΘΕΝΤΑ ΕΣΟΔΑ ΚΑΤΆ ΤΑ ΠΑΡΕΛΘΟΝΤΑ ΕΤΗ	530.000,00	507.775,71	150.150,54	357.625,17	565.989,96	1.005.425,82	338.516,16	666.909,66	389.679,20	1.073.575,49	223.995,53	849.579,96
4	**ΕΙΣΠΡΑΞΕΙΣ ΥΠΕΡ ΤΟΥ ΔΗ-ΜΟΣΙΟΥ ΚΑΙ ΤΡΙΤΩΝ**	**330.000,00**	**208.663,69**	**208.663,69**	**0**	**305.000,00**	**285.993,26**	**285.993,26**	**0**	**328.500,00**	**265.930,68**	**265.930,68**	**0**
41	ΕΙΣΠΡΑΞΕΙΣ ΥΠΕΡ ΤΟΥ ΔΗ-ΜΟΣΙΟΥ ΚΑΙ ΤΡΙΤΩΝ	330.000,00	208.663,69	208.663,69	0	305.000,00	285.993,26	285.993,26	0	328.500,00	265.930,68	265.930,68	0
42	ΕΠΙΣΤΡΟΦΕΣ ΧΡΗΜΑΤΩΝ	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
5	**ΧΡΗΜΑΤΙΚΟ ΥΠΟΛΟΙΠΟ**	**84.698,74**	**84.698,74**	**84.698,74**	**0**	**335.000,00**	**305.756,51**	**305.756,51**	**0**	**959.323,21**	**959.323,21**	**959.323,21**	**0**
51	ΧΡΗΜΑΤΙΚΟ ΥΠΟΛΟΙΠΟ ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΗΣ ΧΡΗΣΗΣ	84.698,74	84.698,74	84.698,74	0	335.000,00	305.756,51	305.756,51	0	959.323,21	959.323,21	959.323,21	0
	ΣΥΝΟΛΟ	**13.161.406,91**	**4.449.198,42**	**3.695.148,86**	**754.049,56**	**12.298.342,41**	**5.155.078,88**	**4.326.196,10**	**828.882,78**	**11.205.654,50**	**4.534.756,18**	**3.695.954,05**	**838.802,13**

ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΝΙΚ. ΦΩΚΑ

ΠΙΝΑΚΑΣ 10:ΣΥΝΟΠΤΙΚΟΣ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΕΞΟΔΩΝ ΑΝΑ ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΕΞΟΔΟΥ

		ΠΡΟΫΠ/ΝΤΑ 2008	ΕΝΤΑΛΘΕΝΤΑ 2008	ΠΛΗΡΩΘΕΝΤΑ 2008	ΠΛΗ-ΡΩΤΕΟ ΥΠΟ-ΛΟΙΠΟ 2008	ΑΔΙΑΘΕΤΗ ΠΙΣΤΩΣΗ 2008	ΠΡΟΫΠ/ΝΤΑ 2009	ΕΝΤΑΛΘΕΝΤΑ 2009	ΠΛΗΡΩΘΕ-ΝΤΑ 2009	ΠΛΗΡΩ-ΤΕΟ ΥΠΟΛΟΙ-ΠΟ 2009	ΑΔΙΑΘΕΤΗ ΠΙΣΤΩΣΗ 2009	ΠΡΟΫΠ/ΝΤΑ 2010	ΕΝΤΑΛ-ΘΕΝΤΑ 2010	ΠΛΗΡΩΘΕΝΤΑ 2010	ΠΛΗ-ΡΩΤΕΟ ΥΠΟ-ΛΟΙΠΟ 2010	ΑΔΙΑΘΕΤΗ ΠΙΣΤΩΣΗ 2010
6	**Έξοδα**	**2.338.754,71**	**1.467.506,49**	**1.467.506,49**	**0**	**871.248,22**	**2.432.810,78**	**1.654.879,31**	**1.652.304,64**	**2.574,67**	**780.506,14**	**2.659.971,60**	**1.585.442,55**	**1.566.158,33**	**19.284,22**	**1.093.813,27**
60	Αμοιβές και έξοδα προσωπικού	652.125,36	529.334,25	529.334,25	0	122.791,11	803.280,00	552.288,33	552.288,33	0	250.991,67	838.614,70	578.165,70	578.165,70	0	260.449,00
61	Αμοιβές αιρετών και τρίτων	213.892,00	126.480,65	126.480,65	0	87.411,35	306.606,00	194.425,54	194.425,54	0	112.180,46	284.595,30	140.485,43	140.485,43	0	144.109,87
62	Παροχές τρίτων	593.662,00	382.440,87	382.440,87	0	211.221,13	543.371,16	431.618,92	429.238,92	2.380,00	114.132,24	594.482,00	391.259,33	371.975,11	19.284,22	222.506,89

63	Φόροι τέλη	3.000,00	0	0	0	3.000,00	3.000,00	0	0	0	3.000,00	0	0	0	0	0
64	Λοιπά Γενικά έξοδα	118.907,00	75.576,84	75.576,84	0	43.330,16	141.836,00	97.456,03	97.261,36	194,67	44.574,64	168.010,00	89.287,31	89.287,31	0	78.722,69
65	Πληρωμές για την εξυπηρέτη-ση δημόσιας πίστεως	43.698,03	0	0	0	43.698,03	43.698,03	0	0	0	43.698,03	48.802,24	0	0	0	48.802,24
66	Δαπάνες προμήθειας αναλωσίμων	147.549,42	45.984,64	45.984,64	0	101.564,78	120.000,00	53.322,46	53.322,46	0	66.677,54	175.890,00	92.890,09	92.890,09	0	82.999,91
67	Πληρωμές Μεταβιβά-σεις σε τρίτους	565.920,90	307.689,24	307.689,24	0	258.231,66	471.019,59	325.768,03	325.768,03	0	145.251,56	549.577,36	293.354,69	293.354,69	0	256.222,67
68	Λοιπά έξοδα	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
7	**Επενδύ-σεις**	**9.940.131,41**	**1.246.229,01**	**1.246.229,01**	**0**	**8.693.902,40**	**9.114.681,05**	**1.204.503,62**	**1.204.503,62**	**0**	**7.910.177,43**	**7.937.262,52**	**994.845,36**	**988.160,11**	**6.685,25**	**6.949.102,41**
71	Αγορές κτιρίων τεχνικών έργων και προμήθειες παγίων	251.783,00	720	720	0	251.063,00	99.700,00	38.012,46	38.012,46	0	61.687,54	31.682,00	6.085,46	6.085,46	0	25.596,54
73	Έργα	9.168.336,73	1.216.260,75	1.216.260,75	0	7.952.075,98	8.398.666,59	1.029.890,25	1.029.890,25	0	7.368.776,34	7.377.454,68	930.776,80	924.091,55	6.685,25	6.453.363,13
74	Μελέτες Έρευνες πειραματικές εργασίες και ειδικές δαπάνες	520.011,68	29.248,26	29.248,26	0	490.763,42	616.314,46	136.600,91	136.600,91	0	479.713,55	528.125,84	57.983,10	57.983,10	0	470.142,74
75	Τίτλοι πάγιας επένδυσης (συμμετοχές σε επιχειρή-σεις)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
8	**Πληρωμές Π.Ο.Ε. Αποδόσεις και προ-βλέψεις**	**866.440,79**	**765.676,28**	**764.378,21**	**1.298,07**	**102.062,58**	**727.850,58**	**510.630,38**	**510.064,63**	**565,75**	**217.785,95**	**609.658,71**	**311.075,82**	**298.342,07**	**12.733,75**	**311.316,64**
81	Πληρωμές Π.Ο.Ε.	496.440,79	434.770,16	434.613,47	156,69	61.827,32	268.970,29	227.031,41	226.465,66	565,75	42.504,63	157.715,88	87.903,82	75.170,07	12.733,75	82.545,81
82	Αποδόσεις	330.000,00	330.906,12	329.764,74	1.141,38	235,26	305.000,00	283.598,97	283.598,97	0	21.401,03	335.610,00	223.172,00	223.172,00	0	112.438,00

85	Προβλέψεις μη είσπρα-ξης	40.000,00	0	0	0	40.000,00	153.880,29	0	0	0	153.880,29	116.332,83	0	0	0	116.332,83
9	**Αποθεμα-τικό**	**16.080,00**	**0**	**0**	**0**	**16.080,00**	**23.000,00**	**0**	**0**	**0**	**23.000,00**	**6.428,10**	**0**	**0**	**0**	**6.428,10**
	ΣΥΝΟΛΟ	**13.161.406,91**	**3.479.411,78**	**3.478.113,71**	**1.298,07**	**9.683.293,20**	**12.298.342,41**	**3.370.013,31**	**3.366.872,89**	**3.140,42**	**8.931.469,52**	**11.213.320,93**	**2.891.363,73**	**2.852.660,51**	**38.703,22**	**8.360.660,42**

3.2.3.1.5 Δημοτική Ενότητα Δήμου Ρεθύμνης 2011

ΚΑΛΛΙΚΡΑΤΙΚΟΣ ΔΗΜΟΣ ΡΕΘΥΜΝΗΣ					
ΣΥΝΟΠΤΙΚΟΣ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΕΣΟΔΩΝ ΜΕ ΒΑΣΗ ΤΗΝ ΠΗΓΗ ΠΡΟΕΛΕΥΣΗΣ					
Κ.Α.	**ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ**	**ΠΡΟΫΠ/ΝΤΑ 2011**	**ΒΕΒΑΙΩΘΕΝΤΑ 2011**	**ΕΙΣΠΡΑΧΘΕΝΤΑ 2011**	**ΕΙΠΡΑΚΤΕΟ Υ-ΠΟΛΟΙΠΟ 2011**
0	**ΤΑΚΤΙΚΑ**	**26.372.283,67**	**21.352.262,29**	**21.103.556,91**	**248.705,38**
1	ΠΡΟΣΟΔΟΙ ΑΠΟ ΑΚΙΝΗΤΗ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑ	340.204,88	288.455,07	211.424,95	77.030,12
2	ΕΣΟΔΑ ΑΠΌ ΚΙΝΗΤΗ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑ	280.719,18	40.029,05	40.029,05	0
3	ΕΣΟΔΑ ΑΠΌ ΑΝΤΑΠΟΔΟΤΙΚΑ ΤΕΛΗ ΚΑΙ ΔΙΚΑΙΩΜΑ-ΤΑ	5.371.593,32	3.663.081,63	3.661.242,85	1.838,78
4	ΕΣΟΔΑ ΑΠΌ ΛΟΙΠΑ ΤΕΛΗ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΚΑΙ ΠΑΡΟ-ΧΗ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ	2.964.217,04	2.599.469,33	2.493.965,46	105.503,87
5	ΦΟΡΟΙ ΚΑΙ ΕΙΣΦΟΡΕΣ	2.744.088,45	570.534,66	506.202,05	64.332,61
6	ΕΣΟΔΑ ΑΠΌ ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΕΙΣ ΓΙΑ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ	14.148.383,13	13.939.821,55	13.939.821,55	0
7	ΛΟΙΠΑ ΤΑΚΤΙΚΑ ΕΣΟΔΑ	523.077,67	250.871,00	250.871,00	0
1	**ΕΚΤΑΚΤΑ ΕΣΟΔΑ**	**69.467.782,22**	**5.891.275,84**	**5.841.108,17**	**50.167,67**
11	ΕΣΟΔΑ ΑΠΌ ΕΚΠΟΙΗΣΗ ΚΙΝΗΤΗΣ ΚΑΙ ΑΚΙΝΗΤΗΣ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΣ	3.500,93	0	0	0
12	ΕΚΤΑΚΤΕΣ ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΕΙΣ ΓΙΑ ΚΑΛΥΨΗ ΛΕΙ-ΤΟΥΡΓΙΚΩΝ ΔΑΠΑΝΩΝ	3.840.836,98	834.540,74	834.540,74	0

13	ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΕΙΣ ΓΙΑ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ	62.240.460,18	4.156.468,83	4.156.468,83	0
14	ΔΩΡΕΕΣ - ΚΛΗΡΟΝΟΜΙΕΣ - ΚΛΗΡΟΔΟΣΙΕΣ	22.230,00	22.230,00	22.230,00	0
15	ΠΡΟΣΑΥΞΗΣΕΙΣ - ΠΡΟΣΤΙΜΑ - ΠΑΡΑΒΟΛΑ	876.029,16	797.503,64	747.335,97	50.167,67
16	ΛΟΙΠΑ ΕΚΤΑΚΤΑ ΕΣΟΔΑ	2.484.724,97	80.532,63	80.532,63	0
2	**ΕΣΟΔΑ ΠΑΡΕΛΘΟΝΤΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΕΤΩΝ**	**3.591.850,61**	**3.473.563,57**	**1.473.082,93**	**2.000.480,64**
21	ΕΣΟΔΑ ΠΟΕ ΤΑΚΤΙΚΑ	2.131.207,40	2.021.769,86	1.351.463,80	670.306,06
22	ΕΣΟΔΑ Π.Ο.Ε. ΕΚΤΑΚΤΑ	1.460.643,21	1.451.793,71	121.619,13	1.330.174,58
3	**ΕΙΣΠΡΑΞΕΙΣ ΑΠΌ ΔΑΝΕΙΑ ΚΑΙ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ ΑΠΌ Π.Ο.Ε.**	**11.804.689,67**	**8.343.992,80**	**2.111.012,56**	**6.232.980,24**
31	ΕΙΣΠΡΆΞΕΙΣ ΑΠΌ ΔΑΝΕΙΑ	4.593.304,52	1.203.802,77	1.203.802,77	0
32	ΕΙΣΠΡΑΚΤΕΑ ΥΠΟΛΟΙΠΑ ΑΠΌ ΒΕΒΑΙΩΘΕΝΤΑ Ε-ΣΟΔΑ ΚΑΤΆ ΤΑ ΠΑΡΕΛΘΟΝΤΑ ΕΤΗ	7.211.385,15	7.140.190,03	907.209,79	6.232.980,24
4	**ΕΙΣΠΡΑΞΕΙΣ ΥΠΕΡ ΤΟΥ ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΚΑΙ ΤΡΙΤΩΝ**	**4.841.571,46**	**3.662.676,76**	**3.662.676,76**	**0**
41	ΕΙΣΠΡΑΞΕΙΣ ΥΠΕΡ ΤΟΥ ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΚΑΙ ΤΡΙΤΩΝ	4.635.361,68	3.496.423,67	3.496.423,67	0
42	ΕΠΙΣΤΡΟΦΕΣ ΧΡΗΜΑΤΩΝ	206.209,78	166.253,09	166.253,09	0
5	**ΧΡΗΜΑΤΙΚΟ ΥΠΟΛΟΙΠΟ**	**5.574.599,00**	**5.574.599,00**	**5.574.599,00**	**0**
51	ΧΡΗΜΑΤΙΚΟ ΥΠΟΛΟΙΠΟ ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΗΣ ΧΡΗΣΗΣ	5.574.599,00	5.574.599,00	5.574.599,00	0
	ΣΥΝΟΛΟ	**121.652.776,63**	**48.298.370,26**	**39.766.036,33**	**8.532.333,93**

ΚΑΛΛΙΚΡΑΤΙΚΟΣ ΔΗΜΟΣ ΡΕΘΥΜΝΗΣ						
ΣΥΝΟΠΤΙΚΟΣ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΕΞΟΔΩΝ ΑΝΑ ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΕΞΟΔΟΥ						
		ΠΡΟΫΠ/ΝΤΑ 2011	**ΕΝΤΑΛΘΕΝΤΑ 2011**	**ΠΛΗΡΩΘΕΝΤΑ 2011**	**ΠΛΗΡΩΤΕΟ Υ-ΠΟΛΟΙΠΟ 2011**	**ΑΔΙΑΘΕΤΗ ΠΙΣΤΩΣΗ 2011**
6	**Έξοδα**	**31.316.467,69**	**23.139.651,01**	**22.162.825,72**	**976.825,29**	**8.176.816,68**

60	Αμοιβές και έξοδα προσωπικού	11.789.643,15	10.107.561,84	9.749.032,13	358.529,71	1.682.081,31
61	Αμοιβές αιρετών και τρίτων	2.046.900,00	1.139.513,55	831.444,25	308.069,30	907.386,45
62	Παροχές τρίτων	3.089.326,52	1.514.356,02	1.494.795,26	19.560,76	1.574.970,50
63	Φόροι τέλη	30.300,00	16.914,28	16.913,68	0,6	13.385,72
64	Λοιπά Γενικά έξοδα	1.293.495,19	692.403,53	616.585,52	75.818,01	601.091,66
65	Πληρωμές για την εξυπηρέτηση δημόσιας πίστεως	1.890.174,20	1.790.590,80	1.790.590,80	0	99.583,40
66	Δαπάνες προμήθειας αναλωσίμων	1.933.212,29	755.827,99	691.082,55	64.745,44	1.177.384,30
67	Πληρωμές Μεταβιβάσεις σε τρίτους	9.232.416,34	7.112.971,27	6.962.869,80	150.101,47	2.119.445,07
68	Λοιπά έξοδα	11.000,00	9.511,73	9.511,73	0	1.488,27
7	**Επενδύσεις**	**72.669.802,59**	**7.757.953,15**	**6.800.427,20**	**957.525,95**	**64.911.849,44**
71	Αγορές κτιρίων τεχνικών έργων και προμήθειες παγίων	2.640.736,98	1.491.196,26	1.148.680,19	342.516,07	1.149.540,72
73	Έργα	65.731.944,07	4.705.001,64	4.384.550,72	320.450,92	61.026.942,43
74	Μελέτες Έρευνες πειραματικές εργασίες και ειδικές δαπάνες	4.297.121,54	1.561.755,25	1.267.196,29	294.558,96	2.735.366,29
75	Τίτλοι πάγιας επένδυσης (συμμετοχές σε επιχειρήσεις)	0	0	0	0	0
8	**Πληρωμές Π.Ο.Ε. Αποδόσεις και προβλέψεις**	**16.583.518,44**	**7.727.607,75**	**6.612.426,40**	**1.115.181,35**	**8.855.910,69**
81	Πληρωμές Π.Ο.Ε.	7.944.811,11	4.111.779,46	2.997.618,54	1.114.160,92	3.833.031,65
82	Αποδόσεις	4.715.177,42	3.615.828,29	3.614.807,86	1.020,43	1.099.349,13
85	Προβλέψεις μη είσπραξης	3.923.529,91	0	0	0	3.923.529,91
9	**Αποθεματικό**	**1.082.987,91**	**0**	**0**	**0**	1.082.987,91
	ΣΥΝΟΛΟ	**121.652.776,63**	**38.625.211,91**	**35.575.679,32**	**3.049.532,59**	**83.027.564,72**

3.2.3.1.6 Αριθμοδείκτες

ΠΙΝΑΚΑΣ 14: ΑΡΙΘΜΟΔΕΙΚΤΕΣ ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΩΝ ΜΕΓΕΘΩΝ ΔΗΜΟΤΙΚΗΣ ΕΝΟΤΗΤΑΣ ΡΕΘΥΜΝΗΣ				2008	2009	2010
ΔΕΙΚΤΗΣ ΑΥΤΟΝΟΜΙΑΣ	=	Τακτικά Έσοδα / Συνολικά Εισπραχθέντα Έσοδα	=	36,52	42,76	41,39
ΔΕΙΚΤΗΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΗΣ ΑΥΤΟΝΟΜΙΑΣ	=	Ίδια Τακτικά Έσοδα / Συνολικά Τακτικά Εισπραχθέντα Έσοδα	=	50,89	43,7	51,14
ΔΕΙΚΤΗΣ ΕΞΑΡΤΗΣΗΣ	=	Σύνολο Επιχορηγήσεων / Συνολικά Εισπραχθέντα Έσοδα	=	34,62	43,54	44,9
ΔΕΙΚΤΗΣ ΔΑΝΕΙΑΚΗΣ ΕΠΙΒΑΡΥΝΣΗΣ	=	Ετήσια τοκοχρεολύσια / Σύνολο Τακτικών Εισπραχθέντων Εσόδων	=	8,23	7,15	8,11
ΔΕΙΚΤΗΣ ΚΟΣΤΟΥΣ ΑΝΘΡΩΠΙΝΟΥ ΔΥΝΑΜΙΚΟΥ	=	Συνολικό Κόστος Απασχόλησης / Συνολικά Πληρωθέντα Έξοδα	=	23,93	30,74	29,48
ΔΕΙΚΤΗΣ ΚΑΛΥΨΗΣ ΚΟΣΤΟΥΣ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ	=	Συνολικό Πληρωθέν Κόστος Προσωπικού / Σύνολο Τακτικών Εισπραχθέντων Εσόδων	=	48,45	54,32	52,1

ΠΙΝΑΚΑΣ 14: ΑΡΙΘΜΟΔΕΙΚΤΕΣ ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΩΝ ΜΕΓΕΘΩΝ ΔΗΜΟΥ ΑΡΚΑΔΙΟΥ				2008	2009	2010
ΔΕΙΚΤΗΣ ΑΥΤΟΝΟΜΙΑΣ	=	Τακτικά Έσοδα / Συνολικά Εισπραχθέντα Έσοδα	=	45,85	34,26	47,48
ΔΕΙΚΤΗΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΗΣ ΑΥΤΟΝΟΜΙΑΣ	=	Ίδια Τακτικά Έσοδα / Συνολικά Τακτικά Εισπραχθέντα Έσοδα	=	62,47	40,7	51,31
ΔΕΙΚΤΗΣ ΕΞΑΡΤΗΣΗΣ	=	Σύνολο Επιχορηγήσεων / Συνολικά Εισπραχθέντα Έσοδα	=	52,15	67,69	52,81
ΔΕΙΚΤΗΣ ΔΑΝΕΙΑΚΗΣ ΕΠΙΒΑΡΥΝΣΗΣ	=	Ετήσια τοκοχρεολύσια / Σύνολο Τακτικών Εισπραχθέντων Εσόδων	=	2	2	2
ΔΕΙΚΤΗΣ ΚΟΣΤΟΥΣ ΑΝΘΡΩΠΙΝΟΥ ΔΥΝΑΜΙΚΟΥ	=	Συνολικό Κόστος Απασχόλησης / Συνολικά Πληρωθέντα Έξοδα	=	24,36	22,48	34,62
ΔΕΙΚΤΗΣ ΚΑΛΥΨΗΣ ΚΟΣΤΟΥΣ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ	=	Συνολικό Πληρωθέν Κόστος Προσωπικού / Σύνολο Τακτικών Εισπραχθέντων Εσόδων	=	46,24	59,16	65,12

ΠΙΝΑΚΑΣ 14: ΑΡΙΘΜΟΔΕΙΚΤΕΣ ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΩΝ ΜΕΓΕΘΩΝ ΔΗΜΟΥ ΛΑΠΠΑΙΩΝ	2008	2009	2010

ΔΕΙΚΤΗΣ ΑΥΤΟΝΟΜΙΑΣ	**=**	**Τακτικά Έσοδα / Συνολικά Εισπραχθέντα Έσοδα**	**=**	**34,52**	**37,84**	**36,8**
ΔΕΙΚΤΗΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΗΣ ΑΥΤΟΝΟΜΙΑΣ	**=**	**Ίδια Τακτικά Έσοδα / Συνολικά Τακτικά Εισπραχθέντα Έσοδα**	**=**	**26,67**	**21,29**	**23,81**
ΔΕΙΚΤΗΣ ΕΞΑΡΤΗΣΗΣ	**=**	**Σύνολο Επιχορηγήσεων / Συνολικά Εισπραχθέντα Έσοδα**	**=**	**64,79**	**68,6**	**50,87**
ΔΕΙΚΤΗΣ ΔΑΝΕΙΑΚΗΣ ΕΠΙΒΑΡΥΝΣΗΣ	**=**	**Ετήσια τοκοχρεολύσια / Σύνολο Τακτικών Εισπραχθέντων Εσόδων**	**=**	**2**	**2**	**2**
ΔΕΙΚΤΗΣ ΚΟΣΤΟΥΣ ΑΝΘΡΩΠΙΝΟΥ ΔΥΝΑΜΙΚΟΥ	**=**	**Συνολικό Κόστος Απασχόλησης / Συνολικά Πληρωθέντα Έξοδα**	**=**	**23,09**	**23,58**	**22,3**
ΔΕΙΚΤΗΣ ΚΑΛΥΨΗΣ ΚΟΣΤΟΥΣ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ	**=**	**Συνολικό Πληρωθέν Κόστος Προσωπικού / Σύνολο Τακτικών Εισπραχθέντων Εσόδων**	**=**	**38,12**	**33,71**	**39,29**

ΠΙΝΑΚΑΣ 14: ΑΡΙΘΜΟΔΕΙΚΤΕΣ ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΩΝ ΜΕΓΕΘΩΝ ΔΗΜΟΥ ΝΙΚ. ΦΩΚΑ				**2008**	**2009**	**2010**
ΔΕΙΚΤΗΣ ΑΥΤΟΝΟΜΙΑΣ	**=**	**Τακτικά Έσοδα / Συνολικά Εισπραχθέντα Έσοδα**	**=**	**38,84**	**39,81**	**39,69**
ΔΕΙΚΤΗΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΗΣ ΑΥΤΟΝΟΜΙΑΣ	**=**	**Ίδια Τακτικά Έσοδα / Συνολικά Τακτικά Εισπραχθέντα Έσοδα**	**=**	**42,12**	**26,62**	**41,58**
ΔΕΙΚΤΗΣ ΕΞΑΡΤΗΣΗΣ	**=**	**Σύνολο Επιχορηγήσεων / Συνολικά Εισπραχθέντα Έσοδα**	**=**	**70,03**	**67,01**	**43,4**
ΔΕΙΚΤΗΣ ΔΑΝΕΙΑΚΗΣ ΕΠΙΒΑΡΥΝΣΗΣ	**=**	**Ετήσια τοκοχρεολύσια / Σύνολο Τακτικών Εισπραχθέντων Εσόδων**	**=**	**0**	**0**	**0**
ΔΕΙΚΤΗΣ ΚΟΣΤΟΥΣ ΑΝΘΡΩΠΙΝΟΥ ΔΥΝΑΜΙΚΟΥ	**=**	**Συνολικό Κόστος Απασχόλησης / Συνολικά Πληρωθέντα Έξοδα**	**=**	**18,86**	**22,18**	**25,19**
ΔΕΙΚΤΗΣ ΚΑΛΥΨΗΣ ΚΟΣΤΟΥΣ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ	**=**	**Συνολικό Πληρωθέν Κόστος Προσωπικού / Σύνολο Τακτικών Εισπραχθέντων Εσόδων**	**=**	**36,88**	**32,07**	**39,41**

ΑΡΙΘΜΟΔΕΙΚΤΕΣ ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΩΝ ΜΕΓΕΘΩΝ ΚΑΛΛΙΚΡΑΤΙΚΟΥ ΔΗΜΟΥ ΡΕΘΥΜΝΗΣ				**2011**
ΔΕΙΚΤΗΣ ΑΥΤΟΝΟΜΙΑΣ	**=**	**Τακτικά Έσοδα / Συνολικά Εισπραχθέντα Έσοδα**	**=**	**53,07**
ΔΕΙΚΤΗΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΗΣ ΑΥΤΟΝΟΜΙΑΣ	**=**	**Ίδια Τακτικά Έσοδα / Συνολικά Τακτικά Εισπραχθέντα Έσοδα**	**=**	**33,95**

ΔΕΙΚΤΗΣ ΕΞΑΡΤΗΣΗΣ	**=**	**Σύνολο Επιχορηγήσεων / Συνολικά Εισπραχθέντα Έσοδα**	**=**	**47,61**
ΔΕΙΚΤΗΣ ΔΑΝΕΙΑΚΗΣ ΕΠΙΒΑΡΥΝΣΗΣ	**=**	**Ετήσια τοκοχρεολύσια / Σύνολο Τακτικών Εισπραχθέντων Εσόδων**	**=**	**8,48**
ΔΕΙΚΤΗΣ ΚΟΣΤΟΥΣ ΑΝΘΡΩΠΙΝΟΥ ΔΥΝΑΜΙΚΟΥ	**=**	**Συνολικό Κόστος Απασχόλησης / Συνολικά Πληρωθέντα Έξοδα**	**=**	**29,74**
ΔΕΙΚΤΗΣ ΚΑΛΥΨΗΣ ΚΟΣΤΟΥΣ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ	**=**	**Συνολικό Πληρωθέν Κόστος Προσωπικού / Σύνολο Τακτικών Εισπραχθέντων Εσόδων**	**=**	**46,2**

3.2.4 Καταγραφή Δημοτικής Περιουσίας

3.2.4.1 Κατάσταση Δημοτικών Ακινήτων

Τ.Κ. ΡΟΥΣΣΟΣΠΙΤΙΟΥ				
ΕΙΔΟΣ	**ΧΡΗΣΗ**	**Δ/ΝΣΗ**	**ΤΜ**	**ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ**
ΟΙΚΟΠΕΔΟ	ΙΔΙΟΧΡΗΣΗ	Τ.Κ. ΡΟΥΣΣΟΣΠΙΤΙΟΥ	50,08	ΜΕ ΚΤΙΣΜΑ 30ΤΜ ΠΡΩΗΝ ΚΟΙΝΟΤΙΚΟ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑ
ΟΙΚΟΠΕΔΟ	ΙΔΙΟΧΡΗΣΗ	Τ.Κ. ΡΟΥΣΣΟΣΠΙΤΙΟΥ	49,6	
ΟΙΚΟΠΕΔΟ	ΙΔΙΟΧΡΗΣΗ	Τ.Κ. ΡΟΥΣΣΟΣΠΙΤΙΟΥ	112	
ΟΙΚΟΠΕΔΟ	ΙΔΙΟΧΡΗΣΗ	Τ.Κ. ΡΟΥΣΣΟΣΠΙΤΙΟΥ	104	
ΟΙΚΟΠΕΔΟ	ΙΔΙΟΧΡΗΣΗ	Τ.Κ. ΡΟΥΣΣΟΣΠΙΤΙΟΥ	514,5	
ΟΙΚΟΠΕΔΟ	ΙΔΙΟΧΡΗΣΗ	Τ.Κ. ΡΟΥΣΣΟΣΠΙΤΙΟΥ	33000	ΜΕ ΚΤΙΣΜΑ 300ΤΜ ΓΙΑ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΕΣ ΕΚΔΗΛΩΣΗΣ
ΝΕΚΡΟΤΑΦΕΙΟ	ΙΔΙΟΧΡΗΣΗ	Τ.Κ. ΡΟΥΣΣΟΣΠΙΤΙΟΥ	8275	
Τ.Κ. ΑΡΜΕΝΩΝ				
ΕΙΔΟΣ	**ΧΡΗΣΗ**	**Δ/ΝΣΗ**	**ΤΜ**	**ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ**
ΟΙΚΟΠΕΔΟ	ΙΔΙΟΧΡΗΣΗ	Τ.Κ. ΑΡΜΕΝΩΝ	103,3	ΜΕ ΚΤΙΣΜΑ 35Τ Μ ΠΡΩΗΝ ΚΟΙΝΟΤΙΚΟ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑ
ΟΙΚΟΠΕΔΟ	ΙΔΙΟΧΡΗΣΗ	Τ.Κ. ΑΡΜΕΝΩΝ	1000	ΚΟΙΝΟΤΙΚΗ ΠΗΓΗ
ΟΙΚΟΠΕΔΟ	ΙΔΙΟΧΡΗΣΗ	Τ.Κ. ΑΡΜΕΝΩΝ	500	ΚΟΙΝΟΤΙΚΗ ΠΗΓΗ
ΟΙΚΟΠΕΔΟ	ΙΔΙΟΧΡΗΣΗ	Τ.Κ. ΑΡΜΕΝΩΝ	56	ΚΟΙΝΟΤΙΚΗ ΠΗΓΗ
ΟΙΚΟΠΕΔΟ	ΙΔΙΟΧΡΗΣΗ	Τ.Κ. ΑΡΜΕΝΩΝ	640	ΚΟΙΝΟΤΙΚΑ ΦΡΕΑΤΑ
ΟΙΚΟΠΕΔΟ	ΙΔΙΟΧΡΗΣΗ	Τ.Κ. ΑΡΜΕΝΩΝ	90	ΚΟΙΝΟΤΙΚΗ ΠΗΓΗ & ΔΕΞΑΜΕΝΗ
ΟΙΚΟΠΕΔΟ	ΙΔΙΟΧΡΗΣΗ	Τ.Κ. ΑΡΜΕΝΩΝ	48	ΚΟΙΝΟΤΙΚΗ ΠΗΓΗ & ΔΕΞΑΜΕΝΗ
ΟΙΚΟΠΕΔΟ	ΙΔΙΟΧΡΗΣΗ	Τ.Κ. ΑΡΜΕΝΩΝ	60	ΚΟΙΝΟΤΙΚΗ ΠΗΓΗ & ΔΕΞΑΜΕΝΗ
ΟΙΚΟΠΕΔΟ	ΙΔΙΟΧΡΗΣΗ	Τ.Κ. ΑΡΜΕΝΩΝ	64	ΚΟΙΝΟΤΙΚΑ ΦΡΕΑΤΑ
ΟΙΚΟΠΕΔΟ	ΙΔΙΟΧΡΗΣΗ	Τ.Κ. ΑΡΜΕΝΩΝ	250	ΚΟΙΝΟΤΙΚΑ ΦΡΕΑΤΑ
ΒΟΣΚΟΤΟΠΟΣ		Τ.Κ. ΑΡΜΕΝΩΝ	1400000	
ΒΟΣΚΟΤΟΠΟΣ		Τ.Κ. ΑΡΜΕΝΩΝ	500000	
ΒΟΣΚΟΤΟΠΟΣ		Τ.Κ. ΑΡΜΕΝΩΝ	350000	
ΒΟΣΚΟΤΟΠΟΣ		Τ.Κ. ΑΡΜΕΝΩΝ	4000	
ΒΟΣΚΟΤΟΠΟΣ		Τ.Κ. ΑΡΜΕΝΩΝ	1200	
ΝΕΚΡΟΤΑΦΕΙΟ		Τ.Κ. ΑΡΜΕΝΩΝ	275	
Τ.Κ. ΓΟΥΛΕΔΙΑΝΩΝ				
ΕΙΔΟΣ	**ΧΡΗΣΗ**	**Δ/ΝΣΗ**	**ΤΜ**	**ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ**
ΟΙΚΟΠΕΔΟ	ΙΔΙΟΧΡΗΣΗ	Τ.Κ. ΓΟΥΛΕΔΙΑΝΩΝ	112	ΜΕ ΚΤΙΣΜΑ 20ΤΜ ΠΡΩΗΝ ΚΟΙΝΟΤΙΚΟ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑ

ΟΙΚΟΠΕΔΟ	ΙΔΙΟΧΡΗΣΗ	Τ.Κ. ΓΟΥΛΕΔΙΑΝΩΝ	48	
ΟΙΚΟΠΕΔΟ	ΙΔΙΟΧΡΗΣΗ	Τ.Κ. ΓΟΥΛΕΔΙΑΝΩΝ	50	ΔΕΞΑΜΕΝΗ
ΒΟΣΚΟΤΟΠΟΣ		Τ.Κ. ΓΟΥΛΕΔΙΑΝΩΝ	6000	
ΒΟΣΚΟΤΟΠΟΣ		Τ.Κ. ΓΟΥΛΕΔΙΑΝΩΝ	1000	
ΒΟΣΚΟΤΟΠΟΣ		Τ.Κ. ΓΟΥΛΕΔΙΑΝΩΝ	3696	ΣΥΝΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑ Δ.Δ. ΟΡΟΥΣ
Τ.Κ. ΚΟΥΜΩΝ				
ΕΙΔΟΣ	**ΧΡΗΣΗ**	**Δ/ΝΣΗ**	**ΤΜ**	**ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ**
ΟΙΚΟΠΕΔΟ	ΙΔΙΟΧΡΗΣΗ	Τ.Κ. ΚΟΥΜΩΝ	9	ΔΕΞΑΜΕΝΗ ΥΔΡΕΥΣΗΣ
ΒΟΣΚΟΤΟΠΟΣ		Τ.Κ.ΚΟΥΜΩΝ	1941	
ΟΙΚΟΠΕΔΟ	ΙΔΙΟΧΡΗΣΗ	Τ.Κ. ΚΟΥΜΩΝ	63	
ΚΤΙΣΜΑ	ΙΔΙΟΧΡΗΣΗ	Τ.Κ. ΚΟΥΜΩΝ	22,5	ΜΕ ΚΤΙΣΜΑ ΠΡΩΗΝ ΚΟΙΝΟΤΙΚΟ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑ
Τ.Κ. ΟΡΟΥΣ				
ΕΙΔΟΣ	**ΧΡΗΣΗ**	**Δ/ΝΣΗ**	**ΤΜ**	**ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ**
ΒΟΣΚΟΤΟΠΟΣ		Τ.Κ. ΟΡΟΥΣ	3696	ΣΥΝΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑ Δ.Δ. ΓΟΥΛΕΔΙΑΝΩΝ
ΟΙΚΟΠΕΟ	ΙΔΙΟΧΡΗΣΗ	Τ.Κ. ΟΡΟΥΣ	316,95	
ΟΙΚΟΠΕΔΟ	ΙΔΙΟΧΡΗΣΗ	Τ.Κ. ΟΡΟΥΣ	19,74	ΚΟΙΝΟΤΙΚΗ ΔΕΞΑΜΕΝΗ
Τ.Κ. ΚΑΣΤΕΛΟΥ				
ΕΙΔΟΣ	**ΧΡΗΣΗ**	**Δ/ΝΣΗ**	**ΤΜ**	**ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ**
ΚΤΙΣΜΑ	ΙΔΙΟΧΡΗΣΗ	Τ.Κ. ΚΑΣΤΕΛΟΥ	15,00	ΑΓΡΟΤΙΚΟ ΙΑΤΡΕΙΟ
ΚΤΙΣΜΑ	ΙΔΙΟΧΡΗΣΗ	Τ.Κ. ΚΑΣΤΕΛΟΥ	15,00	ΚΟΙΝΟΤΙΚΟ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑ
ΠΛΑΤΕΙΑ	ΙΔΙΟΧΡΗΣΗ	Τ.Κ. ΚΑΣΤΕΛΟΥ	100,00	
ΟΙΚΟΠΕΔΟ	ΙΔΙΟΧΡΗΣΗ	Τ.Κ. ΚΑΣΤΕΛΟΥ	700,00	ΜΕ ΚΤΙΣΜΑ 100ΤΜ ΜΟΥΣΕΙΟΥ ΒΕΛΑΝΙΔΙΑΣ
ΝΕΚΡΟΤΑΦΕΙΟ	ΙΔΙΟΧΡΗΣΗ	Τ.Κ. ΚΑΣΤΕΛΟΥ	700,00	
ΒΟΣΚΟΤΟΠΟΣ		Τ.Κ. ΚΑΣΤΕΛΟΥ	2.000,00	
ΒΟΣΚΟΤΟΠΟΣ		Τ.Κ. ΚΑΣΤΕΛΟΥ	2.000,00	
ΒΟΣΚΟΤΟΠΟΣ		Τ.Κ. ΚΑΣΤΕΛΟΥ	3.000,00	
ΠΑΙΔΙΚΗ ΧΑΡΑ		Τ.Κ. ΚΑΣΤΕΛΟΥ	1.100,00	
ΟΙΚΟΠΕΔΟ	ΙΔΙΟΧΡΗΣΗ	Τ.Κ. ΚΑΣΤΕΛΟΥ	7.080,00	
ΣΤΕΡΝΑ ΠΗΓΗ		Τ.Κ. ΚΑΣΤΕΛΟΥ	30,00	
Τ.Κ. ΚΑΡΕ				
ΕΙΔΟΣ	**ΧΡΗΣΗ**	**Δ/ΝΣΗ**	**ΤΜ**	**ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ**
ΒΟΣΚΟΤΟΠΟΣ		Τ.Κ. ΚΑΡΕ	270.530,00	
ΒΟΣΚΟΤΟΠΟΣ		Τ.Κ. ΚΑΡΕ	245.760,00	
ΒΟΣΚΟΤΟΠΟΣ		Τ.Κ. ΚΑΡΕ	151.270,00	

ΒΟΣΚΟΤΟΠΟΣ		Τ.Κ. ΚΑΡΕ	800,00	
ΒΟΣΚΟΤΟΠΟΣ		Τ.Κ. ΚΑΡΕ	47.450,00	
ΒΟΣΚΟΤΟΠΟΣ		Τ.Κ. ΚΑΡΕ	2.000,00	
ΒΟΣΚΟΤΟΠΟΣ		Τ.Κ. ΚΑΡΕ	2.000,00	
ΝΕΚΡΟΤΑΦΕΙΟ		Τ.Κ. ΚΑΡΕ	410,00	
ΠΗΓΑΔΙ		Τ.Κ. ΚΑΡΕ	170,00	
ΟΙΚΟΠΕΔΟ		Τ.Κ. ΚΑΡΕ	638,00	ΜΕ ΚΤΙΣΜΑ 297ΤΜ ΔΗΜΟΤΙΚΟΥ ΣΧΟΛΕΙΟΥ
Τ.Κ. ΣΕΛΛΙ				
ΕΙΔΟΣ	**ΧΡΗΣΗ**	**Δ/ΝΣΗ**	**ΤΜ**	**ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ**
ΒΟΣΚΟΤΟΠΟΣ		Τ.Κ. ΣΕΛΛΙ	100.000,00	
Τ.Κ. ΠΡΑΣΣΙΕΣ				
ΕΙΔΟΣ	**ΧΡΗΣΗ**	**Δ/ΝΣΗ**	**ΤΜ**	**ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ**
ΟΙΚΟΠΕΔΟ	ΙΔΙΟΧΡΗΣΗ	Τ.Κ. ΠΡΑΣΣΙΕΣ	29,70	ΠΡΩΗΝ ΚΟΙΝΟΤΙΚΟ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑ
ΟΙΚΟΠΕΔΟ	ΙΔΙΟΧΡΗΣΗ	Τ.Κ. ΠΡΑΣΣΙΕΣ	60,00	
ΟΙΚΟΠΕΔΟ	ΙΔΙΟΧΡΗΣΗ	Τ.Κ. ΠΡΑΣΣΙΕΣ	200,00	
ΒΟΣΚΟΤΟΠΟΣ		Τ.Κ. ΠΡΑΣΣΙΕΣ	13.500,00	
Τ.Κ. ΧΡΩΜΟΝΑΣΤΗΡΙΟΥ				
ΕΙΔΟΣ	**ΧΡΗΣΗ**	**Δ/ΝΣΗ**	**ΤΜ**	**ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ**
ΟΙΚΟΠΕΔΟ	ΙΔΙΟΧΡΗΣΗ	Τ.Κ. ΧΡΩΜΟΝΑΣΤΗΡΙΟΥ	250	ΠΛΑΤΕΙΑ - ΣΧΟΛΕΙΟ
ΟΙΚΟΠΕΔΟ	ΙΔΙΟΧΡΗΣΗ	Τ.Κ. ΧΡΩΜΟΝΑΣΤΗΡΙΟΥ	600	ΠΛΑΤΕΙΑ-ΠΑΙΔΙΚΗ ΧΑΡΑ
ΟΙΚΟΠΕΔΟ	ΙΔΙΟΧΡΗΣΗ	Τ.Κ. ΧΡΩΜΟΝΑΣΤΗΡΙΟΥ	4.000,00	ΜΕ ΚΤΙΣΜΑ 80ΤΜ ΤΟΠ. ΣΥΜΗ
ΟΙΚΟΠΕΔΟ	ΙΔΙΟΧΡΗΣΗ	Τ.Κ. ΧΡΩΜΟΝΑΣΤΗΡΙΟΥ	400,00	
ΟΙΚΟΠΕΔΟ	ΙΔΙΟΧΡΗΣΗ	Τ.Κ. ΧΡΩΜΟΝΑΣΤΗΡΙΟΥ	920,00	
ΟΙΚΟΠΕΔΟ	ΙΔΙΟΧΡΗΣΗ	Τ.Κ. ΧΡΩΜΟΝΑΣΤΗΡΙΟΥ	970,00	
ΟΙΚΟΠΕΔΟ	ΙΔΙΟΧΡΗΣΗ	Τ.Κ. ΧΡΩΜΟΝΑΣΤΗΡΙΟΥ	84,00	
ΟΙΚΟΠΕΔΟ	ΙΔΙΟΧΡΗΣΗ	Τ.Κ. ΧΡΩΜΟΝΑΣΤΗΡΙΟΥ	703,52	
ΟΙΚΟΠΕΔΟ	ΙΔΙΟΧΡΗΣΗ	Τ.Κ. ΧΡΩΜΟΝΑΣΤΗΡΙΟΥ	1.000,00	ΠΛΑΤΕΙΑ
ΟΙΚΟΠΕΔΟ		Τ.Κ. ΧΡΩΜΟΝΑΣΤΗΡΙΟΥ	64,00	ΚΟΙΝΟΤΙΚΗ ΠΗΓΗ
ΟΙΚΟΠΕΔΟ		Τ.Κ. ΧΡΩΜΟΝΑΣΤΗΡΙΟΥ	16,80	ΚΟΙΝΟΤΙΚΗ ΔΕΞΑΜΕΝΗ
ΟΙΚΟΠΕΔΟ		Τ.Κ. ΧΡΩΜΟΝΑΣΤΗΡΙΟΥ	4.143,29	
ΟΙΚΟΠΕΔΟ		Τ.Κ. ΧΡΩΜΟΝΑΣΤΗΡΙΟΥ	2.405,00	ΟΜΒΡΟΔΕΞΑΜΕΝΗ
ΟΙΚΟΠΕΔΟ		Τ.Κ. ΧΡΩΜΟΝΑΣΤΗΡΙΟΥ	79,62,00	
ΟΙΚΟΠΕΔΟ		Τ.Κ. ΧΡΩΜΟΝΑΣΤΗΡΙΟΥ	116,36	
ΟΙΚΟΠΕΔΟ		Τ.Κ. ΧΡΩΜΟΝΑΣΤΗΡΙΟΥ	1.000,00	
ΟΙΚΟΠΕΔΟ		Τ.Κ. ΧΡΩΜΟΝΑΣΤΗΡΙΟΥ	25,00	ΚΟΙΝΟΤΙΚΗ ΒΡΥΣΗ

ΟΙΚΟΠΕΔΟ		Τ.Κ. ΧΡΩΜΟΝΑΣΤΗΡΙΟΥ	25,00	ΚΟΙΝΟΤΙΚΗ ΔΕΞΑΜΕΝΗ
ΟΙΚΟΠΕΔΟ		Τ.Κ. ΧΡΩΜΟΝΑΣΤΗΡΙΟΥ	76,88	ΠΛΑΤΕΙΑ
ΟΙΚΟΠΕΔΟ		Τ.Κ. ΧΡΩΜΟΝΑΣΤΗΡΙΟΥ	116,36	
ΟΙΚΟΠΕΔΟ	ΙΔΙΟΧΡΗΣΗ	Τ.Κ. ΧΡΩΜΟΝΑΣΤΗΡΙΟΥ	177,39	
ΒΟΣΚΟΤΟΠΟΣ		Τ.Κ. ΧΡΩΜΟΝΑΣΤΗΡΙΟΥ	1.140,00	
ΒΟΣΚΟΤΟΠΟΣ		Τ.Κ. ΧΡΩΜΟΝΑΣΤΗΡΙΟΥ	87.500,00	
ΒΟΣΚΟΤΟΠΟΣ		Τ.Κ. ΧΡΩΜΟΝΑΣΤΗΡΙΟΥ	15.000,00	
ΒΟΣΚΟΤΟΠΟΣ		Τ.Κ. ΧΡΩΜΟΝΑΣΤΗΡΙΟΥ	227.000,00	
ΒΟΣΚΟΤΟΠΟΣ		Τ.Κ. ΧΡΩΜΟΝΑΣΤΗΡΙΟΥ	120.000,00	
ΒΟΣΚΟΤΟΠΟΣ		Τ.Κ. ΧΡΩΜΟΝΑΣΤΗΡΙΟΥ	61.220,00	
ΒΟΣΚΟΤΟΠΟΣ		Τ.Κ. ΧΡΩΜΟΝΑΣΤΗΡΙΟΥ	14.000,00	
ΒΟΣΚΟΤΟΠΟΣ		Τ.Κ. ΧΡΩΜΟΝΑΣΤΗΡΙΟΥ	20.980,00	
ΒΟΣΚΟΤΟΠΟΣ		Τ.Κ. ΧΡΩΜΟΝΑΣΤΗΡΙΟΥ	30.000,00	
ΝΕΚΡΟΤΑΦΕΙΟ		ΑΓ.ΚΥΡΙΑΚΗ	1.594,33	
ΝΕΚΡΟΤΑΦΕΙΟ		Τ.Κ. ΧΡΩΜΟΝΑΣΤΗΡΙΟΥ	690,00	
ΝΕΚΡΟΤΑΦΕΙΟ		ΜΥΛΩΝ	500,00	
ΝΕΚΡΟΤΑΦΕΙΟ		ΚΑΠΕΔΙΑΝΩΝ	500,00	
Τ.Κ. ΜΑΡΟΥΛΑ				
ΕΙΔΟΣ	**ΧΡΗΣΗ**	**Δ/ΝΣΗ**	**ΤΜ**	**ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ**
ΟΙΚΟΠΕΔΟ	ΙΔΙΟΧΡΗΣΗ	Τ.Κ. ΜΑΡΟΥΛΑ	59,00	ΜΕ ΚΤΙΣΜΑ 65ΤΜ ΠΡΩΝ ΚΟΙΝ. ΚΑΤΑΣΤΗΜΑ
ΟΙΚΟΠΕΔΟ	ΙΔΙΟΧΡΗΣΗ	Τ.Κ. ΜΑΡΟΥΛΑ	24,00	
ΟΙΚΟΠΕΔΟ		Τ.Κ. ΜΑΡΟΥΛΑ	178,36	ΠΟΣ.ΔΗΜΟΥ 73,75%
ΟΙΚΟΠΕΔΟ		Τ.Κ. ΜΑΡΟΥΛΑ	77,55	
ΟΙΚΟΠΕΔΟ		Τ.Κ. ΜΑΡΟΥΛΑ	52,79	
ΟΙΚΟΠΕΔΟ		Τ.Κ. ΜΑΡΟΥΛΑ	114,75	ΠΟΣ.ΔΗΜΟΥ 64,58%
ΒΟΣΚΟΤΟΠΟΣ		Τ.Κ. ΜΑΡΟΥΛΑ	22.500,00	
ΒΟΣΚΟΤΟΠΟΣ		Τ.Κ. ΜΑΡΟΥΛΑ	45.000,00	
ΒΟΣΚΟΤΟΠΟΣ		Τ.Κ. ΜΑΡΟΥΛΑ	967.000,00	
ΒΟΣΚΟΤΟΠΟΣ		Τ.Κ. ΜΑΡΟΥΛΑ	400.000,00	
ΒΟΣΚΟΤΟΠΟΣ		Τ.Κ. ΜΑΡΟΥΛΑ	2.750.00	

			0,00	
ΒΟΣΚΟΤΟΠΟΣ		Τ.Κ. ΜΑΡΟΥΛΑ	228,00	
ΒΟΣΚΟΤΟΠΟΣ		Τ.Κ. ΜΑΡΟΥΛΑ	60,00	ΚΟΙΝΟΤΙΚΗ ΔΕΞΑΜΕΝΗ
ΧΥΤΑ		Τ.Κ. ΜΑΡΟΥΛΑ (ΑΘΑΝΑ-ΤΟΣ)	58.000,00	
ΧΥΤΑ		Τ.Κ. ΜΑΡΟΥΛΑ (ΑΘΑΝΑ-ΤΟΣ)	250.000,00	
Δ.Κ. ΡΕΘΥΜΝΟΥ				
ΕΙΔΟΣ	**ΧΡΗΣΗ**	**Δ/ΝΣΗ**	**ΤΜ**	**ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ**
ΟΙΚΟΠΕΔΟ	ΙΔΙΟΧΡΗΣΗ	ΜΑΣΤΑΜΠΑΣ ΡΕΘΥΜΝΟΥ (Ο.Τα.449Α ΙΔ.05)	495,18	
ΟΙΚΟΠΕΔΟ	ΙΔΙΟΧΡΗΣΗ	ΚΑΛΛΙΘΕΑ ΡΕΘΥΜΝΟ (Ο.Τα 420Α ΙΔ.09)	563,43	
ΟΙΚΟΠΕΔΟ	2 ΓΥΜΝΑΣΙΟ	ΟΔΟΣ ΠΑΣΤΕΡ	9587	
ΟΙΚΟΠΕΔΟ	ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΣΧΟ-ΛΕΙΟ	ΠΕΡΙΟΧΗ ΓΑΛΛΟΥ	3237,00	
ΟΙΚΟΠΕΔΟ	ΙΔΙΟΧΡΗΣΗ	ΠΕΡΙΟΧΗ ΓΑΛΛΟΥ	1379	ΜΕ ΚΤΙΣΜΑ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΩΝ ΔΡΑΣΤ. 70 ΤΜ
ΟΙΚΟΠΕΔΟ	ΙΔΙΟΧΡΗΣΗ	ΠΕΡΙΟΧΗ ΓΑΛΛΟΥ	1129	
ΟΙΚΟΠΕΔΟ		ΦΡΟΥΡΙΟ ΦΟΡΤΕΤΖΑ	60000	2400Μ ΚΤΙΣΜΑ(ΕΝΕΤΙΚΑ ΚΤΗΡΙΑ ΓΙΑ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΕΣ ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ
ΟΙΚΟΠΕΔΟ	15 ΔΗΜ ΣΧΟΛΕΙΟ	ΟΤ 486,487	3596,33	
ΟΙΚΟΠΕΔΟ	ΙΔΙΟΧΡΗΣΗ	ΠΕΡΙΟΧΗ ΝΟΤΙΑ ΦΡΟΥΡΙ-ΟΥ ΦΟΡΤΕΤΣΑΣ	1713,09	
ΟΙΚΟΠΕΔΟ	7 ΔΗΜ ΣΧΟΛΕΙΟ	ΠΕΡΙΟΧΗ ΚΟΥΜΠΕ	5801	
ΟΙΚΟΠΕΔΟ	13 ΔΗΜ ΣΧΟΛΕΙΟ	ΠΕΡΙΟΧΗ ΜΑΣΤΑΜΠΑ	1642,98	

ΟΙΚΟΠΕΔΟ	14 ΔΗΜ ΣΧΟΛΕΙΟ	ΠΕΡΙΟΧΗ ΚΑΛΛΙΘΕΑΣ	4115,38	
ΟΙΚΟΠΕΔΟ	ΔΗΜ ΚΗΠΟΣ	ΗΓ ΓΑΒΡΙΗΛ	23562,00	ΜΕ ΚΤΙΣΜΑ 100ΤΜ ΚΕΝΟ &50ΤΜ ΠΟΥ ΕΝΟΙΚΙΑΖΕΤΑΙ
ΟΙΚΟΠΕΔΟ		ΠΛΑΤΕΙΑ 4 ΜΑΡΤΥΡΩΝ	7138,45	
ΑΓΡΟΤΕΜΑΧΙΟ	ΙΔΙΟΧΡΗΣΗ	ΡΙΣΒΑΝ ΜΕΤΟΧΙ	16108,49	
ΔΑΣΟΣ	ΜΕ ΠΑΡΑΧΩΡΗ-ΤΗΡΙΟ	ΠΕΡΙΟΧΗ ΤΡΥΠΗΤΗ	95523	
ΔΑΣΟΣ	ΜΕ ΠΑΡΑΧΩΡΗ-ΤΗΡΙΟ	ΠΕΡΙΟΧΗ ΤΡΥΠΗΤΗ	249635	
ΔΑΣΟΣ	ΜΕ ΠΑΡΑΧΩΡΗ-ΤΗΡΙΟ	ΠΕΡΙΟΧΗ ΠΕΥΚΑΚΙΑ ΒΟ-ΡΕΙΑ (Ν,Ε,Ο)	73482	
ΔΑΣΟΣ	ΜΕ ΠΑΡΑΧΩΡΗ-ΤΗΡΙΟ	ΠΕΡΙΟΧΗ ΠΕΥΚΑΚΙΑ ΠΡΟΦΗΤΗΣ ΗΛΙΑΣ	11210	
ΟΙΚΟΠΕΔΟ	ΙΔΙΟΧΡΗΣΗ	Λ ΚΟΥΝΤΟΥΡΙΩΤΗ 80	606	ΔΗΜΑΡΧΙΑΚΟ ΜΕΓΑΡΟ 1500ΤΜ
ΟΙΚΟΠΕΔΟ	ΙΔΙΟΧΡΗΣΗ	ΟΔΟΣ ΜΕΛΙΔΟΝΗ	150	ΜΕ ΚΤΙΣΜΑ 240ΤΜ ΓΙΑ ΠΟ-ΛΙΤΙΣΤΙΚΕΣ ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ
ΟΙΚΟΠΕΔΟ	ΕΝΟΙΚΙΑΣΗ	ΕΛ ΒΕΝΙΖΕΛΟΥ 2Α	114	ΜΕ ΚΤΙΣΜΑ 40ΤΜ ΠΟΥ Ε-ΝΟΙΚΙΑΖΕΤΑΙ
ΟΙΚΟΠΕΔΟ	ΙΔΙΟΧΡΗΣΗ	ΠΕΡΙΟΧΗ ΚΑΛΛΙΘΕΑΣ ΜΑΧΗΣ ΠΟΤΑΜΩΝ	40,04	ΥΠΟΓΕΙΑ ΑΠΟΘΗΚΗ
ΟΙΚΟΠΕΔΟ	ΙΔΙΟΧΡΗΣΗ	ΜΕΣΟΛΟΓΓΙΟΥ&ΧΕΙΜΑΡΑΣ	362,29	ΜΕ ΚΤΙΣΜΑ 960 ΤΜ ΣΤΕΓΑ-ΖΕΤΑΙ ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΠΙΝΑΚΟ-ΘΗΚΗ
ΚΤΙΣΜΑ ΣΕ ΟΡΟ-ΦΟ	ΙΔΙΟΧΡΗΣΗ	ΕΛ ΒΕΝΙΖΕΛΟΥ 19	103,34	ΔΩΜΑ 107,11ΤΜ
ΟΙΚΟΠΕΔΟ	ΙΔΙΟΧΡΗΣΗ	ΙΝ ΑΓ ΛΑΖΑΡΟΥ	99,85	ΚΤΙΣΜΑ 113ΤΜ ΙΔΙΟΧΡΗΣΗ
ΟΙΚΟΠΕΔΟ	ΙΔΙΟΧΡΗΣΗ	ΚΟΥΜΠΕΣ ΡΕΘΥΜΝΟ(ΟΤ 3832)	655	
ΟΙΚΟΠΕΔΟ	ΙΔΙΟΧΡΗΣΗ	ΤΙΜΙΟΣ ΣΤΑΥΡΟΣ (ΟΤ 487	967,49	
ΟΙΚΟΠΕΔΟ	ΙΔΙΟΧΡΗΣΗ	ΟΔΟΣ ΓΙΑΜΠΟΥΔΑΚΗ	914	
ΟΙΚΟΠΕΔΟ	ΙΔΙΟΧΡΗΣΗ	ΛΑΒΥΡΙΝΘΟΥ3	543	300 ΚΤΙΣΜΑ ΙΔΙΟΧΡΗΣΗ
ΟΙΚΟΠΕΔΟ		ΜΟΑΤΣΟΥ	507	ΚΤΙΣΜΑ 443ΤΜ ΕΝΟΙΚΙΑΖΟ-ΝΤΑΙ ΣΤΑ ΕΛΤΑ

				ΚΤΙΣΜΑ 532ΤΜ ΕΝΟΙΚΙΑΖΟ-ΝΤΑΙ ΣΤΟ ΙΚΑ
ΟΙΚΟΠΕΔΟ	ΙΔΙΟΧΡΗΣΗ	ΠΡΙΣΚΟΣΟΡΙΔΗ	406	ΠΑΛΑΙΑ ΣΦΑΓΕΙΑ
ΟΙΚΟΠΕΔΟ	ΙΔΙΟΧΡΗΣΗ	ΚΟΛΟΚΟΤΡΩΝΗ & ΚΩΝ/ΛΕΩΣ	365,38	
ΟΙΚΟΠΕΔΟ	ΙΔΙΟΧΡΗΣΗ	ΝΕΑ ΣΦΑΓΕΙΑ	10102,42	ΚΤΙΣΜΑ 450,00 ΤΜ
ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΝΕ-ΚΡΟΤΑΦΕΙΟ		ΤΡΙΑ ΜΟΝΑΣΤΡΙΑ	45080	ΟΣΤΕΟΦΥΛΑΚΙΟ ΚΤΙΣΜΑ 50ΤΜ
ΟΙΚΟΠΕΔΟ	ΙΔΙΟΧΡΗΣΗ	ΗΓ ΓΑΒΡΙΗΛ (ΠΡΩΗΝ ΣΤΡΑΤΟΠΕΔΟ)	20400	ΚΤΙΣΜΑ 400ΤΜ ΔΗΜ ΓΥ-ΜΝΑΣΤΗΡΙΟΥ ΚΤΙΣΜΑ 1600ΤΜ ΚΛΕΙΣΤΟΥ ΓΥΜΝΑ-ΣΤΗΡΙΟΥ
ΟΙΚΟΠΕΔΟ	ΙΔΙΟΧΡΗΣΗ	ΠΑΠΟΥΡΑ ΜΙΣΙΡΙΑ	16000	ΚΤΙΣΜΑ 4200ΤΜ
ΟΙΚΟΠΕΔΟ		ΚΑΣΤΕΛΛΑΚΙΑ	4000	
ΟΙΚΟΠΕΔΟ	1 ΓΥΜΝΑΣΙΟ	ΠΕΡΙΟΧΗ ΤΙΜΙΟΣ ΣΤΑΥ-ΡΟΣ	4989,55	
ΟΙΚΟΠΕΔΟ	ΙΔΙΟΧΡΗΣΗ	ΒΕΡΝΑΔΟΥ 17 (ιδιοκτ.07)	198,58	ΒΡΕΦΟΝΗΠΙΑΚΟΣ ΣΤΑΘ-ΜΟΣ 187,30ΤΜ
ΟΙΚΟΠΕΔΟ	ΙΔΙΟΧΡΗΣΗ	ΒΕΡΝΑΔΟΥ 17 (ιδιοκτ.029)	246,95	
ΟΙΚΟΠΕΔΟ	3 ΓΥΜΝΑΣΙΟ	Λ ΚΟΥΝΤΟΥΡΙΩΤΗ	4228	
ΟΙΚΟΠΕΔΟ	4 ΓΥΜΝΑΣΙΟ	ΜΑΧΗΣ ΚΡΗΤΗΣ	7450	
ΟΙΚΟΠΕΔΟ	ΠΕΙΡΑΜΑΤΙΚΟ	ΠΕΡΙΒΟΛΙΑ	11500	
ΟΙΚΟΠΕΔΟ	ΝΗΠΙΑΓΩΓΕΙΟ	ΜΥΣΣΙΡΙΩΝ	2000	
ΟΙΚΟΠΕΔΟ	ΙΔΙΟΧΡΗΣΗ	ΒΕΡΝΑΔΟΥ 17 (ιδιοκτ.030)	741,76	ΠΛΑΤΕΙΑ
ΟΙΚΟΠΕΔΟ	ΙΔΙΟΧΡΗΣΗ	ΒΕΡΝΑΔΟΥ 10	44,95	ΠΛΑΤΕΙΑ
ΟΙΚΟΠΕΔΟ		ΒΕΡΝΑΔΟΥ 10	450,86	ΣΠΙΤΙ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ 376,33Τ.Μ.
ΟΙΚΟΠΕΔΟ		ΒΕΡΝΑΔΟΥ 12	1198,64	ΚΗΦΗ-ΚΔΑΠ 387,08ΤΜ +

				ΠΛΑΤΕΙΑ
ΟΙΚΟΠΕΔΟ		ΟΔΟΣ ΚΕΦΑΛΟΓΙΑΝΝΗ-ΔΩΝ	500	ΜΕ ΚΤΙΣΜΑ 70ΤΜ
ΚΤΙΣΜΑ	ΔΗΜ ΟΥΡΗΤΗΡΙΑ	ΟΔΟΣ ΙΟΥΛΙΑΣ ΠΕΤΥΧΑΚΗ	50	
ΟΙΚΟΠΕΔΟ	ΙΔΙΟΧΡΗΣΗ	ΚΑΘΟΛΙΚΟ ΝΕΚΡΟΤΑΦΕΙΟ	1872,31	
ΟΙΚΟΠΕΔΟ	ΙΔΙΟΧΡΗΣΗ	ΟΔΟΣ ΚΟΥΜΟΥΝΔΟΥΡΟΥ	64,78	
ΟΙΚΟΠΕΔΟ	1ος ΠΑΙΔΙΚΟΣ ΣΤΑΘΜΟΣ	ΟΔΟΣ ΜΟΑΤΣΟΥ	1297,58	
ΟΙΚΟΠΕΔΟ	2ο ΔΗΜ.ΣΧΟΛΕΙΟ	ΛΕΩΦ. ΚΟΥΝΤΟΥΡΙΩΤΟΥ	3.677,04	
ΟΙΚΟΠΕΔΟ	1ο ΛΥΚΕΙΟ	ΟΔΟΣ ΜΟΑΤΣΟΥ	8.324,22	
ΟΙΚΟΠΕΔΟ	5ο ΔΗΜ. ΣΧΟΛΕΙΟ	ΠΕΡ. ΟΡΦΑΝΟΤΡΟΦΕΙΟΥ	1654	
ΟΙΚΟΠΕΔΟ	6ο ΔΗΜ. ΣΧΟΈΙΟ	ΟΔΟΣ ΘΕΟΤΟΚΟΠΟΥΛΟΥ	2913	
ΟΙΚΟΠΕΔΟ		ΟΔΟΣ ΚΑΤΕΧΑΚΗ	73	
ΟΙΚΟΠΕΔΟ	ΚΟΙΝΟΦΕΛΗΣ	405 - ΠΕΡΙΒΟΛΙΑ	923,34	
ΟΙΚΟΠΕΔΟ	ΚΟΙΝΟΦΕΛΗΣ	122Ε - ΜΑΣΤΑΜΠΑΣ	1638,24	
ΟΙΚΟΠΕΔΟ	ΚΟΙΝΟΦΕΛΗΣ	ΠΕΡΙΟΧΗ ΚΟΥΜΠΕ	4956,40	
ΟΙΚΟΠΕΔΟ	3ο ΔΗΜ. ΣΧΟΛΕΙΟ	ΟΔΟΣ ΗΓ. ΓΑΒΡΙΗΛ	2.208	
ΟΙΚΟΠΕΔΟ	ΠΑΙΔΙΚΗ ΧΑΡΑ	ΟΔΟΣ ΚΟΛΟΚΟΤΡΩΝΗ	147,00	
ΟΙΚΟΠΕΔΟ	ΚΟΙΝΟΧΡΗΣΤΟ	ΟΔΟΣ ΚΟΥΡΜΟΥΛΗ	424,00	ΠΛΑΤΕΙΑ
ΟΙΚΟΠΕΔΟ	ΚΟΙΝΟΧΡΗΣΤΟ	ΑΓ. ΓΕΩΡΓΙΟΣ - ΚΑΛΛΙΘΕΑ	1346,38	ΠΛΑΤΕΙΑ
ΟΙΚΟΠΕΔΟ	ΚΟΙΝΟΧΡΗΣΤΟ	ΟΔΟΣ ΛΑΣΘΕΝΟΥΣ	1168,00	ΠΛΑΤΕΙΑ
ΟΙΚΟΠΕΔΟ	ΙΔΙΟΧΡΗΣΗ	ΑΥΛΗ 13ου ΔΗΜΟΤΙΚΟΥ ΣΧΟΛΕΙΟΥ	467,97	

Τ.Κ. ΑΡΧΟΝΤΙΚΗΣ

ΕΙΔΟΣ	**ΧΡΗΣΗ**	**Δ/ΝΣΗ**	**ΤΜ**	**ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ**
ΟΙΚΟΠΕΔΟ	ΙΔΙΟΧΡΗΣΗ	Τ.Κ. ΑΡΧΟΝΤΙΚΗΣ	692,87	ΜΕ ΚΤΙΣΜΑ 61,11ΤΜ ΠΡΩΗΝ ΚΟΙΝΟΤΙΚΟ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑ
ΟΙΚΟΠΕΔΟ	ΙΔΙΟΧΡΗΣΗ	Τ.Κ. ΑΡΧΟΝΤΙΚΗΣ	401	
ΟΙΚΟΠΕΔΟ		Τ.Κ. ΑΡΧΟΝΤΙΚΗΣ	898	ΜΕ ΚΤΙΣΜΑ 128,84ΤΜ (ΠΥΡΟΣΒΕΣΤΙΚΟ ΚΛΙΜΑΚΙΟ)
ΟΙΚΟΠΕΔΟ	ΙΔΙΟΧΡΗΣΗ	Τ.Κ. ΑΡΧΟΝΤΙΚΗΣ	30	
ΟΙΚΟΠΕΔΟ	ΙΔΙΟΧΡΗΣΗ	Τ.Κ. ΑΡΧΟΝΤΙΚΗΣ	6000	
ΟΙΚΟΠΕΔΟ		Τ.Κ. ΑΡΧΟΝΤΙΚΗΣ	42,31	ΥΔΑΤΟΔΕΞΑΜΕΝΗ
ΟΙΚΟΠΕΔΟ		Τ.Κ. ΑΡΧΟΝΤΙΚΗΣ	23	ΑΝΤΛΙΟΣΤΑΣΙΟ
ΟΙΚΟΠΕΔΟ	ΙΔΙΟΧΡΗΣΗ	Τ.Κ. ΑΡΧΟΝΤΙΚΗΣ	20	
ΚΤΙΣΜΑ		Τ.Κ. ΑΡΧΟΝΤΙΚΗΣ	86,76	ΠΑΛΙΟ ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΣΧΟΛΕΙΟ
ΟΙΚΟΠΕΔΟ		Τ.Κ. ΑΡΧΟΝΤΙΚΗΣ	12	ΦΡΕΑΡ
ΟΙΚΟΠΕΔΟ	ΚΟΙΝΟΧΡΗΣΤΟ	Τ.Κ. ΑΡΧΟΝΤΙΚΗΣ	1000	ΠΛΑΤΕΙΑ
ΒΡΥΣΗ	ΚΟΙΝΟΧΡΗΣΤΟ	Τ.Κ. ΑΡΧΟΝΤΙΚΗΣ	16,80	
ΟΙΚΟΠΕΔΟ	ΚΟΙΝΟΧΡΗΣΤΟ	Τ.Κ. ΑΡΧΟΝΤΙΚΗΣ	100	ΔΕΞΑΜΕΝΗ ΥΔΡΕΥΣΗΣ

ΟΙΚΟΠΕΔΟ	ΚΟΙΝΟΧΡΗΣΤΟ	Τ.Κ. ΑΡΧΟΝΤΙΚΗΣ	50	
ΟΙΚΟΠΕΔΟ		Τ.Κ. ΑΡΧΟΝΤΙΚΗΣ	19	ΑΝΤΛΙΟΣΤΑΣΙΟ
ΟΙΚΟΠΕΔΟ	ΚΟΙΝΟΧΡΗΣΤΟ	Τ.Κ. ΑΡΧΟΝΤΙΚΗΣ	150	ΔΕΞΑΜΕΝΗ ΥΔΡΕΥΣΗΣ
ΝΕΚΡΟΤΑΦΕΙΟ		Τ.Κ. ΑΡΧΟΝΤΙΚΗΣ	538,62	
Τ.Κ. ΕΠΙΣΚΟΠΗΣ				
ΕΙΔΟΣ	**ΧΡΗΣΗ**	**Δ/ΝΣΗ**	**ΤΜ**	**ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ**
ΟΙΚΟΠΕΔΟ		Τ.Κ. ΕΠΙΣΚΟΠΗΣ	15534,39	ΓΗΠΕΔΟ ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ
ΟΙΚΟΠΕΔΟ		Τ.Κ. ΕΠΙΣΚΟΠΗΣ	1577,24	
ΟΙΚΟΠΕΔΟ		Τ.Κ. ΕΠΙΣΚΟΠΗΣ	833,70	
ΟΙΚΟΠΕΔΟ	ΙΔΙΟΧΡΗΣΗ	Τ.Κ. ΕΠΙΣΚΟΠΗΣ	242	
ΟΙΚΟΠΕΔΟ		Τ.Κ. ΕΠΙΣΚΟΠΗΣ	299	
ΟΙΚΟΠΕΔΟ		Τ.Κ. ΕΠΙΣΚΟΠΗΣ	898,53	ΜΕ ΚΤΙΣΜΑ 329,10ΤΜ (ΠΡΩΗΝ ΔΗΜΑΡΧΕΙΟ ΔΗΜΟΥ ΛΑΠΠΑΙΩΝ)
ΟΙΚΟΠΕΔΟ	ΙΔΙΟΧΡΗΣΗ	Τ.Κ. ΕΠΙΣΚΟΠΗΣ	58,30	
ΟΙΚΟΠΕΔΟ	ΙΔΙΟΧΡΗΣΗ	Τ.Κ. ΕΠΙΣΚΟΠΗΣ	500	
ΟΙΚΟΠΕΔΟ	ΙΔΙΟΧΡΗΣΗ	Τ.Κ. ΕΠΙΣΚΟΠΗΣ	85,20	
ΚΤΙΣΜΑ		Τ.Κ. ΕΠΙΣΚΟΠΗΣ	216,56	ΙΑΤΡΕΙΟ ΕΠΙΣΚΟΠΗΣ
ΚΤΙΣΜΑ	ΝΗΠΙΑΓΩΓΕΙΟ	Τ.Κ. ΕΠΙΣΚΟΠΗΣ	100	
ΚΤΙΣΜΑ	ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΣΧΟΛΕΙΟ	Τ.Κ. ΕΠΙΣΚΟΠΗΣ	413	
ΚΤΙΣΜΑ	ΓΥΜΝΑΣΙΟ	Τ.Κ. ΕΠΙΣΚΟΠΗΣ	2000	
ΚΤΙΣΜΑ		Τ.Κ. ΕΠΙΣΚΟΠΗΣ	60	ΑΠΟΘΗΚΗ ΥΛΙΚΩΝ
ΟΙΚΟΠΕΔΟ	ΚΟΙΝΟΧΡΗΣΤΟ	Τ.Κ. ΕΠΙΣΚΟΠΗΣ	175,73	ΠΑΡΚΟ – ΧΩΡΟΣ ΣΤΑΘΜΕΥΣΗΣ
ΟΙΚΟΠΕΔΟ	ΚΟΙΝΟΧΡΗΣΤΟ	Τ.Κ. ΕΠΙΣΚΟΠΗΣ	70,13	ΠΑΡΚΟ – ΧΩΡΟΣ ΣΤΑΘΜΕΥΣΗΣ
ΟΙΚΟΠΕΔΟ	ΚΟΙΝΟΧΡΗΣΤΟ	Τ.Κ. ΕΠΙΣΚΟΠΗΣ	305,13	ΠΑΡΚΟ – ΧΩΡΟΣ ΣΤΑΘΜΕΥΣΗΣ
ΟΙΚΟΠΕΔΟ		Τ.Κ. ΕΠΙΣΚΟΠΗΣ	50	ΒΡΥΣΗ
ΟΙΚΟΠΕΔΟ		Τ.Κ. ΕΠΙΣΚΟΠΗΣ	35	ΒΡΥΣΗ
ΟΙΚΟΠΕΔΟ		Τ.Κ. ΕΠΙΣΚΟΠΗΣ	21	ΚΟΙΝΟΤΙΚΗ ΔΕΞΑΜΕΝΗ
ΟΙΚΟΠΕΔΟ		Τ.Κ. ΕΠΙΣΚΟΠΗΣ	20,70	ΦΡΕΑΤΙΑ
ΟΙΚΟΠΕΔΟ		Τ.Κ. ΕΠΙΣΚΟΠΗΣ	130	ΔΕΞΑΜΕΝΗ
ΝΕΚΡΟΤΑΦΕΙΟ		Τ.Κ. ΕΠΙΣΚΟΠΗΣ	3200	

Τ.Κ. ΚΑΡΩΤΗΣ				
ΕΙΔΟΣ	ΧΡΗΣΗ	Δ/ΝΣΗ	ΤΜ	ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ
ΟΙΚΟΠΕΔΟ	ΙΔΙΟΧΡΗΣΗ	Τ.Κ. ΚΑΡΩΤΗΣ	100,90	
ΟΙΚΟΠΕΔΟ		Τ.Κ. ΚΑΡΩΤΗΣ	960	ΜΕ ΚΤΙΣΜΑ 63,24ΤΜ (ΠΡΩΗΝ ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΣΧΟΛΕΙΟ)
ΟΙΚΟΠΕΔΟ		Τ.Κ. ΚΑΡΩΤΗΣ	3985	
ΟΙΚΟΠΕΔΟ		Τ.Κ. ΚΑΡΩΤΗΣ	225	
ΟΙΚΟΠΕΔΟ		Τ.Κ. ΚΑΡΩΤΗΣ	138	ΜΕ ΚΤΙΣΜΑ 55,00ΤΜ (ΠΡΩΗΝ ΚΟΙΝΟΤΙΚΟ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑ)
ΟΙΚΟΠΕΔΟ		Τ.Κ. ΚΑΡΩΤΗΣ	200	ΠΗΓΗ
ΟΙΚΟΠΕΔΟ		Τ.Κ. ΚΑΡΩΤΗΣ	51,90	ΠΑΛΙΑ ΒΡΥΣΗ
ΟΙΚΟΠΕΔΟ		Τ.Κ. ΚΑΡΩΤΗΣ	150	ΑΝΤΛΙΟΣΤΑΣΙΟ
ΟΙΚΟΠΕΔΟ		Τ.Κ. ΚΑΡΩΤΗΣ	60	ΔΕΞΑΜΕΝΗ
ΝΕΚΡΟΤΑΦΕΙΟ		ΑΓ.ΙΩΑΝΝΗΣ	250	
ΝΕΚΡΟΤΑΦΕΙΟ		ΑΓ. ΙΩΑΝΝΗΣ	538	

ΒΟΣΚΟΤΟΠΟΣ		Τ.Κ. ΚΑΡΩΤΗΣ	70.000	
ΒΟΣΚΟΤΟΠΟΣ		Τ.Κ. ΚΑΡΩΤΗΣ	669.184	

Τ.Κ. ΚΑΤΩ ΠΟΡΟΥ				
ΕΙΔΟΣ	ΧΡΗΣΗ	Δ/ΝΣΗ	ΤΜ	ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ
ΟΙΚΟΠΕΔΟ	ΙΔΙΟΧΡΗΣΗ	Τ.Κ. ΚΑΤΩ ΠΟΡΟΥ	400	ΔΕΞΑΜΕΝΗ
ΟΙΚΟΠΕΔΟ		Τ.Κ. ΚΑΤΩ ΠΟΡΟΥ	250	
ΚΤΙΣΜΑ		Τ.Κ. ΚΑΤΩ ΠΟΡΟΥ	50,48	ΠΑΛΙΟ ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΣΧΟΛΕΙΟ
ΚΤΙΣΜΑ		Τ.Κ. ΚΑΤΩ ΠΟΡΟΥ	48,10	ΚΟΙΝΟΤΙΚΟ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑ
ΟΙΚΟΠΕΔΟ	ΚΟΙΝΟΧΡΗΣΤΟ	Τ.Κ. ΚΑΤΩ ΠΟΡΟΥ	450	ΠΛΑΤΕΙΑ
ΟΙΚΟΠΕΔΟ		Τ.Κ. ΚΑΤΩ ΠΟΡΟΥ	50	ΔΕΞΑΜΕΝΗ
ΟΙΚΟΠΕΔΟ		Τ.Κ. ΚΑΤΩ ΠΟΡΟΥ	80	ΔΕΞΑΜΕΝΗ
ΟΙΚΟΠΕΔΟ		Τ.Κ. ΚΑΤΩ ΠΟΡΟΥ	35	ΔΕΞΑΜΕΝΗ
ΟΙΚΟΠΕΔΟ		Τ.Κ. ΚΑΤΩ ΠΟΡΟΥ	35	ΔΕΞΑΜΕΝΗ
ΟΙΚΟΠΕΔΟ		Τ.Κ. ΚΑΤΩ ΠΟΡΟΥ	40	
ΝΕΚΡΟΤΑΦΕΙΟ		Τ.Κ. ΚΑΤΩ ΠΟΡΟΥ	500	

Τ.Κ. ΑΡΓΥΡΟΥΠΟΛΗΣ				
ΕΙΔΟΣ	ΧΡΗΣΗ	Δ/ΝΣΗ	ΤΜ	ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ
ΟΙΚΟΠΕΔΟ	ΙΔΙΟΧΡΗΣΗ	Τ.Κ. ΑΡΓΥΡΟΥΠΟΛΗΣ	167	ΜΕ ΚΤΙΣΜΑ 328,50ΤΜ
ΟΙΚΟΠΕΔΟ	ΙΔΙΟΧΡΗΣΗ	Τ.Κ. ΑΡΓΥΡΟΥΠΟΛΗΣ	419,52	
ΟΙΚΟΠΕΔΟ	ΙΔΙΟΧΡΗΣΗ	Τ.Κ. ΑΡΓΥΡΟΥΠΟΛΗΣ	694	
ΟΙΚΟΠΕΔΟ	ΙΔΙΟΧΡΗΣΗ	Τ.Κ. ΑΡΓΥΡΟΥΠΟΛΗΣ	900	
ΟΙΚΟΠΕΔΟ	ΙΔΙΟΧΡΗΣΗ	Τ.Κ. ΑΡΓΥΡΟΥΠΟΛΗΣ	213	
ΟΙΚΟΠΕΔΟ	ΙΔΙΟΧΡΗΣΗ	Τ.Κ. ΑΡΓΥΡΟΥΠΟΛΗΣ	2015	
ΟΙΚΟΠΕΔΟ	ΙΔΙΟΧΡΗΣΗ	Τ.Κ. ΑΡΓΥΡΟΥΠΟΛΗΣ	300	
ΟΙΚΟΠΕΔΟ	ΓΥΜΝΑΣΙΟ	Τ.Κ. ΑΡΓΥΡΟΥΠΟΛΗΣ	4550	ΜΕ ΚΤΙΣΜΑ 560ΤΜ
ΟΙΚΟΠΕΔΟ	ΔΗΜΟΤΙΚΟ	Τ.Κ. ΑΡΓΥΡΟΥΠΟΛΗΣ	3231	ΜΕ ΚΤΙΣΜΑ 300ΤΜ
ΟΙΚΟΠΕΔΟ	ΒΙΟΛΟΓΙΚΟΣ	Τ.Κ. ΑΡΓΥΡΟΥΠΟΛΗΣ	8000	ΜΕ ΚΤΙΣΜΑ 76ΤΜ
ΒΟΣΚΟΤΟΠΟΣ		Τ.Κ. ΑΡΓΥΡΟΥΠΟΛΗΣ	10000	
ΚΤΙΣΜΑ		Τ.Κ. ΑΡΓΥΡΟΥΠΟΛΗΣ	43,12	ΠΑΛΙΟ ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΣΧΟΛΕΙΟ
ΚΤΙΣΜΑ		Τ.Κ. ΑΡΓΥΡΟΥΠΟΛΗΣ	38,16	ΚΟΙΝΟΤΙΚΟ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑ
ΚΤΙΣΜΑ		Τ.Κ. ΑΡΓΥΡΟΥΠΟΛΗΣ	23,90	ΔΗΜΟΤΙΚΑ W.C. ΚΑΙ ΠΛΑΤΕΙΑ
ΟΙΚΟΠΕΔΟ		Τ.Κ. ΑΡΓΥΡΟΥΠΟΛΗΣ	25	ΠΑΛΙΟ ΑΝΤΛΙΟΣΤΑΣΙΟ
ΟΙΚΟΠΕΔΟ		Τ.Κ. ΑΡΓΥΡΟΥΠΟΛΗΣ	100	ΑΝΤΛΙΟΣΤΑΣΙΟ
ΟΙΚΟΠΕΔΟ		Τ.Κ. ΑΡΓΥΡΟΥΠΟΛΗΣ	50	ΔΕΞΑΜΕΝΗ
ΟΙΚΟΠΕΔΟ		Τ.Κ. ΑΡΓΥΡΟΥΠΟΛΗΣ	50	ΔΕΞΑΜΕΝΗ
ΟΙΚΟΠΕΔΟ		Τ.Κ. ΑΡΓΥΡΟΥΠΟΛΗΣ	120	ΔΕΞΑΜΕΝΗ
ΟΙΚΟΠΕΔΟ		Τ.Κ. ΑΡΓΥΡΟΥΠΟΛΗΣ	60	ΔΕΞΑΜΕΝΗ
ΟΙΚΟΠΕΔΟ		Τ.Κ. ΑΡΓΥΡΟΥΠΟΛΗΣ	150	ΔΕΞΑΜΕΝΗ
ΟΙΚΟΠΕΔΟ		Τ.Κ. ΑΡΓΥΡΟΥΠΟΛΗΣ	20	ΑΝΤΛΙΟΣΤΑΣΙΟ
ΟΙΚΟΠΕΔΟ		Τ.Κ. ΑΡΓΥΡΟΥΠΟΛΗΣ	100	ΑΝΤΛΙΟΣΤΑΣΙΟ
ΟΙΚΟΠΕΔΟ		Τ.Κ. ΑΡΓΥΡΟΥΠΟΛΗΣ	100	ΔΕΞΑΜΕΝΗ
ΟΙΚΟΠΕΔΟ		Τ.Κ. ΑΡΓΥΡΟΥΠΟΛΗΣ	300	ΔΕΞΑΜΕΝΗ
ΠΗΓΕΣ	ΚΟΙΝΟΧΡΗΣΤΟ	Τ.Κ. ΑΡΓΥΡΟΥΠΟΛΗΣ	900	
ΟΙΚΟΠΕΔΟ		Τ.Κ. ΑΡΓΥΡΟΥΠΟΛΗΣ	100	
ΝΕΚΡΟΤΑΦΕΙΟ		ΠΡΟΦΗΤΗΣ ΗΛΙΑΣ	3000	
ΝΕΚΡΟΤΑΦΕΙΟ		ΑΓ.ΙΩΑΝΝΗΣ	150	

Τ.Κ. ΑΡΟΛΙΘΙ

ΕΙΔΟΣ	ΧΡΗΣΗ	Δ/ΝΣΗ	ΤΜ	ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ
ΟΙΚΟΠΕΔΟ		Τ.Κ. ΑΡΟΛΙΘΙ	29	
ΟΙΚΟΠΕΔΟ		Τ.Κ. ΑΡΟΛΙΘΙ	29	
ΟΙΚΟΠΕΔΟ		Τ.Κ. ΑΡΟΛΙΘΙ	72	
ΚΤΙΣΜΑ		Τ.Κ. ΑΡΟΛΙΘΙ	70,78	ΠΑΛΙΟ ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΣΧΟΛΕΙΟ
ΟΙΚΟΠΕΔΟ		Τ.Κ. ΑΡΟΛΙΘΙ	100	ΠΗΓΗ
ΟΙΚΟΠΕΔΟ		Τ.Κ. ΑΡΟΛΙΘΙ	30	ΔΕΞΑΜΕΝΗ
ΠΗΓΗ		Τ.Κ. ΑΡΟΛΙΘΙ	25	
ΝΕΚΡΟΤΑΦΕΙΟ		Τ.Κ. ΑΡΟΛΙΘΙ	200	
Τ.Κ. ΜΥΡΙΟΚΕΦΑΛΩΝ				
ΕΙΔΟΣ	ΧΡΗΣΗ	Δ/ΝΣΗ	ΤΜ	ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ
ΟΙΚΟΠΕΔΟ	ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΣΧΟΛΕΙΟ	Τ.Κ. ΜΥΡΙΟΚΕΦΑΛΩΝ	1000	
ΑΓΡΟΤΕΜΑΧΙΟ		Τ.Κ. ΜΥΡΙΟΚΕΦΑΛΩΝ	4000	
ΑΓΡΟΤΕΜΑΧΙΟ		Τ.Κ. ΜΥΡΙΟΚΕΦΑΛΩΝ	560,35	
ΟΙΚΟΠΕΔΟ		ΜΑΡΟΥΛΟΥ	200	ΜΕ ΚΤΙΣΜΑ 25,42ΤΜ(ΠΡΩΗΝ ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΣΧΟΛΕΙΟ)
ΚΤΙΣΜΑ	ΝΗΠΙΑΓΩΓΕΙΟ	Τ.Κ. ΜΥΡΙΟΚΕΦΑΛΩΝ	50	
ΚΤΙΣΜΑ	ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΣΧΟΛΕΙΟ	Τ.Κ. ΜΥΡΙΟΚΕΦΑΛΩΝ	200	
ΚΤΙΣΜΑ	ΚΟΙΝΟΤΙΚΟ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑ	Τ.Κ. ΜΥΡΙΟΚΕΦΑΛΩΝ	54,53	
ΟΙΚΟΠΕΔΟ		Τ.Κ. ΜΥΡΙΟΚΕΦΑΛΩΝ	100	ΔΕΞΑΜΕΝΗ
ΟΙΚΟΠΕΔΟ		Τ.Κ. ΜΥΡΙΟΚΕΦΑΛΩΝ	60	ΔΕΞΑΜΕΝΗ
ΟΙΚΟΠΕΔΟ		Τ.Κ. ΜΥΡΙΟΚΕΦΑΛΩΝ	30	ΔΕΞΑΜΕΝΗ
ΟΙΚΟΠΕΔΟ		Τ.Κ. ΜΥΡΙΟΚΕΦΑΛΩΝ	60	ΔΕΞΑΜΕΝΗ
ΒΡΥΣΗ	ΚΟΙΝΟΧΡΗΣΤΟ	Τ.Κ. ΜΥΡΙΟΚΕΦΑΛΩΝ	150	
ΒΡΥΣΗ	ΚΟΙΝΟΧΡΗΣΤΟ	Τ.Κ. ΜΥΡΙΟΚΕΦΑΛΩΝ	500	
ΒΡΥΣΗ	ΚΟΙΝΟΧΡΗΣΤΟ	Τ.Κ. ΜΥΡΙΟΚΕΦΑΛΩΝ	50	
ΠΗΓΗ	ΚΟΙΝΟΧΡΗΣΤΟ	Τ.Κ. ΜΥΡΙΟΚΕΦΑΛΩΝ	60	
ΟΙΚΟΠΕΔΟ		ΜΑΡΟΥΛΟΥ	80	ΔΕΞΑΜΕΝΗ
ΠΗΓΗ	ΚΟΙΝΟΧΡΗΣΤΟ	ΜΑΡΟΥΛΟΥ	25	
ΝΕΚΡΟΤΑΦΕΙΟ		Τ.Κ. ΜΥΡΙΟΚΕΦΑΛΩΝ	1000	
ΝΕΚΡΟΤΑΦΕΙΟ		ΜΑΡΟΥΛΟΥ	500	

Τ.Κ. ΒΙΛΑΝΔΡΕΔΟΥ				
ΕΙΔΟΣ	ΧΡΗΣΗ	Δ/ΝΣΗ	ΤΜ	ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ
ΟΙΚΟΠΕΔΟ	ΙΔΙΟΧΡΗΣΗ	Τ.Κ. ΒΙΛΑΝΔΡΕΔΟΥ	20	
ΟΙΚΟΠΕΔΟ	ΙΔΙΟΧΡΗΣΗ	Τ.Κ. ΒΙΛΑΝΔΡΕΔΟΥ	296,45	
ΟΙΚΟΠΕΔΟ	ΙΔΙΟΧΡΗΣΗ	Τ.Κ. ΒΙΛΑΝΔΡΕΔΟΥ	14,40	
ΒΟΣΚΟΤΟΠΟΣ		Τ.Κ. ΒΙΛΑΝΔΡΕΔΟΥ	1484600	
ΟΙΚΟΠΕΔΟ		Τ.Κ. ΒΙΛΑΝΔΡΕΔΟΥ	355,90	ΕΠΕΚΤΑΣΗ ΝΕΚΡΟΤΑΦΕΙΟΥ
ΟΙΚΟΠΕΔΟ	ΚΟΙΝΟΧΡΗΣΤΟ	Τ.Κ. ΒΙΛΑΝΔΡΕΔΟΥ	253,81	ΠΑΡΚΟ
ΠΗΓΗ	ΚΟΙΝΟΧΡΗΣΤΟ	Τ.Κ. ΒΙΛΑΝΔΡΕΔΟΥ	150	
ΒΡΥΣΗ	ΚΟΙΝΟΧΡΗΣΤΟ	Τ.Κ. ΒΙΛΑΝΔΡΕΔΟΥ	20	
ΒΡΥΣΗ	ΚΟΙΝΟΧΡΗΣΤΟ	Τ.Κ. ΒΙΛΑΝΔΡΕΔΟΥ	20	
ΟΙΚΟΠΕΔΟ		Τ.Κ. ΒΙΛΑΝΔΡΕΔΟΥ	20	
ΟΙΚΟΠΕΔΟ		Τ.Κ. ΒΙΛΑΝΔΡΕΔΟΥ	25	
ΠΗΓΗ	ΚΟΙΝΟΧΡΗΣΤΟ	Τ.Κ. ΒΙΛΑΝΔΡΕΔΟΥ	30	
ΠΗΓΗ	ΚΟΙΝΟΧΡΗΣΤΟ	Τ.Κ. ΒΙΛΑΝΔΡΕΔΟΥ	40	
ΠΗΓΗ	ΚΟΙΝΟΧΡΗΣΤΟ	Τ.Κ. ΒΙΛΑΝΔΡΕΔΟΥ	50	
ΠΗΓΗ	ΚΟΙΝΟΧΡΗΣΤΟ	Τ.Κ. ΒΙΛΑΝΔΡΕΔΟΥ	30	
ΝΕΚΡΟΤΑΦΕΙΟ		ΡΟΥΜΠΑΔΟ	200	

ΝΕΚΡΟΤΑΦΕΙΟ		ΑΛΩΝΕΣ	200	

Τ.Κ. ΚΟΥΦΗ				
ΕΙΔΟΣ	ΧΡΗΣΗ	Δ/ΝΣΗ	ΤΜ	ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ
ΟΙΚΟΠΕΔΟ	ΙΔΙΟΧΡΗΣΗ	Τ.Κ. ΚΟΥΦΗ	200	
ΚΤΙΣΜΑ		Τ.Κ. ΚΟΥΦΗ	54,71	ΠΑΛΙΟ ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΣΧΟΛΕΙΟ
ΚΤΙΣΜΑ		Τ.Κ. ΚΟΥΦΗ	48	ΠΑΛΙΟ ΚΟΙΝΟΤΙΚΟ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑ
ΟΙΚΟΠΕΔΟ	ΚΟΙΝΟΧΡΗΣΤΟ	Τ.Κ. ΚΟΥΦΗ	25	ΠΛΑΤΕΙΑ
ΒΡΥΣΗ	ΚΟΙΝΟΧΡΗΣΤΟ	Τ.Κ. ΚΟΥΦΗ	161	
ΟΙΚΟΠΕΔΟ	ΚΟΙΝΟΧΡΗΣΤΟ	Τ.Κ. ΚΟΥΦΗ	250	ΠΑΙΔΙΚΗ ΧΑΡΑ
ΟΙΚΟΠΕΔΟ		Τ.Κ. ΚΟΥΦΗ	100	ΔΕΞΑΜΕΝΗ
ΟΙΚΟΠΕΔΟ		Τ.Κ. ΚΟΥΦΗ	50	ΔΕΞΑΜΕΝΗ
ΟΙΚΟΠΕΔΟ	ΚΟΙΝΟΧΡΗΣΤΟ	Τ.Κ. ΚΟΥΦΗ	24	ΑΝΤΛΙΟΣΤΑΣΙΟ

Τ.Κ. ΡΟΥΣΤΙΚΩΝ				
ΕΙΔΟΣ	ΧΡΗΣΗ	Δ/ΝΣΗ	ΤΜ	ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ
ΒΟΣΚΟΤΟΠΟΣ		Τ.Κ. ΡΟΥΣΤΙΚΩΝ	700000	
ΒΟΣΚΟΤΟΠΟΣ		Τ.Κ. ΡΟΥΣΤΙΚΩΝ	1000	
ΔΑΣΟΣ		Τ.Κ. ΡΟΥΣΤΙΚΩΝ	3500	
ΟΙΚΟΠΕΔΟ	ΙΔΙΟΧΡΗΣΗ	Τ.Κ. ΡΟΥΣΤΙΚΩΝ	60	
ΚΤΙΣΜΑ		Τ.Κ. ΡΟΥΣΤΙΚΩΝ	300	ΑΠΟΘΗΚΗ
ΚΤΙΣΜΑ		Τ.Κ. ΡΟΥΣΤΙΚΩΝ	178	ΑΠΟΘΗΚΗ
ΚΤΙΣΜΑ		Τ.Κ. ΡΟΥΣΤΙΚΩΝ	60	
ΚΤΙΣΜΑ	ΚΟΙΝΟΤΙΚΟ ΚΑ-ΤΑΣΤΗΜΑ	Τ.Κ. ΡΟΥΣΤΙΚΩΝ	60	

Τ.Κ. ΓΩΝΙΑΣ				
ΕΙΔΟΣ	ΧΡΗΣΗ	Δ/ΝΣΗ	ΤΜ	ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ
ΒΟΣΚΟΤΟΠΟΣ		Τ.Κ. ΓΩΝΙΑΣ	12000	
ΟΙΚΟΠΕΔΟ		Τ.Κ. ΓΩΝΙΑΣ	167	
ΟΙΚΟΠΕΔΟ		Τ.Κ. ΓΩΝΙΑΣ	376	
ΟΙΚΟΠΕΔΟ		Τ.Κ. ΓΩΝΙΑΣ	120	
ΟΙΚΟΠΕΔΟ		Τ.Κ. ΓΩΝΙΑΣ	3592,90	ΜΕ ΚΤΙΣΜΑ 1096,73ΤΜ(ΠΡΩΗΝ ΔΗ-ΜΑΡΧΕΙΟ ΔΗΜΟΥ ΝΙΚΗΦΟΡΟΥ ΦΩΚΑ)
ΟΙΚΟΠΕΔΟ		Τ.Κ. ΓΩΝΙΑΣ	500	
ΟΙΚΟΠΕΔΟ		Τ.Κ. ΓΩΝΙΑΣ	25	
ΟΙΚΟΠΕΔΟ		Τ.Κ. ΓΩΝΙΑΣ	54	
ΟΙΚΟΠΕΔΟ		Τ.Κ. ΓΩΝΙΑΣ	900	
ΚΤΙΣΜΑ	ΚΟΙΝΟΤΙΚΟ ΓΡΑ-ΦΕΙΟ	Τ.Κ. ΓΩΝΙΑΣ	30	
ΚΤΙΣΜΑ	ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟΣ ΣΥΛΛΟΓΟΣ	Τ.Κ. ΓΩΝΙΑΣ	50	

Τ.Κ. ΠΡΙΝΕ				
ΕΙΔΟΣ	ΧΡΗΣΗ	Δ/ΝΣΗ	ΤΜ	ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ
ΟΙΚΟΠΕΔΟ		Τ.Κ. ΠΡΙΝΕ	2070	
ΟΙΚΟΠΕΔΟ		Τ.Κ. ΠΡΙΝΕ	921	
ΚΤΙΣΜΑ	ΚΟΙΝΟΤΙΚΟ ΓΡΑ-ΦΕΙΟ	Τ.Κ. ΠΡΙΝΕ	118,30	

Τ.Κ. ΦΡΑΤΖΕΣΚΙΑΝΑ ΜΕΤΟΧΙΑ				
ΕΙΔΟΣ	ΧΡΗΣΗ	Δ/ΝΣΗ	ΤΜ	ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ
ΟΙΚΟΠΕΔΟ		Τ.Κ. ΦΡΑΤΖΕΣΚΙΑΝΑ ΜΕΤΟΧΙΑ	150	
ΑΓΡΟΣ		Τ.Κ. ΦΡΑΤΖΕΣΚΙΑΝΑ ΜΕΤΟΧΙΑ	523	
ΟΙΚΟΠΕΔΟ		Τ.Κ. ΦΡΑΤΖΕΣΚΙΑΝΑ ΜΕΤΟΧΙΑ	27000	
ΚΤΙΣΜΑ	ΚΟΙΝΟΤΙΚΟ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑ, ΣΥΝ, ΚΕΝΤΡΟ,ΙΑΤΡΕΙΟ	Τ.Κ. ΦΡΑΤΖΕΣΚΙΑΝΑ ΜΕΤΟΧΙΑ	201	
ΚΤΙΣΜΑ		Τ.Κ. ΦΡΑΤΖΕΣΚΙΑΝΑ ΜΕΤΟΧΙΑ	150	

Τ.Κ. ΑΓ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ				
ΕΙΔΟΣ	ΧΡΗΣΗ	Δ/ΝΣΗ	ΤΜ	ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ
ΑΓΡΟΣ		Τ.Κ. ΑΓ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ	81	
ΟΙΚΟΠΕΔΟ		Τ.Κ. ΑΓ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ	1506,75	
ΟΙΚΟΠΕΔΟ		Τ.Κ. ΑΓ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ	70	
ΚΤΙΣΜΑ	ΚΟΙΝΟΤΙΚΟ ΓΡΑΦΕΙΟ	Τ.Κ. ΑΓ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ	232,90	
ΚΤΙΣΜΑ	ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ	Τ.Κ. ΑΓ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ	290	

Τ.Κ. ΜΟΥΝΤΡΟΥ				
ΕΙΔΟΣ	ΧΡΗΣΗ	Δ/ΝΣΗ	ΤΜ	ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ
ΒΟΣΚΟΤΟΠΟΣ		Τ.Κ. ΜΟΥΝΤΡΟΥ	180000	
ΒΟΣΚΟΤΟΠΟΣ		Τ.Κ. ΜΟΥΝΤΡΟΥ	385000	
ΒΟΣΚΟΤΟΠΟΣ		Τ.Κ. ΜΟΥΝΤΡΟΥ	59000	
ΒΟΣΚΟΤΟΠΟΣ		Τ.Κ. ΜΟΥΝΤΡΟΥ	240000	
ΚΤΙΣΜΑ	ΚΟΙΝΟΤΙΚΟ ΓΡΑΦΕΙΟ	Τ.Κ. ΜΟΥΝΤΡΟΥ	56	

Τ.Κ. ΜΑΛΛΑΚΙ				
ΕΙΔΟΣ	ΧΡΗΣΗ	Δ/ΝΣΗ	ΤΜ	ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ
ΒΟΣΚΟΤΟΠΟΣ		Τ.Κ. ΜΑΛΛΑΚΙ	25000	
ΒΟΣΚΟΤΟΠΟΣ		Τ.Κ. ΜΑΛΛΑΚΙ	100000	
ΒΟΣΚΟΤΟΠΟΣ		Τ.Κ. ΜΑΛΛΑΚΙ	110000	
ΒΟΣΚΟΤΟΠΟΣ		Τ.Κ. ΜΑΛΛΑΚΙ	27000	
ΒΟΣΚΟΤΟΠΟΣ		Τ.Κ. ΜΑΛΛΑΚΙ	240000	
ΟΙΚΟΠΕΔΟ		Τ.Κ. ΜΑΛΛΑΚΙ	127	
ΚΤΙΣΜΑ	ΚΟΙΝΟΤΙΚΟ ΓΡΑΦΕΙΟ	Τ.Κ. ΜΑΛΛΑΚΙ	8	

Τ.Κ. ΣΑΪΤΟΥΡΩΝ				
ΕΙΔΟΣ	ΧΡΗΣΗ	Δ/ΝΣΗ	ΤΜ	ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ
ΒΟΣΚΟΤΟΠΟΣ		Τ.Κ. ΣΑΪΤΟΥΡΩΝ	80000	
ΒΟΣΚΟΤΟΠΟΣ		Τ.Κ. ΣΑΪΤΟΥΡΩΝ	3000	

Τ.Κ. ΚΑΤΩ ΒΑΛΣΑΜΟΝΕΡΟΥ				
ΕΙΔΟΣ	ΧΡΗΣΗ	Δ/ΝΣΗ	ΤΜ	ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ
ΑΓΡΟΣ		Τ.Κ. ΚΑΤΩ ΒΑΛΣΑΜΟΝΕ-ΡΟΥ	850	
ΚΤΙΣΜΑ	ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΣΧΟ-ΛΕΙΟ-ΚΟΙΝ. ΓΡΑ-ΦΕΙΟ	Τ.Κ. ΚΑΤΩ ΒΑΛΣΑΜΟΝΕ-ΡΟΥ	165	

Τ.Κ. ΚΑΛΟΝΥΚΤΙ				
ΕΙΔΟΣ	ΧΡΗΣΗ	Δ/ΝΣΗ	ΤΜ	ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ
ΟΙΚΟΠΕΔΟ		Τ.Κ. ΚΑΛΟΝΥΚΤΙ	43672	
ΟΙΚΟΠΕΔΟ		Τ.Κ. ΚΑΛΟΝΥΚΤΙ	93	

Τ.Κ. ΑΝΩ ΒΑΛΣΑΜΟΝΕΡΟΥ				
ΕΙΔΟΣ	ΧΡΗΣΗ	Δ/ΝΣΗ	ΤΜ	ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ
ΟΙΚΟΠΕΔΟ		Τ.Κ. ΑΝΩ ΒΑΛΣΑΜΟΝΕ-ΡΟΥ	18500	
ΟΙΚΟΠΕΔΟ		Τ.Κ. ΑΝΩ ΒΑΛΣΑΜΟΝΕ-ΡΟΥ	4800	
ΒΟΣΚΟΤΟΠΟΣ		Τ.Κ. ΑΝΩ ΒΑΛΣΑΜΟΝΕ-ΡΟΥ	75000	
ΟΙΚΟΠΕΔΟ		Τ.Κ. ΑΝΩ ΒΑΛΣΑΜΟΝΕ-ΡΟΥ	60	

Τ.Κ. ΓΕΡΑΝΙΟΥ				
ΕΙΔΟΣ	ΧΡΗΣΗ	Δ/ΝΣΗ	ΤΜ	ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ
ΟΙΚΟΠΕΔΟ		Τ.Κ. ΓΕΡΑΝΙΟΥ	2000	ΜΕ ΚΤΙΣΜΑ 155ΤΜ(ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΟ ΠΕΡΙ-ΠΤΕΡΟ)
ΟΙΚΟΠΕΔΟ		Τ.Κ. ΓΕΡΑΝΙΟΥ	2000	
ΒΟΣΚΟΤΟΠΟΣ		Τ.Κ. ΓΕΡΑΝΙΟΥ	250000	
ΠΑΡΑΘΑΛΑΣΣΙΑ ΕΚΤΑΣΗ		Τ.Κ. ΓΕΡΑΝΙΟΥ	9071	
ΒΟΣΚΟΤΟΠΟΣ		Τ.Κ. ΓΕΡΑΝΙΟΥ	500000	
ΒΟΣΚΟΤΟΠΟΣ		Τ.Κ. ΓΕΡΑΝΙΟΥ	51500	
ΠΑΡΑΘΑΛΑΣΣΙΑ ΕΚΤΑΣΗ		Τ.Κ. ΓΕΡΑΝΙΟΥ	75000	
ΑΓΡΟΤΕΜΑΧΙΟ		Τ.Κ. ΓΕΡΑΝΙΟΥ	12000	
ΑΓΡΟΤΕΜΑΧΙΟ		Τ.Κ. ΓΕΡΑΝΙΟΥ	650	
ΑΓΡΟΤΕΜΑΧΙΟ		Τ.Κ. ΓΕΡΑΝΙΟΥ	100	
ΟΙΚΟΠΕΔΟ		Τ.Κ. ΓΕΡΑΝΙΟΥ	2182	
ΟΙΚΟΠΕΔΟ		Τ.Κ. ΓΕΡΑΝΙΟΥ	1095	
ΚΤΙΣΜΑ		Τ.Κ. ΓΕΡΑΝΙΟΥ	50	
ΚΤΙΣΜΑ	ΚΟΙΝΟΤΙΚΟ ΓΡΦΑΕΙΟ, ΙΑ-ΤΡΕΙΟ	Τ.Κ. ΓΕΡΑΝΙΟΥ	459,05	
ΚΤΙΣΜΑ	ΑΠΟΔΥΤΗΡΙΑ ΓΗ-ΠΕΔΟΥ	Τ.Κ. ΓΕΡΑΝΙΟΥ	112	

Δ.Κ. ΑΤΣΙΠΟΠΟΥΛΟΥ				
ΕΙΔΟΣ	ΧΡΗΣΗ	Δ/ΝΣΗ	ΤΜ	ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ
ΟΙΚΟΠΕΔΟ		Δ.Κ. ΑΤΣΙΠΟΠΟΥΛΟΥ	8007	
ΟΙΚΟΠΕΔΟ		Δ.Κ. ΑΤΣΙΠΟΠΟΥΛΟΥ	4635	

ΑΓΡΟΤΕΜΑΧΙΟ		Δ.Κ. ΑΤΣΙΠΟΠΟΥΛΟΥ	28000	
ΑΓΡΟΤΕΜΑΧΙΟ		Δ.Κ. ΑΤΣΙΠΟΠΟΥΛΟΥ	5000	
ΑΓΡΟΤΕΜΑΧΙΟ		Δ.Κ. ΑΤΣΙΠΟΠΟΥΛΟΥ	10000	
ΚΤΙΣΜΑ		Δ.Κ. ΑΤΣΙΠΟΠΟΥΛΟΥ	56	

Τ.Κ. ΠΡΙΝΟΥ				
ΕΙΔΟΣ	ΧΡΗΣΗ	Δ/ΝΣΗ	ΤΜ	ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ
ΟΙΚΟΠΕΔΟ		Τ.Κ. ΠΡΙΝΟΥ	157	
ΟΙΚΟΠΕΔΟ		Τ.Κ. ΠΡΙΝΟΥ	1500	
ΟΙΚΟΠΕΔΟ		Τ.Κ. ΠΡΙΝΟΥ	90	ΟΙΚΙΑ
ΟΙΚΟΠΕΔΟ	ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΣΧΟ-ΛΕΙΟ	Τ.Κ. ΠΡΙΝΟΥ	500	ΚΤΙΡΙΟ 150ΤΜ
ΝΕΚΡΟΤΑΦΕΙΟ		Τ.Κ. ΠΡΙΝΟΥ	500	
ΑΓΡΟΤΕΜΑΧΙΟ		Τ.Κ. ΠΡΙΝΟΥ	200	
ΚΤΙΣΜΑ		Τ.Κ. ΠΡΙΝΟΥ	90	
ΟΙΚΟΠΕΔΟ		Τ.Κ. ΠΡΙΝΟΥ	147	ΔΕΞΑΜΕΝΗ
ΟΙΚΟΠΕΔΟ		Τ.Κ. ΠΡΙΝΟΥ	294	ΔΕΞΑΜΕΝΗ
ΟΙΚΟΠΕΔΟ		Τ.Κ. ΠΡΙΝΟΥ	12,58	ΔΕΞΑΜΕΝΗ
ΟΙΚΟΠΕΔΟ		Τ.Κ. ΠΡΙΝΟΥ	63,96	ΔΕΞΑΜΕΝΗ
ΟΙΚΟΠΕΔΟ		Τ.Κ. ΠΡΙΝΟΥ	16	ΔΕΞΑΜΕΝΗ
ΟΙΚΟΠΕΔΟ		Τ.Κ. ΠΡΙΝΟΥ	240	ΔΕΞΑΜΕΝΗ
ΟΙΚΟΠΕΔΟ	ΚΟΙΝΟΧΡΗΣΤΟ	Τ.Κ. ΠΡΙΝΟΥ	142,50	ΠΛΑΤΕΙΑ
ΟΙΚΟΠΕΔΟ	ΚΟΙΝΟΧΡΗΣΤΟ	Τ.Κ. ΠΡΙΝΟΥ	1300	ΠΛΑΤΕΙΑ
ΟΙΚΟΠΕΔΟ	ΚΟΙΝΟΧΡΗΣΤΟ	Τ.Κ. ΠΡΙΝΟΥ	108,07	ΠΛΑΤΕΙΑ

Τ.Κ. ΚΥΡΙΑΝΝΑ				
ΕΙΔΟΣ	ΧΡΗΣΗ	Δ/ΝΣΗ	ΤΜ	ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ
ΟΙΚΟΠΕΔΟ		Τ.Κ. ΚΥΡΙΑΝΝΑ	450	
ΟΙΚΟΠΕΔΟ		Τ.Κ. ΚΥΡΙΑΝΝΑ	86,1	ΚΟΙΝΟΤΙΚΟ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑ 86,10ΤΜ
ΟΙΚΟΠΕΔΟ	ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΣΧΟ-ΛΕΙΟ	Τ.Κ. ΚΥΡΙΑΝΝΑ	1100	ΚΤΙΡΙΟ 137ΤΜ
ΝΕΚΡΟΤΑΦΕΙΟ		Τ.Κ. ΚΥΡΙΑΝΝΑ	1368	
ΚΤΙΣΜΑ		Τ.Κ. ΚΥΡΙΑΝΝΑ	150	
ΟΙΚΟΠΕΔΟ		Τ.Κ. ΚΥΡΙΑΝΝΑ	155,76	ΔΕΞΑΜΕΝΗ
ΟΙΚΟΠΕΔΟ		Τ.Κ. ΚΥΡΙΑΝΝΑ	120,95	ΔΕΞΑΜΕΝΗ
ΟΙΚΟΠΕΔΟ		Τ.Κ. ΚΥΡΙΑΝΝΑ	60,3	ΔΕΞΑΜΕΝΗ
ΟΙΚΟΠΕΔΟ	ΚΟΙΝΟΧΡΗΣΤΟ	Τ.Κ. ΚΥΡΙΑΝΝΑ	369	ΠΛΑΤΕΙΑ
ΟΙΚΟΠΕΔΟ		Τ.Κ. ΚΥΡΙΑΝΝΑ	33,60	
ΓΗΠΕΔΟ		Τ.Κ. ΚΥΡΙΑΝΝΑ	2500	

Τ.Κ. ΑΔΕΛΕ				
ΕΙΔΟΣ	ΧΡΗΣΗ	Δ/ΝΣΗ	ΤΜ	ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ
ΟΙΚΟΠΕΔΟ	ΝΗΠΙΑΓΩΓΕΙΟ ΑΓ. ΠΑΡΑΣΚΕΥΗΣ	Τ.Κ. ΑΔΕΛΕ	450	ΚΤΙΡΙΟ 130ΤΜ
ΟΙΚΟΠΕΔΟ		Τ.Κ. ΑΔΕΛΕ	2044,64	
ΟΙΚΟΠΕΔΟ		Τ.Κ. ΑΔΕΛΕ	26,88	
ΟΙΚΟΠΕΔΟ		Τ.Κ. ΑΔΕΛΕ	425,89	
ΟΙΚΟΠΕΔΟ		Τ.Κ. ΑΔΕΛΕ	310	
ΟΙΚΟΠΕΔΟ		Τ.Κ. ΑΔΕΛΕ	613,76	
ΟΙΚΟΠΕΔΟ		Τ.Κ. ΑΔΕΛΕ	28,60	

ΟΙΚΟΠΕΔΟ		Τ.Κ. ΑΔΕΛΕ	159,48	
ΝΕΚΡΟΤΑΦΕΙΟ		Τ.Κ. ΑΔΕΛΕ	1000	
ΟΙΚΟΠΕΔΟ	ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΣΧΟ-ΛΕΙΟ	Τ.Κ. ΑΔΕΛΕ	600	ΚΤΙΡΙΟ 250ΤΜ
ΟΙΚΟΠΕΔΟ		Τ.Κ. ΑΔΕΛΕ	632,50	ΔΗΜΑΡΧΕΙΟ ΚΤΙΡΙΟ 90ΤΜ
ΟΙΚΟΠΕΔΟ		Τ.Κ. ΑΔΕΛΕ	2406	
ΟΙΚΟΠΕΔΟ		Τ.Κ. ΑΔΕΛΕ	60,17	
ΝΕΚΡΟΤΑΦΕΙΟ		ΑΓ.ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ	3470	
ΟΙΚΟΠΕΔΟ		Τ.Κ. ΑΔΕΛΕ	1169,20	
ΟΙΚΟΠΕΔΟ		Τ.Κ. ΑΔΕΛΕ	8071,16	ΝΕΟ ΔΗΜΑΡΧΕΙΟ
ΑΓΡΟΤΕΜΑΧΙΟ		Τ.Κ. ΑΔΕΛΕ	400	
ΓΗΠΕΔΟ		ΑΓ.ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ	217,80	
ΟΙΚΟΠΕΔΟ		Τ.Κ. ΑΔΕΛΕ	34,2	ΔΕΞΑΜΕΝΗ
ΟΙΚΟΠΕΔΟ		Τ.Κ. ΑΔΕΛΕ	4	ΔΕΞΑΜΕΝΗ
ΟΙΚΟΠΕΔΟ		Τ.Κ. ΑΔΕΛΕ	10,86	ΔΕΞΑΜΕΝΗ
ΟΙΚΟΠΕΔΟ		Τ.Κ. ΑΔΕΛΕ	252,50	ΔΕΞΑΜΕΝΗ
ΟΙΚΟΠΕΔΟ		Τ.Κ. ΑΔΕΛΕ	37,80	ΔΕΞΑΜΕΝΗ
ΟΙΚΟΠΕΔΟ		Τ.Κ. ΑΔΕΛΕ	159,86	ΔΕΞΑΜΕΝΗ
ΟΙΚΟΠΕΔΟ		Τ.Κ. ΑΔΕΛΕ	17,22	ΔΕΞΑΜΕΝΗ

Τ.Κ. ΣΚΟΥΛΟΥΦΙΑ				
ΕΙΔΟΣ	ΧΡΗΣΗ	Δ/ΝΣΗ	ΤΜ	ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ
ΟΙΚΟΠΕΔΟ	ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΣΧΟ-ΛΕΙΟ ΡΟΥΠΕΣ	ΡΟΥΠΕΣ	1000	
ΟΙΚΟΠΕΔΟ	ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΣΧΟ-ΛΕΙΟ	Τ.Κ. ΣΚΟΥΛΟΥΦΙΑ	1500	ΚΤΙΡΙΟ 107,45ΤΜ
ΝΕΚΡΟΤΑΦΕΙΟ		Τ.Κ. ΣΚΟΥΛΟΥΦΙΑ	1000	
ΝΕΚΡΟΤΑΦΕΙΟ		ΡΟΥΠΕΣ	200	
ΟΙΚΟΠΕΔΟ		Τ.Κ. ΣΚΟΥΛΟΥΦΙΑ	335	
ΑΓΡΟΤΕΜΑΧΙΟ		Τ.Κ. ΣΚΟΥΛΟΥΦΙΑ	130000	
ΑΓΡΟΤΕΜΑΧΙΟ		Τ.Κ. ΣΚΟΥΛΟΥΦΙΑ	353,80	
ΚΤΙΣΜΑ		Τ.Κ. ΣΚΟΥΛΟΥΦΙΑ	109,34	
ΚΤΙΣΜΑ		Τ.Κ. ΣΚΟΥΛΟΥΦΙΑ	335	
ΚΤΙΣΜΑ		Τ.Κ. ΣΚΟΥΛΟΥΦΙΑ	10	
ΟΙΚΟΠΕΔΟ		Τ.Κ. ΣΚΟΥΛΟΥΦΙΑ	58,75	ΔΕΞΑΜΕΝΗ
ΟΙΚΟΠΕΔΟ		Τ.Κ. ΣΚΟΥΛΟΥΦΙΑ	44,20	ΔΕΞΑΜΕΝΗ
ΟΙΚΟΠΕΔΟ		Τ.Κ. ΣΚΟΥΛΟΥΦΙΑ	59,30	ΔΕΞΑΜΕΝΗ
ΟΙΚΟΠΕΔΟ		Τ.Κ. ΣΚΟΥΛΟΥΦΙΑ	36	ΔΕΞΑΜΕΝΗ
ΟΙΚΟΠΕΔΟ		Τ.Κ. ΣΚΟΥΛΟΥΦΙΑ	35,75	ΔΕΞΑΜΕΝΗ

Τ.Κ. ΧΑΡΚΙΩΝ				
ΕΙΔΟΣ	ΧΡΗΣΗ	Δ/ΝΣΗ	ΤΜ	ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ
ΝΕΚΡΟΤΑΦΕΙΟ		Τ.Κ. ΧΑΡΚΙΩΝ	800	
ΟΙΚΟΠΕΔΟ		Τ.Κ. ΧΑΡΚΙΩΝ	600	ΟΙΚΙΑ
ΟΙΚΟΠΕΔΟ	ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΣΧΟ-ΛΕΙΟ	Τ.Κ. ΧΑΡΚΙΩΝ	1400	ΚΤΙΡΙΟ 150ΤΜ
ΟΙΚΟΠΕΔΟ		Τ.Κ. ΧΑΡΚΙΩΝ	140	
ΝΕΚΡΟΤΑΦΕΙΟ		ΚΑΒΟΥΣΙ	1368	
ΒΟΣΚΟΤΟΠΟΣ		Τ.Κ. ΧΑΡΚΙΩΝ	12000	
ΒΟΣΚΟΤΟΠΟΣ		Τ.Κ. ΧΑΡΚΙΩΝ	280000	
ΒΟΣΚΟΤΟΠΟΣ		Τ.Κ. ΧΑΡΚΙΩΝ	50000	
ΒΟΣΚΟΤΟΠΟΣ		Τ.Κ. ΧΑΡΚΙΩΝ	2500	

ΑΓΡΟΤΕΜΑΧΙΟ		Τ.Κ. ΧΑΡΚΙΩΝ	3000	
ΚΤΙΣΜΑ		Τ.Κ. ΧΑΡΚΙΩΝ	80	ΠΑΛΙΟ ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΣΧΟΛΕΙΟ
ΟΙΚΟΠΕΔΟ		Τ.Κ. ΧΑΡΚΙΩΝ	25	ΔΕΞΑΜΕΝΗ
ΟΙΚΟΠΕΔΟ		Τ.Κ. ΧΑΡΚΙΩΝ	25	ΔΕΞΑΜΕΝΗ
ΟΙΚΟΠΕΔΟ		Τ.Κ. ΧΑΡΚΙΩΝ	30,25	ΔΕΞΑΜΕΝΗ
ΟΙΚΟΠΕΔΟ		Τ.Κ. ΧΑΡΚΙΩΝ	21,5	ΔΕΞΑΜΕΝΗ
ΟΙΚΟΠΕΔΟ	ΚΟΙΝΟΧΡΗΣΤΟ	Τ.Κ. ΧΑΡΚΙΩΝ	280	ΠΛΑΤΕΙΑ

Τ.Κ. ΧΑΜΑΛΕΥΡΙ				
ΕΙΔΟΣ	ΧΡΗΣΗ	Δ/ΝΣΗ	ΤΜ	ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ
ΟΙΚΟΠΕΔΟ	ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΣΧΟ-ΛΕΙΟ ΣΤΑΥΡΩ-ΜΕΝΟΥ	Τ.Κ. ΧΑΜΑΛΕΥΡΙ	10212,27	
ΝΕΚΡΟΤΑΦΕΙΟ		ΑΣΤΕΡΙ	600	
ΝΕΚΡΟΤΑΦΕΙΟ		Τ.Κ. ΧΑΜΑΛΕΥΡΙ	850	
ΟΙΚΟΠΕΔΟ		Τ.Κ. ΧΑΜΑΛΕΥΡΙ	2777,13	
ΟΙΚΟΠΕΔΟ		Τ.Κ. ΧΑΜΑΛΕΥΡΙ	16	
ΟΙΚΟΠΕΔΟ		Τ.Κ. ΧΑΜΑΛΕΥΡΙ	19,8	ΔΕΞΑΜΕΝΗ
ΟΙΚΟΠΕΔΟ		Τ.Κ. ΧΑΜΑΛΕΥΡΙ	12,25	ΔΕΞΑΜΕΝΗ
ΟΙΚΟΠΕΔΟ		Τ.Κ. ΧΑΜΑΛΕΥΡΙ	16	ΔΕΞΑΜΕΝΗ
ΟΙΚΟΠΕΔΟ		Τ.Κ. ΧΑΜΑΛΕΥΡΙ	169	ΔΕΞΑΜΕΝΗ
ΟΙΚΟΠΕΔΟ	ΚΟΙΝΟΧΡΗΣΤΟ	Τ.Κ. ΧΑΜΑΛΕΥΡΙ	200	ΠΛΑΤΕΙΑ

Τ.Κ. ΠΑΓΚΑΛΟΧΩΡΙΟΥ				
ΕΙΔΟΣ	ΧΡΗΣΗ	Δ/ΝΣΗ	ΤΜ	ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ
ΟΙΚΟΠΕΔΟ		Τ.Κ. ΠΑΓΚΑΛΟΧΩΡΙΟΥ	50	ΠΑΛΙΟ ΚΟΙΝΟΤΙΚΟ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑ ΚΤΙΡΙΟ 21,5ΤΜ
ΟΙΚΟΠΕΔΟ		ΣΦΑΚΑΚΙ	4000	ΠΑΛΙΟ ΚΟΙΝΟΤΙΚΟ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑ ΚΤΙΡΙΟ 141,20ΤΜ
ΝΕΚΡΟΤΑΦΕΙΟ		Τ.Κ. ΠΑΓΚΑΛΟΧΩΡΙΟΥ	600	
ΟΙΚΟΠΕΔΟ	ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΣΧΟ-ΛΕΙΟ	Τ.Κ. ΠΑΓΚΑΛΟΧΩΡΙΟΥ	400	ΚΤΙΡΙΟ 95,90ΤΜ
ΟΙΚΟΠΕΔΟ		Τ.Κ. ΠΑΓΚΑΛΟΧΩΡΙΟΥ	1991,22	
ΑΓΡΟΤΕΜΑΧΙΟ		Τ.Κ. ΠΑΓΚΑΛΟΧΩΡΙΟΥ	550	
ΟΙΚΟΠΕΔΟ		Τ.Κ. ΠΑΓΚΑΛΟΧΩΡΙΟΥ	86,45	ΔΕΞΑΜΕΝΗ

Τ.Κ. ΠΗΓΗΣ				
ΕΙΔΟΣ	ΧΡΗΣΗ	Δ/ΝΣΗ	ΤΜ	ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ
ΝΕΚΡΟΤΑΦΕΙΟ		Τ.Κ. ΠΗΓΗΣ	10872,75	
ΟΙΚΟΠΕΔΟ		Τ.Κ. ΠΗΓΗΣ	244	
ΟΙΚΟΠΕΔΟ		Τ.Κ. ΠΗΓΗΣ	357,80	
ΑΓΡΟΤΕΜΑΧΙΟ		Τ.Κ. ΠΗΓΗΣ	30	
ΑΓΡΟΤΕΜΑΧΙΟ		Τ.Κ. ΠΗΓΗΣ	137	
ΑΓΡΟΤΕΜΑΧΙΟ		Τ.Κ. ΠΗΓΗΣ	1361,35	
ΑΓΡΟΤΕΜΑΧΙΟ		Τ.Κ. ΠΗΓΗΣ	300	
ΑΓΡΟΤΕΜΑΧΙΟ		Τ.Κ. ΠΗΓΗΣ	2230,53	
ΚΤΙΣΜΑ		Τ.Κ. ΠΗΓΗΣ	244	
ΓΗΠΕΔΟ		Τ.Κ. ΠΗΓΗΣ	4438	
ΟΙΚΟΠΕΔΟ		Τ.Κ. ΠΗΓΗΣ	30	ΔΕΞΑΜΕΝΗ
ΟΙΚΟΠΕΔΟ		Τ.Κ. ΠΗΓΗΣ	21	ΔΕΞΑΜΕΝΗ
ΟΙΚΟΠΕΔΟ		Τ.Κ. ΠΗΓΗΣ	59,85	ΔΕΞΑΜΕΝΗ
ΟΙΚΟΠΕΔΟ		Τ.Κ. ΠΗΓΗΣ	30	ΔΕΞΑΜΕΝΗ

Τ.Κ. ΜΕΣΗΣ				
ΕΙΔΟΣ	ΧΡΗΣΗ	Δ/ΝΣΗ	ΤΜ	ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ
ΟΙΚΟΠΕΔΟ	ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΣΧΟ-ΛΕΙΟ	Τ.Κ. ΜΕΣΗΣ	430	ΚΤΙΡΙΟ 100,8ΤΜ
ΝΕΚΡΟΤΑΦΕΙΟ		ΛΟΥΤΡΑ	1000	
ΟΙΚΚΟΠΕΔΟ	ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΣΧΟ-ΛΕΙΟ	ΛΟΥΤΡΑ	4800	ΚΤΙΡΙΟ 98ΤΜ
ΝΕΚΡΟΤΑΦΕΙΟ		Τ.Κ. ΜΕΣΗΣ	1000	
ΟΙΚΟΠΕΔΟ		Τ.Κ. ΜΕΣΗΣ	130	ΠΗΓΗ
ΝΕΚΡΟΤΑΦΕΙΟ		ΑΓ. ΤΡΙΑΔΑ	350	
ΟΙΚΟΠΕΔΟ		Τ.Κ. ΜΕΣΗΣ	197,48	
ΒΟΣΚΟΤΟΠΟΣ		Τ.Κ. ΜΕΣΗΣ	230000	
ΒΟΣΚΟΤΟΠΟΣ		Τ.Κ. ΜΕΣΗΣ	382000	
ΑΓΡΟΤΕΜΑΧΙΟ		Τ.Κ. ΜΕΣΗΣ	4500	
ΒΟΣΚΟΤΟΠΟΣ		Τ.Κ. ΜΕΣΗΣ	105000	
ΑΓΡΟΤΕΜΑΧΙΟ		Τ.Κ. ΜΕΣΗΣ	91,30	
ΑΓΡΟΤΕΜΑΧΙΟ		Τ.Κ. ΜΕΣΗΣ	60	
ΑΓΡΟΤΕΜΑΧΙΟ		Τ.Κ. ΜΕΣΗΣ	83,55	
ΟΙΚΟΠΕΔΟ		Τ.Κ. ΜΕΣΗΣ	48	ΔΕΞΑΜΕΝΗ
ΟΙΚΟΠΕΔΟ		Τ.Κ. ΜΕΣΗΣ	39,5	ΔΕΞΑΜΕΝΗ
ΟΙΚΟΠΕΔΟ		Τ.Κ. ΜΕΣΗΣ	48	ΔΕΞΑΜΕΝΗ
ΟΙΚΟΠΕΔΟ		Τ.Κ. ΜΕΣΗΣ	22,50	ΔΕΞΑΜΕΝΗ
ΟΙΚΟΠΕΔΟ		Τ.Κ. ΜΕΣΗΣ	24	ΔΕΞΑΜΕΝΗ
ΟΙΚΟΠΕΔΟ	ΚΟΙΝΟΧΡΗΣΤΟ	Τ.Κ. ΜΕΣΗΣ	35	ΠΛΑΤΕΙΑ
ΟΙΚΟΠΕΔΟ	ΚΟΙΝΟΧΡΗΣΤΟ	Τ.Κ. ΜΕΣΗΣ	500	ΠΛΑΤΕΙΑ

Τ.Κ. ΕΡΦΩΝ				
ΕΙΔΟΣ	ΧΡΗΣΗ	Δ/ΝΣΗ	ΤΜ	ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ
ΝΕΚΡΟΤΑΦΕΙΟ		Τ.Κ. ΕΡΦΟΙ	1000	
ΝΕΚΡΟΤΑΦΕΙΟ		ΑΝΩ ΒΙΡΑΝ ΕΠΙΣΚΟΠΗ	300	
ΝΕΚΡΟΤΑΦΕΙΟ		ΑΓΙΟΣ ΝΙΚΟΛΑΟΣ	600	
ΟΙΚΟΠΕΔΟ		Τ.Κ. ΕΡΦΩΝ	482,40	
ΟΙΚΟΠΕΔΟ	ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΣΧΟ-ΛΕΙΟ	ΑΓΙΟΣ ΝΙΚΟΛΑΟΣ	1300	ΚΤΙΡΙΟ 120ΤΜ
ΝΕΚΡΟΤΑΦΕΙΟ		Τ.Κ. ΕΡΦΩΝ	450	
ΟΙΚΟΠΕΔΟ	ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΣΧΟ-ΛΕΙΟ	Τ.Κ. ΕΡΦΩΝ	500	ΚΤΙΡΙΟ 155,35ΤΜ
ΑΓΡΟΤΕΜΑΧΙΟ		Τ.Κ. ΕΡΦΩΝ	392	
ΟΙΚΟΠΕΔΟ		Τ.Κ. ΕΡΦΩΝ	183,3	ΔΕΞΑΜΕΝΗ
ΟΙΚΟΠΕΔΟ		Τ.Κ. ΕΡΦΩΝ	70	ΔΕΞΑΜΕΝΗ
ΟΙΚΟΠΕΔΟ		Τ.Κ. ΕΡΦΩΝ	12,25	ΔΕΞΑΜΕΝΗ
ΟΙΚΟΠΕΔΟ		Τ.Κ. ΕΡΦΩΝ	41,4	ΔΕΞΑΜΕΝΗ
ΟΙΚΟΠΕΔΟ		Τ.Κ. ΕΡΦΩΝ	70	ΔΕΞΑΜΕΝΗ
ΟΙΚΟΠΕΔΟ		Τ.Κ. ΕΡΦΩΝ	217	ΔΕΞΑΜΕΝΗ
ΟΙΚΟΠΕΔΟ		Τ.Κ. ΕΡΦΩΝ	159,35	ΔΕΞΑΜΕΝΗ
ΟΙΚΟΠΕΔΟ		Τ.Κ. ΕΡΦΩΝ	37,21	ΔΕΞΑΜΕΝΗ
ΟΙΚΟΠΕΔΟ		Τ.Κ. ΕΡΦΩΝ	112,36	ΔΕΞΑΜΕΝΗ
ΚΤΙΣΜΑ		Τ.Κ. ΕΡΦΩΝ	12	ΑΠΟΘΗΚΗ
ΚΤΙΣΜΑ		Τ.Κ. ΕΡΦΩΝ	280	ΚΟΙΝΟΤΙΚΟ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑ ΒΙΡΑΝ ΕΠΙ-ΣΚΟΠΗΣ

Τ.Κ. ΑΜΝΑΤΟΥ				
ΕΙΔΟΣ	ΧΡΗΣΗ	Δ/ΝΣΗ	ΤΜ	ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ
ΟΙΚΟΠΕΔΟ	ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΣΧΟΛΕΙΟ	ΠΙΚΡΗ	750	
ΟΙΚΟΠΕΔΟ		Τ.Κ. ΑΜΝΑΤΟΣ	300	
ΟΙΚΟΠΕΔΟ		ΠΙΚΡΗ	200	ΠΑΛΙΟ ΔΗΜ. ΣΧΟΛΕΙΟ 80ΤΜ
ΝΕΚΡΟΤΑΦΕΙΟ		ΚΑΨΑΛΙΑΝΑ	400	
ΝΕΚΡΟΤΑΦΕΙΟ		Τ.Κ. ΑΜΝΑΤΟΥ	500	
ΝΕΚΡΟΤΑΦΕΙΟ		Τ.Κ. ΑΜΝΑΤΟΥ	800	
ΟΙΚΟΠΕΔΟ	ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΣΧΟΛΕΙΟ	Τ.Κ. ΑΜΝΑΤΟΥ	1443,71	ΚΤΙΡΙΟ 100ΤΜ
ΝΕΚΡΟΤΑΦΕΙΟ		ΠΙΚΡΗ	250	
ΑΓΡΟΤΕΜΑΧΙΟ		Τ.Κ. ΑΜΝΑΤΟΥ	432	
ΑΓΡΟΤΕΜΑΧΙΟ		Τ.Κ. ΑΜΝΑΤΟΥ	300	
ΑΓΡΟΤΕΜΑΧΙΟ		Τ.Κ. ΑΜΝΑΤΟΥ	1006,10	
ΑΓΡΟΤΕΜΑΧΙΟ		Τ.Κ. ΑΜΝΑΤΟΥ	1633,74	
ΑΓΡΟΤΕΜΑΧΙΟ		Τ.Κ. ΑΜΝΑΤΟΥ	1291,50	
ΚΤΙΣΜΑ		Τ.Κ. ΑΜΝΑΤΟΥ	122,56	
ΚΤΙΣΜΑ		Τ.Κ. ΑΜΝΑΤΟΥ	250	
ΚΤΙΣΜΑ	ΣΧΟΛΙΚΟ ΜΟΥΣΕΙΟ	Τ.Κ. ΑΜΝΑΤΟΥ		
ΟΙΚΟΠΕΔΟ		Τ.Κ. ΑΜΝΑΤΟΥ	13,30	
ΟΙΚΟΠΕΔΟ		Τ.Κ. ΑΜΝΑΤΟΥ	22,55	
ΟΙΚΟΠΕΔΟ		Τ.Κ. ΑΜΝΑΤΟΥ	32	ΔΕΞΑΜΕΝΗ
ΟΙΚΟΠΕΔΟ		Τ.Κ. ΑΜΝΑΤΟΥ	25	ΔΕΞΑΜΕΝΗ
ΟΙΚΟΠΕΔΟ		Τ.Κ. ΑΜΝΑΤΟΥ	58,80	ΔΕΞΑΜΕΝΗ
ΟΙΚΟΠΕΔΟ		Τ.Κ. ΑΜΝΑΤΟΥ	49	ΔΕΞΑΜΕΝΗ
ΟΙΚΟΠΕΔΟ		Τ.Κ. ΑΜΝΑΤΟΥ	20,25	ΔΕΞΑΜΕΝΗ
ΟΙΚΟΠΕΔΟ		Τ.Κ. ΑΜΝΑΤΟΥ	25	ΔΕΞΑΜΕΝΗ
ΟΙΚΟΠΕΔΟ		Τ.Κ. ΑΜΝΑΤΟΥ	25	ΔΕΞΑΜΕΝΗ
ΟΙΚΟΠΕΔΟ		Τ.Κ. ΑΜΝΑΤΟΥ	27,50	ΔΕΞΑΜΕΝΗ
ΟΙΚΟΠΕΔΟ		Τ.Κ. ΑΜΝΑΤΟΥ	25	ΔΕΞΑΜΕΝΗ
ΟΙΚΟΠΕΔΟ	ΚΟΙΝΟΧΡΗΣΤΟ	Τ.Κ. ΑΜΝΑΤΟΥ	100	ΠΛΑΤΕΙΑ

Τ.Κ. ΑΡΧΑΙΑΣ ΕΛΕΥΘΕΡΝΑΣ				
ΕΙΔΟΣ	ΧΡΗΣΗ	Δ/ΝΣΗ	ΤΜ	ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ
ΟΙΚΟΠΕΔΟ	ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΣΧΟΛΕΙΟ	Τ.Κ. ΑΡΧΑΙΑΣ ΕΛΕΥΘΕΡΝΑΣ	1000	ΚΤΙΡΙΟ 72,05ΤΜ
ΟΙΚΟΠΕΔΟ		Τ.Κ. ΑΡΧΑΙΑΣ ΕΛΕΥΘΕΡΝΑΣ	45	ΚΟΙΝΟΤΙΚΟ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑ 45ΤΜ
ΟΙΚΟΠΕΔΟ		Τ.Κ. ΑΡΧΑΙΑΣ ΕΛΕΥΘΕΡΝΑΣ	60	
ΟΙΚΟΠΕΔΟ		Τ.Κ. ΑΡΧΑΙΑΣ ΕΛΕΥΘΕΡΝΑΣ	60,7	ΔΕΞΑΜΕΝΗ
ΟΙΚΟΠΕΔΟ		Τ.Κ. ΑΡΧΑΙΑΣ ΕΛΕΥΘΕΡΝΑΣ	45,30	ΔΕΞΑΜΕΝΗ
ΟΙΚΟΠΕΔΟ	ΚΟΙΝΟΧΡΗΣΤΟ	Τ.Κ. ΑΡΧΑΙΑΣ ΕΛΕΥΘΕΡΝΑΣ	2000	ΠΑΙΔΙΚΗ ΧΑΡΑ

Τ.Κ. ΕΛΕΥΘΕΡΝΑΣ				
ΕΙΔΟΣ	ΧΡΗΣΗ	Δ/ΝΣΗ	ΤΜ	ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ
ΝΕΚΡΟΤΑΦΕΙΟ		Τ.Κ. ΕΛΕΥΘΕΡΝΑΣ	1600	

ΟΙΚΟΠΕΔΟ	ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΣΧΟ-ΛΕΙΟ	Τ.Κ. ΕΛΕΥΘΕΡΝΑΣ	2000	ΚΤΙΡΙΟ 122,67ΤΜ
ΟΙΚΟΠΕΔΟ		Τ.Κ. ΕΛΕΥΘΕΡΝΑΣ	80	ΔΕΞΑΜΕΝΗ
ΟΙΚΟΠΕΔΟ		Τ.Κ. ΕΛΕΥΘΕΡΝΑΣ	30,25	ΔΕΞΑΜΕΝΗ
ΟΙΚΟΠΕΔΟ		Τ.Κ. ΕΛΕΥΘΕΡΝΑΣ	21,60	ΔΕΞΑΜΕΝΗ
ΟΙΚΟΠΕΔΟ		Τ.Κ. ΕΛΕΥΘΕΡΝΑΣ	58,50	ΔΕΞΑΜΕΝΗ

Οι εκτάσεις των Τ.Κ. είναι κατά εκτίμηση σύμφωνα με τις δηλώσεις των Προέδρων Τ.Κ.

3.2.4.2 Κατάσταση Οχημάτων Δήμου Ρεθύμνου

α/α	Αρ. Κυκλοφορίας	ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ	Κατασκευαστής	Τύπος Οχήματος	Κατηγορία Οχήματος	Είδος Οχήματος	Καύσιμο	Κατάσταση
1	06502 ABIENTE	Ρεθύμνου	ABIENTE		ΜΗΧΑΝΗΜΑ ΕΡΓΩΝ	ΠΟΛΥΜΗΧΑΝΗΜΑ	ΠΚ	Σε Ακινησία
2	WMAT46ZZZYM30 6300	Αρκαδίου	MAN	35.414 VFRC	ΦΟΡΤΗΓΟ	ΚΟΙΝΟ ΑΝΑΤ/ΝΟ > 3,5 Τον	ΠΚ	Σε Ακινησία
3	ΑΜ 51301	Ν.Φωκά	LANDINI SPA	MC CORMICK F60L-4	ΓΕΩΡΓΙΚΟΣ ΕΛΚΥ-ΣΤΗΡΑΣ	ΓΕΩΡΓΙΚΟΣ ΕΛ-ΚΥΣΤΗΡΑΣ	ΠΚ	Κυκλοφορεί
4	ΒΒΡ 154	Ρεθύμνου	KAWASAKI	KAZE-R	ΔΙΚΥΚΛΟ	ΔΙΚΥΚΛΟ	ΒΑ	Κυκλοφορεί
5	ΒΒΡ 155	Ρεθύμνου	KAWASAKI	KAZE-R	ΔΙΚΥΚΛΟ	ΔΙΚΥΚΛΟ	ΒΑ	Κυκλοφορεί
6	ΗΖ 8519	Αρκαδίου	MAGIRUS	130M11FK	ΦΟΡΤΗΓΟ	ΚΟΙΝΟ ΑΝΑΤ/ΝΟ > 3,5 Τον	ΠΚ	Σε Ακινησία
7	ΚΗΗ 4030	Ρεθύμνου	MAN	TGS 26400 6X4 BB	ΒΥΤΙΟΦΟΡΟ	ΒΥΤΙΟΦΟΡΟ ΕΚ-ΚΕΝ. ΒΟΘΡΩΝ	ΠΚ	Κυκλοφορεί
8	ΚΗΙ 4461	Ρεθύμνου	TOYOTA	HILUX	ΦΟΡΤΗΓΟ	ΚΟΙΝΟ ΜΗ Α-ΝΑΤ/ΝΟ = < 3,5 Τον	ΠΚ	Κυκλοφορεί
9	ΚΗΙ 4462	Ρεθύμνου	NISSAN	PICK-UP	ΦΟΡΤΗΓΟ	ΚΟΙΝΟ ΜΗ Α-ΝΑΤ/ΝΟ = < 3,5 Τον	ΒΑ	Κυκλοφορεί
10	ΚΗΙ 4464	Ρεθύμνου	MERCEDES	1834S	ΦΟΡΤΗΓΟ ΓΕΡΑΝΟ-ΦΟΡΟ	ΚΟΙΝΟ ΑΝΑΤ/ΝΟ ΓΕΡΑΝΟΦΟΡΟ > 3,5 Τον	ΠΚ	Κυκλοφορεί
11	ΚΗΙ 4470	Ρεθύμνου	MERCEDES	1823K	ΑΠΟΡΡΙΜΜΑΤΟΦΟ-ΡΟ	ΑΠΟΚΟΜΙΔΗΣ ΑΠΟΡ/ΡΑ ΠΡΕΣΣΑ 16 ΚΜ	ΠΚ	Κυκλοφορεί
12	ΚΗΙ 4474	Λαππαίων	HYUNDAI	MATRIX	ΕΠΙΒΑΤΙΚΟ	ΚΟΙΝΟ (ΕΠΙΒΑΤΙ-ΚΟ ΠΟΛΥΜΟΡΦΙ-ΚΟ)	ΒΑ	Κυκλοφορεί
13	ΚΗΙ 4936	Αρκαδίου	HYUNDAI	MATRIX	ΕΠΙΒΑΤΙΚΟ	ΚΟΙΝΟ (ΕΠΙΒΑΤΙ-ΚΟ ΠΟΛΥΜΟΡΦΙ-ΚΟ)	ΒΑ	Κυκλοφορεί
14	ΚΗΙ 4939	Ρεθύμνου	VOLVO	FLH4X2R	ΦΟΡΤΗΓΟ	ΚΟΙΝΟ ΑΝΑΤ/ΝΟ > 3,5 Τον	ΠΚ	Κυκλοφορεί

15	ΚΗΙ 4940	Ν.Φωκά	HYUNDAI	MATRIX	ΕΠΙΒΑΤΙΚΟ	ΚΟΙΝΟ (ΕΠΙΒΑΤΙ-ΚΟ ΠΟΛΥΜΟΡΦΙ-ΚΟ)	ΒΑ	Κυκλοφορεί
16	ΚΗΙ 4943	Ρεθύμνου	MERCEDES	814D	ΛΕΩΦΟΡΕΙΟ	ΛΕΩΦΟΡΕΙΟ ΣΧΟΛΙΚΟ	ΠΚ	Κυκλοφορεί
17	ΚΗΙ 4947	Ρεθύμνου	MAN	26422	ΦΟΡΤΗΓΟ	ΚΟΙΝΟ ΑΝΑΤ/ΝΟ > 3,5 Τον	ΠΚ	Σε Ακινησία
18	ΚΗΙ 4948	Λαππαίων	VOLVO	B10M	ΛΕΩΦΟΡΕΙΟ	ΛΕΩΦΟΡΕΙΟ ΜΕ-ΤΑΦΟΡΑΣ ΠΡΟ-ΣΩΠΙΚΟΥ	ΠΚ	Κυκλοφορεί
19	ΚΗΙ 4953	Αρκαδίου	VOLVO	F12	ΦΟΡΤΗΓΟ	ΚΟΙΝΟ ΑΝΑΤ/ΝΟ > 3,5 Τον	ΠΚ	Σε Ακινησία
20	ΚΗΙ 4954	Ρεθύμνου	NISSAN	PICK-UP	ΦΟΡΤΗΓΟ	ΚΟΙΝΟ ΜΗ Α-ΝΑΤ/ΝΟ = < 3,5 Τον	ΠΚ	Κυκλοφορεί
21	ΚΗΙ 4964	Ρεθύμνου	MAN	18.285	ΑΠΟΡΡΙΜΜΑΤΟΦΟ-ΡΟ	ΑΠΟΚΟΜΙΔΗΣ ΑΠΟΡ/ΡΑ ΠΡΕΣΣΑ 16 ΚΜ	ΠΚ	Κυκλοφορεί
22	ΚΗΙ 4967	Ρεθύμνου	MERCEDES	1722S	ΦΟΡΤΗΓΟ ΓΕΡΑΝΟ-ΦΟΡΟ	ΚΟΙΝΟ ΑΝΑΤ/ΝΟ ΓΕΡΑΝΟΦΟΡΟ > 3,5 Τον	ΠΚ	Κυκλοφορεί
23	ΚΗΙ 4969	Ρεθύμνου	VOLVO	FLH 250	ΑΠΟΡΡΙΜΜΑΤΟΦΟ-ΡΟ	ΑΠΟΚΟΜΙΔΗΣ ΑΠΟΡ/ΡΑ ΜΥΛΟΣ 14 ΚΜ	ΠΚ	Κυκλοφορεί
24	ΚΗΙ 4974	Ρεθύμνου	HYUNDAI	H1	ΕΠΙΒΑΤΙΚΟ	ΚΟΙΝΟ (ΕΠΙΒΑΤΙ-ΚΟ MINI BUS)	ΒΑ	Κυκλοφορεί
25	ΚΗΙ 4975	Ρεθύμνου	RENAULT	KANGOO	ΦΟΡΤΗΓΟ	ΚΟΙΝΟ ΜΗ Α-ΝΑΤ/ΝΟ = < 3,5 Τον	ΠΚ	Κυκλοφορεί
26	ΚΗΙ 4976	Ρεθύμνου	NISSAN	TRADE 30	ΦΟΡΤΗΓΟ	ΚΟΙΝΟ ΑΝΑΤ/ΝΟ = < 3,5 Τον	ΠΚ	Κυκλοφορεί
27	ΚΗΙ 4977	Ρεθύμνου	FIAT	DOBLO	ΦΟΡΤΗΓΟ	ΚΟΙΝΟ ΜΗ Α-ΝΑΤ/ΝΟ = < 3,5 Τον	ΠΚ	Κυκλοφορεί
28	ΚΗΙ 4978	Ρεθύμνου	NISSAN	PICK UP D22 EX-TRA KA	ΦΟΡΤΗΓΟ	ΚΟΙΝΟ ΜΗ Α-ΝΑΤ/ΝΟ = < 3,5 Τον	ΠΚ	Κυκλοφορεί

29	ΚΗΙ 4979	Ρεθύμνου	NISSAN	TL110.35	ΦΟΡΤΗΓΟ ΜΕ ΑΝΑ-ΒΑΤΟΡΙΟ	ΚΟΙΝΟ ΜΗ Α-ΝΑΤ/ΝΟ = < 3,5 Τον (Με αναβατόρι-ο)	ΠΚ	Κυκλοφορεί
30	ΚΗΙ 9351	Ρεθύμνου	IVECO	A1LM01 (ML150E24 4X2)	ΑΠΟΚΟΜΙΔΗΣ ΑΝΑ-ΚΥΚΛΩΣΙΜΩΝ ΥΛΙ-ΚΩΝ	ΑΠΟΚΟΜΙΔΗΣ ΑΝΑΚΥΚΛΩΣΙΜΩΝ ΥΛΙΚΩΝ	ΠΚ	Κυκλοφορεί
31	ΚΗΙ 9357	Ρεθύμνου	IVECO	A1LM01(150E22 4X2) EUROCARGO	ΑΠΟΚΟΜΙΔΗΣ ΑΝΑ-ΚΥΚΛΩΣΙΜΩΝ ΥΛΙ-ΚΩΝ	ΑΠΟΚΟΜΙΔΗΣ ΑΝΑΚΥΚΛΩΣΙΜΩΝ ΥΛΙΚΩΝ	ΠΚ	Κυκλοφορεί
32	ΚΗΙ 9360	Ρεθύμνου	ISUZU	NPQR 75	ΑΠΟΚΟΜΙΔΗΣ ΑΝΑ-ΚΥΚΛΩΣΙΜΩΝ ΥΛΙ-ΚΩΝ	ΑΠΟΚΟΜΙΔΗΣ ΑΝΑΚΥΚΛΩΣΙΜΩΝ ΥΛΙΚΩΝ	ΠΚ	Κυκλοφορεί
33	ΚΗΙ 9361	Ρεθύμνου	MERCEDES	1922K/38	ΑΠΟΡΡΙΜΜΑΤΟΦΟ-ΡΟ	ΑΠΟΚΟΜΙΔΗΣ ΑΠΟΡ/ΡΑ ΠΡΕΣΣΑ 16 ΚΜ	ΠΚ	Κυκλοφορεί
34	ΚΗΙ 9362	Ρεθύμνου	MAN	TGS 26440 6X4 BB	ΑΠΟΡΡΙΜΜΑΤΟΦΟ-ΡΟ	ΑΠΟΚΟΜΙΔΗΣ ΑΠΟΡ/ΡΑ ΠΡΕΣΣΑ 22 ΚΜ	ΠΚ	Κυκλοφορεί
35	ΚΗΙ 9366	Ρεθύμνου	FORD	RANGER (B56) RAP CAB XL 4X4	ΠΥΡΟΣΒΕΣΤΙΚΟ Ο-ΧΗΜΑ	ΥΔΡΟΦΟΡΟ	ΠΚ	Κυκλοφορεί
36	ΚΗΙ 9367	Ρεθύμνου	FORD	RANGER (B56) RAP CAB XL 4X4	ΦΟΡΤΗΓΟ	ΚΟΙΝΟ ΜΗ Α-ΝΑΤ/ΝΟ = < 3,5 Τον	ΠΚ	Κυκλοφορεί
37	ΚΗΙ 9369	Ρεθύμνου	MERCEDES	1622K	ΦΟΡΤΗΓΟ	ΚΟΙΝΟ ΑΝΑΤ/ΝΟ > 3,5 Τον	ΠΚ	Κυκλοφορεί
38	ΚΗΙ 9370	Ν.Φωκά	NISSAN	D22/APUD22T	ΦΟΡΤΗΓΟ	ΚΟΙΝΟ ΜΗ Α-ΝΑΤ/ΝΟ = < 3,5 Τον	ΠΚ	Κυκλοφορεί
39	ΚΗΙ 9371	Ρεθύμνου	FORD	KUGA/DM2	ΕΠΙΒΑΤΙΚΟ	ΚΟΙΝΟ (ΕΠΙΒΑΤΙ-ΚΟ ΤΥΠΟΥ ΖΕΕΡ)	ΠΚ	Κυκλοφορεί
40	ΚΗΙ 9378	Ρεθύμνου	NISSAN	F24.25.35 CABSTAR 35.13	ΦΟΡΤΗΓΟ	ΚΟΙΝΟ ΑΝΑΤ/ΝΟ = < 3,5 Τον	ΠΚ	Κυκλοφορεί

41	ΚΗΙ 9379	Ρεθύμνου	MERCEDES	1824K (952.50) Ε.Ο AXOR	ΑΠΟΚΟΜΙΔΗΣ ΑΝΑ-ΚΥΚΛΩΣΙΜΩΝ ΥΛΙ-ΚΩΝ	ΑΠΟΚΟΜΙΔΗΣ ΑΝΑΚΥΚΛΩΣΙΜΩΝ ΥΛΙΚΩΝ	ΠΚ	Κυκλοφορεί
42	ΚΗΙ 9382	Ρεθύμνου	MITSUBISHI	CANTER	ΦΟΡΤΗΓΟ	ΚΟΙΝΟ ΑΝΑΤ/ΝΟ = < 3,5 Τον	ΠΚ	Κυκλοφορεί
43	ΚΗΙ 9386	Ρεθύμνου	FIAT	STRADA (178)	ΦΟΡΤΗΓΟ	ΚΟΙΝΟ ΜΗ Α-ΝΑΤ/ΝΟ = < 3,5 Τον	ΠΚ	Κυκλοφορεί
44	ΚΗΙ 9389	Ρεθύμνου	RENAULT	MEGANE	ΕΠΙΒΑΤΙΚΟ	ΚΟΙΝΟ (ΕΠΙΒΑΤΙ-ΚΟ)	ΒΑ	Κυκλοφορεί
45	ΚΗΥ 4402	Ρεθύμνου	MERCEDES	1726L	ΑΠΟΡΡΙΜΜΑΤΟΦΟ-ΡΟ	ΑΠΟΚΟΜΙΔΗΣ ΑΠΟΡ/ΡΑ ΜΥΛΟΣ 20 ΚΜ	ΠΚ	Κυκλοφορεί
46	ΚΗΥ 4420	Ρεθύμνου	MERCEDES	809K	ΦΟΡΤΗΓΟ	ΚΟΙΝΟ ΑΝΑΤ/ΝΟ > 3,5 Τον	ΠΚ	Κυκλοφορεί
47	ΚΗΥ 4421	Ρεθύμνου	MERCEDES	LPKF608	ΦΟΡΤΗΓΟ	ΚΟΙΝΟ ΑΝΑΤ/ΝΟ > 3,5 Τον	ΠΚ	Απόσυρση
48	ΚΗΥ 4423	Ρεθύμνου	MERCEDES	1628	ΠΥΡΟΣΒΕΣΤΙΚΟ Ο-ΧΗΜΑ	ΥΔΡΟΦΟΡΟ	ΠΚ	Κυκλοφορεί
49	ΚΗΥ 4424	Ν.Φωκά	MAGIRUS	K170D19F	ΑΠΟΡΡΙΜΜΑΤΟΦΟ-ΡΟ	ΑΠΟΚΟΜΙΔΗΣ ΑΠΟΡ/ΡΑ ΜΥΛΟΣ 16 ΚΜ	ΠΚ	Σε Ακινησία
50	ΚΗΥ 4425	Ρεθύμνου	MERCEDES	1936K	ΑΠΟΡΡΙΜΜΑΤΟΦΟ-ΡΟ	ΑΠΟΚΟΜΙΔΗΣ ΑΠΟΡ/ΡΑ ΠΡΕΣΣΑ 16 ΚΜ	ΠΚ	Σε Ακινησία
51	ΚΗΥ 4426	Ν.Φωκά	MITSUBISHI	CANTER 60/ FE444	ΦΟΡΤΗΓΟ	ΚΟΙΝΟ ΑΝΑΤ/ΝΟ > 3,5 Τον	ΠΚ	Σε Ακινησία
52	ΚΗΥ 4427	Ν.Φωκά	RENAULT	TB22/ TRAFIC	ΦΟΡΤΗΓΟ	ΚΟΙΝΟ ΜΗ Α-ΝΑΤ/ΝΟ = < 3,5 Τον	ΒΣ	Σε Ακινησία
53	ΚΗΥ 4450	Ρεθύμνου	MERCEDES	2024K/38	ΑΠΟΡΡΙΜΜΑΤΟΦΟ-ΡΟ	ΑΠΟΚΟΜΙΔΗΣ ΑΠΟΡ/ΡΑ ΠΡΕΣΣΑ 16 ΚΜ	ΠΚ	Κυκλοφορεί
54	ΚΗΥ 4457	Ρεθύμνου	MERCEDES	2024K	ΑΠΟΡΡΙΜΜΑΤΟΦΟ-ΡΟ	ΑΠΟΚΟΜΙΔΗΣ ΑΠΟΡ/ΡΑ ΠΡΕΣΣΑ 16 ΚΜ	ΠΚ	Κυκλοφορεί

55	ΚΗΥ 4460	Ρεθύμνου	MERCEDES	2024K/38	ΑΠΟΡΡΙΜΜΑΤΟΦΟ-ΡΟ	ΑΠΟΚΟΜΙΔΗΣ ΑΠΟΡ/ΡΑ ΜΥΛΟΣ 16 ΚΜ	ΠΚ	Σε Ακινησία
56	ΚΗΥ 4465	Ρεθύμνου	MERCEDES	2024K/38	ΑΠΟΡΡΙΜΜΑΤΟΦΟ-ΡΟ	ΑΠΟΚΟΜΙΔΗΣ ΑΠΟΡ/ΡΑ ΜΥΛΟΣ 16 ΚΜ	ΠΚ	Κυκλοφορεί
57	ΚΗΥ 4468	Ρεθύμνου	RENAULT	FB30A4	ΦΟΡΤΗΓΟ	ΚΟΙΝΟ ΜΗ Α-ΝΑΤ/ΝΟ = < 3,5 Τον	ΒΑ	Απόσυρση
58	ΚΗΥ 4471	Ρεθύμνου	MERCEDES	711D	ΛΕΩΦΟΡΕΙΟ	ΛΕΩΦΟΡΕΙΟ ΣΧΟΛΙΚΟ	ΠΚ	Κυκλοφορεί
59	ΚΗΥ 4472	Ν.Φωκά	MAZDA	E2200	ΦΟΡΤΗΓΟ	ΚΟΙΝΟ ΑΝΑΤ/ΝΟ = < 3,5 Τον	ΠΚ	Κυκλοφορεί
60	ΚΗΥ 4486	Ρεθύμνου	VOLVO	FL7	ΑΠΟΡΡΙΜΜΑΤΟΦΟ-ΡΟ	ΑΠΟΚΟΜΙΔΗΣ ΑΠΟΡ/ΡΑ ΠΡΕΣΣΑ 16 ΚΜ	ΠΚ	Κυκλοφορεί
61	ΚΗΥ 4492	Ρεθύμνου	FIAT	PUNTO 85	ΕΠΙΒΑΤΙΚΟ	ΚΟΙΝΟ (ΕΠΙΒΑΤΙ-ΚΟ)	ΒΑ	Κυκλοφορεί
62	ΚΗΥ 4494	Ρεθύμνου	FIAT	FIORINO	ΦΟΡΤΗΓΟ	ΚΟΙΝΟ ΜΗ Α-ΝΑΤ/ΝΟ = < 3,5 Τον	ΒΑ	Κυκλοφορεί
63	ΚΗΥ 4495	Ρεθύμνου	FIAT	FIORINO	ΦΟΡΤΗΓΟ	ΚΟΙΝΟ ΜΗ Α-ΝΑΤ/ΝΟ = < 3,5 Τον	ΒΑ	Κυκλοφορεί
64	ΚΗΥ 4499	Ρεθύμνου	MAZDA	B2600	ΦΟΡΤΗΓΟ	ΚΟΙΝΟ ΜΗ Α-ΝΑΤ/ΝΟ = < 3,5 Τον	ΒΑ	Κυκλοφορεί
65	ΚΗΥ 9755	Λαππαίων	MAZDA	B2600	ΦΟΡΤΗΓΟ	ΚΟΙΝΟ ΜΗ Α-ΝΑΤ/ΝΟ = < 3,5 Τον	ΒΑ	Κυκλοφορεί
66	ΚΗΥ 9756	Ρεθύμνου	MERCEDES	ATEGO 1523	ΑΠΟΡΡΙΜΜΑΤΟΦΟ-ΡΟ	ΑΠΟΚΟΜΙΔΗΣ ΑΠΟΡ/ΡΑ ΜΥΛΟΣ 14 ΚΜ	ΠΚ	Κυκλοφορεί
67	ΚΗΥ 9758	Ρεθύμνου	RENAULT	KANGOO	ΦΟΡΤΗΓΟ	ΚΟΙΝΟ ΜΗ Α-ΝΑΤ/ΝΟ = < 3,5 Τον	ΠΚ	Κυκλοφορεί
68	ΚΗΥ 9759	Ρεθύμνου	FIAT	FIORINO	ΦΟΡΤΗΓΟ	ΚΟΙΝΟ ΜΗ Α-ΝΑΤ/ΝΟ = < 3,5 Τον	ΠΚ	Κυκλοφορεί

69	ΚΗΥ 9761	Λαππαίων	IVECO	MP190E30W	ΦΟΡΤΗΓΟ	ΚΟΙΝΟ ΑΝΑΤ/ΝΟ > 3,5 Τον	ΠΚ	Κυκλοφορεί
70	ΚΗΥ 9777	Ρεθύμνου	SUZUKI	VITARA	ΕΠΙΒΑΤΙΚΟ	ΚΟΙΝΟ (ΕΠΙΒΑΤΙ-ΚΟ ΤΥΠΟΥ ΖΕΕΡ)	ΒΑ	Κυκλοφορεί
71	ΚΗΥ 9779	Ρεθύμνου	MERCEDES	609D	ΛΕΩΦΟΡΕΙΟ	ΛΕΩΦΟΡΕΙΟ ΣΧΟΛΙΚΟ	ΠΚ	Κυκλοφορεί
72	ΚΗΥ 9781	Ρεθύμνου	MERCEDES	1823K	ΑΠΟΡΡΙΜΜΑΤΟΦΟ-ΡΟ	ΑΠΟΚΟΜΙΔΗΣ ΑΠΟΡ/ΡΑ ΠΡΕΣΣΑ 16 ΚΜ	ΠΚ	Κυκλοφορεί
73	ΚΗΥ 9788	Ρεθύμνου	MAN	11.220 HOCL	ΛΕΩΦΟΡΕΙΟ	ΛΕΩΦΟΡΕΙΟ ΜΕ-ΤΑΦΟΡΑΣ ΠΡΟ-ΣΩΠΙΚΟΥ	ΠΚ	Κυκλοφορεί
74	ΚΗΥ 9789	Ρεθύμνου	TOYOTA	HIACE	ΦΟΡΤΗΓΟ	ΚΟΙΝΟ ΜΗ Α-ΝΑΤ/ΝΟ = < 3,5 Τον	ΠΚ	Κυκλοφορεί
75	ΚΗΥ 9798	Ν.Φωκά	MAN	F90/19272	ΦΟΡΤΗΓΟ	ΚΟΙΝΟ ΑΝΑΤ/ΝΟ > 3,5 Τον	ΠΚ	Κυκλοφορεί
76	ΚΗΥ 9799	Ρεθύμνου	MERCEDES	124	ΕΠΙΒΑΤΙΚΟ	ΚΟΙΝΟ (ΕΠΙΒΑΤΙ-ΚΟ)	ΠΚ	Απόσυρση
77	ΜΕ 104081	Ρεθύμνου	NISSAN	L50-095/2	ΜΗΧΑΝΗΜΑ ΕΡΓΩΝ	ΚΑΛΑΘΟΦΟΡΟ	ΠΚ	Κυκλοφορεί
78	ΜΕ 109998	Ρεθύμνου	JCB	3CXCSM-4T	ΜΗΧΑΝΗΜΑ ΕΡΓΩΝ	ΦΟΡΤΩΤΕΣ - ΕΚ-ΣΚΑΦΕΙΣ ΤΥΠΟΥ JCB	ΠΚ	Κυκλοφορεί
79	ΜΕ 114077	Λαππαίων	JCB	803 PLUS MINI EXC	ΜΗΧΑΝΗΜΑ ΕΡΓΩΝ	ΕΚΣΚΑΦΕΙΣ ΕΡ-ΠΥΣΤΡΙΟΦΟΡΟΙ	ΠΚ	Κυκλοφορεί
80	ΜΕ 114078	Ρεθύμνου	MUSTANG	2044	ΜΗΧΑΝΗΜΑ ΕΡΓΩΝ	ΦΟΡΤΩΤΕΣ ΠΟΛ-ΛΑΠΛΗΣ ΧΡΗΣΗΣ	ΠΚ	Κυκλοφορεί
81	ΜΕ 29957	Ρεθύμνου	CASE	580G	ΜΗΧΑΝΗΜΑ ΕΡΓΩΝ	ΦΟΡΤΩΤΕΣ - ΕΚ-ΣΚΑΦΕΙΣ ΤΥΠΟΥ JCB	ΠΚ	Κυκλοφορεί
82	ΜΕ 34986	Ρεθύμνου	JCB	3D	ΜΗΧΑΝΗΜΑ ΕΡΓΩΝ	ΦΟΡΤΩΤΕΣ - ΕΚ-ΣΚΑΦΕΙΣ ΤΥΠΟΥ JCB	ΠΚ	Κυκλοφορεί
83	ΜΕ 34999	Ρεθύμνου	CATERPILLAR	928F	ΜΗΧΑΝΗΜΑ ΕΡΓΩΝ	ΦΟΡΤΩΤΕΣ	ΠΚ	Κυκλοφορεί

84	ΜΕ 41477	Ν.Φωκά	KOMATSU	WB93R-2	ΜΗΧΑΝΗΜΑ ΕΡΓΩΝ	ΦΟΡΤΩΤΕΣ - ΕΚ-ΣΚΑΦΕΙΣ ΤΥΠΟΥ JCB	ΠΚ	Κυκλοφορεί
85	ΜΕ 52901	Αρκαδίου	CATERPILLAR	AT930	ΜΗΧΑΝΗΜΑ ΕΡΓΩΝ	ΦΟΡΤΩΤΕΣ	ΠΚ	Κυκλοφορεί
86	ΜΕ 52915	Λαππαίων	JCB	3CXSM4T SITEMASTER	ΜΗΧΑΝΗΜΑ ΕΡΓΩΝ	ΦΟΡΤΩΤΕΣ - ΕΚ-ΣΚΑΦΕΙΣ ΤΥΠΟΥ JCB	ΠΚ	Κυκλοφορεί
87	ΜΕ 88721	Αρκαδίου	JCB	8032Z	ΜΗΧΑΝΗΜΑ ΕΡΓΩΝ	ΕΚΣΚΑΦΕΙΣ ΕΡ-ΠΥΣΤΡΙΟΦΟΡΟΙ	ΠΚ	Κυκλοφορεί
88	ΜΕ 88724	Ρεθύμνου	JCB	4CX-4WS-SM	ΜΗΧΑΝΗΜΑ ΕΡΓΩΝ	ΦΟΡΤΩΤΕΣ - ΕΚ-ΣΚΑΦΕΙΣ ΤΥΠΟΥ JCB	ΠΚ	Κυκλοφορεί
89	ΡΕΑ 2568	Ρεθύμνου	MERCEDES	1622	ΑΠΟΡΡΙΜΜΑΤΟΦΟ-ΡΟ	ΑΠΟΚΟΜΙΔΗΣ ΑΠΟΡ/ΡΑ ΜΥΛΟΣ 16 ΚΜ	ΠΚ	Κυκλοφορεί
90	ΡΕΗ 749	Ρεθύμνου	HONDA	ASTRA GRAND	ΔΙΚΥΚΛΟ	ΔΙΚΥΚΛΟ	ΒΣ	Κυκλοφορεί
91	ΡΕΚ 316	Ρεθύμνου	HONDA	ASTRA GRAND	ΔΙΚΥΚΛΟ	ΔΙΚΥΚΛΟ	ΒΣ	Κυκλοφορεί
92	ΡΕΜ 132	Ρεθύμνου	LUOYANG NORTHER	DAYANG 100	ΔΙΚΥΚΛΟ	ΔΙΚΥΚΛΟ	ΒΣ	Κυκλοφορεί
93	ΡΕΜ 284	Ρεθύμνου	PIAGGIO	APE TM P703	ΤΡΙΚΥΚΛΟ ΦΟΡΤΗΓΟ	ΚΟΙΝΟ ΜΗ Α-ΝΑΤ/ΝΟ = < 3,5 Τον	ΒΣ	Απόσυρση
94	ΡΕΡ 258	Ρεθύμνου	LUOYANG NORTHER	DAYANG 100	ΔΙΚΥΚΛΟ	ΔΙΚΥΚΛΟ	ΒΣ	Κυκλοφορεί
95	ΡΕΡ 259	Ρεθύμνου	LUOYANG NORTHER	DAYANG 100	ΔΙΚΥΚΛΟ	ΔΙΚΥΚΛΟ	ΒΣ	Κυκλοφορεί
96	ΡΕΡ 260	Ρεθύμνου	LUOYANG NORTHER	DAYANG 100	ΔΙΚΥΚΛΟ	ΔΙΚΥΚΛΟ	ΒΣ	Κυκλοφορεί
97	ΡΕΤ 288	Ρεθύμνου	LUOYANG NORTHER	DAYANG 100A	ΔΙΚΥΚΛΟ	ΔΙΚΥΚΛΟ	ΒΣ	Κυκλοφορεί
98	ΡΕΧ 325	Ρεθύμνου	KWANG YANG	S5	ΔΙΚΥΚΛΟ	ΔΙΚΥΚΛΟ	ΒΑ	Κυκλοφορεί
99	ΡΕΧ 326	Ρεθύμνου	HONDA	ASTRA GRAND	ΔΙΚΥΚΛΟ	ΔΙΚΥΚΛΟ	ΒΑ	Κυκλοφορεί
100	ΡΕΧ 327	Ρεθύμνου	HONDA	ASTRA GRAND	ΔΙΚΥΚΛΟ	ΔΙΚΥΚΛΟ	ΒΑ	Κυκλοφορεί

101	ΧΝΧ 2879	Ρεθύμνου	IVECO	M1VSKO/STRALIS AD440S45T	ΤΡΑΚΤΟΡΑΣ ΑΝΑ-ΚΥΚΛΩΣΗΣ	ΑΠΟΚΟΜΙΔΗΣ ΑΝΑΚΥΚΛΩΣΙΜΩΝ ΥΛΙΚΩΝ	ΠΚ	Κυκλοφορεί

3.3 ΝΟΜΙΚΑ ΠΡΟΣΩΠΑ ΔΗΜΟΥ ΡΕΘΥΜΝΟΥ

3.3.1 Κοινωφελής Επιχείρηση Δήμου Ρεθύμνης – Κ.Ε.ΔΗ.Ρ.

Η Κοινωφελής Επιχείρηση Δήμου Ρεθύμνης, αποτελεί Νομικό Πρόσωπο Ιδιωτικού Δικαίου (Ν.Π.Ι.Δ) και λειτουργεί ως ανεξάρτητη υπηρεσιακή μονάδα, σύμφωνα με τις διατάξεις του Νόμου 3463 ΦΕΚ τ. Α΄/114 − 8/6/2006, με διοικητική και οικονομική αυτοτέλεια υπό την εποπτεία του Δήμου Ρεθύμνης.

Η επωνυμία της επιχείρησης είναι «Κοινωφελής Επιχείρηση Δήμου Ρεθύμνης» και σε συντομογραφία «Κ.Ε.ΔΗ.Ρ.» και είναι Κοινωφελής Επιχείρηση των άρθρων 254 έως 264 του ν. 3463 ΦΕΚ τ.Α΄/114−8/6/2006.

Σκοποί της κοινωφελούς επιχείρησης είναι:

Α) η οργάνωση λειτουργιών, δραστηριοτήτων και η παροχή υπηρεσιών που αναφέρονται στους τομείς:

Α1) Κοινωνικής Προστασίας και Αλληλεγγύης και συγκεκριμένα:

- Η εφαρμογή πολιτικών και η συμμετοχή σε δράσεις που αποσκοπούν στην υποστήριξη και κοινωνική φροντίδα της βρεφικής και παιδικής ηλικίας και της τρίτης ηλικίας, με τη λειτουργία:
  - παιδικών, βρεφικών και βρεφονηπιακών σταθμών,
  - κέντρων ημερήσιας φροντίδας, ψυχαγωγίας και αναψυχής ηλικιωμένων,
  - μονάδων κοινωνικής φροντίδας,
  - προγραμμάτων «Βοήθεια στο Σπίτι» κ.λπ.,
  - τη μελέτη και εφαρμογή σχετικών κοινωνικών προγραμμάτων.

- Η εφαρμογή πολιτικών και η συμμετοχή σε δράσεις και προγράμματα, που στοχεύουν στη μέριμνα, υποστήριξη και φροντίδα ευπαθών κοινωνικών ομάδων με την παροχή υπηρεσιών υγείας και την προαγωγή ψυχικής υγείας, όπως δημιουργία δημοτικών ιατρείων, κέντρων αγωγής υγείας, υποστήριξης και αποκατάστασης ατόμων με αναπηρία, κέντρων ψυχικής υγείας, συμβουλευτικής στήριξης των θυμάτων ενδοοικογενειακής βίας και βίας κατά συνοικούντων προσώπων και κέντρων πρόληψης κατά εξαρτησιογόνων ουσιών.

- Η μέριμνα για τη στήριξη των οικονομικά αδύνατων δημοτών.
- Ο σχεδιασμός και εφαρμογή προγραμμάτων ή συμμετοχή σε προγράμματα και δράσεις για την ένταξη παλιννοστούντων ομογενών, μεταναστών και προσφύγων στην κοινωνική, οικονομική και πολιτιστική ζωή της τοπικής κοινωνίας.
- Η προώθηση και ανάπτυξη του εθελοντισμού και της κοινωνικής αλληλεγγύης με τη δημιουργία τοπικού δικτύου κοινωνικής αλληλεγγύης, εθελοντικών οργανώσεων και ομάδων εθελοντών που θα δραστηριοποιούνται για την επίτευξη των στόχων και την υποβοήθηση του έργου της κοινωνικής προστασίας και αλληλεγγύης του Δήμου.

Α2) Παιδείας, πολιτισμού, τουρισμού και αθλητισμού, και συγκεκριμένα:

- Η ίδρυση και λειτουργία κέντρων δημιουργικής απασχόλησης παιδιών.
- Η λειτουργία πάρκων κυκλοφοριακής αγωγής.
- Η εφαρμογή πολιτικών για τη στήριξη, την ανάδειξη και την προστασία του τοπικού πολιτισμού, η προβολή των πολιτιστικών αγαθών και των σύγχρονων πολιτιστικών έργων που παράγονται σε τοπικό επίπεδο, με τη λειτουργία δημοτικού κινηματογράφου, θεατρικών εργαστηρίων, φιλαρμονικών και σχολών διδασκαλίας μουσικής, σχολών χορού, εικαστικών τεχνών, λογοτεχνίας, ζωγραφικής, γλυπτικής, φωτογραφίας, ψηφιακών τεχνολογιών, κατασκευής παραδοσιακών οργάνων, παραδοσιακών χορών, παραδοσιακών τεχνών κ.λπ., καθώς και η μελέτη και εφαρμογή πολιτιστικών προγραμμάτων.
- Η προστασία μουσείων, μνημείων, σπηλαίων, καθώς και αρχαιολογικών και ιστορικών χώρων της περιοχής και των εγκαταστάσεων αυτών.
- Η λειτουργία του προγράμματος διάσωσης της κληρονομιάς της Παλιάς Πόλης του Ρεθύμνου.
- Η διοργάνωση συναυλιών, θεατρικών παραστάσεων, εκθέσεων και άλλων πολιτιστικών εκδηλώσεων ή η συμμετοχή της σε αυτά.
- Η προαγωγή των Εικαστικών Τεχνών σε τοπικό και ευρύτερο διεθνές επίπεδο και η καλλιέργεια εικαστικής παιδείας και εικαστικού πνεύματος στα πλαίσια της πολιτιστικής ανάπτυξης του Ρεθύμνου.

- Η προώθηση της συνεργασίας του πειραματισμού, της έρευνας της καινοτομίας και γενικά προτάσεις που διευρύνουν και εξελίσσουν τις εκφραστικές δυνατότητες.
- Η συνάντηση καλλιτεχνών, που θα δημιουργούν έργα επί τόπου.
- Η διοργάνωση συνεδρίων, όπου θα μετέχουν καλλιτέχνες, κριτικοί τέχνης, θεωρητικοί και άλλοι, με σκοπό την ανταλλαγή απόψεων και την ανάπτυξη του διαλόγου με αφορμή της in situ δημιουργίας αλλά και πάνω σε γενικότερα θέματα που απασχολούν την διεθνή εικαστική κοινότητα.
- Η συνεργασία με ιδρύματα, φορείς, Μουσεία Σύγχρονης Τέχνης και άλλους Σχετικούς Οργανισμούς της Ελλάδας και του Εξωτερικού.
- Η σύσταση Ομάδων Εργασίας, όπου θα μετέχουν ειδικοί επιστήμονες, καλλιτέχνες, εμψυχωτές και άλλοι που ασχολούνται και με άλλες μορφές καλλιτεχνικής παιδείας (π.χ. μουσική, θεατρική κ.λπ.) και εκπόνηση εκπαιδευτικών προγραμμάτων.
- Η δημιουργία Εικαστικών Παιδότοπων, όπου τα παιδιά θα εξοικειώνονται με τα έργα τέχνης και θα έχουν την ευκαιρία να συνομιλήσουν με τους καλλιτέχνες.
- Η λειτουργία Πινακοθήκης, Μουσείων, Μουσειακών Συλλογών που βρίσκονται στο στάδιο της οργάνωσης ή θα οργανωθούν μελλοντικά από το Δήμο.
- Η προώθηση πολιτιστικών ανταλλαγών, σε εθνικό, ευρωπαϊκό και διεθνές επίπεδο, σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία.
- Η ανάπτυξη, προώθηση και προβολή του τουρισμού, του πολιτιστικού τουρισμού και του θρησκευτικού τουρισμού.
- Η προώθηση και εφαρμογή προγραμμάτων ενίσχυσης μαζικού αθλητισμού και διοργάνωση αθλητικών εκδηλώσεων.
- Διοργάνωση ημερίδων σε ομάδες του πληθυσμού σε θέματα συναφή με πολιτισμό, αθλητισμό, παιδεία και τουρισμό.
- Η διεύρυνση και αξιοποίηση της δυνατότητας πραγματοποίησης πολιτιστικών παραγωγών, συμπαραγωγών και καλλιτεχνικών ανταλλαγών κάθε είδους σε τοπικό, εθνικό και διεθνές επίπεδο, η συμμετοχή σε εθνικά και ευρωπαϊκά πολιτιστικά δίκτυα, η συνεργασία με άλλες πόλεις στο πλαίσιο της Επικράτει-

ας πολιτισμού, καθώς και με άλλες ευρωπαϊκές και μεσογειακές πόλεις, η συμμετοχή στα προγράμματα της κοινότητας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

- Η εφαρμογή πολιτικών για την ανάδειξη του πολιτισμού, η προβολή των πολιτιστικών αγαθών και των σύγχρονων πολιτιστικών έργων που παράγονται σε τοπικό, εθνικό και διεθνή επίπεδο με τη δημιουργία και λειτουργία πολιτιστικών και πνευματικών κέντρων, μουσείων, θεάτρων, κινηματογράφων και κάθε είδους κέντρων πολιτιστικής έκφρασης και δημιουργίας και η εκμετάλλευση των εγκαταστάσεων παροχής υπηρεσιών αυτών καθώς και μνημείων, αρχαιολογικών και ιστορικών χώρων της περιοχής.
- Η διοργάνωση συνεδρίων, διαλέξεων, σεμιναρίων, συμποσίων, ημερίδων, συναντήσεων, εκθέσεων, εκδηλώσεων, συνεστιάσεων και συναφών δραστηριοτήτων.
- Η λειτουργία κυλικείων σε πολιτιστικούς χώρους.

Α3) Περιβάλλοντος και συγκεκριμένα:

- Η συνειδητοποίηση από τους δημότες του Ρεθύμνου των κινδύνων που αντιμετωπίζει το φυσικό περιβάλλον και της ανάγκης σεβασμού και προστασίας του.
- Η Διοργάνωση ημερίδων σε ομάδες πληθυσμού με θέματα συναφή με το περιβάλλον.
- Η προαγωγή του διαλόγου, της πρόσβασης της έρευνας, της γνώσης της πληροφόρησης για την ανάπτυξη σχεδίων δράσης σε επίπεδο τοπικό, περιφερειακό και ειδικά στο τομέα της Αρχιτεκτονικής.
- Η ανάδειξη των ιδιαιτεροτήτων του περιβάλλοντος της ευρύτερης περιοχής του Δήμου Ρεθύμνης.
- Η ευαισθητοποίηση της τοπικής κοινωνίας για τους κινδύνους που αντιμετωπίζει το περιβάλλον, και η ανάπτυξη οράσεων για την προστασία και ανάδειξη του.
- Η εκπόνηση τοπικών προγραμμάτων για την προστασία και αναβάθμιση του φυσικού, αρχιτεκτονικού και πολιτιστικού περιβάλλοντος, στο πλαίσιο των εθνικών και ευρωπαϊκών πολιτικών.
- Η προστασία και διαχείριση των υδάτινων πόρων,

- Η προστασία του εδάφους και η καταπολέμηση της ρύπανσης στην περιφέρεια της.
- Η παροχή συνδρομής στην αρμόδια πυροσβεστική υπηρεσία, με κάθε πρόσφορο μέσο που διαθέτουν, για την αντιμετώπιση πυρκαγιών, ιδίως σε περιοχές που έχουν δασικό χαρακτήρα.
- Η συνεργασία με φορείς περιβάλλοντος και πολιτικής προστασίας.
- Η συμμετοχή σε ευρωπαϊκά και εθνικά προγράμματα χρηματοδότησης πρωτοβουλιών και έργων στο πλαίσιο των σκοπών της επιχείρησης.
- Η εκπόνηση τοπικών προγραμμάτων για την προστασία και αναβάθμιση του φυσικού αρχιτεκτονικού και πολιτιστικού περιβάλλοντος, στο πλαίσιο των εθνικών και ευρωπαϊκών πολιτικών.
- Η προβολή δράσεων συναφών με το σκοπό και εμπορία καταλόγων, βιβλίων και συγγραμμάτων με έντυπη και ηλεκτρονική μορφή.

Β) Η οργάνωση δημοτικής συγκοινωνίας σύμφωνα με τα όσα ορίζουν σχετικά τα άρθρα 75 και 83 του Ν. 3463/2006.

Γ) Η εκπόνηση και εφαρμογή προγραμμάτων έρευνας και τεχνολογίας για την ανάπτυξη της περιοχής.

Δ) Η ανάπτυξη πολιτικών προώθησης της απασχόλησης και συγκεκριμένα

- Η υλοποίηση ή η συμμετοχή σε ολοκληρωμένα τοπικά σχέδια και προγράμματα δράσης και πρωτοβουλίες για την εφαρμογή και ανάπτυξη πολιτικών προώθησης της απασχόλησης και της κοινωνικής ενσωμάτωσης διαφόρων κατηγοριών ανέργων, στο πλαίσιο των εθνικών και ευρωπαϊκών πολιτικών.
- Η Προώθηση και ενίσχυση της επιχειρηματικότητας με την ίδρυση και λειτουργία Κέντρων Επαγγελματικού Προσανατολισμού.
- Συμβολή στην απορρόφηση του εργατικού δυναμικού της περιοχής της με την ανάπτυξη συμβουλευτικών δράσεων που παρέχονται δωρεάν προς τους ανέργους, με στόχο την υποστήριξη και την ενθάρρυνση τους για την εξεύρεση απασχόλησης, καθώς και στην προώθηση ίσων ευκαιριών πρόσβασης στην αγορά εργασίας.

Πόροι της επιχείρησης αποτελούν:

- Η χρηματοδότηση από το Δήμο Ρεθύμνης για τις δραστηριότητες και τις παρεχόμενες από αυτήν υπηρεσίες με βάση τις διατάξεις του άρθρου 259 του Ν. 3463/2006.
- Τα έσοδα που προέρχονται από την συμμετοχή της σε προγραμματικές συμβάσεις.
- Τα έσοδα από τη συμμετοχή σε επιδοτούμενα προγράμματα από τους πόρους της Ευρωπαϊκής Ένωσης, Εθνικών και άλλων Φορέων.
- Δωρεές, χορηγίες, κληροδοτήματα, ενισχύσεις από νομικά πρόσωπα του δημοσίου ή ιδιωτικού τομέα και από φυσικά πρόσωπα.
- Από τις προσόδους που προέρχονται από την αξιοποίηση των περιουσιακών της στοιχείων.
- Τα έσοδα από παροχή υπηρεσιών (σχετικών με τους καταστατικούς της σκοπούς), που δύναται να εισπράττει από τους αποδέκτες αυτών των υπηρεσιών, για την κάλυψη μέρους του κόστους τους. Η απόφαση είσπραξης αποζημίωσης για τις προσφερόμενες υπηρεσίες πρέπει να πληροί τις προϋποθέσεις της παρ. 3 του άρθρου 259 του ν. 3463/2006 και να έχει εγκριθεί από την πλειοψηφία του Δημοτικού Συμβουλίου.
- Τα έσοδα από τις απευθείας αναθέσεις παροχής υπηρεσιών από τον Δήμο στην Επιχείρηση, συναφών ή συνδεόμενων με το αντικείμενο του σύμφωνα με τη διαδικασία και τους όρους του άρθρου 268 του ν. 3463/2006.
- Τα έσοδα από τις απευθείας αναθέσεις εκπόνησης μελετών από τον Δήμο στην Επιχείρηση, σύμφωνα με τη διαδικασία και τους όρους του άρθρου 268 του ν. 3463/2006.
- Τα έσοδα τα οποία δύνανται να προέρχονται από υπηρεσίες που θα παρέχει στους τομείς και με τους όρους που προβλέπει ο Νόμος.
- Τα έσοδα από λοιπές δραστηριότητες που θα ασκεί.

3.3.1.1 Πρόγραμμα «Βοήθεια στο Σπίτι» Δημοτικής Ενότητας Λαππαίων

Η Κοινωφελής Επιχείρηση Δήμου Ρεθύμνης, σύμφωνα με την εγκύκλιο 9 με αρ. πρωτ. οικ. 4317−25/1/2011 του ΥΠ.ΕΣ.Α.Η.Δ., ανέλαβε το πρόγραμμα «Βοήθεια στο

Σπίτι» του τέως Δήμου Λαππαίων (ο οποίος έχει συγχωνευθεί με τον ν. 3852/2010 με τον Δήμο Ρεθύμνης), και το οποίο πρόγραμμα εκτελείτο μέχρι τότε από την Δημοτική Κοινωφελής Επιχείρηση Φοίνικα –ΔΗ.Κ.Ε.Φ. ΦΕΚ Β΄/119−27/1/2009, λόγω του ότι ο Δήμος Λαππαίων δεν διέθετε Δημοτική Επιχείρηση για την υλοποίησή του.

Η Κοινωφελής Επιχείρηση Δήμου Ρεθύμνης είναι καθολικός διάδοχος των δικαιωμάτων και υποχρεώσεων του ανωτέρω προγράμματος, συμπεριλαμβανομένων και αυτών που απορρέουν από τις συμβάσεις προσωπικού, μίσθωσης έργου, αναθέσεων κ.λπ. που έχουν συναφθεί για την κάλυψη των αναγκών του.

3.3.1.2 Διοίκηση της επιχείρησης

Η επιχείρηση διοικείται από ενδεκαμελές διοικητικό συμβούλιο, τα μέλη του οποίου ορίζονται μαζί με τους αναπληρωτές τους από το Δημοτικό Συμβούλιο. Από τα μέλη αυτά τέσσερις (4) είναι αιρετοί της πλειοψηφίας, δύο (2) δημοτικοί σύμβουλοι, δημότες ή κάτοικοι που ορίζονται από τη μειοψηφία του Δημοτικού Συμβουλίου, και ένας είναι εκπρόσωπος κοινωνικού φορέα της περιοχής. Τα υπόλοιπα μέλη είναι δημότες ή κάτοικοι του Δήμου που έχουν πείρα ή γνώσεις σχετικές με το αντικείμενο της επιχείρησης. Στα μέλη του διοικητικού συμβουλίου θα προστίθεται και εκπρόσωπος των εργαζομένων (χωρίς αλλαγή της συστατικής πράξης) όταν η επιχείρηση απασχολεί περισσοτέρους από είκοσι εργαζόμενους, με ταυτόχρονη μείωση του αριθμού των δημοτών.

3.3.1.3 Στελέχωση της Επιχείρησης

ΑΟΡΙΣΤΟΥ ΧΡΟΝΟΥ

ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΕΣ	Αριθμός Εργαζομένων
ΠΕ – ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΚΑΙ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ	1
ΠΕ – ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΩΝ	1
ΠΕ - ΦΙΛΟΛΟΓΩΝ	1
ΔΕ - ΓΡΑΜΜΑΤΕΩΝ	3
ΔΕ – ΦΥΛΑΚΩΝ – ΕΡΓΑΤΩΝ	3
ΤΕ – ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΛΕΙΤΟΥΡΓΩΝ	4
ΔΕ - ΝΟΣΗΛΕΥΤΡΙΩΝ	3
ΥΕ – ΒΟΗΘΗΤΙΚΟ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ	4
ΣΥΝΟΛΟ	**19**

ΟΡΙΣΜΕΝΟΥ ΧΡΟΝΟΥ

ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΕΣ	Αριθμός Εργαζομένων
ΠΕ – ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΩΝ	1
ΠΕ - ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΩΝ	2
ΤΕ - ΛΟΓΙΣΤΩΝ	1
ΔΕ - ΓΡΑΜΜΑΤΕΩΝ	1
ΔΕ – ΚΛΗΤΗΡΩΝ	1
ΔΕ - ΣΧΕΔΙΑΣΤΡΙΩΝ	1
ΔΕ – ΕΡΓΟΔΗΓΩΝ	1
ΥΕ – ΒΟΗΘΗΤΙΚΩΝ ΕΡΓΑΣΙΩΝ	9
ΠΕ – ΓΥΜΝΑΣΤΡΙΑ	1
ΠΕ - ΝΗΠΙΑΓΩΓΟΣ	2
ΔΕ – ΒΟΗΘΩΝ ΒΡΕΦΟΝΗΠΙΟΚΟΜΩΝ	3
ΔΕ – ΜΑΓΕΙΡΑΣ	2
ΠΕ – ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΛΕΙΤΟΥΡΓΟΣ	4
ΔΕ - ΟΔΗΓΩΝ	1
ΔΕ - ΝΟΣΗΛΕΥΤΡΙΩΝ	7
ΔΕ – ΕΠΙΜΕΛΗΤΩΝ ΠΡΟΝΟΙΑΣ	2
ΣΥΝΟΛΟ	**39**

ΣΥΜΒΑΣΗ ΈΡΓΟΥ

ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΕΣ	Αριθμός Εργαζομένων
ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ ΕΙΚΑΣΤΙΚΩΝ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΩΝ	8

3.3.2 Δημοτική Επιχείρηση Ύδρευσης Αποχέτευσης Ρεθύμνου

Η Δημοτική Επιχείρηση Ύδρευσης – Αποχέτευσης Ρεθύμνου συστάθηκε με το Π.Δ. 375 (ΦΕΚ 103Α'/20.04.81), όπως αυτό τροποποιήθηκε με τα Π.Δ. 78 (ΦΕΚ 29Α'/21.03.1986), Π.Δ. 409 (ΦΕΚ 151Α'/11.10.1991) και Π.Δ. 189 (ΦΕΚ 90Α'/02.06.1992), καθώς και με τις αποφάσεις 2180 (ΦΕΚ 634Β'/28.05.2001), 1440 (ΦΕΚ 497Β'/14.04.2005), 6978 (ΦΕΚ 2004Β'/11.10.2007) και 1143/2007, 684/2009 α-

ποφάσεις του Γενικού Γραμματέα της Περιφέρειας Κρήτης και 59/2011 απόφαση Δημοτικού Συμβουλίου Ρεθύμνης (ΦΕΚ 662/20-04-2011).

Η Δ.Ε.Υ.Α.Ρ. είναι νομικό πρόσωπο ιδιωτικού δικαίου, κοινωφελούς χαρακτήρα, και διέπεται, ως προς την διοίκηση, οργάνωση, λειτουργία και συντήρηση των έργων της αρμοδιότητάς της, από τις διατάξεις του Ν. 1069/1980.

Έδρα της Επιχείρησης είναι η πόλη του Ρεθύμνου και περιοχή αρμοδιότητάς της είναι η πόλη του Ρεθύμνου, καθώς και ολόκληρη η διοικητική περιφέρεια του Δήμου Ρεθύμνης, όπως αυτή καθορίζεται με τον Καλλικράτη Ν. 3852/10 (ΦΕΚ 87/Α'/7.6.2010).

Επισημαίνεται ότι έχει ολοκληρωθεί η διαδικασία συγχώνευσης με την ΔΕΥΑ Αρκαδίου.

Σκοπό της Επιχείρησης αποτελεί η παροχή νερού κατάλληλου προς πόση, σύμφωνα με τις ισχύουσες στην Ελλάδα προδιαγραφές και Κοινοτικές Οδηγίες, καθώς και η αποχέτευση ομβρίων και ακαθάρτων υδάτων.

Οι υποχρεώσεις των καταναλωτών προς τη ΔΕΥΑΡ, που απορρέουν από την παροχή των προαναφερθεισών υπηρεσιών, περιγράφονται, αναλυτικά, στον *«Κανονισμό Λειτουργίας Δικτύων Δ.Ε.Υ.Α.Ρ.»*.

3.3.2.1 ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ

Οι δραστηριότητες της Επιχείρησης κατά υπηρεσία και τμήμα περιλαμβάνουν τους παρακάτω τομείς:

Α. Δ/ΝΣΗ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ

- Διεύθυνση της επιχείρησης
- Εισήγηση για πρόσληψη τακτικού και έκτακτου προσωπικού για προσωρινή απασχόληση ορισμένου χρόνου για κάλυψη έκτακτων αναγκών
- Εισήγηση για συνεργασία με εξωτερικούς συμβούλους, προγραμματισμό, προδιαγραφές, κλπ.
- Προτάσεις επιλογής υπευθύνων τμημάτων στο Δ.Σ Της Δ.Ε.Υ.Α.Ρ.
- Επιλογή υπευθύνων γραφείων και συνεργείων.
- Παρακολούθηση της προόδου του συνόλου των συνεργείων Δ.Ε.Υ.Α.Ρ.

- Εισήγηση και ενημέρωση του ΔΣ για όλα τα θέματα
- (πρόοδος, επενδύσεις, τιμολογιακή πολιτική κλπ).

Γενικά ο δ/ντης είναι υπεύθυνος για την εύρυθμη και καλή λειτουργία της επιχείρησης.

Β. ΤΕΧΝΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ

Β1) ΤΜΗΜΑ ΎΔΡΕΥΣΗΣ – ΑΠΟΧΕΤΕΥΣΗΣ

- Κατασκευή και επίβλεψη έργων αυτεπιστασίας.
- Λειτουργία η συντήρηση δικτύων ύδρευσης αποχέτευσης κλπ τεχνικών έργων.
- Κατασκευή συνδέσεων ακινήτων με τα δίκτυα ύδρευσης και αποχέτευσης
- Εισήγηση για αγορά νέων υλικών ύδρευσης και αποχέτευσης.
- Έλεγχος και επισκευή υδρομέτρων, τοποθέτηση νέων
- Εισήγηση τρόπου εκτέλεσης έργων ύδρευσης – αποχέτευσης.
- Εξασφάλισης συνεχούς ροής του νερού στο δίκτυο.

Β2) ΤΜΗΜΑ ΜΕΛΕΤΩΝ ΚΑΙ ΕΡΓΩΝ

- Προετοιμασία κατασκευαστικών προγραμμάτων.
- Σύνταξη μελετών και τευχών δημοπρασίας.
- Εισήγηση τρόπου δημοπράτησης, σύνταξη συμβάσεων και διενέργεια διαγωνισμών.
- Παρακολούθηση χρονοδιαγραμμάτων έργων και ποιοτικός έλεγχος.
- Επίβλεψη έργων.
- Μετρήσεις βροχομετρικών παροχών, παρακολούθηση υδρολεκανών κλπ.

Β3) Τμημα Η/Μ Εξοπλισμου

- Μελέτη, επίβλεψη, κατασκευή, λειτουργία και συντήρηση των Η/Μ εγκαταστάσεων της ΔΕΥΑΡ.
- Εισήγηση για αγορά υλικών.
- Επισκευή βλαβών.
- Εισήγηση τρόπου εκτέλεσης έργων, σύναψη συμβάσεων, διενέργεια διαγωνισμών.
- Προετοιμασία και εισήγηση κατασκευαστικών προγραμμάτων για Η/Μ.
- Λειτουργία, συντήρηση και κίνηση οχημάτων της ΔΕΥΑΡ.

Β4) Τμημα Υγειονομικο

- Ανάλυση δειγμάτων νερού και αποβλήτων.
- Έλεγχος και απολύμανση πόσιμου νερού.
- Λειτουργία εργαστηρίου νερού και λυμάτων.
- Προγραμματισμός λειτουργίας και συντήρησης των εγκαταστάσεων επεξεργασίας λυμάτων, και εκτέλεση συνηθισμένων εργασιών συντήρησης.
- Τήρηση αρχείου στοιχείων εγκατάστασης βιολογικού καθαρισμού.
- Τα παραπάνω τμήματα συνεπικουρεί και το Γραφείο Αποθήκης.

Γ. Οικονομικη και διοικητικη υπηρεσια

Γ1. Προϊσταμενος

- Συντονισμός εργασιών οικονομικής και διοικητικής υπηρεσίας.
- Διεκπεραίωση κάθε θέματος που αφορά την υπηρεσιακή κατάσταση προσωπικού.
- Φροντίδα για σύναψη και παρακολούθηση του προυπ/σμού.
- Τήρηση στατιστικών αρχείων.

Γ2. ΤΜΗΜΑ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ

- Αποδοχές, χορήγηση επιδομάτων, προσωπικού κλπ.
- Υπηρεσιακή κατάσταση η απόλυση προσωπικού.
- Υπερωριακή απασχόληση.
- Τήρηση ωραρίου, έκδοση μισθοδοτικών καταστάσεων, μεταβολών κλπ, υγειονομική Περίθαλψη προσωπικού.
- Ενημέρωση προσωπικού για θέματα που το αφορούν και λήψη μέτρων πρόληψης εργατικών ατυχημάτων, υγιεινής κλπ.
- Διακίνηση αλληλογραφίας, τήρηση φακέλων κλπ.

Γ3. ΤΜΗΜΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

- Τήρηση λογιστικών βιβλίων, λογαριασμών, συνάψει ισοζυγιών ισολογισμών, εκκαθάριση και έλεγχος παραστατικών, έκδοση ενταλμάτων πληρωμής.
- Σύναψη ετήσιου προϋπολογισμού.
- Κοστολόγηση και τιμολόγηση παρεχόμενων υπηρεσιών.
- Παρακολούθηση οικονομικού προγράμματος και ενημέρωση ΔΣ και διευθυντή.
- Εισπράξεις λογαριασμών, πληρωμές δαπανών, τήρηση βιβλίου ταμείου, παρακολούθηση τραπεζικών λογαριασμών, σύναψη προγράμματος ρευστότητας.
- Καταμέτρηση κατανάλωσης νερού, έκδοση λογαριασμών, βεβαίωση εσόδων, έλεγχος και τήρηση μητρώου καταναλωτών, αποστολή λογαριασμών, λήψη αιτήσεων συνδέσεων.
- Προμήθειες εξοπλισμού υλικών όλων των τμημάτων και εκτέλεση παραγγελιών, διενέργεια πρόχειρων διαγωνισμών.

3.3.2.2 ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ

Η Επιχείρηση διοικείται από Διοικητικό Συμβούλιο που αποτελείται από 11 μέλη τα οποία ορίζονται από το Δημοτικό Συμβούλιο Ρεθύμνης και η θητεία του ακολουθεί τη θητεία του Δημοτικού Συμβουλίου. Τα μέλη του συμβουλίου είναι 3 αιρετοί εκπρόσωποι του Δήμου, ένας εκπρόσωπος των εργαζομένων στην επιχείρηση, ένας εκπρόσωπος του ΤΕΕ φορέα καθώς και 6 δημότες του Δήμου Ρεθύμνου με πείρα και γνώσεις σχετικές με το αντικείμενο της Δ.Ε.Υ.Α.Ρ.

3.3.2.3 ΑΝΘΡΩΠΙΝΟ ΔΥΝΑΜΙΚΟ

Σύμφωνα με τον Ισχύοντα Οργανισμό Εσωτερικής Υπηρεσίας της Δ.Ε.Υ.Α.Ρ., το προσωπικό της Δ.Ε.Υ.Α.Ρ. διαμορφώνεται ως εξής (επισημαίνεται ότι το προσωπικό της ΔΕΥΑ Αρκαδίου έχει απορροφηθεί από την ΔΕΥΑ Ρεθύμνου και συγκαταλέγεται στην ακόλουθη κατάταξη) :

ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΑ	ΠΡΟΒΛΕΠΟΜΕΝΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ	ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ
Δ/ντης Υπηρεσιών (ΠΕ Οικονομικού ή Μηχανικών)	1	-
Προϊσ/νος Οικ. – Διοικ. Υπηρεσίας (ΠΕ Οικονομικού)	1	-
Προϊσ/νος Τεχν. Υπηρεσίας (ΠΕ Μηχανικών)	1	-
Προϊσ/νος Υπηρεσίας Ανάπτυξης (ΠΕ Μηχανικών)	1	-
Πολ. Μηχ. ή Τοπ. Μηχ. ή Μηχ/γοι ή Ηλεκτρ/γοι ΠΕ	4	2
ΠΕ Μηχ. Παρ/γης & Δ/σης	1	1
ΠΕ Χημικός Μηχανικός	1	1
ΠΕ Γεωλόγος	1	0
ΠΕ Βιολόγος	1	1
ΤΕ Πολιτ/κοι Μηχ/κοί ή Τεχν/γοι	2	1
ΤΕ Μηχ/γοι – Ηλεκ/γοι ή Τεχν.	2	0
ΤΕ Ηλεκτρονικός	1	0
ΔΕ Εργοδηγοί Δομικών Έργων	3	1
ΔΕ Εργοδ. Ηλεκ/γοι ή Μηχ/γοι	2	1

ΔΕ Σχεδιαστές	1	1
ΔΕ Τεχνίτες Υδραυλικοί	10	9
ΔΕ Τεχνίτες Οικοδόμοι	4	3
ΔΕ Βοηθοί Τεχν. Υδραυλικοί	2	0
ΔΕ Αρχιτεχνίτες	2	1
ΔΕ Τεχνίτες Ηλεκτρολόγοι	5	3
ΔΕ Συντηρητές Μηχ/κων Εγκαταστάσεων	4	4
ΔΕ Υδρονομείς	4	2
ΔΕ Αποθηκάριος	1	1
ΔΕ Βοηθ. Τεχν. Ηλεκτρολόγοι	4	3
ΔΕ Τεχνίτες Ηλεκτρονικοί	1	0
ΔΕ Οδηγοί	4	2
ΔΕ Χειριστές	2	1
ΤΕ Λογιστών	5	3
ΤΕ Διοίκηση Επιχειρήσεων	1	1
ΔΕ Βοηθοί Λογιστού	1	1
ΔΕ Γραφείς – Γραμματείς	10	10
ΔΕ Καταμετρητές	5	5
ΔΕ Ταμίες	2	2
ΥΕ Κλητήρας	1	1
ΥΕ Καθαρίστρια	1	1
ΥΕ Εργάτες	14	9
ΣΥΝΟΛΟ	106	74

3.3.2.4 Οικονομικά Επιχείρησης

ΕΤΟΣ	ΤΑΚΤΙΚΑ ΕΣΟΔΑ (Φόροι / Τέλη / Εισφορές / Συνδρομές)	ΤΑΚΤΙΚΑ ΕΣΟΔΑ (ΟΛΑ τα υπόλοιπα τακτικά έσοδα, π.χ από ακίνητη περιουσία, θεσμοθετημένοι πόροι κλπ)	ΕΚΤΑΚΤΑ ΕΣΟΔΑ
2008	**8.184.000,00**	**-**	**7.230.014**

2009	**8.183.500,00**	**-**	**4.848.602**
2010	**7.953.000,00**	**-**	**5.751.414**

ΕΤΟΣ	**ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ**	**ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ**	**ΠΛΗΡΩΜΕΣ ΠΑΡΕΛ-ΘΟΝΤΩΝ ΟΙΚΟΝΟ-ΜΙΚΩΝ ΕΤΩΝ**	**ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΟ**	**ΣΥΝΟΛΟ**
2008	**8.306.662**	**635.124**	**-**		
2009	**7.954.984**	**328.617**	**-**		
2010	**6.943.803**	**887.782**	**-**		

ΕΣΟΔΑ (ΣΥΝΟΛΙΚΗ ΕΙΚΟΝΑ)

ΕΤΟΣ	**ΤΑΚΤΙΚΑ ΕΣΟΔΑ (Φόροι / Τέλη / Εισφορές / Συνδρομές)**	**ΤΑΚΤΙΚΑ ΕΣΟΔΑ (ΟΛΑ τα υπόλοιπα τακτικά έσοδα, π.χ από ακίνητη περιουσία, θεσμοθετημένοι πόροι κλπ)**	**ΕΚΤΑΚΤΑ ΕΣΟΔΑ**	**ΧΡΗΜΑΤΙΚΟ ΥΠΟΛΟΙΠΟ ΠΡ. ΕΤΟΥΣ**	**ΣΥΝΟΛΟ**
2008	**8.184.000,00**		**7.230.014**		
2009	**8.183.500,00**		**4.848.602**		
2010	**7.953.000,00**		**5.751.414**		

ΕΞΟΔΑ (ΣΥΝΟΛΙΚΗ ΕΙΚΟΝΑ)

ΕΤΟΣ	ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ	ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ	ΠΛΗΡΩΜΕΣ ΠΑΡΕΛΘΟ-ΝΤΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΕΤΩΝ	ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΟ	ΣΥΝΟΛΟ
2008	**8.306.662**	**635.124**	-		
2009	**7.954.984**	**328.617**	-		
2010	**6.943.803**	**887.782**	-		

Τα πλεονεκτήματα της ΔΕΥΑΡ συνοψίζονται στα ακόλουθα:

- Υψηλή τεχνογνωσία στην διαχείριση έργων.
- Εγκατεστημένο δίκτυο ύδρευσης και αποχέτευσης.
- Πόσιμο νερό αρίστης ποιότητας.

- Εγκατάσταση Βιολογικού Καθαρισμού σε πλήρη λειτουργία.
- Υψηλά καταρτισμένο προσωπικό.
- Υλικοτεχνική Υποδομή σε αρκετά καλή κατάσταση που συνεχώς βελτιώνεται.
- Καλή Οικονομική Κατάσταση

Τα αδύνατα σημεία της ΔΕΥΑΡ συνοψίζονται στα ακόλουθα:

- Άδικα υψηλό ενεργειακό κόστος λόγω της πολιτικής ΔΕΗ, το οποίο επιβαρύνει τον Δημότη.
- Υστέρηση εσόδων (ανεξόφλητοι λογαριασμοί).
- Μεικτό δίκτυο λυμάτων.
- Βιολογικός Καθαρισμός στα όρια.
- Έλλειψη σαφούς υδραυλικού μοντέλου.
- Το Οργανόγραμμα της Επιχείρησης έχει κενές θέσεις λόγω απαγόρευσης προσλήψεων (Μνημόνιο, Μεσοπρόθεσμο).
- Κλοπή νερού.
- Σημαντικές απώλειες νερού, λόγω διαρροών, από το δίκτυο ύδρευσης.
- Επισφαλής Παραγωγή Νερού.
- Προβλήματα από την εφαρμογή της νέας Διοικητικής Μεταρρύθμισης Ν. 3852/10 (ΦΕΚ 87/Α'/7-6-2010) Καλλικράτης.
- Μη πλήρωση προβλεπόμενων θέσεων οργανογράμματος υπηρεσίας λόγω απαγόρευσης προσλήψεων.
- Αύξηση γεωγραφικών ορίων δραστηριότητας επιχείρησης λόγω εφαρμογής Νόμου 3852/10 (ΦΕΚ 87/Α'/7-6-2010) Καλλικράτη.
- Αδυναμία άμεσης ανταπόκρισης επισκευής βλαβών (σπασίματα δικτύου ύδρευσης – βλάβες αντλιοστασίων κ.λπ.) λόγω του θεσμού του Ελεγκτικού Συνεδρίου και συγκεκριμένα:

    α. Αδιευκρίνιστο Νομικό Πλαίσιο Ελέγχου.

    β. Άγνοια Οργάνων Ελεγκτικού Συνεδρίου περί τρόπου λειτουργίας των ΔΕΥΑ.

γ. Υποχρέωση για χρονοβόρες διαδικασίες, αύξηση γραφειοκρατίας που δεν συνάδουν με τη φύση της Επιχείρησης (Λειτουργία Κατεπείγοντος).

Η ΔΕΥΑΡ είναι μια επιχείρηση περιβαλλοντικής δράσης. Με τη παροχή ποσίμου νερού στην πόλη του Ρεθύμνου και τους οικισμούς αλλά και την συλλογή και επεξεργασία λυμάτων παρέχει υπηρεσίες υψίστης σημασίας για την Τοπική Οικονομία αφού :

1. Διαφυλάσσεται η υγεία των κατοίκων.
2. Διαφυλάσσεται το περιβάλλον.
3. Δημιουργούνται συνθήκες ανάπτυξης στην τόσο στην περιοχή της πόλης του Ρεθύμνου όσο και στους οικισμούς όπου ήδη η γη έχει μεγάλη αξία λόγω γειτνίασης με την πόλη του Ρεθύμνου.
4. Προστατεύεται η πολιτιστική κληρονομιά και κουλτούρα των περιοχών αφού οι προαναφερόμενες υπηρεσίες αποτελούν ένα επιπλέον στοιχείο, οι ντόπιοι κάτοικοι να παραμείνουν στους οικισμούς.
5. Δίνει ώθηση στον τουρισμό, στην οικιστική ανάπτυξη με την αναβάθμιση των προαναφερόμενων περιοχών με τα απαραίτητα δίκτυα υποδομής.

Για να συνεχίσει να υλοποιεί την υποστήριξη στην τοπική οικονομία η ΔΕΥΑΡ πρέπει να ακολουθήσει τα παρακάτω βήματα :

- Επέκταση Βιολογικού Καθαρισμού.
- Διαχωρισμό λυμάτων – ομβρίων με την κατασκευή χωριστικού συστήματος αποχέτευσης.
- Εφαρμογή Συστήματος Διαρροών.
- Προσθήκες – Βελτιώσεις στο δίκτυο Ύδρευσης σε σκοπό τη δημιουργία μοντέλου με ζώνες.
- Επέκταση Αντιπλημμυρικών Έργων.
- Κατασκευή Διυλιστηρίου και προσαγωγού Ύδρευσης από Φράγμα Ποταμών.
- Καταγραφή και Αποτύπωση δικτύων Ύδρευσης Αποχέτευσης.

- Αναδιοργάνωση Υπηρεσιών ΔΕΥΑΡ σε τρία επίπεδα ώστε να ανταποκρίνεται στις σύγχρονες απαιτήσεις με :
  - Εφαρμογή Τεχνολογικών Υποδομών.
  - Επιμόρφωση Προσωπικού στην εφαρμογή νέων τεχνολογιών.
  - Οργάνωση και λειτουργία βάσει σύγχρονων προτύπων.
  - Τμήματα της επιχείρησης να υποστηρίζονται από εξωτερικούς συνεργάτες.

3.3.3 Κοινωνική Πολιτική Και Μουσική Παιδεία Δήμου Ρεθύμνης

Σκοπός του νεοσύστατου Ν.Π.Δ.Δ. του Δήμου Ρεθύμνου είναι η οργάνωση και η λειτουργία υπηρεσιών κοινωνικής πολιτικής και μουσικής παιδείας με γνώμονα την εξυπηρέτηση και κάλυψη των αναγκών των δημοτών και κατοίκων του Δήμου Ρεθύμνης.

3.3.3.1 Βρεφική και Παιδική Ηλικία

- Η παροχή χώρων αγωγής και ασφαλούς διαμονής για φιλοξενούμενα παιδιά προσχολικής ηλικίας και ενιαίας προσχολικής αγωγής σύμφωνα με τα πλέον σύγχρονα επιστημονικά δεδομένα.
- Η ολόπλευρη ανάπτυξη των παιδιών σωματικά, νοητικά, συναισθηματικά και κοινωνικά, την εξάλειψη των διαφορών που τυχόν προκύπτουν από το πολιτιστικό, οικονομικό και μορφωτικό επίπεδο των γονέων τους.
- Η ομαλή μετάβαση των παιδιών από το οικογενειακό στο σχολικό περιβάλλον.
- Η παροχή ημερήσιας διατροφής και φροντίδας στα παιδιά που φιλοξενεί τηρώντας τους κανόνες υγιεινής.

3.3.3.2 Τρίτη Ηλικία

- Η ανάπτυξη προγραμμάτων, υπηρεσιών και δράσεων για την υποστήριξη της τρίτης ηλικίας και την παραμονή των ηλικιωμένων στο οικείο φυσικό, οικογενειακό και κοινωνικό περιβάλλον τους.

- Η παροχή υπηρεσιών και η ανάπτυξη δράσεων για την πρόληψη βιολογικών, ψυχολογικών και κοινωνικών προβλημάτων των ηλικιωμένων, ώστε να παραμείνουν αυτόνομα, ισότιμα και ενεργά μέλη του κοινωνικού συνόλου.
- Η διαφώτιση και συνεργασία του ευρύτερου κοινού και των ειδικών φορέων πάνω σε θέματα που αφορούν τους ηλικιωμένους με την ενίσχυση του κοινωνικού εθελοντισμού.
- Η βελτίωση της ποιότητας ζωής των ηλικιωμένων και η ενίσχυση της κοινωνικής συνοχής.

Αναλυτικά:

1. Η παροχή συμβουλευτικής και ψυχοσυναισθηματικής υποστήριξης στα άτομα της τρίτης ηλικίας
2. Η υλοποίηση προγραμμάτων πρόληψης και αγωγής υγείας. Η παροχή υπηρεσιών πρωτοβάθμιας ιατρικής και νοσηλευτικής φροντίδας, φυσικοθεραπείας, ήπιας αθλητικής άσκησης κ.α. υπηρεσιών που συμβάλλουν στην προαγωγή της σωματικής, πνευματικής και ψυχικής υγείας των ηλικιωμένων.
3. Η παροχή ιατροκοινωνικών υπηρεσιών στο σπίτι, για την υποστήριξη οικονομικά αδύναμων ατόμων, με προσωρινή ή μόνιμη ανικανότητα αυτοεξυπηρέτησης, ψυχοκοινωνική, συμβουλευτική υποστήριξη, πρωτοβάθμια ιατρική και νοσηλευτική φροντίδα, συντροφιά, οικογενειακή βοήθεια κ.α.
4. Η υλοποίηση προγραμμάτων για την βελτίωση των δεξιοτήτων ηλικιωμένων.
5. Η υλοποίηση προγραμμάτων δημιουργικής απασχόλησης, ψυχαγωγίας, πολιτιστικής και κοινωνικής δράσης για τους εξυπηρετούμενους.
6. Η ευαισθητοποίηση του κοινωνικού συνόλου για την κατανόηση των προβλημάτων και των αναγκών των ηλικιωμένων. Η καταπολέμηση των προκαταλήψεων και στερεοτύπων που τους οδηγούν σε κοινωνικό αποκλεισμό.

7. Η δημιουργία δικτύου κοινωνικών εθελοντών. Η ανάπτυξη δράσεων για την προσέλκυση και την εκπαίδευση για την αξιοποίηση τους.
8. Ο σχεδιασμός προγραμμάτων, υπηρεσιών και δράσεων που εξυπηρετούν το σκοπό του Νομικού Προσώπου.
9. Η υλοποίηση εθνικών και ευρωπαϊκών προγραμμάτων υποστήριξης των ηλικιωμένων.

3.3.3.3 *Μουσική Παιδεία*

- Η μελέτη και η γνώση της μουσικής κατά την διαχρονική πορεία της, η ανάπτυξη της αγάπης για την μουσική και η καλλιέργεια του μουσικού αισθητηρίου του ευρύτερου κοινού.
- Η καλλιτεχνική εκπροσώπηση και προβολή της πόλης σε μουσικές εκδηλώσεις, συναυλίες, φεστιβάλ και διαγωνισμούς στην Ελλάδα και στο εξωτερικό.
- Η οργάνωση πολιτιστικών και μορφωτικών ανταλλαγών με παρόμοια μουσικά σύνολα σε διαδημοτικό και διακρατικό επίπεδο μεταξύ των χωρών τόσο της Ευρωπαϊκής κοινότητας όσο και με τις χώρες εκτός αυτής.
- Η παροχή κινήτρων στους νέους με μουσικό ταλέντο να ασχοληθούν με την μουσική θέτοντας στόχους για βελτίωση της επίδοσής τους.
- Η λειτουργία Δημοτικού Ωδείου με την δυνατότητα παροχής απολυτηρίων τίτλων αναγνωρισμένα από το Κράτος.
- Η μετάδοση της μουσικής γνώσης

Αναλυτικά:

1. Εκμάθηση πνευστών, κρουστών, πληκτροφόρων και εγχόρδων μουσικών οργάνων καθώς και θεωρητικών μαθημάτων.
2. Κάλυψη υπηρεσιών και εκδηλώσεων εθνικού, θρησκευτικού, πολιτιστικού χαρακτήρα από την Δημοτική Μπάντα και την Μπαντίνα.
3. Δημιουργία διαφόρων μουσικών σχημάτων που θα προσφέρουν στον Δήμο μας συναυλίες καθ όλη την διάρκεια του χρόνου, από μαθητές και καθηγητές.

4. Λειτουργία Συμφωνικής Ορχήστρας Νέων με δυνατότητα συμμετοχής των μαθητών.
5. Οργάνωση εκπαιδευτικών συναυλιών και σεμιναρίων προς όλους τους δημότες
6. Οργάνωση μαθητικών συναυλιών
7. Επίδειξη των μουσικών οργάνων της Μπάντας σε όλα τα σχολεία της πόλης κατά την έναρξη της σχολικής χρονιάς
8. Δημιουργία παιδικής και μεικτής χορωδίας.

Η δραστηριότητα του Νομικού Προσώπου εντάσσεται στο σχέδιο κοινωνικής ανάπτυξης που υιοθετεί ο Δήμος και αναπτύσσεται στο πλαίσιο της συνεργασίας και συντονισμού με όλους τους φορείς του Δήμου, που παρέχουν κοινωνικές και πολιτιστικές υπηρεσίες.

3.3.3.4 Διοίκηση

Η διοίκηση του νεοσύστατου Ν.Π.Δ.Δ διέπεται από τις διατάξεις του άρθρου 240 του Ν.3463/2006 όπως τροποποιήθηκε με τις διατάξεις του άρθρου 20 του Ν.3731/2008 και προτείνουμε να διοικείται από 11μελές Διοικητικό Συμβούλιο, αποτελούμενο από:

- Τέσσερις (4) αιρετούς της πλειοψηφίας, και δύο (2) δημοτικούς συμβούλους, δημότες ή κατοίκους που ορίζονται από τη μειοψηφία του Δημοτικού Συμβουλίου.
- Τέσσερα (4) μέλη τα οποία κατέχουν την ανάλογη επαγγελματική εμπειρία η οποία συνάδει με το σκοπό του Ν.Π.Δ.Δ.
- Ένα (1) εκπρόσωπο των εργαζομένων του Ν.Π.Δ.Δ.

Η θητεία των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου ορίζεται με απόφαση του Δημοτικού Συμβουλίου και λήγει με την εγκατάσταση του νέου Διοικητικού Συμβουλίου.

Το Νομικό Πρόσωπο εκπροσωπείται στα δικαστήρια και σε κάθε αρχή από τον/την Πρόεδρο του Διοικητικού Συμβουλίου και όταν αυτός/ή απουσιάζει ή κωλύεται

από τον/την Αντιπρόεδρο του Διοικητικού Συμβουλίου, οι οποίοι εκλέγονται από το Δημοτικό Συμβούλιο, όπως ο νόμος ορίζει.

Οι πόροι του νεοσύστατου Ν.Π.Δ.Δ. είναι:

1. Η ετήσια τακτική επιχορήγηση του Δήμου Ρεθύμνης
2. Κάθε άλλη έκτακτη επιχορήγηση του Δήμου Ρεθύμνης
3. Η ετήσια επιχορήγηση του Κράτους (ΚΑΠ)
4. Οι επιχορηγήσεις και κάθε είδους παροχές που δίδονται από το κράτος ή από οποιοδήποτε οργανισμό, νομικό ή φυσικό πρόσωπο
5. Οι επιχορηγήσεις για την υλοποίηση προγραμμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης
6. Οι κάθε είδους προσφορές, δωρεές, κληρονομιές και κληροδοτήσεις
7. Οι πρόσοδοι από την περιουσία του Ν.Π.Δ.Δ.
8. Τα έσοδα που προέρχονται από την εισφορά των χρηστών των υπηρεσιών ή πραγμάτων του Ν.Π.Δ.Δ.
9. Έσοδα από δίδακτρα και εγγραφές μαθητών
10. Κάθε άλλο νόμιμο έσοδο

3.3.3.5 Προσωπικό

ΜΟΝΙΜΟ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ

ΜΟΝΙΜΟΙ	
ΒΡΕΦΟΚΟΜΟΣ	2
ΒΡΕΦΟΝΗΠΙΟΚΟΜΟΣ	6
ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ ΥΠΑΛΛΗΛΟΣ	5
ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΛΕΙΤΟΥΡΓΟΣ	3
ΜΑΓΕΙΡΩΝ	4
ΝΗΠΙΑΓΩΓΟΣ	6
ΝΟΣΗΛΕΥΤΡΙΑ	1
ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΚΗ ΒΟΗΘΟΣ	2

ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ ΚΑΘΑΡΙΟΤΗΤΑΣ	7
ΦΥΣΙΟΘΕΡΑΠΕΥΤΡΙΑ	2
ΨΥΧΟΛΟΓΟΣ	1

ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ ΜΕ ΣΥΜΒΑΣΗ ΑΟΡΙΣΤΟΥ ΧΡΟΝΟΥ

ΑΟΡΙΣΤΟΥ	
ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ ΥΠΑΛΛΗΛΟΣ	4
ΕΡΓΑΤΗΣ ΚΑΘΑΡΙΟΤΗΤΑΣ	1
ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΛΕΙΤΟΥΡΓΟΣ	2
ΜΟΥΣΙΚΟΣ	7
ΝΗΠΙΑΓΩΓΟΣ	1
ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΚΗ ΒΟΗΘΟΣ	2
ΦΥΣΙΟΘΕΡΑΠΕΥΤΗΣ	2

3.3.4 Σχολική Επιτροπή Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης Δήμου Ρεθύμνης

Σκοπός της σχολικής επιτροπής Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης Δήμου Ρεθύμνης είναι η διαχείριση των πιστώσεων που της διατίθενται για την κάλυψη των δαπανών λειτουργίας των αντίστοιχων σχολείων (θέρμανσης, φωτισμού, ύδρευσης, τηλεφώνου, αποχέτευσης, αγοράς αναλώσιμων υλικών κ.λπ.), η αμοιβή καθαριστριών, η εκτέλεση έργων για την επισκευή και συντήρηση των αντίστοιχων σχολείων και του κάθε είδους εξοπλισμού τους, η εισήγηση προς τις αντίστοιχες Διευθύνσεις Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης για τον εφοδιασμό από τον Οργανισμό Σχολικών Κτιρίων των αντίστοιχων σχολείων με έπιπλα και εξοπλιστικά είδη και από το Υπουργείο Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων με βιβλία για τις αντίστοιχες σχολικές βιβλιοθήκες, η διαχείριση των εσόδων από την ενδεχόμενη εκμετάλλευση των σχολικών κυλικείων, καθώς και η λήψη κάθε άλλου μέτρου που κρίνεται αναγκαίο για τη στήριξη της διοικητικής λειτουργίας των σχολικών μονάδων, ή των αρμοδιοτήτων που δίνονται κάθε φορά από διάταξη νόμου.

Επίσης, στην παρ.6 του άρθρου 6 του Ν.2817/2000 ορίζονται τα εξής:

«Στα έργα της Σχολικής Επιτροπής των δημόσιων σχολείων πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, όπως αυτά καθορίζονται στο άρθρο 5 παρ. 9 του ν.1894/1990 (ΦΕΚ 110 Α') προστίθεται και η δυνατότητα αγοράς εξοπλιστικών ή άλλων συναφών ειδών ή διδακτικών μέσων για τη λειτουργία των σχολείων από πιστώσεις του

Τακτικού Προϋπολογισμού και του Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων. Με απόφαση των Υπουργών Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων και Οικονομικών καθορίζεται ο τρόπος χρηματοδότησης και η διαδικασία διαχείρισης των ανωτέρω πιστώσεων από τις σχολικές επιτροπές.»

3.3.4.1 Διοίκηση

Η Σχολική Επιτροπή πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης Δήμου Ρεθύμνης θα διοικείται από το Διοικητικό Συμβούλιο, το οποίο θα διοικείται από 11μελές Συμβούλιο το οποίο θα αποτελείται από:

- Τέσσερις Δημοτικούς Συμβούλους, εκ των οποίων τουλάχιστον δύο ορίζονται από τη μειοψηφία του δημοτικού συμβουλίου.
- Δύο διευθυντές, εκ των πέντε αρχαιοτέρων, των σχολικών μονάδων πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης.
- Έναν εκπρόσωπο της ένωσης γονέων, και στην περίπτωση που δεν υπάρχει ένωση γονέων, ένας εκπρόσωπος των υφιστάμενων συλλόγων γονέων, κατά προτεραιότητα μεγέθους σχολικής μονάδας πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης
- Έναν εκπρόσωπο προτεινόμενο από οικείο συμβούλιο της «Έδρας» του Ν.Π.Δ.Δ
- Τρεις δημότες ή κατοίκους με εμπειρία στο χώρο της εκπαίδευσης
- Κατά τις συνεδριάσεις των Σχολικών Επιτροπών, όταν συζητούνται θέματα τα οποία αφορούν συγκεκριμένη σχολική μονάδα, καλείται ο οικείος διευθυντής σχολικής μονάδας, ο οποίος συμμετέχει με δικαίωμα ψήφου.

Σε περίπτωση που οριστεί από το Δημοτικό Συμβούλιο ως μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου ο Δήμαρχος, αυτός καθίσταται αυτοδικαίως Πρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου του Νομικού Προσώπου.

Για τα θέματα του Διοικητικού Συμβουλίου που αφορούν την εκλογή Προέδρου και Αντιπροέδρου, τη θητεία του Διοικητικού Συμβουλίου, την αναπλήρωση του Προέδρου, την εκπροσώπηση του Νομικού Προσώπου και την αντικατάσταση των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου εφαρμογή έχουν οι διατάξεις του άρθρου 240 του Ν. 3463/2006 (Δ.Κ.Κ.)

Πόροι του Ν.Π.Δ.Δ είναι:

1. Η ετήσια τακτική ή τυχόν έκτακτη επιχορήγηση του Δήμου Ρεθύμνης το ύψος της οποίας διαμορφώνεται ανάλογα με τις εκάστοτε ανάγκες που οδηγούν στην καταβολή της έκτακτης επιχορήγησης σύμφωνα με το άρθρο 113 του Ν1892/1990 όπως ισχύει.
2. Πρόσοδοι της σχολικής περιουσίας
3. Εκποιήσεις περιουσιακών στοιχείων.
4. Κάθε είδους εισφορές, δωρεές, κληρονομιές και κληροδοσίες.
5. Η επιχορήγηση του κράτους και κάθε άλλου σχετικού φορέα.
6. Εισπράξεις από το αντίτιμο των παρεχόμενων πραγμάτων ή υπηρεσιών.
7. Περιουσία και χρηματικό υπόλοιπο σχολικών επιτροπών Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης που συγχωνεύονται.
8. Κάθε άλλη νόμιμη πηγή.

3.3.5 Σχολική Επιτροπή Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης Δήμου Ρεθύμνης

Σκοπός της σχολικής επιτροπής Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης Δήμου Ρεθύμνης είναι η διαχείριση των πιστώσεων που της διατίθενται για την κάλυψη των δαπανών λειτουργίας των αντίστοιχων σχολείων (θέρμανσης, φωτισμού, ύδρευσης, τηλεφώνου, αποχέτευσης, αγοράς αναλώσιμων υλικών κ.λπ.), η αμοιβή καθαριστριών, η εκτέλεση έργων για την επισκευή και συντήρηση των αντίστοιχων σχολείων και του κάθε είδους εξοπλισμού τους, η εισήγηση προς τις αντίστοιχες Διευθύνσεις Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης για τον εφοδιασμό από τον Οργανισμό Σχολικών Κτιρίων των αντίστοιχων σχολείων με έπιπλα και εξοπλιστικά είδη και από το Υπουργείο Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων με βιβλία για τις αντίστοιχες σχολικές βιβλιοθήκες, η διαχείριση των εσόδων από την ενδεχόμενη εκμετάλλευση των σχολικών κυλικείων, καθώς και η λήψη κάθε άλλου μέτρου που κρίνεται αναγκαίο για τη στήριξη της διοικητικής λειτουργίας των σχολικών μονάδων, ή των αρμοδιοτήτων που δίνονται κάθε φορά από διάταξη νόμου.

Επίσης, στην παρ.6 του άρθρου 6 του Ν.2817/2000 ορίζονται τα εξής:

«Στα έργα της Σχολικής Επιτροπής των δημόσιων σχολείων πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, όπως αυτά καθορίζονται στο άρθρο 5 παρ. 9 του ν.1894/1990 (ΦΕΚ 110 Α') προστίθεται και η δυνατότητα αγοράς εξοπλιστικών ή άλλων συναφών ειδών ή διδακτικών μέσων για τη λειτουργία των σχολείων από πιστώσεις του Τακτικού Προϋπολογισμού και του Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων. Με απόφαση των Υπουργών Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων και Οικονομικών καθορίζεται ο τρόπος χρηματοδότησης και η διαδικασία διαχείρισης των ανωτέρω πιστώσεων από τις σχολικές επιτροπές.»

3.3.5.1 Διοίκηση

Η Σχολική Επιτροπή Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης Δήμου Ρεθύμνης θα διοικείται από το Διοικητικό Συμβούλιο, το οποίο θα διοικείται από 11μελές Συμβούλιο το οποίο θα αποτελείται από:

- Τέσσερις Δημοτικούς Συμβούλους, εκ των οποίων τουλάχιστον δύο ορίζονται από τη μειοψηφία του δημοτικού συμβουλίου.
- Δύο διευθυντές, εκ των πέντε αρχαιοτέρων, των σχολικών μονάδων δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης.
- Έναν εκπρόσωπο της ένωσης γονέων, και στην περίπτωση που δεν υπάρχει ένωση γονέων, ένας εκπρόσωπος των υφιστάμενων συλλόγων γονέων, κατά προτεραιότητα μεγέθους σχολικής μονάδας δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης.
- Έναν εκπρόσωπο προτεινόμενο από οικείο συμβούλιο της «Έδρας» του Ν.Π.Δ.Δ
- Δύο δημότες ή κατοίκους με εμπειρία στο χώρο της εκπαίδευσης
- Ένας εκπρόσωπος των μαθητικών κοινοτήτων για τα σχολεία της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, κατά προτεραιότητα μεγέθους σχολικής μονάδας
- Κατά τις συνεδριάσεις των Σχολικών Επιτροπών, όταν συζητούνται θέματα τα οποία αφορούν συγκεκριμένη σχολική μονάδα, καλείται ο οικείος διευθυντής σχολικής μονάδας, ο οποίος συμμετέχει με δικαίωμα ψήφου.

Σε περίπτωση που οριστεί από το Δημοτικό Συμβούλιο ως μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου ο Δήμαρχος, αυτός καθίσταται αυτοδικαίως Πρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου του Νομικού Προσώπου.

Για τα θέματα του Διοικητικού Συμβουλίου που αφορούν την εκλογή Προέδρου και Αντιπροέδρου, τη θητεία του Διοικητικού Συμβουλίου, την αναπλήρωση του Προέδρου, την εκπροσώπηση του Νομικού Προσώπου και την αντικατάσταση των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου εφαρμογή έχουν οι διατάξεις του άρθρου 240 του Ν. 3463/2006 (Δ.Κ.Κ.)

Πόροι του Ν.Π.Δ.Δ είναι:

1. Η ετήσια τακτική ή τυχόν έκτακτη επιχορήγηση του Δήμου Ρεθύμνης το ύψος της οποίας διαμορφώνεται ανάλογα με τις εκάστοτε ανάγκες που οδηγούν στην καταβολή της έκτακτης επιχορήγησης σύμφωνα με το άρθρο 113 του Ν1892/1990 όπως ισχύει.
2. Πρόσοδοι της σχολικής περιουσίας
3. Εκποιήσεις περιουσιακών στοιχείων.
4. Κάθε είδους εισφορές, δωρεές, κληρονομιές και κληροδοσίες.
5. Η επιχορήγηση του κράτους και κάθε άλλου σχετικού φορέα.
6. Εισπράξεις από το αντίτιμο των παρεχόμενων πραγμάτων ή υπηρεσιών.
7. Περιουσία και χρηματικό υπόλοιπο σχολικών επιτροπών Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης που συγχωνεύονται.
8. Κάθε άλλη νόμιμη πηγή.

3.4 ΠΛΕΟΝΕΚΤΗΜΑΤΑ – ΑΔΥΝΑΜΙΕΣ – ΕΥΚΑΙΡΙΕΣ – ΑΠΕΙΛΕΣ (SWOT)

Η ανάλυση S.W.O.T. βοηθά στην καλύτερη αντίληψη της υφιστάμενης κατάστασης και στη λήψη ορθολογικών αποφάσεων για την υλοποίηση ολοκληρωμένων αναπτυξιακών σχεδίων.

Το βασικότερο στοιχείο που αναδεικνύει κάθε ανάλυση S.W.O.T. είναι ότι η διαδικασία λήψης αποφάσεων πρέπει να εδράζεται σε πραγματικά δεδομένα που η προβολή τους στο μέλλον με επιστημονικό τρόπο μας δίνει το αύριο της περιοχής αναφοράς. Με τον τρόπο αυτό οι προβλεπόμενες παρεμβάσεις στηρίζονται σε υπαρκτά πλεονεκτήματα, αξιοποιούν ευκαιρίες, ελαχιστοποιούν αδυναμίες και επιδιώκουν την εξάλειψη απειλών.

Βάσει των στοιχείων της υφιστάμενης κατάστασης του Δήμου Ρεθύμνου προκύπτει η αναγνώριση των πλεονεκτημάτων και των μειονεκτημάτων και η εξέταση των προοπτικών και των απειλών, όπως παρουσιάζονται ακολούθως:

3.4.1 Πλεονεκτήματα

Ο Δήμος Ρεθύμνου παρουσιάζει τα ακόλουθα πλεονεκτήματα:

- Το φυσικό κάλος και η ποιότητα ζωής αποτελεί πόλο έλξη μόνιμων κατοίκων ημεδαπών και αλλοδαπών.
- Στον δήμο Ρεθύμνου λειτουργούν ιδρύματα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης (Πανεπιστήμιο Κρήτης, ΤΕΙ Κρήτης)
- Η λειτουργία του Πανεπιστημίου Κρήτης και του ΤΕΙ Κρήτης συμβάλει στην διατήρηση του νεανικού πληθυσμού στον δήμο Ρεθύμνου.
- Ο Δήμος Ρεθύμνου συγκεντρώνει πληθυσμό κρίσιμης μάζας με υψηλό μορφωτικό επίπεδο.
- Στην Περιοχή διαμένει πολύγλωσσο εργατικό δυναμικό.
- Ο επαρχιακός χαρακτήρας του δήμου Ρεθύμνου συμβάλει στην επικοινωνία των κατοίκων και την καλή διατήρηση διαπροσωπικών σχέσεων.
- Υπάρχει ανεπτυγμένη πολιτιστική κουλτούρα (πόλη των γραμμάτων και των τεχνών) που συμβάλει στην ανάπτυξη του αντίστοιχου οικονομικού κλάδου

μέσα από τη διοργάνωση πολιτιστικών εκδηλώσεων και την ενίσχυση του πολιτιστικού τομέα.

- Η έλλειψη βιομηχανιών και η απουσία κυκλοφοριακού προβλήματος διατηρούν την ατμοσφαιρική ρύπανση και την ηχορύπανση σε πολύ χαμηλά επίπεδα.
- Οι δημότες στην πλειοψηφία τους κατοικούν σε ιδιόκτητα ακίνητα.
- Το κόστος ενοικίασης διαμερίσματος κυμαίνεται σε φυσιολογικά επίπεδα αφού η προσφορά κατοικίας είναι αυξημένη.
- Ο δήμος Ρεθύμνου βρίσκεται σε κομβική γεωγραφική θέση στο μέσο του νησιού δίδοντας στον επισκέπτη που θα διαμείνει στον δήμο να πραγματοποιεί κοντινές εκδρομές στα αξιοθέατα όλου του νησιού.
- Ο Δήμος Ρεθύμνου, καταλαμβάνει την πλειοψηφία των Βόρειων παραλιών της Π.Ε. με αποτέλεσμα την ύπαρξη μιας αξιοσημείωτα μεγάλης ακτογραμμής η οποία προσφέρεται για τουριστική ανάπτυξη.
- Το κατά κεφαλήν ακαθάριστο εγχώριο προϊόν παραμένει αρκετά υψηλό συγκριτικά με την υπόλοιπη χώρα.
- Ο δήμος Ρεθύμνου παράγει πλήθος γεωργικών και ζωικών προϊόντων ποιότητας.
- Υπάρχουν δυνατότητες πρώιμης πρωτογενούς παραγωγής.
- Ο δήμος είναι ένας από τους κατεξοχήν τουριστικούς προορισμούς του νησιού.
- Υπάρχει υψηλής ποιότητας ξενοδοχειακή υποδομή.
- Ενεργή επιχειρηματική κοινότητα και υψηλός δείκτης ιδιωτικών επενδύσεων (επενδυτική δραστηριότητα διαχρονικά υψηλότερη του εθνικού μέσου όρου)

3.4.2 Αδυναμίες

- Ο βασικός οδικός άξονας (ΒΟΑΚ) που συνδέει τον δήμος Ρεθύμνου με το υπόλοιπο νησί χρήζει βελτίωσης σε πολλά σημεία.
- Το φυσικό περιβάλλον είναι μη οργανωμένο.

- Στον δήμο Ρεθύμνου συμβαίνουν αρκετά ατυχήματα σαν αποτέλεσμα της κακής οδικής συμπεριφοράς και της κακής ποιότητας οδοστρώματος.
- Το κόστος διαβίωσης είναι αρκετά αυξημένο για τα δεδομένα ενός επαρχιακού δήμου.
- Δεν υπάρχουν ανεπτυγμένες εναλλακτικές πηγές απασχόλησης.
- Είναι υπαρκτά τα φαινόμενα του ρατσισμού και του κοινωνικού αποκλεισμού.
- Παρατηρείται χαμηλή συμμετοχή των γυναικών στο εργατικό δυναμικό με έντονη τάση συγκέντρωσης της γυναικείας απασχόλησης στον πρωτογενή τομέα και τον τουρισμό.
- Ο δήμος χαρακτηρίζεται από υψηλό δείκτη ανεργίας.
- Οι ορεινές και οι απόκεντρες περιοχές αντιμετωπίζουν πληθυσμιακή αποδυνάμωση.
- Συναντάται κοινωνική παθογένεια και παραβατικότητα σε ορισμένες περιοχές της υπαίθρου.
- Οι συλλογικοί φορείς επιχειρηματικότητας και φορείς στήριξης μικρομεσαίων επιχειρήσεων είναι αδύναμοι, με διεθνείς όρους,
- Η αγροτική οικονομία εξαρτάται από παραδοσιακές καλλιέργειες και τις επιδοματικές πληρωμές.
- Η αγροτική παραγωγή έχει χαμηλή μεταπαραγωγική προστιθέμενη αξία.
- Ο βαθμός οργάνωσης των παραγωγών είναι χαμηλός.
- Η οικονομία της υπαίθρου έχει περιορισμένη διαφοροποίηση.
- Οι επιχειρήσεις έχουν μικρό μέσο μέγεθος και είναι οικογενειακές στην πλειοψηφία τους.
- Ο δήμος εξαρτάται σε μεγάλο βαθμό από το μαζικό τουρισμό.
- Η ανάπτυξη και διάχυση καινοτομιών στην πρωτογενή παραγωγή, το εμπόριο και τον τουρισμό είναι περιορισμένη.
- Οι άμεσες ξένες επενδύσεις έχουν μικρό βαθμό ελκυστικότητας για τον δήμο Ρεθύμνου.

- Υπάρχει έντονη γραφειοκρατία και οι δημόσιες υπηρεσίες χαρακτηρίζονται από χαμηλή παραγωγικότητα.
- Οι υπηρεσίες επιχειρηματικής στήριξης μιας στάσης είναι ανεπαρκείς.
- Ο δήμος χαρακτηρίζεται από υψηλό δείκτη εξάρτησης.
- Υπάρχουν κακές εξαγωγικές επιδόσεις και λίγες επιχειρήσεις με εξωστρεφή χαρακτήρα.

3.4.3 Ευκαιρίες

- Οι δεξιότητες του ανθρώπινου δυναμικού πρέπει να βελτιωθούν στοχεύοντας στην πολυειδίκευση.
- Οι νέες τεχνολογίες για την εκπαίδευση και κατάρτιση πρέπει να αξιοποιηθούν προσαρμοσμένες στις τοπικές ιδιαιτερότητες.
- Υπάρχει η δυνατότητα αξιοποίηση της κοινωνικής οικονομίας.
- Ο εθελοντισμός πρέπει να ενισχυθεί.
- Οι πολιτιστικές υπηρεσίες πρέπει να ενισχυθούν.
- Πρέπει να μετατραπούν οι πολυάριθμοι παραδοσιακοί οικισμοί του Δήμου σε πυρήνες αγροτικής ανάπτυξης και αναγέννησης.
- Τα καταναλωτικά πρότυπα πρέπει να μεταβληθούν και να αυξηθεί η ζήτηση για ασφαλή, παραδοσιακά και υγιεινά αγροτικά προϊόντα.
- Η ενίσχυση της διασύνδεσης της έρευνας με τη γεωργοκτηνοτροφία – αγροδιατροφικό τομέα και τις λοιπές υπηρεσίες θα προσδώσει νέες προοπτικές στον κλάδο.
- Η ενθάρρυνση των συμπράξεων και δικτυώσεων επιχειρήσεων θα ανοίξουν γέφυρες με νέες αγορές.
- Η αύξηση της ζήτησης για υπηρεσίες αναψυχής, εναλλακτικές μορφές τουρισμού (οικοτουρισμός, αγροτουρισμός κτλ.) και για πολιτιστικές δραστηριότητες στην ύπαιθρο θα μεγαλώσει την γκάμα των προσφερόμενων προϊόντων.
- Η αξιοποίηση αναδυόμενων τουριστικών αγορών θα φέρει αύξηση του τουρισμού στο δήμο.

- Ο δήμος Ρεθύμνου πρέπει να υποδεχθεί νέες επενδύσεις και πιλοτικά έργα στον τομέα των ΑΠΕ.
- Η έρευνα και η καινοτομία πρέπει να προσανατολιστεί στις τοπικές ιδιαιτερότητες και ανάγκες.
- Τα ακαδημαϊκά και ερευνητικά ιδρύματα πρέπει να εστιάσουν προς τη «μικρή» επιχειρηματικότητα.
- Οι επιχειρήσεις πρέπει να κινητοποιηθούν - ενθαρρυνθούν, για να επιτευχθεί αλλαγή κουλτούρας και προσανατολισμός στην τεχνολογική ανάπτυξη.
- Πρέπει να διενεργηθεί προσήλωση της προσπάθειας επιμήκυνσης της τουριστικής περιόδου με συμπληρωματικά τουριστικά προϊόντα.

3.4.4 Απειλές

- Η εγκατάλειψη και ερήμωση των ορεινών οικισμών συνεχίζεται.
- Το ανθρώπινο δυναμικό δεν προσαρμόζεται έγκαιρα στις μεταβαλλόμενες συνθήκες της αγοράς.
- Οι δεξιότητες των απασχολούμενων απαξιώνονται.
- Τα φαινομένων κοινωνικού αποκλεισμού εντείνονται.
- Η οικονομική ύφεση διατηρείται.
- Το ανθρώπινο δυναμικό υψηλών προσόντων μεταναστεύει.
- Οι ανισότητες εντός του δήμου διατηρούνται ή/και ενισχύονται.
- Η δυσμενής οικονομική συγκυρία διατηρείται η οποία θα συμπιέσει τους διαθέσιμους οικονομικούς πόρους τόσο στον ιδιωτικό όσο και στον δημόσιο τομέα της οικονομίας
- Η έκθεσης στις δυνάμεις του ανταγωνισμού αυξάνεται και η ανταγωνιστικότητα υποχωρεί.
- Τα παραδοσιακά προϊόντα και οι κλάδοι αυτών συρρικνώνονται.
- Οι πόροι της Ε.Ε. για τη στήριξη του γεωργικού τομέα περιορίζονται με άμεσες ενισχύσεις.

- Η ολιγοπωλιακή διάρθρωση της τουριστικής ζήτησης από την κυριαρχία των μεγάλων tour – operators δεν έχει καταστεί δυνατόν να αντιμετωπιστεί από την τοπική αγορά.
- Ο ανταγωνισμός από νέους τουριστικούς προορισμούς είναι έντονος.
- Οι επιχειρηματικές επενδύσεις στην έρευνα και τεχνολογική ανάπτυξη διατηρούνται σε χαμηλή ένταση.
- Τα παλαιά αναποτελεσματικά μοντέλα επιχειρηματικής δραστηριότητας χρησιμοποιούνται ακόμη.
- Δεν υπάρχει καινοτομική κουλτούρα.
- Η συνεταιριστικής επιχειρηματικότητας έχει καταρρεύσει.

3.5 S.W.O.T. ΑΝΑΛΥΣΗ

ΠΛΕΟΝΕΚΤΗΜΑΤΑ	ΑΔΥΝΑΜΙΕΣ
➢ Πόλος έλξης Πληθυσμού ➢ Λειτουργία ΑΕΙ / ΤΕΙ ➢ Υψηλό μορφωτικό επίπεδο πληθυσμού ➢ Πολύγλωσσο εργατικό δυναμικό ➢ Πολιτιστική Ανάπτυξη ➢ Χαμηλό κόστος ενοικίασης, αυξημένη προσφορά κατοικίας. ➢ Κομβική γεωγραφική θέση στο νησί ➢ Μεγάλης ακτογραμμής για τουριστική ανάπτυξη - αξιοποίηση. ➢ Υψηλό κατά Κεφαλή Α.Ε.Π. ➢ Παραγωγή πλήθους γεωργικών και ζωικών προϊόντων ποιότητας. ➢ Δυνατότητες πρώιμης πρωτογενούς παραγωγής. ➢ Ανεπτυγμένος τουριστικός προορισμός ➢ Υψηλής ποιότητας ξενοδοχειακή υποδομή. ➢ Ενεργή επιχειρηματική κοινότητα και υψηλός δείκτης ιδιωτικών επενδύσεων	➢ Κακή Ποιότητα ΒΟΑΚ ➢ Μη οργανωμένο φυσικό Περιβάλλον ➢ Υψηλό κόστος διαβίωσης ➢ Έλλειψη εναλλακτικών πηγών απασχόλησης. ➢ Ύπαρξη φαινομένων ρατσισμού και κοινωνικού αποκλεισμού. ➢ Χαμηλή συμμετοχή γυναικών στο εργατικό δυναμικό ➢ Υψηλός δείκτη ανεργίας. ➢ Κοινωνική παθογένεια και παραβατικότητα σε ορισμένες περιοχές της υπαίθρου. ➢ Αδύναμοι συλλογικοί φορείς επιχειρηματικότητας και φορείς στήριξης μικρομεσαίων επιχειρήσεων ➢ Η αγροτική οικονομία εξαρτάται από παραδοσιακές καλλιέργειες και τις επιδοματικές πληρωμές. ➢ Χαμηλή μεταπαραγωγική προστιθέμενη αξία παραγωγής. ➢ Χαμηλός βαθμός οργάνωσης και μικρό μέγεθος παραγωγών ➢ Μεγάλος αριθμός μικρών οικογενειακών επιχειρήσεων ➢ Εξάρτηση από το μαζικό τουρισμό. ➢ Περιορισμένη ανάπτυξη και διάχυση καινοτομιών στην πρωτογενή παραγωγή, το εμπόριο και τον τουρισμό ➢ Υψηλός δείκτης εξάρτησης του δήμου. ➢ Μικρός αριθμός επιχειρήσεων με εξωστρεφή χαρακτήρα

ΕΥΚΑΙΡΙΕΣ	ΑΠΕΙΛΕΣ
➢ Στόχευση ανθρώπινων δεξιοτήτων στην πολυειδίκευση ➢ Προσαρμογή και αξιοποίηση νέων τεχνολογιών στις τοπικές ιδιαιτερότητες. ➢ Ανάπτυξη και αξιοποίηση της κοινωνικής οικονομίας. ➢ Ενίσχυση του εθελοντισμού ➢ Μετατροπή των πολυάριθμων παραδοσιακών οικισμών σε πυρήνες αγροτικής ανάπτυξης και αναγέννησης. ➢ Αύξηση της ζήτησης για ασφαλή, παραδοσιακά και υγιεινά αγροτικά προϊόντα. ➢ Ενίσχυση διασύνδεσης έρευνας με τη γεωργοκτηνοτροφία, τον αγροδιατροφικό τομέα και τις λοιπές υπηρεσίες ➢ Ενθάρρυνση των συμπράξεων και δικτυώσεων επιχειρήσεων ➢ Αύξηση της ζήτησης για υπηρεσίες αναψυχής, εναλλακτικές μορφές τουρισμού και για πολιτιστικές δραστηριότητες στην ύπαιθρο ➢ Αξιοποίηση αναδυόμενων τουριστικών αγορών ➢ Προσέλκυση επενδύσεων & πιλοτικών έργων ΑΠΕ. ➢ Ενίσχυση και Εστίαση στις Μικρές και Μεσαίες Επιχειρήσεις ➢ Προσανατολισμός στην τεχνολογική ανάπτυξη. ➢ Προσπάθειας για την επιμήκυνση της τουριστικής περιόδου με συμπληρωματικά τουριστικά προϊόντα.	➢ Εγκατάλειψη και ερήμωση των ορεινών οικισμών ➢ Μη έγκαιρη προσαρμογή του ανθρώπινου δυναμικού στις μεταβαλλόμενες συνθήκες της αγοράς. ➢ Απαξίωση των δεξιοτήτων των απασχολούμενων ➢ Ένταση φαινομένων κοινωνικού αποκλεισμού ➢ Κύμα μετανάστευσης ανθρώπινου δυναμικού υψηλών προσόντων ➢ Συρρίκνωση παραδοσιακών προϊόντων και των κλάδων τους ➢ Κυριαρχία του ολιγοπωλίου των μεγάλων tour – operators στην τοπική τουριστική αγορά. ➢ Αύξηση του ανταγωνισμού από νέους τουριστικούς προορισμούς ➢ Χαμηλές επιχειρηματικές επενδύσεις στην έρευνα και τεχνολογική ανάπτυξη ➢ Έλλειψη καινοτομικής κουλτούρας

4 ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΣ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ

4.1 Όραμα & Κατευθυντήριες Πολιτικές Επιλογές της Δημοτικής Αρχής

Η Δημοτική Αρχή του Δήμου Ρεθύμνης, σχεδιάζει το πρόγραμμα της με στόχο τη βελτίωση της ποιότητας ζωής των Δημοτών και των επισκεπτών μέσω της διαφύλαξης και αναβάθμισης των περιβαλλοντικών πόρων, μέσω της υλοποίησης κοινωνικών δράσεων που συμβάλλουν στην συνοχή του κοινωνικού ιστού, που έχει πληγεί ποικιλοτρόπως τον τελευταίο καιρό, μέσω δράσεων ενίσχυσης του τουριστικού και πολιτιστικού προϊόντος αλλά και του αγροτικού τομέα και μέσω κατάλληλων πολεοδομικών και κυκλοφοριακών παρεμβάσεων στον αστικό ιστό της πόλης. Μέσα από την ενθάρρυνση της χρήσης των εναλλακτικών μορφών μετακίνησης για σύντομες σχετικά διαδρομές, της υλοποίησης εκτεταμένων πεζοδρομήσεων και κατασκευής ποδηλατοδρόμων, μέσα από την διαμόρφωση θελκτικών χώρων κοινωνικής συνεύρεσης και αναψυχής, ο Δήμος Ρεθύμνου προωθεί ένα μοντέλο λειτουργίας της πόλης που περιορίζει τις περιβαλλοντικές επιβαρύνσεις και ενθαρρύνει έναν ηπιότερο και κοινωνικότερο τρόπο ζωής.

Βασικός στόχος του Δήμου είναι η ανάπτυξη του, η οποία θα έλθει μέσα από ένα ολοκληρωμένο στρατηγικό σχέδιο βιώσιμης ανάπτυξης το οποίο έχει διπλή διάσταση. Κινείται σε δύο συνιστώσες. Την χωρική και την τομεακή. Δύο συνιστώσες οι οποίες άλλοτε είναι και συμπληρωματικές και άλλοτε έχουν μία παράλληλη, παραπληρωματική πορεία. Δύο διαστάσεις που η τομή και σύζευξή τους μπορεί να φέρει πολλαπλασιαστικά οφέλη για το Δήμο.

Η χωρική διάσταση περιλαμβάνει ολοκληρωμένο πρόγραμμα αστικής ανάπτυξης, ολοκληρωμένο πρόγραμμα περιαστικής ανάπτυξης, αναπτυξιακό διαδημοτικό τόξο, ολοκληρωμένο σχέδιο προστασίας και διαχείρισης παραλιακού μετώπου και ολοκληρωμένο πρόγραμμα ανάπτυξης ενδοχώρας.

Η τομεακή διάσταση περιλαμβάνει τη βιώσιμη κινητικότητα, την προστασία και αύξηση του πρασίνου, προστασία ρεμάτων-τοπίου και περιοχών ταυτότητας, ευπαθών περιοχών και παραλιακών ζωνών, ενεργειακή κατάσταση δήμου, εξοικονόμηση ενέργειας και μείωση εκπομπών CO_2 (παρακολούθηση δεικτών βιωσιμότητας), κοινωνική συνοχή, αγροτική, τουριστική και πολιτιστική ανάπτυξη του δήμου.

Το στρατηγικό σχέδιο βιώσιμης ανάπτυξης δεν αποκλείει καμιά περιοχή του μητροπολιτικού δήμου, καθώς βασικός στόχος του είναι η εξωστρέφεια και η υλοποίηση έργων και στις Δημοτικές Ενότητες Νικηφόρου Φωκά, Αρκαδίου και Λαππαίων.

Όλα τα παραπάνω έρχονται να δέσουν ακριβώς στην φιλοσοφία του εργαλείου των ολοκληρωμένων εδαφικών επενδύσεων (ΟΕΕ). Μία νέα έννοια που εισάγεται για την νέα προγραμματική περίοδο. Οι ολοκληρωμένες εδαφικές επενδύσεις (ΟΕΕ) είναι ένας νέος τρόπος υλοποίησης για την ομαδοποίηση χρηματοδοτήσεων από διάφορους άξονες προτεραιοτήτων από ένα ή περισσότερα επιχειρησιακά προγράμματα για διατομεακές παρεμβάσεις πολλαπλών επιπέδων. Μια ΟΕΕ είναι ένα ιδανικό εργαλείο για την υποστήριξη ολοκληρωμένων δράσεων σε αστικές περιοχές καθώς προσφέρει τη δυνατότητα για συνδυασμό χρηματοδοτήσεων που συνδέονται με διαφορετικούς θεματικούς στόχους.

Οι δυο τομείς στους οποίους αναμένεται να ρίξει μεγάλο βάρος, η δημοτική αρχή είναι η προστασία και η διαχείριση του παραλιακού μετώπου, μήκους 32 χιλιομέτρων Έχουμε ένα πολύ δυναμικό παραλιακό μέτωπο, το οποίο πρέπει να διαχειριστούμε και να προστατεύσουμε.

Ο Δήμος Ρεθύμνης έχει μια πολύ ιδιαίτερη ενδοχώρα, ένα μέρος της οποίας συνορεύει με ιδιαίτερης σημασίας περιοχές γειτονικών Δήμων, και έτσι μπορούν να αναπτυχθούν διαδημοτικές συνεργασίες, μέσω των οποίων θα υπάρξει παράλληλη στήριξη και ανάπτυξη».

Και οι υπόλοιποι όμως τομείς είναι πολύ σημαντικοί και ο Δήμος με ξεχωριστή φροντίδα θα προσπαθήσει να επενδύσει και να τους δώσει μία ώθηση καθώς είναι άρρηκτα συνδεδεμένοι με την ανάπτυξη, και αυτοί είναι το Περιβάλλον (φυσικό περιβάλλον και αστικό δομημένο περιβάλλον), ο Πολιτισμός, η Ιστορία, ο Πρωτογενής Τομέας και ο Τουρισμός. Ξεχωριστή μνεία πρέπει να κάνουμε στην προσπάθεια ενδυνάμωσης του κοινωνικού ιστού με μία σειρά από πολιτικές και δράσεις, γιατί χωρίς την ύπαρξη μιας υγιούς και δυνατής κοινωνίας η οποιαδήποτε προσπάθεια για ανάπτυξη θα αποτύχει.

Με λίγα λόγια και αν θέλαμε να περιγράψουμε την αναπτυξιακή φυσιογνωμία του Δήμου Ρεθύμνης θα λέγαμε ότι αποτελεί μία ήσυχη, ασφαλή, βιώσιμη, πράσινη περιοχή για τους πολίτες και τους επισκέπτες αξιοποιώντας τα φυσικά χαρακτηριστικά, το παραλιακό μέτωπο, την ενδιαφέρουσα ανταγωνιστική ενδοχώρα, το φυσικό περιβάλλον, τα μνημεία και αρχαιολογικούς χώρους, τη γεωγραφική θέση στο μέσον της Κρήτης αλλά πάνω απ’ όλα τους ανθρώπους της.

Η στρατηγική που θα ακολουθήσουμε για την προσπάθεια επίτευξης των στόχων μας περιλαμβάνει αρχικά την **εξωστρέφεια**, την ανταλλαγή εμπειριών και αποκόμιση καινοτόμων ιδεών μέσα από τη συμμετοχή σε δίκτυα πόλεων και συνεργατικές δράσεις. Την **συνδιαμόρφωση της πολιτικής του Δήμου** σε επίπεδο περιφερειακό εθνικό και Ευρωπαϊκό. **Ενίσχυση της επιχειρηματικότητας** με ανάδειξη επιχειρηματικών ευκαιριών και ενθάρρυνση επιχειρηματικών πρωτοβουλιών (τοπικό invest). **Συνεργασία με εκπαιδευτικά ιδρύματα για την καινοτομία και έρευνα με την ίδρυση κέντρου Επιστημών και Κουλτούρας**. Η αυστηρή προσήλωση και συνέχιση της πορείας προς την **βιώσιμη ανάπτυξη** μέσα από μία σειρά πολιτικών που στοχεύουν στην βιώσιμη κινητικότητα, την υλοποίηση **ολοκληρωμένων αναπτυξιακών προγραμμάτων** με **έργα βιώσιμης προοπτικής** και «σφραγίδα» βιωσιμότητας, αλλά και με την στόχευση στη **βιώσιμη ενέργεια**, την **εξοικονόμηση ενέργειας** και την **υλοποίηση του Συμφώνου των Δημάρχων**. Με λίγα λόγια στοχεύουμε σε μία **έξυπνη ανάπτυξη**. Και πάλι θα πρέπει να αναφερθούμε ιδιαίτερα στο κομμάτι της **Κοινωνικής Συνοχής**. Δράσεις για **μείωση της ανεργίας** της **παροχής πρόνοιας σε ασθενέστερους**, **μείωσης της φτώχειας και του αποκλεισμού**, της **προστασίας της υγείας**, **αύξησης του αισθήματος ασφάλειας των πολιτών**. Προσπάθεια **διατήρησης της φυσιογνωμίας ταυτότητας** και **ιδιαιτερότητας του Δήμου** αλλά και της **συγκράτησης της νέας γενιάς στον τόπο τους**. Τέλος θα δοθεί μεγάλη βάση στην προσπάθεια **αξιοποίησης της πέμπτης προγραμματικής περιόδου** αναδεικνύοντας τα φυσικά και χωρικά χαρακτηριστικά, τις υφιστάμενες υποδομές βιώσιμης κινητικότητας και προωθώντας το Δήμο μας ως ένα **Δήμο Πιλότο** για τη βιώσιμη ανάπτυξη σε όλη την Κρήτη εξυπηρετώντας τους γενικούς στόχους και τους 11 θεματικούς στόχους της Ευρώπης 2020.

Προσπαθούμε μέσα από ένα ολοκληρωμένο σχεδιασμό και παρεμβάσεις να διαχειριστούμε την ανάπτυξη του τόπου, όχι με την έννοια της θεωρίας, αλλά με την έννοια των έργων.

Ενδεικτικά αναφέρουμε τα κυριότερα έργα που έχουν ενταχθεί και βρίσκονται σε φάση υλοποίησης και εκτιμούμε ότι θα συμβάλουν καθοριστικά στην αναπτυξιακή δυναμική του Δήμου Ρεθύμνου, καθώς και τα έργα και τις μελέτες που βρίσκονται στον άμεσο σχεδιασμό:

Σημαντικά Έργα που έχουν ενταχθεί στο ΕΣΠΑ και άλλα Προγράμματα και βρίσκονται σε φάση έναρξης υλοποίησης, υλοποίησης ή ολοκλήρωσης

1	Προμήθεια εξοπλισμού ειδικών σχολείων Δήμου Ρεθύμνης – Προμήθεια επίπλων και λοιπού εξοπλισμού Π/Υ:330.052,05€
2	Διοργάνωση γιορτής κρασιού – Προμήθεια ηλεκτρονικού εξοπλισμού Π/Υ: 80.000,00
3	Ανέγερση Κέντρου Κοινωνικής Μέριμνας Π/Υ: 4.500.000,00€
4	Αποκατάσταση Ερειπωμένου Παραδοσιακού Κτίσματος Για Χρήση Βρεφονηπιακού Σταθμού Π/Υ :684.506,00€
5	Ανάπλαση Παρόδιων Χώρων Κατά Μήκος Της ΠΕΟ. Οργάνωση Αστικής Τουριστικής Υποδομής Του Δ. Ρεθύμνης (Τμήμα Από Οδό Ευαγγέλου Δασκαλάκη ως Τη Συμβολή Της ΠΕΟ Με Επαρχιακή Οδό Προς Αρκάδι) Π/Υ: 2.034.646,30
6	Ανάπλαση Παρόδιων Χώρων Κατά Μήκος Της ΠΕΟ. Οργάνωση Αστικής Τουριστικής Υποδομής Του Δ. Ρεθύμνης (Τμήμα Από Οδό Κριάρη ως Το Δυτικό Όριο Του Δ. Ρεθύμνης). Π/Υ: 2.720.168,43€
7	Προηγμένες e-υπηρεσίες για την εξυπηρέτηση του πολίτη στους Μητροπολιτικούς Δήμους της Κρήτης Π/Υ:355.716,0€
8	Ψηφιακές υπηρεσίες εικονικής πραγματικότητας (3D) για την προβολή και ανάδειξη των πολιτιστικών θησαυρών του Δήμου Ρεθύμνης Π/Υ:210.000,00€
9	Αποπεράτωση Αποκατάσταση Εσωτερικών Χώρων Και Διαμόρφωση Περιβάλλοντος Χώρου Πύργου Μαρουλα Δ. Ρεθύμνης (INTERREG) Π/Υ: 80.800,00€
10	Διαμόρφωση πλέγματος πεζοδρομίων και ανάπλασης ΚΧ οδών Κουρμούλη και Κριάρη (τμήμα οδού Κουρμούλη) και υπογείωση του Δικτύου της ΔΕΗ Π/Υ: 6.029.200,00
11	«Λειτουργική και αισθητική αναβάθμιση ενετικού λιμένα Ρεθύμνου και των παραλιακών χώρων της χερσαίας ζώνης λιμένα (Τμήμα από Δελφίνι έως Ενετικό Λιμένα)» Π/Υ:1.450.000,00
12	ΟΠΑΑΧ α) «Βελτίωση και Ανάπλαση κοινόχρηστων Χώρων Οικισμών Δ.Ε Αρκαδίου» Π/Υ:1.000.000,00
13	Ανάπτυξη δομών και υπηρεσιών της Τοπ. Αυτοδ. Προς όφελος των γυναικών για καταπολέμηση της βίας Π/Υ:300.000,00€
14	ΜΟΔ –Τεχνική Στήριξη Π/Υ:48.399,00€
15	Τοπικά Σχέδια για την Απασχόληση (σύμπραξη φορέων στο Δήμο Ρεθύμνης) Π/Υ:602.400,00€

16	«Ανάπλαση – διαμόρφωση παρόδιων χώρων περιμετρικά του παλαιοντολογικού μουσείου» και υπογείωση του δικτύου της ΔΕΗ Π/Υ:1.782.900,00€
17	Αγία Νάπα Ρέθυμνο καθολικά προσβάσιμες πόλεις (πρόγραμμα ΕΛΛΑΔΑ ΚΥΠΡΟΣ 2007-20013) Π/Υ:350.000,00€
18	Κατασκευή Βρεφονηπιακού Σταθμού (Αρκαδίου) Π/Υ:460.531,95€
19	Παιδικός Σταθμός 30 Θέσεων Στον Οικισμό Επισκοπής Δ. Λαππαίων (Λαππαίων) και προμήθεια εξοπλισμού Π/Υ:542.209,76€
20	Αναβάθμιση Κεντρικής Οδού Άδελε – Αδελιανός Κάμπος (Αρκαδίου) Π/Υ:1.027.722,51€
21	Κατασκευή κλειστού Γυμναστηρίου Περιβολίων (ΣΑΕΠ) Π/Υ1.100.000,00€
22	Επέκταση Δημοτικού Φωτισμού Ρεθύμνου στην περιοχή Φορτέτζα (Πράσινο Ταμείο) Π/Υ: 73.000,00€

Συνολικά αυτή τη στιγμή είναι ενταγμένα και συμβασιοποιημένα έργα στο Τεχνικό πρόγραμμα του Δήμου ύψους 25.760.00,00€ περίπου, από τα οποία αν αφαιρέσουμε τις εκπτώσεις και το κομμάτι από τα έργα που έχει υλοποιηθεί φτάνουμε στο ποσό των 20.000.000,00€ περίπου που απομένει να δουλευτεί.

Έργα που έχουν υποβληθεί σε προγράμματα και περιμένουμε την τελική τους αξιολόγηση

1	«Διαμόρφωση πλέγματος πεζοδρομίων και ανάπλασης ΚΧ οδών Κουρμούλη και Κριάρη (τμήμα οδού Κριάρη)» Π/Υ 1.100.00,00€
2	«Διαμόρφωση ποδηλατοδρόμου-πεζοδρομίων στο ανατολικό παραλιακό μέτωπο του Δήμου Ρεθύμνης από Δελφίνι και μέχρι και Κουτσολίδι» Π/Υ 5.300.000,00€
3	«Ανάπλαση διαμόρφωση παρόδιων χώρων κατά μήκος της οδού Αποστολάκη (τμήμα 2)» Π/Υ 690.000,00€
4	«Βιοκλιματικές Αναβαθμίσεις Δημόσιων Ανοικτών Χώρων Δ. Ρεθύμνης (Δυτικό Παραλιακό Μέτωπο)» Π/Υ 5.150.000,00€
5	Αξιοποίηση ανανεώσιμων πηγών Ενέργειας και δράσεις Εξοικονόμησης ενέργειας στο 13ο Δ. σχολείο και 7οΝηπιαγωγείο Δ. Ρεθύμνης με προϋπολογισμό Π/Υ 250.000,00€
6	Προμήθεια και τοποθέτηση συστημάτων και λαμπτήρων για εξοικονόμηση ενέργειας στο Δημοτικό Φωτισμό Π/Υ 64.450,00€
7	Ανάπλαση υφιστάμενης παιδικής χαράς στο Δημοτικό Κήπο Ρεθύμνης Π/Υ 200.000,00€

8	Οργάνωση για Δασική Αναψυχή, Ανάδειξη Προστασία και Διαχείριση του φαραγγιού Μύλων Δήμου Ρεθύμνης Π/Υ 432.500,00€
9	Δράσεις εξοικονόμησης ενέργειας και ενεργειακής αναβάθμισης υποδομών Δ. Ρεθύμνης (30% συμμετοχή του Δήμου) Π/Υ 420.000,00€
10	Μελέτη – χρηματοδότηση – κατασκευή & παραχώρηση εκμετάλλευσης υπογείου χώρου στάθμευσης και κτιρίου εμπορικών χρήσεων, καθώς και κατασκευή δημοτικού κτιρίου στο Ο.Τ. 193 του Δήμου Ρέθυμνου (Jessica) (ενίσχυση επένδυσης και ανταγωνισμού με χαμηλότοκο δάνειο) Π/Υ 12.400.000,00€
11	Επισκευή παλαιού δημοτικού σχολείου Χρομοναστηρίου Δ.Ρεθύμνης και μετατροπή σε πολιτιστικό κέντρο (LEADER) Π/Υ:223.618,00€

Κατάλογος με ώριμα έργα για άμεση ένταξή τους στο ΕΣΠΑ

1	Ανάδειξη σπηλαίου Γερανίου -Δημιουργία σπηλαιολογικού Πάρκου
2	Παρεμβάσεις ανάπλασης οικισμών Δ.Ε. Ρεθύμνου
3	Ενίσχυση των εναλλακτικών μορφών τουρισμού με τη δημιουργία ποδηλατικών, φυσιολατρικών διαδρομών – Ανάδειξη και σήμανση μονοπατιών
4	Παρεμβάσεις ανάπλασης σε οικισμούς της Δ.Ε. Νικηφόρου Φωκά
5	Παρεμβάσεις ανάπλασης σε οικισμούς της Δ.Ε. Λαππαίων
6	Αλιευτικό καταφύγιο Σκαλέτας
7	Κατασκευή Γυμνασίου Λυκείου στο Σταυρωμένου
8	Κατασκευή Γυμνασίου Λυκείου στο Ατσιπόπουλο
9	Κατασκευή Δημοτικού σχολείου στο Ατσιπόπουλο
10	Κατασκευή Δημοτικού σχολείου στο Γεράνι
11	Αποκατάσταση ΧΑΔΑ και Κατασκευή Σταθμού Μεταφόρτωσης Απορριμμάτων

Κατάλογος μελετών προς ωρίμανση

Το σχέδιο δράσης του Τμήματος Προγραμματισμού και Ανάπτυξης για την επόμενη διετία περιλαμβάνει συνολικά 35 μελέτες, οι οποίες βρίσκονται σε διαδικασία ωρίμανσης και θα τεθούν σε δημόσια διαβούλευση. Ο κατάλογος των μελετών αυτών είναι ο εξής:

1. Πλατεία Αγ. Γεωργίου Καλλιθέα.
2. Ανάπλαση οδού Θεοτοκοπούλου και ρέματος Συνατσάκη.

3. Μελέτη β' φάσης παραλιακού μετώπου Κουμπέ (Λιμενικόν).
4. Πεζοδρόμηση δευτερευόντων δρόμων κέντρου Πόλης σύμφωνα με την κυκλοφοριακή μελέτη,τα ο σχέδιο βιώσιμης κινητικότητας και τις κυκλοφοριακές συνθήκες της πόλης
5. Δρόμος Σαρακίνα ΝΕΟ και Τίμιο Σταυρό.
6. Ανάπλαση ρέματος Κόρακα.
7. Ανάπλαση οδών Κονδυλάκη – Ψυχουντάκη Χατζημιχάλη Γιάνναρη Καζαντζάκη ρέματος Καμαράκι.
8. Ανάπλαση Ανατολικών Προαστίων Μισσίρια – Περβόλια-Πλατανιάς.
9. Μελέτη ανάπλασης παραδοσιακών οικισμών (πράσινη ανάπτυξη).
10. Αξιοποίηση Πράσινου Ταμείου – απαλλοτριώσεις – περιφ. Πάρκινγκ – εξοικονόμηση ελεύθερων χώρων ανατολικών προαστίων (Πλατανιά).
11. Γειτονιές πόλης ολοκλήρωση μελέτης.
12. Ανάπλαση δρόμου Παύλου Βαρδινογιάννη Κουμπέ.
13. Αξιοποίηση Οικοπέδου που αποκτήθηκε από ΧΕΝ για ανέγερση σχολείου
14. Δρόμος στρατόπεδο-πανεπιστήμιο.
15. Μελέτη ανάδειξης ρεμάτων – φαραγγιών.
16. Μελέτες αισθητικών παρεμβάσεων – αναβάθμισης οικισμών και αξιοποίησης προγραμμάτων ανακαίνισης οικισμών μέσω προγραμμάτων (ΟΠΑΑΧ κ.λπ).
17. Ολοκληρωμένο σχέδιο παρέμβασης στους παραδοσιακούς οικισμούς του νέου δήμου.
18. Ολοκληρωμένο σχέδιο παρεμβάσεων στα συνεκτικά τμήματα των οικισμών.
19. Περιφερειακός δρόμος Γερανίου.
20. Περιφερειακός δρόμος Ατσιποπούλου – Πρινέ.
21. Ανάπλαση με πεζοδρόμια στα συνεκτικά τμήματα των οικισμών που διατρέχονται από την Π.Ε.Ο. (Ατσιπόπουλο, Πηγή, Άδελε, Μαγνησία, Βιράν Επισκοπή, Σταυρωμένος κλπ.).

22. Ανάπλαση πλατείας-πάρκου Γάλλου.
23. Ολοκλήρωση των μεγάλων έργων ύδρευσης και αποχέτευσης, κυρίως η συνέχιση των αποχετευτικών της ανατολικής περιοχής του πρώην Δ. Αρκαδίου και της δυτικής του πρώην Δ. Νικηφόρου Φωκά.
24. Εφαρμογή ήπιων παρεμβάσεων για την προστασία του παράκτιου περιβάλλοντος ανατολικά της μαρίνας Ρεθύμνου (Ύφαλοι Μόλοι)
25. Μελέτη ανάπλασης και σύνταξης ειδικού οικοδομικού κανονισμού της περιοχής «Χαράκια» (Νότια Ενετικού Φρουρίου «Φορτέτζα»).
26. Μελέτη Κ.Χ. στην Π. Πόλη Ρεθύμνου.
27. Πολεοδομικές μελέτες περιοχών βόρεια Ν.Ε.Ο.
28. Μελέτη για βελτίωση χάραξης επαρχιακών οδών προς Χρωμοναστήρι – Ρουσοσπίτι.
29. Γεωτεχνική μελέτη περιοχής Αρμένων.
30. Μελέτη αποτύπωσης και καταγραφής της περιουσίας όλων των Δημ. Ενοτήτων.
31. Γ.Π.Σ. και Σ.Χ.Ο.Ο.Α.Π. (Ενοποίηση ΣΧΟΟΑΠ νέου Δήμου)
32. Μελέτες αθλητικών εγκαταστάσεων στο Αθλητικό Κέντρο του Γάλλου.
33. Μελέτη Σ.Μ.Α.
34. Μελέτη αισθητικής αναβάθμισης παλιάς πόλης και παραλιακού μετώπου.
35. Μελέτη ανάπλασης παραλιακού μετώπου Σκαλέτας.
36. Μελέτη καθορισμού-επανακαθορισμού γραμμών αιγιαλού συνολικά σε ολόκληρο το παραλιακό μέτωπο του δήμου.

<u>Κατάλογος Έργων – Μελετών που προωθούνται μέσω άλλων Φορέων – Υπηρεσιών</u>

1. Καθαρισμός και αποκατάσταση τειχών Ενετικού Φρουρίου Φορτέτζα.(28η Εφορεία Βυζαντινών Αρχαιοτήτων).
2. Μελέτη Περιφερειακού δρόμου σχεδίου Πόλης (ΥΠΕΚΑ)

3. Μελέτες Λιμανιού (Περιφερειακή Ενότητα – Λιμενικό Ταμείο)
4. Αρχαιολογικό Μουσείο (ΥΠΠΟ)
5. Δημοτικό Σχολείο Ρουσοσπιτίου (ΟΣΚ)
6. Αστυνομικό Μέγαρο (Υπουργείο Προστασίας του Πολίτη).

Στρατηγικές Μελέτες που θα ενισχύσουν την αναπτυξιακή δυναμική του δήμου

Μελέτες που προβλέπεται να ενισχύσουν την αναπτυξιακή δυναμική του δήμου Ρεθύμνου και για τις οποίες υπάρχουν έτοιμες διακηρύξεις για τη δημοπράτησή τους, εφόσον εξασφαλιστεί η απαιτούμενη χρηματοδότηση, είναι οι εξής:

- Στρατηγικό σχέδιο βιώσιμης ανάπτυξης δήμου Ρεθύμνου.
- Σχέδιο Βιώσιμης ενέργειας του Δήμου Ρεθύμνης
- Ολοκλήρωση σχεδίου βιώσιμης κινητικότητας του Δήμου
- Μελέτη ανάπλασης συνεκτικού τμήματος παραδοσιακών οικισμών δήμου Ρεθύμνης.
- Περιβαλλοντική προσέγγιση-οριοθέτηση-διαμόρφωση ρεμάτων και παραρεμάτιων περιοχών βόρεια του ΒΟΑΚ του αστικού και περιαστικού ιστού της πόλης του Ρεθύμνου .
- Μελέτη ανάπλασης ανατολικών προαστίων (Περιβόλια – Μισσίρια-Πλατανιάς).
- Μελέτη επέκτασης σχεδίου πόλεως (ρυμοτομικό σχέδιο και πράξη εφαρμογής).

Αναπτυξιακές πρωτοβουλίες που εκφράζουν την αναπτυξιακή φιλοσοφία μέσα από το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα

Δεκατέσσερις σε αριθμό είναι πρωτοβουλίες που αναμένεται να δώσουν αναπτυξιακή ώθηση στο δήμο Ρεθύμνου:

- Εκπόνηση ολοκληρωμένου σχεδίου βιώσιμης ανάπτυξης δήμου Πράσινη Χάρτα – Τοπική Ατζέντα 21 και ολοκλήρωση του σχεδίου βιώσιμης κινητικότητας, σε συνέχεια και μετεξέλιξη του επιχειρησιακού σχεδίου.
- Επικαιροποίηση και επέκταση του στρατηγικού σχεδίου βιώσιμης κινητικότητας στις γειτονιές της πόλης αλλά και σε ολόκληρο το νέο Καλλικρατικό Δήμο συμπεριλαμβάνοντας και τους οικισμούς προωθώντας παράλληλα συνθήκες ανάπτυξης του ποδηλατικού τουρισμού
- Εκπόνηση ενιαίου σχεδίου διαχείρισης της ενδοχώρας του φυσικού περιβάλλοντος-τοπίου με στόχο την αξιοποίηση ευρωπαϊκών προγραμμάτων (Life κ.α.) του Πράσινου Ταμείου, καθώς και του ΕΣΠΑ μέσα από δράσεις και έργα προστασίας της βιοποικοιλότητας, του τοπίου των φαραγγιών και ρεμάτων, των υπόγειων νερών, του αέρα κ.α..
- Ολοκληρωμένο σχέδιο διαχείρισης παραλιακού μετώπου, του Δήμου συνολικού μήκους 33 χιλιομέτρων. Η ραγδαία τουριστική ανάπτυξη των παραλιακών μετώπων και της ευρύτερης παραλιακής λωρίδας, χωρίς την αναγκαία υποδομή, προκάλεσε προβλήματα στο φυσικό περιβάλλον, αισθητική ρύπανση και περιορισμό της διακίνησης και ενιαίας διαχείρισης του παραλιακού μετώπου.
- Τη δημιουργία ενός σημαντικού διαδημοτικού τόξου Ανάπτυξης στο οποίο θα συμμετέχουν και οι όμοροι Δήμοι και το οποίο θα αξιοποιεί τους σημαντικούς αναπτυξιακούς πόρους που έχει η περιοχή σε μια προσπάθεια σύγκλισης προς την κατεύθυνση της δημιουργίας ενός σημαντικού πόλου στο κέντρο της Κρήτης (π.χ. Πάνορμο-Μαργαρίτες-Ελεύθερνα-Αρκάδι-Φράγμα ποταμών-Ρέθυμνο).
- Πρόγραμμα ενίσχυσης της έρευνας της καινοτομίας καθώς και την διασύνδεση τους με την παραγωγική διαδικασία με στόχο την αύξηση της απασχόλησης.
- Σχέδια βιώσιμης ενέργειας μέσω του Συμφώνου των Δημάρχων στο οποίο συμμετέχουμε και μέσα από ολοκληρωμένα σχέδια βιοκλιματικών αναπλάσεων.
- Σχέδιο ενίσχυσης ασφάλειας πολιτών και μείωση της παραβατικότητας.
- Ενίσχυση της κοινωνικής συνοχής.

- Επίλυση προβλημάτων κυκλοφορίας, προσβασιμότητας, στάθμευσης και ελλιπών δικτύων αστικών μεταφορών
- Δέσμευση ελεύθερων χώρων εντός της Πόλης μέσω αξιοποίησης των δημοτικών οικισμών
- Ολοκληρωμένα σχέδια προαστασίας και ανάδειξης των παραδοσιακών οικισμών και της προστασίας αξιόλογων κτιρίων παραδοσιακής αρχιτεκτονικής και άλλων ιστορικών κτιρίων και χώρων, σημαντικών για την ταυτότητα της πόλης .
- Ολοκληρωμένα σχέδια παρεμβάσεων στους οικισμούς.
- Εκμετάλλευση γεωθερμίας για παραγωγή ψύξης, θέρμανσης (πιλοτικό πρόγραμμα στο σχέδιο βιώσιμης Ενέργειας)
- Πρόγραμμα αισθητικής αναβάθμισης παλιάς πόλης.

4.2 ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΕΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΕΣ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ ΚΑΙ ΤΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ ΠΟΥ ΣΥΝΘΕΤΟΥΝ ΤΗΝ ΦΥΣΙΟΓΝΩΜΙΑ ΚΑΙ ΤΗΝ ΙΔΙΑΙΤΕΡΟΤΗΤΑ ΤΟΥ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ

Οι αναπτυξιακές προτεραιότητες του Δήμου Ρεθύμνης με βάση το σχεδιασμό και τις αποφάσεις που έχουν παρθεί και με βάση τα όσα αναλύθηκαν παραπάνω είναι τα εξής:

1. Προώθηση χωρικού μοντέλου προσέγγισης της ανάπτυξης του Δήμου Ρεθύμνης (πόλη, ενδοχώρα, παραλιακό μέτωπο, αναπτυξιακό τόξο κ.λ.π.) αξιοποιώντας τα νέα δεδομένα του 5^{ου} ΚΠΣ
2. Ανάπτυξη τοπικού επιχειρηματικού invest
3. Δημιουργία Πάρκου Επιστημονικής Κουλτούρας και Καινοτομίας σε συνεργασία με το ΤΕΙ Κρήτης και του προγράμματος HiPER
4. Ανάπτυξη Διαδημοτικής Συνεργασίας
5. Ενίσχυση της εξωστρέφειας και της δικτύωσης του Δήμου
6. Ολοκληρωμένος χωρικός σχεδιασμός με βάση το χωρικό μοντέλο με διατομεακό προσδιορισμό και με διασύνδεση δημόσιου και ιδιωτικού τομέα

7. Ολοκληρωμένος τομεακός σχεδιασμός και σύνδεσή του με τον χωρικό σχεδιασμό (π.χ. βιώσιμη ενέργεια, γεωργία, τουρισμός κ.λ.π.)
8. Ανάπτυξη της φυσιογνωμίας και της δυναμικής του Δήμου μας ώστε να αποτελέσει πιλοτική πόλη με συμμετοχή στις προγραμματικές συμφωνίες της Πέμπτης Προγραμματικής Περιόδου, με έμφαση στην ποιότητα της ανάπτυξης και λιγότερο στην ποσότητα που θα μπορούσε να αποτελέσει πόλη παράδειγμα για παρακίνηση και άλλων πόλεων.
9. Υλοποίηση των στόχων του Συμφώνου των Δημάρχων με σχέδιο δράσης για την βιώσιμη ενέργεια
10. Πιλοτικά προγράμματα αναζωογόνησης υπαίθρου και παραδοσιακών οικισμών με εφαρμογή προγραμμάτων αγροτικής ανάπτυξης και ένταξή τους στα ολοκληρωμένα σχέδια χωρικής προσέγγισης της ανάπτυξης του Δήμου, όπως επίσης και σύνδεσή του με τον τουριστικό αγροτικό τομέα, τις ιδιωτικές επενδύσεις (π.χ. αγροτουρισμός) και αξιοποίηση νέων μορφών χρηματοδότησης.
11. Βιώσιμη κινητικότητα σε όλη την επικράτεια του Δήμου
12. Προστασία περιβάλλοντος και φυσιογνωμίας του Δήμου
13. Δημιουργία Αρχαιολογικού πάρκου Ελεύθερνας, εφαρμογή μέτρων πολεοδομικής χωροταξίας, κανονιστικές, περιβάλλον, υποδομές (μέσω ολοκληρωμένου χωρικού σχεδίου προστασίας και διαχείρισης)
14. Ανάπτυξη τουρισμού και έμφαση σε εναλλακτικές μορφές (θρησκευτικός, αθλητικός, εκπαιδευτικός κ.λ.π.)
15. Σχέδιο δράσης για την Ασφάλεια πολιτών
16. Προστασία υγείας πολιτών (θόρυβος, τρόφιμα, ποτά, πρόληψη ασθενειών, ατυχήματα, ναρκωτικά)
17. Μέτρα καταπολέμησης για την φτώχεια, τον κοινωνικό αποκλεισμό και την ανεργία

4.3 Καθορισμος Γενικων Στοχων Τοπικης Και Εσωτερικης Αναπτυξης

Η αναπτυξιακή στρατηγική του Δήμου Ρεθύμνης διαρθρώνεται σε ένα σύνολο γενικών στόχων και πολιτικών δράσης, που αποσκοπούν στην επίτευξη του οράματος του Δήμου.

Οι γενικοί στόχοι τοπικής ανάπτυξης είναι τα κρίσιμα ζητήματα τα οποία πρέπει κατά προτεραιότητα να αντιμετωπίσει ο Δήμος κατά την επόμενη περίοδο, προκειμένου να εκπληρώσει καλύτερα την αποστολή του. Οι στόχοι αυτοί αντιστοιχούν στα θεματικά αντικείμενα των κάθετων υπηρεσιών του Δήμου.

Για την επίτευξη των γενικών στόχων εσωτερικής ανάπτυξης υπεύθυνες είναι οι υποστηρικτικές και οι οριζόντιες υπηρεσίες του Δήμου. Μέσω των υποστηρικτικών και των οριζόντιων υπηρεσιών επιτυγχάνεται ο συντονισμός, ο έλεγχος και ο προσανατολισμός των κάθετων υπηρεσιών από τα όργανα διοίκησης σε κοινά ζητήματα που αφορούν στη λειτουργία τους, με απώτερο σκοπό τη βελτίωση της διοικητικής ικανότητας τους.

Με βάση τα ανωτέρω οι Γενικοί Στόχοι του Επιχειρησιακού Προγράμματος του Δήμου Ρεθύμνου 2012 – 2014 ανά θεματικές ενότητες είναι:

4.3.1 Γενικοί Στόχοι Τοπικής Ανάπτυξης

Θεματικός Τομέας: «ΦΥΣΙΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ – ΠΟΙΟΤΗΤΑ ΖΩΗΣ»

ΘΕΜΑΤΙΚΟΣ ΤΟΜΕΑΣ	ΓΕΝΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ
«ΦΥΣΙΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ – ΠΟΙΟΤΗΤΑ ΖΩΗΣ»	➢ Βελτίωση και επέκταση των υποδομών περιβάλλοντος (δίκτυα ύδρευσης – αποχέτευσης – όμβριων – συστήματα αποκομιδής διαχείρισης απορριμμάτων κ.α.) ➢ Επέκταση Ανακύκλωσης. ➢ Μείωση της ρύπανσης του φυσικού περιβάλλοντος της ευρύτερης περιοχής από τα διατιθέμενα απορρίμματα. ➢ Βελτίωση συστημάτων επεξεργασίας λυμάτων

	➢ Ορθολογική διαχείριση των υδάτινων πόρων και βελτίωση δικτύων. ➢ Βελτίωση του περιβάλλοντος με χρήση ΑΠΕ ➢ Προώθηση οικιστικών αναπλάσεων και πολεοδομικών παρεμβάσεων. ➢ Προστασία και Ανάπτυξη Πρασίνου ➢ Εξασφάλιση κοινοχρήστων και κοινωφελών χώρων και εξασφάλιση της πρόσβασης στους χώρους αυτούς από όλους τους πολίτες. ➢ Επέκταση Σχεδίου Πόλεως ➢ Δημιουργία κατάλληλων υποδομών και συστημάτων για την διαχείριση αποφάσεων κυκλοφοριακών και συγκοινωνιακών ρυθμίσεων και αδειών.

<u>Θεματικός Τομέας: «ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΣΥΝΟΧΗ – ΠΑΙΔΕΙΑ – ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ – ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΣ»</u>

ΘΕΜΑΤΙΚΟΣ ΤΟΜΕΑΣ	ΓΕΝΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ
ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΣΥΝΟΧΗ – ΠΑΙΔΕΙΑ – ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ – ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΣ	➢ Επέκταση και αναβάθμιση κοινωνικών υπηρεσιών και υπηρεσιών πρόνοιας. ➢ Βελτίωση υπηρεσιών κοινωνικής φροντίδας ηλικιωμένων και προγραμμάτων υγείας. ➢ Βελτίωση υπηρεσιών κοινωνικής φροντίδας νηπίων και νεολαίας. ➢ Βελτίωση παροχής υπηρεσιών σε Άτομα με αναπηρίες. ➢ Προώθηση γυναικείων θεμάτων και θεμάτων ισότητας των φύλων. ➢ Τεκμηρίωση και προβολή της Ιστορικής και πολιτιστικής κληρονομιάς του Δήμου. ➢ Καλλιέργεια καλλιτεχνικής παιδείας και ευαισθησίας.

	➢ Οργάνωση νέων και αναβάθμιση υφιστάμενων εκδηλώσεων πολιτιστικού – μορφωτικού περιεχομένου. ➢ Διάδοση μαζικού αθλητισμού. ➢ Οργάνωση αθλητικών εκδηλώσεων. ➢ Δημιουργία Νέων και συντήρηση υφιστάμενων αθλητικών εγκαταστάσεων. ➢ Βελτίωση της κατάστασης των σχολικών κτιρίων, παιδικών, βρεφονηπιακών σταθμών και λοιπών υποδομών. ➢ Ενεργοποίηση συμμετοχής της νεολαίας στα κοινά. ➢ Επαγγελματική Κατάρτιση και Δια βίου Μάθηση.

Θεματικός Τομέας: «ΤΟΠΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ – ΑΓΡΟΤΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ – ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ»

ΘΕΜΑΤΙΚΟΣ ΤΟΜΕΑΣ	ΓΕΝΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ
ΤΟΠΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ – ΑΓΡΟΤΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ – ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ	➢ Δημιουργία πλαισίου ενίσχυσης της απασχόλησης. ➢ Συμμετοχή σε Τοπικά Σχέδια για την Απασχόληση. ➢ Ενίσχυση της επιχειρηματικότητας και της εν γένει επιχειρηματικής δραστηριότητας. ➢ Σχεδιασμός και αξιοποίηση νέων χρηματοδοτικών μέσων για την στήριξη της επιχειρηματικότητας και την αύξηση της απασχόλησης ➢ Υποστήριξη καινοτομίας. ➢ Υποστήριξη οικονομικών μονάδων. ➢ Τουριστική Προβολή. ➢ Αξιοποίηση συγκριτικών πλεονεκτημάτων (φυσικών, πολιτιστικών, ιστορικών, ανθρώπινων πόρων κ.α.). ➢ Αξιοποίηση συγκριτικών πλεονεκτημάτων στον αγροτικό τομέα, με προώθηση νέων μορφών καλλιέργειας

	➢ Προώθηση πολιτικών αγροτικής ανάπτυξης. ➢ Προώθηση ενεργειακών πολιτικών για χρήση εναλλακτικών μορφών ενέργειας και εξοικονόμησης ενέργειας ➢ Προώθηση ειδικών μορφών τουρισμού.

4.3.2 Γενικοί Στόχοι Εσωτερικής Ανάπτυξης

Θεματικός Τομέας: ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗΣ ΙΚΑΝΟΤΗΤΑΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ

ΘΕΜΑΤΙΚΟΣ ΤΟΜΕΑΣ	ΓΕΝΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ
ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗΣ ΙΚΑΝΟΤΗΤΑΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ	➢ Βελτίωση της λειτουργίας των οργάνων διοίκησης και μείωση λειτουργικού και διοικητικού κόστους. ➢ Ενίσχυση της διοικητικής ικανότητας του Δήμου και των Νομικών Προσώπων. ➢ Εισαγωγή σύγχρονων διαδικασιών προγραμματισμού, παρακολούθησης και αξιολόγησης της δράσης του Δήμου. Προώθηση των αρχών της διαφάνειας και της λογοδοσίας. ➢ Ενίσχυση της διαφάνειας, στις διαδικασίες προγραμματισμού, προσλήψεων, προμηθειών, δημοπρασιών και οικονομικής διαχείρισης. ➢ Βελτίωση της στελέχωσης του Δήμου σε Επιμέρους τομείς. ➢ Ανάπτυξη διαδικασιών αμφίδρομης επικοινωνίας και συμμετοχής των πολιτών- Καλύτερη και ταχύτερη εξυπηρέτηση του πολίτη. ➢ Ηλεκτρονική Διακυβέρνηση και συστήματα εξυπηρέτησης πολιτών, εργαζόμενων και παρακολούθησης εξωτερικών διαδικασιών. ➢ Βέλτιστη αξιοποίηση Μητροπολιτικού Δικτύου Οπτικών Ινών. ➢ Αξιοποίηση της Δημοτικής Περιουσίας.

	➢ Οικονομική Αναδιοργάνωση ➢ Ενίσχυση του αισθήματος ασφάλειας των πολιτών. ➢ Διεύρυνση της Εξωστρέφειας του Δήμου. ➢ Ανάπτυξη συνεργασιών με Δήμους της Περιφέρειας. ➢ Βελτίωση λειτουργικότητας των οργάνων του Δήμου (Δημοτικό Συμβούλιο, Οικονομική Επιτροπή κ.α.)

4.4 ΚΑΘΟΡΙΣΜΟΣ ΑΞΟΝΩΝ ΜΕΤΡΩΝ ΚΑΙ ΔΡΑΣΕΩΝ.

Στην παρούσα ενότητα θα καταγραφούν ενδεικτικές δράσεις του στρατηγικού σχεδιασμού για την υλοποίηση μέτρων και την επίτευξη των γενικών στόχων του σχεδίου. Οι δράσεις αυτές αφορούν σε έργα, μελέτες, πολιτικές για την περίοδο μέχρι το 2014 και η παρουσίασή τους είναι ενδεικτική καθώς συγκεκριμενοποιούνται προοδευτικά στα ετήσια προγράμματα δράσης του Δήμου. Έχουμε λοιπόν τους εξής 4 άξονες οι οποίοι θα αναλυθούν παρακάτω σε συγκεκριμένα μέτρα.

➢ **<u>ΑΞΟΝΑΣ 1ος:</u> «ΦΥΣΙΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ – ΠΟΙΟΤΗΤΑ ΖΩΗΣ»**

Στα πλαίσια του συγκεκριμένου Άξονα θα συμπεριληφθούν μέτρα και δράσεις που θα στοχεύουν στη βελτίωση της ποιότητας ζωής των πολιτών μέσα από την βελτίωση των τοπικών υποδομών, καθώς επίσης και την προστασία και ανάδειξη του φυσικού περιβάλλοντος της περιοχής. Αναλυτικότερα, ο συγκεκριμένος άξονας θα περιέχει δράσεις που θα στοχεύουν στην ανάδειξη των παραδοσιακών στοιχείων του τοπικού οικιστικού περιβάλλοντος, προστασία του φυσικού περιβάλλοντος, χωροταξική και πολεοδομική οργάνωση, θέματα διαχείρισης υδάτινων πόρων , διαχείρισης αποβλήτων και απορριμμάτων, εκπόνησης περιβαλλοντικών μελετών καθώς επίσης και θέματα καθαριότητας της περιοχής του Δήμου. Παράλληλα, περιλαμβάνεται το σύνολο των δράσεων που αφορά την βελτίωση ή και επέκταση του οδικού δικτύου και την βελτίωση της σύνδεσης των τοπικών διαμερισμάτων, πεζοδρομήσεις, αναπλάσεις, πλατείες και γενικότερα θέματα βελτίωσης της ποιότητας ζωής στο σύνολο των Δημοτικών Διαμερισμάτων. Επιπρόσθετα, θα εμπεριέχονται δράσεις αναφορικά με την ολοκλήρωση του χωροταξικού και πολεοδομικού σχεδιασμού και την ανάπλαση των υφιστάμενων κοινόχρηστων χώρων

- **<u>ΑΞΟΝΑΣ 2ος</u>: «ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΣΥΝΟΧΗ – ΠΑΙΔΕΙΑ – ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ – ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΣ»**

Ο συγκεκριμένος άξονας περιλαμβάνει το σύνολο των μέτρων και δράσεων που στοχεύουν στην εκπλήρωση του κοινωνικού ρόλου του Δήμου και της κοινωνικής συνοχής στο εσωτερικό του. Αναλυτικότερα, περιλαμβάνονται δράσεις για τη στήριξη των ευαίσθητων κοινωνικά ομάδων και για την υποστήριξη ατόμων που αντιμετωπίζουν προβλήματα επανένταξης στο κοινωνικό σύνολο ή και στην αγορά εργασίας. Θα περιλαμβάνονται δράσεις για την οργάνωση ενός συστηματικού τρόπου παροχής υπηρεσιών κοινωνικής στήριξης, όπως για παράδειγμα η οργάνωση και στελέχωση γραφείων με αυτό το σκοπό. Επιπρόσθετα, θα περιληφθούν δράσεις για την βελτίωση των υποδομών και των δυνατοτήτων εκπαίδευσης, στα πλαίσια των δυνατοτήτων παρέμβασης του Δήμου. Η βελτίωση των αθλητικών υποδομών και δράσεις για την διοργάνωση και ενίσχυση της συμμετοχής σε αθλητικές και πολιτιστικές εκδηλώσεις θα περιλαμβάνονται επίσης στον συγκεκριμένο άξονα.

- **<u>ΑΞΟΝΑΣ 3ος</u> : «ΤΟΠΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ – ΑΓΡΟΤΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ – ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ»**

Στα πλαίσια του συγκεκριμένου άξονα θα εμπεριέχονται δράσεις που θα στοχεύουν στην ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας των τοπικών προϊόντων, την ενδυνάμωση της επιχειρηματικότητας των κατοίκων και την τόνωση της τοπικής οικονομίας. Θα υλοποιηθούν δράσεις αναφορικά με την επιχειρηματικότητα συγκεκριμένων ομάδων του πληθυσμού και ειδικότερα των νέων και των γυναικών. Δράσεις που θα αφορούν την προσέλκυση επενδύσεων. Επίσης προβλέπονται δράσεις για ενίσχυση της επιχειρηματικότητας στον τομέα του Τουρισμού, με προώθηση κατά προτεραιότητα σχεδίων που αποσκοπούν στην ποιοτική αναβάθμιση και διαφοροποίηση του τουριστικού προϊόντος, την επιμήκυνση της τουριστικής περιόδου και την ανάπτυξη των εναλλακτικών μορφών τουρισμού.

Παράλληλα, θα υπάρχουν συγκεκριμένες δράσεις για την ανάδειξη και προώθηση των τοπικών προϊόντων της περιοχής του Δήμου, καθώς επίσης και την διαρκή ενημέρωση του αγροτικού πληθυσμού της περιοχής σε θέματα και εξελίξεις που αφορούν την ποιότητα των τοπικών προϊόντων. Θα εξετασθούν επίσης δράσεις αναφορικά με την ευθυγράμμιση της οικονομικής δραστηριότητας και των τριών τομέων της παραγωγής.

Τέλος, μέσω των δράσεων του εν λόγου άξονα θα επιδιωχθεί η διαμόρφωση εναλλακτικού τουριστικού πόλου στην περιοχή.

- **<u>ΑΞΟΝΑΣ 4ος</u>: «ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗΣ ΙΚΑΝΟΤΗΤΑΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ»**

Ο συγκεκριμένος άξονας περιλαμβάνει το σύνολο των μέτρων και των δράσεων που αφορούν τη βελτίωση της διοικητικής ικανότητας τόσο του Δήμου, όσο και των Νομικών του Προσώπων και Δημοτικών Επιχειρήσεων ως οργανισμών. Στα πλαίσια του συγκεκριμένου άξονα περιλαμβάνονται δράσεις για τη βελτίωση της Οργανωτικής Δομής των υπηρεσιών, δράσεις για την εξασφάλιση των απαραίτητων υλικών και μη πόρων, την συνεχή παρακολούθηση των δυνατοτήτων ενσωμάτωσης εφαρμογών της πληροφορικής, την πλήρη αξιοποίηση των ήδη υπαρχόντων (ιστοσελίδα, ευρυζωνικό δίκτυο) και την εξασφάλιση ενός ικανοποιητικού περιβάλλοντος εργασίας για τους υπαλλήλους του Δήμου. Επιπρόσθετα περιλαμβάνονται θέματα για την ενίσχυση της συμμετοχής των Δημοτών στις διεργασίες του Δήμου (π.χ. συμμετοχικός σχεδιασμός, δημόσια διαβούλευση, μέτρηση ικανοποίησης δημοτών, διαχείριση παραπόνων δημοτών) και γενικότερα για τη βελτίωση της επικοινωνίας μεταξύ των δημοτών και των υπηρεσιών του Δήμου. Τέλος εξετάζονται δράσεις που απαιτούνται για την εξασφάλιση της βιωσιμότητας, της αποδοτικότητας και της αποτελεσματικότητας των Νομικών Προσώπων του Δήμου

Οι παραπάνω άξονες εξειδικεύονται σε μέτρα και δράσεις, τα οποία σύμφωνα με τους στόχους και τις αναπτυξιακές προτεραιότητες διαμορφώνουν τον πίνακα που ακολουθεί:

ΑΞΟΝΕΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ	**ΑΞΟΝΑΣ 1ος «ΦΥΣΙΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ – ΠΟΙΟΤΗΤΑ ΖΩΗΣ»**	**ΑΞΟΝΑΣ 2ος «ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΣΥΝΟΧΗ – ΠΑΙΔΕΙΑ- ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ -ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΣ»**	**ΑΞΟΝΑΣ 3ος «ΤΟΠΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ – ΑΓΡΟΤΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ – ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ»**	**ΑΞΟΝΑΣ 4ος «ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗΣ ΙΚΑΝΟΤΗΤΑΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ»**
ΜΕΤΡΑ	1.1 Προστασία – ανάδειξη φυσικού περιβάλλοντος	2.1 Υγεία και Κοινωνική Πρόνοια	3.1. Οικονομικές δραστηριότητες – Ανταγωνιστικότητα – Επιχειρηματικότητα – Απασχόληση – Ανθρώπινο δυναμικό	4.1 Οργάνωση των υπηρεσιών του Δήμου – Αξιοποίηση Ανθρώπινου Δυναμικού
	1.2 Οικιστικό Περιβάλλον (χωροταξικός – πολεοδομικός σχεδιασμός οριοθετήσεις οικισμών)	2.2 Κοινωνική Μέριμνα και Ισότητα των Δύο Φύλλων	3.2. Ενεργειακή ανάπτυξη (εναλλακτικές μορφές ενέργειας, εξοικονόμηση ενέργειας)	4.2 Αξιοποίηση της Δημοτικής Περιουσίας – εξορθολογισμός εσόδων εξόδων
	1.3 Υποδομές – Δίκτυα (Αναπλάσεις περιοχών, δίκτυα κοινής ωφέλειας, έργα υποδομών)	2.3 Εκπαίδευση και Δια βίου Μάθηση	3.3. Στήριξη αγροτικού κόσμου και αγροτικής παραγωγής και νέων μορφών καλλιέργειας	4.3 Ηλεκτρονική Διακυβέρνηση
	1.4 Μεταφορές (Συγκοινωνιακές κυκλοφοριακές παρεμβάσεις, στάθμευση, οδικά έργα)	2.4 Πολιτιστικές αθλητικές δραστηριότητες και Υποδομές		4.4 Πολιτική Προστασία – Ευταξία της πόλης

ΑΞΟΝΑΣ 1ος «ΦΥΣΙΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ – ΠΟΙΟΤΗΤΑ ΖΩΗΣ»	
ΜΕΤΡΑ	**ΔΡΑΣΕΙΣ – ΕΡΓΑ**
1.1. Προστασία – ανάδειξη φυσικού περιβάλλοντος	1.1.1. Προστασία και Ανάδειξη του παραλιακού μετώπου του Δήμου Ρεθύμνης 1.1.2. Υλοποίηση πολιτικών αγροτικής πολιτικής, προγράμματα ορθολογικής καλλιέργειας. 1.1.3. Συνεργασία με αγροτικούς συνεταιρισμούς και καλλιεργητές. 1.1.4. Διαμόρφωση και φύτευση πλατειών σύμφωνα με τη σύγχρονη κηποτεχνική αντίληψη προσανατολισμένη στην τοπική χλωρίδα. 1.1.5. Σχεδιασμός προγραμμάτων και δράσεων για την ανάδειξη του φυσικού πλούτου και μνημείων της φύσης. 1.1.6. Βελτίωση του επιπέδου ποιότητας των οργανωμένων χώρων πρασίνου και παιδικών χαρών (Δημοτικός Κήπος, πλατείες κ.α.). 1.1.7. Προστασία των ρεμάτων και ενσωμάτωση τους ως αναλλοίωτοι φυσικοί σχηματισμοί στον υπάρχων και μελλοντικό οικιστικό ιστό με στόχο τη Δημιουργία οργανωμένων χώρων πρασίνου για περίπατο και αναψυχή. 1.1.8. Ανάδειξη σπηλαίου Γερανίου – Δημιουργία σπηλαιολογικού Πάρκου. 1.1.9. Δημιουργία ποδηλατικών, φυσιολατρικών διαδρομών-Ανάδειξη και σήμανση μονοπατιών. 1.1.10. Γεωτεχνική μελέτη περιοχής Αρμένων. 1.1.11. Μελέτη αισθητικής αναβάθμισης παλιάς πόλης και παραλιακού μετώπου. 1.1.12. Μελέτη ανάπλασης παραλιακού μετώπου Σκαλέτας. 1.1.13. Μελέτη ανάδειξη ρεμάτων-φαραγγιών. 1.1.14. Ανάπλαση ρέματος Κόρακα. 1.1.15. Εφαρμογή ήπιων παρεμβάσεων για την προστασία του παράκτιου περιβάλλοντος ανατολι-

	κά της μαρίνας Ρεθύμνου (Ύφαλοι Μόλοι) 1.1.16. Ανάδειξη Αρκαδιώτικου ποταμού από Αρκάδι ως Πίκρι (Περιπατητική διαδρομή)
1.2.Οικιστικό Περιβάλλον (χωροταξικός, πολεοδομικός σχεδιασμός οριοθετήσεις οικισμών)	1.2.1 Προώθηση απ' ευθείας αγοράς ή απαλλοτριώσεων κτισμάτων /οικοπέδων 1.2.2 Αξιοποίηση του Γεωγραφικού Συστήματος Πληροφοριών του Δήμου για την συνολική αποτύπωση του σχεδίου πόλεως , των πράξεων εφαρμογής κλπ. 1.2.3 Επέκταση του δικτύου ποδηλατοδρόμων και δράσεις ενθάρρυνσης των πολιτών στη χρήση ποδηλάτου. 1.2.4 Μελέτη Επέκτασης Σχεδίου Πόλης. 1.2.5 Ρυμοτομικό σχέδιο 1.2.6 Πράξεις Εφαρμογής – Πράξεις Αναλογισμού 1.2.7 Μελέτη ανάπλασης και σύνταξης ειδικού οικοδομικού κανονισμού της περιοχής «Χαράκια» (Νότια Ενετικού Φρουρίου Φορτέτζα). 1.2.8 Μελέτη Κ.Χ. στην Π. Πόλη Ρεθύμνου. 1.2.9 Πολεοδομικές μελέτες περιοχών βόρεια Ν.Ε.Ο. 1.2.10 Μελέτη αποτύπωσης και καταγραφής της περιουσίας όλων των Δημ. Ενοτήτων. 1.2.11 Ολοκλήρωση και έγκριση Γ.Π.Σ. και Σ.Χ.Ο.Ο.Α.Π. και συνένωση όλων μεταξύ τους 1.2.12 Αξιοποίηση Πράσινου Ταμείου-απαλλοτριώσεις-περιφ. Πάρκινγκ-χώροι Κουρμούλη-εξοικονόμηση ελεύθερων χώρων ανατολικών προαστίων (Πλατανιά). 1.2.13 Γειτονιές πόλης, ολοκλήρωση υπάρχουσας μελέτης 1.2.14 Μελέτη καθορισμού-επανακαθορισμού γραμμών αιγιαλού συνολικά σε ολόκληρο το παραλιακό μέτωπο του δήμου. 1.2.15 Ολοκλήρωση πολεοδόμησης των Οικισμών

		Αρμένων, Χρωμοναστηρίου, Ρουσσοσπιτίου.
	1.2.16	Καθορισμός χρήσεων γης στην Παλιά Πόλη
	1.2.17	Διανοίξεις των αδιέξοδων δρόμων και ασφαλτοστρώσεις διανοιγμένων όπως προβλέπονται στο παλιό σχέδιο πόλεως με παράλληλη κατασκευή πεζοδρομίων
	1.2.18	Αξιοποίηση Δημοτικού οικισμού για τη δημιουργία τράπεζας γης για την άσκηση πολεοδομικής πολιτικής προς εξασφάλιση Κ.Χ. εντός της πόλης και στους οικισμούς
1.3. Υποδομές – Δίκτυα (Αναπλάσεις περιοχών, δίκτυα κοινής ωφέλειας, έργα υποδομών)	1.3.1.	Εφαρμογή ολοκληρωμένου αναπτυξιακού σχεδίου παρέμβασης στους οικισμούς του Δήμου.
	1.3.2.	Αισθητική Ανάπλαση ανατολικού παραλιακού μετώπου του Δήμου.
	1.3.3.	Ανάπλαση Θεοτοκοπούλου – Συνατσάκη
	1.3.4.	Ανάπλαση Ρέματος Καμαράκι – Αϊ Γιάννη
	1.3.5.	Ανάπλαση Δυτικού Παραλιακού Μετώπου (Περιοχή Κουμπέ)
	1.3.6.	Διάνοιξη Περιφερειακού Δακτυλίου Βρύσινα (Τμήμα Άγιος Ευστράτιος –Χρομοναστήρι)
	1.3.7.	Δημιουργία ενιαίου δικτύου πεζοδρόμων - πεζοδρομίων και ποιοτικών διαδρομών που θα συνδέουν τις πλατείες, τα δημόσια κτίρια, τα σχολεία, τις παιδικές χαρές, τους χώρους πρασίνου στη φιλοσοφία της λειτουργικής ενοποίησης των κοινόχρηστων χώρων.
	1.3.8.	Ανάπλαση , ανάδειξη και ανασυγκρότηση της Παλιάς Πόλης.
	1.3.9.	Μέτρα βελτίωσης των προσόψεων κτιρίων του Ιστορικού Κέντρου.
	1.3.10.	Προσθήκες –Βελτιώσεις στο δίκτυο Ύδρευσης με σκοπό την δημιουργία μοντέλου με ζώνες
	1.3.11.	Βελτίωση λειτουργίας εγκαταστάσεων ύδρευσης- αποχέτευσης πόλης Ρεθύμνου και οικισμών.

	1.3.12. Ενοποίηση – αναβάθμιση και επέκταση συστήματος τηλεποπτείας – τηλεχειρισμού αντλιοστασίων – δεξαμενών δικτύου ύδρευσης , αντλιοστασίων αποχέτευσης και εγκαταστάσεων επεξεργασίας λυμάτων. 1.3.13. Αποτύπωση , ηλεκτρονική αρχειοθέτηση υφιστάμενων δικτύων ύδρευσης – αποχέτευσης. 1.3.14. Επέκταση – Βελτίωση εγκατάστασης Επεξεργασίας λυμάτων πόλης Ρεθύμνου 1.3.15. Χωριστικό δίκτυο αποχέτευσης πόλης Ρεθύμνου και οικισμών του Δήμου 1.3.16. Δημιουργία κοινόχρηστων WC σε διάφορα σημεία της πόλης. 1.3.17. Άρδευση κοινοχρήστων χώρων (Δημοτικός Κήπος) με επαναχρησιμοποίηση εκροής εγκατάστασης επεξεργασίας λυμάτων πόλης Ρεθύμνου. 1.3.18. Εκσυγχρονισμός της αποκομιδής απορριμμάτων. 1.3.19. Αναβάθμιση του στόλου απορριμματοφόρων οχημάτων του Δήμου και εφαρμογή τηλεματικού συστήματος διαχείρισης στόλου οχημάτων. 1.3.20. Βελτίωση της συντήρησης και καθαριότητας των κάδων. 1.3.21. Αύξηση της ικανότητας καθαριότητας δρόμων και πεζοδρομίων σε όλη την πόλη και τα Δημοτικά Διαμερίσματα. 1.3.22. Δημιουργία σύγχρονου σταθμού μεταφόρτωσης απορριμμάτων. 1.3.23. Βελτίωση ελέγχου και διαχείρισης κυκλοφορίας απορριμματοφόρων. 1.3.24. Εκστρατείες ενημέρωσης και ευαισθητοποίησης πολιτών. 1.3.25. Εντατικοποίηση των εργασιών για τον περιφερειακό σχεδιασμό διαχείρισης των απορριμμάτων (ΕΣΔΑΚ) 1.3.26. Οργάνωση συνεργείων έργων με αυτεπιστασία που εκτελεί ο Δήμος.

	1.3.27. Αισθητική αναβάθμιση και αρχιτεκτονική ανάπλαση των εισόδων της Πόλης. 1.3.28. Διάνοιξη Νότιου Περιφερειακού άξονα , με χάραξη προσαρμογής σε ρέματα Καμαράκι, Συνατσάκη, Γάλλου μέχρι την υλοποίηση των απαραίτητων τεχνικών μεγάλης κλίμακας 1.3.29. Παρεμβάσεις ανάπλασης οικισμών Δ.Ε. Ρεθύμνου 1.3.30. Παρεμβάσεις ανάπλασης σε οικισμούς της Δ.Ε. Νικηφόρου Φωκά 1.3.31. Παρεμβάσεις ανάπλασης σε οικισμούς της Δ.Ε. Λαππαίων 1.3.32. Παρεμβάσεις ανάπλασης σε οικισμούς της Δ.Ε. Αρκαδίου 1.3.33. Αλιευτικό καταφύγιο Σκαλέτας 1.3.34. Πλατεία Αγ. Γεωργίου Καλλιθέα 1.3.35. Μελέτη ανάπλασης παραδοσιακών οικισμών (πράσινη ανάπτυξη). 1.3.36. Μελέτες αισθητικών παρεμβάσεων - αναβάθμισης οικισμών και αξιοποίησης προγραμμάτων ανακαίνισης οικισμών μέσω προγραμμάτων (ΟΠΑΑΧ κ.λπ). 1.3.37. Ολοκληρωμένο σχέδιο παρέμβασης στους παραδοσιακούς οικισμούς του νέου δήμου. 1.3.38. Ανάπλαση με πεζοδρόμια στα συνεκτικά τμήματα των οικισμών που διατρέχονται από την Π.Ε.Ο.(Ατσιπόπουλο, Πηγή, Άδελε) 1.3.39. Ολοκληρωμένο σχέδιο παρεμβάσεων στα συνεκτικά τμήματα των οικισμών. 1.3.40. Διαμόρφωση πεζοδρομίων και ανάπλαση δρόμων Σταυρωμένο – η Βιράν Επισκοπή (2 km). 1.3.41. Εφαρμογή σχεδίου ανάπλασης των παραδοσιακών οικισμών του Δήμου και βελτίωση προσβασιμότητας τους 1.3.42. Πολεοδομικές, σημειακές παρεμβάσεις εντός των οικισμών για την πολεοδομική και λειτουργική τους βελτίωση και την εξοικονόμηση βασι-

	κών ΚΧ και λειτουργιών 1.3.43. Μελέτες αξιοποίησης του Αρθ. 5 του Ν. 3937 μέσω πολεοδομικών παρεμβάσεων στους οικισμούς κυρίως με τη διάνοιξη δρόμων και ελέγχου της πολεοδομικής τους εξέλιξης, κυρίως στους δυναμικά αναπτυσσόμενους οικισμούς.
1.4. Μεταφορές (Συγκοινωνιακές κυκλοφοριακές παρεμβάσεις, στάθμευση, οδικά έργα)	1.4.1. Ανασχεδιασμός οδών και πεζοδρομίων με έμφαση και προτεραιότητα σε θέματα βιώσιμης κινητικότητας 1.4.2. Ανάληψη πρωτοβουλιών για αύξηση των χώρων στάθμευσης στην πόλη του Ρεθύμνου και ιδιαίτερα στις τρεις κύριες εισόδους της πόλης 1.4.3. Επανεξέταση και επικαιροποίηση της κυκλοφοριακής μελέτης. 1.4.4. Εφαρμογή μελέτης βιώσιμης κινητικότητας 1.4.5. Επίσπευση της δημιουργίας υπόγειου χώρου στάθμευσης στο Οικόπεδο των 4^{ων} Μαρτύρων 1.4.6. Νέες κυκλοφοριακές ρυθμίσεις για κάθε βασική γειτονιά. 1.4.7. Διάνοιξη των βασικότερων δρόμων του σχεδίου πόλεως με παράλληλη κατασκευή πεζοδρομίων 1.4.8. Κατασκευή και εξασφάλιση βατότητας πεζοδρομίων 1.4.9. Συστηματική απομάκρυνση όλων των εγκαταλελειμμένων οχημάτων 1.4.10. Εμφανείς διαγραμμίσεις στο αστικό οδικό δίκτυο. 1.4.11. Συστηματική Αστυνόμευση για την παράνομη στάθμευση, τις καταλήψεις κοινοχρήστων χώρων, και την παραβίαση του δακτυλίου της παλιάς πόλης. 1.4.12. Εξασφάλιση οργανωμένων χώρων στάθμευσης για τα δίκυκλα. 1.4.13. Αξιοποίηση τεχνολογικών λύσεων για την δια-

	χείριση των θέσεων στάθμευσης (e – parking) 1.4.14. Ανάπλαση οδού Θεοτοκοπούλου και ρέματος Συνατσάκη. 1.4.15. Πεζοδρόμηση δευτερευόντων δρόμων κέντρου Πόλης π.χ. Πρεβελάκη κ.λπ. 1.4.16. Δρόμος Σαρακίνα ΝΕΟ και Τίμιο Σταυρό. 1.4.17. Ανάπλαση οδών Κονδυλάκη – Ψυχουντάκη Χατζημιχάλη Γιάνναρη Καζαντζάκη ρέματος Καμαράκι. 1.4.18. Ανάπλαση δρόμου Παύλου Βαρδινογιάννη Κουμπέ. 1.4.19. Δρόμος στρατόπεδο-πανεπιστήμιο, προεκτίμηση αμοιβών, ανάθεση από πανεπιστήμιο. 1.4.20. Περιφερειακός δρόμος Γερανίου. 1.4.21. Περιφερειακός δρόμος Ατσιποπούλου – Πρινέ. 1.4.22. Μελέτη για βελτίωση χάραξης επαρχιακών οδών προς Χρωμοναστήρι-Ρουσοσπίτι

ΑΞΟΝΑΣ 2ος «ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΣΥΝΟΧΗ – ΠΑΙΔΕΙΑ – ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ – ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΣ»	
ΜΕΤΡΑ	**ΔΡΑΣΕΙΣ – ΕΡΓΑ**
2.1. Υγεία και Κοινωνική Πρόνοια	2.1.1. Συνέχιση και βελτίωση των προγραμμάτων Κοινωνικής μέριμνας «Βοήθεια στο σπίτι», ΚΔΑΠ, ΚΗΦΗ, ΚΑΠΗ και επέκτασή τους για καλύτερη κάλυψη των αναγκών 2.1.2. Ανάληψη δράσεων καθημερινής φροντίδας και ανακούφισης των αδύναμων ομάδων συμπολιτών μας. 2.1.3. Διοργάνωση και διεξαγωγή προγραμμάτων δωρεάν εξέτασης για πρόληψη σε θέματα υγείας. 2.1.4. Συντήρηση υπαρχόντων κτιρίων ΚΑΠΗ – Συμπλήρωση των υποδομών των παραρτημάτων

		με προμήθεια ιατρικών συσκευών και επίπλων.
	2.1.5.	Δημιουργία Κέντρου Κοινωνικής Μέριμνας στον Μασταμπά
	2.1.6.	Ενίσχυση του Νομικού Προσώπου των παιδικών σταθμών μέσω πρόσληψης μόνιμου προσωπικού.
	2.1.7.	Δημιουργία και λειτουργία Νέων Βρεφονηπιακών – Παιδικών Σταθμών
	2.1.8.	Δημιουργία Κέντρου Ανοικτής Προστασίας Ατόμων με Αναπηρία
	2.1.9.	Δράσεις στα πλαίσια του προγράμματος τοπικών δράσεων κοινωνικής ένταξης για ευάλωτες ομάδες
	2.1.10.	Εκπόνηση ερευνητικής μελέτης για τη Διάγνωση και Καταγραφή των κοινωνικών αναγκών του Δήμου.
2.2. Κοινωνική Μέριμνα και Ισότητα των Δύο Φύλλων	2.2.1.	Συνεργασία με φιλόπτωχα ταμεία
	2.2.2.	Υποστήριξη οικογενειών ανέργων και πολυτέκνων
	2.2.3.	Ανάληψη πρωτοβουλιών και δράσεων για άρση του κοινωνικού αποκλεισμού διαφόρων ευπαθών ομάδων
	2.2.4.	Ενεργοποίηση και συνεργασία με το τοπικό συμβούλιο παραβατικότητας και συνεργασία με άλλους αρμόδιους φορείς για την αντιμετώπιση των προβλημάτων
	2.2.5.	Ανάπτυξη και προώθηση προγραμμάτων για την ενίσχυση της ασφάλειας πολιτών
	2.2.6.	Δημιουργία κέντρου συμβουλευτικής και υποστήριξης γυναικών (ενημέρωση και στήριξη γυναικών)
	2.2.7.	Λειτουργία κέντρου συμβουλευτικής γυναικών θυμάτων βίας σε τοπικό επίπεδο στο Δ. Ρεθύμνης
	2.2.8.	Σεμινάρια ενημέρωσης και εκπαίδευσης για την

	ισότητα των δύο φύλων. 2.2.9. Βελτίωση προσβασιμότητας σε δημόσιους χώρους και δημοτικά κτίρια 2.2.10. Δημιουργία Κέντρου Δημιουργικής Απασχόλησης Παιδιών με αναπηρία (ΚΔΑΠ ΜΕΑ) 2.2.11. Προώθηση και ενίσχυση του προγράμματος εθελοντικής αιμοδοσίας
2.3. Εκπαίδευση και Δια βίου Μάθηση	2.3.1. Κατασκευή Γυμνασίου Λυκείου στο Σταυρωμένου 2.3.2. Κατασκευή Γυμνασίου Λυκείου στο Ατσιπόπουλο 2.3.3. Κατασκευή Δημοτικού σχολείου στο Ατσιπόπουλο. 2.3.4. Κατασκευή Δημοτικού σχολείου στο Γεράνι 2.3.5. Κατασκευή δημοτικού σχολείου στο Ρουσσοσπίτι 2.3.6. Κατασκευή σχολικού συγκροτήματος στον Τίμιο Σταυρό 2.3.7. Εκτέλεση έργων για τη Συντήρηση των Σχολικών Κτιρίων 2.3.8. Κατασκευή ΕΠΑΛ στο Αμπελάκι 2.3.9. Βελτίωση των υφιστάμενων αθλητικών χώρων και παιδικών χαρών στους αύλειους χώρους των σχολείων και δημιουργία νέων . 2.3.10. Συνεργασία με το Πανεπιστήμιο και το ΤΕΙ Ρεθύμνου 2.3.11. Προγράμματα Κατάρτισης για ειδικές ομάδες πληθυσμού στα πλαίσια υλοποίησης διαφόρων κοινοτικών πρωτοβουλιών ή και ευρωπαϊκών προγραμμάτων, για την περίοδο 2012-2014 2.3.12. Πρόγραμμα Κατάρτισης ανέργων για τα έτη 2012 – 2014 2.3.13. Προγράμματα επαγγελματικού προσανατολισμού στα σχολεία του Δήμου.

	2.3.14. Εκπαιδευτικά Προγράμματα προς τους μαθητές όλων των βαθμίδων της εκπαίδευσης σχετικά με το σεβασμό και τη διατήρηση της πολιτιστικής μας κληρονομιάς. 2.3.15. Οργάνωση προγράμματος Σχολές Γονέων 2.3.16. Δημιουργία Συμβουλευτικού Σταθμού στο Δήμο Ρεθύμνου και Κέντρου εκπαίδευσης Ενηλίκων. 2.3.17. Διοργάνωση μαθημάτων ελληνικής γλώσσας σε ενήλικες αλλοδαπούς σε συνεργασία με το σύλλογο Εκπ/κών Α/θμιας Εκπαίδευσης Ν. Ρεθύμνης 2.3.18. Εκπαιδευτικά προγράμματα προς επαγγελματίες του τουρισμού που δραστηριοποιούνται στην παλιά πόλη Ρεθύμνου με στόχο τον σεβασμό στην πολιτιστική κληρονομιά και την προστασία των μνημείων. 2.3.19. Ποιοτική αναβάθμιση των ηλεκτρονικών υποδομών των σχολείων 2.3.20. Ανάπτυξη προγραμμάτων και συνεργασία με τους φορείς για την προώθηση της δια βίου μάθησης. 2.3.21. Εκσυγχρονισμός εξοπλισμού σχολικών μονάδων 2.3.22. Ενίσχυση δράσεων περιβαλλοντικής εκπαίδευση 2.3.23. Δημιουργία Κέντρου Επιστημονικής κουλτούρας συνεργασία με το ΤΕΙ Κρήτης , υποστήριξη προγράμματος HYPER στην περιοχή Τρία Μοναστήρια
2.4. Πολιτιστικές αθλητικές δραστηριότητες και Υποδομές	2.4.1. Αναστήλωση και ανάδειξη ιστορικών κτιρίων και μνημείων του Ιστορικού Κέντρου. 2.4.2. Ανάδειξη ιστορικών κτιρίων και μνημείων των οικισμών και των Τοπικών διαμερισμάτων του Δήμου. 2.4.3. Καθαρισμός και αναστήλωση τειχών Ενετικού Φρουρίου Φορτέτζας 2.4.4. Ανάπλαση και ανάδειξη όψεων διατηρητέων

	κτιρίων της παλιάς πόλης 2.4.5. Εκσυγχρονισμός – αναβάθμιση των δράσεων του Δημοτικού Ωδείου, της Δημοτικής Πειραματικής Ορχήστρας και της Δημοτικής Χορωδίας 2.4.6. Ενίσχυση και αναβάθμιση των δράσεων του Κέντρου Σύγχρονης Εικαστικής Δημιουργίας – Δημοτική Πινακοθήκη «Λ. Κανακάκις» 2.4.7. Διοργάνωση Εκδηλώσεων με του φορείς της Α΄/θμιας και Β΄/θμιας εκπαίδευσης 2.4.8. Ενίσχυση των δράσεων του Κέντρου Νέων Δήμου Ρεθύμνου . 2.4.9. Αναβάθμιση των εκδηλώσεων του Αναγεννησιακού Φεστιβάλ και σύνδεση του με την τοπική απασχόληση 2.4.10. Αναβάθμιση εκδηλώσεων του Ρεθυμνιώτικου Καρναβαλιού. 2.4.11. Καταγραφή Πολιτιστικών εκδηλώσεων που λαμβάνουν χώρα στους οικισμούς και στα Τοπικά Διαμερίσματα του Δήμου και ανάδειξη τους. 2.4.12. Διοργάνωση συναυλιών από τη Δημοτική Πειραματική Συμφωνική Ορχήστρα σε συνδυασμό με χριστουγεννιάτικες εορταστικές εκδηλώσεις , εκδηλώσεις στα πλαίσια του Αναγεννησιακού Φεστιβάλ κλπ 2.4.13. Ετήσια οργάνωση ανοικτής μαζικής αθλητικής εκδήλωσης 2.4.14. Αναβάθμιση πρωταθλημάτων δημοτικών σχολείων (Μπάσκετ, Ποδοσφαίρου) 2.4.15. Ανάληψη διοργάνωσης πρωταθλήματος beach volley και συναφών με την παραλία αθλημάτων. 2.4.16. Διαμόρφωση και αξιοποίηση χώρου λιμενολεκάνης (έμπροσθεν λαβυρίνθου) σε χώρο αθλητικών εγκαταστάσεων (beach volley, beach tennis, σκάκι , mini soccer) 2.4.17. Η κατασκευή ενός κλειστού Προπονητηρίου στο ΔΑΚ Γάλλου για μπάσκετ – βόλεϊ – χάντμπολ

	2.4.18. Κατασκευή κλειστής αίθουσας Γυμναστικής στο ΔΑΚ Γάλλου για ενόργανη – σκάκι – μπρίτζ κλπ 2.4.19. Κατασκευή κολυμβητηρίου ολυμπιακών προδιαγραφών στο ΔΑΚ Γάλλου 2.4.20. Κατασκευή βοηθητικού γηπέδου ποδοσφαίρου με φυσικό χλοοτάπητα στο ΔΑΚ Γάλλου 2.4.21. Συντήρηση υφιστάμενων και δημιουργία νέων μικρών αθλητικών χώρων στους οικισμούς του Δήμου 2.4.22. Ολοκλήρωση των κτιριακών εγκαταστάσεων στο βόρειο τμήμα του Δημοτικού Κλειστού Γυμναστηρίου (αίθουσα ενδυνάμωσης – ιατρείο-φυσικοθεραπευτήριο – αίθουσα πολλαπλών χρήσεων) 2.4.23. Κατασκευή κλειστού γυμναστηρίου στα Περιβόλια 2.4.24. Κατασκευή κλειστού γυμναστηρίου ενόργανης γυμναστικής σε αγορασθέν ακίνητο στον Τίμιο Σταυρό

ΑΞΟΝΑΣ 3ος «ΤΟΠΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ – ΑΓΡΟΤΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ - ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ»	
ΜΕΤΡΑ	**ΔΡΑΣΕΙΣ – ΕΡΓΑ**
3.1. Οικονομικές δραστηριότητες – Ανταγωνιστικότητα – Επιχειρηματικότητα – Απασχόληση – Ανθρώπινο δυναμικό	3.1.1. Σύσταση γραφείου προώθησης της απασχόλησης, ενημέρωσης ανέργων και Επιχειρήσεων – ενίσχυση της απασχολησιμότητας. 3.1.2. Ενίσχυση των ενεργειών επαγγελματικής κατάρτισης, επιμόρφωσης και δια βίου μάθησης. 3.1.3. Αξιοποίηση των προγραμμάτων ενεργητικής πολιτικής για την απασχόληση του Ο.Α.Ε.Δ. 3.1.4. Αξιοποίηση της ιστοσελίδας του Δήμου στο τμήμα Εύρεσης εργασίας. 3.1.5. Προώθηση δράσεων που προάγουν την καινοτομία στο Δήμο μέσω ευρωπαϊκών προγραμμάτων. 3.1.6. Προώθηση συνεργασιών με το Επιμελητήριο Ρεθύμνου για την υποστήριξη της δημιουργίας

	νέων επιχειρήσεων υψηλής τεχνολογίας. 3.1.7. Παροχή υποστήριξης για την δημιουργία διαδημοτικών επιχειρήσεων. 3.1.8. Μέτρα υποστήριξης τοπικών προϊόντων. 3.1.9. Μέτρα για την Ανάδειξη και προώθηση της κρητικής διατροφής και των κρητικών προϊόντων γενικότερα. 3.1.10. Προβολή και προώθηση των επενδυτικών ευκαιριών της περιοχής του Δήμου και υποστήριξη της Επιχειρηματικότητας – δημιουργία τοπικού invest. 3.1.11. Συνεργασία του Δήμου με τους τουριστικούς φορείς(σύλλογος ξενοδόχων, Τουριστικών Πρακτόρων, ξεναγών, Εστίασης κλπ) και τις υπηρεσίες (Νομαρχιακή αυτοδιοίκηση, Λιμενικό Ταμείο, Τουριστική Αστυνομία κλπ) για την αξιοποίηση των εμπειριών τους και την κατάθεση προτάσεων για την σύνταξη ολοκληρωμένου τουριστικού marketing plan. 3.1.12. Δημιουργία σημείων πληροφόρησης και προβολής με χάρτες και πληροφοριακό υλικό στις πύλες εισόδου της πόλης, στο Λιμάνι. και στην Παλιά Πόλη. 3.1.13. Δημιουργία Τουριστικού Portal με διαδραστικές διαδρομές και εικονική ξενάγηση στα μνημεία της πόλης. 3.1.14. Συμμετοχή σε Ευρωπαϊκά Δίκτυα με σκοπό την τουριστική προβολή και την ανταλλαγή τεχνογνωσίας με άλλες Ευρωπαϊκές Πόλεις. 3.1.15. Προβολή μνημείων και ιστορικών κτιρίων με κατάλληλες ξενόγλωσσες πληροφοριακές πινακίδες. 3.1.16. Αξιοποίηση και αναβάθμιση των δράσεων της Δημοτικής Πινακοθήκης για την φιλοξενία διεθνών εκθέσεων. 3.1.17. Υλοποίηση Τοπικών Σχεδίων για την απασχόληση του Δ. Ρεθύμνης
3.2. Ενεργειακή ανάπτυξη (εναλλακτικές μορφές ενέργειας)	3.2.1. Ανακατασκευή της όψης του Δημαρχείου με βιοκλιματικές παρεμβάσεις, διαχείριση ηλεκτροφω-

	τισμού κοινοχρήστων χώρων για εξοικονόμηση ενέργειας και ένταξη του έργου στο Πρόγραμμα «ΕΞΟΙΚΟΝΟΜΩ» 3.2.2. Βιοκλιματικές αναβαθμίσεις ανοιχτών δημόσιων χώρων στο Δυτικό Παραλιακό Μέτωπο. 3.2.3. Αξιοποίηση ανανεώσιμων πηγών ενέργειας και δράσεις εξοικονόμησης ενέργειας σε σχολεία της πόλης. 3.2.4. Συντήρηση και επέκταση δικτύου ηλεκτροφωτισμού στις βασικές οδούς της πόλης με σύγχρονα μέσα και εξοικονόμηση ενέργειας από το Δημοτικό φωτισμό 3.2.5. Αλλαγή των λαμπτήρων σε όλο το δίκτυο ηλεκτροφωτισμού. με λαμπτήρες οικονομίας 3.2.6. Τοποθέτηση αστρονομικών χρονοδιακοπτών στο δίκτυο ηλεκτροφωτισμού. 3.2.7. Τοποθέτηση συστημάτων ελέγχου της και κατανάλωσης ενέργειας σε όλα τα κτίρια του Δήμου. 3.2.8. Ενεργειακή καταγραφή όλων των κτιρίων του Δήμου 3.2.9. Ενεργειακές επιθεωρήσεις σε κτίρια του Δήμου 3.2.10. Ολοκλήρωση του σχεδίου δράσης για την βιώσιμη ενέργεια του Δ. Ρεθύμνης στα πλαίσια της συμμετοχής του Δήμου στο ΣΥΜΦΩΝΟ ΤΩΝ ΔΗΜΑΡΧΩΝ 3.2.11. Αξιοποίηση των χρηματοδοτικών μέσων για την επίτευξη των στόχων του Συμφώνου των Δημάρχων για μείωση των εκπομπών του CO_2 κατά 20% μέσω εξειδίκευσης του σχεδίου με τις μελέτες εφαρμογής.
3.3. Στήριξη αγροτικού κόσμου και αγροτικής παραγωγής	3.3.1. Στήριξη του αγροτικού τομέα μέσω της βοήθειας του προσωπικού του γραφείου Αγροτικής Ανάπτυξης σε συμβουλευτικό επίπεδο. 3.3.2. Υλοποίηση πολιτικών αγροτικής πολιτικής και υποστήριξη νέων μορφών καλλιέργειας 3.3.3. Αξιοποίηση προγραμμάτων ορθολογικής καλλιέργειας

	3.3.4. Πραγματοποίηση ενημερωτικών εκδηλώσεων για διάφορα θέματα αγροτικού ενδιαφέροντος 3.3.5. Ανάληψη πρωτοβουλιών και δράσεων για ανάδειξη φυσικού πλούτου και μνημείων της φύσης 3.3.6. Συνεργασία με τους αγροτικούς συνεταιρισμούς για την διάγνωση και επίλυση προβλημάτων και την χάραξη αγροτικής πολιτικής 3.3.7. Υλοποίηση προγραμμάτων για την προώθηση της καινοτομίας στην αγροτική παραγωγή 3.3.8. Υλοποίηση τοπικών σχεδίων για την απασχόληση με έμφαση στην προώθηση της αγροτικής παραγωγής 3.3.9. Αξιοποίηση της δημοτικής περιουσίας με την εκμίσθωση εκτάσεων σε ενδιαφερόμενους δημότες – αγρότες 3.3.10. Μελέτη Οριοθέτησης Ρεμάτων, διατήρησης φυσικού τοπίου, Μελέτη Περιβαλλοντικών επιπτώσεων για την προστασία τους 3.3.11. Αναλυτική καταγραφή της δημοτικής περιουσίας με την παράλληλη εκπόνηση μελέτης για την ορθολογική αξιοποίηση της μέσα από προγράμματα 3.3.12. Θεσμοθέτηση και οργάνωση αστικών χρήσεων γης καθώς και καταγραφή, κατη-γοριοποίηση της αγροτικής γης αξιοποιώντας την μέσω σχεδίων αγροτικής ανάπτυξης
ΑΞΟΝΑΣ 4ος «ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗΣ ΙΚΑΝΟΤΗΤΑΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ»	
ΜΕΤΡΑ	**ΔΡΑΣΕΙΣ – ΕΡΓΑ**
4.1 Οργάνωση των υπηρεσιών του Δήμου – Αξιοποίηση Ανθρώπινου Δυναμικού	4.1.1. Συστηματική μελέτη και αναδιοργάνωση εσωτερικών Διευθύνσεων και Γραφείων (Νέα Οργανωτική Δομή του Δήμου) 4.1.2. Αξιοποίηση και επιμόρφωση του ανθρώπινου δυναμικού. Ορθή κατανομή αρμοδιοτήτων 4.1.3. Αξιοποίηση του νέου θεσμού του Συμπαραστάτη του Δημότη 4.1.4. Επικαιροποίηση των διαφόρων κανονισμών για καθαριότητα, ύδρευση κ.α.

	4.1.5. Βέλτιστη αξιοποίηση των Κέντρων Εξυπηρέτησης πολιτών 4.1.6. Εφαρμογή συστήματος στοχοθεσίας 4.1.7. Εφαρμογή συστήματος ελέγχου και αξιολόγησης διαδικασιών και προσφερόμενων υπηρεσιών, αλλά και αυτοαξιολόγησης. 4.1.8. Ενίσχυση της απασχόλησης του τεχνικού προσωπικού με διάφορες μορφές εξαρτημένης εργασίας(τεχνίτες, εξειδικευμένοι εργάτες) 4.1.9. Ενίσχυση των πολιτικών απασχόλησης εξειδικευμένου επιστημονικού προσωπικού. 4.1.10. Αξιοποίηση συνεργασιών με εκπαιδευτικά ιδρύματα Πανεπιστήμιο και ΤΕΙ για την ανταλλαγή τεχνογνωσίας. 4.1.11. Εφαρμογή διαδικασιών ελέγχου ασφάλειας και υγιεινής εργαζομένων (τεχνικός ασφαλείας, γιατρός εργασίας) 4.1.12. Ανάπτυξη μηχανισμών για έρευνα αγοράς, δημοσκοπήσεων και γενικότερα αναγκών του Δήμου με σκοπό τη δημιουργία βάσης ολοκληρωμένων σχεδίων και πολιτικών.
4.2 Αξιοποίηση της Δημοτικής Περιουσίας – εξορθολογισμός εσόδων εξόδων	4.2.1. Εφαρμογή αναλυτικής λογιστικής και παρακολούθησης κέντρων κόστους 4.2.2. Ικανοποίηση οικονομικών εκκρεμοτήτων και περιορισμός υποχρεώσεων από παρελθόντα έτη 4.2.3. Επικαιροποίηση συστήματος διαχείρισης Ποιότητας κατά ISO 9001 και της Διαχειριστικής Επάρκειας του Δήμου. 4.2.4. Αξιοποίηση της δημοτικής περιουσίας για την κάλυψη των στεγαστικών αναγκών των υπηρεσιών του Δήμου και περιορισμός των δαπανών σε ενοίκια μέσω της μείωσης των μισθωμάτων. 4.2.5. Συντήρηση μηχανολογικών ηλεκτρολογικών και τηλεπικοινωνιακών υποδομών των κτιρίων του Δήμου 4.2.6. Καλύτερη εκμετάλλευση των Δημοτικών χώρων στάθμευσης.

	4.2.7. Τοπογραφική και Οικονομική αποτύπωση όλων των ακινήτων του Δήμου 4.2.8. Αποδοτικότερη εκμετάλλευση ενοικιαζόμενων δημοτικών χώρων. 4.2.9. Αύξηση εσόδων μέσω μηχανισμών είσπραξης ανεξόφλητων οφειλών προς το Δήμο και τη Δ.Ε.Υ.Α.Ρ. 4.2.10. Συνεργασία στη διαχείριση και στην ανακύκλωση απορριμμάτων 4.2.11. Πολιτική ρύθμισης χρεών προς τους οφειλέτες του Δήμου για την αποτελεσματική είσπραξη τους. 4.2.12. Συνεργασία στην εισαγωγή ήπιων μορφών ενέργειας 4.2.13. Συνεργασία με σκοπό την προστασία του περιβάλλοντος και την οικονομική ανάπτυξη.
4.3 Ηλεκτρονική Διακυβέρνηση	4.3.1. Αξιοποίηση και προβολή του συστήματος διαχείρισης αιτημάτων πολιτών και Επιχειρήσεων το οποίο δίδει τη δυνατότητα υποβολής αιτημάτων μέσω της ιστοσελίδας του Δήμου. 4.3.2. Προώθηση των διαδικασιών διαφάνειας και λογοδοσίας του Δήμου μέσω της δημοσίευσης των πρακτικών και των αποφάσεων Δημοτικού Συμβουλίου και Οικονομικής Επιτροπής στην Ιστοσελίδα του Δήμου 4.3.3. Δημοσίευση των ισολογισμών του Δήμου και των Νομικών προσώπων στην ιστοσελίδα 4.3.4. Δημοσίευση των προκηρύξεων για προσλήψεις προσωπικού και των αποτελεσμάτων αυτών στην ιστοσελίδα του Δήμου 4.3.5. Υποστήριξη του συστήματος επικοινωνίας του Δημότη με το Δήμο μέσω email, τηλέφωνο, διαδίκτυο. 4.3.6. Αξιοποίηση και επέκταση των δράσεων της Ηλεκτρονικής διακυβέρνησης του Δήμου για την παροχή ψηφιακών υπηρεσιών στους πολίτες και στις επιχειρήσεις του Δήμου 4.3.7. Ανάπτυξη συστήματος Παρακολούθησης δημο-

	σίων έργων. 4.3.8. Ανάπτυξη Ιστοσελίδας προσβάσιμης από κινητά τηλέφωνα (παροχή υπηρεσιών on line μέσω κινητού) 4.3.9. Ανάπτυξη συστήματος ηλεκτρονικής διαχείρισης χώρων στάθμευσης και στόλου απορριμματοφόρων οχημάτων. 4.3.10. Ολοκλήρωση του πληροφοριακού Συστήματος του Δήμου. Επέκταση και αναβάθμιση εφαρμογών Οικονομικής Υπηρεσίας και εφαρμογή της Αναλυτικής Λογιστικής. 4.3.11. Ενιαίο τηλεπικοινωνιακό δίκτυο φωνής- δεδομένων μεταξύ όλων των Δημοτικών κτιρίων – μείωση του τηλεπικοινωνιακού κόστους, πλήρης αξιοποίηση του δικτύου ΣΥΖΕΥΞΙΣ σε όλα τα δημοτικά κτίρια όπου στεγάζονται υπηρεσίες του Δήμου 4.3.12. Εφαρμογή του συστήματος της ψηφιακής υπογραφής για την έκδοση ηλεκτρονικών εγγράφων και πιστοποιητικών από το Δήμο. 4.3.13. Βέλτιστη αξιοποίηση και επέκταση του Γεωγραφικού Συστήματος Πληροφοριών του Δήμου, με ιδιαίτερη έμφαση στα πολεοδομικά δεδομένα σε συνεργασία με το ΤΕΙ 4.3.14. Δημιουργία ηλεκτρονικής παρακολούθησης και ηλεκτρονικού ελέγχου από πολεοδομία 4.3.15. Επέκταση του δικτύου οπτικών ινών και σε άλλες περιοχές του Δήμου που δεν προβλέπονταν στην αρχική μελέτη. 4.3.16. Συνεργασία σε θέματα ΤΠΕ και ψηφιακών Υπηρεσιών. 4.3.17. Επιμόρφωση των αιρετών σε θέματα αξιοποίησης τεχνολογιών πληροφορική και επικοινωνιών.
4.4 Πολιτική Προστασία – Ευταξία πόλης	4.4.1. Συνεργασία με διάφορους συλλόγους και πυροσβεστικής υπηρεσίας και όλους τους αρμόδιους φορείς για την πολιτική προστασία 4.4.2. Βελτίωση των μηχανισμών αντιμετώπισης κιν-

	δύνων από φυσικά αίτια 4.4.3. Βελτίωση και ενίσχυση του Γραφείου πολιτικής προστασίας του Δήμου. 4.4.4. Υποστήριξη και ενίσχυση των δράσεων εθελοντισμού. 4.4.5. Οργάνωσης και συγκρότηση ομάδων εθελοντική δασοπροστασίας 4.4.6. Επικαιροποίηση σχεδίου διαχείρισης καταστροφών στο πλαίσιο του προγράμματος Ξενοκράτης 4.4.7. Εκδηλώσεις ενημέρωσης στων πολιτών σε θέματα πολιτικής προστασίας 4.4.8. Επιβολή αυστηρών μέτρων για τον περιορισμό της κυκλοφορίας στον δακτύλιο της παλιάς πόλης και στους χαρακτηρισμένους πεζόδρομους. 4.4.9. Ενεργοποίηση και ενίσχυση της «γειτονιάς» και της αίσθησης ασφάλειας του Δημότη